

Det medeltida Sverige

Band 4 SMÅLAND: 5 Tjust, Västerviks stad

Det medeltida Sverige 4 Småland

---

5 Tjust

av

Roger Axelsson

Länsstyrelsen
Kalmar län

Kalmar Länsstyrelse
391 86 KALMAR
Tel. 0480-820 00
Fax 0480-822 75
www.h.lst.se/h/
lansstyrelsen@h.lst.se

Omslaget: Utsnitt ur geometrisk avmätningsskarta över Gamleby köping,
utförd 1781 av Esaias Klint (G22-1:1, LmV).

© 2008 Kalmar Länsstyrelse
1:1
ISBN 978-91-975549-5-4
Tryck: Lenanders Grafiska, 30506

Förord

Kungl Vitterhets Historie och Antikvitetsakademien beslöt år 1960 att tillsätta en kommité för utarbetande och utgivning av verket *Det medeltida Sverige*. Arbetet förlades till Historiska institutionen vid Stockholms universitet och leddes av kommiténs sekreterare, professor Gunnar T Westin, som i ett föredrag på Svenska historiska föreningen 1962 (tryckt i HT 1962 s 121–140) presenterade de allmänna övervägandena bakom verket. Med Vitterhetsakademien som huvudman publicerades tre häften under 1970-talet och i början av 1980-talet: DMS 1:1, DMS 1:4 och DMS 1:3, omfattande Norra Roden och norra delen av Tiundaland i Uppland.

Den 1 juli 1982 överfördes genom ett riksdagsbeslut projektet *Det medeltida Sverige* till Riksantikvarieämbetet. Med Riksantikvarieämbetet som huvudman publicerades fem häften för Uppland (DMS 1:2, 1:5, 1:6, 1:7 och 1:8), ett för Gästrikland (DMS 11), två för Södermanland (DMS 2:1 och DMS 2:2), tre för Småland (DMS 4:1, DMS 4:2 och DMS 4:4) och ett för Öland (DMS 4:3).

Det nu föreliggande häftet av *Det medeltida Sverige* (DMS 4:5) behandlar Tjusts härad i norra Kalmar län och är ett finansiellt samarbete mellan KVHAA, Länsstyrelsen Kalmar län och RAÄ. I och med detta sätts punkt för ett mångårigt samarbete som resulterat i att Kalmar län är projektets första fullständigt undersökta län. Häftet omfattar hela det medeltida Tjust vilket innebär att fyra östgötasocknar som i sen tid (1971) avsöndrats från Kalmar län medtagits.

Författare är Roger Axelsson som också har redigerat häftet. Kartorna har i samråd med författaren ritats av Per Lindegård, Länsstyrelsen, kyrkobeskrivningarna har författats i samråd med Ann Catherine Bonnier, Sveriges Kyrkor (*SvK*), och i arbetets slutskede har arbetsmanuskript lästs av Stig Östenson. Författaren har dessutom vid ett flertal tillfällen fått hjälp och stöd av personal vid Riksarkivet, både inom tjänsten, men även utöver vad denna kräver. Särskilt bör nämnas personalen vid Svenskt Diplomatarium (*SD*) Roger Andersson, Claes Gejrot, Sara Risberg och Peter Ståhl samt även Jan Brunius, Henrik Klackenbergh och Claes Tollin. Ett stort tack till dessa som i princip erbjudit de fysiska förutsättningarna för

arbetet utan vilka häftet inte kunnat slutföras! Medarbetarna inom projektet DMS, Kaj Janzon på Riksantikvarieämbetet och Sigurd Rahmqvist på Upplandsmuseet, har alltid varit tillgängliga vid diskussioner om högt som lågt; detsamma gäller Hans Gillingstam som alltid bidragit till projektet med så väl sitt stora kunnande som sin positiva grundinställning till detsamma. Vid kontakter med arkiv och bibliotek utöver Riksarkivet bör särskilt tack riktas till Sven Malmberg vid Vadstena landsarkiv och Mathias von Wachenfeldt vid Linköpings stiftsbibliotek.

Kalmar december 2008

Birgitta Eriksson

Innehåll

- 5 Förord
- 7 Innehållsförteckning
- 9 **Inledning**

- 16 **Tjusts härad**
- 20 Topografiska huvuddrag
- 20 Administrativa förhållanden
- 23 Judiciella förhållanden
- 24 Kyrkliga förhållanden
- 25 Källmaterial

- 29 Hjorteds socken
- 51 Västrums socken
- 52 Gladhammars socken
- 103 Hallingebergs socken
- 133 Locknevi socken
- 149 Blackstads socken
- 159 Västerviks socken
- 160 Törnsfalls socken
- 183 Gamleby socken
- 220 Lofta socken
- 310 Loftahammars socken
- 310 Odensvi socken
- 331 Överums socken
- 332 Dalhems socken
- 356 Eds socken
- 412 Ukna socken
- 437 Gärdserums socken
- 462 Tryserums socken
- 501 Hannäs socken
- 514 Yxnerums skate

- 516 **Västerviks stad**
- 517 Gamleby (Gamla Västervik)
- 519 Nya Västervik
- 523 Stadens allmänning
- 526 Stegeholm

- 530 **Källor, litteratur och förkortningar**
- 530 Använt SmH-material
- 532 Förkortningar: källor och citerad litteratur
- 544 Förkortningar: allmänna
- 547 Kartor

- 548 **Register**
- 548 Ortregister
- 568 Personregister
- 594 Register över kyrkliga institutioners godsinnehav
- 596 Register över sätesgårdar

- Kartor**
- 22 Tjusts Härad
- 30 Hjorteds socken
- 54 Gladhammars socken
- 104 Hallingebergs socken
- 134 Locknevi socken
- 150 Blackstads socken
- 161 Törnsfalls socken – Västervik
- 184 Gamleby socken
- 222 Lofta socken

8 Inledning

312 Odensvi socken

334 Dalhems socken

360 Eds socken

414 Ukna socken

439 Gärdserums socken

464 Tryserums socken

504 Hannäs socken – Yxnerums
skate

Inledning

De regionala bearbetningarna i *Det medeltida Sverige* presenteras landskapsvis, i härader och skeppslag och under dem socknar samt vidare städer. Därvid följs indelningen i 1500-talets kamerala material. I de fall förändringar skett under senare perioder finns hänvisningar på en plats, där en socken eller ort borde återfinnas enligt den nuvarande indelningen.

Socken redovisas på det sätt den framträder i 1500-talsmaterialet, som en kameral enhet: jordebokssocken, vilken ofta men inte alltid överensstämmer med den kyrkliga socknen. När skillnader mellan dessa har iakttagits, har det anmärkts. Om inte annat särskilt anges, avses för förhållanden under medeltid och 1500-tal med termen "socken" begreppet jordebokssocken; endast i avsnittet om den kyrkliga organisationen är "socken" synonymt med kyrksocken.

Med "den nuvarande indelningen" och "den nuvarande socknen" avses den regionala organisationen 1950, innan de stora kommunsammanslagningarna började. "Socken" betecknar där den borgerliga kommunen, som i allmänhet sammanföll med den kyrkliga: församlingen.

Redovisningen inom socknen av varje by/gård, brukningsenhet består av tre delar:

- I Namnformer och kartangivelse
- II Inventering av det kamerala materialet
- III Inventering av det medeltida materialet

I **Namnformer** För varje enhet redovisas först det nuvarande namnet, med halvfet stil, därefter den äldsta kända namnformen, kursiverad och årtalet för denna.

När det *äldsta belägget* hämtats ur tryckta källor av god kvalitet, återges stavningen enligt trycket utan att den har kontrollerats mot originaldokumentet. (I enstaka fall har originaldokumentet granskats, vilket anges med "or", ex "DS 1031 or".) Uppgifter som hämtats ur tryckta regestsamlingar har regelmässigt kontrollerats mot originalet, vilket markeras genom att originalets signum anges, följt av hänvisning till trycket, (ex "RAp

10 Inledning

21/3, SMR 235”). Om det äldsta belägget är en avskrift, återges även den äldsta originalformen. Det har inte varit möjligt att pröva alla ortnamnsproblem. Därför anges varianter av namnet endast undantagsvis, tex vid kraftig avvikelse eller förändring under medeltid och 1500-tal. För övriga äldre namnformer hänvisas till det omfattande excerptmaterialet i Ortnamnsarkivet i Uppsala. Ortnamnsförändringar som skett efter 1560-talet har inte heller kunnat redovisas inom undersökningens ram. Ortnamnen återges genomgående med stora begynnelsebokstäver, även i de fall originalen eller de tryckta källorna har små. Prepositioner (”in”, ”de” osv) anges, men ”i” och ”j” återges båda med *i*.¹ Undantag: äldsta belägg hämtade ur 1500-talets kamerala material återges som regel utan preposition.

De *nutida namnen* återges enligt stavningen på den ekonomiska kartan 1:10 000. Har byn/gården/brukningsenheten inte kunnat återfinnas på officiellt kartmaterial (ekonomiska kartan 1:10 000, topografiska kartan 1:50 000, generalstabskartan 1:100 000, eller 1800-talets ekonomiska kartor) redovisas den under den äldsta kända namnformen, vilket markerats med *.

Kartangivelse. Den siffergrupp som avslutar den första avdelningen, hänvisar till det aktuella bladet av den ekonomiska kartan 1:10 000; ett rut-system med motsvarande kod finns inlagt på den topografiska kartan 1:50 000.

II **Inventeringen** av landskapshandlingarna bygger på kronans jordeböcker (årliga räntan) i Kammararkivet, från de äldsta, omkring 1540, fram till omkring 1570. Slutåret varierar något beroende på materialtillgången. Exakt uppgift om vilka handlingar, som ligger till grund för bearbetningen framgår av förteckningen över ”Använt SmH-material” (SmH = Smålands handlingar). Tiondelängder och frälse- och rustjänstlängder har som regel inte använts; de senare har dock utnyttjats för notiser innehållande uppgifter om avrad och ägare (se III nedan).

Uppgifterna redovisas enligt ett fast schema med ett antal starka förkortningar (se förkortningslistan):

- 1) *jordnatur* och *antal enheter* återges med halvfet stil, ex ”**1 sk**” = ett skattehemman. Finns i en by två skattehemman skrivs detta **2 sk**. Finns två halva skattehemman, skrivs detta $\frac{1}{2}$ **sk** + $\frac{1}{2}$ **sk**. Enheterna adderas inte: **1 sk** kan således aldrig stå för två halva skattehemman. Enheter med nedsatt fodringsskatt, betecknas genomgående halva hemman, försåvitt det inte framgår att det är fråga om en utjord (**uj**) = en icke bebodd enhet.

¹Upplöst förkortning markeras ej.

- 2) *årtal*. Om inga årtal nämns innebär det, att uppgifterna om gården (motsvarande) är oförändrade under hela den period som täcks av de använda landskapshandlingarna. Ett enstaka årtal som föregår jordnaturen, ex ”1548 **1 aoe**”, anger att gården uppträder första gången detta år och sedan finns perioden ut. Finns en gård enbart en del av perioden, anges de år den existerar, ex ”1555–65 **1 sk**”. ”1548 (endast)” innebär att den redovisas endast detta år.
- 3) vid *förändringar i jordnaturen*, ex ”**1 skuj**, 1566 **1 sk**”, vilket innebär att enheten från att ha varit skatteutjord från periodens början, 1566 övergår till ett självständigt skattehemman.
Uttrycket ”som 1558 delas på” innebär, att delningen (förändringen) uppträder i jordeboken första gången det året, inte att själva delningsprocessen kan beläggas det året. I de fall det kan iakttagas hur delningen har gått till, anges det särskilt.
- 4) *utjord* redovisas under sitt geografiska namn med angivande av den gård till vilken den hör. Under huvudgården finns en hänvisning till utjordens geografiska namn. För årtalen se punkt 2; märk dock att ”**1 skuj**, till Åby, 1546 till Överby” innebär, att utjorden, från periodens början tillhör Åby men från 1546 till periodens slut tillhör Överby. *Frälsets* utjordar redovisas normalt inte i landskapshandlingarna.
- 5) *frälsejord* har 1560–62 (undantagsvis även andra år) uppgifter om vem som uppbär räntan (inte alltid = ägaren). I sammanställningarna redovisas detta genom att namnet satts inom parentes efter jordnaturen, ex ”**4 fr** (Svante Sture)”. Däremot anges inte vilka år ägarens namn redovisas.

III Inventeringen av medeltidsmaterialet bygger på Ortnamnsarkivets i Uppsala excerpter, vilka kompletterats med annat källmaterial. Till medeltidsmaterialet räknas även källor från perioden 1540–1570, som inte hör till landskapshandlingarna. Av medeltidsmaterialet redovisas i form av kortfattade register de uppgifter om en ort som direkt eller indirekt berör jorden, såsom läge, avkastning, ränta, organisation, förvaltning och ägande.

I de fall en handling endast bevarats i avskrift, finns den ofta i flera exemplar i olika samlingar. Hänvisning sker här endast till den avskrift som använts som underlag för regesten; uppgifter om övriga avskrifter kan sökas i Diplomatariekommitténs samlingar. Vid försäljning och köp anges inte *köpeskillingen* annat än undantagsvis, även om uppgift om den finns i

12 Inledning

dokumentet i fråga. Däremot anges eventuell *penningränta*, liksom övrig ränta. Olika myntsorter förekommer i området. I regesten anges källans egen uppgift om myntsort, ex ”1 mark danska”, ”1 mark gutniska”. När ”mark svenska” förekommer – myntenheten mark med underavdelningarna *öre*, *örtug* och *penning* – anges sifferbeloppet med en sifferkombination, ex 0:4 pn som betyder 4 öre penningar; en mark = 1:0 pn; 4 örtugar = 0:0:4 pn. Relationen mellan mark och de övriga enheterna är:

1 mark	8 öre	24 örtugar	192 penningar
	1 öre	3 örtugar	24 penningar
		1 örtug	8 penningar

Beloppen återges på det sätt de finns i källan, ex ”0:12 pn” fastän det omräknat ger 1:4 pn.

Personnamn (förnamn) återges som regel i normaliserad form, ex Anders för Andreas, Nils för Nisse. För en och samma person används genomgående samma namnform, oavsett om hans namn växlar i källorna. De latinska formerna återges med motsvarande svenska namn.

Släktnamn återges inom ( ), om det inte burits av personen själv. Namn, som senare blivit verkliga släktnamn, ex ”Oxenstierna”, ges stor begynnelsebokstav. Stor bokstav ges även konstruerade namn som vunnit hävd, ex ”(Ros av Horshaga)”, och sådana som utretts i ÄSF eller annan personhistorisk litteratur, ex ”(Rosenstråle)”, ”(Ulv)”. Liten bokstav ges rent sigillbeskrivande namn, ex ”(tre hjul i stolpe)”, ”(horn över stjärna)”.

Titlar återges inte annat än när de behövs för att identifiera en person eller har betydelse för förståelsen av en viss uppgift.

Släktskap mellan i regesterna omnämnda personer anges, när det har betydelse för sammanhanget. Den uppgiften finns ofta inte i den aktuella handlingen utan har hämtats ur gängse genealogisk litteratur, som regel utan att källan särskilt redovisas.

Hänvisning till andra orter görs a) till orter inom samma socken med enbart ortnamn, b) till övriga med ort- och sockennamn; upplysning om till vilket härad de senare hör, ges i ortregistret.

Käll- och litteraturhänvisningar sker genom användande av förkortningar (se s 532), följda av 1) för källpublikationer med numrerade handlingar: handlingens *ordningsnummer* eller (om handlingarna inte är genomgående numrerade) *delnummer:ordningsnummer*, 2) i samtliga övriga fall: *sidnummer*.

Citering: ” ” används när ett citet återges ordagrant med bibehållen stav-

ning, ’ ’ när det återges med normaliserad stavning och form men ändå ansluter sig till den direkta ordalydelsen. Upplösta *förkortningar* markeras inte.

Frågetecken används för att ange att den lämnade uppgiften i något avseende är osäker. Det används:

- 1) i stället för årtal = årtal är okänt, ex ”? (1400-talets början) löser Arent Pinnow...”,
- 2) efter årtal = årtalet är osäkert, ex ”1525(?) får Jöran Turesson...”,
- 3) före källhänvisning = osäkert om källans namnform avser den ort den identifierats med, ex ”**Årestad** 1279 *de Arastad* (?DS 688)”,
- 4) före ortnamn i modern form = osäkert om orten avses, ex ”... i Hägerstad, ?Hannäs sn ...”,
- 5) efter direktcitat = osäker läsning, ex ”**Åninge** ... 1377 i *Anunge*(?) (Vrån-gAp 31/10) ...”,
- 6) framför begrepp eller hel sats = osäkert påstående, ex ””Qwarnagölenn” (?= gölen som rinner mellan Ämten och Kvarnsjön)”.

Exempel och kommentarer

Endast för Valstad tolkas hela artikeln. I övrigt förklaras enbart de uttryck som inte förekommit tidigare.

Valstad, Gladhammars socken

Valstad 1361 *i Hwalpsthuthum* (DS 6510), 1489 *i Valestadom* (C 24 f 27v) – 7 G, 0 i.

SmH **1 fr** (Karin Eriksson /Gyllenstierna/, 1562 Gabriel Kristiernsson /Oxenstierna/).

1560 (endast) **1 fruj** (Anna Håkansson /Hålbonsätten/).

Valstad är 1414 belagd som sätesgård för Knut Simonsson (tre blad) (SD 1871).

1361 är Öde i V faste på häradstinget (DS 6510).

1382–86 är Martin i V flera gånger faste på häradstinget (SRP 1726, 2187, UUBp 1384 1/10, 1385 24/6 och 5/8, KrappSp 1385 6/5).

1434 säljer Anders Panka (fisk) till Karl Knutsson (Bonde)

- all sin rättighet i V, samt jord i Gunnebo, Ringsbo, *Gransbode och Äspebo (SMR 154).
- 1473 ärver Ivar Axelsson (Tott), på sin hustru Magdalena Karlsdotters (Bonde) vägnar, jord som räntar 1 pund smör och 0:0:8 pn (C 8 f 8).
- 1482 upptas i Ivar Axelssons jordebok en gård som räntar 2 mark gutniska och 2 pund smör (se Hovgården) (C 23 f 12v).
- 1489–94 har Magdalena Karlsdotter (Bonde) en gård som räntar 2 mark gutniska; 1489 är Måns i V rättare (C 24 f 27v, 51, VinsJb f 10v).
- 1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin moster Magdalena Karlsdotter jord som räntar 2 pund smör (se Fågelvik, Tryserums sn) (RAp 25/1).
- 1537 är Knut i V faste på häradstinget (RAp 16/6).
- 1560 har gården åker till 6 tunnor och äng till 16 lass hö, gott mulbete och utrymme, ollonskog till 3 svin, en god sågkvarn samt gott fiskevatten till braxen, ål, gädda, aborre och mört; frälseutjorden ligger i samma gårde och vet man 'inte åtskilja' (SmH 1560:31).

Kommentar:

Nuvarande namn är Valstad. Det omnämns första gången på 1361 i ett bevarat pergamentsbrev som är tryckt i verket *Diplomatarium Suecanum* (DS), där det har nummer 6510. Orten stavas då Hwalpstathum. Den återfinns på ekonomiska kartan 1:10 000, blad 7 G, 0 i, och på topografiska kartan 1:50 000, blad 7 G Västervik SO ruta 0 i.

Smålands handlingar redovisar 1544–1570 ett frälsehemman. En frälseutjord redovisas endast 1560. Av frälsehemmanet uppbär Karin Eriksdotter av ätten Gyllenstierna arrendet ("räntan") 1560 och hennes man Gabriel Kristiernsson av ätten Oxenstierna uppbär det 1562. Räntan för utjorden uppbärs av Anna Håkansdotter av Hålbönäsätten. Vilka handlingar som utnyttjats framgår av förteckningen "Använt SmH-material" i slutet av boken.

Förutom i Smålands handlingar är Valstad omtalat i ett flertal medeltida källor. En frälseman Knut Simonsson som förde tre växtblad som sköldemärke anger i ett dokument från 1414 att han bor i Valstad, att det är hans sätesgård. Dokumentet i fråga finns tryckt i *Svenskt diplomatium* som i texten förkortas SD. Två bönder har under 1300-talets senare del va-

rit nämndemän på häradstinget och då bevittnat fastebrev. Att "DS" står för Diplomatarium Suecanum, "SRP" för Svenska riks-archivets pergamentsbrev, "UUBp" för pergamentsbrev i Uppsala universitetsbibliotek och "KrappSp" för pergamentsbrev i Krapperupsamlingen framgår av förteckningen "Förkortningar: källor och citerad litteratur" i slutet av boken.

1434 säljer frälsemannen Anders Panka, som för en fisk som sköldemärke, sin del i Valstad och ytterligare jord i flera byar i socknen till Karl Knutsson av ätten Bonde. Under de namngivna byarna återfinns en mera kortfattad notis samt en hänvisning till Valstad där försäljningens hela omfattning framgår. Därefter omnämns Valstad i ett antal privata godsförteckningar och jordeböcker med anknytning till Karl Knutssons arvingar. Tre av dessa tillhör den s k C-serien som förvaras i Riksarkivet och en, Vinsarpsjordeboken ("VinsJb"), förvaras i Uppsala universitetsbibliotek. Vid ett arvskifte år 1500 ärver Erik Eriksson av ätten Gyllenstierna jord i Valstad efter sin moster Magdalena Karlsdotter av ätten Bonde. Jorden räntar 2 pund smör enligt det arvskiftesbrev som är daterat 25/1 och förvaras i Riksarkivets pergamentsbrevsamling.

En bonde i Valstad bevittnar 1537 ett fastebrev på häradstinget enligt ett pergamentsbrev daterat 16/6. I en mera utförlig jordebok från 1560 ges detaljerade uppgifter om byns jord: utsäde, höavkastning av ången, tillgång till bete, skog, fiske mm. Mer information om denna källa återfinns under rubriken "Källmaterial – viktigare enskilda källor" nedan.

*Pella iordhen, Hallingebergs socken

*Pella 1544 *Pella iordhen* (SmH 1544:15).
iordhen SmH **1 säuj**, 1545 **1 kruj**.
 1545 omtalas P som 'en ödejord i Hallingeberg' (SmH 1545:14).

Kommentar:

I Smålands handlingar (SmH) omtalas från 1544–70 en utjord som första året redovisas med jordnaturen sämje och därefter som krono. Namnet har inte kunnat beläggas på moderna kartor, vilket markeras med en asterisk (*).

Tjusts härad

551 (omkr) *Theustes* (Jordanes s 38).²
1000-talet(?) *a Þiusti* (Fv 1959 s 266).
1120 (omkr) *Teuste* (APS 3).
1231 *in Thyustæ* (ValdJb f 29v).
1269 *Thiust* (DS 541).
1275 *in Thyst* (DS 592).
1514 *i Tywst* (C 21 f 18).

Omfattning: Tjusts härad omfattar under medeltiden 15 socknar: Blackstad, Dalhem, Ed, Gladhammar, Gärdserum, Hallingeberg, Hannäs, Hjorted, Locknevi, Lofta, Odensvi, Tryserum, Törnsfall, Ukna, Västervik samt Yxnerums skate (sockendel). Senare har socknarna Västra och Östra Ed, Loftahammar, Västrum samt Överum tillkommit genom utbrytning och delning av ursprungliga socknar (se vidare under resp socken).

Häradet delades 1862 i två delar. *Norra Tjusts härad* omfattande socknarna Dalhem, Ed, Gärdserum, Hannäs, Lofta, Loftahammar, Tryserum och Ukna samt *Södra Tjusts härad* som omfattade Blackstad, Gamleby, Gladhammar, Hallingeberg, Hjorted, Locknevi, Odensvi, Törnsfall och Västrum. Delningen ägde bestånd fram till 1936 då området återförenades. I sen tid (1971) har Östra Ed, Gärdserum, Hannäs och Tryserum överförts till Östergötlands län.

Kameral indelning: En indelning i gårdar av skattejorden i Hannäs och Tryserum kan beläggas på 1470-talet (se sockeninledningar).

1385 döms häradets bönder på räfsteting i Västervik att för två snäckor betala ledungslama, vilket de inte utgjort på 98 år. Anledningen till detta är att kung Magnus omkr 1287 då han befriade dem från skyldighet att utrusta och underhålla två ledungssnäckor, inte inkluderade ledungslaman i befrielsen. Böter till Bo Jonsson (Grip) för utebliven ledungslama ska utgå med 0:3 pn per år 'för varje lott' (*for hwarian lut*). (SRP 2098, HT 1941 s 224 n 1, se KL 10 sp 456 ff)

Brevtexten är oklar, men kan tolkas så att häradet före 1287 haft

²Belägget betecknar folket som bor i området.

att rusta och underhålla ett okänt antal ledungssnäckor men detta år fått en partiell nedskrivning av rustningsplikten, dock med bibehållande av penningsskatten (ledningsslaman).

Jfr AF 4:1 s 131–69, AL 2 s 364 ff, DoSk s 333 ff, SU s 230–35.

Okänt gods

1380 tillkännager Elin Gregersdotter (Sandbroätten), Magnus Porses änka, att hon på inrådan av ärkebiskop Birger för den stora skuld hon råkat i efter makens död till Bo Jonsson (Grip) för 1200:0 pn sålt åtskillig jord i Tjust med hus och jord, åker och äng, skog och fiskevatten, kvarnar och kvarnställen, torp och torpställen, öar, holmar och skär samt alla andra jordar, skogslotter och tillägor (ÄK 70 vol 1, bil 21).

I brevet, som är bevarat i en avskrift från 1684 omnämns endast Holmbo, Hannäs sn; en större jordmassa i Tjust utelämnas ("med flere gotz som i brefuet nämnas").

1389 återlämnar Bo Jonssons testamentsexekutorer till Elin Gregersdotter (Sandbroätten) och hennes barn de gods i Ed, Lofta och Ukna snr som de givit Bo (se Rosman I s 303) (MGb s 333, se SD 3038).

1422 tilldömer drottning Filippa och riksrådet Bo Knutsson (Grip) de gods som Bo Jonsson köpte för 1200:0 pn av Elin Gregersdotter (UUBp 24/3, MGb s 334 f).

1480 tilldöms Nils Månsson (Yxta-ätten) och hans svåger Anders Ragvaldsson (Stubbe av Valsta) det gods i Tjust, Ydre, övriga Östergötland och Uppland som Nils Månssons mors moster Birgitta Magnusdotter (spets från vänster), änka efter Knut Somarsson, tidigare sålt till Magnus Gren för 1000:0 pn. Gods på Öland som också ingått i köpet tillfaller Magnus Grens änka och son (se DMS 4:3 s 155) (Rääf 1:132).

Antal jordeboksenheter 1544/45 (1570)

	Blackstad	Dalhem	Ed	Gamleby	Gladhammar	Gårdserum	Hallingeberg
sk	19 (19)	5 (5)	16 (16)	12 (10)	10 (10)	3 (5)	21 (21)
½ sk	0	-	-	-	-	-	-
skt	0 (2)	-	-	-	-	1 (1)	2 (1)
sknybygge	-	-	-	-	-	0 (1)	-
skuj	-	-	-	-	-	0 (1)	-
skäng	-	-	1 (1)	1 (0)	-	-	1 (0)
skkvarn	-	-	-	-	0 (1)	-	-
sä	2 (2)	1 (1)	-	3 (2)	-	-	3 (3)
sät	-	1 (1)	-	-	-	-	1 (2)
sääng	-	-	-	-	1 (0)	-	-
säkvarn	-	-	-	0 (1)	-	-	-
kr	-	6 (7)	6 (1)	4 (4)	15 (11)	5 (6)	2 (2)
krt	-	0 (1)	-	-	-	2 (1)	-
krnybygge	-	-	-	-	-	-	-
krtomt	-	-	-	-	-	-	-
kruj	-	3 (2)	1 (0)	3 (3)	-	3 (2)	4 (3)
kräng	-	0 (1)	-	1 (0)	-	-	-
krö	-	-	-	-	-	-	-
ky	3 (2)	4 (1)	7 (8)	4 (3)	6 (0)	5 (7)	6 (0)
kyt	-	-	-	-	-	0 (2)	0 (1)
kynybygge	-	-	-	-	-	-	-
kyuj	3 (3)	2 (2)	3 (2)	3 (2)	0 (1)	6 (2)	4 (5)
kyäng	0 (1)	1 (2)	8 (7)	0 (3)	1 (3)	1 (1)	3 (1)
½ kyäng	-	-	2 (2)	-	-	-	-
kyholme	-	-	0 (1)	-	-	-	-
kyström	-	-	-	-	-	-	0 (1)
kyåthus	-	-	-	-	-	-	1 (1)
de	-	-	5 (5)	3 (0)	31 (0)	3 (2)	-
det	-	-	-	2 (0)	1 (0)	-	-
deuj	-	-	3 (3)	-	-	0 (1)	-
deäng	-	-	2 (1)	-	4 (0)	-	-
dekvarn	-	-	-	-	1 (4)	-	-
deåthus	-	-	-	-	1 (1)	-	-
pb	-	-	-	1 (0)	-	-	-
pbt	-	-	-	1 (1)	-	-	-
askl	-	-	4 (4)	-	-	2 (0)	-
½ askl	-	-	-	-	-	0 (2)	-
asklt	-	-	-	-	-	1 (1)	-
askluj	-	-	-	-	-	-	-
askläng	-	-	1 (1)	-	-	-	-
vakl	-	1 (1)	-	7 (7)	-	-	-
aoe	-	-	-	0 (1)	3 (5)	-	6 (6)
aoekvarn	-	-	-	-	2 (0)	-	-
fr	3 (4)	13 (17)	58 (52)	20 (24)	21 (62)	15 (15)	3 (9)
½ fr	-	-	0 (4)	-	-	0 (1)	-
frt	-	4 (5)	0 (1)	-	-	-	0 (4)
frnybygge	-	-	-	-	-	-	-

Hannäs	Hjorted	Locknevi	Lofta	Odensvi	Tryserum	Törnsfal	Ukna	Summa
9 (13)	34 (35)	11 (11)	13 (11)	24 (21)	15 (15)	9 (9)	6 (4)	207 (205)
- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	1 (2)	1 (2)
- -	0 (1)	- -	- -	- -	0 (6)	- -	- -	3 (11)
- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	0 (1)
0 (2)	3 (1)	- -	1 (1)	- -	- -	- -	0 (1)	4 (6)
- -	- -	- -	- -	- -	0 (3)	- -	- -	3 (4)
- -	0 (6)	- -	3 (3)	- -	- -	2 (3)	- -	5 (13)
7 (2)	- -	- -	1 (5)	8 (11)	4 (4)	- -	0 (1)	29 (31)
- -	- -	- -	- -	- -	1 (0)	- -	- -	3 (3)
- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	1 (0)
- -	- -	- -	- -	1 (1)	- -	- -	- -	1 (2)
0 (1)	4 (4)	1 (1)	22 (24)	1 (2)	1 (1)	4 (4)	11 (11)	79 (79)
- -	- -	- -	0 (1)	4 (2)	- -	- -	1 (1)	7 (6)
- -	- -	- -	- -	- -	0 (1)	- -	- -	0 (1)
0 (1)	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	0 (1)
0 (1)	2 (2)	0 (1)	5 (6)	3 (3)	1 (1)	1 (3)	4 (4)	30 (31)
0 (1)	- -	- -	2 (2)	- -	5 (0)	- -	- -	8 (4)
- -	- -	- -	0 (1)	- -	- -	- -	- -	0 (1)
3 (2)	2 (1)	2 (1)	12 (0)	5 (0)	7 (8)	2 (0)	8 (8)	76 (41)
- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	0 (3)
- -	- -	- -	- -	- -	0 (1)	- -	- -	0 (1)
1 (2)	0 (7)	- -	- -	1 (1)	- -	2 (0)	4 (8)	29 (35)
1 (1)	- -	- -	7 (2)	- -	0 (7)	- -	1 (1)	23 (29)
- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	2 (2)
- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	0 (1)
- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	0 (1)
- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	1 (1)
- -	- -	- -	23 (0)	- -	- -	5 (0)	1 (0)	71 (7)
- -	- -	- -	1 (2)	- -	- -	- -	- -	4 (2)
- -	- -	- -	1 (1)	- -	- -	5 (0)	- -	9 (5)
- -	- -	- -	1 (1)	- -	- -	1 (0)	- -	8 (2)
- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	1 (4)
- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	1 (1)
- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	1 (0)
- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	1 (1)
- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	2 (2)	8 (6)
- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	1 (1)	1 (3)
- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	1 (1)
1 (1)	- -	- -	- -	- -	- -	- -	1 (1)	2 (2)
- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	1 (1)
- -	- -	- -	- -	1 (1)	- -	- -	- -	9 (9)
- -	3 (3)	- -	1 (1)	- -	- -	1 (2)	- -	14 (18)
- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	2 (0)
16 (19)	8 (8)	12 (14)	86 (123)	7 (11)	19 (20)	10 (16)	25 (26)	316 (420)
- -	- -	- -	1 (1)	- -	- -	- -	- -	1 (6)
- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	4 (10)
- -	- -	- -	- -	- -	0 (1)	- -	- -	0 (1)

Topografiska huvuddrag

Undersökningsområdet består av en lågt liggande bygd som sluttar från nordväst till sydost. Berggrunden domineras både vid kusten och i inlandet helt av graniter av olika ålder. Denna är antingen kalspolad eller täckt av tunna jordlager med inslag av lera och finmo (SNA Berg och Jord s 31, 113). Området domineras vidare av ett flertal i samma riktning liggande sprickdalar som sträcker sig över landskapet och mynnar ut i långa havsvikar med en omfattande skärgård. Längst in i dessa vikar finns bördiga dalgångar vilka avvattnas av vattensystem som haft betydelse för bebyggelsens lokalisering. Som exempel på dessa system kan nämnas: Vindommen som via Vindån står i förbindelse med Edsviken – Båtsjön, Åkervristen och Storsjön som mynnar med sitt vatten i Sysan via Storån – Vrången, Såduggen och Ryven som har sitt utlopp i Gudingen via Loftaån – Gåsfjärden som är utlopp för ett vattensystem bestående av Kyrksjön, Långgrammen, Kogaren och Långsjön via Botorpsströmmen och Helgerumsån. De större åarna har även haft betydelse för bygdens näringsliv, för fiske och som drivkraft för kvarnar.

Det medeltida Tjusts härad mäter i väst-östlig riktning mellan 25–55 km och som mest omkr 80 km i nord-sydlig. Området begränsas i norr av ett vattensystem som sträcker sig från Östersjön via Valdemarsviken genom hela sjön Yxningen bort till Storön belägen i sjön Såken. Söderut går gränsen mot Bankekind och Kinda genom höglänt, kuperad skogsmark ner till Dalhem. Mot Sevede löper gränsen nästan helt i en naturlig skiljelinje i landskapet: sjön Solaren och dess utlopp (Hällån/Venån) till Yxern; längst i sydost utgör sjöarna Blägdesjön, Nässjön och Ytlången större delen av gränsen. Gränsen mot Tuna län går dels genom höglänta skogsmarker och små sjöar, dels genom de vattendrag som flyter från Slissjön till Stora och Lilla Ramm samt vidare i Käggleström och Mörtfors, sjön Maren och Solstadström till Gåsfjärden där den åter möter Östersjön.

Administrativa förhållanden

Tjust ingick åtminstone vid 1300-talets början i Kalmar slottslän (Fritz 2 s 90 ff). Enligt uppgift från 1303 tillhörde även Tuna gård, Tuna sn, häradet (*et curiam suam Tuna in Thyust*, se DMS 4:4 s 238) varför man kan anta att åtminstone den del av Tuna socken som senare kom att tillhöra Tuna län då räknades till Tjust. Vid hävdaskiftet 1315 uppräknades detta som tillhörigt Kalmar fögderi (DS 2032). Representanter för detta förnekade emellertid 1337 att de någonsin varit skyldiga att bidra med bygghjälp till Kalmar slott, något som de av kungen befriades från i väntan på yt-

terligare undersökningar och slutlig dom (DS 3281). Eventuellt utgjorde Tjust därefter eget fögderi fram till 1350-talet då det för en kort tid åter lades under Kalmar. I samband med att Rumlaborg och Stegeholm stod färdiga avstyckades Tjust från Kalmar slottslän och kom tillsammans med östra delen av gamla Jönköpingshus slottslän att bilda det nya Stegeholms slottslän. Detta kom att omfatta Tjusts, Ydre och Kinda härad.

Under större delen av senmedeltiden var Stegeholms slottslän förlänat. Om detta och dess hövitsmän, se Fritz 2 s 97 ff och Retsö s 128 ff.

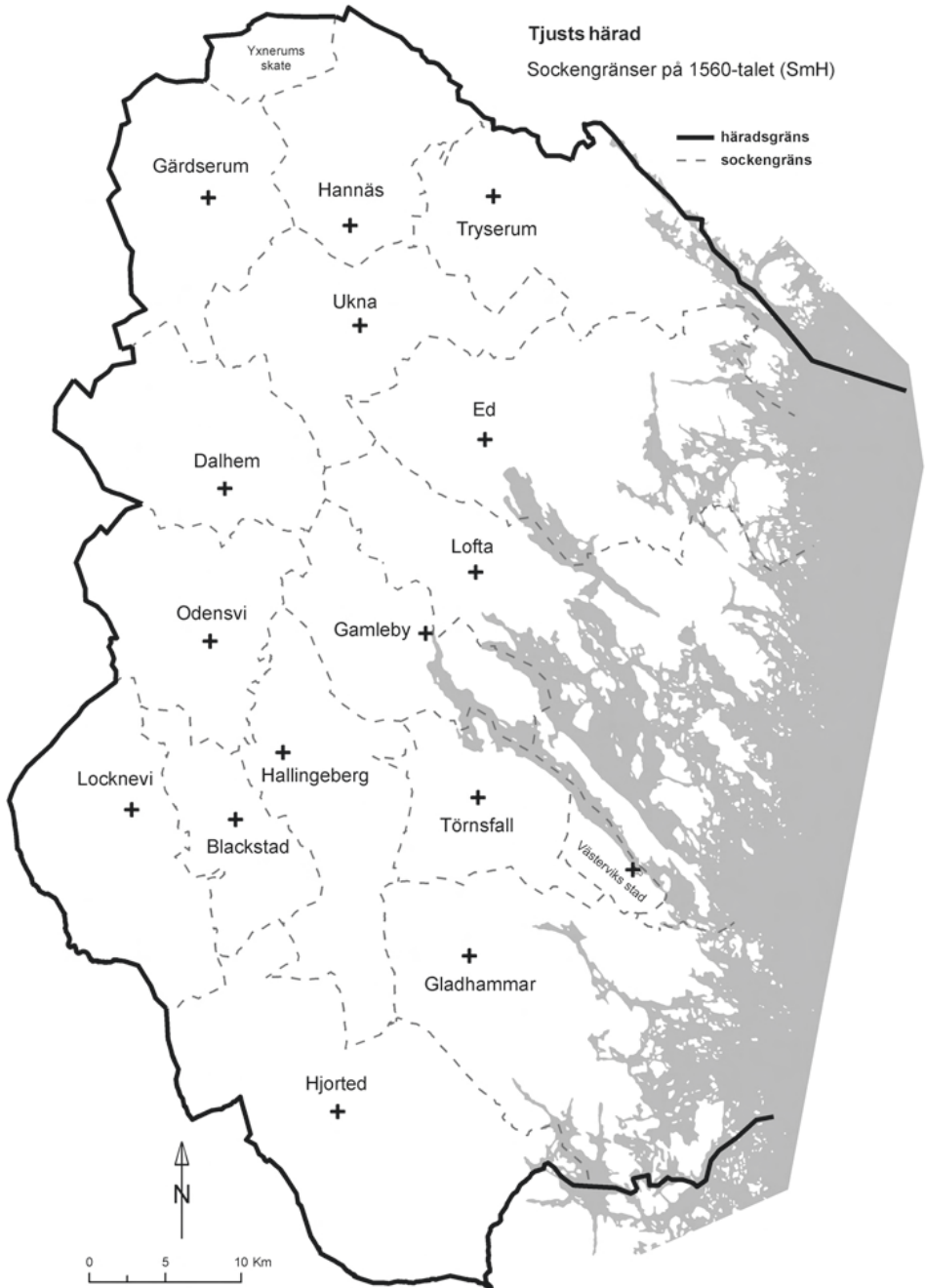
Tryserum och Hannäs socknar kom från 1440, då Karl Knutsson (Bonde) erhöll dem i förläning, att utgöra ett gårdsfögderi som i princip följde ägarna av Fågelvik, Tryserums sn. Området var vid mitten av 1470-talet förlänat till hans svärson Erik Eriksson d ä (Gyllenstierna, d 1477) och därefter till Nils Klausson (Sparre av Ellinge, d 1505). Efter dennes död bad Åke Hansson (Tott) riksföreståndaren att hans släkting ('syster') Anna Karlsdotter (Vinstorpaätten), Erik Erikssons d y (Gyllenstierna, d 1502) änka, skulle få förläningen som riksföreståndaren och riksrådet tidigare lovat (BSH 5:81). Efter att Arvid västgöte fått socknarna i förläning efter kungavalet 1523 så återgick de till ätten Gyllenstierna genom att Jöran Eriksson 1527 erhöll förläningsbrev (GR 1 s 170, 4 s 334).

1540–1570

Häradet var under huvuddelen av perioden, med några undantag, förlänat till Birger Nilsson (Grip). Med början vid 1550-talets mitt kom dock hans förläning i området att gradvis inskränkas. Gärdserum utbröts 1553 ur förläningen och ingick 1554–58 i Åtvidabergs fögderi i Östergötland (GR 24 s 524). Socknen räknades även dit 1562–64 tillsammans med Eds och Ukna socknar. Från 1559 utgör dessa socknar den återstående förläningen tillsammans med Gamleby sn, men redan året därefter överförs Gamleby till Elsa Posse, Axel Erikssons (Bielke) änka, som innehar den 1560–64.

Socknarna Tryserum och Hannäs var hela perioden, med undantag av tre år (1562–64) förlänade till Jöran Eriksson (Gyllenstierna). Efter Birger Nilssons död 1565 överläts Gärdserum och Ukna på Jöran Erikssons svärson Ivar Ivarsson (Lillieörn) medan Ed lades under kronoförvaltning. 1568 utökades Jöran Erikssons förläning med Gärdserum och Ukna. 1569 fick Elsa Posse Odensvi och Blackstad socknar medan Gamleby, Gladhammar, Lofta och Törnsfall förlänades till Svante Sture.

Yxnerums skate var tillsammans med östgötadelen av socknen förlänad till medlemmar av ätten Gera (AL 3 s 26 f, SmH 1562:27). (AL 1 s 353–55, 3 s 40 f)

Judiciella förhållanden

Häradets rätta tingsstad³ var Gamleby ('Gamla Västervik'), först omtalad som tingsplats 1360 (DS 6344). Vid några tillfällen har fastebrev utfärdats på häradsdomhavandens sätesgård, t ex i Utrike, Lofta sn, 1486 och 1490 (G VIIa:23 f 49r-v, 147r-v, RAp 25/10) och i Ottinge, Lofta sn, 1504 (HultaAp 25/6).

Konungsting har hållits i Gamla Västervik 1358 (DS 5840, 5889).

Lagmansting omtalas 1377 i Bredvassa, Lofta sn (RAp 24/7, 25/7) – 1385, 1423, 1445 och 1451(?) "i Västervik" (SRP 2098, HT 1941 s 224 n 1, RAp 1423 22/3, 1445 8/3, VreS K 23, odat, se SDbR 6) – 1459 i Ullevi, Gamleby sn (RAp 19/2) – 1470(?) på obekant plats i häradet (SDbR 6) – 1482 i Kulla, Odensvi sn, och Gamleby ('Gamla Västervik') (Tjustbygden 1987 s 30 f) och vid Lofta kyrka 1530 (G VII:23a f 46).

Domare: Fader domare 1337 (DS 3281, se KL 3 sp 149–51, 7 sp 252, jfr DS 6344).

Häradshövdingar: **Magnus Gislesson** (Sparre av Aspnäs) 1360–71 (DS 6344, X 17), utan ersättare 1361 (DS 6430) – **Sigge (Vilhelmsson) Vapne** 1360–65 (DS 6344, 7171) på Magnus Gislessons vägnar – **Lars Vilhelmsson** 1368–71 (DS 7703, X 17) på Magnus Gislessons vägnar – **Magnus Porse** 1375–80 (VrångAp 1375 28/7, LSBp 1380 10/11) – **Björn Sop** 1372–90 (DS X 144, SRP 2486) domhavande på Magnus Porses vägnar, senare även på Bo Jonssons (Grip) och Knut Bossons (Grip) vägnar – **Bo Jonsson** (Grip) 1381 (LSBp 4/2) – **Lars djäkn**, borgare i Västervik, i häradshövdingens Björn Sops ställe 1385(?) (A II 8 s 55) – **Knut Bosson** (Grip) 1387 (VrångAp 1387 13/4) – **Måns Björnsson** 1387 (VrångAp 1/6), domhavande på Knut Bossons vägnar – **Lars Eskilsson** (kors) 1390 (G VIIa:23 f 116, SRP 2486), domhavande på Knut Bossons vägnar⁴ – **Knut Simonsson** (tre blad) 1395–1420 (BliAp 23/1, G VIIa:23 f 117v), i häradshövdingens ställe 1395 och 1410 (Gen 71 f 131), 1420 domhavande på Bengt Nilssons vägnar – **Bengt Nilsson** (Lejonansikte) 1411–20 (SD 1434, G VIIa:23 f 117v) – **Nils Jonsson** (kluven sköld) 1420-talet(?) (?U 269 a s 36) – **Erengisle Albrektsson** (Styke) 1426 (B 22 s 57) – **Peder djäkn** 1428–31 (GXV3 f 448r-v, RAp 1431 12/6), domhavande – **Anders Slatte** 1433 (BlekApp 22/6),

³Häradstinget skulle hållas på "rätt tingsstad", d v s en bestämd plats, medan kungs- och lagmansting hölls på en för kungen eller lagmannen med hänsyn till hans resa lämplig plats (ALD s 11).

⁴Avskriftsbelägg av mycket dålig kvalitet, både häradshövdingens och domhavandes namn är korrumperade.

domhavande – **Karl Markusson** (spets från vänster hörn) 1438 (HultaAp 6/11) – **Hans Gudmundsson** (sparre) 1442–51 (RAp 1442 12/5, C 4 f 37v), domhavande 1451 – **Jöns Nilsson** 1455–60 (A II 8 s 69, OdensviKyA C 1 s 12–13), domhavande – **Bo Nilsson** (Grip) 1459–65 (StrLBp 1459 16/8, A II 8 s 57) – **Folke (Jespersson) Rafn** 1460 (RAp 30/4, 4/10), domhavande – **Erik Pedersson** (?Urup) 1467 (ÅHPK 2 Kalmar län 1759:15) – **Magnus Wallemar** 1460-talets början(?)–1467 (StrLBp e 17/6, u å, ÅHPK 2 Kalmar län 1759:15), domhavande – **Måns Länk** (ginbalk) 1473–95 (RAp 1473 1/1, GöHoA EVIIAAAE:7a), domhavande, efter 1490 hh – **Kristiern Jute** 1480 (Tjustbygden 1987 s 28), domhavande – **Palne Nilsson** (horn över stjärna) 1502–21 (LundAp u d, G VIIa:23 f 100), domhavande – **Birger Nilsson** (Grip) 1525–59 (ALD 1 s 365) – **Nils Arvidsson** (Bååt) 1526 (G VIIa:23 f 90) – **Jöns Olofsson** 1535 (VidaA 8/5, 9/5) domhavande – se vidare ALD 1 s 364 ff.

Kyrkliga förhållanden

Tjust tillhörde Linköpings stift med undantag av en kortare period omkr åren 1610–21 då det ingick i Kalmar superintendentia (KaHe 1 s 9).

Häradet utgjorde eget *prosteri*. Linköpingsdekanen Ingemund omtalas uttryckligen som prost första gången på 1280-talet. Som 'prostkyrka' fungerade under perioden antagligen Västerviks (Gamleby) kyrka. Detta med tanke på att patronatsrätten för denna kyrka ingick i dekanatets fundationsdonation. Att prostämbetet och dekanatet skulle vara förenat konfirmerades dessutom redan 1309. Under 1300-talets senare del och därefter framstår dock Tjust som självständigt prosteri utan annan koppling till dekanatet än taxeplikt. (SEL s 219 f, AL 3 s 200)

Enligt linköpingsbiskopens instruktion från omkr 1520 omfattade tjustfogdens fögderi även Sevede, Tuna län, Kinda och Ydre. I detta område fick han rida med ett följe på fyra hästar (Arnell bil s 22 f). 1529 uppbar istället kungens fogde i Norra Vedbo biskopsfodringen, med undantag av Tuna län, i dessa områden (AL 2 s 56). Domkyrkans ägor ('dekan-gårdens') lades 1542 under en kronans fogde tillsammans med Tuna län, senare Tunaläns härad, men återgick till Tjust i och med att detta fögderi 1561 upphörde (DMS 4:4 s 25, AL 2 s 15 f).

Annexförhållanden är kända först på 1520-talet då Gärdserum var annex till Ukna och Blackstad var annex till Locknevi. Övriga socknar bildade egna pastorat. (SEL s 167 f, 179)

Källmaterial – viktigare enskilda källor

Birger Nilssons jordebok (BNJb) är en dryga 50 sidor lång förteckning över Birger Nilssons (Grip, d 1565) arve- och avlingegods samt hans stadsfastigheter. För landboenheterna redovisas årlig ränta. En sen påskrift daterar förteckningen till 1562, något som senare forskning visat med all sannolikhet vara korrekt. Förteckningen förvaras i Frälse och Rustjänstlängder volym 32, KA. (Ferm s 58 ff)

Birger Nilssons och Brita Joakimsdotters jordebok (BNBJb) innehåller en förteckning över Birger Nilssons och hans hustrus gods. Den senast daterade notisen är från 1561. Redovisningen av tjustgodset är endast fragmentariskt bevarad. Volymen har signum E 2741 och ingår i Viksamlingen på RA. (Ferm s 64)

Danska itinerariet (DI) ingår i en handskriftsamling från omkr 1300 som bl a innehåller den s k kung Valdemars jordebok (ValdJb). Den beskriver översiktligt segelleden från Utlängan i Blekinge längs svenska kusten till Stockholms skärgård och vidare genom Ålands och Finlands skärgårdar till Reval i Estland. Handskriften, som är en avskrift, har danskt ursprung och har på goda grunder antagits ha upprättats och använts inom franciskanordens nordiska provins (DI s 81 ff). Ortnamnsformerna har betecknats som otillförlitliga (NoB 1937 s 92).

Erik Erikssons (Gyllenstierna) förläningsjordebok (C 15) utgör troligen Erik Erikssons d ä (d 1477) personliga räkenskaper, dels över det gods som låg under sätesgården Fågelvik, Tryserums sn, dels den skatte- och kronojord i området som han hade i förläning. Utifrån de årtal som nämns i räkenskaperna kan de dateras till åren 1473–76, förutom en tillfogad lapp (f 1b) som troligtvis skrivits av hans änka Kristina Karlsdotter (Bonde). I förteckningen upptas jord i Eds, Hannäs, Lofta, Tryserums och Gamleby snr samt ytterligare jord i Östergötland. I volymen omtalas flera senmedeltida skattetermer som t ex fodring, gårdskatt, påskskatt, vinter- och sommarskatt m m. För dessa hänvisas generellt till DoSk och respektive uppslagsord i KL. Volymen ingår i Riksarkivets C-samling med signum C 15.

Fastebrevsvolymen (G VIIa:23) omfattar avskrifter av fastebrev från Kalmar län. Dessa utgör verifikationer för en rannsaking som hölls 1689 angående kronohemman som sålts till skatte. Vid rannsakingen granskades alla i jordeboken införda skattehemman och innehavarna av dessa inlämnade vidimerade avskrifter av åtkomsthandlingar i syfte att visa att hemmanet var gammalt skatte. Volymen, som förvaras i Vadstena landsarkiv, innehåller omkring 450 fastebrev från 1300-talet fram till 1689. (KLÅ 1943)

Havtons samlingar (Havton) omfattar rådmannen och dykerikommissarien Eric Havtons (1779–1848) boksamlingar, anteckningar och dokument som donerades av hans änka till läroverksbiblioteket i Västervik. Stora delar av samlingen skänktes till dåvarande Westerviks Lärowerk på 1860-talet och utgör idag stommen i Kunskapskällans forskningsbibliotek som är inrymt på Västerviks gymnasium.

Johan Petrelius avskrifter (A II 8) innehåller 15 avskrifter från omkr 1740 av medeltida tjustbrev, främst ur gårdsarkiv i Törnsfalls sn, men även brev i västerviksborgares ägo. Petrelius (1685–1745) var präst i Västervik 1723–45 och enligt samtiden en ”snäll historicus och särskilt utmärkt genealog” (VäHist 2 s 115). Hans avskrifter har signum A II 8 och förvaras i Helsingfors universitetsbibliotek.

Margareta Grips bok (MGB) innehåller släkt- och godshistoriska anteckningar med anknytning till Bo Jonssons (Grip) ättlingar. Omkr 40 skrivarhänder har varit verksamma i den 400-sidiga volymen. Den har dock fått namn efter Margareta Birgersdotter (Grip) (1538–1586) utifrån en anteckning i början av handskriften att hon låtit påbörja densamma i april 1574. Volymen förvaras i Lunds landsarkiv där den ingår i Trolleholmsamlingen. Den finns även som papperskopia på RA. (PHT 1957 s 83–99)

Nils Bossons jordebok (NBjb) innehåller en huvudlängd som torde ha skrivits under åren 1504–08 samt ett antal tillägg som daterats till åren 1509–12. Nedan dateras den ”1510 (omkr)”. Den omfattar 55 blad och redovisar Nils Bossons (Grip, d 1522) gods med deras ränta samt hustrun Anna Arvidsdotters (Trolle, d 1532) småländska gods. Volymen har signum E 8928 och ingår i Skoklostersamlingen på RA. (Ferm s 63 f)

Smålands handlingar 1560:31 (SmH 1560:31) omfattar, förutom den reguljära jordeboken, ytterligare två längder varav den ena (nr 2) innehåller skatte-, krono-, sockenkyrko-, domkyrko- och klosterjord och den andra (nr 4) omfattar frälse samt arv och eget. Längderna innehåller detaljerade beskrivningar av hemman och utjordar med uppgifter om utsäde, ängs- och betesmark, fi ske, kvarnar m m. Ett antal socknar saknas. Hannäs och Tryserum därför att de var förlänade till Jöran Eriksson (Gyllenstierna) samt Ed, Odensvi och Ukna som ingick i Birger Nilssons (Grip) förläning. Längden har ev tillkommit i samband med en konflikt mellan Birger Nilsson och kungen varvid kronan närmare velat kartlägga skatteunderlaget i Tjust (SBL 17 s 308, AL 3 s 40 f).

Vadstena klosters jordeböcker (VaKlJb, HH 16) är bevarade för åren 1447, 1457, 1465/66 (uppbörds- och utgiftsbok), 1473 och 1502. Handskrifterna har i den vetenskapliga litteraturen sedan de första gången utgavs daterats och omdaterats flera gånger (om detta se SSFS 245 s XXXVII-XLII). Klosters jordegdomar redovisas i följande ordning: Östergötland, Södermanland, Uppland, Västmanland, Närke, Västergötland, Värmland, Småland och Öland. 1447 och 1457 års jordeböcker är utgivna i textkritisk utgåva i SSFS 245. 1502 års jordebok är utgiven i HH 16, vartill utdrag ur de äldre jordeböckerna och bevarade åtkomsthandlingar är fogade.

Vretstorpsamlingen A II:1 (VreS) är en registersamling över de jordabrev som 1605 fanns i Moritz Birgerssons (Grip, d 1591) kvarlåtenskap. De förtecknades detta år, enligt uppgift på samlingens första sida, av Hans Jakobsson och Axel Larsson på uppdrag av herr Moritz svärmor Ebba Månsdotter (Lilliehöök, d 1609). Samlingen omfattar omkr 300 nummer. Merparten av de brev som de återgår på är nu är förkomna. Då större delen av registerna saknar datering måste sådan ske t ex utifrån personer nämnda i texten och deras verksamhetstid. Ett stort antal odaterade register vari endast Bo Jonsson (Grip, d 1386) är känd från andra källor har därför nedan fått den tentativa dateringen ”1380-talet(?)”. Registersamlingen har signum A II:1 och ingår i Vretstorpsamlingen i Uppsala landsarkiv. (ÅSF 2 s 17 och där anförd litteratur)

Åke Bengtssons (Färila) jordabrevförteckning (U 269 a) är en registersamling över Jöran Åkessons (Tott, d 1555) efterlämnade jordabrev som enligt förteckningens ingress ”lästes” 1572 12/4 på Eka, Lillkyrka sn, av Jörans systerson Åke Bengtsson. Förteckningen har möjligen tillkommit i samband med en jordtvist med kungahuset. De flera hundra breven, som idag är förkomna i samtliga fall utom fem, redovisas i registform, d v s en kortare sammanfattning. Dessas längd kan variera mellan två rader och en sida samt saknar i flertalet fall datering. Förteckningen har signum U 269 a och förvaras på Uppsala universitetsbibliotek. (PHT 1961 s 65 ff)

Är er ten pödz som ligger
i bys i Eds sogn

De vinäs nu als syn tilligese frögans
och fröghe engh beundherfür lögundz engh
mossfödel barnungdell halffe aliffet. lym //
Graf wärdler i bysning hagenparns nu
enghen och moztter fffet om wärdud i ha
grünstadel

De kiffi och engher vlyer bysso kyll
fardery fligistna och hagenparns

De Eds qeary och aler aliffet och lary fffet
wärdromer myt woz i fionen som full wad

De rye delone i ten aliffet wad . 26

De harnu goide lungeföde fingeode.

En sida ur Nils Bossons (Grip) jordebok från omkr 1510. Den redovisar sätesgården Vinäs, Eds sn, med närmast underliggande ägor, kvarnar och fiskevatten (NBjb) (Foto RA).

Hjorteds socken

1400 *datum apud ecclesiam Hiorthedhe* (RAp 25/1, SRP 3059).

1412 *i Hyortedhe sokn* (SD 1535).

1554 *i Hiorte sochen* (GR 24 s 242).

Omfattning: Socknen har under medeltiden och 1500-talet i stort sett samma utbredning som den nuvarande socknen (1950). Västgränsen tycks dock efter 1700-talets början ha justerats så att Karlebo och Tjustlycke överflyttats till Tuna. Dessutom har Kappemåla överflyttats till Misterhult.

Kyrkan: Den medeltida kyrkan som låg strax söder om den nuvarande var en stavkyrka av ekträ. Den bestod av ett rektangulärt långhus med längre och smalare kor samt ett vapenhus i söder och ett spånklätt västtorn.

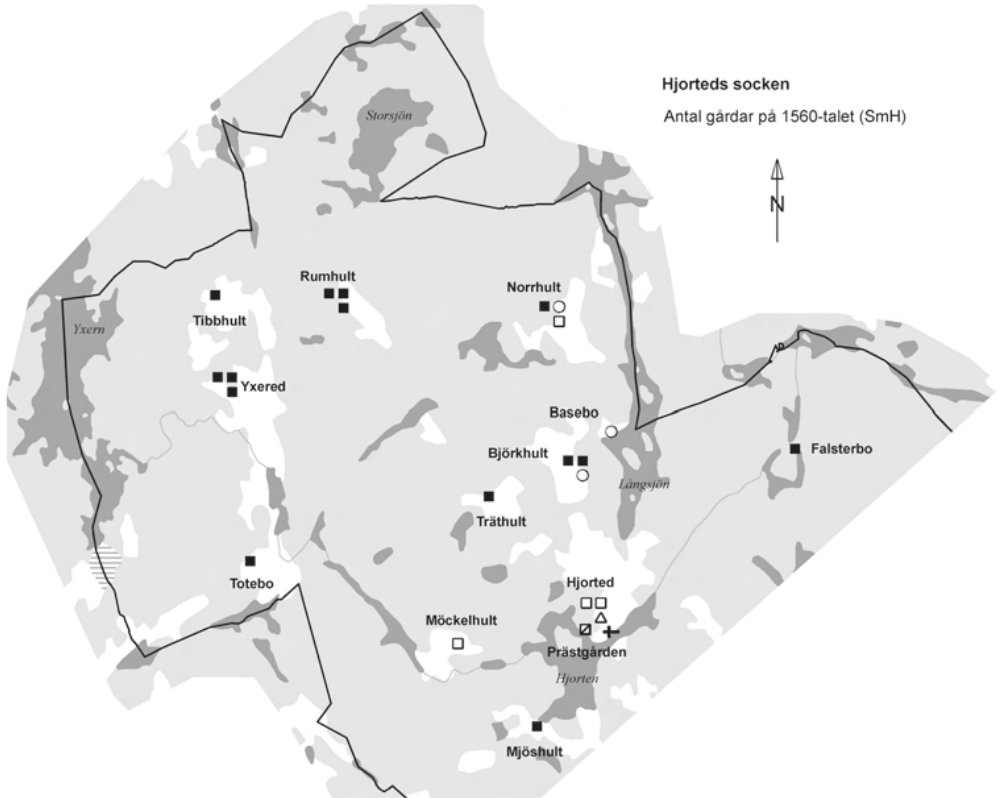
Av medeltida inventarier återstår fragment av en romansk dopfunt, ett triumfkrucifix från 1300-talets första hälft samt ett krucifix och ett altarskåp från mitten respektive slutet av 1400-talet (SvK 192 s 170, MBv).

Kyrkby: Hjorted.

Runstenar saknas.

Hjorteds kyrka, avtecknad 1634 av J H Rhezelius, Fc 5, KB (foto ATA).

Antal jordeboksenheter 1544/45 (1570)

	skskt	skuj	skkvavn	kr	kruj	ky	kyuj	aoe	fr	
Basebo	--	--	--	--	1 (1)	--	--	0 (1)	--	--
*Bellaström	--	--	--	0 (1)	--	--	--	--	--	--
Bjurvik	1 (1)	--	--	--	--	--	--	0 (1)	--	1 (1)
Björkhult	2 (2)	--	--	--	1 (1)	--	--	--	--	--
Blanka	3 (3)	--	--	--	--	--	--	--	--	1 (1)
Bolhult	1 (1)	--	--	--	--	--	--	--	--	--
Botorp	1 (1)	--	--	--	--	--	--	--	--	1 (1)
Bredglo	1 (1)	--	--	--	--	--	--	--	--	--
Bränneblägede	--	--	0 (1)	--	--	--	--	--	--	--
Ekhult	--	--	--	--	--	1 (1)	--	0 (1)	--	--
Falsterbo	1 (1)	--	--	--	--	--	--	--	--	--
Flygshult	--	0 (1)	--	--	--	--	--	--	--	--
Getterum	4 (4)	--	--	--	--	--	--	--	--	--
Gissebo	1 (1)	--	--	--	--	--	1 (1)	--	--	--
*Gritesodth	--	--	1 (1)	--	--	--	--	--	--	--
Gölpefall	--	--	--	--	--	--	--	--	1 (1)	--
Hjorted	--	--	--	--	--	--	--	--	--	2 (2)
Ideshult	1 (1)	--	--	--	--	--	--	--	--	--
Kappemåla	--	--	--	--	--	--	--	0 (1)	--	--
Lebo	1 (1)	--	--	--	--	--	--	--	--	--
Marsgölehult	--	--	--	--	--	--	--	--	1 (1)	1 (1)
Melgäng	0 (1)	--	--	0 (1)	--	--	1 (0)	--	--	--
Mjöshult	1 (1)	--	--	--	--	--	--	--	--	--
Möckelhult	--	--	--	--	--	1 (1)	--	--	--	1 (1)
Norrhult	1 (1)	--	--	--	1 (1)	--	--	--	--	1 (1)
Nästhult	1 (1)	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Rumhult	3 (3)	--	--	--	--	--	--	--	--	--
Slätmo	1 (1)	--	--	--	--	--	--	--	--	--
Skrikgallen	--	--	--	--	--	--	--	0 (1)	--	--
Stämshult	2 (2)	--	--	--	--	--	--	0 (1)	--	--
Tibbhult	1 (1)	--	--	--	--	--	--	0 (1)	--	--
Tjustlycke	--	--	1 (0)	--	--	--	--	--	--	--
Totebo	1 (1)	--	--	0 (1)	--	--	--	--	--	--
Tribbhult	1 (1)	--	--	--	--	--	--	--	--	--
Träthult	1 (1)	--	--	--	--	--	--	--	--	--
Yxered	3 (3)	--	--	0 (2)	--	--	--	--	--	--
Ängö	--	--	--	--	1 (1)	--	--	--	--	--
Äskekärr	--	--	--	0 (1)	--	--	--	--	1 (1)	--
Österhult	1 (1)	--	--	--	--	--	--	--	--	--
Summa	34 (35)	0 (1)	3 (1)	0 (6)	4 (4)	2 (2)	2 (1)	0 (7)	3 (3)	8 (8)

- Basebo** 1381 *i Bassabodhom* (HUBp 15/6), 1544 *Bassebodoo* (SmH 1544:15), 1560 *Bassebode* (SmH 1560:31) – 6 G, 8 f.
SmH **1 kr.**
1559 **1 kyuj.**
- 1381 är Staffan i B faste på häradstinget (HUBp 1381 15/6, SRP 1599).
- 1560 har gården åker till 3 tunnor och 2 skäppor samt äng till 9 lass hö, något mulbete och utrymme, ollonskog till 5 svin, något fiskevatten till gädda, abborre och mört samt 1 notvarp; gården har dessutom en kyrkojord i samma gärde som ingen vet att urskilja (SmH 1560:31).
- *Bellaström** 1559 *Bellaström* (SmH 1559:21).
SmH 1559 **2 skkvarn**, 1564 **1 skkvarn**; öde 1569.
1562 utgår 3½ tolf bräddor i skatt; en marginalanteckning anger att 'sågades intet Anno 62' (SmH 1562:2).
- Bjurvik** 1544 *Biuruick* (SmH 1544:15), 1560 *Byurwick* (SmH 1560:31) – 6 G, 5 h.
SmH **1 sk**; krögare 1570.
1559 **1 kyuj.**
1 fr (Lyder Slatte, 1562 Karin Andersdotter/Yxnebergaätten/).
- 1560 har skattegården åker till 3 tunnor och äng till 6 lass hö, gott mulbete och utrymme, ollonskog till 4 svin, något fiskevatten till gädda, abborre och mört samt 5 notvarp – frälsegården har åker till 2 tunnor och äng till 4 lass hö, gott mulbete och utrymme, god näverskog, ollonskog till 5 svin samt något fiskevatten till gädda, abborre och mört (SmH 1560:31).
- Björkhult** 1460–66(?) *i Birkhulth* (StrLBP e 17/6, u å), 1544 *Berckhult* (SmH 1544:15) – 6 G, 8 f.
SmH **2 sk**; en öde 1568–69.
1 kr.
- 1460–66(?) är Nils i B faste på häradstinget (StrLBP e 17/6, u å).
- 1560 har byns skattegårdar vardera åker till 3½ tunnor och

äng till 5 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmer-, svedje- och näverskog, gott fiskevatten till gädda, braxen, abborre och mört samt tillsammans 5 notvarp kronogården har åker till 2½ tunnor och 2 skäppor samt ång till 4 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmer-, näver- och svedjeskog, gott fiskevatten till gädda, abborre, mört och braxen samt 2 notvarp (SmH 1560:31).

- Blanka** 1504 *i Blanke* (HultaAp 25/6), 1544 *Blancka* (SmH 1544:15), 1560 *Blanka* (SmH 1560:31) – 6 G, 7 i.
SmH **2 sk** (1560 *Österblanka*).
1 sk (1560 *Westerblanka*).
1 fr (Ivar Larsson /Hjortöätten/, 1562 Nils Bröms).
1504 är Måns i B faste på häradstinget (HultaAp 25/6, se G VIIa:23 f 147).
1560 redovisas 'Österblankas' gårdar enligt följande första gården har åker till 4 tunnor och äng till 12 lass hö andra gården har åker till 3½ tunnor och äng till 8 lass hö båda har något mulbete och utrymme, ollonskog till 10 svin och gott fiskevatten i saltsjön.
'Västerblanka' har åker till 2½ tunnor och äng till 5 lass hö, något mulbete och utrymme, ollonskog till 10 svin, gott fiskevatten till gädda, abborre och mört i saltsjön.
Frälsegården har åker till 2 tunnor och äng till 6 lass hö, något mulbete och gott utrymme, god timmerskog, ollonskog till 10 svin samt gott fiskevatten i saltsjön. (SmH 1560:31)

*Blegdefall Se Bränneblägte.

- Boarum** 1435 *i Baadhrom* (SMR 234, avskr) – 6 G, 6 h.
1435 är Erensisle i B vittne vid Guse Nilssons (båt) och Birgitta Haraldsdotters (Ängaätten) bröllop (SMR 234).

- Bolhult** 1527 *in Bolehult* (HBR s 572), 1544 *Borhult* (SmH 1544:15), 1560 *Bolhult* (SmH 1560:31) – 6 G, 6 h.

SmH 1 sk.

1527 meddelar Åke i B, som socknens fullmäktige, till biskopen att man inte har några invändningar mot att herr Johannes som hittills varit präst i Föra ska tillträda tjänsten som sockenpräst (HBR s 572).

1560 har gården åker till 3 tunnor och äng till 11 lass hö, gott mulbete och utrymme, någon timmerskog och näverskog, ollonskog till 7 svin, gott fiskevatten till gädda, abborre, mört och braxen, 5 notvarp samt ålfiske (SmH 1560:31).

Botorp

1544 *Boatorp* (SmH 1544:15), 1560 *Bodatorp* (SmH 1560:31) – 6 G, 6 i.

SmH 1 sk; öde 1570.

1 fr (Ivar Larsson /Hjortöätten/, 1562 Nils Bröms); öde 1569–70.

1560 har skattegården åker till 2 tunnor och äng till 3 lass hö, något mulbete och utrymme, någon timmerskog samt ollonskog till 2 svin frälsegården har åker till 2½ tunna och äng till 4 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmerskog, ollonskog till 2 svin, samt något fiskevatten till gädda, abborre, mört, id och ort; Ivar Larsson äger halva frälsegården, den andra halvan har han av Ture Pedersson (Bielke) (SmH 1560:31).

1560 förordnar Märta Tidemansdotter (Hjortöätten) om återkrävande av den arvejord som hennes nu avlidne bror Lars haft om hand (se Hjorted) (RAP 24/1).

Bredglo

1544 *Bredglo* (SmH 1544:15), 1560 *Bredheglo* (SmH 1560:31) – 6 G, 7 i.

SmH 1 sk.

1560 har gården åker till 3 tunnor och äng till 7 lass hö, gott mulbete och utrymme, ollonskog till 10 svin och fiskevatten i saltsjön (SmH 1560:31).

Brännebläde

1417 *Blegdefall* (U 269a s 19, avskr), 1453 *Bleideffiel* (Rääf 1:117), 1544 *Bleggafall* (SmH 1544:15), 1545 *Blägdafall* (SmH 1545:14) se Petersson s 81 – 6 G, 7 e.

SmH 1544–45 **1 skuj.**

1417 får Birgitta Arendsdotter (Styke) jord i B som morgongåva (se Möckelhult) (U 269a s 19 f).

1453 ärver Arend Bengtsson (Ulv) jord i B efter sin mor Birgitta Arendsdotter (se Möckelhult) (Rääf 1:117).

Ekhult

1544 *Eckhullth* (SmH 1544:15), 1560 *Echult* (SmH 1562:2) – 6 G, 8 g.

SmH 1559 **1 kyuj.**

1 kruj.

Falsterbo

1544 *Falstersboda* (SmH 1544:15) – 6 G, 8 g.

SmH **1 sk.**

1560 har gården åker till 3 tunnor och 2 skäppor samt äng till 5 lass hö, gott mulbete och utrymme, ollonskog till 6 svin, något fiskevatten till gädda, abborre och mört samt 2 notvarp; gården har också en kvarn som går året runt (SmH 1560:31).

Flygshult

1559 *Flyxeshulth* (SmH 1559:21), 1560 *Flygshult* (SmH 1560:31) – 6 G, 9 f.

SmH 1559 **1 skt.**, öde 1559.

1560 redovisas en nybyggd skattejord med åker till 3 skäppor och äng till 5 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmer- och näverskog, gott fiskevatten till gädda, abborre och mört, gott ålfiske samt 7 notvarp (SmH 1560:31).

Getterum

1364 *i Getrum* (DS 6965), 1381 *i Getarume* (HUBp 15/6), 1544 *Giötharum* (SmH 1544:15) – 6 G, 6 g.

SmH **4 sk.**

1364 säljer Lundvid i G, och hans hustru Ramfrid, jord i Kristdala sn (se DMS 4:4 s 144) (DS 6965).

1365 bekänner Herman van Owe (fläkt örn) att han tillfångatagit en bonde från Tjust vid namn Lundvid och pålagt denne en lösesumma av 160:0 pn och att bonden för denna summa och för lösgivning ur fångenskapen givit honom en gård i Mörlunda, och en i Kristdala socken; han har vidare överlämnat ägande-

rätten till gårdarna till Claus Ruska för nämnda 160:0 pn, då Ruska friköpt bonden ur fångenskapen för nämnda summa (DS 7181).

1381–85 är Lundvid i G vid ett flertal tillfällen faste på häradstinget (HUBp 1381 15/6, SRP 1599, 1726, 1938, 2030, 2118, UUBp 1384 1/10, 1385 5/8, KrappSp 1385 6/5).

1486 är Anders i G faste på häradstinget (RAp 25/10, G VIIa:23 f 147v).

1546 är Sven i G mätesman vid ett jordskifte i Hjorteds sn (HjortedKyAp 30/4).

1560 har byns fyra gårdar vardera åker till 5 tunnor och äng till 7 lass hö; hela byn har dessutom gott mulbete och utrymme, god timmerskog och någon ollonskog på häradsallmanningen, gott fiskevatten till gädda, abborre och mört, 20 notvarp samt något ålfiske i strömmen (*i strömmen*) (SmH 1560:31).

Gissebo

1544 *Gösseboda* (SmH 1544:15), 1560 *Gessebode* (SmH 1560:31) – 6 G, 5 g.

SmH 1 sk.

1 ky.

1560 har skattegården åker till 5 tunnor och äng till 5 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmerskog, näverskog och ollonskog på häradsallmanningen, någon svedjeskog, gott fiskevatten till gädda, abborre, mört och braxen, 6 notvarp samt något ålfiske – kyrkohemmanet, som tillhör Tuna kyrka, har åker till 2 tunnor och äng till 5 lass hö, gott mulbete och utrymme, någon timmerskog, god svedje- och näverskog, ollonskog på häradsallmanningen, gott fiskevatten till gädda, abborre, mört och braxen samt 2 notvarp och något ålfiske (SmH 1560:31).

*Gritesodth 1545 *Gritesodth* (SmH 1545:14 f 43v), 1560 *Nærreruich* (SmH 1560:31), 1566 *Ögnafall i Nörarumhult* (SmH 1566:14), 1569 *Ögnafall i Nörha Rumhult* (SmH 1569:11).

SmH 1545 1 säuj, 1559 1 skuj.

- 1545 upptas i jordeboken en 'rumpjord' med 0:2½ sämjepn (SmH 1545:14).
 1559 upptas i jordeboken ett öde bol med 0:2½ skattepn (SmH 1559:21).

Gölpefall

- 1544 *Giölpefall* (SmH 1544:15), 1553 *Diölpefall* (Rött nr 423), 1560 *Giörpaffal* (SmH 1560:31) – 6 G, 7 g.
 SmH 1560 (endast) **1 kyuj**, till aoe nedan.
1 aoe, 1560 med kyuj ovan.
 1455 se Marsgölehult.
 1553 omtalas tre gårdar i Hjorteds sn som tidigare legat under 'Tjustgöls fäste', nämligen G, Marsgölehult och Äskekärr (Rött nr 423). Om Tjustgöls fäste se DMS 4:4 s 224 ff.
 1560 har gården åker till 3 tunnor och äng till 10 lass hö, gott mulbete och något utrymme, god timmerskog, någon näverskog och ollonskog till 7 svin, gott fiskevatten till gädda, abborre och mört samt 2 notvarp till gården brukas en kyrkoutjord som har äng till 1 lass hö; byn är del av det gods som kungen bytt till sig av Görvel Fadersdotter (Sparre) (SmH 1560:31).

Hjorted

- 1381 *i Hiorttede* (KrappSp 3/8, avskr), 1409 *i Hiortedhe* (SD 1177), 1451 *i Hiortwedhom* (C 4 f 37v, avskr), 1482 *i kirkiobyen* (C 23 f 13), 1525 *Hiorthhede* (GR 2 s 194) – 6 G, 7 f.
 SmH **2 fr** (Ivar Larsson /Hjortöätten/, 1562 Jöns Eriksson/Rosenstråle/).

Hjorted kan 1409–11 beläggas som sätesgård för frälsemanen Ficke i H (SD 1177, 1434). Tideman Larsson (Hjortöätten) skriver sig till gården 1511 (VikSp 1511 17/3, HH 4 s 387) och hans son Lars Tidemansson bor troligen där vid tiden för sin död omkr 1559 (SmH 1560:31) – sonsönerna Ivar och Krister Larssöner bor där 1560 resp 1571 (SmH 1560:31, AH s 179 f).

- 1381 och 1382 är Ragvald i H faste vid häradstinget (KrappSp 1381 3/8, SRP 1775).
 1446 säljer Birgitta Turesdotter (båt) till Karl Knutsson

(Bonde) en ödegård i H (se Gällerskulla, Gladhammars sn) (C 4 f 11v, 37v, EEKb s 17f).

- 1473 ärver Ivar Axelsson (Tott), på sin hustru Magdalena Karlsdotters (Bonde) vägnar, en ödegård i kyrkbyn som räntar 0:0:8 pn (C 8 f 7, 8).
- 1482 upptas i Ivar Axelssons (Tott) jordebok en tomt som räntar 0:0:8 pn (se Hovgården, Gladhammars sn) (C 23 f 13).
- 1489–90 har Magdalena Karlsdotter (Bonde) en ödejord som räntar 0:0:8 pn; 1494 är räntan 1 mark gutniska (C 24 f 27v, 51, VinsJb f 10v).
- 1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin moster Magdalena Karlsdotter ödejord som räntar 0:0:8 pn (se Fågelvik, Tryserums sn) (RAp 25/1).
- 1525 löser Lars Tidemansson (Hjortöätten), på sin hustru Ingeborg Bengtsdotters (Slatte) vägnar, till sig H av unge Karl Holbeck och flera andra av hustruns medarvingar (GR 2 s 194).
- 1560 har gårdarna vardera åker till 6 tunnor och äng till 24 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmer- och näverskog, ollonskog till 6 svin vardera, gott fiskevatten till braxen, gädda, abborre och mört samt 10 notvarp. Kronan tar ingen avrad av gårdarna då Ivar Larsson 'låter bygga sig en sätesgård därav'. (SmH 1560:31)
- 1560 förordnar Märta Tidemansdotter (Hjortöätten) att hennes måg Bryniel Svensson ska återkräva den del av hennes arvejord som hennes nu avlidne bror Lars haft om hand, vari ingår jord i H och Botorp, denna sn, Gursten, Lofta sn, samt i Kinda och Sevede hdr (RAp 24/1).
- 1586 framläggs, vid Stockholms rådhusrätt, ett bytesbrev enligt vilket Jöns Eriksson (Rosenstråle) givit Krister Larsson (Hjortöätten) gården H mot ett stenhus i Stockholm och 400:0; tidpunkten för bytet framgår inte av källan (StTb s 247, se AF 4:2 s 1267).

Ideshult

- 1412 *i Idheshult* (SD 1535), 1544 *Ideshult* (SmH 1544:15), 1560 *Ideshult* (SmH 1560:31) – 6 G, 7 h.

SmH 1 sk.

1559 1 kyuj.

1412 överlåter Johan Skapte till Peder smed på Nygård, Lofta sn, sitt gods i I som ersättning för de 40:0 pn som Peder utgivit till Bengt Nilsson (Lejonansikte) för det att Johan 'två män slagit haver'; jorden har han tidigare fått i rätt skifte för Duvekulla, Törnsfalls sn (SD 1535).

1560 har gården åker till 4 tunnor och äng till 1 lass hö, gott mulbete och utrymme, någon timmer- och näverskog, ollonskog till 3 svin, litet fiskevatten till gädda, abborre och mört samt 1 notvarp; gården har dessutom en utäng till 3 lass hö på kronans allmänning under samma skatt (SmH 1560:31).

Kappemåla 1560 *Koppamåla* (SmH 1560:31) – 6 G, 5 h – nu i Misterhults sn.

SmH 1560 1 kyuj.

Karlebo 1417 *Kåleboda* (U 269a s 19, avskr), 1453 *Karlebode* (Rääf 1:117) – 6 G, 7 e – nuv Tuna sn.

1417 får Birgitta Arendsdotter (Styke) jord i K som morgongåva (se Möckelhult) (U 269a s 19 f).

1453 ärver Arend Bengtsson (Ulv) jord i K efter sin mor Birgitta Arendsdotter (se Möckelhult) (Rääf 1:117).

Knokebo 1453 *Knakebode* (Rääf 1:117) – 6 G, 7 h.

1453 ärver Arend Bengtsson (Ulv) jord i K efter sin mor Birgitta Arendsdotter (se Möckelhult) (Rääf 1:117).

*Kuseägorna Se Prästgården.

Lebo 1510 (omkr) *i Ligeboda* (?A II 8 s 61), 1544 *Löffieboda* (SmH 1544:15), 1554 *Leffvieboda* (GR 24 s 242) – 6 G, 7 h.

SmH 1 sk.

1510 (omkr) är Lars i L faste på häradstinget (se Lislekutt, Eds sn) (?A II 8 s 61, avskr).

Belägget är osäkert då en annan avskrift av samma brev har läsningen "Vgaboda" (GVII:23a f 108, avskr).

- 1554 får drabanten Birger Ingemarsson skattefrihet på sin gård i L på behaglig tid (GR 24 s 241 f).
- 1560 har gården åker till 6 tunnor och 4 skäppor samt äng till 20 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmerskog, gott fiskevatten till gädda, abborre och mört, ålfiske till 4 pund samt 8 notvarp; till gården ligger dessutom en sågkvarn (SmH 1560:31).

- Marsgölehult** 1381 *i Margifhult* (KrappSp 3/8, avskr), 1473 *i Marsgøræhult*, *i Marsgølehult* (C 8 f 7, 8), 1482 *i Marsgøølhult* (C 23 f 13), 1544 *Marsgiölahult* (SmH 1544:15) – 6 G, 6 h.
- SmH **1 aoe**; öde 1568–69.
- 1560 (endast) **1 aoeuj**, till aoe ovan.
- 1 fr** (Karin Eriksdotter /Gyllenstierna/); öde 1565, 1567–70.
- 1381 är Johan i M faste vid häradstinget (KrappSp 1381 3/8, B 19 nr 142e).
- 1446 säljer Birgitta Turesdotter (båt) till Karl Knutsson (Bonde) en gård i M (se Gällerskulla, Gladhammars sn) (C 4 f 11v, 37v, EEKb s 17f).
- 1455 överlåter Algot och hans hustru Cecilia till Johan Kulle sin jord i 'tvebolet' som är 7 stänger och 11 alnar jord i M samt jord i Sinnerum, Åskekärr och 17 alnar jord i en i brevavskriften ej nämnd by (ev ?Gölpefall) (A II 8 s 69).
- 1473 ärver Ivar Axelsson (Tott), på sin hustru Magdalena Karlsdotters (Bonde) vägnar, en gård som räntar 0:2 pn (C 8 f 7, 8).
- 1482 upptas i Ivar Axelssons (Tott) jordebok en gård som räntar 0:0:6 pn (se Hovgården, Gladhammars sn) (C 23 f 13).
- 1489–94 har Magdalena Karlsdotter (Bonde) en gård som räntar 0:0:6 pn (C 24 f 27v, 51, VinsJb f 10v).
- 1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin moster Magdalena Karlsdotter jord som räntar 0:0:6 pn (se Fågelvik, Tryserums sn) (RAp 25/1).
- 1553 omtalas att byns arv och eget-hemman tidigare legat under 'Tjustgöls fäste' (se Gölpefall) (Rött nr 423).
- 1560 har arv och eget-hemmanet åker till 2 tunnor och

äng till 3 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmerskog, näverskog och ollonskog till 4 svin, gott fiskevatten till ål, gädda, abborre, mört och braxen samt 5 notvarp – till gården brukas en utjord som har äng till 1 lass hö; byns arv och eget är del av det gods som kungen bytt till sig av Görvel Fadersdotter (Sparre) – frälsegården har åker till 2 tunnor och äng till 4 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmer-, näver- och bastskog, ollonskog till 5 svin samt gott fiskevatten till ål, gädda, abborre och mört (SmH 1560:31).

Melgång

1544 *Medelgenge* (SmH 1544:15), 1560 *Medelgæng* (SmH 1560:31) – 6 G, 7 g.

SmH 1 ky, 1545 1 sk.

1560 1 **skkvarn**; öde 1570.

1546 överlåter sockenprästen herr Simon till Jeppe i Yxered en gård i M som tidigare legat under sockenkyrkan, samt överför till M fjärdingen av kvarnskogen (*Qwarneskougen*) och 2 alnar i *Flodha skogh, jord som tidigare tillhört *Kuseägorna (se Prästgården) (HjortedKyAp 30/4)

1560 har gården åker till 3½ tunnor och äng till 6 lass hö, gott mulbete och utrymme, ollonskog till 9 svin, något fiskevatten till gädda, abborre och mört, något ålfiske samt 4 notvarp; gården har dessutom en utäng till 1 lass hö under samma skatt på kronans allmänning (SmH 1560:31).

Mjöshult

1381 *i Myoashulte* (HUBp 15/6), 1453 *Mioshult* (RAp 23/4), 1544 *Miöshult* (SmH 1544:15) – 6 G, 7 f.

SmH 1 sk.

1381 är Hulte i M faste på häradstinget (HUBp 1381 15/6, SRP 1599).

1453 ärver Arend Bengtsson (Ulv) jord i M efter sin mor Birgitta Arendsdotter (se Möckelhult) (Rääf 1:117).

1479 är Botolf i M faste på häradstinget (G VIIa:23 f 79).

1560 har gården åker till 4 tunnor och äng till 8 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmerskog och nä-

verskog, ollonskog till 3 svin, fiskevatten till gädda, abborre och mört samt 7 notvarp (SmH 1560:31).

Möckelhult 1417 *Myckilhulte* (U 269a s 19, avskr), 1453 *heter Myklhult* (Rääf 1:117), 1484 *Myklehult* (RAp 22/9), 1514 *aff Møclahult* (C 21 f 19) – 6 G, 7 f.

SmH **1 kruj.**

1 fr (Axel Eriksson /Bielke/, 1562 Elsa Axelsdotter /Posse/), 1560 med fr nedan.

1560 (endast) **1 fruj** (Ivar Larsson /Hjortöätten/), till fr ovan.

1417 ger Bengt Gotskalksson (Ulv) i morgongåva till Birgitta Arendsdotter (Styke) jord i M, Bränneblägda och Karlebo; i morgongåvan ingår även jord i Aspelands, Handbörds och Sevede hdr (se DMS 4:2 s 118, 4:4 s 186) (U 269a s 19 f).

1453 erhåller Arend Bengtsson (Ulv) vid arvskifte efter sin mor Birgitta Arendsdotter (Styke) en gård i M och jord i Bränneblägda, Karlebo, Knokebo och Mjöhult, samt ytterligare jord i Aspeland, Sevede och Södra Vedbo, i Närke och i Uppland (Rääf 1:117).

1484 får Birgitta Knutsdotter (Ulv) vid arvsuppgörelse med sina bröder jord i M som räntar 5 mark gutniska (se Nygård, Lofta sn) (RAp 22/9).

1514 har Gunhild Johansdotter (Bese) jord som räntar 5 mark gutniska samt ett ödetorp (*eth ødetorp*) som räntar 1 vit (se Nygård, Lofta sn) (C 21 f 19).

I en samtida, men odaterad räkenskap är räntan för M 5 mark gutniska 'och 1 vit med' (C 40 f 11).

1560 får Elsa Axelsdotters (Posse) barn jord som räntar 0:14:0:3 pn i arv efter sin far Axel Eriksson (Bielke) (se Nygård, Lofta sn) (BiS E 1986).

1560 har gården åker till 5 tunnor och äng till 5 lass hö, gott mulbete och något utrymme, god timmer- och näverskog, ollonskog till 4 svin, gott fiskevatten till braxen, gädda, abborre och mört samt 5 notvarp – till gården brukas en utjord som har äng till 4 lass hö (SmH 1560:31).

- Norrhult** 1480 *i Norhult* (Tjustbygden 1987 s 29, avskr), 1544 *Norhult* (SmH 1544:15) – 6 G, 8 f.
 SmH **1 sk.**
1 kr.
1 fr (Karl Holgersson /Gera/).
 1480 ingår Nils i N i en synenämnd rörande *Soolberga, Hallingebergs sn (Tjustbygden 1987 s 29).
 1560 har skattegården åker till 3 tunnor och 2 skäppor samt äng till 16 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmer- och näverskog samt ollonskog till 9 svin, gott fiskevatten till gädda, abborre och mört, 1 notvarp och något ålfiske – kronogården har åker till 3 tunnor och 2 skäppor samt äng till 6 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmer- och näverskog, något fiskevatten till gädda, abborre och mört samt 1 notvarp – frälsegården har åker till 2 tunnor och äng till 4 lass hö, gott mulbete och utrymme, någon timmerskog och något fiskevatten till gädda, abborre och mört (SmH 1560:31).
- Nästehult** 1544 *Nesteshult* (SmH 1544:15), 1560 *Nästeshult* (SmH 1560:31) – 6 G, 5 f.
 SmH **1 sk.**
 1560 har gården åker till 3 tunnor och 2 skäppor samt äng till 9 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmer- och näverskog, ollonskog till 7 svin, något fiskevatten till gädda, abborre och mört, ålfiske samt 7 notvarp (SmH 1560:31).
- Prästgården** 1546 *Presthögårdhen* (HjortedKyAp 30/4).
 1523 redovisas prästgårdens inventarium enligt följande: ett par oxar, 1 ko, 2 svin, 1 gammalt bolster, 1 gammal väggbonad (*täpete*), 1 handfat utformat som ett lejon, 1 ljusstake med två pipor, ett par grytringar, 2 gamla grytor, 1 hyende samt 1½ skäppa råg (HBR s 582).
 1546 gör Jeppe i Yxered jordbyte med sockenprästen herr Simon på så vis att han överlåter en öde skattegård om 67 alnar jord kallad *Kuseägorna i utbyte mot sockenkyrkans gård i Melgäng. Kuseägorna är beläg-

na mellan Hjorted och kyrkan. (HjortedKyAp 30/4)

Angående kyrkans avhändande av gården i Melgång omtalas att den 'skulle därför igengivas en gård som Prästgården belägligen vara', något som torde innebära att prästgården med detta byte flyttades från Melgång till sitt nuvarande läge (se Petersson s 14, 61 f).

1560 har prästgården 14 tunnor åker samt äng till 16 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmerskog samt ollonskog till 10 svin, gott fiskevatten till gädda, abborre, mört och braxen, 5 notvarp, ålfiske till 3 pund samt en vattenkvarn som går året runt (SmH 1560:31).

Rumhult

1433 *i Rumhult* (BlekApp 22/6, avskr), 1500 (omkr) *i Romhult* (C 44 f 4) – 6 G, 8 e-f.

SmH 3 sk.

1433 säljer Botolf i R jord i Yxered (se Yxered) (BlekApp 22/6).

1500 (omkr) omnämns Botolf i R i en räkenskap för Tuna gård, Tuna sn (C 44 f 4).

1560 redovisas byns gårdar enligt följande den första gården har åker till 3½ tunnor och äng till 6 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmerskog och något näverskog, gott fiskevatten till gädda, abborre och mört samt 2 notvarp – andra gården har åker till 3½ tunnor och äng till 6 lass hö samt en öde skattejord i byn – tredje gården (*Södra Rumhult*, nuv Ut-Rumhult) har åker till 6 tunnor och äng till 15 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmerskog, någon näverskog, ollonskog till 4 svin, gott fiskevatten till gädda, abborre och mört, 6 notvarp samt något ålfiske (SmH 1560:31).

Sinnerum

1455 *i Symondarum* (A II 8 s 69, avskr) – 6 G, 6 h.

1455 överlåter Algot och hans hustru Cecilia till Johan Kulle 5 alnar jord (se Marsgölehult) (A II 8 s 69).

Slätmo

1544 *Slättmo* (SmH 1544:15), 1560 *Släthemoo* (SmH 1560:31) – 6 G, 5 h.

- SmH **1 sk.**
 1560 har gården åker till 2 tunnor och 2 skäppor samt äng till 6 lass hö, gott mulbete och utrymme, ollonskog till 6 svin, litet fiskevatten till gädda, abborre och mört (SmH 1560:31).
- Skrikgallen** 1381 *i Skrikogalla* (HUBp 15/6), 1560 *Skrikegall* (SmH 1560:31) – 6 G, 8 g.
 SmH 1559 **1 kyt, 1 kyuj.**
 1381 är Anders i S faste på häradstinget (HUBp 15/6, SRP 1599).
- Stjärneberg** Se Äskekärr.
- Stämshult** 1385 *i Stæmpshult* (RAp 6/5, SRP 2118), 1544 *Stemshult* (SmH 1544:15) – 6 G, 7 h.
 SmH **2 sk.**
 1559 **1 kyuj.**
 1385 är Olof i S faste på häradstinget (SRP 2118).
 1479 är Bengt i S faste på häradstinget (G VIIa:23 f 79).
 1560 redovisas byns gårdar enligt följande – första gården har åker till 3 tunnor och 2 skäppor samt äng till 9 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmerskog och näverskog, ollonskog till 2 svin, något fiskevatten till gädda, abborre och mört – andra gården (*Nörra Stemshult*) har åker till 3 tunnor och 2 skäppor samt äng till 9 lass hö, gott mulbete och utrymme samt god timmerskog; gården har dessutom en kyrkojord till ½ lass hö äng och en skatteutäng, båda belägna på kronans allmänning (SmH 1560:31).
- Tibbhult** 1480 *i Tihult* (?Tjustbygden 1987 s 29, avskr), 1544 *Tiibhult* (SmH 1544:15), 1560 *Tebhulth* (SmH 1560:31) – 6 G, 8 e.
 SmH **1 sk.**
 1559 **1 kyuj.**
 1480 ingår Peder i T i en synenämnd rörande *Soolberga, Hallingebergs sn (?Tjustbygden 1987 s 29).
 1560 har gården åker till 3 tunnor och äng till 6 lass hö,

gott mulbete och utrymme, god timmerskog och näverskog, något fiskevatten till gädda, abborre och mört samt 1 notvarp; gården har även en kyrkojord i samma gärde som ingen vet att åtskilja (SmH 1560:31).

Tjustlycke 1545 *Tiustaliicka* (SmH 1545:14), 1560 *Tiuste licke* (SmH 1560:31) – 6 G, 7 e – nuv Tuna sn.

SmH 1545–60 **1 skuj**.

1560 har skattebonden i Totebo jord i T till 3 skäppor åker och äng till 1 lass hö (SmH 1560:31).

Totebo 1375 *i Totabodhom* (DS 8827, avskr), 1442 *i Thotabodom* (RAp 12/5), 1544 *Totoboda* (SmH 1544:15) – 6 G, 7 e.

SmH **1 sk**; 1560 med skuj i Tjustlycke.

1564 **1 skkvarn**; saknas 1566–68, öde 1569–70.

1375 är Jon i T faste på häradstinget (DS 8827).

1442 är Jeppe i T faste på häradstinget (RAp 12/5).

1560 har gården åker till 6 tunnor och äng till 10 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmerskog och näverskog, gott fiskevatten till gädda, abborre, mört och braxen, något ålfiske samt en kvarn som går året runt (SmH 1560:31).

Tribbhult 1544 *Trebhult* (SmH 1544:15) – 6 G, 6 h.

SmH **1 sk**.

1560 har gården åker till 3 tunnor och 2 skäppor samt äng till 10 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmerskog och näverskog, ollonskog till 6 svin, gott fiskevatten till gädda, abborre, mört och braxen samt ålfiske (SmH 1560:31).

Träthult 1530(?) *Träthult* (D 23 s 819, avskr, regest), 1544 *Träthult* (SmH 1544:15), 1560 *Trätthult* (SmH 1560:31) – 6 G, 8 f.

SmH **1 sk**.

1530(?) köper sockenprästen herr Peter skatterätten på T (B 23 s 819).

- 1546 är Måns i T faste på häradstinget (HjortedKyAp 30/4).
- 1560 har gården åker till 5 tunnor och äng till 8 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmerskog, något fiskevatten till gädda, abborre och mört samt 2 not-varp (SmH 1560:31).

Upp-Rumhult Se Rumhult.

Ut-Rumhult Se Rumhult.

Vaderum 1395 *i Vaadharume* (BliAp 23/1) – 6 G, 6 h.
1395 är Botolf i V faste på häradstinget (BliAp 23/1)

***Wester-
blancka** Se Blanka.

Yxered 1381 *i Yxaredhom* (HUBp 15/6), 1544 *Yxariidt* (SmH 1544:15) – 6 G, 8 e.
SmH **3 sk.**
1559 **1 skkvarn**, 1560 **2 skkvarn**.

1381–84 är Asolf i Y vid ett flertal tillfällen faste på häradstinget (HUBp 1381 15/6, SRP 1599, 1938, UUBp 1384 1/10).

1398 säljer Anders i Y tillsammans med flera bönder i Sevede härad sin ägolott i en ström vid sjön Solaren (se DMS 4:4 s 121) (VLApp 23/2).

1433 säljer Botolf i Rumhult, Henrik i Malmgrava, Tuna sn, och Torsten i Tälleryd, Vena sn, till Måns i Y 15 alnar jord i ängen ?vid nedersta kvarnen (*i nedersta quarnene*), 6 alnar i ?Kiltorpsström (*Kijlom*, – 6 G, 8 e) och 9 alnar i 'Söderängen' (*i Söder Engena*) öster om Yxeredsån (*östan åynom*) med åker och äng, skog och fiskevatten med fast och fullt skäl så som Östgötalagen utvisar (BlekApp 22/6, avskr).

1460–84 är Jöns i Y vid flera tillfällen faste på häradstinget (RAp 1460 30/4, 1473 1/1, 1484 26/6).

1502 är Hans i Y faste på häradstinget (LundAp u d).

1515 är Nils i Y nämndeman på häradstinget (HBR s 219).

1560 redovisas byns gårdar enligt följande – den första gården har åker till 9 tunnor och äng till 22 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmerskog och näverskog, gott fiskevatten till gädda, abborre, mört och braxen samt ålfiske och en kvarn som går året runt; bonden har en obygd skattegård som han inte skattar för – andra gården har åker till 4 tunnor och äng till 10 lass hö, ålfiske till 3 pund och en skvaltkvarn (*en skualte quarn*) – tredje gården har åker till 4 tunnor och 2 skäppor och äng till 14 lass hö, ålfiske till 3 pund samt en kvarn som går året runt (SmH 1560:31).

Ängö

1544 *Engö* (SmH 1544:15) – 6 G, 6 i.
SmH 1 kr.

1560 redovisas en skärkarl med äng till 6 lass hö, något mulbete och utrymme, god vedskog, gott fiskevatten till sik, gädda, id och torsk samt god notvarp till strömning (SmH 1560:31).

Äskekärr

1447 *i Eskakyr* (A II 8 s 63, avskr), 1460 *i Eskeker* (RAp 4/10) – 6 G, 6 i – nu Stjärneberg.

SmH 1559 1 **skkvarn**; öde 1570.

1 aoe.

1447 överlåter Margareta Jonsdotter och Cecilia Nilsson till ?Henrik ?20 alnar jord ("som är XX alin och XX jord") i Ä, som Margareta köpt tillsammans med sin avlidne man Nils, med åker och äng, ollonskog och fiskevatten (A II 8 s 63, avskr).

1455 överlåter Algot och hans hustru Cecilia till Johan Kulle 29 alnar jord i Äskekärr (se Marsgölehult) (A II 8 s 69).

1460 är Olof i Ä faste på häradstinget (RAp 4/10, HUBp 4/10).

1553 omtalas att byns arv och eget-hemman tidigare legat under 'Tjustgöls fäste' (se Gölpefall) (Rött nr 423).

1560 har gården åker till 3 tunnor och äng till 12 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmerskog, näverskog och ollonskog till 6 svin, gott fiskevatten till

braxen, gädda, abborre och mört; gården är del av det gods som kungen bytt till sig av Görvel Fadersdotter (Sparre) (SmH 1560:31).

***Öster-
blancka** Se Blanka.

Österhult 1430 *i Østrulte* (RAp 2/10), 1535 *i Österhulth* (VidaAp 8/5), 1544 *Österhult* (SmH 1544:15) – 6 G, 5 g.
SmH 1 sk; öde 1570.
1430 är Nils i Ö faste på häradstinget (RAp 2/10).
1535 är Mickel i Ö faste på häradstinget (VidaAp 8/5).
1560 har gården åker till 3 tunnor och äng till 9 lass hö, gott mulbete och utrymme, ollonskog till 13 svin, något fiskevatten till gädda, abborre och mört, 2 notvarp samt något ålfiske (SmH 1560:31).

Västrums socken

Socknen utbröts 1622 ur Gladhammars socken. De byar som då bildade den nya socknen var: Bergebo (åter till Gladhammar 1780), Bjulebo, Björnhuvud, Dagsbo, Västra och Östra Eknö, Falkemåla, Forsebo, Gällerskulla, Göljerum, Helgerum, Henriksnäs, Horn, Hultö, Händelöp, Idö, Järsö, Järö, Konglebo, Långvik, Långö, Marsö, Muleglo, Mörhult, Narsvik, Nävelsö, Repvassa, Riskebo, Rumma, Samsvik (åter till Gladhammar 1817), Skinnaremåla, Skälö, Slingsö, Tovehult, Tyftingemar, Västrum, Ytterhult, Yxnevik, Åldersbäck och Äskestock. Byarna redovisas under Gladhammars socken.

Gladhammars socken

1352 *apud ecclesiam Cladhambra* (APS 453).

1383 *i Klathammer sokn* (LSBp 19/6).

1384 *i Cladhamar sokn* (UUBp 1/10).

1400 *in Cladhambre* (RAp 28/10, SRP 3136).

1423 *i Klathambra sokn* (RAp 8/4).

1459 *i Gladhamarsokn* (RAp 6/10).

1475 *Gladhamar sokn* (C 15 f 10).

Omfattning: Socknens omfattning har under och efter medeltiden flera gånger förändrats. Trumphult och Vassbäck låg under 1300-talets senare del i Törnsfall, men överfördes senare till Gladhammar, Vassbäck senast vid mitten av 1500-talet. År 1622 avstyckades socknens östra och sydöstra del varav Västrums sn bildades (se Västrums sn). Byarna Bergebo och Samsvik återfördes från denna 1780 resp 1817 (Petersen s 168, 171). En del av Vassbäck överfördes till Västerviks sn 1937 (Lagerstedt s 54). (VreS G 8, K 29, SD 553, SmH)

Gladhammars kyrka, avtecknad 1634 av J H Rhezelius, Fc 5, KB (foto ATA).

Kyrkan: Den medeltida timmerkyrkan bestod av ett rektangulärt långhus med lägre och smalare kor. Utvändigt var byggnaden spånklädd och invändigt panelklädd. Långhusets utvändiga mått var 7,7 x 5,7 meter och korets 4,8 x 4,0 meter. I anslutning till korets norra sida fanns en tillbyggd sakristia av sten och i väster ett vapenhus av trä. Den ursprungliga ingången igensattes under 1700-talet varvid två nya uppbröts, en i väster och en i södra korbäggen. Väster om koringången fanns spår efter en smal rundbågig portal. Kyrkan revs i januari 1889. Den nya tegelkyrkan uppfördes 1886.

Av medeltida inventarier återstår ett processionskrucifix från 1300-talets andra fjärdedel och ett skåp med en skulpterad framställning av Nådastolen från 1400-talets senare hälft. Skåpet var i den gamla kyrkan uppsatt på den södra långhusväggen. Kyrkans medeltida lillklocka omgjöts 1888. Den medeltida lillklocka som nu finns i Västrums kyrka kan ev ha sitt ursprung från Gladhammar och överflyttades i så fall redan under 1600-talet. På Helgerums gård förvarades enl uppgift 1943 en liten, medeltida klocka infälld i sin stock och med vidhängande kläpp. (SvK 192 s 168 f, Jacobsson s 304, MBv, Åmark s 134, 157).

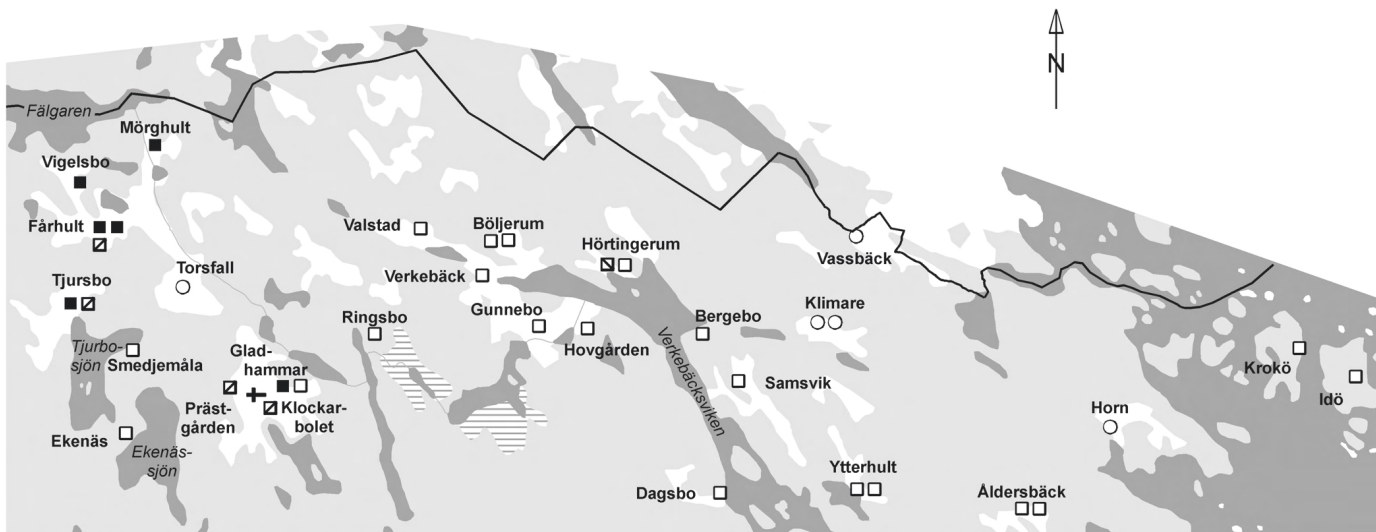
Kyrkby: Gladhammar.

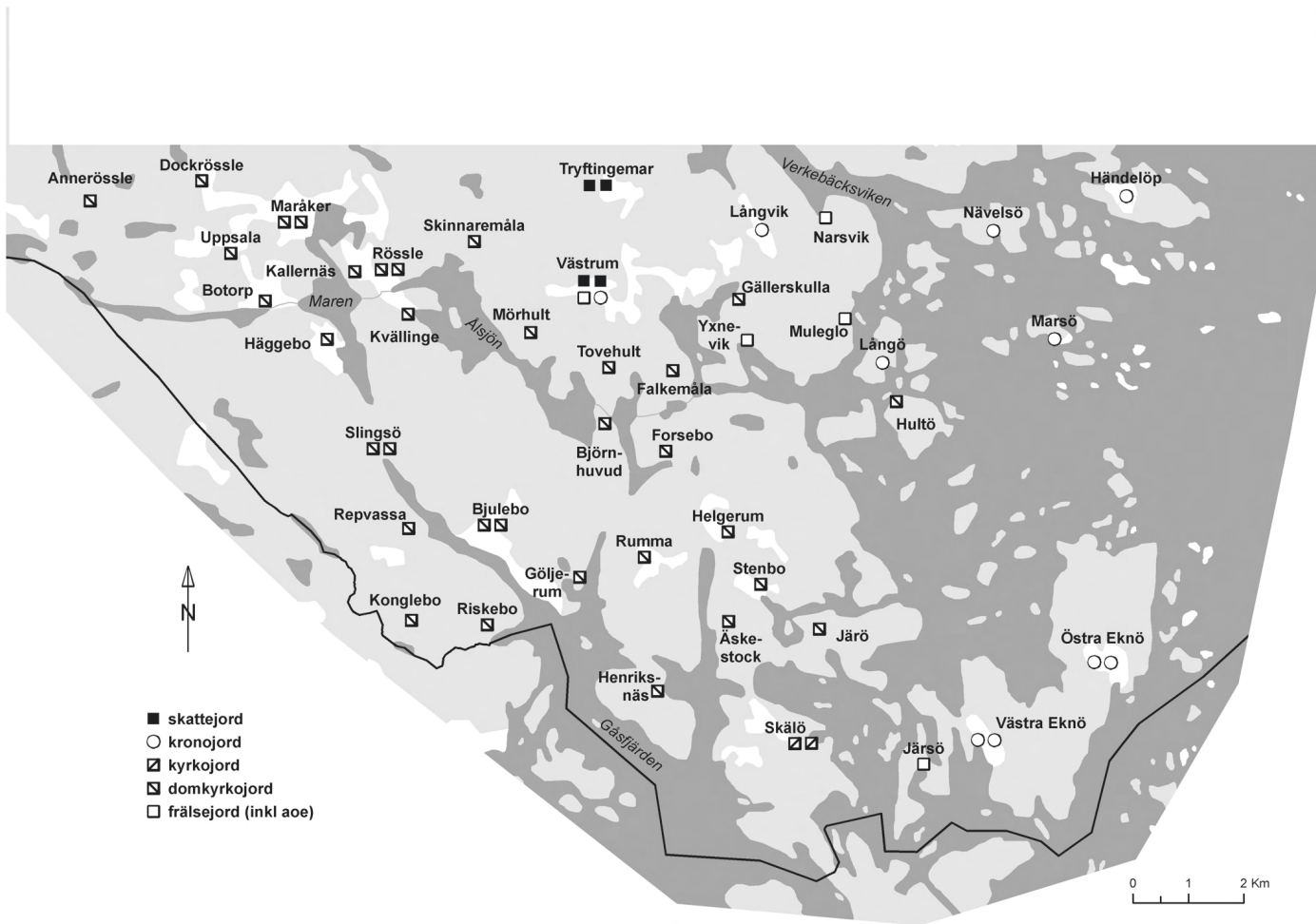
Runstenar saknas.

- *Aartræde** 1514 *Aartræde* (C 21 f 18v).
 1514 har Gunhild Johansdotter (Bese) jord som räntar ½:0 pn och 2 tön korn (se Nygård, Lofta sn) (C 21 f 18v).
 I en samtida, men odaterad räkenskap är räntan för A (*Aartheredh*) identisk (C 40 f 11).
- Annerössle** 1543 *Annarysla* (SmH 1543:8) – 6 G, 9 h.
 SmH **1 de** (Dekanatet i Linköping), 1559 **1 kr**, 1564 **1 fr**.
 1560 har gården åker till 4 tunnor och 2 skäppor samt äng till 8 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmerskog och näverskog, någon bastskog samt ollonskog till 4 svin, gott fiskevatten till gädda, abborre och mört samt 5 notvarp; gården har dessutom en skvaltvarn (SmH 1560:31).
 1562 säljer Erik XIV A till Charles de Mornay (se Rumma) (RAp 9/10).

Gladhammars socken

Antal gårdar på 1560-talet (SmH)

Antal jordeboksenheter SmH 1544/45 (1570)

	sk	sääng	kr	ky	kyuj	kyäng	de	det	deäng	dekvärn	aoe	fr
Annerössle	- -	--	- -	--	--	--	1 (0)	--	--	--	--	0 (1)
Bergebo	- -	--	- -	--	--	--	2 (0)	--	--	--	--	0 (2)
Bjulebo	- -	--	- -	--	--	--	2 (0)	--	--	--	--	0 (2)
Björnhuvud	- -	--	- -	--	--	--	1 (0)	--	--	--	--	0 (1)
Botorp	- -	--	- -	--	--	--	1 (0)	--	--	--	--	0 (1)
Böljerum	- -	--	- -	--	--	--	- -	--	--	--	--	2 (2)
Dagsbo	- -	--	- -	--	--	--	- -	--	--	--	--	1 (1)
Dockrössle	- -	--	- -	--	--	--	1 (0)	--	--	--	--	0 (1)
Ekenäs	- -	--	- -	--	--	--	- -	--	--	--	--	1 (1)
Eknö, Västra	- -	--	2 (2)	--	--	--	- -	--	--	--	--	- -
Eknö, Östra	- -	--	2 (2)	--	--	--	- -	--	--	--	--	- -
Falkemåla	- -	--	- -	--	--	--	1 (0)	--	--	--	--	0 (1)
Forsebo	- -	--	- -	--	--	--	1 (0)	--	--	--	--	0 (1)
Fårhult	2 (2)	--	- -	1(0)	--	--	- -	--	--	--	--	0 (1)
Gladhammar	1 (1)	--	- -	--	--	--	- -	--	--	--	--	1 (1)
Gunnebo	- -	--	- -	--	--	--	- -	--	--	--	--	1 (1)
Gällerskulla	- -	--	- -	--	--	--	- -	--	--	--	1 (1)	- -
Gölgerum	- -	--	- -	--	--	--	1 (0)	--	--	--	--	0 (1)
Gölpan	- -	--	- -	--	--	--	- -	--	--	--	--	0 (1)
Helgerum	- -	--	- -	--	--	--	1 (0)	--	--	--	--	0 (1)
Henriksnäs	- -	--	- -	--	--	--	1 (0)	--	--	--	--	0 (1)
Horn	- -	--	1 (0)	--	--	--	- -	--	--	--	--	0 (1)
Hovgården	- -	--	- -	--	--	--	- -	--	--	--	--	1 (1)
Hultö	- -	--	- -	--	--	--	1 (0)	--	--	--	--	0 (1)
Häggebo	- -	--	- -	--	--	--	1 (0)	--	0 (1)	0 (1)	--	- -
Händelöp	- -	--	1 (1)	--	--	--	- -	--	--	--	--	- -

Hörtigerum	-	-	--	-	-	--	--	--	1 (0)	--	--	0 (1)	1 (1)	0 (1)
Idö	-	-	--	-	-	--	--	--	--	--	--	--	--	1 (0)
Järsö	-	-	--	-	-	--	--	--	--	--	--	--	--	0 (1)
Järö	-	-	--	-	-	--	--	--	1 (0)	--	--	--	--	0 (1)
Kallernäs	-	-	--	-	-	--	--	--	1 (0)	--	--	--	--	0 (1)
Kilmare	-	-	--	2	(0)	--	--	--	--	--	--	--	--	0 (2)
Konglebo	-	-	--	-	-	--	--	--	1 (0)	--	--	--	--	0 (1)
*Kringla engh	-	-	--	-	-	--	--	--	--	1 (0)	--	--	--	-
Krokö	-	-	--	-	-	--	--	--	--	--	--	--	--	1 (1)
Kvällinge	-	-	--	-	-	--	--	--	1 (0)	1 (0)	--	--	0 (1)	-
*Lekabo	-	-	--	-	-	--	--	--	1 (0)	--	--	--	--	-
Långvik	-	-	--	1	(1)	--	--	--	--	--	--	--	--	-
Långö	-	-	--	1	(1)	--	--	--	--	--	--	--	--	-
Löckerum	-	-	--	-	-	--	0 (1)	--	--	--	--	--	--	-
Marsö	-	-	--	1	(1)	--	--	--	--	--	--	--	--	-
Maråker	-	-	--	-	-	--	--	--	2 (0)	--	--	--	--	0 (2)
Muleglo	-	-	--	-	-	--	--	--	--	--	--	--	0 (1)	-
Mörhult	-	-	--	-	-	--	--	--	1 (0)	--	--	--	--	0 (1)
Mörghult	1	(1)	--	-	-	--	--	--	--	--	--	--	--	-
Narsvik	-	-	--	-	-	--	--	--	--	--	--	--	0 (1)	-
Nävelsö	-	-	--	1	(1)	--	--	--	--	--	--	--	--	-
Persängen	-	-	--	-	-	--	--	0 (1)	--	--	1 (0)	--	--	-
Repvassa	-	-	--	-	-	--	--	--	1 (0)	--	--	--	--	0 (1)
Ringsbo	-	-	--	-	-	--	--	--	--	--	--	--	--	1 (1)
Riskebo	-	-	--	-	-	--	--	--	1 (0)	--	1 (0)	--	--	0 (1)
Rumma	-	-	--	-	-	--	--	--	--	--	--	--	--	0 (1)
Rössle	-	-	--	-	-	--	--	--	2 (0)	--	--	--	--	0 (2)
Samsvik	-	-	--	-	-	--	--	--	--	--	--	--	--	1 (1)
Sinnaremåla	-	-	--	-	-	--	--	--	1 (0)	--	--	--	--	0 (1)

Antal jordeboksenheter SmH 1544/45 (1570) – Forts

	sk	sääng	kr	ky	kyuj	kyäng	de	det	deäng	dekvärn	aoe	fr
Skälö	--	--	--	2 (0)	--	--	--	--	--	--	--	0 (2)
Slingsö	--	--	--	2 (0)	--	--	--	--	--	--	--	0 (2)
Smedjemåla	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	0 (1)
Stenbo	--	--	--	--	--	--	1 (0)	--	--	--	--	0 (1)
Tjursbo	--	1 (1)	--	--	1 (0)	--	--	--	--	--	--	0 (1)
Torsfall	--	--	1 (1)	--	--	--	--	--	--	--	--	--
Tovehult	--	--	--	--	--	--	1 (0)	--	--	0 (1)	--	0 (1)
Tyftingemar	2 (2)	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
Uppsala	--	--	--	--	--	--	1 (0)	--	--	--	--	0 (1)
Valstad	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	1 (1)
Vassbäck	--	--	1 (0)	--	--	--	--	--	1 (0)	--	--	0 (1)
Verkebäck	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	1 (1)
*Vidhrsæng	--	1 (0)	--	--	--	0 (1)	--	--	--	--	--	--
Vigelsbo	1 (1)	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
Västrum	2 (2)	--	1 (1)	--	--	1 (1)	--	--	--	--	--	1 (1)
Ytterhult	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	2 (2)
Yxnevik	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	1 (1)	--
Åldersbäck	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	2 (2)
Åskestock	--	--	--	--	--	--	1 (0)	--	--	--	--	0 (1)
Summa	10 (10)	1 (0)	15 (11)	6 (0)	0 (1)	1 (3)	31 (0)	1 (0)	4 (0)	1 (4)	3 (5)	21 (62)

Dessutom redovisar längderna: – **skkvärn**: Gladhammar 0 (1) – **deållhus**: Hörtingerum 1 (1) – **aoekvärn**: Hörtingerum 1 (0), Tovehult 1 (0).

- Bergebo** 1384 *i Borghabodhum* (UUBp 1/10), 1544 *Bergaboda* (SmH 1544:15) – 6 G, 9 j.
SmH **1 fr** (Karl Holgersson /Gera/); öde 1568.
1380-talet(?) säljer Nils i B jord i Kilmare till Bo Jonsson (Grip) (VreS J 19).
1382–86(?) överlåter Knut Sigmundsson och hans hustru till Bo Jonsson jord i B som räntar 0:0:1 pn skäppan (se Kilmare) (VreS G 13).
1384 köper Bo Jonsson av Sone Larsson jord som räntar 0:0:1 pn (se Kilmare) (UUBp 1/10).
1385 köper Bo Jonsson av Martin Jönsson jord som räntar 0:0:1 pn (se Kilmare) (UUBp 5/8).
1405 säljer Knut Bosson (Grip) till sin styvfar Bengt Nilsson (Lejonansikte) allt han har i B utom 0:1 pn skäppan (se Samsvik) (SD 553, 580).
1560 har gården åker till 4 tunnor och äng till 8 lass hö, något mulbete och lite utrymme, ollonskog till 24 svin samt gott fiskevatten i saltsjön (SmH 1560:31).
- Bjulebo** 1543 *Biuleboda* (SmH 1543:8) – 6 G, 7 i – nuv Västrums sn.
SmH **2 de** (Dekanatet i Linköping), 1564 **2 fr**; en öde 1568.
1560 har båda gårdarna vardera åker till 4 tunnor och 2 skäppor samt äng till 9 lass hö, något mulbete och utrymme, god timmerskog, ollonskog till 10 svin, fiskevatten i saltsjön samt 2 notvarp till båda gårdarna (SmH 1560:31).
1562 säljer Erik XIV B till Charles de Mornay (se Rumma) (RAp 9/10).
- Björnhuvud** 1543 *Biørnahuffwed* (SmH 1543:8) – 6 G, 7 i – nuv Västrums sn.
SmH **1 de** (Dekanatet i Linköping), 1564 **1 fr**.
1560 har gården åker till 5 tunnor och 3 skäppor samt äng till 10 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmerskog, ollonskog till 23 svin, fiskevatten i saltsjön samt 2 notvarp (SmH 1560:31).
1562 säljer Erik XIV B till Charles de Mornay (se Rumma) (RAp 9/10).

- Botorp** 1543 *Boatorp* (SmH 1543:8) – 6 G, 8 h.
SmH **1 de** (Dekanatet i Linköping), 1564 **1 fr**.
1560 har gården åker till 3 tunnor och 2 skäppor samt äng till 14 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmerskog och näverskog, ollonskog till 14 svin, något fiskevatten i ån (*i ån* = Botorpström) till gädda, abborre och mört samt $\frac{1}{2}$ notvarp om våren; gården har dessutom en skvaltkvarn (SmH 1560:31).
1562 säljer Erik XIV B till Charles de Mornay (se Rumma) (RAp 9/10).
- Böljerum** 1380-talet(?) *i Bulgarum* (VreS G 10, odat, avskr), 1410 *i Bolgarum* (A II 8 s 57, avskr), 1429 *i Byrlerum* (RAp 3/10), 1453 *i Bolgarum* (SjSp 7/6) – 7 G, 0 i.
SmH **2 fr** (Axel Eriksson /Bielke/, Karin Eriksdotter /Gyllenstierna/, 1562 Elsa Axelsdotter /Posse/, Gabriel Kristiernsson /Oxenstierna/); en öde 1567–68 och 1570.
1380-talet(?) säljer Ulf Bengtsson halva B till Bo Jonsson (Grip) (VreS G 10, odat).
1410 säljer Holmsten i B jord i Svinnersbo, Törnsfalls sn (A II 8 s 57).
1414–29(?) överlåter Bengt Tomasson (Pipa) till Albrekt Styke halva B samt jord i *Sandarum, denna sn, i Korkeatorp och Tyllinge, Dalhems sn, i Nagelstad, Hallingebergs sn, och i Fästad, Lofta sn (U 269a s 8, odat).
1410-talet(?) överlåter Jeppe Skytte 7 alnar jord i B till Albrekt Styke (U 269a s 8, odat).
1429 är Johan i B faste på häradsstinget (RAp 3/10 två br, HultaAp 3/10).
1453 ärver Knut Bengtsson (Ulv) efter sin mor Birgitta Arendsdotter (Styke) en gård i B (se Eneby, Odensvi sn) (BhSp 23/4).
1453 ärver Karl Knutsson (Bonde) efter modern Margareta Karlsdotter (Sparre av Tofta) en gård i B (se Fågelvik, Tryserums sn) (SjSp 7/6).
1482 upptas i Ivar Axelssons (Tott) jordebok en gård som räntar 2 mark gutniska och 2 pund smör (se Hovgården) (C 23 f 12v).

- 1484 får Birgitta Knutsdotter (Ulv) vid arvsuppgörelse med sina bröder jord i B som räntar 2 mark 7 öre 2 örtugar gutniskt mynt (se Nygård, Lofta sn) (RAP 22/9).
- 1488–94 har Magdalena Karlsdotter (Bonde) en gård som räntar 2 mark gutniska (C 24 f 27v, 51, VinsJb f 10v).
- 1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin moder Magdalena Karlsdotter jord som räntar 2 pund smör och 0:0:16 pn (se Fågelvik, Tryserums sn) (RAP 25/1).
- 1514 har Gunhild Johansdotter (Bese) jord som räntar 3½ mark gutniska (se Nygård, Lofta sn) (C 21 f 19).
I en samtida, men odaterad räkenskap är räntan för B identisk (C 40 f 11).
- 1553 upptas i jordebok över fru Gunhild Johansdotters efterlämnade gods en gård som har åker till 12 spann, äng till 14 lass hö, passligt mulbete samt passlig timmerskog, ållonskog och vedbrand, humlegård till 1 pund, ett kvarnställe som maler höst och vår samt passligt fiskevatten; räntan är 0:10 pn (BiS E 1986).
- 1560 får Elsa Axelsdotters (Posse) barn jord som räntar 0:12:0:18 pn i arv efter sin far Axel Eriksson (Bielke) (se Nygård, Lofta sn) (BiS E 1986).
- 1560 har Karin Eriksdotters gård åker till 3 tunnor och äng till 4 lass hö, något mulbete och gott utrymme, ollonskog till 3 svin samt fiskevatten i saltsjön – Axel Erikssons gård har åker till 5 tunnor och äng till 7 lass hö, något mulbete och utrymme samt gott fiskevatten i saltsjön (SmH 1560:31).
- 1528–65(?) bekräftar Erik Larsson att hans far och mor till Birger Nilsson (Grip) sålt 12 alnar jord i B med en tomt och ett kvarnställe samt alla tillägor ('utvader') som därtill av ålder legat (VreS G 33).

Dagsbo

- 1451 *i Daxbodom* (C 4 f 38, avskr), 1453 *i Dagxbodom* (SjSp 7/6) – 6 G, 9 j – nuv Västrums sn.
- SmH 1 fr (Karin Eriksdotter /Gyllenstierna, 1562 Gabriel Kristiernsson /Oxenstierna/).
- 1446 säljer Birgitta Turesdotter (båt) till Karl Knutsson

(Bonde) jord om '6 gutniska skäppan' (se Gällerskulla) (C 4 f 11v, 37v, 38r, EEKb s 17f).

- 1453 ärver Karl Knutsson (Bonde) efter modern Margareta Karlsdotter (Sparre av Tofta) en gård i D (se Fågelvik, Tryserums sn) (SjSp 7/6).
- 1473 ärver Ivar Axelsson (Tott), på sin hustru Magdalena Karlsdotters (Bonde) vägnar, en gård som räntar '6 gutniska skäppan' (C 8 f 8v).
- 1482 upptas i Ivar Axelssons jordebok en gård som räntar 2 mark 7 öre gutniskt mynt och 2 pund smör (se Hovgården) (C 23 f 12v).
- 1489 har Magdalena Karlsdotter (Bonde) jord som räntar 2 mark 7 öre gutniskt mynt (C 24 f 27v, 51).
- 1494 räntar Magdalena Karlsdotters gård 0:0:17:6 pn (VinsJb f 10v).
- 1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin moster Magdalena Karlsdotter jord som räntar 2 pund smör och 0:0:17:6 pn (se Fågelvik, Tryserums sn) (RAp 25/1).
- 1504 är Erik i D faste på häradstinget (HultaAp 25/6).
- 1560 har gården åker till 2 tunnor och äng till 13 lass hö, något mulbete och gott utrymme, ollonskog till 3 svin samt gott fiskevatten i saltsjön (SmH 1560:31).

Dockrössle

- 1543 *Dåkarysla* (SmH 1543:8) – 6 G, 9 h.
SmH **1 de** (Dekanatet i Linköping), 1564 **1 fr**; 1543–45 'avgårdatorp', öde 1546 och 1569–70.
- 1560 har gården åker till 7 tunnor och 2 skäppor samt äng till 6 lass hö, något mulbete och utrymme, något fiskevatten till gädda, abborre och mört samt 3 notvarp om våren (SmH 1560:31).
- 1562 säljer Erik XIV D till Charles de Mornay (se Rumma) (RAp 9/10).

Ekenäs

- 1429 *i Eghenæs* (RAp 3/10), 1544 *Ekenes* (SmH 1544:15) – 6 G, 9 h.
SmH **1 fr** (Karl Holgersson /Gera/).
- 1429 är Olof i E faste på häradstinget (RAp 3/10, HultaAp 3/10).

- 1490 är Erik i E faste på häradstinget (G VIIa:23 f 49v).
- 1560 har gården åker till 4 tunnor och 3 skäppor samt äng till 12 lass hö, gott mulbete och utrymme, ollonskog till 40 svin samt gott fiskevatten till gädda, abborre och mört (SmH 1560:31).
- Eknö, Västra** 1544 *Westerboda* (SmH 1544:15), 1560 *Echneöö* (SmH 1560:31) – 6 H, 7 a – nuv Västrums sn.
SmH **2 kr** (skärkarlar).
1560 har båda gårdarna vardera äng till 8 lass hö, ollonskog till 4 svin, gott fiskevatten till allehanda fisk samt 10 notvarp och god säljakt (SmH 1560:31).
- Eknö, Östra** 1544 *Österboda* (SmH 1544:15), 1560 *Echneöö* (SmH 1560:31) – 6 H, 7 a – nuv Västrums sn.
SmH **2 kr** (skärkarlar); en öde 1567–68.
1560 har båda gårdarna vardera äng till 8 lass hö, ollonskog till 1 svin, gott fiskevatten till allehanda fisk, 5 notvarp och 5 hommestånd samt god säljakt (SmH 1560:31).
- Falkemåla** 1543 *Ffalkemola* (SmH 1543:8) – 6 G, 8 j – nuv Västrums sn.
SmH **1 de** (Dekanatet i Linköping), 1564 **1 fr** (1560 skärkarl).
1560 har gården äng till 4 lass hö samt något mulbete och utrymme, till gården ligger också Persängen (SmH 1560:31).
1562 säljer Erik XIV F till Charles de Mornay (se Rumma) (RAP 9/10).
- Forsebo** 1543 *Ffårsboda* (SmH 1543:8) – 6 G, 8 j – nuv Västrums sn.
SmH **1 de** (Dekanatet i Linköping), 1564 **1 fr**; öde 1567.
1560 har gården åker till 3 tunnor och 2 skäppor samt äng till 11 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmerskog samt ollonskog till 6 svin, något fiskevatten till gädda, abborre, mört och braxen samt 4 notvarp (SmH 1560:31).
1562 säljer Erik XIV F till Charles de Mornay (se Rumma) (RAP 9/10).

***Fluda ström** Se Hågebo.

- Fårhult** 1368 *in Faardhult* (DS 7806), 1544 *Fårhult* (SmH 1544:15) – 7 G, 0 h.
 SmH **2 sk**; en öde 1568.
1 ky, 1564 **1 fr**; öde 1568–69.
- 1368 överlåter makarna Tove Olofsson och Elin Birgersdotter till sockenkyrkan sin jord i F som ersättning för en skuld på 20:0 pn och ytterligare 7:0 pn efter Birger Johansson; den del av jordens värde som överstiger skulden testamenteras till kyrkan (se Åldersbäck) (DS 7806).
- 1384 är Gudmund i F faste på häradstinget (UUBp 1/10).
- 1385 är Lars i F faste på häradstinget (KrappSp 6/5, UUBp 5/8).
- 1560 har båda skattegårdarna vardera åker till 3 tunnor och 2 skäppor samt äng till 4 lass hö, gott mulbete och utrymme samt ollonskog till 10 svin – kyrkohemmanet har åker till 1½ tunna och 1 skäppa samt äng 3 lass hö, gott mulbete och utrymme samt ollonskog till 3 svin (SmH 1560:31).
- 1562 förlänar Erik XIV en gård som räntar 1 pund smör till Svante Sture, som del av underhåll för dennes grevskap, (se Stegeholm) (Sivers s 349–53).
- ***Føghlauik** 1383 *i Føghlauikanæs* (LSBp 19/6), 1384 *i Fughlawikanæs ... i Fughlawika æng* (UUBp 1/10) – bytomt möjligen belägen på kyrkbyns eller Haraldstorps marker NV om Fågöl (6 G, 9 i).
- 1382–86(?) överlåter Knut Sigmundsson och hans hustru till Bo Jonsson (Grip) 18^{1/3} alnar jord i F äng och 18^{2/3} alnar jord i F näs (se Kilmare) (VreS G 13).
- 1383 överlåter Johan Moltke och hans hustru Katarina Kettilsdotter (Glysing) till Bo Jonsson 24 alnar jord i F näs (se Värnvik, Gamleby sn) (LSBp 19/6).
- 1384 köper Bo Jonsson av Sone Larsson 3^{2/3} alnar jord i F näs och 1^{5/6} alnar jord i F äng (se Kilmare) (UUBp 1/10).

- 1385 köper Bo Jonsson av Ingemund Amundsson och hans mor Bengta Birgersdotter 12 alnar jord i F näs och 1 aln jord i F äng (se Gladhammar) (SRP 2083).
- 1385 köper Bo Jonsson av Bengt Röríksson 6 alnar jord i F näs och 7 alnar jord i F äng (se Horn) (SRP 2133).
- 1385 köper Bo Jonsson av Martin Jönsson $3\frac{2}{3}$ alnar jord i F näs och $1\frac{5}{6}$ alnar jord i F äng (se Kilmare) (UUBp 5/8).
- 1386 köper Bo Jonsson av Erland Svensson 2 alnar jord i F näs (se Åldersbäck) (SRP 2187).
- 1446 säljer Birgitta Turessdotter (båt) till Karl Knutsson (Bonde) hälften i F näs (se Gällerskulla) (C 4 f 11v, 38, EEKb s 17 f).
- 1473 har Magdalena Karlsdotter (Bonde) hälften av F näs som hon ärvt efter sin far Karl Knutsson (C 8 f 7v).
- 1490–94 har Magdalena Karlsdotter (Bonde) ödejord på F näs som räntar 0:0:6 pn (C 24 f 11v, 27, 50v, VinsJb f 10v).
- 1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin moster Magdalena Karlsdotter ödejord i F näs som räntar 0:0:6 pn (se Fågelveik, Tryserums sn) (RAP 25/1).

Gladhammar 1383 *i Klathambrum* (LSBp 19/6), 1544 *Glahammar* (SmH 1544:15) – kyrkby – 6 G, 9 h.

SmH 1 sk.

1560 1 **skkvarn**; öde 1570.

1 fr (Nils Bröms).

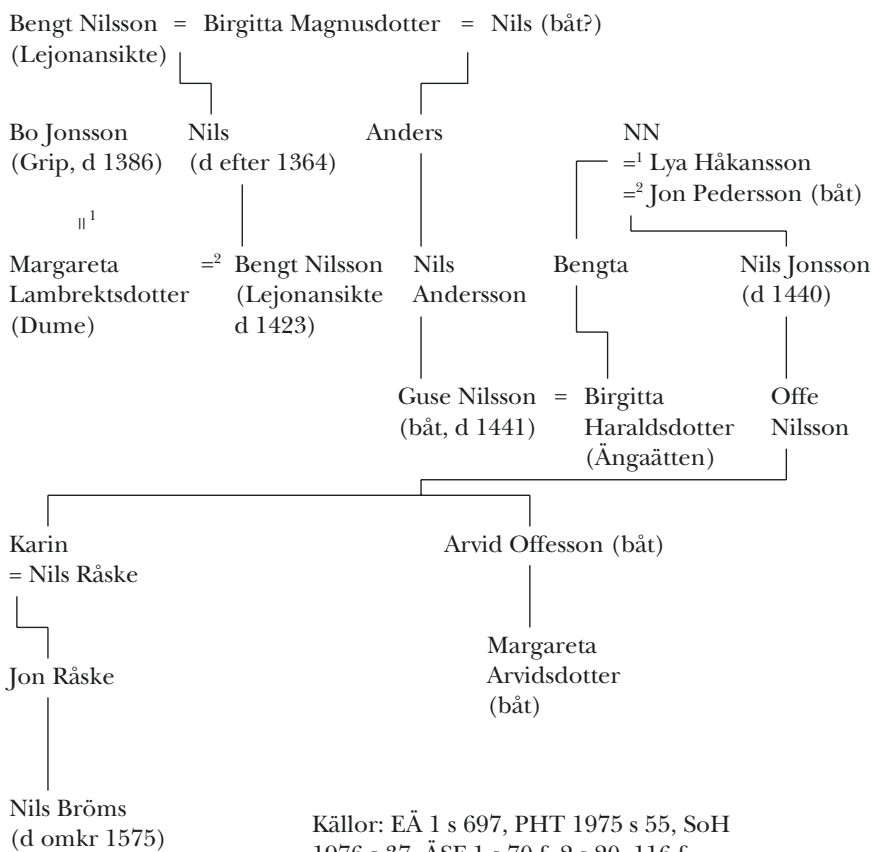
- 1383 överlåter Johan Moltke och hans hustru Katarina Kettildsdotter (Glysing) till Bo Jonsson (Grip) $19\frac{2}{3}$ alnar jord (se Värnvik, Gamleby sn) (LSBp 19/6).
- 1385 köper Bo Jonsson av Ingemund Amundsson och hans mor Bengta Birgersdotter $40\frac{1}{3}$ alnar jord i G samt jord i *Føghlauik, Gunnebo, Gällerskulla, Horn, *Hornsmala, *Hultobodha, Kilmare, Långvik, Ringsbo, Slåthed, Torsfall, Tyftingemar, Ytterhult och Åldersbäck (SRP 2083).
- 1438 ger Guse Nilsson till sin hustru Birgitta Haraldsdotter (Ängaätten) Nygård, Lofta sn, samt den egendom som tillfallit honom då Bengt Nilsson (Lejonansikte)

delade sina gods mellan honom och hans farbror Anders Turesson (båt) (SMR 771).

Även om jord i G inte nämns i brevet så bör det, utifrån släkttavlan nedan, ha ingått sådan i den egendom som Guse överlät till hustrun.

- 1482 undantar Birgitta Haraldsdotter (Ängaätten) en gård i G då hon ger Nygård, Lofta sn, med allt underliggande gods till sin kusin Anna Gustavsdotter (Ängaätten) och hennes barn (se Nygård, Lofta sn) (RAP 25/11).
- 1489 överlåter Birgitta Haraldsdotter sin jord i G vilken årligen räntar 4 mark gutniska 'med förslor, gengärd och dagsverke', till själakoret vid Linköpings domkyrka med förbehållet att hon ska behålla jorden i sin livstid (A 14 s 6).
- 1514 har Gunhild Johansdotter (Bese) jord i G och *Munkehagin som räntar 0:0:6 pn (se Nygård, Lofta sn) (C 21 f 19).
- 1543 är Olof Nilsson i G en av de sex bönder som i Söderköping på tjustallmogens vägnar svär kungen trohet efter Dackefejden (GR 15 s 174 f).
- 1553 säljer Margareta Arvidsdotter (båt) till Nils Bröms en gård som räntar 2 pund smör samt jord i Gasslanda, Gårdby sn (Rött nr 10).
- 1560 har skattegården åker till 4 tunnor och äng till 8 lass hö, något mulbete och utrymme, någon timmerskog och näverskog, ollonskog till 4 svin, gott fiskevatten till gädda, abborre och mört samt 4 notvarp; skattebonden Per Olsson i Västrum 'är med Knut Nilsson /bonden i G/ om halva skatten' – frälsegården har åker till 4 tunnor och äng till 10 lass hö, gott mulbete och utrymme, ållonskog till 20 svin samt gott fiskevatten till braxen, gädda, aborre och mört (SmH 1560:31).

Frälsegården i Gladhammar har under medeltiden vid ett flertal tillfällen bytt ägare via sido- och bakarv. Släkttavlan nedan visar hur de belagda ägarna är besläktade med varann.

- *Gransbode** 1434 *i Gransbode* (SMR 154, avskr), 1473 *Gransbode* (C 8 f 8).
1434 säljer Anders Panka (fisk) till Karl Knutsson (Bonde) all sin ägodel i G (se Valstad) (SMR 154).
1473 antecknas i arvsjordeboken efter Karl Knutsson 'till minnes om G och Äspebo' (C 8 f 8).
- Gränsö** 1564 *Grannssö* (SmH 1564:14), 1570 *Grensiöö* (SmH 1570:1) – 7 H, 0 a – se Gränsö, Lofta sn.
SmH 1564 **2 fr**; en öde 1567, båda öde 1568.
1569–70 är båda gårdarna enl marginalanteckning i jordeboken 'i Lofta socken inskrivna' (SmH 1569:11, 1570:1).

- Grönsundet** 1449 *apud Stekeholm in Gronasundh* (BSH 3:5) – 6 H, 9 a – nuv Västrums sn.
- 1449 (4/5) bedriver kung Karl Knutsson (Bonde) och Kristian I av Danmark förhandlingar på sina skepp i Grönsundet beträffande olika tvistigheter mellan riken (BSH 3:5).
- Gunnebo** 1383 *i Gunnabodhom* (LSBp 19/6), 1453 *i Nidragunaboda, i Øffragunaboda* (SjSp 7/6) – 6 G, 9 i.
- SmH 1 fr (Karin Eriksdotter /Gyllenstierna/, 1562 Gabriel Kristiernsson /Oxenstierna/); öde 1569–70.
- 1383 överlåter Johan Moltke och hans hustru Katarina Kettildsdotter (Glysing) till Bo Jonsson (Grip) 3 alnar jord (se Värnvik, Gamleby sn) (LSBp 19/6).
- 1385 köper Bo Jonsson (Grip) av Ingemund Amundsson och hans mor Bengta Birgersdotter 17 alnar jord i G (se Gladhammar) (SRP 2083).
- 1434 säljer Anders Panka (fisk) till Karl Knutsson (Bonde) en gård i G (se Valstad) (SMR 154).
- 1438 säljer Jöns Panka (fisk) och hans hustru till Karl Knutsson sin andel och sina rättigheter i G (SMR 676).
- 1453 ärver Karl Knutsson (Bonde) efter modern Margareta Karlsdotter (Sparre av Tofta) en gård i Nedre G och en halv gård i Övre G (se Fågelvik, Tryserums sn) (SjSp 7/6).
- 1473 ärver Ivar Axelsson (Tott), på sin hustru Magdalena Karlsdotters (Bonde) vägnar, en gård som räntar 3 pund smör och 0:0:16 pn (C 8 f 8, 18b).
- 1475–76 upptas i Erik Erikssons d ä (Gyllenstierna) förläningsjordebok en frälsegård som ska utge 3 pund smör och 0:0:16 pn (C 15 f 10, 18v).
- 1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin mor Kristina Karlsdotter jord som räntar 3 pund smör och 0:0:14 pn (se Fågelvik, Tryserums sn) (RAp 25/1).
- 1560 har gården åker till 4 tunnor och äng till 14 lass hö, gott mulbete, något samt gott ålfiske; till gården hör en sågkvarn (SmH 1560:31).

***Gunners eng** Se Prästgården.

'**Gynderickenæs**' Se Henriksnäs.

Gällerskulla 1383 i *Geldiskulla* (LSBp 19/6), 1544 *Gellerskulla* (SmH 1544:15) – 6 G, 8 j – nuv Västrums sn.

SmH 1 aoe.

1383 överlåter Johan Moltke och hans hustru Katarina Kettildsdotter (Glysing) till Bo Jonsson (Grip) $9\frac{1}{3}$ alnar jord (se Värnvik, Gamleby sn) (LSBp 19/6).

1385 köper Bo Jonsson av Ingemund Amundsson och hans mor Bengta Birgersdotter $4\frac{2}{3}$ alnar jord i G (se Gladhammar) (SRP 2083).

1446 säljer Birgitta Turesdotter (båt), Henrik Olofssons hustru, till Karl Knutsson (Bonde) all den jord i Tjust som hon ärvt efter Bengt Nilsson (Lejonansikte), Guse Nilsson (båt) och brodern Anders Turesson (båt) (C 4 f 11v, EEKb s 17f).

I fastebrev utfärdat på häradstinget 1451 uppräknas jorden enligt följande: en gård i G samt jord i Dagsbo, *Føghlauik, Kanhult, Långvik, Narsvik, Västtrum, Ytterhult, Yxnevik och Åldersbäck, denna sn, i Jansbo och Rørsberg, Blackstads sn, i Hackenäs och Tuvebo, Dalhems sn, i Hjortstad och Stormandebo, Hallingebergs sn, i Hjorted och Marsgölehult, Hjorteds sn, i Östantorp, Locknevi sn, i Brånestad och Trostad, Lofta sn, i Havet, Näringe, Skälhem och Sörby, Odensvi sn, i Bjärka, Häckenstad, Klev, Krejstad, Ramstad och Rumma, Gamleby sn samt i Rössle, Törnsfalls sn (C 4 f 37v, 38).

1459 överlåter Elin Johansdotter fjärdedelen i G till Jöns Nilsson i Mem, Gamleby sn (se Långvik) (RAp 6/10).

1473 ärver Ivar Axelsson (Tott), på sin hustru Magdalena Karlsdotters (Bonde) vägnar, en gård som räntar 1:0 pn (C 8 f 8v).

1482 upptas i Ivar Axelssons jordebok en gård som räntar 3 mark gutniska (se Hovgården) (C 23 f 12v).

1489–94 har Magdalena Karlsdotter (Bonde) en gård som

- räntar 3 mark gutniska (C 24 f 27v, 51, VinsJb f 10v).
 1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin moster Magdalena Karlsdotter jord som räntar 1:0 pn (se Fågelvik, Tryserums sn) (RAp 25/1).
 1551 överlåter Elin Svensdotter (Grabyätten) till Gustav I och drottning Margareta en gård i G (se Långvik) (Rääf 1:162–64).
 1552 återgår överlåtelsen då gården rätteligen tillhör Ulf Pedersson i Vadstena, varefter denne åter överlåter gården till Gustav I (se Långvik) (Rääf 1:165, 167)
 1560 har gården åker till 5 tunnor och äng till 20 lass hö, något mulbete och utrymme, ollonskog till 10 svin samt gott fiskevatten i saltsjön (SmH 1560:31).
 1566 se Långvik.

- Gölgerum** 1543 *Gyllierum* (SmH 1543:8), 1560 *Gölierum* (SmH 1560:31) – 6 G, 7 i – nu i Västrums sn.
 SmH **1 de** (Dekanatet i Linköping), 1564 **1 fr**; 1543 ‘avgärdatorp’.
 1560 har gården åker till 1 tunna samt äng till 5 lass hö, något mulbete, utrymme och timmerskog (SmH 1560:31).
 1562 säljer Erik XIV G till Charles de Mornay (se Rumma) (RAp 9/10).

- Gölpan** 1551 *Gölpa* (SmH 1551:11), 1559 *Gölppa Miölquarn* (SmH 1559:21), 1562 *Golpa quarnn* (RAp 9/10) – 6 G, 8 j.
 SmH 1551 **1 dekvarn** (Dekanatet i Linköping).
 1562 säljer Erik XIV G kvarn till Charles de Mornay (se Rumma) (RAp 9/10).

- Helgerum** 1543 *Helgerum* (SmH 1543:8) – 6 G, 7 j – nu Västrums sn.
 SmH **1 de** (Dekanatet i Linköping), 1564 **1 fr**.
 1544 (16/12) får ‘sågebyggare’ Henrik Munk frihet på alla utlagor för H (SmH 1546:14).
 1560 har gården åker till 2 tunnor samt äng till 17 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmerskog och näverskog, fiskevatten i saltsjön samt 1 notvarp (SmH 1560:31).

1562 säljer Erik XIV H till Charles de Mornay (se Rumma) (RAp 9/10).

- Henriksnäs** 1543 *Gydrickenæs* (SmH 1543:8), 1544 *Ginnerkanäs* (SmH 1544:4), 1570 *Gyltrichanes* (SmH 1570:1) – 6 G, 7 j – nuv Västrums sn.
 SmH **1 de** (Dekanatet i Linköping), 1564 **1 fr**; öde 1560 och 1565.
 1544 antecknas i tiondelängden att H saknar åkerjord: 'där finns blotta ängen och fiskevatten' (SmH 1544:4).
 1560 har gården äng till 8 lass hö samt 5 notvarp, den är öde och brukas av landbon i Rumma (SmH 1560:31).

- Horn** 1383 *i Kilamarahorn* (LSBp 19/6), 1405 *i Kilmarna Horn* (SD 549), 1405 *i Horn* (SD 580) – 6 H, 9 a – nuv Västrums sn.
 SmH **1 kr**, 1564 **1 fr** (1560 skärkarl).
 1380-talet(?) överlåter Jöns Adamsson till Bo Jonsson 12 alnar jord i 'Hornsmåla' (se *Stæk, Nya Västervik) (VreS G 3, odat).
 1382–86(?) överlåter Knut Sigmundsson och hans hustru till Bo Jonsson (Grip) $13\frac{2}{3}$ alnar jord i 'Hornsmåla' (se Kilmare) (VreS G 13, odat).
 1383 överlåter Johan Moltke och hans hustru Katarina Kettildsdotter (Glysing) till Bo Jonsson (Grip) 8 alnar jord i H och $11\frac{1}{2}$ alnar i 'Hornsmåla' (se Värnvik, Gamleby sn) (LSBp 19/6).
 1385 köper Bo Jonsson (Grip) av Ingemund Amundsson och hans mor Bengta Birgersdotter 4 alnar jord i H och $5\frac{5}{6}$ alnar jord i 'Hornsmåla' (se Gladhammar) (SRP 2083).
 1385 köper Bo Jonsson av Bengt Rörriksson 10 alnar jord i 'Hornsmåla' och jord i *Føghlauik, Ytterhult och Åldersbäck (SRP 2133).
 1405 säljer Karl Magnusson (Örnfot) till Knut Bosson (Grip) jord i Kilmare H (se Samsvik) (SD 549).
 1405 säljer Knut Bosson till sin styvfar Bengt Nilsson (Le-

jonansikte) allt han äger i H utom en fjärding, samt 5 stänger och $1\frac{1}{3}$ aln jord i *Hornswdda (se Samsvik) (SD 553, 580).

1560 har gården åker till 3 tunnor vart annat år samt äng till 9 lass hö, gott mulbete och något utrymme, god timmerskog och näverskog, ollonskog till 12 svin, gott fiskevatten till allehanda fisk, 6 notvarp, 3 hommestånd och god säljakt (SmH 1560:31).

***Hornsmala** 1383 *i Hornsmala* (LSBp 19/6) – se Horn.

***Hornswdda** 1405 *i Hornswdda* (SD 580) – se Horn.

Hovgården 1482 *Hoffgarden* (C 23 f 12v), 1489 *aff Hoffgord* (C 24 f 27v) – 6 G, 9 i – gamla bytomten belägen omkr 500 m NO om Åängsdammen.

SmH **1 fr** (Karin Eriksdotter /Gyllenstierna/, 1562 Gabriel Kristiernsson /Oxenstierna/).

1482 upptas i Ivar Axelssons (Tott) jordebok en gård som räntar 2 mark gutniska och 2 pund smör samt jord i Böljerum, Dagsbo, Gällerskulla, Järsö, Krokö, Långvik, Narsvik, Valstad, Västrum, Ytterhult, Yxnevik och Åldersbäck, denna socken, i Grönhult och Jansbo, Blackstads sn, i *Bergh, Hackenäs, *Mwncathorp, Rosendal, Tuvebo, Tyllinge, Ulvsdal och Valsbo, Dalhems sn, i Greby, Hjortstad, Hummelstad, Stora Spånga, Stormandebo och Säby, Hallingebergs sn, i Hjorted och Marsgölehult, Hjorteds sn, i Råberga, Lofta sn, i Sund och Östantorp, Locknevi sn, i Havet, Näringe, Skälhem och Sörby, Odensvi sn, i Kvädö, Tryserums sn och i Rössle, Törnsfalls sn (C 23 f 12r-v, 13r-v).

1489–94 har Magdalena Karlsdotter (Bonde) en gård som räntar 2 mark gutniska (C 24 f 27v, 51, VinsJb f 10v).

1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin moster Magdalena Karlsdotter jord som räntar 2 pund smör och 0:0:16 pn (se Fågelvik, Tryserums sn) (RAp 25/1).

1560 har gården åker till 1 tunna och 4 skäppor samt äng

till 5 lass hö, gott mulbete, något utrymme, ollonskog till 10 svin samt gott fiskevatten i saltsjön; till gården hör en sågkvarn (SmH 1560:31).

*Hultabodhom

- 1383 *Hultabodhom* (LSBp 19/6), 1405 *i Hultabodha* (SD 580).
- 1383 överlåter Johan Moltke och hans hustru Katarina Kettildsdotter (Glysing) till Bo Jonsson (Grip) all sin ägodel i H (se Värnvik, Gamleby sn) (LSBp 19/6).
- 1385 köper Bo Jonsson av Ingemund Amundsson och hans mor Bengta Birgersdotter jord i H som räntar 0:0:0:6 pn skäppan (se Gladhammar) (SRP 2083).
- 1405 säljer Knut Bosson (Grip) till sin styvfar Bengt Nilsson (Lejonansikte) 9 alnar jord i H (se Samsvik) (SD 553, 580).

Hultö

- 1543 *Hultøø* (SmH 1543:8) – 7 G, 3 j – nuv Västrums sn.
SmH **1 de** (Dekanatet i Linköping), 1565 **1 fr** (1560 skärkarl).
- 1560 har gården äng till 4 lass hö, något mulbete och utrymme, fiskevatten i saltsjön samt 4 notvarp (SmH 1560:31).
- 1562 säljer Erik XIV H till Charles de Mornay (se Rumma) (RAP 9/10).

Hårdel

- 1383 *i Hardhadeel* (LSBp 19/6), 1459 *Hardadell* (RAP 6/10) – 6 G, 8 j – nuv Västrums sn.
- 1383 överlåter Johan Moltke och hans hustru Katarina Kettildsdotter (Glysing) till Bo Jonsson (Grip) 6 alnar jord (se Värnvik, Gamleby sn) (LSBp 19/6).
- 1459 överlåter Elin Johansdotter en äng 'hetandes H' till Jöns Nilsson i Mem, Gamleby sn (se Långvik) (RAP 6/10).

Häggebo

- 1531 *i Häggeboda* (G VIIa:23 f 100, avskr), 1543 *Heggeboda* (SmH 1543:8) – 6 G, 8 i.
SmH **1 de** (Dekanatet i Linköping), 1564 **1 fr**.
1557 **1 dekvärn** (Dekanatet i Linköping). (1562 *Fluda ström*)

- 1531 är Jöns i H faste på häradstinget (G VIIa:23 f 100).
 1560 har gården åker till 5 tunnor och 2 skäppor samt äng till 11 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmerskog och näverskog, ollonskog till 6 svin, något fiskevatten till gädda, abborre och mört samt 5 notvarp (SmH 1560:31).
 1562 säljer Erik XIV H till Charles de Mornay (se Rumma) (RAp 9/10).

- Hämtvik(en)** 1459 *Emptauik* (RAp 6/10) – 6 G, 8 j – nuv Västrums sn.
 1459 överlåter Elin Johansdotter en äng 'hetandes H' till Jöns Nilsson i Mem, Gamleby sn (se Långvik) (RAp 6/10).

- Händelöp** 1544 *Hendelöp* (SmH 1544:15) – 6 H, 9 a – nuv Västrums sn.
 SmH **1 kr** (1560 skärkarl).
 1560 har gården äng till 6 lass hö, ollonskog till 4 svin, gott fiskevatten till allehanda fisk, 3 notvarp, 5 hommestånd och god säljakt (SmH 1560:31).

- Hörtingerum** 1382 *innan Hirtingarum* (RAp 8/11, SRP 1775), 1543 *Hyrtingarum* (SmH 1543:8) – 7 G, 0 i.
 SmH **1 de** (Dekanatet i Linköping), 1564 **1 fr.**
1 deålhus.
1 aoe.
1 aoekvarn, 1560 1 dekvärn.
 1382 säljer Holmfrid i H jord i Törnsfalls sn (SRP 1775).
 1541 får Enevald Hansson av Gustav I brev på den kvarn som ligger under Rumma och som magister Erik Svensson uppbyggde samt ger därav var sjätte tolfte brädor (?GR 13 s 321).
 1551 får Brita, Lars Anderssons änka, öppet brev av Gustav I på den gård i H som hon givit sin son Erik Larsson och som var bland det gods hon tidigare sålt till kungen (GR 22 s 195).
 1558 upptas en kvarn i årets länsregister (AL 3 s 231).
 1560 har dekanhemmanet åker till 4 tunnor samt äng till 6 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmerskog,

fiskevatten i saltsjön samt 2 notvarp – arv och eget hemmanet ('Erik Larssons gods till Västervik') har åker till 4 tunnor och äng till 6 lass hö, något mulbete och gott utrymme, ollonskog till 3 svin samt gott fiske i saltsjön och gott ålfiske (SmH 1560:31).

1562 försäljer Anders Persson m fl till Erik XIV en gård som räntar 1 pund smör (se Blekhem, Törnsfalls sn) (AoE 38 f 380r-v).

Idö

1426 *waar godz Idhøø* (RApp 3/10), 1437 *Datum Idöo apud Stegeholm* (PFSS 1:82, avskr), 1473 *Ydø* (C 8 f 5v), 1544 *Idöo* (SmH 1544:15) – 6 H, 9 b – nu Västrums sn.

SmH 1544 (endast) **1 fr.**

1426 överlåter Sten Turesson (Bielke) och hans hustru Margareta Karlsdotter (Sparre av Tofta) I till Kristiern Nilsson (Vasa) med villkor om återköpsrätt för dem eller deras arvingar (RApp 3/10).

Återköpsrätten utnyttjades troligen redan några år efter överlåtelsen. Grannön Krokö, ofta kallad 'Idekrokö', ingick med stor sannolikhet i dessa transaktioner. (RApp 1480 12/4, LuSS s 5–11)

1437 daterar Kristiern Nilsson och Karl Knutsson (Bonde) brev på I (PFSS 1:82).

1444 daterar kung Kristoffer brev på I (PFSS 1:103).

1446 (omkr 1/9) lider kung Kristoffer skeppsbrott utanför I (*utan for Idö pa en sten*) under en resa mellan Gotland och Kalmar. Kungen räddar sig tillsammans med ett fåtal män i livbåten och lyckas med dessa ta sig in till Stegeholm. Skeppet går till botten med ett stort antal män, vapen, dyrbara kläder samt en stor mängd silver och guld från den skatt som under hans vistelse i landet upptagits i Uppland (Karlskrönikan s 248, DV 564:2–3, BSH 2 s CXXIII f).

Dryga 8 km OSO om Idö ligger undervattensgrundet Kungsgrundet (6 H, 9 d) som är belagt med detta namn åtminstone från 1634 (Fc 5 s 103, se Tjustbygden 1963 s 87).

1473 upptas i Erik Erikssons d ä (Gyllenstierna) förläningsjordebok jord som räntar 1 tunna ål (C 15 f 5).

Järsö

1423 *i Jærnsydo* (RAp 8/4), 1453 *i Jærnsido* (SjSp 7/6), 1489 *Jersidhe* (C 24 f 27v) – 6 H, 6 a – nuv Västrums sn.

SmH 1562 ½ fr (Gabriel Kristiernsson /Oxenstierna/), 1564 1 fr; saknas 1565.

1423 byter Jeppe Skytte bort till Sten Turesson (Bielke) 0:2 pn avgäld i J (se Glo, Eds sn) (RAp 8/4).

1453 ärver Karl Knutsson (Bonde) efter modern Margareta Karlsdotter (Sparre av Tofta) en gård i J (se Fågelvik, Tryserums sn) (SjSp 7/6).

1482 upptas i Ivar Axelssons (Tott) jordebok en ö (*ena øø*) som räntar 0:0:10 pn (se Hovgården) (C 23 f 12v).

1489–90 har Magdalena Karlsdotter (Bonde) en gård som räntar 0:0:10 pn (C 24 f 27v, 51).

1494 räntar Magdalena Karlsdotters gård 1 mark gutniska (Vinsjb f 10v).

1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin moster Magdalena Karlsdotter jord som räntar 0:0:10 pn (se Fågelvik, Tryserums sn) (RAp 25/1).

1560 har gården äng till 3 lass hö, något mulbete och utrymme, gott fiskevatten i saltsjön samt 10 notvarp; den har förut tillhört Karin Eriksson (Gyllenstierna), men är nu arv och eget (SmH 1560:31).

Järö

1543 *Hiærø* (SmH 1543:8) – 6 G, 7 j – nuv Västrums sn.

SmH 1 de (Dekanatet i Linköping), 1564 1 fr.

1560 har gården åker till 2 tunnor och 2 skäppor samt äng till 7 lass hö, något mulbete, utrymme och timmerskog, fiskevatten i saltsjön samt 4 notvarp (SmH 1560:31).

1562 säljer Erik XIV J till Charles de Mornay (se Rumma) (RAp 9/10).

Kallernäs

1543 *Kallernæs* (SmH 1543:8) – 6 G, 8 i.

SmH 1 de (Dekanatet i Linköping), 1564 1 fr; 1543–45 'avgårdatorp'.

1560 har gården åker till 3 tunnor samt äng till 3 lass hö,

något mulbete och utrymme, något fiskevatten till gädda, abborre och mört samt 2 notvarp (SmH 1560: 31).

Karlby

- 1380-talet(?) *i Karaby* (VreS G 6, odat, avskr), 1515 *i Kaaraby* (HBR s 219) – 6 G, 9 i.
 1380-talet(?) säljer Jon i K jord i *Stæk, Törnsfalls sn (VreS G 6, odat, avskr).
 1515 är Sven i K nämndeman på häradstinget (HBR s 219).

Kanhult

- 1451 *Kanwlth* (C 4 f 38, avskr)– 6 H, 9 a – nuv Västrums sn.
 1446 säljer Birgitta Turesdotter (båt) till Karl Knutsson (Bonde) hälften i K (se Gällerskulla) (C 4 f 11v, 38, EEKb s 17 f).

Kilmare

- 1359 *fore Kilimara ... i Kilamarom* (DS 6054), 1383 *i Kilamarum* (LSBp 19/6) – 6 G, 9 j.
 SmH **2 kr**, 1564 **2 fr**.
 1359 (24/1) befaller kung Erik Magnusson att Håkan Karlssons (Bergkvaraätten) arvingar före påsk (21/4) ska lämna fullt vederlag för K 'och det som därtill ligger' och med vilket biskop Karl Båt stiftat S:t Eriks kapell vid Linköpings domkyrka. Godset tilldöms prebendan och ersättningen ska lämnas till kyrkoherde Nils Gudmundsson i Lofta som innehar densamma (DS 6054, se SEL s 314, 422). Samma år (9/6) utfärdar kung Erik ett nytt brev vari han befäller Håkan Karlssons arvingar att inom nio veckor efter det att de kommit hem från 'vår resa' lämna fullt vederlag till herr Nils i Lofta vid vite om 40:0 pn för var och en som befattar sig med godset, eller uppbär något av det (DS 6095).
 1380-talet(?) överlåter Sivard, borgare i Västervik, till Bo Jonsson (Grip) ½ aln jord i K (VreS G 11, odat).
 1380-talet(?) överlåter Ingeborg, Tord mördares änka i Västervik, till Bo Jonsson 2 alnar jord i K (VreS G 14, odat).

- 1380-talet(?) överlåter Nils i Bergebo till Bo Jonsson 3 alnar jord i K (VreS J 19, odat).
- 1382–86(?) överlåter Knut Sigmundsson och hans hustru Lucia Pedersdotter till Bo Jonsson 17½ alnar jord i K samt jord i Bergebo, *Føgghlauik, *Hornsmala, Ytterhult och Åldersbäck (VreS G 13, odat).
- 1383 överlåter Johan Moltke och hans hustru Katarina Kettildsdotter (Glysing) till Bo Jonsson (Grip) 11½ alnar jord (se Värnvik, Gamleby sn) (LSBp 19/6).
- 1384 överlåter Sone Larsson till Bo Jonsson (Grip) 3⁵/₆ alnar jord i K och jord i Bergebo, *Føgghlauik och Ytterhult med hus och jord, åker och äng, skog och fiskevatten, kvarnar och kvarnställen (UUBp 1/10).
- 1385 överlåter Ingemund Amundsson och hans mor Bengta Birgersdotter till Bo Jonsson 5⁵/₆ alnar jord i K (se Gladhammar) (SRP 2083).
- 1385 överlåter Håkan Skumpe till Bo Jonsson 2 alnar jord i K (SRP 2118).
- 1385 överlåter Martin Jönsson till Bo Jonsson 3⁵/₆ alnar jord i K och jord i Bergebo, *Føgghlauik och Ytterhult samt i Mommehål, Törnsfalls sn, med hus och jord, åker och äng, skog och fiskevatten, kvarnar och kvarnställen (UUBp 5/8).
- 1405 säljer Karl Magnusson (Örnfot) till Knut Bosson (Grip) jord i K (se Samsvik) (SD 549).
- 1405 säljer Knut Bosson till sin styvfar Bengt Nilsson (Lejonansikte) 5 stänger och 1¹/₃ aln jord (se Samsvik) (SD 553, 580).
- 1544 ligger K under 'Stegeholms eget avel' och räntar 14 pund smör (se Stegeholm) (SmH 1544:15).
- 1558 skriver Gustav I till länge Måns att han inte kan upplåta K till avel (GR 28 s 315).
- 1560 har ena gården åker till 14 tunnor samt äng till 32 lass hö, något mulbete och utrymme, god timmerskog, något fiskevatten samt 12 notvarp – den andra har åker till 14 tunnor och äng till 22 lass hö, i övrigt samma som granngården. Fogden Per Nilsson som bor i den ena gården har hela byn skattefri av kungen. (SmH 1560:31)

- 1562 förlämnar Erik XIV Stegeholms ladugård i K bestående av två gårdar som räntar 14 pund smör förutom fodringen, till Svante Sture, som del av underhåll för dennes grevskap (se Stegeholm) (Sivers s 349–53).
- Klockarbolet** 1560 *Klåckaragården* (SmH 1560:31) – 6 G, 9 h.
SmH 1560 (endast) **1 ky**.
1560 har gården åker till 1 tunna och 2 skäppor samt äng till 3 lass hö, något mulbete och utrymme (SmH 1560:31).
- Konglebo** 1543 *Konglebo* (SmH 1543:8) – 6 G, 7 i – nuv Västrums sn.
SmH **1 de** (Dekanatet i Linköping), 1564 **1 fr**.
1560 har gården åker till 2 tunnor och 1 skäppa samt äng till 10 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmerskog och näverskog, något fiskevatten till gädda, abborre och mört samt 2 notvarp och ålfiske till 1 pund; dessutom har gården en skvaltkvarn (SmH 1560:31).
1562 säljer Erik XIV K till Charles de Mornay (se Rumma) (RAP 9/10).
- *Kringla engh** 1543 *Kringla engh* (SmH 1543:8).
SmH 1543–62 **1 deäng** (Dekanatet i Linköping).
1543 räntar K äng vid K bro (*Kringla bro*) ½ pund smör (SmH 1543:8).
- Krokö** 1482 *Ydhøø Kraka* (C 23 f 12), 1544 *Idekroka* (SmH 1544:15), 1564 *Krock* (SmH 1564:14) – 6 H, 9 b – nuv Västrums sn.
SmH **1 fr** (1562 Gabriel Kristiernsson /Oxenstierna/).
1426 se Idö.
1453 ärver Karl Knutsson jord efter modern Margareta Karlsdotter (se Fågelvik, Tryserums sn) (SjSp 7/6).
1473 upptas jord i arvsorförteboken efter Karl Knutsson jord som räntar 1 tunna ål för 6:0 pn (C 8 f 5v, 8v).
1482 upptas i Ivar Axelssons (Tott) jordebok K som räntar 1 tunna ål (se Hovgården, Gladhammars sn) (C 23 f 12).
1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin mos-

ter Magdalena Karlsdotter jord som räntar 1 tunna ål
(se Fågelvik, Tryserums sn) (RAp 25/1).

1560 saknar gården åker och äng, men har gott fiskevatten
(SmH 1560:31).

Under medeltiden var K och Idö en brukningsenhet där
skärbonden bodde på K men disponerade båda öarna. I
jordeboksmaterialet redovisas de separat endast 1544 och
då utan brukarnamn. I det medeltida källmaterialet är dock
namnet Idö dominerande. Omkring 1600 överflyttade
landbon till Idö varefter K varit obebott (Petersen s 181).

*Kulla 1459 *Kulla ængh* (RAp 6/10).

1459 överlåter Elin Johansdotter jord i K äng till Jöns Nils-
son i Mem, Gamleby sn (se Långvik) (RAp 6/10).

Kvällinge 1543 *Qvellinge* (SmH 1543:8) – 6 G, 8 i.

SmH **1 de** (Dekanatet i Linköping), 1564 **1 fr**.

1543–62 **1 deäng** (Dekanatet i Linköping); 1543 *i*
Quellinge-skog, 1545 *Estæng*, 1560 *Esthe eng*.

1560 har gården åker till 4 tunnor och 2 skäppor samt äng
till 17 lass hö, gott mulbete och utrymme, god tim-
merskog och ollonskog till 13 svin, något fiskevatten
till gädda, abborre och mört samt 6 notvarp, till går-
den ligger en äng på vilken bärgas 2 lass hö (SmH
1560:31).

1562 säljer Erik XIV K till Charles de Mornay (se Rumma)
(RAp 9/10).

*Lekabo 1543 *Lekabo torp* (SmH 1543:8), 1560 *Lechabode* (SmH
1560:31).

SmH 1543–63 **1 det** (Dekanatet i Linköping), 1555 **1 de-
äng**, 1556 **1 det**, 1560 **1 deäng**, 1562 **1 det**; ödetorp,
saknas 1544 och -57.

1543 är L torp öde och räntar ½ pund smör (SmH 1543:8).

1560 kallas L äng och brukas av landbon i Uppsala vilken
bärgar 3 lass hö (SmH 1560:31).

Lund Se Prästgården.

Långvik

- 1383 *i Langawik* (LSBp 19/6) – 6 G, 8 j – nuv Västrums sn.
- SmH 1 kr.
- 1383 överlåter Johan Moltke och hans hustru Katarina Kettildsdotter (Glysing) till Bo Jonsson (Grip) all sin ägodel i L (se Värnvik, Gamleby sn) (LSBp 19/6).
- 1385 köper Bo Jonsson av Ingemund Amundsson och hans mor Bengta Birgersdotter jord i L som ger 0:0:0:2 pn skäppan (se Gladhammar) (SRP 2083).
- 1405 säljer Knut Bosson (Grip) till sin styvfar Bengt Nilsson (Lejonansikte) 7 alnar jord i L (se Samsvik) (SD 553, 580).
- 1446 säljer Birgitta Turesdotter (båt) till Karl Knutsson (Bonde) 20 alnar jord i L (se Gällerskulla) (C 4 f 11v, 38, EEKb s 17f).
- 1459 tilldöms Elin, Johan Spänneklos dotter L, med alla ägor som ligger därunder, som hon 'trängd och nödd' tidigare sålt till Peder Svensson varefter denne utan rätt överlätit L till Erik Olofsson som tilldöms ersättning från Elin motsvarande den köpesumma Peder Svensson betalat henne (RAp 19/2).
- 1459 överlåter Elin Johansdotter till Jöns Nilsson i Mem, Gamleby sn, alla sina jordagods och ägodelar i Gladhammars sn som är åtta stänger jord i L med två torpställen ('det mittersta och det synnersta') samt jord i Gällerskulla, Hårdel, Hämtviken, *Kulla, Narsvik, Yxnevik och Åskestock samt i Grundemar, Lofta sn, med hus och jord, åker och äng, skog och fiskevatten, strömmar, kvarnar och kvarnställen samt torp och torpställen (RAp 6/10).
- 1473 ärver Ivar Axelsson (Tott), på sin hustru Magdalena Karlsdotters (Bonde) vägnar, en gård som räntar 0:0:16 pn (C 8 f 8v).
- 1482 upptas i Ivar Axelssons jordebok en rumpjord som räntar 0:0:16 pn (se Hovgården) (C 23 f 12v).
- 1489–94 har Magdalena Karlsdotter (Bonde) en gård (1490 en ödejord) som räntar 2 mark gutniska (C 24 f 27v, 51, VinJb f 10v).
- 1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin mos-

ter Magdalena Karlsdotter ödejord som räntar 0:0:16 pn (se Fågelveik, Tryserums sn) (RAp 25/1).

- 1546 är Gert i L faste på häradstinget (HjortedKyAp 30/4).
 1551 ber Elin Svendsdotter (Grabyätten) i Graby, Sunds sn, Gustav I och drottning Margareta om hjälp mot Ulf Pedersson, borgmästare i Vadstena, som med orätt frantagit henne gårdarna L, Gällerskulla, Muleglo, Narsvik och Yxnevik och uppburit landgille av dem föregående år. Då drottningens mor och morfar, Erik Karlsson (Vasa), alltid hjälpt hennes familj ('som födde upp min fader, och min moder och gjorde deras bröllop') ger hon hellre gårdarna till henne än låter Ulf Pedersson få dem, som enligt henne är ofrälse och född av 'slätt bonnafolk'. (Rääf 1:162)

Sex veckor senare överlåter hon nämnda gårdar till kungen mot förläning av Sunds sockens biskopstionde på behaglig tid (Rääf 1:163–64).

- 1552 (6/5) försäkrar Elin Svendsdotter att hon ska ersätta kungen för L och L ägor som hon utan rätt överlätit till denne, då jorden rätterligen tillhörde Ulf Pedersson som nu återtagit den. Hon ber om uppskov till midsommar för att råda med sina släktingar och bördemän om vilket gods som bör utgöra ersättning. (Rääf 1:165)

Samma år (20/5) säljer Ulf Pedersson till Gustav I L, Gällerskulla, Muleglo, Narsvik och Yxnevik samt jord i Oppeby, Vårdnäs och Sunds snr, allt arv efter sin avlidne morbror Erengisle Ulfsson, med hus och jord, åker och äng, skog och skjul, fiskevatten, kvarnar och kvarnströmmar samt torp och torpställen (Rääf 1:167).

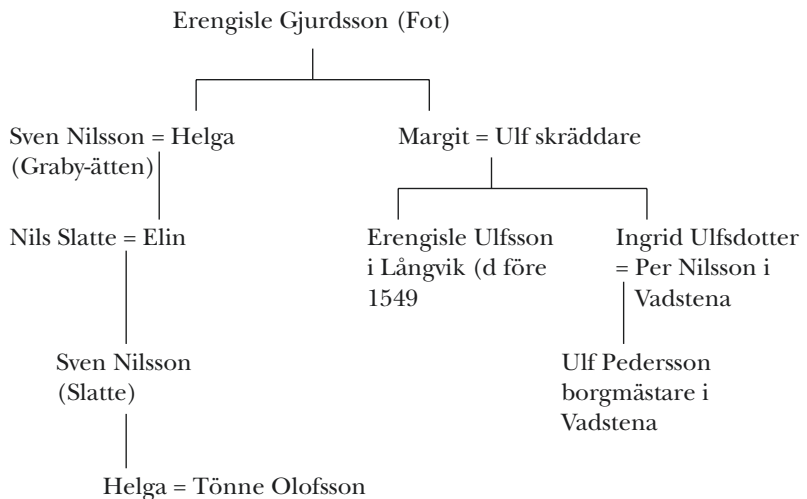
Samtidigt skriver kungen till Halsten Bagge att han ska överlämna jordabreven över L som salig Sven Nilsson (Slatte), Elin Svendsdotters son, utan rätt anammade efter det att Erengisle Ulfsson dött på L, och därefter lämnade till Halsten för förvaring (GR 23 s 255 f).

- 1560 har gården åker till 9 tunnor och äng till 26 lass hö, gott mulbete och utrymme, ollonskog till 10 svin

samt gott fiskevatten i saltsjön (SmH 1560:31).

1566 stämmer Tönne Olofsson, gift med Elin Svensdotters sondotter, Ulf Pedersson inför kungens nämnd om L och L ägor som Ulf utan börd och arvsrätt sålt till Gustav I och som med rätta tillhört Elin varpå Ulf framlägger kungens brev vilket erkänner honom som rätt arvinge till Erengisle Ulfsson då han är son till dennes syster Ingrid (HH 13 s 199, 223 f, se Rosén s 90 f).

Äng arvstvisten efter Erengisle Ulfsson se även SLÅ 2004 s 248 ff. Släktskapen mellan kontrahenterna är enligt följande:

Källor: SLÅ 2004 s 237, 252

Långö 1559 *Långeöö* (SmH 1559:21) – 6 H, 8 a – nuv Västrums sn. SmH **1 kr** (1560 skärkarl).

1560 har gården äng till 4 lass hö, gott fiskevatten samt 6 notvarp (SmH 1560:31).

Löckerum 1559 *Lökarum* (SmH 1559:21) – 6 G, 8 j. SmH 1559 **1 kyuj**.

Marsö 1544 *Marszöö* (SmH 1544:15) – 6 H, 8 a – nuv Västrums sn. SmH **1 kr** (1560 skärkarl).

1560 har gården äng till 2 lass hö, något fiskevatten till al-lehanda fisk samt 5 hommestånd och god säljakt (SmH 1560:31).

Maråker

1543 *Maråker* (SmH 1543:8) – 6 G, 8 h – nu Sundsholm. SmH **2 de** (Dekanatet i Linköping), 1564 **2 fr**; en öde 1569.

1543–47 anges en av gårdarna vara sämjegods (SmH 1543:8, 1544:4).

1560 har gårdarna vardera åker till 9 tunnor och 2 skäppor samt äng till 13 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmer-, näver- och svedjeskog, gott fiskevatten till gädda, abborre, mört och braxen samt 6 notvarp och ålfiske till 1 pund; båda gårdarna har dessutom vars en skvaltkvarn (SmH 1560:31).

1562 säljer Erik XIV M till Charles de Mornay (se Rumma) (RAp 9/10).

Muleglo

1551 *Muleglo* (Rääf 1:162) – 6 G, 8 j – nu Västrums sn.

SmH 1551 **1 aoe**.

1551 överlåter Elin Svensdotter (Grabyätten) till Gustav I och drottning Margareta jord i M (se Långvik) (Rääf 1:162–64).

1552 återgår överlåtelsen då jorden rätteligen tillhör Ulf Pedersson i Vadstena, varefter denne åter överlåter jorden ('ett nybygge') till Gustav I (se Långvik) (Rääf 1:165, 167)

1560 har gården äng till 8 lass hö, något mulbete och lite utrymme samt gott fiskevatten i saltsjön (SmH 1560:31).

1566 se Långvik.

*Munkehagin Se Gladhammar.

Mörhult

1543 *Mørhållt* (SmH 1543:8), 1560 *Mörhult* (SmH 1560:31) – 6 G, 8 i – nu Västrums sn.

SmH **1 de** (Dekanatet i Linköping), 1564 **1 fr**.

1560 har gården åker till 2 tunnor och 2 skäppor samt äng till 16 lass hö, gott mulbete och utrymme, god tim-

merskog, något fiskevatten till gädda, abborre och mört samt 2 notvarp (SmH 1560:31).

1562 säljer Erik XIV M till Charles de Mornay (se Rumma) (RAp 9/10).

Mörghult

1382 *i Mørgilhult* (RAp 8/11, SRP 1775) – 7 G, 0 h.
SmH 1 sk.

1382 är Johan i M faste vid häradstinget (SRP 1775).

1476 (omkr) se Vigelsbo.

1560 har gården åker till 2½ tunnor och äng till 5 lass hö, något mulbete, utrymme och timmerskog, ollonskog till 6 svin, något fiskevatten till gädda, abborre och mört samt 4 notvarp (SmH 1560:31).

Narsvik

1383 *Nawarswik* (LSBp 19/6), 1405 *i Nawarswik* (SD 580) – 6 G, 8 j – nuv Västrums sn.

SmH 1559 1 aoe.

1383 överlåter Johan Moltke och hans hustru Katarina Kettildsdotter (Glysing) till Bo Jonsson (Grip) all sin ägodel i N (se Värnvik, Gamleby sn) (LSBp 19/6).

1405 säljer Knut Bosson (Grip) till sin styvfar Bengt Nilsson (Lejonansikte) 7 alnar jord i N (se Samsvik) (SD 553, 580).

1446 säljer Birgitta Turesdotter (båt) till Karl Knutsson (Bonde) 3 alnar jord i N (se Gällerskulla) (C 4 f 11v, 38, EEKb s 17f).

1459 överlåter Elin Johansdotter jord i N till Jöns Nilsson i Mem, Gamleby sn (se Långvik) (RAp 6/10).

1473 ärver Ivar Axelsson (Tott), på sin hustru Magdalena Karlsdotters (Bonde) vägnar, 8 alnar jord i N som räntar ?6 öre gutniska (C 8 f 8v).

1482 upptas i Ivar Axelssons jordebok jord som räntar ?5 öre gutniska (se Hovgården) (C 23 f 12v).

1489–94 har Magdalena Karlsdotter (Bonde) jord (1490 och 1494 'ödejord') som räntar ?5 öre gutniska; 1494 är räntan 0:0:1:2 pn (C 24 f 27v, 51, Vinsjb f 10v).

1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin moster Magdalena Karlsdotter ödejord som räntar 0:0:0:10 pn (se Fågelvik, Tryserums sn) (RAp 25/1).

- 1551 överlåter Elin Svendsdotter (Grabyätten) till Gustav I och drottning Margareta en gård i N (se Långvik) (Rääf 1:162–64).
- 1552 återgår överlåtelsen då gården rätteligen tillhör Ulf Pedersson i Vadstena, varefter denne åter överlåter gården till Gustav I (se Långvik) (Rääf 1:165, 167).
- 1560 har gården äng till 8 lass hö, något mulbete och utrymme samt fiskevatten i saltsjön (SmH 1560:31).
- 1566 se Långvik.

Nävelsvik Se Narsvik.

Nävelsö 1544 *Nauelszöö* (SmH 1544:15), 1560 *Näffuelsiöö* (SmH 1560:31) – 6 H, 8 a – nuv Västrums sn.
SmH **1 kr** (1560 skärkarl).
1560 har gården äng till 5 lass hö, gott fiskevatten till allehanda fisk, 5 notvarp och någon säljakt (SmH 1560:31).

Persängen 1543 *Peders engh* (SmH 1543:8), 1560 *Perseng* (SmH 1560:31) – 6 G, 8 j.
SmH **1 deäng** (Dekanatet i Linköping) till Falkemåla, 1566 **1 kyäng**.
1560 har P äng till 4 lass hö (SmH 1560:31).

Prästgården 1368 *ad mensam sacerdotis* (DS 7806) – fram till 1623 identisk med nuv Lunds by (6 G, 9 h), se Petersen s 159 f, 170.
1560 har prästgården 12 tunnor åker samt äng till 16 lass hö, gott mulbete och utrymme, någon timmerskog samt ollonskog till 40 svin, gott fiskevatten till gädda, abborre och mört, 4 notvarp, ålfiske till 10 pund i strömmen (*i strömen*) samt en vattenkvarn som går året runt; dessutom har prästen en äng kallad *Gunnars eng om 7 lass hö (SmH 1560:31).

Repvassa 1543 *Ryppewassa* (SmH 1543:8) – 6 G, 7 i – nuv Västrums sn.
SmH **1 de** (Dekanatet i Linköping), 1564 **1 fr**.
1560 har gården åker till 5 tunnor och 2 skäppor samt äng

till 13 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmerskog och näverskog, ollonskog till 10 svin, fiskevatten i saltsjön samt 1 notvarp (SmH 1560:31).

1562 säljer Erik XIV R till Charles de Mornay (se Rumma) (RAp 9/10).

Ringsbo

1385 *i Ringxbodhum* (RAp 2/2, SRP 2083), 1473 *oc Ringsbode* (C 8 f 18b) – 6 G, 9 i.

SmH **1 fr** (Karin Eriksdotter /Gyllenstierna/, 1562 Gabriel Kristiernsson /Oxenstierna/).

1385 köper Bo Jonsson (Grip) av Ingemund Amundsson och hans mor Bengta Birgersdotter 8 stänger jord och en bäckakvarn i R (se Gladhammar) (SRP 2083).

1434 säljer Anders Panka (fisk) till Karl Knutsson (Bonde) R och R kvarn (se Valstad) (SMR 154).

1473 ärver Ivar Axelsson (Tott), på sin hustru Magdalena Karlsdotters (Bonde) vägnar, en gård som räntar 2 pund smör och 0:0:16 pn (C 8 f 8, 18b).

1475–76 upptas i Erik Erikssons d ä (Gyllenstierna) förläningssjordebok en fräsegård som ska utge 2 pund smör och 0:0:16 pn; 1476 utgår 2 pund smör och 'ett tåpete' för 0:0:16 pn (C 15 f 10, 18v).

1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin mor Kristina Karlsdotter jord som räntar 1:0 pn (se Fågelvik, Tryserums sn) (RAp 25/1).

1560 har gården åker till 2 tunnor och äng till 9 lass hö, något mulbete och utrymme samt ålfiske (SmH 1560:31).

Riskebo

1543 *Ryskabo*a (SmH 1543:8), 1560 *Riskabodhe* (SmH 1560:31) – 6 G, 7 i – nu i Västrums sn.

SmH **1 de** (Dekanatet i Linköping), 1564 **1 fr**.
1543–62 **1 dekvarn** (Dekanatet i Linköping).

1560 har gården åker till 2 tunnor och 2 skäppor samt äng till 6 lass hö, något mulbete och utrymme, fiskevatten i saltsjön samt 1 notvarp (SmH 1560:31).

1562 säljer Erik XIV R till Charles de Mornay (se Rumma) (RAp 9/10).

- Rumma** 1429 *i Rummom* (HultaAp 3/10), 1541 *Rumma* (GR 13 s 321), 1542 *på Ruma gård* (GR 14 s 12), 1560 *Ruma* (SmH 1560:31) – 6 G, 7 j – nuv Västrums sn.
- SmH 1549 **I de** (Dekanatet i Linköping), 1564 **I fr.**
1549–62 **I deäng** (Dekanatet i Linköping); 1551 *Landboo Engh.*
- 1429 är Peter i R faste på häradstinget (RAp 3/10, HultaAp 3/10).
- 1528 har magister Erik Svensson R gård och dekanatets i Linköping ägor i förläning; i registraturet felaktigt avskrivet som ”brenne gårdh” (GR 5 s 198).
- 1541 får Enevald Hansson av Gustav I brev på R med samma villkor som Erik Svensson hade före honom samt utgör därför 8 pund smör; han får dessutom brev på kvarnen som ligger under samma gård (se Gölpan) (GR 13 s 321).
- 1542 förnyas förläningen på R gård som han får fritt på behaglig tid, förutom landgillet, med dagsverkespnr och dagsverken av alla landborna till att upprätthålla gården med (GR 14 s 12).
- 1543 får fogden Bengt småsven i förläning de dekanhemman under R gård som Enevald Hansson tidigare haft, samt ska även ha dessa i befallning (GR 15 s 494).
- 1560 har gården åker till 6 tunnor samt äng till 31 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmerskog, gott fiskevatten i saltsjön samt 3 notvarp; till gården brukas även Henriksnäs (SmH 1560:31).
- 1562 säljer Erik XIV till Charles de Mornay jord i R med kvarnen Gölpan, samt ytterligare jord i Annerössle, Bjulebo, Björnhuvud, Botorp, Dockrössle, Falkemåla, Forsebo, Göljerum, Helgerum, Hultö, Häggebo, Järö, Konglebo, Kvälinge, Maråker, Mörhult, Repvasa, Riskebo, Rössle, Skälö, Slingsö, Stenbo, Tovehult, Uppsala och Äskestock, denna sn, i Aleglo, Bokalla, Bågvik, Mejstad och ?Älgernäs, Lofta sn, i Djursnäs, Eds sn, samt hela Krokeks kloster vid Kolmården; köpesumman är 5000 franska kronor ’var krona till halvsjätte mark örtugar värderad’ (RAp 9/10).

Rössle

- 1543 *Rytsla* (SmH 1543:8) – 6 G, 8 i.
SmH **2 de** (Dekanatet i Linköping), 1564 **2 fr**; en öde 1568.
- 1560 har gårdarna vardera åker till 3 tunnor samt äng till 10 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmerskog och näverskog, något fiskevatten till gädda, abborre och mört samt 6 notvarp till båda gårdarna; en av gårdarna har dessutom en skvaltkvarn (SmH 1560:31).
- 1562 säljer Erik XIV R till Charles de Mornay (se Rumma) (RAp 9/10).

Samsvik

- 1405 *gardhin i Samsvik* (SD 549), 1405 *Sampsvik* (SD 580), 1460 *i Samswyk* (RAp 4/10) – 6 G, 9 j.
SmH **1 fr** (Axel Nilssons /Banér/ arvingar).
- 1405 säljer Karl Magnusson (Örnfot) till sin frände Knut Bosson (Grip) gården i S samt all hans ägodel i Horn, Kilmare och Rössle, denna sn, i Dröppstad, Hallingebergs sn, i Mommehål, *Siöhultum, *Stæk, Vassbäck och Örserum, Törnsfalls sn, och all sin ägodel 'i sidogången' (*i sidogangenom*), allt gods i Tjust han ärvt efter sin 'broder' Håkan Karlsson och allt övrigt gods han äger i Tjust varhelst det kan ligga med hus och jord, åker och äng, skog och fiskevatten, torp och torpställen, kvarnar och kvarnställen, tomter och tomtställen (SD 549).

Samma år fritar Karl från skyldighet Knut och dennes arvingar att ersätta honom för den skada han lidit vid ett jordskifte med Knuts far Bo Jonsson (Grip) som omfattade jord i S, i Askerum, Lofta sn, med flera andra byar och dödar samtidigt skiftesbrevet på det att det inte ska gälla framledes (SD 550).

Följande år kvitterar Karl Magnusson den köpeskilling som Knut Bosson erlagt för köpet (SD 736).

- 1405 säljer Knut Bosson till sin styvfar Bengt Nilsson (Lejonansikte) allt det gods som han köpte av Karl Magnusson och som omfattar jord i S, Bergebo, Horn, Horns udde, *Hultabodhom, Kilmare, Långvik, Narsvik, Tyftingemar, Vassbäck och Ytterhults måla, den-

na sn, i Gagersrum, *Gyudhøyo mala, Gäddeglo, *Krabodhom, *Marslötum, Mommehål, Rössle, *Siöhultum, Skvagerfall, *Stæk och Örserum, Törnsfalls sn, med hus och jord, åker och äng, skog och fiskevatten, kvarnen i Vassbäck med kvarnställe, denna sn, tomter och tomtställen, torp och torpställen var de än ligga 'i sidogången och i södra länet i förnämnde herr Bengts förläning i Tjust' (*i sijdagangen oc i sudra lænet i for:de herre Beinctz læn i Tiust*) (SD 553, 580).

1460 är Ingemar i S faste på häradstinget (RAp 4/10, HUBp 4/10).

1473 skrivs en minnesanteckning i arvsjordeboken efter Karl Knutsson (Bonde): 'Till minnes om en gård i Rössle och en gård i Samsvik som Magnus Wallemar haver' (C 8 f 7).

1482 är Ingemar i S nämndeman på häradstinget (VLAp 1/6).

1531 är Bengt i S faste på häradstinget (G VIIa:23 f 100).

1553 skriver Gustav I till Birger Nilsson (Grip) att han ska tillhandahålla erfoderliga förnödenheter till skeppsbyggarna i S (GR 24 s 512).

1560 har gården åker till 5 tunnor och äng till 16 lass hö, något mulbete och gott utrymme, ollonskog till 30 svin samt gott fiskevatten i saltsjön (SmH 1560:31).

*Sandarum 1414–29(?) *i Sandarum* (U 269a s 8, odat, avskr).

1414–29(?) överlåter Bengt Tomasson (Pipa) till Albrekt Styke 15 alnar jord i S (se Böljerum) (U 269a s 8, odat).

Skinnaremåla 1543 *Skinnaremåla* (SmH 1543:8) – 6 G, 8 i – nuv Västrums sn.

SmH 1 de (Dekanatet i Linköping), 1564 1 fr.

1560 har gården åker till 3 tunnor och 2 skäppor samt äng till 7 lass hö, något mulbete och utrymme, något fiskevatten till gädda, abborre och mört samt 1 notvarp om våren (SmH 1560:31).

Skälö

- 1412 *hii Schelom* (?SD 1583, avskr), 1559 *Sielöö* (SmH 1559:21) – 6 G, 7 j – nuv Västrums sn.
 SmH **2 ky**, 1564 **2 fr**.
 1412 är Mats Vastesson och Sone i S fastar på häradstinget (?SD 1583).
 1560 vederkänner landbofogden Peder Galle två kyrkohemman under kungens arv och eget: ena gården har äng till 7 lass hö, ollonskog till 4 svin, gott fiskevatten till allehanda fisk samt 10 notvarp och god säljakt – den andra gården har åker till 1 tunna, i övrigt som den ena (SmH 1560:31).
 1562 säljer Erik XIV S till Charles de Mornay (se Rumma) (RAp 9/10).

Slingsö

- 1543 *Slingsiøø* (SmH 1543:8) – 6 G, 8 i – nuv Västrums sn.
 SmH **2 de** (Dekanatet i Linköping), 1564 **2 fr**.
 1560 har ena gården åker till 3 tunnor och 2 skäppor samt äng till 7 lass hö, något mulbete och utrymme, god timmerskog, gott fiskevatten i saltsjön samt ½ notvarp – den andra (*Westre Slingzedede*) har åker till 3 tunnor och 2 skäppor, äng till 9 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmerskog, ollonskog till 10 svin, gott fiskevattne i saltsjön samt ½ notvarp (SmH 1560:31).
 1562 säljer Erik XIV S till Charles de Mornay (se Rumma) (RAp 9/10).

Släthed

- 1377 *i Slæt* (RAp 25/7, SRP 1869), 1383 *i Slæto* (LSBp 19/6) – 6 G, 9 h.
 1372–79 är Vaste i S vid ett flertal tillfällen faste på häradstinget, han kallas i vissa källor för Vaste ”Slæter” (DS X 144, SRP 1430, 1455, 1869, UUBp 1378 6/11, KrappAp 1378 6/11).
 1377 sitter Vaste i S i kungsnämnd vid räfsteting i Bredvasa, Lofta sn (SRP 1869–70).
 1383 överlåter Johan Moltke och hans hustru Katarina Kettildsdotter (Glysing) till Bo Jonsson (Grip) 7 stäng-er jord (se Värnvik, Gamleby sn) (LSBp 19/6).

1385 köper Bo Jonsson av Ingemund Amundsson och hans mor Bengta Birgersdotter 22 alnar jord i S (se Gladhammar) (SRP 2083).

Smedjemåla 1559 *Smidemål* (SmH 1559:21), 1560 *Smeiamåle* (SmH 1560:31) – 6 G, 9 h.

SmH 1559 ½ fr, 1562 1 fr (Karl Holgersson /Gera/); öde 1568–70.

1560 har gården åker till 1 tunna och äng till 2 lass hö samt gott mulbete och något utrymme (SmH 1560:31).

Spårö 1300 (omkr) *usque Sporaæ* (DIt s 48, odat, avskr) – 6 H, 9 b – nuv Västrums sn.

Stenbo 1543 *Stenbo* (SmH 1543:8) – 6 G, 7 j – nuv Västrums sn.

SmH 1 de (Dekanatet i Linköping), 1564 1 fr.

1546 (30/1) får fogden Bengt småsven, som bor i S, frihet för gården (SmH 1548:2).

1549 upprättas inventarieförteckning över de persedlar som Bengt småsven, då han avled, hade i S och i Söderköping. Den omfattar förutom gångkläder, husgeråd och möblemang även smedjeredskap, järnredskap, hudar och skinn, fisketyg och boskap (SmH 1548:2).

1560 har gården åker till 3 tunnor samt äng till 8 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmerskog och näverskog, fiskevatten i saltsjön samt 4 notvarp (SmH 1560:31).

1562 säljer Erik XIV S till Charles de Mornay (se Rumma) (RAp 9/10).

Sundsholm Se Maråker.

Tjursbo 1384 *i Thyudhrikxbodhum* (UUBp 1/10), 1544 *Tiursbodum* (SmH 1544:15), 1560 *Tiursbode* (SmH 1560:31) – 6 G, 9 h.

SmH 1 sk.

1 ky, 1564 1 fr.

1384 är Johan i T faste på häradstinget (UUBp 1/10).

- 1560 har skattegården åker till 4 tunnor och 2 skäppor samt äng till 6 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmerskog, något fiskevatten till gädda, abborre och mört samt 6 notvarp – kyrkohemmanet har åker till 4 tunnor och 2 skäppor samt äng till 2 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmerskog, något fiskevatten till gädda, abborre och mört samt 3 notvarp (SmH 1560:31).
- 1562 förlänar Erik XIV en gård som räntar 2 pund smör och 2 dagsverken, förutom fodringen, till Svante Sture, som del av underhåll för dennes grevskap (se Stegeholm) (Sivers s 349–53).

Torsfall

- 1383 *i Thorsfallom* (LSBp 19/6) – 7 G, 0 h.
SmH **1 kr.**
- 1383 överlåter Johan Moltke och hans hustru Katarina Kettildsdotter (Glysing) till Bo Jonsson (Grip) 11 $\frac{1}{3}$ alnar jord (se Värnvik, Gamleby sn) (LSBp 19/6).
- 1385 köper Bo Jonsson (Grip) av Ingemund Amundsson och hans mor Bengta Birgersdotter 5 $\frac{2}{3}$ alnar jord i T (se Gladhammar) (SRP 2083).
- 1502 överlåter Björn svenske och Johan Vastesson till Olof Larsson 8 alnar jord i T med hus och jord, skog och fiskevatten, kvarn och kvarnströmmar (LundAp u d).
- 1553 skriver Gustav I att Lars Olsson i T ska vara förskonad från det arbete som han uttagits till emedan han inte kan utföra det (GR 24 s 505).
- 1560 har gården åker till 1 tunna samt äng till 3 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmerskog, näverskog och svedjeskog, något fiskevatten till gädda, abborre och mört samt 2 notvarp (SmH 1560:31).

Tovehult

- 1543 *Toffuehult, Thoholtt* (SmH 1543:8) – 6 G, 8 j – nuv Västrums sn.
SmH **1 de** (Dekanatet i Linköping), 1564 **1 fr.**
1 aoekvarn, 1557 **1 dekvorn.**
- 1558 upptas en sågkvarn och ett ålfiske i länsregistret (AL 3 s 231).

- 1560 har gården äng till 8 lass hö samt något mulbete och utrymme (SmH 1560:31).
- 1562 säljer Erik XIV T med den gamla sågkvarnen Ålsjö (Aällsiöö) till Charles de Mornay (se Rumma) (RAp 9/10).

Trumphult Se Törnsfalls sn.

Tyfthingemar 1383 *i Thøptingamar* (LSBp 19/6), 1405 *i Tøptingamar* (SD 580) – 6 G, 9 j – nuv Västrums sn.

SmH **2 sk.**

- 1560 (endast) **2 fräng.**
- 1383 överlåter Johan Moltke och hans hustru Katarina Kettildsdotter (Glysing) till Bo Jonsson (Grip) 1½ aln jord (se Värnvik, Gamleby sn) (LSBp 19/6).
- 1385 köper Bo Jonsson (Grip) av Ingemund Amundsson och hans mor Bengta Birgersdotter 2/3 aln jord i T (se Gladhammar) (SRP 2083).
- 1405 säljer Knut Bosson (Grip) till sin styvfar Bengt Nilsson (Lejonansikte) 1½ aln jord i T (se Samsvik) (SD 553, 580).
- 1560 redovisas byns gårdar enligt följande – första gården har åker till 7 tunnor och äng till 18 lass hö, något mulbete och utrymme, god timmerskog, ollonskog till 6 svin, gott fiskevatten till gädda, abborre och mört i saltsjön och ”i ferske siöen” (?Tyfthingemarsgöl) samt 5 notvarp tillsammans med andra gården; gården har också frälseängar som båda ligger i skatteägorna, en av fru Karin till Lagnö som bär gar 1 lass hö och den andra av Axel Eriksson (Bielke) som bär gar 8 vålmar hö – andra gården har åker till 5 tunnor och äng till 15 lass hö; i övrigt se första gården (SmH 1560:31).

Uppsala 1543 *Upsala* (SmH 1543:8) – 6 G, 8 h – gamla bytomten belägen omkr 2 km VSV om Sundsholm (RAÄ Gladhammar 162:1).

SmH **1 de** (Dekanatet i Linköping), 1564 **1 fr**; 1543–44 ’avgärdatorp’, öde 1569–70.

- 1560 har gården åker till 3 tunnor och 2 skäppor samt äng till 6 lass hö, något mulbete och utrymme, god timmerskog, något fiskevatten till gädda, abborre och mört samt 2 notvarp; till gården ligger ängen *Lekabo (SmH 1560:31).
- 1562 säljer Erik XIV U till Charles de Mornay (se Rumma) (RAp 9/10).

Valstad

- 1361 *i Hwalpsthathum* (DS 6510), 1489 *i Valestadom* (C 24 f 27v) – 7 G, 0 i.
- SmH **1 fr** (Karin Eriksdotter /Gyllenstierna/, 1562 Gabriel Kristiernsson /Oxenstierna/).
- 1560 (endast) **1 fruj** (Anna Håkansdotter /Hålbönäsätten/).
- Valstad är 1414 belagd som sätesgård för Knut Simonsson (tre blad) (SD 1871).
- 1361 är Öde i V faste på häradstinget (DS 6510).
- 1382–86 är Martin i V flera gånger faste på häradstinget (SRP 1726, 2187, UUBp 1384 1/10, 1385 24/6 och 5/8, KrappSp 1385 6/5).
- 1434 säljer Anders Panka (fisk) till Karl Knutsson (Bonde) all sin rättighet i V, samt jord i Gunnebo, Ringsbo, *Gransbode och Äspebo (SMR 154).
- 1473 ärver Ivar Axelsson (Tott), på sin hustru Magdalena Karlsdotters (Bonde) vägnar, jord som räntar 1 pund smör och 0:0:8 pn (C 8 f 8).
- 1482 upptas i Ivar Axelssons jordebok en gård som räntar 2 mark gutniska och 2 pund smör (se Hovgården) (C 23 f 12v).
- 1489–94 har Magdalena Karlsdotter (Bonde) en gård som räntar 2 mark gutniska; 1489 är Måns i V rättare (C 24 f 27v, 51, VinsJb f 10v).
- 1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin moster Magdalena Karlsdotter jord som räntar 2 pund smör (se Fågelvik, Tryserums sn) (RAp 25/1).
- 1537 är Knut i V faste på häradstinget (RAp 16/6).
- 1560 har gården åker till 6 tunnor och äng till 16 lass hö, gott mulbete och utrymme, ollonskog till 3 svin, en

god sågkvarn samt gott fiskevatten till braxen, ål, gäd-
da, aborre och mört; frälseutjorden ligger i samma
gårde och vet man 'inte åtskilja' (SmH 1560:31).

- Vassbäck** 1380–86(?) *Warusbäck* (VreS K 29, odat, avskr), 1405 i *Wadz-
bech* (SD 549) – 7 G, 0 j.
SmH **1 kr**, 1564 **1 fr**.
1543–62 **1 deäng**.
1380–86(?) överlåter Johan Eriksson, kanik i Linköping,
till Bo Jönsson (Grip) 4½ alnar jord i V, som anges
ligga i Törnsfalls sn (se Ottinge, Lofta sn) (VreS K 29,
odat).
1405 säljer Karl Magnusson (Örnfot) till Knut Bosson
(Grip) jord i V (se Samsvik) (SD 549).
1405 säljer Knut Bosson till sin styvfar Bengt Nilsson (Le-
jonansikte) 12 alnar jord och en kvarn i V (se Sams-
vik) (SD 553, 580).
1544 ligger V under 'Stegeholms eget avel' och räntar 7
pund smör (se Stegeholm) (SmH 1544:15).
1560 har gården åker till 2 tunnor samt äng till 16 lass hö,
något mulbete, utrymme och timmerskog, god svedje-
skog, fiskevatten i saltsjön och ålfiske till 2 pund; går-
den har dessutom en vattenkvarn (SmH 1560: 31).
- Verkebäck** 1414–20 på *Werkebeck* (U 269a s 9, odat, avskr), 1453 i *Wer-
kebæk* (BhSp 23/4), 1473 i *Verkabæk* (RAp 1/1), 1514
aff Verkebek (C 21 f 19) – 7 G, 0 i.
SmH **1 fr** (Axel Eriksson /Bielke/, 1562 Elsa Axelsdotter /
Posse/).
1414–34(?) byter Albrekt Styke bort jord i V mot jord i
Harg, Odensvi sn (U 269a s 9, odat).
1414–20(?) överlåter Knut Simonsson (tre blad) och hans
hustru V till Albrekt Styke (U 269a s 9, odat).
1453 ärver Knut Bengtsson (Ulv) efter sin mor Birgitta
Arendsdotter (Styke) en gård i V (se Eneby, Odensvi
sn) (BhSp 23/4).
1473 och 1484 är Ödvald i V faste på häradstinget (RAp
1473 1/1, 1484 26/6).
1484 får Birgitta Knutsdotter (Ulv) vid arvsuppgörrelse

med sina bröder jord i V som räntar 12 öre gutniska (se Nygård, Lofta sn) (RAp 22/9).

1514 har Gunhild Johansdotter (Bese) jord som räntar ½:0 pn (se Nygård, Lofta sn) (C 21 f 18v).

I en samtida, men odaterad räkenskap är räntan för V 0:0:12 pn (C 40 f 11).

1553 upptas i jordebok över fru Gunhild Johansdotters efterlämnade gods en gård som har åker till 9 spann, äng till 7 lass hö, en humlegård om 16 marker samt lite fiskevatten; räntan är 0:6 pn (BiS E 1986).

1560 har gården åker till 3 tunnor och äng till 6 lass hö, något mulbete och utrymme samt något fiskevatten till gädda aborre och mört (SmH 1560:31).

1560 får Elsa Axelsdotters (Posse) barn jord som räntar 0:6 pn i arv efter sin far Axel Eriksson (Bielke) (se Nygård, Lofta sn) (BiS E 1986).

*Vidhrsæng 1383 i *Vidhrsæng* (LSBp 19/6), 1544 *Wierss eng* (SmH 1544:14), 1560 *Widers Eng* (SmH 1560:31).

SmH **1 sääng**, 1559 **1 kyäng**; saknas 1545.

1383 överlåter Johan Moltke och hans hustru Katarina Kettildsdotter (Glysing) till Bo Jonsson (Grip) 4 alnar jord (se Värnvik, Gamleby sn) (LSBp 19/6).

1560 brukas ängen under Västrums kronogård och har äng till 1 lass hö (SmH 1560:31).

Vigelsbo 1438 i *Wighilsbodhum* (HultaAp 6/11), 1560 *Wygelsbode* (SmH 1560:31) – 7 G, 0 h.

SmH **1 sk**.

1438 är Nils i V faste på häradstinget (HultaAp 6/11, två brev).

1460–66(?) är Peder i V faste på häradstinget (StrLBp e 17/6, u å)

1476 (omkr) får Olof Amundsson i Fårhult böta för det att han orsakat vådeld och därvid skadat 'en hjulkvarn' i strömmen mellan V och Mörghult (J 165 f 85r-v).

Uppgiften återgår på ett brev som 'Måns Länk för 100 år sedan utgivit' och som presenteras på lagmans-ting i Blackstad 1574.

- 1506 är Sune i V faste på häradstinget (HultaAp u d).
 1560 har gården åker till 2½ tunnor och 1 skäppa samt äng till 6 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmer- och näverskog, någon svedjeskog, ollonskog till 6 svin, gott fiskevatten till gädda, abborre och mört samt 8 notvarp (SmH 1560:31).

'Västerbo' Se Västra Eknö.

- Västrum** 1381 *innan Westrbome* (B 19 nr 142e, avskr, bokstäverna *bo* troligen fellästa för *w*), 1382 *i Westrowme* (RAp 8/11, SRP 1775), 1473 *i Wæstrom* (C 8 f 8v), 1500 *Vestrom* (RAp 25/1) – 6 G, 8 i-j – nuv Västrums sn.
 SmH **2 sk.**
1 kyäng; kallas 1560 *Helledeell*.
1 kr.
1 fr (Karin Eriksdotter /Gyllenstierna/, 1562 Gabriel Kristiernsson /Oxenstierna/).
 1381–82 är Torgils i V faste på häradstinget (KrappSp 3/8, B 19 nr 142e, SRP 1775).
 1446 säljer Birgitta Turesdotter (båt) till Karl Knutsson (Bonde) ett ödegods i V (se Gällerskulla) (C 4 f 11v, 38, EEKb s 17 f).
 1473 ärver Ivar Axelsson (Tott), på sin hustru Magdalena Karlsdotters (Bonde) vägnar, en gård som räntar 0:0:8 pn (C 8 f 8v).
 1482 upptas i Ivar Axelssons jordebok en gård som räntar 0:0:8 pn (se Hovgården) (C 23 f 12v).
 1489 har Magdalena Karlsdotter (Bonde) jord som räntar 0:0:8 pn, 1490 och 1494 är räntan 1 mark gutniska (C 24 f 27v, 51, VinsJb f 10v).
 1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin moster Magdalena Karlsdotter jord som räntar 0:0:8 pn (se Fågelvik, Tryserums sn) (RAp 25/1).
 1560 redovisas byns gårdar enligt följande – första skattegården har åker till 2½ tunnor och äng till 10 lass hö, något mulbete och utrymme, någon timmerskog, ollonskog till 3 svin, fiskevatten i saltsjön och 4 notvarp tillsammans med andra skattegården – andra skatte-

gården har åker till $3\frac{1}{2}$ tunnor och äng till 12 lass hö; beträffande fisket se första skattegården; första skattegården 'är med ... om halva skatten' på Gladhammars skattegård – kronogården har åker till 3 tunnor och äng till 10 lass hö, något mulbete och utrymme, fiskevatten i saltsjön och 2 notvarp; till gården ligger en utäng kallad *Wideng* (se *Vidhrsæng) – frälsegården har åker till 2 tunnor och äng till 10 lass hö, något mulbete och gott utrymme samt gott fiskevatten i saltsjön (SmH 1560:31).

- Ytterhult** 1383 *i Ytrultum* (LSBp 19/6), 1405 *i Ytra Hultamala* (SD 580) – 6 G, 9 j – nuv Västrums sn.
- SmH **2 fr** (Karin Eriksdotter /Gyllenstierna/, Axel Eriksson /Bielke/, 1562 Gabriel Kristiernsson /Oxenstierna/, Elsa Axelsdotter /Posse/).
- 1382–86(?) överlåter Knut Sigmundsson och hans hustru till Bo Jonsson (Grip) $15\frac{1}{2}$ alnar jord (se Kilmare) (VreS G 13).
- 1383 överlåter Johan Moltke och hans hustru Katarina Kettildsdotter (Glysing) till Bo Jonsson 12 alnar jord (se Värnvik, Gamleby sn) (LSBp 19/6).
- 1384 köper Bo Jonsson av Sone Larsson $3\frac{5}{6}$ alnar jord i Y (se Kilmare) (UUBp 1/10).
- 1385 köper Bo Jonsson av Ingemund Amundsson och hans mor Bengta Birgersdotter $5\frac{5}{6}$ alnar jord i Y (se Gladhammar) (SRP 2083).
- 1385 köper Bo Jonsson av Bengt Rörriksson 10 alnar jord i Y (se Horn) (SRP 2133).
- 1385 köper Bo Jonsson av Martin Jönsson $3\frac{5}{6}$ alnar jord i Y (se Kilmare) (UUBp 5/8).
- 1405 säljer Knut Bosson (Grip) till sin styvfar Bengt Nilsson (Lejonansikte) 5 stänger och $1\frac{1}{3}$ aln i Y måla (se Samsvik) (SD 553, 580).
- 1446 säljer Birgitta Turesdotter (båt) till Karl Knutsson (Bonde) en gård i Y (se Gällerskulla) (C 4 f 11v, 38, EEKb s 17f).
- 1473 ärver Ivar Axelsson (Tott), på sin hustru Magdalena Karlsdotters (Bonde) vägnar, en gård som räntar 1:0 pn (C 8 f 8v).

- 1482 är Hans Jönsson i Y faste på häradstinget (B 19 nr 258).
- 1482 upptas i Ivar Axelssons jordebok en gård som räntar 3 mark 7 öre 1 örtug gutniskt mynt (se Hovgården) (C 23 f 12v).
- 1489–94 har Magdalena Karlsdotter (Bonde) en gård som 1489 räntar 3 mark 6 örtugar gutniskt mynt samt 1490 och 1494 3 mark gutniska (C 24 f 27v, 51, VinsJb f 10v).
- 1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin moster Magdalena Karlsdotter jord som räntar 1:0 pn (se Fågelvik, Tryserums sn) (RAp 25/1).
- 1514 har Gunhild Johansdotter (Bese) jord som räntar 1:0 pn och 0:0:6 pn av ett näs (*eth næce*, ?= Näset) (se Nygård, Lofta sn) (C 21 f 19).
- I en samtida, men odaterad räkenskap är räntan för Y 1:0 pn och 0:0:6 pn; uppgiften om 'ett näs' saknas (C 40 f 11).
- 1553 upptas i jordebok över fru Gunhild Johansdotters efterlämnade gods en gård som har åker till 9 spann, äng till 16 lass hö, passligt mulbete samt passlig ållonskog och vedbrand, en humlegård om 16 marker, ett kvarnställe som maler höst och vår samt gott fiskevatten; räntan är 0:13½ pn (BiS E 1986).
- 1560 har Karin Eriksdotters gård åker till 6 tunnor och äng till 10 lass hö, något mulbete och gott utrymme, ollonskog till 8 svin samt gott fiskevatten i saltsjön – Axel Erikssons gård har åker till 4 tunnor och 5 skäppor samt äng till 13 lass hö, något mulbete och utrymme, ollonskog till 8 svin samt gott fiskevatten i saltsjön; till gården hör 'ett utnäs' (SmH 1560:31).
- 1560 får Elsa Axelsdotters (Posse) barn jord som räntar 0:13½ pn i arv efter sin far Axel Eriksson (Bielke) (se Nygård, Lofta sn) (BiS E 1986).

Yxnevik

- 1383 *Yxnewik* (LSBp 19/6), 1459 *Yxnauik* (RAp 6/10), 1473 *Øxnæwig* (C 8 f 7) – 6 G, 8 j – nuv Västrums sn. SmH 1 aoe.
- 1383 överlåter Johan Moltke och hans hustru Katarina

- Kettilsdotter (Glysing) till Bo Jonsson (Grip) all sin ägodel i Y (se Värnvik, Gamleby sn) (LSBp 19/6).
- 1446 säljer Birgitta Turesdotter (båt) till Karl Knutsson (Bonde) 7 alnar jord i Y (se Gällerskulla) (C 4 f 11v, 38, EEKb s 17f).
- 1459 överlåter Elin Johansdotter jord i Y till Jöns Nilsson i Mem, Gamleby sn (se Långvik) (RAp 6/10).
- 1473 ärver Ivar Axelsson (Tott), på sin hustru Magdalena Karlsdotters (Bonde) vägnar, en öde gård som räntar 0:0:2 pn (C 8 f 8v).
- 1482 upptas i Ivar Axelssons jordebok en rumpjord som räntar 0:0:2 pn (se Hovgården) (C 23 f 12v).
- 1489–94 har Magdalena Karlsdotter (Bonde) jord (1490 och 1494 ödejord) som räntar 0:0:2 pn; 1494 är räntan 0:0:2:2 pn (C 24 f 27v, 51, VinsJb f 10v).
- 1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin moder Magdalena Karlsdotter jord som räntar 0:0:2 pn (se Fågelvik, Tryserums sn) (RAp 25/1).
- 1551 överlåter Elin Svendsdotter (Grabyätten) till Gustav I och drottning Margareta en gård i Y (se Långvik) (Rääf 1:162–64).
- 1552 återgår överlåtelsen då gården rätteligen tillhör Ulf Pedersson i Vadstena, varefter denne åter överlåter gården till Gustav I (se Långvik) (Rääf 1:165, 167)
- 1560 har gården åker till 3 tunnor och äng till 20 lass hö, men saknar utmark (SmH 1560:31).
- 1566 se Långvik.
- Åldersbäck** 1368 *in Aldursbech* (DS 7806), 1514 *Ollersbek* (C 21 f 18v) – 6 H, 9 a – nuv Västrums sn.
- SmH **2 fr** (Karin Eriksdotter /Gyllenstierna/, Axel Eriksson /Bielke/, 1562 Gabriel Kristiernsson /Oxenstierna/, Elsa Axelsdotter /Posse/).
- 1368 testamenterar makarna Tove Olofsson och Elin Birgersdotter till sockenkyrkan sitt gods (*predia nostra*) i Å, hälften till kyrkan för sina och sina barns begravningar och hälften till prästbordet, samt jord i Fårhult, denna sn, Hatterbo, Hallingebergs sn och i Södra Kvill, Rumskulla sn (DS 7806).

- 1380- talet(?) överlåter Mattis Basse och Tore i Slädö, Lofta sn, till Bo Jonsson (Grip) 20½ alnar jord i A samt jord i *Iwars Ryslom, Törnsfalls sn (VreS M 23, odat).
- 1382–86(?) överlåter Knut Sigmundsson och hans hustru till Bo Jonsson ½ aln jord (se Kilmare) (VreS G 13).
- 1385 köper Bo Jonsson av Ingemund Amundsson och hans mor Bengta Birgersdotter 16 alnar jord i Å (se Gladhammar) (SRP 2083).
- 1385 köper Bo Jonsson av Bengt Rörriksson 6 alnar jord i Å (se Horn) (SRP 2133).
- 1386 köper Bo Jonsson av Erland Svensson 4 ¼ alnar jord i Å och jord i *Føghlauik (SRP 2187).
- 1446 säljer Birgitta Turesdotter (båt) till Karl Knutsson (Bonde) en gård i Å (se Gällerskulla) (C 4 f 11v, 38, EEKb s 17f).
- 1473 ärver Ivar Axelsson (Tott), på sin hustru Magdalena Karlsdotters (Bonde) vägnar, en gård som räntar 1:0 pn (C 8 8v).
- 1482 upptas i Ivar Axelssons jordebok en gård som räntar 3 mark gutniska (se Hovgården) (C 23 f 12v).
- 1489–94 har Magdalena Karlsdotter (Bonde) en gård som räntar 3 mark gutniska (C 24 f 27v, 51, VinsJb f 10v).
- 1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin moster Magdalena Karlsdotter jord som räntar 1:0 pn (se Fågelvik, Tryserums sn) (RAp 25/1).
- 1514 har Gunhild Johansdotter (Bese) jord som räntar 2 mark gutniska (se Nygård, Lofta sn) (C 21 f 18v).
- I en samtida, men odaterad räkenskap är räntan för Å 0:0:16 pn (C 40 f 11).
- 1553 upptas i jordebok över fru Gunhild Johansdotters efterlämnade gods en gård som har åker till 7 spann, äng till 16 lass hö, passlig ållonskog, näverskog och vedbrand, en humlegård om 2 lispund, ett kvarnställe som maler höst och vår samt passligt fiskevatten; räntan är 0:12 pn (BiS E 1986).
- 1560 har Karin Eriksdotters landbo Nils Kulle åker till 3 tunnor och äng till 10 lass hö, något mulbete och ollonskog till 5 svin samt gott fiskevatten i saltsjön – Axel Erikssons gård har 3 tunnor och äng till 11 lass

hö, något mulbete och utrymme, ollonskog till 5 svin samt gott fiskevatten i saltsjön (SmH 1560:31).

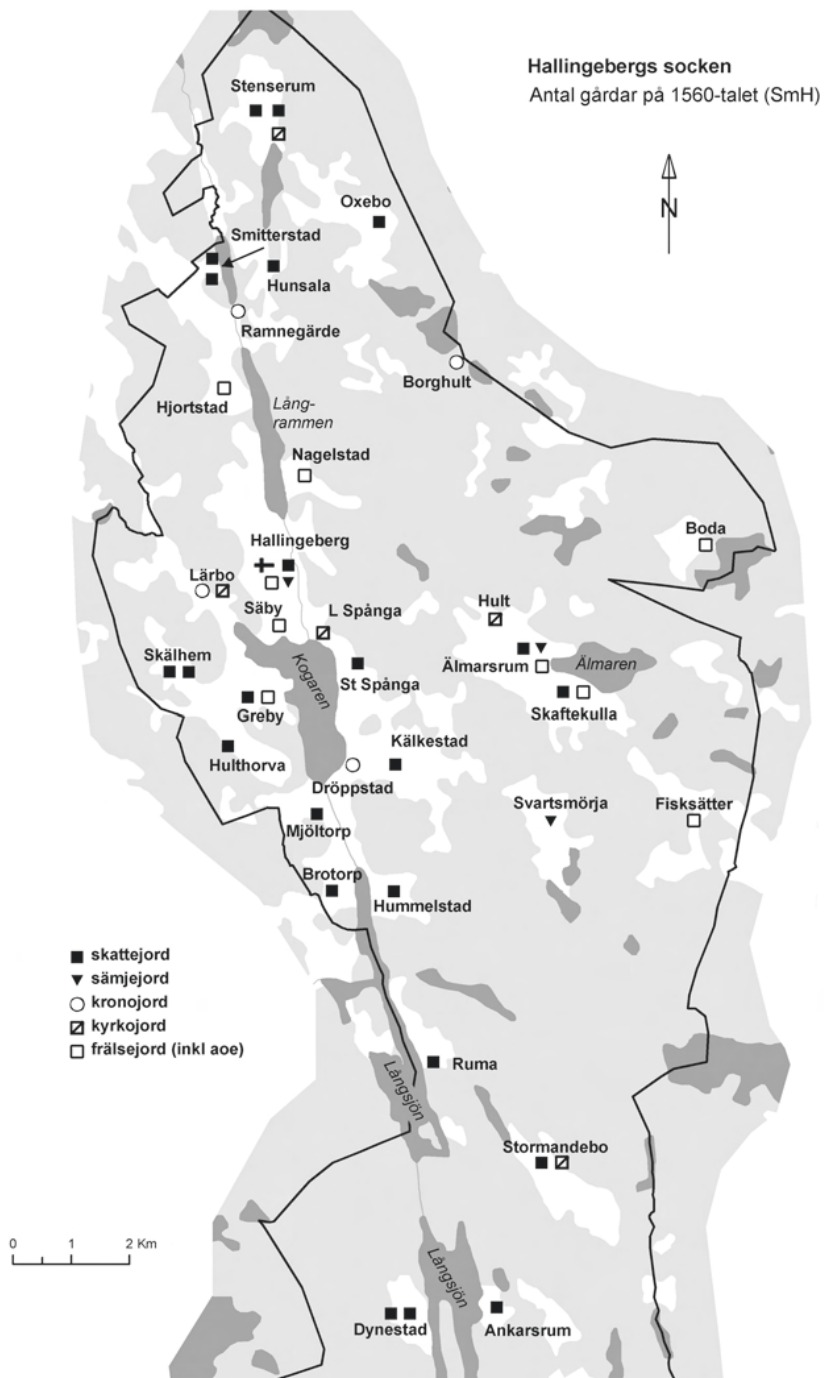
- Ålsjö(ström)** 1557 *Ålsjöström* (SmH 1557:1) – 6 G, 8 j – se Tovehult.
- Äskestock** 1459 *i Eskestock* (RAp 6/10), 1543 *Eskestock* (SmH 1543:8) – 6 G, 7 j – nuv Västrums sn.
SmH **1 de** (Dekanatet i Linköping), 1564 **1 fr**.
1459 överlåter Elin Johansdotter en äng i Ä till Jöns Nilsson i Mem, Gamleby sn (se Långvik) (RAp 6/10).
1560 har gården åker till 2 tunnor samt äng till 5 lass hö, något mulbete och utrymme, fiskevatten i saltsjön samt 3 notvarp (SmH 1560:31).
1562 säljer Erik XIV Ä till Charles de Mornay (se Rumma) (RAp 9/10).
- Äspebo** 1434 *Espebode* (SMR 154, avskr), 1473 *Espebode* (C 8 f 8) – 7 G, 0 i.
1434 säljer Anders Panka (fisk) till Karl Knutsson (Bonde) sin ägodel i Ä (se Valstad) (SMR 154).
1473 antecknas i arvsjordeboken efter Karl Knutsson 'till minnes om *Gransbode och Ä' (C 8 f 8).
- 'Österbo'** Se Östra Eknö.

Hallingebergs socken

- 1325 *in Hallingabiærg* (Gardell nr 156).
1362 *de Hallingabærg* (DS 6577).
1365 *in Hallingabergh* (DS 7171).
1371 *ecclesie Hallingabergh* (DS X 97).
1409 *i Hallunghabergh sokn* (SD 1177).
1473 *Hallingebergs sogn* (C 8 f 10v).

Omfattning: Socknen har under medeltiden och 1500-talet samma utbredning som den nuvarande socknen (1950).

Kyrkan: Den medeltida träkyrkan, som inte kunnat dateras, hade en välvd

På en avmätningsskarta från 1706 över Hallingebergs prästgård framgår att *Soolberga bytomt (Rudera aff Solberga husestelle, se s 125 ff) legat en knapp kilometer öster om kyrkan (Hallingeberg G33-14:1 [detalj], LmV).

Antal jordeboksenheter SmH 1544/45 (1570)

	sk	skt	skäng	sä	sät	kr	kruj	ky	kyuj	kyäng	aoe	fr	frt
Ankarsrum	1 (1)	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
Anvedebo	--	--	--	--	1 (1)	--	--	--	--	--	--	--	--
Boda	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	1 (1)	--	--
Borghult	--	--	--	--	--	1 (1)	--	--	--	--	--	--	--
Bro(måla)	--	--	1 (0)	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
Brotorp	1 (1)	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
Dröppstad	--	--	--	--	--	1 (1)	--	--	--	--	--	--	--
Dynestad	1 (1)	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
Fisksätter	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	1 (1)	--	--
Greby	1 (1)	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	1 (1)	--
Hallingeberg	1 (1)	--	--	1 (1)	--	--	--	--	--	--	1 (1)	--	--
Hjortstad	--	--	--	--	--	--	2 (1)	--	--	1 (0)	--	0 (1)	--
Hult	--	1 (1)	--	--	--	--	--	1 (0)	--	--	--	0 (1)	--
Hulthorva	1 (1)	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
Hummelstad	1 (1)	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
Hunsala	1 (1)	--	--	--	--	--	--	--	1 (1)	--	--	--	--
Kiltebo	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	0 (1)
Kälkestad	1 (1)	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
Läppebo	--	--	--	--	--	--	--	--	0 (1)	--	--	--	--
Lärbo	--	--	--	--	--	--	--	1 (0)	--	--	--	--	0 (1)
Mjöltorp	1 (1)	--	--	--	--	--	1 (1)	--	--	--	--	--	--
Nagelstad	--	--	--	--	--	--	--	--	1 (1)	1 (1)	1 (1)	1 (1)	--
Oxebo	1 (1)	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
*Pella iordhen	--	--	--	--	--	--	1 (1)	--	--	--	--	--	--
Ramnegärde	--	--	--	--	--	--	--	1 (0)	--	--	--	0 (1)	--
Rispetorp	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	0 (1)

Rumma	1 (1)	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
Skaftekulla	1 (1)	--	--	--	--	--	--	--	--	--	1 (1)	--	--
Skälhem	1 (1)	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
Slätfall	--	1 (0)	--	--	0 (1)	--	--	--	--	--	--	--	--
Smitterstad	2 (2)	--	--	--	--	--	--	--	1 (1)	--	--	--	--
Spånga	1 (1)	--	--	--	--	--	--	1 (0)	--	--	--	0 (1)	--
Stenserum	2 (2)	--	--	--	--	--	--	1 (0)	0 (1)	1 (0)	--	0 (1)	--
Stormandebo	1 (1)	--	--	--	--	--	--	1 (0)	--	--	--	0 (1)	--
Svartsmörja	--	--	--	1 (1)	--	--	--	--	--	--	--	--	--
Säby	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	1 (1)	--
Uddetorp	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	0 (1)
Älmarsrum	1 (1)	--	--	1 (1)	--	--	--	--	--	--	1 (1)	--	--
Summa	21 (21)	2 (1)	1 (0)	3 (3)	1 (2)	2 (2)	4 (3)	6 (0)	4 (5)	3 (1)	6 (6)	3 (9)	0 (4)

Dessutom redovisar längderna: **kyt:** Hjortstad 0 (1) – **kyström:** Stenserum 0 (1) – **kyåhus:** Fisksätter 1 (1).

sakristia av tegel. I koret fanns två medeltida gravstenar. Den ena som låg framför altaret var lagd över prästen Ragnar som avled 1325 (Gardell nr 156). Den ligger idag på motsvarande ställe i den nuvarande kyrkan. Den andra gravstenen, som nu är placerad som trappsteg från koret till sakristian, är lagd över Gyda och Gunhild, 'två prästers mödrar' (Gardell nr 87). Den nuvarande kyrkan uppfördes 1760 runt den medeltida vilken i samband med detta revs (SvK 192 s 169 f).

Av medeltida inventarier återstår en madonna och en S:t Olof från 1300-talets första hälft, ett kvinnligt helgon (S:ta Margareta eller S:ta Katarina?) från 1400-talets början samt en Johannes Döparen och ett altarskåp från 1400-talets slut (Jacobsson s 304 f, MBv). En sanctusklocka har bevarats och en spräckt klocka från 1200-talet förvaras i SHM (inv 13618). En annan medeltida klocka omgöts 1908.

Kyrkby: Hallingeberg.

Runstenar saknas.

- Ankarsrum** 1430 *i Angolsrume* (RAp 2/10), 1544 *Ångelsrum* (SmH 1544:15), 1560 *Ångersrum* (SmH 1560:31) – 6 G, 9 g. SmH **1 sk**; 1560 med kyuj i Läppebo och kräng i Kannsjömåla.
1430 är Peder i A faste på häradstinget (RAp 2/10).
1560 har gården åker till 5 tunnor och äng till 6 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmer-, svedje- och bastskog, ollonskog till 8 svin, gott fiskevatten till gädda, braxen, abborre och mört samt 7 notvarp (SmH 1560:31).
- Anvedebo** 1544 *Anledaboda* (SmH 1544:15), 1545 *Anvedabo* (SmH 1545:14) – 6 G, 9 f. SmH **1 sät**; 1560 'utäng' under Rumma.
1560 har A äng till 3 lass hö (SmH 1560:31).
- *Bashulte** 1393 *i Bashulte* (C 4 f 37, avskr) – beläget mellan Fisksätter och Hatterbo i närheten av Nysveden (Petersen s 108).
1393 säljer Peter Trulsson jord i B till Ernils Gudmundsson (två blad) (se Säby) (C 4 f 36v, 37).

- Boda** 1371 *in Bodhom* (DS X 97), 1383 *i Bodhom* (LSBp 19/6), 1544 *Boda* (SmH 1544:15) – 7 G, 2 g.
SmH **1 aoe**.
1371 testamenterar Sune Bengtsson, socknens kyrkoherde, 13 alnar jord till sina arvingar (se Stensenum) (DS X 97).
1383 överlåter Johan Moltke och hans hustru Katarina Kettildsdotter (Glysing) $8\frac{2}{3}$ alnar jord till Bo Jonsson (Grip) (se Värmland, Gamleby sn) (LSBp 19/6).
1385 är Botolf i B faste på häradstinget (?SRP 2118; beläggget kan även avse B i Odensvi sn).
1480 ingår Erik i B i en synenämnd rörande *Soolberga och 1482 är han faste på häradstinget (Tjustbygden 1987 s 28, B 19 nr 258).
1504 är Udde i B faste på häradstinget (G VIIa:23 f 147).
1539 överlåter Iliana Svendsdotter i Hulta, Kimstads sn, sin jord i B till Gustav I (ÖgH 1540:2).
1540 räntar gården 1 mark 5 skillingar och 1 vit i landgille samt 4 pund landgillesmör; 1542 är räntan densamma (Ramsviks rd) (ÖgH 1540:2, 1542:5).
1560 har gården åker till 6 tunnor och äng till 16 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmer- och svedjeskog, ollonskog till 6 svin samt gott fiskevatten till braxen, gädda, abborre, mört och ål (SmH 1560:31).
- Borghult** 1544 *Birgrehultt* (SmH 1544:15), 1560 *Böriehult* (SmH 1560:31) – 7 G, 3 f.
SmH **1 kr**.
1560 har gården åker till 3 tunnor och äng till 3 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmer- och näverskog, ollonskog till 9 svin, gott fiskevatten till gädda, abborre, mört och braxen samt 3 notvarp (SmH 1560:31).
- Bro(måla)** 1544 *Broo* (SmH 1544:15), 1560 *Bro eng* (SmH 1560:31) – 7 G, 1 f.
SmH 1544–60 **1 skäng**, till Hummelstad.
1560 har utängen äng till 1 lass hö (SmH 1560:31).

- Brotorp** 1544 *Brootorp* (SmH 1544:15) – 7 G, 1 f.
SmH **1 sk.**
1560 har gården åker till 3 tunnor och äng till 3 lass hö samt något mulbete och utrymme (SmH 1560:31).
- Dröppstad** 1405 *Dråpastadhi* (SD 549), 1438 *i Drøpestadhum* (HultaAp 6/11), 1544 *Dräpestada* (SmH 1544:15), 1560 *Dröps-tade* (SmH 1560:31) – 7 G, 1 f.
SmH 1560 (endast) **2 skäng**, till Kälkestad och Mjöltorp.
1 kr.
1405 säljer Karl Magnusson (Örnfot) jord i D till Knut Bosson (Grip) (se Samsvik, Gladhammars sn) (SD 549).
1438 är Tegne i D faste på häradstinget (HultaAp 6/11, två brev).
1480 ingår Ingjald i D i en synenämnd rörande *Soolberga (Tjustbygden 1987 s 28).
1560 brukas en skatteäng i D gärde av bonden i Mjöltorp och har äng till 9 lass hö medan en utäng i D äng brukas av bonden i Kälkestad och har äng till 2 lass hö – kronohemmanet har åker till 5 tunnor och 2 skäppor samt äng till 11 lass hö, något mulbete och utrymme (SmH 1560:31).
- Dynestad** 1438 *i Dynastadhum* (HultaAp 6/11), 1544 *Dynestada* (SmH 1544:15) – 6 G, 9 f.
SmH **1 sk.**
1560 (endast) **1 sk**, obyggd.
1560 (endast) **1 fruj** (Lyder Slatte).
1438 är Magnus i D faste på häradstinget (HultaAp 6/11, två brev).
1480 ingår Folke och Björn i D i en synenämnd rörande *Soolberga (Tjustbygden 1987 s 28).
1560 har gården åker till 3 tunnor och äng till 7 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmer-, näver- och svedjeskog, ollonskog till 5 svin, gott fiskevatten till gädda, braxen, abborre och mört samt 5 notvarp – bonden har dessutom en obyggd skattegård som förut ' varit i samma by' och har åker till 3 tunnor; för denna har erlagts full skatt av 7 lass hö. Till gården

brukas utjorden som ingen vet att utskilja. (SmH 1560:31)

- Fisksätter**
- 1405 i *Fiskesæter* (SD 637), 1525(?) *Ffiskasætter* (RAp odat nr 254) – 7 G, 1 e.
- SmH **1 aoe.**
1 kyålhus.
 1560 (endast) **1 fruj** (Nils Bröms).
- 1405 ger Ingeborg Nilsdotter till sin man Holmvid sin ägodel i F med villkoret att det efter hans död återgår till hennes rätta arvingar (SD 637).
- 1409 säljer Jakob Petersson och hans hustru Ingeborg Petersdotter jord till Bengt Nilsson (Lejonansikte) (se Skaftekulla) (SD 1177).
- 1422 ger Bengt Nilsson (Lejonansikte) F till sin oäkta son Magnus (se Skaftekulla) (Gen 41 f 46v, ÄSF s 71).
- 1525 (?) skänker Katarina Eriksdotter till Vadstena kloster jord i F som räntar 1:4 'mark örtugar' och 1 pund smör (se Blekhem, Törnsfalls sn) (RAp odat nr 254).
- 1551 har gården åker på en humpjord till 4 tunnor samt äng till 24 sommarlass hö, fiskevatten till 4 notvarp samt gott utrymme; jorden har tidigare innehafts av hustru Brita, Lars Anderssons i Nyköping (SmH 1551:11).
- 1560 har gården åker till 6 tunnor och äng till 16 lass hö, gott mulbete och utrymme, någon svedjeskog, ollonskog till 4 svin samt gott fiskevatten till gädda, abborre och mört; landbon har dessutom av Nils Bröms i samma gårde en utjord som ingen vet att urskilja (SmH 1560:31).
- 1562 försäljer Anders Persson m fl till Erik XIV en gård som räntar 2 pund smör (se Blekhem, Törnsfalls sn) (AoE 38 f 380r-v).
- 1562 förlämnar Erik XIV en utjord med räntan 0:1½ pn till Svante Sture, som del av underhåll för dennes grevskap, (se Stegeholm) (Sivers s 349–53).

Greby

- 1393 *Gardby* (C 4 f 37, avskr), 1465 *i Gredby* (A II 8 s 57, avskr), 1473 *i Gredby* (C 8 f 10v), 1482 *i Grydby* (C 23 f 12) – 7 G, 1 f.
- SmH **1 sk.**
1560 (endast) **1 skuj** till Hulthorva.
1 fr (Jöran Eriksson /Gyllenstierna/, 1562 Klas Åkeson /Tott/).
- 1393 säljer Peter Trulsson jord i G till Ernils Gudmundson (två blad) (se Säby) (C 4 f 36v, 37).
- 1451 säljer Katarina Olofsdotter, Ernils Gudmundssons änka, till Karl Knutsson (Bonde) jord som räntar 0:9 pn (se Säby) (C 4 f 9, 36v).
- 1465 köper Lars Hvit 11 alnar jord av Jon i Oxebo (A II 8 s 57).
- 1473 ärver Ivar Axelsson (Tott), på sin hustru Magdalena Karlsdotters (Bonde) vägnar, en öde gård i G som räntar 0:0:8 pn (se Säby) (C 8 10v).
- 1473 och 1484 är Lars Hvit faste på häradstinget (RAp 1473 1/1, 1484 26/6).
- 1480 ingår Lars Hvit i en synenämnd rörande *Soolberga (Tjustbygden 1987 s 28).
- 1482 upptas i Ivar Axelssons (Tott) jordebok en gård som räntar 1 mark gutniska (se Hovgården, Gladhammars sn) (C 23 f 12).
- 1488–94 har Magdalena Karlsdotter (Bonde) en gård som räntar 1 mark gutniska; 1494 är räntan 0:0:8 pn (C 24 f 12, 26v, 51v, VinsJb f 10).
- 1489 utger landborna i G och Säby tillsammans två hjälpoaxar till Magdalena Karlsdotter (C 24 f 33).
- 1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin moster Magdalena Karlsdotter jord som räntar 0:0:8 pn (se Fågelvik, Tryserums sn) (RAp 25/1).
- 1560 har skattegården åker till 4 tunnor och äng till 6 lass hö, något mulbete och utrymme, god timmerskog, något fiskevatten till gädda, braxen, abborre och mört samt 5 notvarp – skatteutjorden som brukas till Hulthorva har äng till 2 lass hö – frälsegården har åker till 1 tunna och 4 skäppor samt äng till 4 lass hö, gott mulbete och utrymme, någon svedjeskog samt

något fiske till braxen, gädda, abborre och mört (SmH 1560:31).

Hallingeberg 1380 *i kirkiobynom* (LSBp 10/11), 1482 *i Hallingaberga* (HBR s 219, avskr), 1544 *Hallingaberg* (SmH 1544:15) – 7 G, 2 f.

SmH 1 sk.

1 sä.

1 aoe; öde 1551.

1380 säljer borgaren Tyrgils Geme i Västervik, på sin hustru Katarinas vägnar, till Bo Jonsson (Grip) 10 alnar jord i H (se Mem, Gamleby sn) (LSBp 10/11, NMP 10/11).

1482 är Ödge i H en av häradets synemän vid en rågångssyn (HBR s 219, 221).

1489 säljer Nils Ingelsson till sockenkyrkan 11 alnar av sitt arvegods i H av åker, äng och fiske (B 22 f 68, HalKyA OIa:1 f 166).

1518 tilldöms Lars Andersson, borgare i Nyköping, vid en tvist med Peder Turesson (Bielke) en gård i H samt gårdar i Skaftekulla och Älmarsrum. Nils Clausson (Sparre av Ellinge), Peders svärfar, hade haft gårdarna i pant av Lars, men för 14 år sedan dödat pantbrevet då Lars återlöst panten. (B 20a)

1551 har arv och eget-gården 10 alnar åkerjord till 4 tunnor samt äng till 24 sommarlass hö samt fiske till 1 notvarp och gott utrymme; den har tidigare innehafts av hustru Brita, Lars Anderssons i Nyköping (SmH 1551:11).

1560 har skattegården åker till 5 tunnor och äng till 14 lass hö, något mulbete och utrymme, god timmer-, näver- och svedjeskog, ollonskog till 2 svin, gott fiskevatten till gädda, abborre, mört och braxen samt 1 notvarp – sämjegården har åker till 4 tunnor och äng till 14 lass hö, något mulbete och utrymme, god timmer-, svedje- och näverskog, ollonskog till 2 svin, gott fiskevatten till gädda, braxen, abborre och mört samt 1 notvarp – arv och eget-gården har åker till 3 tunnor och äng till 10 lass hö, gott mulbete och utrymme,

någon svedjeskog, ollonskog till 1 svin samt gott fiskevatten till braxen, gädda, abborre och mört (SmH 1560:31).

- 1562 försäljer Anders Persson m fl till Erik XIV en gård som räntar 1 pund smör (se Blekhem, Törnsfalls sn) (AoE 38 f 380r-v).

Hatterbo

- 1368 *in Hattærebokum* (DS 7806), 1371 *bonis meis in Hattarabodhom* (DS X 97) – 7 G, 0 g.

SmH 1562 (endast) **1 kruj**.

- 1368 ger makarna Tuve Olofsson och Elin Birgersdotter till kaniken Sune i Hallingeberg allt sitt gods i H som är 14 alnar jord (se Åldersbäck, Gladhammars sn) (DS 7806).

- 1371 testamenterar Sune Bengtsson, socknens kyrkoherde, till sin ?systemson (*nepos*) Esbjörn sitt gods i H som är halva byn (*medietas ville*) så när som på $\frac{2}{3}$ aln (se Stensserum) (DS X 97, se PHT 1950 s 99).

- 1383 överlåter Johan Moltke och hans hustru Katarina Kettilsdotter (Glysing) till Bo Jonsson (Grip) 6 stäng-er jord (se Värnvik, Gamleby sn) (LSBp 19/6).

- 1560 har H åker till 2 tunnor och äng till 2 lass hö samt gott mulbete och utrymme (?SmH 1560:31).

Jorden, vars bytillhörighet inte anges, brukas av Truls klockare i Törnsfall, troligen identisk med någon av de två bönder i Törnsfalls sn med detta förnamn som redovisas detta år nämligen Truls i Mommehål eller Truls i Duvekulla.

Hjortstad

- 1398 *i Hjordstatha* (HUBp 29/9), 1473 *Hjortstade* (C 8 f 7), 1544 *Hjorstada* (SmH 1544:15) – 7 G, 2 f.

SmH 1545 **1 kyäng**, 1560 **1 kyt**, ödetorp.

2 kruj, 1562 **1 kruj**.

1562 **1 fr** (Birger Nilsson /Grip/).

- 1398 ger Gudmund Siggesson (sparre) i morgongåva till sin hustru Katarina en gård i H om 26 alnar jord vilken hans avlidne far ägt, samt en gård i Hässelstad, Lofta sn (se DMS 4:1 s 322) (HUBp 29/9).

- 1446 säljer Birgitta Turesdotter (båt) till Karl Knutsson

- (Bonde) 12 alnar jord i H (se Gällerskulla, Gladhammars sn) (C 4 f 11v, 37v, EEKb s 17 f).
- 1473 ärver Ivar Axelsson (Tott), på sin hustru Magdalena Karlsdotters (Bonde) vägnar, 12 alnar jord som räntar 0:0:6 pn (C 8 f 7, 8).
- 1482 upptas i Ivar Axelssons jordebok en gård som räntar 0:0:6 pn (se Hovgården, Gladhammars sn) (C 23 f 12).
- 1488–89 har Magdalena Karlsdotter (Bonde) jord som ligger öde och inte utgör någon ränta; 1490 och 1494 är räntan 0:0:6 pn (C 24 f 12, 26v, 51v, VinsJb f 10).
- 1489 får landbon på Magdalena Karlsdotters gård böta en oxe för husbyggning (se Bjarne s 87 ff) (C 24 f 32v).
- 1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin moster Magdalena Karlsdotter jord som räntar 0:0:6 pn (se Fågelvik, Tryserums sn) (RAp 25/1).
- 1523 klagar sockenbönderna hos linköpingsbiskopen att Hans Pedersson i Reverum, Lofta sn, utan dom fråntagit sockenkyrkan H som skänkts av Kerstin Eriksdotter i Ottinge, Lofta sn, detta trots att jorden var given med hennes barns samtycke, utan återlösningsrätt samt att Hans själv inte var hennes närmaste arvinge; jorden anges efter detta ha kommit i Nils Bossons (Grip, d 1521) ägo (HBR s 222 f).
- 1560 har en kronoutjord brukare och har äng till 4 lass hö, gott mulbete och utrymme, god svedje-, timmer- och näverskog samt ollonskog till 6 svin, den anges vara 'nybyggd 1558' (SmH 1560:31).
- 1561 (?) upptas en 'köpetomt' med 30 alnar jord i Birger Nilssons (Grip) och Brita Joakimsdotters (Brahe) jordebok (BNBJb).

Hult

- 1544 *Hultt* (SmH 1544:15), 1560 *Hult* (SmH 1560:31) – 7 G, 2 g.
- SmH **1 skt.**
1 ky, 1564 1 fr.
- 1560 kallas skattetorpet utjord, har äng till 7 lass hö och ligger under Skaftekulla – kyrkohemmanet har åker till 4 tunnor och äng till 6 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmer-, svedje- och näverskog, ollon-

skog till 7 svin, något fiskevatten till gädda, abborre och mört samt 4 notvarp (SmH 1560:31).

1562 förlänar Erik XIV en gård som räntar 1½ pund smör och 2 dagsverken, förutom fodringen, till Svante Sture, som del av underhåll för dennes grevskap (se Stegeholm) (Sivers s 349–53).

- Hulthorva** 1428 *i Hultahorva* (A II 8 s 58, avskr), 1523 *i Hultahwofwa* (HBR s 223), 1544 *Hultahorffua* (SmH 1544:15) – 7 G, 1 f.
SmH **1 sk**, 1560 med skuj i Greby.
- 1428 köper Torgils Hvit av Ingrid Björnsdotter 27 alnar jord i H (A II 8 s 58).
- 1431 köper Torgils Magnusson av Johan i Vrångfall, Locknevi sn, 18 alnar jord i H; i brevet åberopas Östgötalagen (A II 8 s 58).
- 1523 vittnar Anund i H, 36 år gammal, inför linköpingsbiskopen om övergrepp som gjorts på sockenkyrkans egendom (se Hjortstad samt Hästerum, Odensvi sn) (HBR s 222 f).
- 1560 har gården åker till 4 tunnor och äng till 4 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmer- och svedjeskog, gott fiskevatten till gädda, abborre, mört och braxen samt 4 notvarp (SmH 1560:31).
- Hummelstad** 1451 *i Humblistadom* (C 4 f 36v, avskr), 1473 *i Humblestade* (C 8 f 10v) – 7 G, 1 f.
SmH **1 sk**.
1560 (endast) **1 skäng**, till Rumma.
- 1451 säljer Katarina Olofsdotter, Ernils Gudmundssons (två blad) änka, 6 alnar jord till Karl Knutsson (Bonde) (se Säby) (C 4 f 9, 36v).
- 1473 ärver Ivar Axelsson (Tott), på sin hustru Magdalena Karlsdotters (Bonde) vägnar, en ödejord i H som räntar 0:1 pn (se Säby) (C 8 10v).
- 1482 upptas i Ivar Axelssons jordebok en rumpjord som räntar 0:0:3 pn (se Hovgården, Gladhammars sn) (C 23 f 12).
- 1488–94 har Magdalena Karlsdotter (Bonde) ödejord som

räntar 0:0:3 pn (C 23 f 12, 26v, 51v, VinsJb f 10).

- 1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin moster Magdalena Karlsdotter jord som räntar 0:0:3 pn (se Fågelvik, Tryserums sn) (RAp 25/1).
- 1502 är Lars i H faste på häradstinget (LundAp u d).
- 1560 har gården åker till 6 tunnor och äng till 16 lass hö, gott mulbete och utrymme, god svedje-, timmer- och näverskog, gott fiskevatten till gädda, braxen, abborre och mört samt 4 notvarp – skatteängen som brukas av bonden i Rumma har äng till 4 lass hö (SmH 1560:31).

Hunsala

- 1480- talet(?) i *Hundzala* (G VIIa:23 f 37, odat, avskr), 1523 i *Hundsala* (HBR s 223), 1544 *Hundsala* (SmH 1544:15) – 7 G, 3 f.

SmH 1 sk.

1 kyuj.

- 1480- talet(?) överlåter Nils i H till Jöns och hans arvingar 20 alnar jord i H samt jord i Slätfall med åker och äng, skog, mark och fiskevatten, torp och torpställe, kvarn och kvarnställe (G VIIa:23 f 37r-v, odat).
- 1523 vittnar Trond i H, 40 år gammal, inför linköpingsbiskopen om övergrepp som gjorts på sockenkyrkans egendom (se Hjortstad samt Hästerum, Odensvi sn) (HBR s 222 f).
- 1560 har gården åker till 5 tunnor och 2 skäppor samt äng till 20 lass hö, gott mulbete och utrymme, god svedje-, timmer- och näverskog, gott fiskevatten till gädda, braxen, abborre och mört samt 8 notvarp (SmH 1560:31).
- 1562 förlämnar Erik XIV en utjord med räntan 0:0:0:6 pn till Svante Sture, som del av underhåll för dennes grevskap (se Stegeholm) (Sivers s 349–53).

Kanssjömåla 1560 *Kansmåle* (SmH 1560:31) – 6 G, 9 g.

SmH 1560 1 kräng (endast), till Ankarsrum.

- 1560 har bonden i Ankarsrum en utäng på Kungl Maj:ts allmänning vilken har äng till 4 lass hö, räntar 0:4 pn och 'duger till att bygga' (SmH 1560:31).

- Kiltebo** 1393 *i Kiltabodom* (C 4 f 37, avskr) – 7 G, 2 e.
SmH 1564 **1 frt**; öde 1568 och 1570.
1393 säljer Peter Trulsson jord i K till Ernils Gudmundsson (två blad) (se Säby) (C 4 f 36v, 37).
- Kälkestad** 1429 *i Kälkestadhom* (VrångAp 20/6), 1544 *Kiälkistada* (SmH 1544:15), 1560 *Kälkästade* (SmH 1560:31) – 7 G, 1 f.
SmH **1 sk**, 1560 med skäng i Dröppstad.
1429 byter Mats i Olstorp, Dalhems sn, av Johan i Vrångfall, Locknevi sn, till sig 24 alnar jord som är Johans fäderne (se Vrångfall, Locknevi) (VrångAp 20/6).
1543 är Erik i K en av de sex bönder som i Söderköping på tjustallmogens vägnar svär kungen trohet efter Dackefejden (GR 15 s 174 f).
1560 har gården åker till 5 tunnor och äng till 10 lass hö, gott mulbete och utrymme samt god svedje-, timmer- och näverskog (SmH 1560:31).
- *Lijmenda** Se Stenserum.
- Läppebo** 1560 *Läppebole* (SmH 1560:31) – 6 G, 9 g.
SmH **1 kyuj**, 1560 till Ankarsrum.
1560 har L kyrkojord äng till 7 lass hö, brukas av bonden i Ankarsrum, och 'duger till att bygga' (SmH 1560:31).
- Lärbo** 1393 *i Lædrabodom* (C 4 f 37, avskr), 1473 *i Læderbode* (C 8 f 10v), 1544 *Læderboda* (SmH 1544:15) – 7 G, 2 f.
SmH 1560 (endast) **1 kr**, obbyggd.
1 ky, 1564 **1 fr**.
1393 säljer Peter Trulsson ett kvarnställe i L till Ernils Gudmundsson (två blad) (se Säby) (C 4 f 36v, 37).
1451 säljer Katarina Olofsdotter, Ernils Gudmundssons änka, en kvarnström till Karl Knutsson (Bonde) (se Säby) (C 4 f 9, 36v).
1473 ärver Ivar Axelsson (Tott), på sin hustru Magdalena Karlsdotters (Bonde) vägnar, en öde kvarnström i L (se Säby) (C 8 10v).

- 1560 har kyrkohemmanet åker till 4 tunnor och 2 skäppor samt äng till 5 lass hö, något mulbete och utrymme – en kronojord har åker till 4 tunnor och 2 skäppor samt äng till 6 lass hö; den brukas av kyrkohemmanets landbo (SmH 1560:31).
- 1562 förlämnar Erik XIV en gård som räntar ½ pund smör och 2 dagsverken, förutom fodringen, till Svante Sture, som del av underhåll för dennes grevskap (se Stegeholm) (Sivers s 349–53).
- Mjöltorp**
- 1480 *i Mölatårp* (Tjustbygden 1987 s 28, avskr), 1544 *Mölatårp* (SmH 1544:15), 1560 *Möletörp* (SmH 1560:31) – 7 G, 1 f.
- SmH **1 sk**, 1560 med skäng i Dröppstad.
- 1480 ingår Inge i M i en synenämnd rörande *Soolberga (Tjustbygden 1987 s 28).
- 1482 är Inge i M en av häradets synemän vid en rågångssyn (HBR s 219, 221).
- 1560 har gården åker till 5 tunnor och äng till ?2 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmer- och svedjeskog (SmH 1560:31).
- Nagelstad**
- 1371 *in Naglastadhum* (DS X 97), 1453 *Nagelstade* (BhSp 23/4), 1484 *i Nagilstade* (RAp 22/9), 1514 *Nagelsta* (C 21 f 18v), 1560 *Nauelstad* (SmH 1560:31) – 7 G, 2 f.
- SmH **1 kyuj**.
- 1 kyäng**.
- 1 sät** (öde), 1545 **1 kruj**.
- 1 aoe**, 1560 med kyuj ovan.
- 1 fr** (Axel Eriksson /Bielke/, 1562 Elsa Axelsdotter /Posse/).
- 1371 kompenserar Sune Bengtsson i sitt testamente sockenkyrkan för 4 alnar av den jord i Boda som han skänkt sina arvingar med 3 alnar jord i N och hälften av en äng i *Willingarwm (se Stensenum) (DS X 97).
- 1414–29(?) överlåter Bengt Tomasson (Pipa) till Albrekt Styke 24 alnar jord i N som är halva byn (se Böljerum, Gladhammars sn) (U 269a s 8, odat).
- 1453 ärver Knut Bengtsson (Ulv) efter sin mor Birgitta

- Arendsdotter (Styke) en gård i N (se Eneby, Odensvi sn) (BhSp 23/4).
- 1455 och 1460 är Håkan i N faste på häradstinget (A II 8 s 69, RAp 1460 30/4).
- 1460 är Hemming i N faste på häradstinget (OdensviKyA C 1 s 13).
- 1480 beskylls Trond i N, Magnus Wallemars landbo, för att ha uppbrutit och bortkastat ett gränsmärke mellan byarna N och *Soolberga (se *Soolberga) (Tjustbygden 1987 s 28 ff).
- 1482 se *Soolberga.
- 1482 är Ingolf i N faste på häradstinget (B 19 nr 258).
- 1484 får Birgitta Knutsdotter (Ulv) vid arvsuppställning med sina bröder jord i N som räntar 0:0:17 pn (se Nygård, Lofta sn) (RAp 22/9).
- 1514 har Gunhild Johansdotter (Bese) jord som räntar 12 skillingar (se Nygård, Lofta sn) (C 21 f 18v).
I en samtida, men odaterad räkenskap är räntan för N 0:6 pn svenska (C 40 f 11).
- 1537 är Måns i N faste på häradstinget (RAp 16/6).
- 1551 har arv och eget-gården åker på en humpjord till 5 tunnor samt äng till 8 sommarlass hö, fiskevatten till 4 notvarp samt 1 kvarnström; jorden har tidigare innehafts av hustru Brita, Lars Anderssons i Nyköping (SmH 1551:11).
- 1553 upptas i jordebok över fru Gunhild Johansdotters efterlämnade gods en gård som har åker till 9 spann, äng till 12 lass hö, passligt gott mulbete samt passligt god timmerskog, näverskog och vedbrand, ett kvarnställe som maler höst och vår samt gott fiskevatten; räntan är 0:10 pn (BiS E 1986).
- 1560 får Elsa Axelsdotters (Posse) barn jord som räntar 0:4½ pn i arv efter sin far Axel Eriksson (Bielke) (se Nygård, Lofta sn) (BiS E 1986).
- 1560 har arv och eget-hemmanet åker till 4 tunnor och 5 skäppor samt äng till 6 lass hö, gott mulbete och utrymme, någon svedjeskog samt något fiskevatten till braxen, gädda, abborre och mört; landbon brukar också en kyrkjord i samma gårde som ingen vet att

åtskilja – Axel Erikssons gård har åker till 4 tunnor och 4 skäppor samt äng till 6 lass hö, gott mulbete och utrymme, någon svedjeskog samt något fiskevatten till braxen, gädda, abborre och mört (SmH 1560:31).

1562 försäljer Anders Persson m fl till Erik XIV en gård som räntar 2 pund smör (se Blekhem, Törnsfalls sn) (AoE 38 f 380r-v).

Oxebo

1385 *i Vxabodom* (RAp 24/6, SRP 2133), 1544 *Oxseboda* (SmH 1544:15), 1560 *Oxebode* (SmH 1560:31) – 7 G, 3 f.

SmH **1 sk.**

1385 är Udde i O faste på häradstinget (SRP 2133).

1455 och 1460 är Peder i O faste på häradstinget (A II 8 s 69, OdensviKyA C 1 s 13).

1465 säljer Johan i O jord i Greby (A II 8 s 57).

1480 ingår Botolf i O i en synenämnd rörande *Soolberga (Tjustbygden 1987 s 28).

1560 har gården åker till 4 tunnor och äng till 6 lass hö, gott mulbete och utrymme, god svedje-, timmer- och näverskog, ollonskog till 8 svin, gott fiskevatten till gädda, braxen, abborre och mört samt 3 notvarp (SmH 1560:31).

***Pella
iordhen**

1544 *Pella iordhen* (SmH 1544:15).

SmH **1 säuj**, 1545 **1 kruj**.

1545 omtalas P som 'en ödejord i Hallingeberg' (SmH 1545:14).

Prästgården

1523 *Hallingaberg* (HBR s 582) – 7 G, 2 f.

1523 redovisas prästgårdens inventarium enligt följande: 8 tunnor korn och 2 tunnor råg, 6 kor, 1 inmurad bryggpanna om tre tunnor, en gryta om 16 marker, 1 säng, 5 fat, 6 tallrikar (HBR s 582).

1560 har prästgården 6 tunnor åker samt äng till 24 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmerskog samt svedjeskog, gott fiskevatten till gädda, abborre, mört och braxen samt 2 notvarp (SmH 1560:31).

- Ramnegärde** 1371 *curiam meam in Rampnagerdhe* (DS X 97), 1523 *Rannagierde* (HBR s 223) – 7 G, 3 f.
- SmH **1 ky**, 1564 **1 fr**.
- 1371 skänker Sune Bengtsson till kyrkoherden och sockenkyrkan sin gård i R om $9\frac{1}{3}$ alnar med uppdelningen att kyrkoherden får 7, och kyrkan 2 alnar; i byn har kyrkoherden av ålder 16 alnar och bröderna i Stensserum $1\frac{2}{3}$ alnar (se Stensserum) (DS X 97).
- 1523 vittnar Ingvar i R, 30 år gammal, inför linköpingsbiskopen om övergrepp som gjorts på sockenkyrkans egendom (se Hjortstad samt Hästerum, Odensvi sn) (HBR s 222 f).
- 1560 har gården åker till 3 tunnor och äng till 6 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmerskog, någon näverskog, gott fiskevatten till gädda, abborre, mört och braxen samt 1 notvarp (SmH 1560:31).
- 1562 förlänar Erik XIV gården som räntar $1\frac{1}{2}$ pund smör och 2 dagsverken, förutom fodringen, till Svante Sture, som del av underhåll för dennes grevskap (se Stegeholm) (Sivers s 349–53).
- Rispetorp** 1560 *Rispetorp* (SmH 1560:31), 1569 *Rispabodha* (SmH 1564:14) – 7 G, 3 f.
- SmH 1560 **1 frt** (Jöran Eriksson /Gyllenstierna/, 1562 Klas Åkesson /Tott/); öde 1569.
- 1560 har torpet äng till 3 lass hö, gott mulbete och utrymme samt god svedje-, timmer- och näverskog; torpet anges vara anlagt 1557 (SmH 1560:31).
- Rumma** 1480 *i Suma* (?Tjustbygden 1987 s 28, avskr), 1515 *i Rumwm* (HBR s 219), 1544 *Ruma* (SmH 1544:15), 1560 *Rumme* (SmH 1560:31) – 7 G, 0 f.
- SmH **1 sk**; med skängar i Arnvedebo, Hummelstad och Västantorpe.
- 1480 ingår Hemming i R i en synenämnd rörande *Soolberga (?Tjustbygden 1987 s 28).
- 1515 är Johan i R nämndeman på häradstinget (HBR s 219).
- 1560 har gården åker till 3 tunnor och äng till $1\frac{1}{2}$ lass hö,

gott mulbete och utrymme, god timmer- och svedjeskog, ollonskog till 9 svin, gott fiskevatten till gädda, braxen, abborre och mört samt 2 notvarp (SmH 1560:31).

- *Seelø** 1417 *insulam Seelø parrochie Hallingabergh* (ProcNic 208, avskr).
- 1385 (?) biläggs en tvist mellan biskop Nils i Linköping och Bo Jonsson (Grip) angående ön S som Bo på otillbörligt sätt tillskansat sig (ProcNic s 208 f).
- Skaftekulla** 1409 *i Skaptakulla* (SD 1177), 1544 *Skafftakulla* (SmH 1544:15) – 7 G, 1 e.
- SmH **1 sk**, 1560 med skuj i Hult.
1 aoe, med fruj nedan.
1560 (endast) **1 fruj** (Nils Bröms).
- 1409 säljer Jakob Petersson och hans hustru Ingeborg Petersdotter till Bengt Nilsson (Lejonansikte) och hans arvingar sin rätta arvedel i S och Fisksätter samt sin arvelott i Humleängen och Kärrebo, Lofta sn (SD 1177).
- 1422 ger Bengt Nilsson S och Fisksätter till sin oäkta son Magnus (Gen 41 f 46v, ÄSF s 71).
- 1518 tilldöms Lars Andersson, borgare i Nyköping, vid en tvist med Peder Turesson (Bielke) en gård i S (se Hallingeberg) (B 20a).
- 1525 (?) skänker Katarina Eriksdotter till Vadstena kloster jord i S som räntar 1:4 pn (se Blekhem, Törnsfalls sn) (RAp odat nr 254).
- 1551 har arv och eget-hemmanet åker till 2 tunnor samt äng till 8 sommarlass hö, ollonskog till 7 svin samt fiskevatten till 1 notvarp; det har tidigare innehafts av hustru Brita, Lars Anderssons i Nyköping (SmH 1551:11).
- 1560 har skattegården åker till 4 tunnor och äng till 3 lass hö, gott mulbete och utrymme, god svedje-, timmer- och näverskog, ollonskog till 10 svin, gott fiskevatten till gädda, braxen, abborre och mört samt 3 notvarp och ålfiske till ½ mark – arv och eget-hemmanet har åker till 3 tunnor och äng till 4 lass hö, gott mulbete

och utrymme, någon svedje- och näverskog, ollon-skog till 6 svin samt fiskevatten till gädda, abborre och mört; landbon har dessutom av Nils Bröms en frälsejord i samma gårde som ingen vet att åtskilja (SmH 1560:31).

1562 försäljer Anders Persson m fl till Erik XIV en gård som räntar 1 pund smör (se Blekhem, Törnsfalls sn) (AoE 38 f 380r-v).

Skälhem

1361 *i Skiælhem* (?DS 6510), 1544 *Skiälhem* (SmH 1544:15) – 7 G, 2 e.

SmH **1 sk.**

1560 (endast) **1 sk**; öde.

1361 är Ingeld i S faste på häradstinget; belägget kan även gälla S i Odensvi sn (?DS 6510).

1364 är Ödige i S faste på häradstinget; belägget kan även gälla S i Odensvi sn (?DS 7270 l).

1383–86 är Karl i S vid flera tillfällen faste på häradstinget; beläggen kan även gälla S i Odensvi sn (?SRP 1938, 2187, UUBp 1384 1/10, 1385 5/8).

1393 säljer Peter Trulsson 1 aln jord till Ernils Gudmundsson (två blad) (se Säby) (?C 4 f 36v, 37).

1438 är Nils i S faste på häradstinget (HultaAp 6/11, två brev).

1445 sitter Haldor i S i nämnden på lagmansting i Väster-
vik (RAp 8/3, RApp 8/3, EEKb s 14).

1480 ingår Peder Haldorsson och Torsten i S i en syne-
nämnd rörande *Soolberga (Tjustbygden 1987 s 29).

1560 har gården åker till 4 tunnor och äng till 16 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmer-, näver- och svedjeskog – bonden har dessutom en obyggd skattegård som förut utgjort halv skatt men som nu är öde; 'samma bonde brukar illa den ena gården som han sitter på' (SmH 1560:31).

Slätfall

1480-talet(?) *i Slättefall* (G VIIa:23 f 37, odat, avskr), 1562
Sllättefall (SmH 1562:2) – 7 G, 3 f.

SmH **1 skt**, 1564 **1 sät**.

1480-talet(?) överlåter Nils i Hunsala till Jöns och hans ar-

vingar 20 alnar jord i S samt jord i Hunsala (se Hunsala) (G VIIa:23 f 37r-v, odat).

- Smitterstad** 1442 *i Smätilstadom* (RAp 12/5) – 7 G, 3 f.
SmH 2 sk.
1 kyuj.
1442 är Inge i S faste på häradstinget (RAp 12/5).
1480 ingår Torsten och Magnus i S i en synenämnd rörande *Soolberga (Tjustbygden 1987 s 28).
1482 är Magnus i S en av häradets synemän vid en rågångsyn (HBR s 219, 221).
1486 är Magnus i S faste på häradstinget (RAp 25/10, G VIIa:23 f 147).
1523 vittnar Erik i S, 48 år gammal, inför linköpingsbiskopen om övergrepp som gjorts på sockenkyrkans egendom (se Hjortstad samt Hästerum, Odensvi sn) (HBR s 222 f).
1535 och 1546 är Erik i S faste på häradstinget (VidaAp 1535 8/5, 9/5, HjortedKyAp 1546 30/4).
1560 har båda gårdarna vardera åker till 6 tunnor och äng till 17 lass hö, gott mulbete och utrymme, god svedje- och timmerskog, gott fiskevatten till gädda, braxen, abborre och mört samt 8 notvarp till båda gårdarna (SmH 1560:31).
1562 förlämnar Erik XIV en utjord med räntan 0:0:0:3 pn till Svante Sture, som del av underhåll för dennes grevskap (se Stegeholm) (Sivers s 349–53).
- *Soolberga** 1480 *i Soolberga* (Tjustbygden 1987 s 29, avskr) – gamla byläget omkr 900 m O om sockenkyrkan (RAÅ Hallingeberg nr 203:1, Hallingeberg G33-14:1, LmV).
1480 kärar kyrkoherden Lars i Hallingeberg till Magnus Wallemar i Blekhem, Törnsfalls sn, om en äng på S ägor (*i Soolberga welle*) som under många år med orätt varit ur kyrkans ägo. En synenämnd bestående av 12 sockenmän bekräftar nästföljande ting att ängen rätteligen ligger på S ägor och inte under Nagelstad. Då Wallemar anser synen vara jävig (*ehn weelda syyn*) utses på herr Lars begäran en häradssyn som rannsa-

kar om och besiktigar ägorna, varvid det framkommer att ett gränsmärke mellan S och Nagelstad är uppbrutet och omkullkastat, enligt herr Lars och flera sockenmän, av Wallemars landbo Trond i Nagelstad.

Lasse och Peder Uggla, socknens äldsta män, vittnar att gränsmärket i all deras tid stått orört på samma plats tills Trond bortkastade det. Häradssynen undersöker vid stenbron (*wid steenbrona*) var gränsmärket stått, drar upp gamla enestavar ur jorden och går upp den rätta gränsen som därefter godkänns av herr Lars och Wallemar.

Herr Lars visade åtkomstbrev på ängen och vittnade att den kommit ur kyrkans ägo via 'lån och lega' samt att de präster som på den tiden varit kyrkoherdar i Hallingeberg hade sina fränder sittande i Nagelstad. Lasse och Peder Uggla vittnade dessutom att kyrkan åtminstone en gång förut kärat om ängen men inte fullföljt processen. (Tjustbygden 1987 s 28 ff)

1482 framlägger herr Lars på lagmansting ett brev på 14 alnar jord i en äng i S som en friboren kvinna Margareta, Håkans hustru, testamenterat till sockenkyrkan, varefter han vittnar att en av hans företrädare, herr Peder, 'förlänat' ängen till sin dotter som var gift i Nagelstad.

Magnus Wallemar, som saknar skriftliga bevis, vittnar å sin sida att ängen länge varit i hans hustrus och hennes förfäders ägo. Lagmannen uppmanar Wallemar att nästkommande ting freda ängen med två vittnen och tolv mäns ed. Om han inte lyckas tillfaller ängen herr Lars i enlighet med det framlagda testamentet.

Nästa häradsting framlägger herr Lars än en gång testamentet som nu anges omfatta 24 alnar jord (se ovan) samt äskar på att Wallemar ska begå den ed som beslutades på lagmanstinget. Denne nekar till att eden var ålagd honom på lagmanstinget och är endast villig att avge vittnesmål om hur hustrun fått

ängen efter sin far Peder Sop och att den inte varit i hennes släkt längre än så. Då Wallemar inte lyckas freda ängen med vittnen och edgårdsmän dömer häradsrätten ängen till sockenkyrkan. (Tjustbygden 1987 s 30 f)

Spånga

- 1451 *Østre Spangom* (C 4 f 36v, avskr), 1460 *i Spangom* (RAp 4/10), 1473 *i Spangom* (C 8 f 10v), 1544 *Storaspånga* (SmH 1544:15), 1560 *Spånghe* (SmH 1560:31), 1562 *Lilla Spånnga* (SmH 1562:2) – 7 G, 2 f.
- SmH **1 sk.** (Stora S)
1 ky, 1564 **1 fr.** (Lilla S)
- 1451 säljer Katarina Olofsdotter, Ernils Gudmundssons (två blad) änka, 11 alnar jord till Karl Knutsson (Bonde) (se Säby) (C 4 f 9, 36v).
- 1460 är Peder i S faste på häradstinget (RAp 4/10, HUBp 4/10).
- 1473 ärver Ivar Axelsson (Tott), på sin hustru Magdalena Karlsdotters (Bonde) vägnar, ett ödegods i S som räntar 0:2 pn (se Säby) (C 8 10v).
- 1482 upptas i Ivar Axelssons jordebok ett ödetorp som räntar 0:0:6 pn (se Hovgården, Gladhammars sn) (C 23 f 12).
- 1488–94 har Magdalena Karlsdotter (Bonde) ödejord (1488 ordet ödetorp överstruket) som räntar 0:0:6 pn (C 24 f 12, 26v, 51v, VinsJb f 10).
- 1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin moster Magdalena Karlsdotter jord som räntar 0:0:6 pn (se Fågelvik, Tryserums sn) (RAp 25/1).
- 1523 vittnar Mårten i S, 40 år gammal, inför linköpingsbiskopen om övergrepp som gjorts på sockenkyrkans egendom (se Hjortstad samt Hästerum, Odensvi sn) (HBR s 222 f).
- 1560 har skattehemmanet åker till 5 tunnor och äng till 17 lass hö, gott mulbete och utrymme, god svedje-, timmer- och näverskog, ollonskog till 5 svin, något fiskevatten till gädda, abborre, mört och braxen samt ½ notvarp – kyrkohemmanet har åker till 7 tunnor och äng till 7 lass hö, något mulbete och utrymme, någon

timmerskog, ollonskog till 4 svin samt ½ notvarp (SmH 1560:31).

- 1562 förlänar Erik XIV kyrkohemmanet som räntar 1 pund smör och 2 dagsverken, förutom fodringen, till Svante Sture, som del av underhåll för dennes grevskap (se Stegeholm) (Sivers s 349–53).

- Stensenum** 1371 *bona mea in Stensrum* (DS X 97), 1544 *Stensrum* (SmH 1544:15) – 7 G, 3 f.
- SmH **2 sk.**
1 ky, 1564 **1 fr**; öde 1565–70.
 1545 **1 kyäng**, 1560 **1 kyuj**; 1545 *Lijmenda* 1560 *Lemmenult*.
 1559 **1 kyström**; 1560 *benemnd Limunda*.
- 1371 skänker Sune Bengtsson, kanik i Linköping, till sockenkyrkan 14 alnar jord i S samt hälften av sina altarkläden, sin Decretum Gratiani och Davids psalmer. Dessutom skänker han allt sitt gods och alla sina byggnader i socknen till kyrkan, varav namngivna byar är Nagelstad, Ramnegärde och *Willingarwm. Hans arvingar får jord i Boda och Hatterbo. (DS X 97, jfr Tjustbygden 1981 s 41–53)
- 1397 pantsätter Karl Bengtsson (Örnfot) till Bengt Nilsson (Lejonansikte) sin ägolott i S och jord i Ullevi, Gamleby sn (SRPp 93).
- 1399 pantsätter Arvid Bengtsson (Oxenstierna), på sin hustru Birgitta Magnusdotters (Porse) vägnar, till Bengt Nilsson S och Ullevi, Gamleby sn (SRP 3035).
- 1438 tilldöms Birgitta Magnusdotter (Porse) gods i S som Guse Nilsson (båt) undanhållit henne (se Ullevi, Gamleby sn) (SMR 700).
- 1479 är Harald i S faste på häradsstinget (G VIIa:23 f 79).
- 1560 har ena skattegården åker till 4 tunnor och äng till 3 lass hö, den andra har åker till 5 tunnor och äng till 7 lass hö; båda gårdarna har gott mulbete och utrymme, god svedje-, timmer- och näverskog, ollonskog till 6 svin, gott fiskevatten till gädda, braxen, abborre och mört samt 5 notvarp till båda gårdarna – kyrkohemmanet har åker till 3 tunnor, äng till 4 lass hö,

gott mulbete och utrymme, god timmerskog, gott fiskevatten till gädda, abborre, mört och braxen samt 1 notvarp – till kyrkohemmanet ligger en utjord som har äng till 2 lass hö (SmH 1560:31).

1562 förlämnar Erik XIV en gård med räntan 1 pund smör och 2 dagsverken, förutom fodringen; en kvarnström som räntar 0:½ pn samt en utjord ”Lemmenult” med räntan 0:1 pn till Svante Sture, som del av underhåll för dennes grevskap (se Stegeholm) (Sivers s 349–53).

Stormandebo 1385 *i Størbyornabothum* (LSBp 30/3), 1473 *i Storbyornebode* (C 8 f 7), 1544 *Stormaraboda* (SmH 1544:15) – 7 G, 0 g. SmH 1 sk, 1560 med skäng i Västantorps. 1 ky, 1564 1 fr (1562 Klas Åkesson /Tott/); öde 1569–70.

Till S skriver sig frälsemannen Jon Fröstensson 1385 (LSBp 30/3). Han är även fasteman på häradstinget 1381 och –85 (KrappSp 1381 9/2, 1385 6/5).

1446 säljer Birgitta Turesdotter (båt) till Karl Knutsson (Bonde) ett ödegods i S (se Gällerskulla, Gladhammars sn) (C 4 f 11v, 37v, EEKb s 17f).

1473 ärver Ivar Axelsson (Tott), på sin hustru Magdalena Karlsdotters (Bonde) vägnar, en ödejord som räntar 0:0:5 pn (C 8 f 7, 8).

1482 upptas i Ivar Axelssons jordebok jord i S som räntar 0:0:6 pn (se Hovgården, Gladhammars sn) (C 23 f 12).

1488–94 har Magdalena Karlsdotter (Bonde) ödejord (1488 ”i Storbiørnetorp”) som räntar 0:0:6 pn (C 24 f 12, 26v, 51v, VinsJb f 10).

1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin moster Magdalena Karlsdotter jord som räntar 0:0:6 pn (se Fågelvik, Tryserums sn) (RAp 25/1).

1560 har skattegården åker till 2 tunnor och äng till 3 lass hö, gott mulbete och utrymme, god svedje-, timmer- och näverskog, ollonskog till 2 svin, gott fiskevatten till gädda, braxen, abborre och mört samt 4 notvarp – kyrkohemmanet har åker till 3 tunnor och äng till 5 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmer-,

svedje- och näverskog, ollonskog till 3 svin, något fiskevatten till gädda, abborre och mört samt 3 notvarp (SmH 1560:31).

1562 förlänar Erik XIV en gård som räntar 1 pund smör, förutom fodringen, till Svante Sture, som del av underhåll för dennes grevskap (se Stegeholm) (Sivers s 349–53).

Svartsmörja 1544 *Swartasmör* (SmH 1544:15), 1560 *Suartzmöra* (SmH 1560:31) – 7 G 1 e.

SmH 1 sä.

1560 har gården åker till 3 tunnor och äng till 5 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmerskog, något fiskevatten till gädda, abborre och mört samt 2 notvarp (SmH 1560:31).

'Säbo hump' Se Säby.

Säby 1393 *i Sæby* (C 4 f 37, avskr), 1409 *i Sæby* (SD 1177), 1544 *Säby* (SmH 1544:15) – 7 G, 2 f.

SmH 1 fr (Jöran Eriksson /Gyllenstierna/, 1562 Klas Åkeson/Tott/).

I Säby har Ernils Gudmundsson (två blad) sin sätesgård 1409; hans änka Katarina Olofsdotter skriver sig till S åtminstone 1445 (SD 1177, EEKb s 14).

1393 säljer Peter Trulsson på sin hustru Elins vägnar till Ernils Gudmundsson (två blad) gods i S, Greby, Kiltabo, *Bashulte, Lärbo, Skälhem, en skogslott 'Säbo hump' (*Sebohompt*) samt egendom i Västerviks stad, allt arv efter hustru Ingeborg, "Seboans" änka. (C 4 f 36v, 37).

1400 erkänner Nils, Måns Klafses son, att hans far till Ernils Gudmundsson sålt 18 alnar i S liggande i hus och jord (EEKb s 13).

1411 är Truls i S nämndeman på häradstinget (SD 1434).

1445 tilldöms Katarina Olofsdotter, Ernils Gudmundssons änka, S gård, Sund, Locknevi sn och Grönhult, Blackstads sn, om vilka hon tvistat med Guse Nilssons (båt)

- arvingar som åberopat ett av Bo Jonssons (Grip) köpebrev på dessa gods. Brevet dödades emellertid av Bo Jonsson själv 'den tid han gav hustru Katarina Ernils Gudmundsson till hustru'. Efter hans död överlämnades jorden av testamentsexekutorerna till Ernils Gudmundsson varefter han och Katarina ohindrat besuttit den i över femtio år. (EEKb s 14, C 4 f 36v)
- 1451 säljer Katarina Olofsdotter till Karl Knutsson (Bonde) S som räntar 5 mark gutniska och jord i Greby, Hummelstad, Lärbo, Stora Spånga och 'Säbo hump' (*Sæbo humph*) samt i Sund, Locknevi sn, i Grönhult, Blackstads sn, i Domra och Ulvsdal, Dalhems sn och i Nybble, Sya sn (C 4 f 9, 36v).
- 1473 ärver Ivar Axelsson (Tott), på sin hustru Magdalena Karlsdotters (Bonde) vägnar, av det köpegoods som inköpts 'efter drottning Katarinas tid': en gård i Säby som räntar 0:10:2 pn samt jord i Greby, Hummelstad, Lärbo och Stora Spånga samt i Sund, Locknevi sn, i Grönhult, Blackstads sn, i Domra och Ulvsdal, Dalhems sn (C 8 10v, se HT 1904 s 233 f).
- 1476 begår Magnus i S tolvmannaed på häradstinget (BromsSp 23/3).
- 1480 ingår Magnus i S i en synenämnd rörande *Soolberga (Tjustbygden 1987 s 28).
- 1482 upptas i Ivar Axelssons (Tott) jordebok en gård som räntar 4 mark gutniska (se Hovgården, Gladhammars sn) (C 23 f 12).
- 1488–94 har Magdalena Karlsdotter (Bonde) en gård som räntar 4 mark gutniska (C 24 f 12, 26v, 51v, VinsJb f 10).
- 1489 får landbon Måns på Magdalena Karlsdotters gård böta en oxe till henne 'för penningar han hade dolt inne med sig' (C 24 f 32v).
- 1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin moster Magdalena Karlsdotter jord som räntar 1:0:8 pn (se Fågelvik, Tryserums sn) (RAp 25/1).
- 1523 vittnar Peder Björnsson i S, 46 år gammal, inför linköpingsbiskopen om övergrepp som gjorts på sock-

enkyrkans egendom (se Hjortstad samt Hästerum, Odensvi sn) (HBR s 222 f).

1560 har gården åker till 5 tunnor och äng till 16 lass hö, gott mulbete och utrymme, ollonskog till 3 svin samt gott fiskevatten till ål, braxen, gädda, abborre och mört (SmH 1560:31).

- Uddetorp** 1560 *Uddetörp* (SmH 1560:31), 1562 *Uddatorp* (SmH 1562:2) – 7 G, 2 f.
 SmH 1562 (endast) **1 kyuj**.
 1560 **1 kruj**, 1564 **1 frt**.
 1560 har kronoutjorden en brukare som har åker till 1 skäppa, gott mulbete och utrymme, god svedje-, timmer- och näverskog, gott fiskevatten till gädda, abborre, mört och braxen samt 3 notvarp; den anges vara 'nybyggd 1559' (SmH 1560:31).
 1562 förlänar Erik XIV en utjord med räntan 0:½ pn till Svante Sture, som del av underhåll för dennes grevskap (se Stegeholm) (Sivers s 349–53).

***Willingarwm** 1371 se Nagelstad.

- Västantorp** 1560 *Westhe törp* (SmH 1560:31) – 7 G, 0 f.
 SmH 1560 (endast) **2 skäng**, till Rumma och Stormandebo.
 1560 brukas en utäng som har äng till 3 lass hö till Stormandebo, den andra som brukas till Rumma har äng till 1 lass hö (SmH 1560:31).

- Älmarsrum** 1382 i *Elmesrum* (RAp 7/6, SRP 1726), 1525(?) *Ælmoose* (RAp odat nr 254), 1544 *Elmisrum* (SmH 1544:15), 1560 *Elmesrum* (SmH 1560:31) – 7 G, 2 g.
 SmH **1 sk**.
1 sä; öde 1567–70.
1 aoe; öde 1568–70.
 1382 och –85 är Ubbe i Ä faste på häradstinget (SRP 1726, A II 8 s 55).
 1518 tilldöms Lars Andersson, borgare i Nyköping, vid en tvist med Peder Turesson (Bielke) en gård i Ä (se Hallingeberg) (B 20a).

- 1525 (?) skänker Katarina Eriksdotter till Vadstena kloster jord i Ä som räntar 0:0:6 pn (se Blekhem, Törnsfalls sn) (RAp odat nr 254).
- 1551 har arv och eget-gården åker på en humpjord till 3 tunnor samt äng till 20 sommarlass hö, fiskevatten till 2 notvarp, en kvarnström samt gott utrymme; jorden har tidigare innehafts av hustru Brita, Lars Anderssons i Nyköping (SmH 1551:11).
- 1560 har skattegården åker till 4 tunnor och 2 skäppor samt äng till 8 lass hö, gott mulbete och utrymme, god svedje-, timmer- och näverskog, ollonskog till 8 svin, gott fiskevatten till gädda, braxen, abborre och mört samt 3 notvarp och ålfiske till ½ pund – sämjegården har åker till 3 tunnor, äng till 6 lass hö, något mulbete och utrymme, någon svedjeskog, ollonskog till 3 svin, något fiskevatten till gädda, abborre och mört samt 1 notvarp och ålfiske till 7 mark – arv och eget-gården har åker till 3 tunnor och äng till 7 lass hö, gott mulbete och utrymme, någon svedjeskog och ollonskog till 6 svin samt något fiskevatten till braxen, gädda, abborre och mört (SmH 1560:31).
- 1562 försäljer Anders Persson m fl till Erik XIV en gård som räntar 1 pund smör (se Blekhem, Törnsfalls sn) (AoE 38 f 380r-v).
- 1562 förlämnar Erik XIV en utjord med räntan 0:0:0:3 pn till Svante Sture, som del av underhåll för dennes grevskap (se Stegeholm) (Sivers s 349–53).

Locknevi socken

1326 *Ludcunuvi* (Gardell nr 158, jfr SMP 2 sp 123).

1330–34(?) *Ludkumini* (APS 311, s 347).

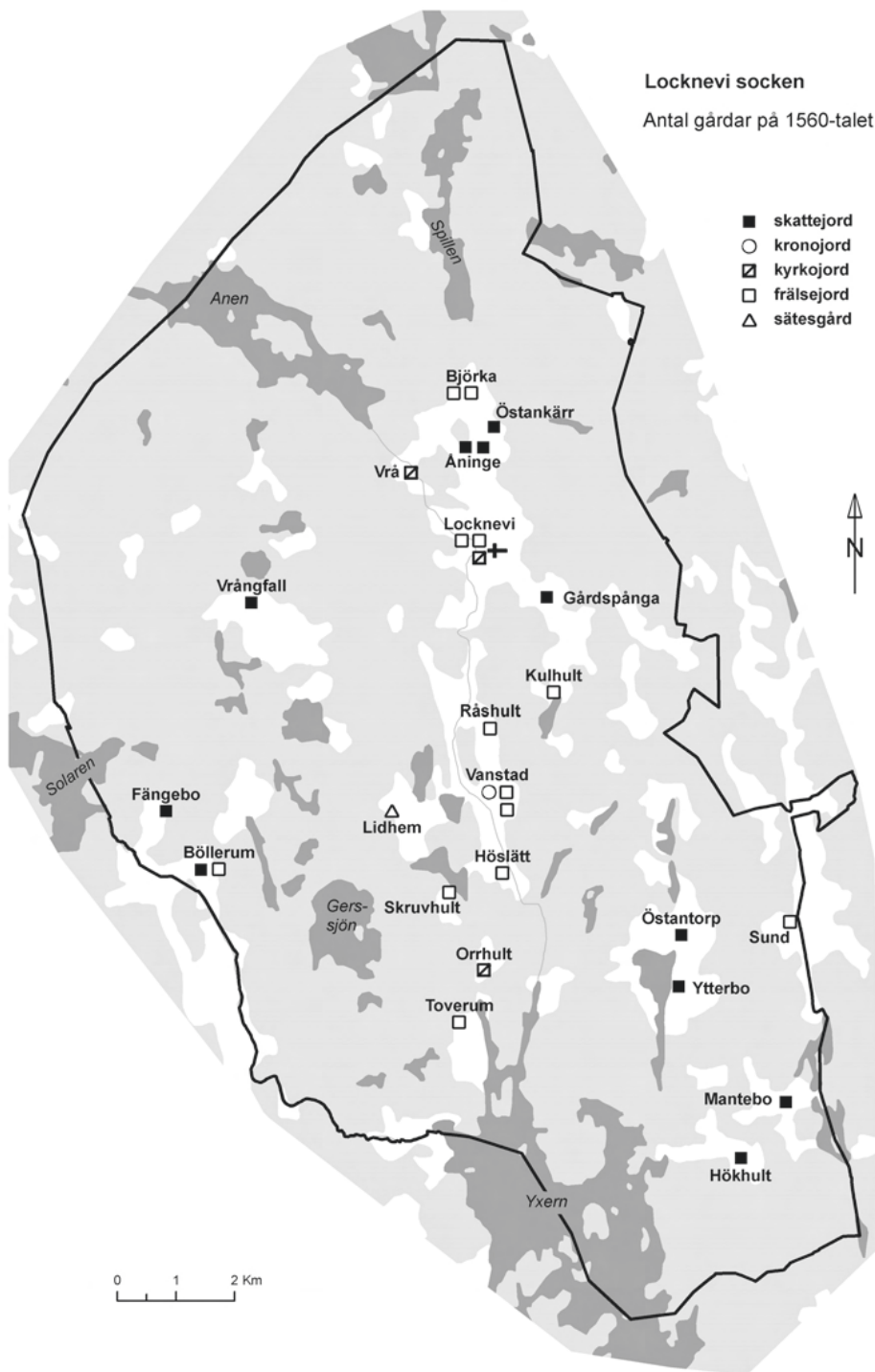
1371 *in Lødhkanuwj* (DS X 97).

1473 *Ludkonewi sokn* (C 8 f 7).

Omfattning: Socknen har under medeltiden och 1500-talet samma utbredning som den nuvarande socknen (1950).

Locknevi socken

Antal gårdar på 1560-talet (SmH)

Antal jordeboksenheter 1544/45 (1570)

	sk	kr	kruj	ky	kyuj	fr
Björka	– –	– –	– –	– –	– –	2 (2)
Böllerum	1 (1)	– –	– –	– –	– –	1 (1)
Fängebo	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –
Gårdspånga	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –
Hökhult	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –
Höslätt	– –	– –	– –	– –	– –	1 (1)
Kulhult	– –	– –	– –	– –	– –	1 (1)
Locknevi	– –	– –	– –	0 (1)	– –	2 (2)
Mantebo	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –
Orrhult	– –	– –	– –	1 (0)	– –	0 (1)
Råshult	– –	– –	– –	– –	– –	1 (1)
Skruvhult	– –	– –	– –	– –	– –	1 (1)
Sund	– –	– –	– –	– –	– –	1 (1)
Toverum	– –	– –	– –	– –	– –	1 (1)
Vanstad	– –	1 (1)	– –	– –	– –	1 (1)
Vrå	– –	– –	– –	1 (0)	– –	0 (1)
Vrångfall	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –
Västantorp	– –	– –	0 (1)	– –	0 (1)	– –
Ytterbo	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –
Åninge	2 (2)	– –	– –	– –	– –	– –
Östankärr	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –
Östantorp	1 (1)	– –	– –	– –	– –	– –
Summa	11 (11)	1 (1)	0 (1)	2 (1)	0 (1)	12 (14)

Kyrkan: Den medeltida träkyrkan revs före 1745, varvid en ny träkyrka uppfördes. Denna ersattes 1902 av den nuvarande stenkyrkan. Två gravstenar från 1300-talet är bevarade: en över kyrkoherden Frode, död 1326, den andra över Sven i Lidhem (Gardell nr 158, 319).

Av medeltida inventarier återstår en romansk dopfont, en senmedeltida Kristusbild från ett processionskrucifix samt ett lock till ett rökelsekar (SvK 192 s 170).

Kyrkby: Locknevi.

Runstenar saknas.

Björka 1375 *i Biörkum* (DS 8827, avskr), 1385 *i Birkiom* (RAp 24/6, SRP 2030) – 7 G, 2 d.
SmH **2 fr** (Nils Bröms).

Gudmund Sonesson (Slatte) skriver sig 1514 till B (StafA vol 266 s 746).

1375 är Jöns i B faste på häradstinget (DS 8827).

1385 är Ernils i B faste vid häradstinget (SRP 2030, 2133, KrappSp 1385 6/5).

1423 är Halvard i B faste på häradstinget (?RAp 22/3).

1460 är Björn i B faste på häradstinget (RAp 4/10).

1476 begår Nils i B tolvmannaed på häradstinget (BromsSp 23/3).

1523 köper Nils Arvidsson (Bååt) en gård i B och en i Lidhem av Anders Slatte (ShS II vol 3, nr 27).

1560 har gårdarna vardera åker till 5 tunnor och äng till 3 lass hö, gott mulbete och utrymme, någon näverskog och god bastskog, gott fiskevatten till gädda, abborre och mört (SmH 1560:31).

Björkhult Se Locknevi.

Böllerum 1476 *i Børlarum* (BromsSp 23/3), 1544 *Börlarum* (SmH 1544:15)– 7 G, 0 c.

SmH **1 sk**.

1 fr (1562 Nils Bröms).

1560 (endast) **1 fruj** (Birger Nilsson /Grip/), till Fängebo.

1476 begår Lars i B tolvmannaed på häradstinget (BromsSp 23/3).

1480 ingår Elif i ?B (*Kullarum*) i en synenämnd rörande *Soolberga, Hallingebergs sn (?Tjustbygden 1987 s 29, avskr).

1554 byter Lars Tidemansson (Hjortöätten) bort B som räntar 1 pund smör till Nils Bröms (se Lidhem) (Sv-HoA E VI a 2aa:3, nr 3).

1555 har Birger Nilsson (Grip) en tomt om 12 alnar som räntar 1 pund smör och som han köpt av Lars Andersson i Nyköping (BNBJb f 5b).

1560 har skattegården åker till 5 tunnor och 2 skäppor samt äng till 15 lass hö, gott mulbete och utrymme, någon svedje- och timmerskog, ollonskog till 4 svin, om våren något fiskevatten till gädda, abborre och mört samt 6 notvarp – frälsegården har åker till 3 tunnor och äng till 3 lass hö, gott mulbete och utrymme, god näverskog och bastskog samt någon svedjeskog, gott fiskevatten till gädda, abborre och mört (SmH 1560:31).

Dramstorp

1560 *Drammelstorp* (SmH 1560:31) – 7 G, 0 c.

SmH 1560 (endast) **1 krt.**

1510 (omkr) se Lidhem.

1560 har torpet som är 'byggt 1558', äng till ½ lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmerskog och någon svedjeskog; det skattar inget och ägs till hälften av Nils Bröms (SmH 1560:31).

Fängebo

1544 *Fennieboda* (SmH 1544:15) – 7 G, 0 c.

SmH **1 sk**, 1560 med fruj i Böllerum; öde 1568–69.

1560 har gården åker till 3 tunnor och 3 skäppor samt äng till 6 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmer- och näverskog (SmH 1560:31).

Gårdspånga

1544 *Gällespånga* (SmH 1544:15) – 7 G, 1 d.

SmH **1 sk.**

1560 har gården åker till 6½ tunna och äng till 6 lass hö, gott mulbete och utrymme, någon svedjeskog, god timmerskog och någon näverskog (SmH 1560:31).

Höghult

Se Locknevi.

Hökhult

1381 *i Höökhulte* (KrappSp 3/8, avskr), 1382 *i Høkhulte* (RAp 8/11, SRP 1775) – 6 G, 9 e.

SmH **1 sk.**

1381 och 1382 är Ubbe i H faste på häradstinget (KrappSp 3/8, SRP 1775).

1560 har gården åker till 3½ tunnor samt äng till 7 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmerskog, ollon-

skog till 9 svin, gott fiskevatten till gädda, abborre och mört samt 4 notvarp (SmH 1560:31).

Höslätt 1375 *i Hösläth* (DS 8827, avskr), 1377 *i Høslæth* (VrångAp 31/10) – 7 G, 0 d.

SmH **1 fr** (Birger Nilsson /Grip/).

1375–85 är Hægvid i H vid flera tillfällen faste på härads-
tinget (DS 8827, VrångAp 1377 31/10, SRP 2030,
2133, LSBp 1380 10/11, UUBp 1385 5/8).

1560 har gården åker till 3 tunnor och äng till 8 lass hö, nå-
got mulbete samt ollonskog till 3 svin (SmH 1560:
31).

Juttersbo Se Locknevi.

**Klockar-
gården** Se Locknevi.

Kulhult 1387 *i Kulhult* (VrångAp 13/4, avskr), 1387 *i Kulhult*
(VrångAp 1/6), 1560 *Kiulhult* (SmH 1560:31) – 7 G,
1 d.

SmH **1 fr** (Lyder Slatte, 1562 Ingrid Klasdotter /Kyle/).

1387 är Karl i K faste på härads-
tinget (VrångAp 13/4,
1/6).

1560 har gården åker till 4 tunnor och äng till 4 lass hö, nå-
got mulbete och utrymme samt ollonskog till 5 svin
(SmH 1560:31).

Lidhem 1375 *i Lyhem* (DS 8827, avskr), 1377 *i Lyhem* (VrångAp
31/10), 1419 *in manerio meo Lyem* (SD 2569), 1510
(omkr) *Lyem gard* (NBjb), 1537 *paa Lyem* (RAp 16/5)
– 7 G, 0 c.

Lidhem kan beläggas som sätesgård för Nils Jonsson (klu-
ven sköld) 1419 (SD 2569) – hans änka Lucia Ulfsdotter
1428 (GXV3 f 448) – hennes svärson Anders (Larsson) Slat-
te 1428–30 (GXV3 f 448v, RAp 1430 1/1, HBSb s 76) – Nils
Arvidsson (båt) 1526–44 (G VIIa:23 f 90, AH s 176), samt
för dennes syster Margareta som satt på gården 1544 och

fram till sin död (Gen 41 f 243v, HH 13 s 86, jfr HBSb s 76). Margareta Arvidsdotter gifte sig med en ofrälse man, varvid hon valde att överlåta sina frälsegods till brodern Nils. Då denne dog barnlös omkr 1544, tog hon till sig sitt kusinbarn Karin Larsdotter och gifte bort henne med Nils Bröms. Då Margareta dog ärvde Karin och Nils henne 'både i löst och fast'. (SvHoA E VI a 2aa:3, nr 3) – Nils Bröms skriver sig till L åtminstone 1548–63 (AH s 176, HH 13 s 87).

1375 är Jon i L faste på häradstinget (DS 8827).

1377–82 är Sone i L faste vid häradstinget (VrångAp 1377 31/10, KrappSp 1381 3/8, SRP 1775).

1387 är Lars Knutsson i Lidhem faste på häradstinget (VrångAp 13/4, 1/6).

1400-talet(?) begravs Sven (?Sone) i L enl en i kyrkan bevarad gravsten (Gardell nr 319).

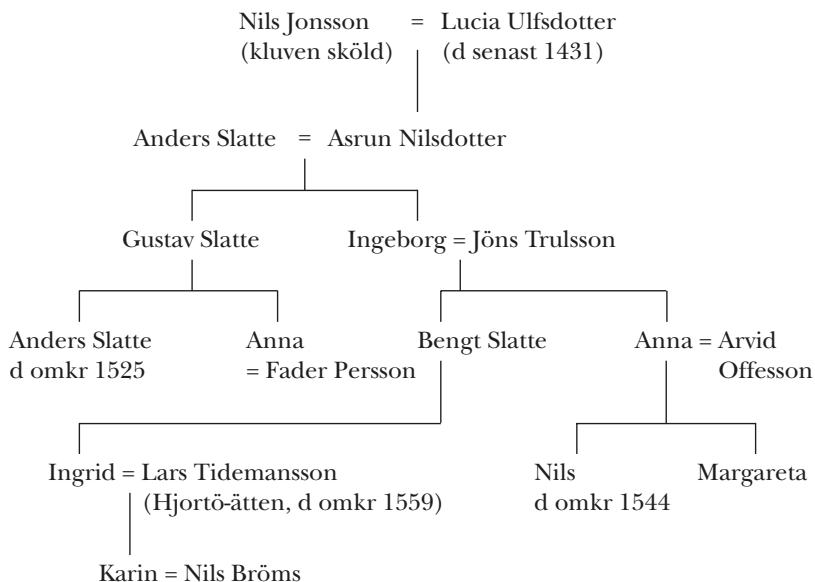
1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok L gård med all sin tilliggelse, strömmar och utmark samt ett torpställe 'där på skogen' (ev ?Dramstorp); gården har Nils köpt av Anders Slatte och dennes svåger Fader Persson, för vilken de uppburit 250 mark penningar i guld, pengar, silverskedar, korn, fisk och kläde; någon ränta sedan köpet har dock inte utgått (NBjb).

1523 köper Nils Arvidsson (båt) en gård i L och en i Björka av Anders Slatte (ShS II vol 3 nr 27).

1528 köper Nils Arvidsson hela Lars Tidemanssons (Hjortöätten) del i L (ShS II vol 3 nr 27).

1554 gör Lars Tidemansson 'ett vänligt byte' med sina barn varvid svärsonen Nils Bröms får L som räntar 6 pund smör samt ytterligare jord i Böllerum, ?Ranglebo, Råshult, Skruvhult och Vanstad, denna sn, och ytterligare jord i Valkebo hd – sonen Krister får jord i Hanekinds hd – sonen Gotskalk får jord i Risebo, Dalhems sn, i Rödja, Gamleby sn och åtskillig jord i Värmland – sonen Tideman får jord i Västbo hd (SvHoA E VI a 2aa:3, nr 3).

Släktförhållandet mellan de arvingar till Nils Jonsson som innehade L fram till mitten av 1500-talet är enligt följande:

Källor: LSBp 1450 11/2, GXV3 f 448r-v, PHT 1962 s 63, 1975 s 55, HBSb s 76.

Locknevi 1375 *i Ludkonawy* (DS 8827, avskr), 1382 *i Ludhkonuwuy* (RAP 8/11, SRP 1775), 1544 *Lottkonawi* (SmH 1544:15) – kyrkby – 7 G, 1 d.

SmH 1559 **1 ky**; 1560 med fräng nedan, 1562 *Klockare gården*.

2 fr (Nils Bröms).

1560 (endast) **1 fräng** (Nils Bröms).

1375–85 är Lars i L vid sju tillfällen faste på häradstinget (DS 8827, KrappSp 1381 3/8, SRP 1775, 2030, 2133, KrappSp 1385 6/5, UUBp 1385 6/5).

1387 överlåter Ambjörn Magnusson, borgare i Västervik, 0:0:0:2 pn skäppan i L skog av Lars ?Karlssons bol (*Ludknowia skogha aff Laurentza Karlabolo*) till Sune i Vrångfall (se Vrångfall) (VrångApp 13/4, avskr).

1403 (9/8) sker en jordöverlåtelse som omfattar jord i L samt i underlydande torpen (7 G, 1 b–c) Björkhult, Höghult, Juttersbo, Långvik och Ranglebo (Locknevi G55-24:1, LmV).

Transaktionen omtalas i notarium explicatio till en

geometrisk avmätningsskarta från 1703 utan att köpare och säljare namnges.

- 1428 avdelar Lucia Ulfsdotter i Lidhem i sitt testamente som säkerhet 11 alnar jord i L som ersättning för den händelse hennes efterkommande skulle klandra och återta det donerade godset; jorden är hennes rätta avlingejord och arv från hennes avlidne man Hagvar (se Ytterby) (GXV3 f 448r-v).
- 1560 har kyrkohemmanet åker till 1 tunna och äng till 2 lass hö samt gott mulbete och utrymme; till gården brukas även en frälseäng som har äng till 3 lass hö – de två frälsegårdarna brukas av en landbo som har åker till 7 tunnor och äng till 15 lass hö, gott mulbete och utrymme, god svedjeskog och näverskog samt gott fiskevatten till gädda, abborre och mört (SmH 1560:31).

Långvik

Se Locknevi.

Mantebo

1544 *Mantebo* (SmH 1544:15) – 6 G, 9 e.

SmH 1 sk.

1560 har gården åker till 4 tunnor och 2 skäppor samt äng till 9 lass hö, gott mulbete och utrymme, någon timmerskog, ollonskog till 11 svin, gott fiskevatten till gädda, braxen, abborre och mört samt 9 notvarp (SmH 1560:31).

Näs

1368 *in Næsi* (DS 7703) – 7 G, 1 c.

1368–85 är Magnus i N vid ett flertal tillfällen faste på häradstinget (DS 7703, KrappSp 1378 6/11, UUBp 1378 6/11, SRP 2030, UUBp 1385 24/6).

1390 är Peter i N faste på häradstinget (SRP 2486).

Orrhult

1544 *Orhult* (SmH 1544:15), 1560 *Århult* (SmH 1560:31) – 7 G, 0 d.

SmH 1 ky, 1564 1 fr; öde 1569–70.

1560 har gården åker till 3 tunnor och äng till 3 lass hö, gott mulbete och utrymme samt god timmerskog (SmH 1560:31).

Prästgården Se Ytterby.

- Ranglebo** 1403 se Locknevi.
1554 byter Lars Tidemansson (Hjortöätten) bort R (*Ry-gandarydh*) som räntar 2 pund smör till Nils Bröms (se Lidhem) (?SvHoA E VI a 2aa:3, nr 3, avskr).
- Råshult** 1544 *Rådzhult* (SmH 1544:15), 1560 *Råshult* (SmH 1560:31) – 7 G, 1 d.
SmH 1 fr (Nils Bröms).
1554 byter Lars Tidemansson (Hjortöätten) bort till Nils Bröms R som räntar 2 pund smör (se Lidhem) (Sv-HoA E VI a 2aa:3, nr 3).
1560 har gården åker till 4 tunnor och äng till 9 lass hö samt något mulbete och utrymme (SmH 1560:31).
- Skruvhult** 1544 *Cruzhult* (SmH 1544:15), 1545 *Skruvholt* (SmH 1545:14) – 7 G, 0 d.
SmH 1 fr (Nils Bröms); öde 1568–70.
1554 byter Lars Tidemansson (Hjortöätten) bort S som räntar 1 pund smör till Nils Bröms (se Lidhem) (Sv-HoA E VI a 2aa:3, nr 3).
1560 har gården åker till 3 tunnor och äng till 6 lass hö, gott mulbete och utrymme, god bastskog och näver-skog samt gott fiskevatten till gädda, abborre och mört (SmH 1560:31).
- Sund** 1445 *Sundh* (EEKb s 14, avskr), 1451 *Swnd* (C 4 f 36v, avskr), 1473 *i Sundde* (C 8 f 10v), 1544 *Sund* (SmH 1544:15) – 7 G, 0 e.
SmH 1 fr (Erik Karlsson /Gyllenstierna/, 1562 Jöran Eriks-son /Gyllenstierna/).
1445 tilldöms Katarina Olofsdotter S vid en tvist med Guse Nilssons (båt) arvingar (se Säby, Hallingebergs sn) (EEKb s 14, C 4 f 36v)
1451 säljer Katarina Olofsdotter, Ernils Gudmundssons (två blad) änka, jord som räntar 0:9 pn till Karl Knutsson (Bonde) (se Säby, Hallingebergs sn) (C 4 f 9, 36v).
1473 ärver Ivar Axelsson (Tott), på sin hustru Magdalena

Karlsdotters (Bonde) vägnar, en gård i S som räntar 0:0:12 pn (se Säby, Hallingebergs sn) (C 8 10v).

1482 upptas i Ivar Axelssons (Tott) jordebok en gård som räntar 0:0:12 pn (se Hovgården, Gladhammars sn) (C 23 f 12).

1488–94 upptas i Magdalena Karlsdotters (Bonde) jordebok en gård som räntar ½:0 pn; 1494 redovisas räntan som 0:0:12 pn (C 24 f 12, 26v, 51v, VinsJb s 10).

1489 erlägger Hemming i S tillsammans med Erik i Grönhult, Blackstads sn, en hjälpoxe till Magdalena Karlsdotter (C 24 f 33).

1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin moster Magdalena Karlsdotter jord som räntar 0:0:4 pn (se Fågelvik, Tryserums sn) (RAp 25/1).

1546 är Nils i S mätesman vid ett jordskifte i Hjorteds sn (HjortedKyAp 30/4).

1560 har gården åker till 4 tunnor och 2 skäppor samt äng till 4 lass hö, gott mulbete och utrymme, någon näverskog, ollonskog till 6 svin, gott fiskevatten till gädda, abborre, mört och braxen (SmH 1560:31).

Toverum

1544 *Toffuarum* (SmH 1544:15), 1560 *Torum* (SmH 1560:31) – 6 G, 9 d.

SmH **1 fr** (Lyder Slatte, 1562 Ingrid Klasdotter /Kyle/).

1560 har gården åker till 4 tunnor och 3 skäppor samt äng till 6 lass hö, gott mulbete och utrymme, ollonskog till 3 svin, gott fiskevatten till gädda, abborre och mört (SmH 1560:31).

Vanstad

1375 *i Wanstadhum* (DS 8827, avskr), 1385 *i Vanstadhum* (RAp 1384 24/6, SRP 2030, feldat), 1544 *Vanstada* (SmH 1544:15) – 7 G, 0 d.

SmH **1 kr**.

1 fr (Nils Bröms); öde 1567.

1560 (endast) **1 fr** (Nils Bröms), brukas av kr ovan.

Vanstad kan beläggas som sätesgård för Peder Jönsson (Slatte) 1507–26 (RApp 1507 19/1, VikSp 1511 17/3, GR 3 s 229).

- 1375 är Olof och Kettilbjörn i V fastar på häradstinget (DS 8827).
- 1385 är Hagvar i V vid tre tillfällen faste vid häradstinget (SRP 2030, KrappSp 1385 6/5, UUBp 1385 5/8).
- 1554 byter Lars Tidemansson (Hjortöätten) bort till Nils Bröms V som räntar 1 pund smör (se Lidhem) (Sv-HoA E VI a 2aa:3, nr 3).
- 1560 har kronohemmanet åker till 1½ tunna och äng till 4 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmerskog, ollonskog till 2 svin, gott fiskevatten till gädda, abborre och mört samt 5 notvarp – frälsehemmanet har åker till 4 tunnor och äng till 8 lass hö, gott mulbete och utrymme, någon svedjeskog och näverskog samt gott fiskevatten till gädda, abborre och mört – frälsejorden som brukas av kronobonden har åker till 1½ tunna och äng till 4 lass hö (SmH 1560:31).

Vrå

- 1544 *Vråå* (SmH 1544:15) – 7 G, 1 c
SmH **1 ky**, 1564 **1 fr**.
1 kruj.
- 1560 har gården åker till 6 tunnor och äng till 7 lass hö samt gott mulbete och utrymme; 1562 har den mjölkvarn 'då flod är' (SmH 1560:31, 1562:2).

Vrångfall

- 1375 *i Wrångafallum* (DS 8827, avskr), 1377 *i Wrangefalle* (VrångAp 31/10), 1544 *Vrångafall* (SmH 1544:15) – 7 G, 1 c.
SmH **1 sk**.
- 1375 byter 'Holnistar' i Vartorp, Gamleby sn, 9⁵/₈ alnar jord i V mot Gunnes i V ägolott i Hålbäckshult, Frödinge sn, och 0:10 pn 'för hus' i V (DS 8827, avskr).
- 1377 köper Sune i V av Jon Bole 5²/₈ alnar jord i V med åker och äng; Gunne i V är faste på häradstinget (VrångApp 4/4, avskr).
- 1377 köper Sune Skäggeson av sin far Skägge i Åninge 14 alnar jord i V; Gunne i V är faste på häradstinget (VrångAp 31/10).
- 1387 byter Ambjörn Magnusson, borgare i Västervik, bort

- 9 alnar jord till Sune i V mot jord i Locknevi (Vrång-App 13/4, avskr).
- 1387 byter Johan "Thyutboa" till sig $12\frac{1}{3}$ alnar jord i V av Lars Nilsson i Sanda, Odensvi sn, mot 6 alnar jord i Söderby, Odensvi sn (VrångAp 1/6).
- 1428 intygas på häradstinget att Johan i V lidit stor skada på sina jordebrev då ett femårigt vanvettigt (*wanwita*) flickebarn sönderrivit dem och slitit av sigillan (VrångAp 4/5).
- 1429 byter Johan i V till sig 18 alnar jord i V av Mats i Ols-torp, Dalhems sn – som är Mats hustrus fäderne – mot 24 alnar jord i Kälkestad, Hallingebergs sn, som är Johans fäderne (VrångAp 20/6).
- 1400-talets första hälft(?) redovisar Per Bengtsson ett vittnesmål av gamle Lars Johansson, som 'mesta delen av sin ålder' bott i V, att denne inte visste annat än att V ägor gick i "Inaa lilla broo" och att ingen någonsin fört talan om dessa ägor. I vittnesmålet omnämns Sven Katt i Hallersrum, Djursdala sn, som 'varit hemma i' V i 14 år och Bengt Björnsson som dessförinnan bott i V i 9 år. Vittnesmän är Lasse Varg i Åninge, Bengt Björnsson, Sven Katt i Hallersrum och Sune i Åninge. (VrångApp, odat, avskr)
- 1455 och 1460 är Knut i V faste på häradstinget (A II 8 s 69, OdensviKyA C 1 s 13).
- 1476 gör Nils Slatte anspråk på $2\frac{1}{2}$ ('halvtredje') notvarp i V som Peder i Åninge innehar som fädernearv, men kan inte styrka sin talan varken med brev eller vittnen varvid Peder värjer sitt innehav med tolvmannaed och tilldöms notvarpen; Peder i V är en av de som ingår i tolvmannanämnden (BromsSp 23/3).
- 1479 är Jon i V faste på häradstinget (G VIIa:23 f 79).
- 1535 är Börje i V faste på häradstinget (VidaAp 8/5, 9/5).
- 1560 har gården åker till 4 tunnor och 2 skäppor samt äng till 8 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmer-skog samt ollonskog till 6 svin (SmH 1560:31).

Västantorps

- 1559 *Westertorp* (SmH 1559:21), 1562 *Westentorp* (SmH 1562:2) – 7 G, 0 d

- SmH 1560 **1 kruj.**
 1559 **1 kyuj.**
 1560 har kyrkan en utjord om 10 alnar jord (SmH 1560:31).

Ytterbo 1476 *i Ytrabodum* (BromsSp 23/3), 1544 *Ytrebo* (SmH 1544:15), 1560 *Ytrabodha* (SmH 1560:31) – 7 G, 0 d.

SmH **1 sk.**

1476 begår Per i Y tolvmannaed på häradstinget (BromsSp 23/3).

1560 har gården åker till 4½ tunnor samt äng till 9 lass hö, gott mulbete och utrymme, någon timmerskog, ol-lonskog till 13 svin, gott fiskevatten till gädda, abborre och mört samt 12 notvarp (SmH 1560:31).

Ytterby 1428 *i Ytterby* (GXV3 f 448, avskr), 1431 *Datum Ytterby* (GXV3 f 448v, avskr) – 7 G, 1 d.

1428 testamenterar Lucia Ulfsdotter i Lidhem till prästbordet alla sina ägodelar i Y och *Swändalen vilka i Y omfattar 9½ aln jord som är hennes rätta fäderne och i *Swändalen *Brunslefwit som omfattar 3½ alnar jord samt ytterligare 3 alnar jord på samma ställe som hon fick av Kristina "Halwalsdotter" (Hagvar-?); allt med åker och äng, skog och utägor, fiskevatten och kvarnställen och med villkoret att sockenprästen och alla hans efterträdare ska läsa en själamässa i månaden för henne och hennes föräldrar. För den händelse hennes efterkommande skulle klandra och återta godset avdelas ersättningsjord i kyrkbyn (GXV3 f 448r-v).

Enligt avmätningsskarta från 1705 kallades området strax söder om Skansberget för "Swendalen" (Locknevi G55-44:1, LmV).

1431 stadfäster Nils Gudmundsson, Folke Jäppesson och Nils Slatte 'sin moders', den nu avlidna Lucias, Nils Jonssons hustru, donation av jord till prästbordet i Locknevi; brevet är daterat i Y (GXV3 f 448v).

1523 redovisas prästgårdens inventarium enligt följande: 1 oxe, 2 kor, 2 små stutar, 6 får, 2 svin, 1 ungsvin, 6 tun-

nor korn, 2 tunnor råg, 2 gamla grytor om 9 marker, 1 söndrig gryta om 14 marker, sängkläder till ett värde av 2 mark gutniska (1 gammalt bolster, 2 gamla sängtäcken (*aakläde*) och 2 gamla hyenden), 1 järnstång, 1 hemkvarn, 1 par kittelringar (*Kätzlaringa*), 1 rivjärn och 1 gammalt halster (HBR s 582).

1560 har prästgården 10 tunnor och 2 skäppor åker samt äng till 18 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmerskog samt ollonskog till 8 svin, gott fiskevatten till gädda, abborre och mört (SmH 1560:31).

Åninge

1375 i *Ånungie* (DS 8827, avskr), 1377 i *Anunge*(?) (VrångAp 31/10), 1387 i *Anunge* (VrångAp 1/6), 1544 *Åninge* (SmH 1544:15) – 7 G, 1 d.

SmH 2 sk.

1560 (endast) 2 fruj (Peder Fleming).

1375 är Skägge i Å faste på häradstinget (DS 8827).

1387 är Johan Tyrgilsson i Å faste på häradstinget (VrångAp 13/4, 1/6).

1400-talets första hälft(?) är Lasse Varg och Sune i Åninge vittnesmän vid en relation om Vrångfalls ägor (VrångApp, avskr, odat).

1476 ingår Peder och Olof i Å i en tolvmannanämnd på häradstinget (BromsSp 23/3).

1480 ingår Peder i Å i en synenämnd rörande *Soolberga, Hallingebergs sn (Tjustbygden 1987 s 29).

1560 har ena gården åker till 6 tunnor och äng till 8 lass hö – andra gården har åker till 6 tunnor och äng till 9 lass hö; båda gårdarna har gott mulbete och utrymme, någon svedjeskog och god timmerskog, ollonskog till 9 svin tillsammans, gott fiskevatten till gädda, abborre och mört samt 5 notvarp tillsammans. Gårdarna har dessutom vars en frälsejord som båda har åker till 1 tunna och äng till 1 lass hö. (SmH 1560:31)

Östankärr

1375 i *Östan kiärra* (DS 8827, avskr), 1476 i *Østthankær* (BromsSp 23/3) – 7 G, 2 d.

SmH 1 sk.

- 1375 är Arnold i Ö faste på häradstinget (DS 8827).
 1476 begår Olof i Ö tolvmannaed på häradstinget (Broms-
 Sp 23/3).
 1531 är Sone i Ö faste på häradstinget (G VIIa:23 f 100).
 1560 har gården åker till 6 tunnor och 2 skäppor samt äng
 till 9 lass hö, gott mulbete och utrymme, någon sved-
 jeskog och god timmerskog, ollonskog till 2 svin, gott
 fiskevatten till gädda, abborre och mört samt 5 not-
 varp (SmH 1560:31).

Östantorp

- 1451 i *Østretorp* (C 4 f 37v, avskr), 1460–66(?) i *Østratorp*
 (StrLBp e 17/6, u å), 1544 *Östantorp* (SmH 1544:15)
 – 7 G, 0 d.
 SmH **1 sk**, med fruj nedan.
 1560 (endast) **1 fruj** (Erik Karlsson /Gyllenstierna/).
 1446 säljer Birgitta Turesdotter (båt) till Karl Knutsson
 (Bonde) 0:1 pn skäppan i Ö (se Gällerskulla, Glad-
 hammars sn) (C 4 f 11v, 37v, EEKb s 17f).
 1460–66(?) är Peder i Ö faste på häradstinget (StrLBp e
 17/6, u å).
 1473 ärver Ivar Axelsson (Tott), på sin hustru Magdalena
 Karlsdotters (Bonde) vägnar, en ödejord som räntar
 0:0:1 pn (C 8 f 7, 8).
 1482 upptas i Ivar Axelssons (Tott) jordebok jord som räntar
 0:0:2 pn (se Hovgården, Gladhammars sn) (C 23 f 12).
 1488 och 1494 har Magdalena Karlsdotter (Bonde) öde-
 jord som räntar 0:0:2 (C 24 f 12v, VinsJb f 10).
 1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin mos-
 ter Magdalena Karlsdotter jord som räntar 0:0:2 pn
 (se Fågelvik, Tryserums sn) (RAp 25/1).
 1560 har gården åker till 4 tunnor och 2 skäppor samt äng
 till 6 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmer-
 skog, ollonskog till 16 svin, något fiskevatten till gäd-
 da, abborre och mört samt 4 notvarp; gården brukar
 även en frälsejord i samma by om vilken man 'vet in-
 tet åtskilja' (SmH 1560:31).

Blackstads socken

1401 *datæ Ecclesiæ Parochiali Blacstada* (SD 2849).

1473 *Blackstadesokn* (C 8 f 7).

Omfattning: Socknen har under medeltiden och 1500-talet samma utbredning som den nuvarande socknen (1950).

Kyrkan: Den medeltida träkyrkan som brann 1618 låg troligen omkr 200 m NO om den nuvarande. Närmare uppgifter om denna saknas. Den nuvarande stenkyrkan uppfördes 1790.

Av medeltida inventarier återstår ett triumfkrucifix från senare delen av 1200-talet, ett ciborium samt en mässhake från omkr 1500 (SvK 192 s 167). Kyrkans lillklocka omgjöts 1891 (Åmark s 127).

Kyrkby: Blackstad.

1401 utlovar biskop Knut i Linköping avlat åt alla, som vid vissa bestämda högtider besöker Blackstads kyrka i Linköpings stift (SD 2849).

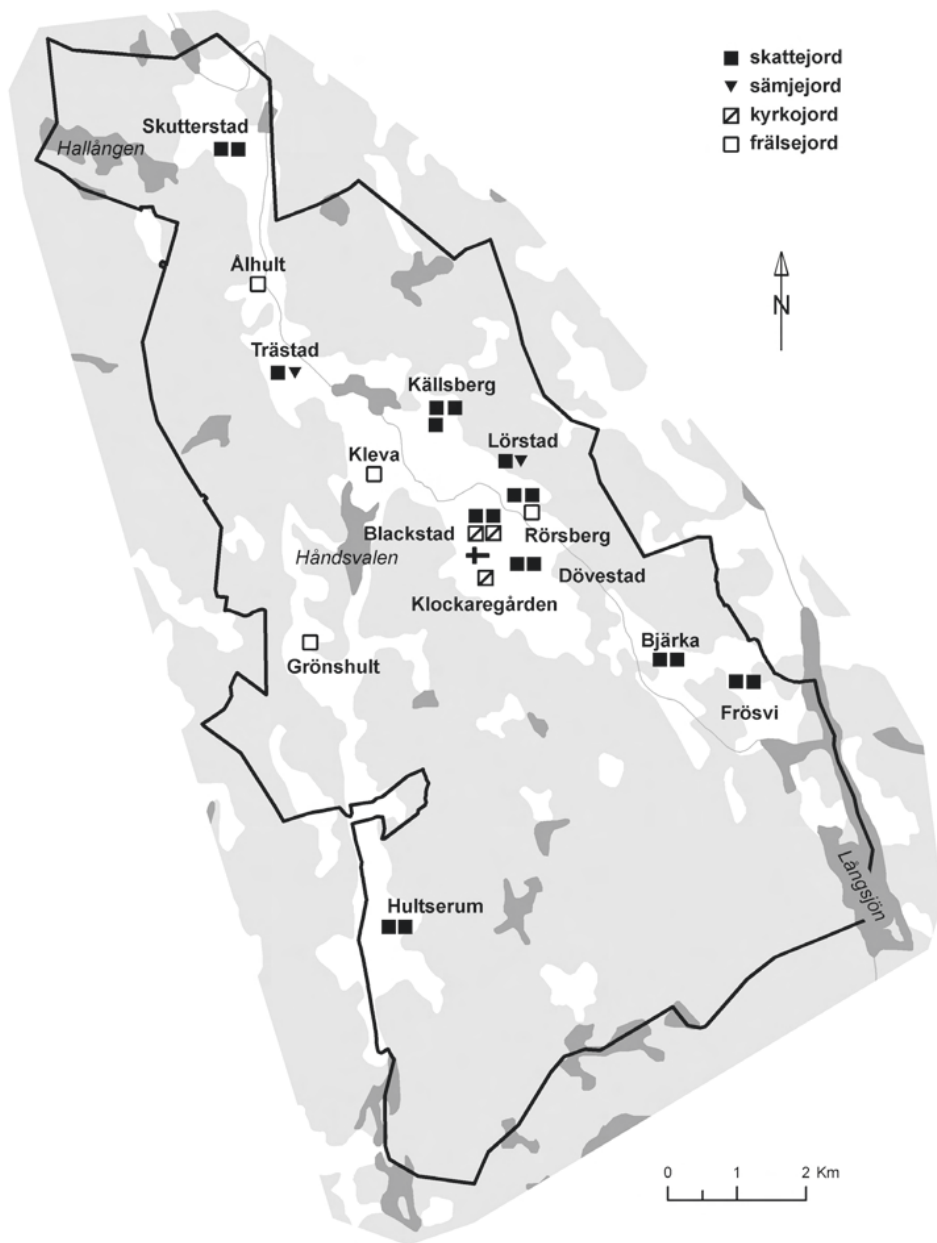
Runstenar saknas.

Antal jordeboksenheter 1544/45 (1570)

	sk	skt	sä	ky	kyt	kyuj	kyäng	fr
Andersbo	–	–	0 (1)	–	–	–	–	–
Bjärka	2 (2)	–	–	–	–	1 (1)	–	–
Blackstad	2 (2)	–	–	2 (2)	–	1 (1)	–	–
Dövestad	2 (2)	–	–	–	–	–	–	–
Frösvi	2 (2)	–	–	–	–	–	–	–
Grönhult	–	–	–	–	–	1 (1)	–	1 (1)
Hultserum	2 (2)	–	–	–	–	–	–	–
Kleva	–	–	0 (1)	–	0 (1)	–	–	1 (1)
Klockaregården	–	–	–	1 (0)	–	–	–	0 (1)
Källsberg	3 (3)	–	–	–	–	–	–	–
Lörstad	1 (1)	–	1 (1)	–	–	–	–	–
Pattebo	–	–	–	–	–	–	0 (1)	–
Rörsberg	2 (2)	–	–	–	–	–	–	–
Skutterstad	2 (2)	–	–	–	–	–	–	–
Trästad	1 (1)	–	1 (1)	–	–	–	–	–
Ålhult	–	–	–	–	–	–	–	1 (1)
Summa	19 (19)	0 (2)	2 (2)	3 (2)	0 (1)	3 (3)	0 (1)	3 (4)

Blackstads socken

Antal gårdar på 1560-talet

- Algutstorp** 1562 *Allgertorp* (SmH 1562:2) – 7 G, 2 e.
SmH 1562 (endast) **1 kyuj**.
1562 förlänar Erik XIV en utjord som räntar 0:½ pn till Svante Sture, som del av underhåll för dennes grevskap (se Stegeholm) (Sivers s 349–53).
- Andersbo** 1562 *Onisboda* (SmH 1562:2) – 7 G, 0 e.
SmH 1562 **1 skt**.
1562 ligger tredjedelen av A under samma skatt som en av skattegårdarna i Hultserum (SmH 1562:2).
- Bjärka** 1473 *i Biærka* (RAp 1/1), 1544 *Biärkia* (SmH 1544:15) – 7 G, 1 f.
SmH **2 sk**.
1545 **1 kyuj**.
1473 och 1484 är Peder Nilsson i B faste på häradstinget (RAp 1473 1/1, 1484 26/6).
1506 är Sjurd i B faste på häradstinget (HultaAp u d).
1560 har båda gårdarna vardera åker till 6 tunnor och 2 skäppor samt äng till 13 lass hö, något mulbete och utrymme, god timmerskog, någon svedjeskog, något fiskevatten till gädda, abborre och mört samt 4 notvarp om våren till båda gårdarna; den ena gården har dessutom en kyrkojord i samma gårde som har åker till 1 skäppa och äng till ½ lass hö (SmH 1560: 31).
- Blackstad** 1506 *i Blakstada* (HultaAp u d), 1544 *Blacsta* (SmH 1544: 15), 1560 *Blackstade* (SmH 1560:31) – 7 G, 1 e.
SmH **2 sk**, en med kyuj nedan 1560.
2 ky, 1564 **2 fr**; en öde 1559.
1545 **1 kyuj**.
1506 är Nils i B faste på häradstinget (HultaAp u d).
1560 har ena skattegården åker till 6 tunnor och äng till 8 lass hö – den andra har åker till 5 tunnor och äng till 5 lass hö; båda gårdarna har gott mulbete och utrymme, god timmerskog, gott fiskevatten till gädda, abborre och mört samt 6 notvarp tillsammans; dessutom har en gård en kyrkojord i samma by med åker till 1 skäppa och äng till ½ lass hö.

Det ena kyrkohemmanet har åker till 5 tunnor och äng till 6 lass hö – det andra har åker till 4 tunnor och 2 skäppor och äng till 6 lass hö; båda gårdarna har gott mulbete och utrymme, god timmerskog, något fiskevatten till gädda, abborre och mört samt 6 notvarp tillsammans (SmH 1560:31).

- 1577 bortbyter Nils Jonsson, kyherde i Torpa, till Johan III sin ärvda skattegård i B mot kyrkogodset Hovetorp, Torpa sn; räntan är 8 skeppor spannmål, 5 marker smör, 15 marker fläsk, ½ famn ved, 1 pund näver, 2 dagsverken och 8 årliga hästar (Rääf 1:189).

Dövestad

- 1458 *Døuastad* (RApp 26/7), 1544 *Döuestada* (SmH 1544:15), 1560 *Döwestade* (SmH 1560:31) – 7 G, 1 e.

SmH **2 sk.**

1560–62 **1 kyuj**, till en sk ovan.

- 1458 ärver Ingemund Puke efter Ingolf i Öja, Odensvi sn, 5 alnar jord i D samtidigt som Johan Basse och hans syskon av Ingemund får 5:0 pn som ersättning för deras arvedel i D (se Öja, Odensvi sn) (RApp 26/7).

- 1546 är Tore i D faste på häradstinget (HjortedKyAp 30/4).

- 1560 har ena gården åker till 6 tunnor och 4 skäppor samt äng till 12 lass hö – andra gården har åker till 5 tunnor och 2 skäppor samt äng till 8 lass hö; båda gårdarna har något mulbete och utrymme, någon svedjeskog, gott fiskevatten till gädda, abborre och mört samt 3 notvarp tillsammans. Dessutom har den andra redovisade gården en kyrkojord i samma gärde med åker till 2 skäppor och äng till 1 lass hö. (SmH 1560:31)

Frösvi

- 1460 *i Fröswij* (OdensviKyA C 1 s 13, avskr), 1515 *i Fröswii* (HBR s 219) – 7 G, 1 f.

SmH **2 sk**, med vardera en skäng nedan.

1560 (endast) **2 skäng** (*Bro eng*).

- 1460 är Lundvid i F faste på häradstinget (OdensviKyA C 1 s 13).

- 1515 är Peder i F nämndeman på häradstinget (HBR s 219, se B 19 nr 258).
- 1560 har båda gårdarna vardera åker till 6 tunnor och 2 skäppor samt äng till 6 lass hö, något mulbete och utrymme, god timmerskog, någon svedjeskog, något fiskevatten till gädda, abborre och mört samt 6 notvarp; de har dessutom vars en utäng som har äng till 1 respektive 1½ lass hö och båda ligger under samma skatt (SmH 1560:31).

Grönhult

- 1377 *i Grønulte* (VrångAp 31/10), 1473 *i Grønehult* (C 8 f 10v), 1482 *i Grønehult* (C 23 f 12) – 7 G, 1 e.
SmH 1545 **1 kyuj**, 1560 till fr nedan.
1 fr (Erik Karlsson /Gyllenstierna/, 1562 Åke Jöransson /?Gyllenstierna/).
- 1377 är Mårten i G faste på häradstinget (VrångAp 31/10).
- 1445 tilldöms Katarina Olofsdotter G vid en tvist med Guse Nilssons (båt) arvingar (se Säby, Hallingebergs sn) (EEKb s 14, C 4 f 36v).
- 1451 säljer Katarina Olofsdotter, Ernils Gudmundssons (två blad) änka, till Karl Knutsson (Bonde) två avbrända gårdar som räntar 6 mark gutniska (se Säby, Hallingebergs sn) (C 4 f 9, 36v).
- 1473 ärver Ivar Axelsson (Tott), på sin hustru Magdalena Karlsdotters (Bonde) vägnar, en gård i G som räntar 0:0:8 pn (se Säby, Hallingebergs sn) (C 8 10v).
- 1482 upptas i Ivar Axelssons (Tott) jordebok en gård som räntar 2 mark gutniska (se Hovgården, Gladhammars sn) (C 23 f 12).
- 1488–94 upptas i Magdalena Karlsdotters (Bonde) jordebok en gård som räntar 2 mark gutniska; 1494 är röntan 1:0 pn (C 24 f 12, 26v, 33, 51v, VinsJb s 10).
- 1489 bötar Erik i G tillsammans med Hemming i Sund, Locknevi sn, en oxe i saköre till Magdalena Karlsdotter (C 24 f 33).
- 1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin moster Magdalena Karlsdotter jord som räntar 0:0:16 pn (se Fågelvik, Tryserums sn) (RAp 25/1).

1560 har gården åker till 3 tunnor och äng till 5 lass hö, gott mulbete och utrymme, god svedjeskog, någon näverskog, ollonskog till 4 svin samt gott fiskevatten till braxen, gädda och abborre; till gården ligger en kyrkojord i samma by om vilken man 'vet intet åtskilja' (SmH 1560:31).

Hult, Östra 1380- talet(?) i *Östra Hultom* (VreS M 17, odat, avskr) – 7 G, 0 f.

1380- talet(?) säljer Peder i Östra H gods i Gamleby sn till Bo Jonsson (Grip) (VreS M 17).

Hultserum 1460–66(?) i *Hulsrum* (StrLBp e 17/6, u å), 1502 i *Hvlororom* (LundAp u d), 1544 *Hulsrum* (SmH 1544:15) – 7 G, 0 e. SmH **2 sk.**

1460–66(?) är Hemming i H faste på häradstinget (StrLBp e 17/6, u å).

1482 är Staffan Hemmingsson i H nämndeman på häradstinget (VLAp 1/6).

1502 är Staffan i H faste på häradstinget (LundAp u d).

1537 är Nils i H faste på häradstinget (RAp 16/6).

1546 är Nils i H mätesman vid ett jordskifte i Hjorteds sn (HjortedKyAp 30/4).

1560 har ena gården åker till 5 tunnor och äng till 9 lass hö – andra gården har åker till 4 tunnor och 2 skäppor samt äng till 8 lass hö; båda gårdarna har gott mulbete och utrymme, god timmerskog och någon svedjeskog, ollonskog till 7 svin tillsammans, gott fiskevatten till gädda, abborre, mört och braxen samt 12 notvarp tillsammans (SmH 1560:31).

Jansbo 1451 i *Jonsbergom* (C 4 f 37v, avskr), 1473 i *Joansbode* (C 8 f 7), 1500 *Jonsbode* (RAp 25/1) – 7 G, 0 e.

1446 säljer Birgitta Turesdotter (båt) till Karl Knutsson (Bonde) ett ödegods i J (se Gällerskulla, Gladhammars sn) (C 4 f 11v, 37v, EEKb s 17 f).

1473 ärver Ivar Axelsson (Tott), på sin hustru Magdalena Karlsdotters (Bonde) vägnar, ett ödetorp som räntar 0:0:8 pn (C 8 f 7, 8).

- 1482 upptas i Ivar Axelssons (Tott) jordebok ett ödetorp som räntar 0:0:8 pn (se Hovgården, Gladhammars sn) (C 23 f 12).
- 1488 upptas i Magdalena Karlsdotters (Bonde) jordebok jord som räntar 0:0:8 pn (C 24 f 12).
- 1494 är J öde och räntar 0:0:4 pn (Vinsjö f 10).
- 1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin moder Magdalena Karlsdotter jord som räntar 0:0:8 pn (se Fågelvik, Tryserums sn) (RAp 25/1).

Kleva

- 1514 *aff Kleeff* (C 21 f 19), 1544 *Kleffua* (SmH 1544:15), 1560 *Kläwa* (SmH 1560:31) – 7 G, 1 e.
SmH 1560 **1 skt.**
1560 **1 kyt**, 1560 till fr nedan.
1 fr (Elsa Axelsdotter /Posse/); öde 1570.
- 1514 har Gunhild Johansdotter (Bese) jord som räntar 6 gutniska örtugar, 0:0:2 avradspn och 2 spann korn (se Nygård, Lofta sn) (C 21 f 19).
I en samtida, men odaterad räkenskap är räntan för K (*Kloff*) 0:0:16 pn svenska, 2 spann korn och 0:0:2 dagsverkspnr (C 40 f 11).
- 1553 upptas i jordebok över fru Gunhilds efterlämnade gods en gård som har åker till 3 tunnor, äng till 8 vinterlass hö, humlegård till 5 marker samt gott mulbete, god timmerskog och vedbrand samt passlig näverskog och svedjeskog, två halva notvarp i Bysjön (*Byiesjö*) och en liten kvarn där 'som gångande är höst och vår' (BiS E 1986).
- 1560 får Elsa Axelsdotters (Posse) barn jord som räntar 4 skäppor korn och 0:4½ pn i arv efter sin far Axel Eriksson (Bielke) (se Nygård, Lofta sn) (BiS E 1986).
- 1560 är skattetorpet oskattat med åker till 1 tunna och äng till 4 lass hö samt anges vara byggt 'anno 60' – frälsehemmanet har åker till 5 tunnor och äng till 13 lass hö, gott mulbete och utrymme, god svedjeskog och någon näverskog, gott fiskevatten till gädda, abborre, mört och braxen; frälsebonden har även en kyrkojord vilken ligger för fädot (SmH 1560:31).

- Klockare-
gården** 1560 *Prestheekulla* (SmH 1560:31), 1562 *Clockaragården* (SmH 1562:2) – 7 G, 1 e.
SmH **1 ky**, 1564 **1 fr**; öde 1568–70.
1560 har gården åker till 5 tunnor och äng till 5 lass hö, något mulbete och utrymme samt någon timmerskog; 1562 har den en mjölkvarn 'då flod är' (SmH 1560:31, 1562:2).
- Källsberg** 1417 *de Ketilsbergh* (ProcNic s 74, avskr), 1438 *i Kætilsbergh* (HultaAp 6/11), 1544 *Kälberg* (SmH 1544:15), 1560 *Käelzberg* (SmH 1560:31) – 7 G, 1 e.
SmH **3 sk**; en öde 1569–70.
1560 (endast) **1 kyuj**, till en sk ovan.
1417 vittnar Olof Ragvaldsson i K, 50 år, att hans son Ragvald år 1405, vid fem års ålder, drabbades av underlivspest och var livshotande sjuk men hastigt återfick hälsan efter det att Olof avgivit löfte till S:t Nicolaus (ProcNic s 74, 306 f).
1438 är Jöns i K faste på häradstinget (HultaAp 6/11, två brev).
1560 har ena gården åker till 4 tunnor och 2 skäppor samt äng till 6 lass hö – den andra har åker till 3 tunnor och 4 skäppor samt äng till 6 lass hö – den tredje gården har åker till 3 tunnor och 2 skäppor samt äng till 8 lass hö; alla gårdarna har något mulbete och utrymme, god timmer- och svedjeskog, ollonskog till 13 svin till hela byn, gott fiskevatten till gädda, abborre och mört samt 9 notvarp till hela byn. Den först redovisade gården brukar dessutom en kyrkojord i byn som har äng till ½ lass hö. (SmH 1560:31)
- Laggetorp** 1562 *Lagatorp* (SmH 1562:2), 1566 *Lagga* (SmH 1566:14) – 7 G, 1 e.
SmH 1562–68 **1 skt**; saknas 1565 och 1567.
- Lörstad** 1480 *i Lodestada* (Tjustbygden 1987 s 29, avskr), 1486 *i Lødherstadha* (RAp 25/10), 1544 *Lööerstada* (SmH 1544:15) – 7 G, 1 e.
SmH **1 sk**.
1 sä.

- 1480 ingår Lars i L i en synenämnd rörande *Soolberga, Hallingeborgs sn (Tjustbygden 1987 s 29).
- 1486 är Lars i L faste på häradstinget (RAp 25/10).
- 1504 är Lars i L faste på häradstinget (HultaAp 25/6, G VIIa:23 f 147).
- 1560 har skattegården åker till 6 tunnor och 2 skäppor samt äng till 10 lass hö, något mulbete och utrymme, god timmerskog, någon svedjeskog, gott fiskevatten till gädda, abborre och mört samt 3 notvarp – sämjegården har åker till 3 tunnor och äng till 5 lass hö, något mulbete och utrymme, någon svedjeskog och god timmerskog, gott fiskevatten till gädda, abborre och mört samt 1 notvarp (SmH 1560:31).
- Pattebo** 1560 *Pathebode* (SmH 1560:31) – 7 G, 0 e.
SmH 1560 **1 kyäng**, till en sk i Rørsberg.
1560 har P äng till 1 lass hö (SmH 1560:31).
- *Presthekulla** Se Klockargården.
- *Priestatorp** 1562 *Priestatorp* (SmH 1562:2), 1566 *Prestatorp* (SmH 1566:14).
SmH 1562–68 **1 skt**; saknas 1565 och 1567.
- Prästgården** 1556 *Prestegorden i Blacstada* (SmH 1556:19).
- Rørsberg** 1385 *i Rørsbergh* (RAp 24/6, SRP 2133), 1430 *i Røzbærgh* (RAp 2/10), 1473 *i Rybergh* (RAp 1/1), 1544 *Rösberg* (SmH 1544:15) – 7 G, 1 e.
SmH **2 sk**, varav en 1560 med kyuj i Pattebo.
1560 (endast) **1 fr** (Erik Karlsson /Gyllenstierna/), till en sk ovan, obbyggd.
1385 är Olof i R faste vid häradstinget (SRP 2133).
1430 är Påvel i R faste på häradstinget (RAp 2/10).
1446 säljer Birgitta Turesdotter (båt) till Karl Knutsson (Bonde) ett ödegods i R (se Gällerskulla, Gladhammars sn) (C 4 f 11v, 37v, EEKb s 17 f).
1473 och 1484 är Tore i R faste på häradstinget (RAp 1473 1/1, 1484 26/6).

- 1473 upptas vid arvsaftet efter Karl Knutsson en öde gård med räntan 0:0:12 pn (C 8 f 7).
- 1475–76 upptas i Erik Erikssons d ä (Gyllenstierna) förläningsjordebok en öde frälsegård som utger 0:0:12 pn (C 15 f 10, 18v).
- 1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin mor Kristina Karlsdotter en utjord som räntar 0:0:12 pn (se Fågelvik, Tryserums sn) (RAp 25/1).
- 1560 har ena skattegården åker till 7 tunnor och äng till 11 lass hö – den andra har åker till 3 tunnor och äng till 5 lass hö; båda gårdarna har något mulbete och utrymme, någon timmer- och svedjeskog, ollonskog tillsammans till 4 svin, något fiskevatten till gädda, abborre och mört samt 3 notvarp tillsammans. Den andra skattegården brukar dessutom en frälsejord i byn som har åker till 3 tunnor och äng till 3 lass hö och har därtill en kyrkoäng i Pattebo. (SmH 1560: 31)

Skutterstad 1377 i *Skartilstathe* (VrångAp 31/10), 1476 i *Skuttilstadhom* (BromsSp 23/3), 1544 *Skuttersta* (SmH 1544:15) – 7 G, 2 d.

SmH 2 sk.

- 1377 är Joen i S faste på häradstinget (VrångAp 31/10).
- 1426 är Magnus i S faste på häradstinget (?BockAp 10/2).
- 1476 begår Johan i S tolvmannead på häradstinget (BromsSp 23/3).
- 1560 har ena gården åker till 6 tunnor och 2 skäppor samt äng till 9 lass hö och den andra har åker till 5 tunnor och 4 skäppor samt äng till 10 lass hö; båda gårdarna har gott mulbete och utrymme, god timmerskog, någon svedjeskog, ollonskog till 12 svin, gott fiskevatten till gädda, abborre och mört samt 10 notvarp till båda gårdarna (SmH 1560:31).

Trästad 1544 *Träste* (SmH 1544:15), 1560 *Trästhe* (SmH 1560:31) – 7 G, 2 e.

SmH 1 sk; öde 1570.

1 sä; öde 1569.

1560 har skattegården åker till 6 tunnor och 5 skäppor samt äng till 12 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmerskog, någon svedjeskog, gott fiskevatten till gädda, abborre och mört samt 2 notvarp – sämjegården har åker till 3 tunnor och äng till 6 lass hö, gott mulbete och utrymme, någon svedjeskog och god timmerskog, gott fiskevatten till gädda, abborre och mört samt 2 notvarp (SmH 1560:31).

Ålhult

1514 *aff Aalhult* (C 21 f 19), 1544 *Ålhult* (SmH 1544:15) – 7 G, 2 d.

SmH 1 fr (1562 Elsa Axelsdotter /Posse/).

1514 har Gunhild Johansdotter (Bese) jord som räntar 1:0 pn, 0:0:4 arbetspn och 4 spann korn (se Nygård, Lofta sn) (C 21 f 19).

I en samtida, men odaterad räkenskap är räntan för Å (*Aalehwulth*) 1:0 pn, 0:0:4 dagsverkspnr och 4 spann korn (C 40 f 11).

1553 upptas i jordebok över fru Gunhilds efterlämnade gods en gård som har åker till 4 tunnor, äng till 7 vinterlass hö, humlegård till 1 pund samt gott mulbete och god timmerskog, svedjeskog och vedbrand men ingen näverskog och två notvarp i 'en liten göl' (BiS E 1986).

1560 får Elsa Axelsdotters (Posse) barn jord som räntar 8 skäppor korn och 0:7 pn i arv efter sin far Axel Eriksson (Bielke) (se Nygård, Lofta sn) (BiS E 1986).

1560 har gården åker till 5 tunnor och äng till 6 lass hö, gott mulbete och utrymme, god svedjeskog, någon näverskog och något fiskevatten till gädda, abborre och mört (SmH 1560:31).

Västerviks socken

Socken är bildad av Västerviks stad samt byarna Gränsö, Hälgsjö, Segersgårde, Stuverum och Vålningebo, Lofta sn; slottet Stegeholm samt Målsrum och Örserum, vilka tidigare legat under staden. Del av Vassbäck överfördes 1937 från Gladhammars sn (Kbr 19/3).

Törnsfalls socken

1381 i *Törnofalla soknn* (KrappSp 9/2, avskr).

1382 i *Tørnefalla sokn* (RAp 8/11, SRP 1775).

1383 *Tyrnisfalla* (LSBp 19/6, skadat).

Omfattning: Socknens omfattning har under medeltiden flera gånger ändrats. Trumphult och Vassbäck som låg i socknen under 1300-talets senare del, överfördes senare till Gladhammar. I samband med att Nya Västerвик anlades utbröts 1433 *Stæk, *Siöhultum och Örserum och lades under staden som dess allmänning. Örserum återgick dock till kronan redan 1458 (se Lofta sn).

Antal jordeboksenheter SmH1544/45 (1570)

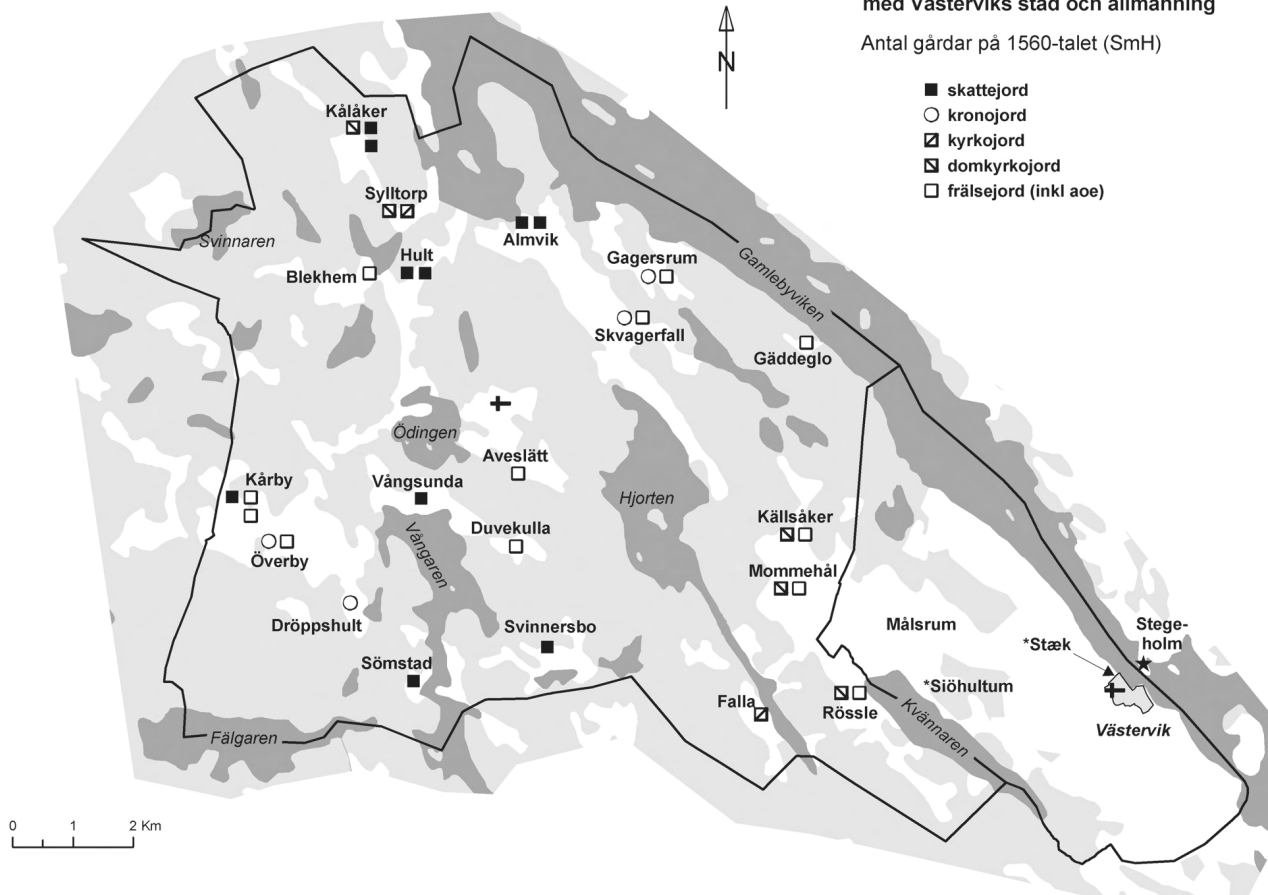
	sk	kr	kruj	ky	kyuj	de	deuj	aoe	fr
Almviik	2 (2)	--	--	--	--	--	1 (0)	--	--
Aveslätt	--	--	--	--	--	--	--	--	1 (1)
Blekhem	--	--	--	--	--	--	1 (0)	0 (1)	--
Dröppshult	--	1 (1)	--	--	--	--	--	--	--
Duvekulla	--	--	--	--	--	--	--	0 (1)	--
Falla	--	--	--	1 (0)	--	--	--	--	0 (1)
Gagersrum	--	1 (1)	0 (1)	--	--	--	1 (0)	--	1 (1)
Gäddeglo	--	--	0 (1)	--	--	--	1 (0)	--	1 (1)
Hult	2 (2)	--	--	--	1 (0)	--	--	--	--
Hultekarlsö	--	--	1 (0)	--	--	--	--	--	--
Kållåker	2 (2)	--	--	--	--	1 (0)	--	--	0 (1)
Kårby	1 (1)	--	--	--	--	--	--	--	2 (2)
Källsåker	--	--	--	--	--	1 (0)	--	--	1 (2)
Mommehål	--	--	--	--	1 (0)	1 (0)	--	1 (1)	0 (1)
Rösle	--	--	--	--	--	1 (0)	--	--	1 (2)
Skvagerfall	--	1 (1)	--	--	--	--	1 (0)	--	1 (1)
*Strandængen	--	--	0 (1)	--	--	--	--	--	--
Svinnarsbo	1 (1)	--	--	--	--	--	--	--	--
Sylltorp	--	--	--	1 (0)	--	1 (0)	--	--	0 (2)
*Wrangiakierr	--	--	--	--	--	--	--	--	1 (0)
Vångsunda	1 (1)	--	--	--	--	--	--	--	--
Överby	--	1 (1)	--	--	--	--	--	--	1 (1)
Summa	9 (9)	4 (4)	1 (3)	2 (0)	2 (0)	5 (0)	5 (0)	1 (2)	10 (16)

Dessutom redovisar längderna: **skkvärn:** Almviik 2 (3) – **deäng:** Målen 1 (0).

**Törnsfalls socken
med Västerviks stad och allmäning**

Antal gårdar på 1560-talet (SmH)

- skattejord
- kronojord
- ☒ kyrkojord
- ☒ domkyrkojord
- frälsejord (inkl aoe)

Kyrkan: Från en romansk kyrka kvarstår västtornet, medan den anslutande salkyrkan byggts senare under medeltiden (Småland s 68). Därefter behöll kyrkan sitt utseende fram till 1700-talets första hälft då man i etapper utvidgade fönstren. Trägolvlades in, troligen 1731. En tidigare sakristia i trä ersattes 1766 med en i sten och den gamla, pyramidformade tornspiran byttes 1783 ut mot den nuvarande.

Vid undersökningar har man under det medeltida kalkbruksgolvet funnit äldre gravar i koret samt på olika platser i långhuset koncentrationer av svenska, gotländska och tyska mynt, det äldsta från omkr 1250.

Av medeltida träskulpturer återstår ett processionskrucifix från 1200-talets andra hälft, en S:t Olof från omkr 1330, ett triumfkrucifix från 1325-50, ett kvinnligt helgon från 1400-talets början, en gotisk madonna (troligen från 1400-talet), skulpturer av Anna själv tredje och S:t Erasmus från 1400-talets senare del samt ett skåp med Smärtomannen, troligen från omkr 1500 (MBv, Jacobsson s 133, 173). En nattvardskalk har en senmedeltida fot.

I kyrkans vapenhus (tornets bottenvåning) finns en gravsten över prästen Joar som avled 1342. En nu försvunnen sten visade hur denne Joar mördades med en yxa. I kyrkan har dessutom funnits en gravsten över kvinnan Ragnhild som dog 1329. Den medeltida lillklockan står nu uppställd i vapenhuset.

(Törnsfalls kyrka, Gardell nr 48, 162, 181, MoNo s 255)

Kyrkby saknas.

Runstenar saknas.

Almvik 1381 *i Ælmouiyk* (KrappSp 9/2, avskr), 1382 *i Almowik* (RAP 7/6, SRP 1726), 1383 *i Almwawik* (LSBp 19/6) – 7 G, 2 h.

SmH **2 sk.**

2 skkvarn, 1562 **3 skkvarn** ('A ström').

1543–62 **1 deuj** (Dekanatet i Linköping) (1549 **2 deuj**); till en sk ovan.

1553–62 **1 pbuj** (Prebenda Petri martyris); till en sk ovan.

1380-talet(?) överlåter Jöns Adamsson till Bo Jonsson (Grip) 1 aln jord i S (se *Stæk, Nya Västervik) (VreS G 3, odat).

1380-talet(?) säljer Ebbe i Hasselö, Lofta sn, till Bo Jonsson

- 3 alnar jord i A (VreS G 4, odat).
- 1380–86(?) överlåter Johan Eriksson, kanik i Linköping, till Bo Jonsson 4½ alnar jord i A (se Ottinge, Lofta sn) (VreS K 29, odat).
- 1381 säljer Lasse "Ondolt" (? = Öndhult), borgare i Västervik, till Bo Jonsson 12 alnar jord i A (KrappSp 9/2, B 19 nr 142f).
- 1381 säljer Johan i ?Finede, Horns sn, till Bo Jonsson 1 aln och en treding åkerjord i A med hus, jord, åker och äng, skog och fiskevatten (KrappSp 3/8, B 19 nr 142c).
- 1382 säljer Peder Solhult, borgare i Västervik, till Bo Jonsson 5 alnar jord i A; vid samma tillfälle är Olof i A faste på häradstinget (SRP 1726, VreS M 31, odat).
- 1383 överlåter Johan Moltke och hans hustru Katarina Kettildsdotter (Glysing) till Bo Jonsson 3 alnar jord (se Värnvik, Gamleby sn) (LSBp 19/6).
- 1411 är Erik i A nämndeman på häradstinget (SD 1434).
- 1412 säljer Ingolf Slatte till Erik i A 2 alnar jord i byn, med åker, äng, skog och fiskevatten (SD 1583).
- 1431 är Mats i A faste på häradstinget (RAp 12/6).
- 1443 säljer Peder Sop till Mats Eriksson i A 2 alnar jord i byn (A II 8 s 55).
- 1447 säljer Anders Jute, borgare i Västervik, och Kristin, änka efter Lars i Boda, ?Hallingebergs sn, till Mats Eriksson i A 2 alnar jord i byn (A II 8 s 56).
- 1455–60 sitter Mats i A flera gånger som faste på häradstinget och i nämnden på lagmansting (A II 8 s 69, RAp 1459 19/2, OdensviKyA C 1 s 13).
- 1486 är Tore i A faste på häradstinget (RAp 25/10, G VIIa:23 f 147v).
- 1510 (omkr) är Anders i A faste på häradstinget (se Lislekutt, Eds sn) (?A II 8 s 61, GVII:23a f 108, avskr).
- 1514 har Gunhild Johansdotter (Bese) jord som räntar 0:0:6 pn (se Nygård, Lofta sn) (C 21 f 18v).
- 1531 är Tomas i A faste på häradstinget (G VIIa:23 f 100).
- 1557–59 har dekanatet i Linköping en fjärdedel i sågkvarnen vid A ström (SmH 1557:1, 1558:13, 1559:4).
- 1553 upptas i jordebok över fru Gunhild Johansdotters ef-

- terlämnade gods en utjord som räntar 0:1½ pn (BiS E 1986).
- 1560 har båda skattegårdarna vardera åker till 5 tunnor samt äng till 16 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmerskog och näverskog, ollonskog till 40 svin, god svedjeskog, gott fiskevatten i saltsjön samt 6 notvarp till båda gårdarna; dessutom har gårdarna en jord av Axel Eriksson (Bielke) som ligger i samma gärde och som man inte vet att åtskilja (SmH 1560:31).
- 1560 får Elsa Axelsdotters (Posse) barn jord som räntar 0:1½ pn i arv efter sin far Axel Eriksson (Bielke) (se Nygård, Lofta sn) (BiS E 1986).
- 1563 vittnar prästen Anders Eriksson i Hallingeberg att Gunhild Johansdotter för 23 år sedan på Nygård talade med Olof Hansson som då bodde i A och frågade honom om den jord hon hade i byn, varpå han och flera andra män svarade henne att hon hade 15 alnar jord. Olof erbjöd sig att bruka jorden mot avrad vilket man kom överens om. Efter några år, då Olof blivit driven från sin skattejord i A, återkom han och ville då bebygga fru Gunhilds tomt i byn, vilket han kom att göra till dess att han flyttade till Värnvik, Gamleby sn. (BiS E 2006, br 12/5)

Aveslätt

- 1480-talet(?) i *Afslut* (G VIIa:23 f 37v, odat, avskr), 1502 i *Affvassleth* (LundAp u d), 1560 *Agaslät* (SmH 1560:31) – 7 G, 1 f.
- SmH **1 fr** (Peder Axelsson /Banér/, 1562 Ture Pedersson /Bielke/).
- 1480-talet(?) är Hans i A faste på häradstinget (G VIIa:23 f 37v, odat).
- 1502 är Gunnar i A faste på häradstinget (LundAp u d).
- 1560 har gården åker till 3 tunnor och äng till 8 lass hö, något mulbete och gott utrymme, någon svedjeskog och god timmerskog, något fiskevatten till braxen, gädda, abborre och mört, därtill 5 notvarp samt ålfiske (SmH 1560:31).

- *Biörnsmåla** 1380–86(?) *Biörnsmåla* (VreS K 29, odat, avskr).
1380–86(?) överlåter Johan Eriksson, kanik i Linköping, till Bo Jonsson (Grip) 4½ alnar jord i B (se Ottinge, Lofta sn) (VreS K 29, odat).
- Blekhem** 1480 *i Bleckheem* (Tjustbygden 1987 s 28, avskr), 1525 (omkr) *som ær Blekhem* (RAP odat nr 254) – 7 G, 2 h. SmH 1543–51 **1 deuj** (Dekanatet i Linköping), 1553 (endast) **1 det.**
1 aoe.
- B kan beläggas som sätesgård för Magnus Wallemar 1480–82 (Tjustbygden 1987 s 28, 30) och ev för Peder Jönsson (?Slatte) (se nedan 1543). För gårdens vidare historia se PHT 1962 s 54 f n 8, AF 4:3 s 1109 ff och SoH 1988 s 1–8.
- 1525 säljer Lars Andersson en gård till Katarina Eriksdotter (GiBr s 143).
- 1525 (?) skänker Katarina, dotter av Erik Knutsson (kluven sköld med fiskstjärt och två åkerhöns) i Hageby, Östra Ny sn, vid sitt inträde i Vadstena kloster som sitt underhåll till konventet jord i B som räntar 2:0 pn och 1 pund smör och jord i Duvekulla, denna sn, i Fisksätter, Skaftekulla och Älmarsrum, Hallingebergs sn, samt i Härstad, Gamleby sn; allt med förbehållet att hennes släktingar, om de önskar, har rätt att inom tre år lösa godset för 220:0 pn (se DV 1102) (RAP odat nr 254).
- 1543 är Peder Jönsson (?Slatte) i B en av tre löftesmän som i Nyköping anammar kungens benådningsbrev för Tjustbornas medverkan i Dackefejden (GR 15 s 175).
- 1543 anges tredjedelen av gården tillhöra Lars Andersson i Nyköping; samma år räntar utjorden 2 pund smör (SmH 1543:8).
- 1546 är Per i B faste på häradstinget (HjortedKyAp 30/4).
- 1551 har gården en tredjedel i en åkerhump som besås med 4 tunnor samt äng till 30 sommarlass hö, fiske till 2 notvarp samt ollonskog till 2 svin; jorden har ti-

digare innehafts av hustru Brita, Lars Anderssons i Nyköping (SmH 1551:11).

- 1560 har gården åker till 7 tunnor och äng till 20 lass hö, gott mulbete och utrymme, ollonskog till 7 svin, god timmerskog och någon svedjeskog, gott fiskevatten till braxen, gädda, abborre och mört samt gott ålfiske – till gården hör ‘en god sågkvarn’ under samma skatt (SmH 1560:31).
- 1562 försäljer Anders Persson och Nils Bröms – båda borgmästare i Nyköping – Tord och Erik Bengtssöner – borgare där – samt Erik Larsson och Anders målare till Erik XIV huvudgården B som räntar 4 pund smör samt jord i Duvekulla och Mommehål, denna sn, i Fisksätter, Hallingeberg, Nagelstad, Skaftekulla och Älmarsrum, Hallingebergs sn, i Härstad, Gamleby sn och i Hörtingerum, Gladhammars sn (AoE 38 f 380r-v).

- Bondetorp** 1371 *i Bondetorp* (DS X 17, avskr) – 7 G, 2 g.
1371 är Lars i B faste på häradstinget (DS X 17).

- Dröppshult** 1549 *Dröppeshultt* (SmH 1549:4B) – 7 G, 1 f.
SmH 1549–62 **1 kyuj**.
1 kr; öde 1570.
- 1560 har gården åker till 1 tunna och äng till 4 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmer-, näver- och svedjeskog samt ollonskog till 6 svin (SmH 1560:31).
- 1562 förlänar Erik XIV till Svante Sture, som del av underhåll för dennes grevskap, utjorden som räntar 0:½ pn (se Stegeholm) (Sivers s 349–53).

- Duvekulla** 1412 *Duwakulla* (SD 1535), 1525(?) *Duffuakulle* (RAP odat nr 254) – 7 G, 1 f.
SmH **1 aoe**, 1560 med aoeuj i Sömstad gårde.
- 1412 (?) byter Johan Skapte bort D till Peder smed i Nygård, Lofta sn, mot Ideshult, Hjorteds sn (se Ideshult, Hjorted) (SD 1535).
- 1525 (?) skänker Katarina Eriksdotter till Vadstena kloster jord i D som räntar 1:4 pn och 1 pund smör (se Blekhem) (RAP odat nr 254).

- 1551 har gården åker på en humpjord till 4 tunnor samt äng till 16 sommarlass hö, inget utrymme, ollonskog till 3 svin samt 2 notvarp i Vångaren (*Wångaren*); jorden har tidigare innehafts av hustru Brita, Lars Anderssons i Nyköping (SmH 1551:11).
- 1560 har gården åker till 5 tunnor och äng till 8 lass hö, något mulbete och gott utrymme, ollonskog till 6 svin, god timmerskog, gott fiskevatten till braxen, gädda, abborre och mört (SmH 1560:31).
- 1562 försäljer Anders Persson m fl till Erik XIV D som räntar 2 pund smör (se Blekhem) (AoE 38 f 380r-v).

Falla

- 1460–66(?) *i Fallum* (StrLBp e 17/6, u å), 1544 *Falla* (SmH 1544:15) – 7 G, 0 i.
SmH **1 ky**, 1564 **1 fr**.
- 1460–66(?) är Peder i F faste på häradstinget (StrLBp e 17/6, u å).
- 1535 är Erik i F faste på häradstinget (VidaAp 8/5, 9/5).
- 1560 har gården åker till 5 tunnor och äng till 13 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmerskog och ollonskog till 4 svin, något fiskevatten till gädda, abborre, mört och braxen samt 3 notvarp; 1562 anges den också ha en mjölkvarn 'då stor flod är' (SmH 1560:31, 1562:2).
- 1562 förlänar Erik XIV till Svante Sture, som del av underhåll för dennes grevskap, gården som räntar 4 lispund smör och 6 dagsverken förutom fodringen (se Stegeholm) (Sivers s 349–53).

Gagersrum

- 1361 *i Gaghusrum* (DS 6510), 1405 *i Gawrsrum* (SD 580), 1543 *Gawelsrum* (SmH 1543:8), 1560 *Gagelsrum* (SmH 1560:31) – 7 G, 2 i.
SmH **1 deuj** (Dekanatet i Linköping), 1562 **1 kruj**; kallas ibland 'herr Birgers gods'.
1553–59 **1 pbuj** (Prebenda Petri martyris).
1 kr.
1 fr (1562 Karl Holgersson /Gera/).
1560 (endast) **1 fru**j (Karl Holgersson /Gera/), till fr ovan.

- 1560 (endast) **1 frång** (Axel Eriksson /Bielke/), till Skvagerfall.
- 1361 och -64 är Lars i G faste på häradstinget (DS 6510, 7270 1).
- 1380-86(?) överlåter Johan Eriksson, kanik i Linköping, till Bo Jonsson (Grip) 4½ alnar jord i G (se Ottinge, Lofta sn) (VreS K 29, odat).
- 1405 säljer Knut Bosson (Grip) till sin styvfar Bengt Nilsson (Lejonansikte) 12 alnar jord i G (se Samsvik, Gladhammars sn) (SD 553, 580).
- 1543 har utjorden ekskog till fyra svin och räntar 0:2 pn; jorden anges tillhöra Bengt Nilsson (Färla) (SmH 1543:8).
- 1560 har kronohemmanet åker till 1 tunna och 2 skäppor samt äng till 6 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmerskog och näverskog, ollonskog till 13 svin, något fiskevatten till gädda, abborre och mört samt 6 notvarp och ålfiske till ½ mark – frälsehemmanet har åker till 1 tunna och 4 skäppor samt äng till 8 lass hö, något mulbete och utrymme, någon svedjeskog, näverskog och ollonskog samt gott fiskevatten i saltsjön; landbon har dessutom en jord i samma gårde av dekanägorna – Axel Erikssons frälseutång som ligger i G gårde har äng till 1 lass hö (SmH 1560:31).

Gagersvik Se *Krakobodhom.

***Gasabækxhult** 1383 köper Bo Jonsson (Grip) av Gudmund Bukker 7 alnar jord i G (*Gasabækxhult*) (se Rössle) (RAp 23/5, SRP 1938).

***Gränhult** 1560 *Gränhult* (SmH 1560:31).
SmH 1560 **1 kyt** (endast), 'nybyggd anno 59'.
1560 är G ett nybyggt och oskattat torp som har gott mulbete och utrymme, god svedjeskog och timmerskog, någon näverskog samt något fiskevatten till gädda, abborre, mört och braxen (SmH 1560:31).

***Gyudhøyo mala** Se Lofta sn.

- Gäddeglo** 1383 *i Gæddaglo skoghe* (RAP 23/5, SRP 1938), 1405 *i Gæddaglo* (SD 580) – 7 G, 1 g.
- SmH 1560 (endast) $\frac{1}{2}$ **skt.**
1 deuj, 1559 **1 kruj**; kallas ibland 'herr Birgers gods'.
 1553–59 **1 pbuj** (Prebenda Petri martyris); saknas 1554.
 1559–62 **1 kyuj**.
 1551 (endast) **1 aoet**; öde.
1 fr (Karl Holgersson /Gera/).
- 1380-talet(?) köper Bo Jonsson (Grip) av Peder i Näs, Locknevi sn, 2 alnar jord i G (VreS G 2, odat).
- 1383 köper Bo Jonsson av Gudmund Bukker 1 aln jord i G skog (se Rössle) (SRP 1938, VreS J 14).
- 1380–86(?) överlåter Johan Eriksson, kanik i Linköping, till Bo Jonsson $4\frac{1}{2}$ alnar jord i G (se Ottinge, Lofta sn) (VreS K 29, odat).
- 1405 säljer Knut Bosson (Grip) till sin styvfar Bengt Nilsson (Lejonansikte) 12 alnar jord i G (se Samsvik, Gladhammars sn) (SD 553, 580).
- 1543 har utjorden ekskog till tre svin och räntar 0:2 pn; jorden anges tillhöra Bengt Nilsson (Färila) (SmH 1543:8).
- 1551 räntar ett öde arv och eget-torp $0\frac{1}{2}$ pn ; det har tidigare innehafts av hustru Brita, Lars Anderssons i Nyköping (SmH 1551:11).
- 1560 har David Tomasson i Västervik ett halvt skattetorp i G som han förut ingen skatt utgjort för. Det har åker till 2 tunnor och 3 skäppor samt äng till 3 lass hö, gott mulbete och utrymme samt ollonskog till 9 svin – frälsegården har åker till 3 tunnor och äng till 4 lass hö, något mulbete, gott utrymme, någon svedje- och näverskog, ollonskog till 13 svin, gott fiskevatten till braxen, gädda, abborre och mört; till gården brukas en dekanjord som har 2 skäppor åker och äng till 3 lass hö. (SmH 1560:31)
- Hult** 1360 *y Hulttum* (?DS 6344, avskr), 1431 *i Hwltte* (RAP 12/6), 1460 *i Hulthe* (RAP 4/10) – 7 G, 2 h.
- SmH **2 sk.**

1545–62 **1 kyuj.**

1360–62 är Vigorm i H faste på häradstinget; belägget kan även gälla H i Hallingebergs sn (?DS 6344, 6443).

1377 är Dan i H faste på häradstinget (VrängApp 4/4, avskr).

1431 är Botvid i H faste på häradstinget (RAp 12/6).

1460 är Lars i H faste på häradstinget (RAp 4/10, HUBp 4/10).

1479 är Håkan i H faste på häradstinget och 1482 är han en av häradets synemän vid en rågångssyn (G VIIa:23 f 79, HBR s 219).

1506 är Sven i H faste på häradstinget (HultaAp u d).

1560 har båda gårdarna vardera åker till 5 tunnor och äng till 6 lass hö, gott mulbete och utrymme, någon svedjeskog, god timmerskog, någon näverskog, ollonskog till 4 svin, gott fiskevatten till gädda, abborre, mört och braxen samt 2 notvarp och ålfiske till 4 pund (SmH 1560:31).

1562 förlänar Erik XIV till Svante Sture, som del av underhåll för dennes grevskap, utjorden som räntar 0:3 pn (se Stegeholm) (Sivers s 349–53).

Hultekarlsö 1544 *Hultakarsö* (SmH 1544:15) – 7 G, 2 h.
SmH 1544–62 **1 kruj.**

*Ingolfs 1380–86(?) *Ingolfs Rytzla* (VreS K 29, odat, avskr).

Rytzla 1380–86(?) överlåter Johan Eriksson, kanik i Linköping, till Bo Jonsson (Grip) 4½ alnar jord i en äng som kalllas I (se Ottinge, Lofta sn) (VreS K 29, odat).

*Iwars 1380–86(?) *Iwars Ryslom* (VreS K 29, odat, avskr).

Ryslom 1380–86(?) överlåter Johan Eriksson, kanik i Linköping, till Bo Jonsson (Grip) 4½ alnar jord i I (se Ottinge, Lofta sn) (VreS K 29, odat).

1380-talet(?) överlåter Mattis Basse och Tore i Slädö, Lofta sn, till Bo Jonsson 4 stänger jord (se Åldersbäck, Gladhammars sn) (VreS M 23, odat).

- *Kersatorp** 1380–86(?) *Kersatorp* (VreS K 29, odat, avskr).
 1380–86(?) överlåter Johan Eriksson, kanik i Linköping, till Bo Jonsson (Grip) en skogslott i K (se Ottinge, Lofta sn) (VreS K 29, odat).
- *Krakobodhom** 1380–86(?) *Krakobodhom* (VreS K 29, odat, avskr), 1405 i *Krakabodha* (SD 580), 1500 *Kreckabode* (RAp 25/1) – nu Gagersvik (7 G, 1 i) (Petersen s 206).
 1380–86(?) överlåter Johan Eriksson, kanik i Linköping, till Bo Jonsson (Grip) 4½ alnar jord i K (se Ottinge, Lofta sn) (VreS K 29, odat).
 1405 säljer Knut Bosson (Grip) till sin styvfar Bengt Nilsson (Lejonansikte) 12 alnar jord i K (se Samsvik, Gladhammars sn) (SD 553, 580).
 1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin mor Kristina Karlsdotter en utjord som räntar 0:0:4 pn (se Fågelvik, Tryserums sn) (RAp 25/1).
- Kronängen** Se *Strandeng.
- Kålåker** 1377 i *Kallekar* (VrångApp 4/4, avskr), 1381 i *Kollaker* (HUBp 15/6), 1482 i *Vesterkarlåcker* (B 19 nr 258, avskr), 1543 *Kålåker* (SmH 1543:8) – 7 G, 2 h.
 SmH 2 sk.
 1 de (Dekanatet i Linköping), 1564 1 fr.
 1377–86 är Botvid i K vid flera tillfällen faste på häradstinget (VrångApp 1377 4/4, HUBp 1381 15/6, A II 8 s 55, SRP 1599, 2187, KrappSp 1385 6/5).
 1385 (?) överlåter Sven i Ullevi, Gamleby sn, till Björn Sop jord i K med åker och äng, skog och fiskevatten (?A II 8 s 55).
 1482 är Nils Jönsson i 'Västra Kålåker' faste på häradstinget (B 19 nr 258).
 1486 är Nils i K faste på häradstinget (RAp 25/10).
 1525 (?) är Inge i K löftesman vid en skilsmässoförhandling inför domkapitlet (HBR s 388).
 1560 har ena skattegården åker till 5 tunnor samt äng till 16 lass hö, gott mulbete och utrymme, någon svedjeskog, god timmerskog och näverskog, gott fiskevatten

till gädda, abborre, mört och braxen, fiskevatten i saltsjön samt ålfiske till 4 pund – den andra skattegården har åker till 4 tunnor och äng till 12 lass hö, i övrigt lika som den första – dekanhemmanet har åker till 3 tunnor och äng till 6 lass hö, gott mulbete och utrymme, någon svedjeskog, god timmerskog, någon näverskog, gott fiskevatten till gädda, abborre och braxen samt fiske i saltsjön, 4 notvarp och ålfiske till 2 pund (SmH 1560:31).

Kårby

1385 *i Karaby* (A II 8 s 55, avskr), 1386 *i Karaby* (RAp 20/1, SRP 2187) – 7 G, 1 f.

SmH **1 sk**; taverna 1565–68, öde 1569–70.

2 fr (Peder Axelsson /Banér/, 1562 Ture Pedersson /Bielke); en öde 1567, båda öde 1569.

1385 är Alle i K faste på häradstinget (A II 8 s 55).

1386 är Alle och Johan i K fastar på häradstinget (SRP 2187).

1443 bevittnar Magnus Johansson i K ett köpebrev daterat i Törnsfall (A II 8 s 55).

1460 är Olof i K faste på häradstinget (RAp 30/4).

1560 har skattegården åker till 4 tunnor samt äng till 12 lass hö, något mulbete, gott utrymme, god timmerskog, någon näverskog, något fiskevatten till gädda, abborre, mört och braxen samt 3 notvarp – frälsegårdarna har vardera åker till 2 tunnor och 2 skäppor samt äng till 10 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmer- och svedjeskog, gott fiskevatten till braxen, gädda, abborre och mört (SmH 1560:31).

Källsaker

1410 (?) *i Kättilsåker Eng* (Gen 18 f 99, avskr), 1423 *i Kætilsaker* (RAp 22/3), 1474 *war Kætilsaker* (Rääf 1:127), 1494 *i Kætils aakra enghom* (RAp 26/6), 1543 *Kellinsåker* (SmH 1543:8) – 7 G, 1 i.

SmH **1 de** (Dekanatet i Linköping), 1564 **1 fr**.

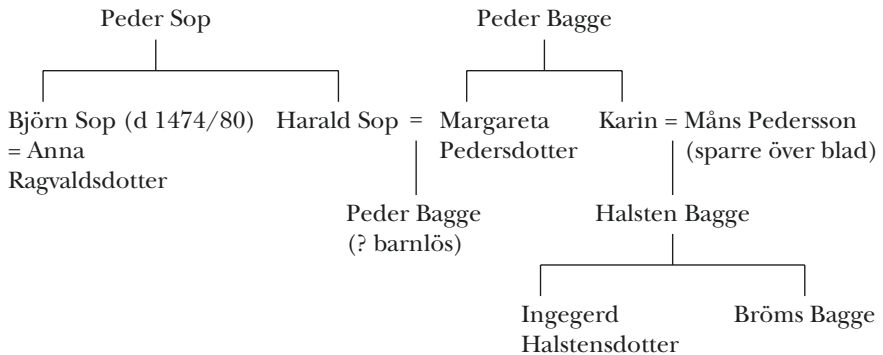
1 fr (Ingrid Halstensdotter /Bagge av Berga/, 1562 Bröms Bagge).

1410 (?) pantsätter Måns Länk (ginbalk) 6 stänger jord i K äng till Bengt Nilsson (Lejonansikte) (se Utrike, Lof-ta sn) (Gen 18 f 99, regest).

- 1423 är Gudmund i K faste på häradstinget (RAp 22/3).
 1474 ger Björn Sop till sin hustru Anna Ragvaldsdotter jord i Norrby, Asby sn, i morgongåva istället för de två gårdar i K om 10:0 pn avgäld som han förut givit henne (Rääf 1:127).
 1494 och 1502 se *Länksmala.
 1560 har dekanhemmanet åker till 5 tunnor och äng till 14 lass hö, gott mulbete och utrymme, någon svedjeskog och näverskog, ollonskog till 2 svin – frälsehemmanet har åker till 5 tunnor och äng till 14 lass hö, gott mulbete och utrymme, någon svedjeskog, något fiskevatten til braxen, gädda, abborre och mört (SmH 1560:31).

Släkttavlan nedan visar hur de personer är besläktade som efter 1474 är belagda som ägare av byns frälsehemman:

Källor: SMV s 591, GiSi 49 s 49, EÄ 1 s 192

*Länksmala 1494 *Länksmala* (RAp 26/6), 1546 *Mölle eng* (ÖgH 1546:1), 1558 *Målen* (SmH 1558:9) – troligen identisk med den utjord 'Målen' som 1707 ligger på Västerviks stads mark gränsande mot Källsåker omkr 400 m SSV om nuv Lillskog (7 G, 1 j) (VäHist 1 s 302, Västerviks stad G111-1:5, LmV).

SmH 1553–58 **1 vaktlång**.

1410 (?) se Källsåker.

- 1494 skänker Måns Länk till Vadstena kloster ängen L som ligger för 6 stänger i Källsåkers ängar och räntar ½:0 pn (se *Marstadom) (RAp 26/6).
- 1502 har klostret en äng som kallas L och ligger för 6 stänger samt räntar ½:0 pn (HH 16 s 71).
- 1546–52 räntar ängen 0:2 pn; 1551 är den öde (ÖgH 1546:1, 1551:5, 1552:13).

- *Marslötum** 1380–86(?) *Marslötum* (VreS K 29, odat, avskr), 1405 *i Mar-slöte* (SD 580).
- 1380–86(?) överlåter Johan Eriksson, kanik i Linköping, till Bo Jonsson (Grip) 4½ alnar jord i M (se Ottinge, Lofta sn) (VreS K 29, odat).
- 1405 säljer Knut Bosson (Grip) till sin styvfar Bengt Nilsson (Lejonansikte) 12 alnar jord i M (se Samsvik, Gladhammars sn) (SD 553, 580).

- *Marstadom** 1380–86(?) *Marstadom* (VreS K 29, odat, avskr), 1494 *i Marstadha* (RAp 26/6), 1546 *Marstada* (ÖgH 1546:1) – bebyggelseläge ev omkr 500 m SV om sjön Maren (7 G, 1 j) (Västerviks stad G111-1:5, LmV).

SmH 1553–58 **1 vaktlång.**

- 1380–86(?) överlåter Johan Eriksson, kanik i Linköping, till Bo Jonsson (Grip) 4½ alnar jord i M (se Ottinge, Lofta sn) (VreS K 29, odat).
- 1410 (?) pantsätter Måns Länk (ginbalk) en gård i M samt jord i Källsåker äng till Bengt Nilsson (Lejonansikte) (se Utrike, Lofta sn) (Gen 18 f 99, regist).
- 1494 skänker Måns Länk till Vadstena kloster en gård i M, med skog och fiskevatten, som länge varit öde och legat för äng och räntar ½:0 pn samt ängen *Länksmala; allt detta till provent för jungfrun Elin Pedersdotter vid hennes inträde i klostret. Om någon av Måns arvingar efter hans död vill lösa godset skall detta ske till en summa av 75:0 pn (se DV 911:2) (RAp 26/6).
- 1502 har klostret ett ödetorp som kallas M, vilket ligger för äng och räntar ½:0 pn (HH 16 s 71).
- 1546–52 har Vadstena kloster en äng som räntar 0:3 pn (ÖgH 1546:1, 1551:5, 1552:13).

1560 har Per Johansson i Västervik M som har äng till 7 lass hö (SmH 1560:31).

Mommehål

1385 *i Mummohule* (UUBp 5/8), 1405 *Mummahul* (SD 549), 1543 *Mummehål* (SmH 1543:8) – 7 G, 1 i.

SmH 1545–60 **1 kyuj**, 1560 till aoe nedan.

1 de (Dekanatet i Linköping), 1564 **1 fr**.

1553 59 **1 pbuj** (Prebenda Petri martyris); saknas 1554.

1 aoe, 1560 med kyuj ovan.

1385 köper Bo Jonsson (Grip) av Martin Jönsson 2 alnar jord (se Kilmare, Gladhammars sn) (UUBp 5/8).

1380–86(?) överlåter Johan Eriksson, kanik i Linköping, till Bo Jonsson 4½ alnar jord i M (se Ottinge, Lofta sn) (VreS K 29, odat).

1405 säljer Karl Magnusson (Örnfot) till Knut Bosson (Grip) jord i M (se Samsvik, Gladhammars sn) (SD 549).

1405 säljer Knut Bosson till sin styvfar Bengt Nilsson (Lejonansikte) 12 alnar jord i M (se Samsvik, Gladhammars sn) (SD 553, 580).

1412 är ”Tyrother” i M faste på häradsstinget (SD 1583).

1420–50(?) pantsätter Peder Sop en äng kallad ödeängen (*ödeengh*) till Gudmund Ingelsson, borgare i Västervik (U 269a s 24, avskr).

1551 har arv och eget-gården 36 alnar jord, åker till 3 tunnor samt äng till 30 sommarlass hö och gott utrymme; den har tidigare innehafts av hustru Brita, Lars Anderssons i Nyköping (SmH 1551:11).

1560 har dekanhemmanet åker till 5 tunnor och äng till 11 lass hö, gott mulbete och utrymme, god svedjeskog och näverskog, gott fiskevatten till gädda, braxen, abborre och mört samt 1 notvarp – arv och eget-hemmanet har åker till 3 tunnor och äng till 8 lass hö, något mulbete och utrymme, god timmerskog och någon svedjeskog samt något fiskevatten till braxen, gädda, abborre och mört; till gården brukas en kyrkojord i samma gårde som har åker till 1 tunna och äng till 3 lass hö (SmH 1560:31).

1562 försäljer Anders Persson m fl till Erik XIV en gård som räntar 1 pund smör (se Blekhem) (AoE 38 f 380r-v).

Målsrum Se Stadens Allmänning under Nya Västervik.

*Mörtebäck 1380-talet(?) överlåter Magnus i Rössle till Bo Jonsson (Grip) 16 alnar jord i M (*i Mörtebäck*) (se Rössle) (VreS H 26).

Mörtvik 1383 *i Mørtowik* (RAp 23/5, SRP 1938) – 7 G, 0 i.
1383 köper Bo Jonsson (Grip) av Gudmund Bukker 3 alnar jord i M (se Rössle) (SRP 1938, VreS J 14).
1380–86(?) överlåter Johan Eriksson, kanik i Linköping, till Bo Jonsson 4½ alnar jord i M (se Ottinge, Lofta sn) (VreS K 29, odat).

Nyhägn 1380-talet(?) *innan Nyahegnadz engh* (VreS G 1, odat, avskr) – 6 G, 9 j.
1380-talet(?) byter Lars i Ölvinge, Odensvi sn, bort till Bo Jonsson (Grip) 10½ alnar jord i N äng (se Målsrum, Nya Västervik) (VreS G 1, odat, avskr).
1380-talet(?) överlåter Sven Ulfsson och hans hustru Ramborg Kristinadotter till Bo Jonsson 22½ alnar jord i N (se Målsrum, Nya Västervik) (VreS M 16, odat).

Prästgården 1523 *Törnefall* (HBR s 582) – 7 G, 1 f.
1523 redovisas prästgårdens inventarium enligt följande: 1 räckebolster, 1 huvudbolster, 1 sängöverkast, 1 sängtäck, 2 grytor om 1 pund och ett handfat gjort som ett lejon (HBR s 582).
1560 har prästgården 6 tunnor åker samt äng till 14 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmerskog, någon svedjeskog samt ollonskog till 8 svin, gott fiskevatten till gädda, abborre, braxen och mört samt 12 notvarp (SmH 1560:31).

Rössle 1383 *i Rytzlom* (RAp 23/5, SRP 1938), 1405 *Rijzla* (SD 549), 1489 *i Røzlæ* (C 24 f 27v), 1543 *Rydhsla* (SmH 1543:8) – 7 G, 0 j.

- SmH **1 de** (Dekanatet i Linköping), 1564 **1 fr.**
 1553–59 **1 pbuj** (Petri martyris i Linköping); saknas
 1554.
1 fr (1562 Gabriel Kristiernsson /Oxenstierna/);
 öde 1567–69.
- 1380-talet(?) överlåter Magnus i R till Bo Jonsson (Grip) 7½
 alnar jord i R samt jord i *Mörtebäck och *Tortaboda
 (VreS H 26).
- 1380-talet(?) överlåter Lundvid i Getterum, Hjorteds sn, till
 Bo Jonsson 3 alnar jord i R (VreS M 19).
- 1383 överlåter Gudmund Bukker till Bo Jonsson 5 alnar
 jord i R och jord i *Gasabækxhult, *Gyudhøyo mala,
 Gäddeglo, Mörtvik och *Stæk (SRP 1938).
- 1380–86(?) överlåter Johan Eriksson, kanik i Linköping,
 till Bo Jonsson 4½ alnar jord i R (se Ottinge, Lofta
 sn) (VreS K 29, odat).
- 1405 säljer Karl Magnusson (Örnfot) till Knut Bosson
 (Grip) jord i R (se Samsvik, Gladhammars sn) (SD
 549).
- 1405 säljer Knut Bosson till sin styvfar Bengt Nilsson (Le-
 jonansikte) 12 alnar jord i R (se Samsvik, Gladham-
 mars sn) (SD 553, 580).
- 1446 säljer Birgitta Turesdotter (båt) till Karl Knutsson
 (Bonde) en gård i R (se Gällerskulla) (C 4 f 11v, 38,
 EEKb s 17 f).
- 1473 skrivs en minnesanteckning i arvsjordeboken efter
 Karl Knutsson: 'Till minnes om en gård i Rössle och
 en gård i Samsvik som Magnus Wallemar haver' (C 8
 f 7).
- 1482 upptas i Ivar Axelssons (Tott) jordebok en gård som
 räntar 4 mark gutniska (se Hovgården, Gladham-
 mars sn) (C 23 f 13).
- 1489–90 har Magdalena Karlsdotter (Bonde) en gård som
 räntar 4 mark gutniska (1490 3 mark gutniska) (C 24
 f 27v, 51).
- 1494 räntar Magdalena Karlsdotters gård 3 mark gutniska
 (Vinsjfb f 10v).
- 1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin mos-
 ter Magdalena Karlsdotter jord som räntar 1:0 pn (se

Fågelvik, Tryserums sn) (RAp 25/1).

1560 har dekanhemmanet åker till 2 tunnor och äng till 6 lass hö, gott mulbete och utrymme, god svedjeskog, timmerskog och näverskog, något fiskevatten till gådda, abborre, mört och braxen samt 1 notvarp; skatten är bonden förlänt av Kungl Maj:t (SmH 1560:31).

***Siöhultum** Se Stadens Allmanning under Nya Västervik.

Skvagerfall 1382 *i Squakrafal* (RAp 7/6, SRP 1726), 1514 *Squakerfal* (C 21 f 18v) – 7 G, 2 i.
 SmH 1543–62 **1 deuj** (Dekanatet i Linköping).
 1553–59 **1 pbuj** (Prebenda Petri martyris).
1 kr.
1 fr (1562 Elsa Axelsdotter /Posse/); 1560 med fruj i Gagersrum, öde 1569–70.
 1382 är Johan i S faste på häradstinget (SRP 1726).
 1380–86(?) överlåter Johan Eriksson, kanik i Linköping, till Bo Jonsson (Grip) 4½ alnar jord i S (se Ottinge, Lofta sn) (VreS K 29, odat).
 1405 säljer Knut Bosson till sin styvfar Bengt Nilsson (Lejonansikte) 12 alnar jord i S (se Samsvik, Gladhammars sn) (SD 553, 580).
 1423 är Lasse i S faste på häradstinget (RAp 22/3).
 1514 har Gunhild Johansdotter (Bese) jord som räntar ½:0 pn (se Nygård, Lofta sn) (C 21 f 18v).
 I en samtida, men odaterad räkenskap är räntan för S identisk (C 40 f 11).
 1543 har utjorden ekskog till fyra svin och räntar 0:1 pn (SmH 1543:8).
 1553 upptas i jordebok över fru Gunhild Johansdotters efterlämnade gods en gård med åker till 4 spann, äng till 8 lass hö, ganska lite vedbrand och mulbete samt kvarnställe som maler höst och vår; räntan är 1:0 örtug (BiS E 1986).
 1560 har kronohemmanet åker till 3 tunnor och äng till 3 lass hö, gott mulbete och utrymme samt någon svedje-, timmer- och näverskog – till gården ligger också en utjord: ‘vet intet åtskilja’ – frälshemmanet har

åker till 2½ tunnor och äng till 3 lass hö, något mulbete och gott utrymme, god timmerskog och någon svedjeskog (SmH 1560:31).

1560 får Elsa Axelsdotters (Posse) barn jord som räntar 0:4 pn i arv efter sin far Axel Eriksson (Bielke) (se Nygård, Lofta sn) (BiS E 1986).

***Strand
ængen**

1559 *Strandeng* (SmH 1559:21) – enl skifteskarta över Kåläker 1775 identisk med nuv Kronängen (Törnsfall G99-19:1, LmV).

SmH **1 kyäng**, 1564 **1 kräng**.

*Stæk

Se Stadens Allmanning under Nya Västervik.

Svinnarsbo

1371 *i Svinabodom* (DS X 17, avskr), 1442 *i Swinebodhom* (RAp 12/5) – 7 G, 0 h.

SmH **1 sk**.

1371 byter Botvid i S till sig av Olof i Kårby 10 alnar jord i Ärnäs mot 6 alnar jord i Horn, Gladhammars sn, och en mellangift på 2:0 pn (DS X 17).

1404 byter Asgot i S till sig av sin bror Magnus i Sömstad 12 alnar jord i S mot 17 alnar jord i Sömstad (A II 8 s 57).

1410 säljer Holmsten i Böljerum, Gladhammars sn, och Magnus presbyter jord i S (?A II 8 s 57).

1420 köper Asgot i S jord i S av Magnus presbyter (A II 8 s 57).

1426, 1442 och 1447 sitter Håkan i S i häradstingets nämnd (BockAp 1426 10/2, RAp 1442 12/5, A II 8 s 56).

1460 är Botvid i S faste på häradstinget (RAp 30/4).

1504 ges på häradstinget fasta på jord i S (A II 8 s 57).

1560 har gården åker till 5 tunnor och äng till 6 lass hö, gott mulbete och utrymme, någon svedjeskog, god timmerskog och näverskog, ollonskog till 13 svin, gott fiskevatten till gädda, abborre, mört och braxen samt 8 notvarp; till gården ligger dessutom Ärnäs ut-äng som har äng till 1 lass hö (SmH 1560:31).

- Sylltorp** 1411 *i Syllatorpe* (SD 1434, avskr), 1559 *Sylltatorp* (SmH 1559:21) – 7 G, 2 h.
 SmH 1543–44 **1 det** (Dekanatet i Linköping), 1545 **1 de**, 1564 **1 fr**; avgärdatorp 1543, öde 1567–70.
1 ky, 1564 **1 fr**; öde 1567–70.
 1411 vittnar Magnus i S på häradsstinget att de beskyllningar mot hans hustru och Guse Nilsson (båt) som framlagts saknar grund (SD 1434).
 1560 har dekanhemmanet åker till 2 tunnor och äng till 4 lass hö, något mulbete och utrymme samt ollonskog till 4 svin – kyrkolandbon har åker till 4 tunnor och äng till 11 lass hö, något mulbete och utrymme samt ollonskog till 4 svin (SmH 1560:31).
 1562 förlänar Erik XIV till Svante Sture, som del av underhåll för dennes grevskap, kyrkohemmanet som räntar 2 lispund smör och 6 dagsverken förutom fodringen (se Stegeholm) (Sivers s 349–53).
- Sömstad** 1404 *i Sömstodom* (A II 8 s 57, avskr), 1560 *Sömstade* (SmH 1560:31) – 7 G, 0 h.
 SmH 1562–68 **1 sk**; nyupptaget 1562.
 1560 (endast) **1 kruj** brukas till Duvekulla.
 1404 byter Magnus i S till sig av sin bror Asgot i Svinnersbo 17 alnar jord i S mot 12 alnar jord i Svinnersbo (A II 8 s 57).
 1560 har utjorden äng till 3 lass hö; en svårtolkad anteckning anger dessutom att 'kronans bonde' Lasse Ingolfsson 1559 hade äng till 4 lass (SmH 1560:31).
- *Tortaboda** 1382 *innan Tortabodhum* (RAp 8/11, SRP 1775).
 1380-talet(?) överlåter Lars i Ölvinge, Odensvi sn, till Bo Jonsson (Grip) 2 2/3 alnar jord T (se *Stæk, Nya Västervik) (VreS G 9, odat).
 1380-talet(?) överlåter Agneta i Målsrum till Bo Jonsson 3¼ alnar jord i T (se Målsrum, Nya Västervik) (VreS J 15, odat).
 1380-talet(?) överlåter Magnus i Rössle till Bo Jonsson 13½ alnar jord i T (se Rössle) (VreS H 26, odat).
 1380-talet(?) överlåter Sven Ulfsson och hans hustru Ram-

borg Kristinadotter till Bo Jonsson 29½ alnar jord i T (se Målsrum, Nya Västervik) (VreS M 16, odat).

1382 överlåter Holmfrid i Hörtingerum, Gladhammars sn, till Bo Jonsson 1 2/3 alnar jord i T (se Målsrum, Nya Västervik) (SRP 1775).

Trumphult 1380-talet(?) i *Trumphultum* (VreS G 8, odat, avskr) – 7 G, 0 j – nu i Gladhammars sn.

1380-talet(?) överlåter Torsten skraddare till Bo Jonsson (Grip) 1 aln jord i T (VreS G 8, odat).

1380–86(?) överlåter Johan Eriksson, kanik i Linköping, till Bo Jonsson 4½ alnar jord i V (se Ottinge, Lofta sn) (VreS K 29, odat).

Vassbäck Se Gladhammars sn.

*Wrangia-kierr 1380-talet(?) i *Wrangiakierr* (VreS J 15, odat, avskr), 1544 *Vrångakierr* (SmH 1544:15) – senare kallat 'Herrehagarna' (Sivers s 237, Västerviks stad G111-1:5, LmV) – 7 G, 1 i–j.

SmH 1544 (endast) **1 fr.**

1380-talet(?) byter Lars i Ölvinge, Odensvi sn, bort till Bo Jonsson (Grip) 10½ alnar jord i W äng (se Målsrum, Nya Västervik) (VreS G 1, odat).

1380-talet(?) överlåter Agneta i Målsrum till Bo Jonsson 4 1/3 alnar jord i W (se Målsrum, Nya Västervik) (VreS J 15, odat).

1380-talet(?) överlåter Sven Ulfsson och hans hustru Ramborg Kristinadotter till Bo Jonsson 27½ alnar jord i W (se Målsrum, Nya Västervik) (VreS M 16, odat).

1519 får Lars Andersson brev på W äng (PosseS E 5102).

Vångsunda 1381 i *Vapnsundom* (HUBp 15/6) – 7 G, 1 f.

SmH **1 sk.**

1381–86 är Torsten i V vid flera tillfällen faste på härads-tinget (HUBp 1381 15/6, A II 8 s 55, SRP 1599, 1726, 2187, KrappSp 1385 6/5).

1412 är Nils i V faste på härads-tinget (SD 1583).

1442 är Torsten i V faste på härads-tinget (RAP 12/5), 1445

- sitter han i nämnden på lagmansting i Västervik (RAp 8/3, EEKb s 14). Han är även nämndeman 1447 (A II 8 s 56).
- 1560 har gården åker till 6 tunnor och 2 skäppor samt äng till 6 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmerskog, någon näverskog, ollonskog till 9 svin, gott fiskevatten till gädda, abborre, mört och braxen samt 6 notvarp (SmH 1560:31).
- *Ytterhultt** 1380–86(?) *Yterstadh huirwa* (?VreS K 29, odat, avskr), 1549 *Ytterhultt* (SmH 1549:4B).
SmH 1549–62 **1 kyuj**.
1380–86(?) överlåter Johan Eriksson, kanik i Linköping, till Bo Jonsson (Grip) en äng i ?Y horva och 4½ alnar jord i ett gärde (se Ottinge, Lofta sn) (?VreS K 29, odat).
1562 förlänar Erik XIV till Svante Sture, som del av underhåll för dennes grevskap, utjorden som räntar 0:1 pn (se Stegeholm) (Sivers s 349–53).
- *Yterstadh** Se *Ytterhultt.
- Ärnäs** 1371 *Ärnanäs* (DS X 17, avskr), 1560 *Ärmenes eng* (SmH 1560:31) – 7 G, 0 h – se Svinnarsbo.
- Överby** 1544 *Öffraby* (SmH 1544:15) – 7 G, 1 f
SmH **1 kr**; öde 1567.
1 fr (Anna Håkansdotter /Hålbönäsätten/); öde 1567–68, 1570.
1560 har kronogården åker till 3 tunnor och äng till 10 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmerskog och någon svedjeskog – frälsehemmanet har åker till 2½ tunna och äng till 8 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmerskog samt någon svedje- och näverskog (SmH 1560:31).
- Örserum** Se Lofta sn.

Gamleby socken

1275 *ecclesia in Wæstæwic* (DS 600, avskr).

1340 *parochie Vestirwik* (DS 3532, avskr).

1352 *in parochia Vesturuuik* (DS 4872).

1370 *i Vesteruikesokn* (DS 8133a).

1385 *i Vestervika sokn* (LSBp 27/10).

1410 *i Wæsterwiik sokn* (SD 1334).

1411 *Væstirwika kirkio* (SD 1143).

1442 *widh Westerwika kirkio* (RAp 12/8).

1456 *i Gambla Westerwik* (RAp 3/2).

1484 *i Gamble Westerwig sogn* (RAp 22/9).

1514 *i Gambla Vesteruik* (C 21 f 18v).

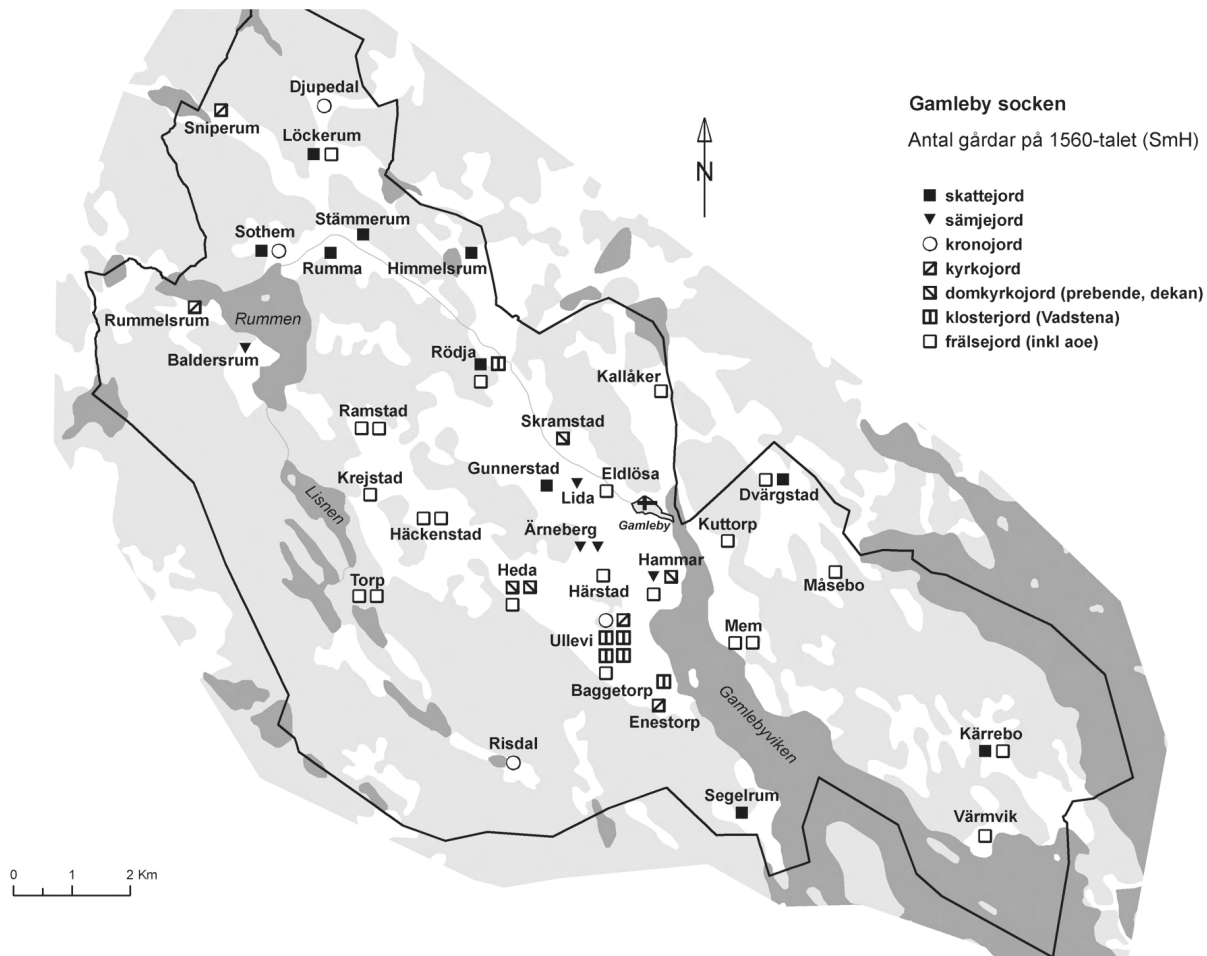
1554 *udi Vestervijck sochn* (GR 24 s 322).

Omfattning: Socknens gränser har justerats vid flera tillfällen under medeltiden och därefter. Segersgårde hörde under 1300-talet till socknen, men överfördes till Lofta senast 1510. Kärrebo och Hummelängen överfördes under senmedeltid från Lofta.

Djupedal överflyttades till Överum i samband med denna sockens bildande 1930 (Kbr 21/3).

Gamleby kyrka med omnejd, fotografi från 1850-talet (foto ATA).

Kyrkan: Under 1100-talet uppfördes troligen en romansk kyrka med sydportal och smalare kor. Under 1200-talet breddades koret och blev raksluttet. Man rev också nordväggen, breddade och välvde kyrkan till treskeppig. Då den första gången omtalas år 1275 innehar kung Magnus patronatsrätten och överför den då till dekanatet vid Linköpings domkyrka.

Kyrkan var uppförd i gråsten med fönsteromfattningar i tegel. Den hade i början av 1400-talet glasmålningar bekostade av Bo Jonssons (Grip) änka (SD 1143). Takfallet var spetsigt och gavlarna hade blinderingar i tegel. Byggnaden brändes 1612 men återställdes inom kort. Snart upptäcktes dock problem med förbandet mellan gavlar och långsidor och åtskilliga reparationsförsök genomfördes. Först 1826 beslutade man dock att bygga ny kyrka. Efter det att den nya kyrkan invigts 1837 såldes den gamla och kom därefter att användas som spannmålmagasin tills den revs omkr 1875.

Av medeltida inventarier återstår en senmedeltida nattvardskalk i silver vars cuppa troligen utbyttes 1713.

(RAÅ Gamleby 360:1, Cnatingius et al, Lindqvist, Petersen s 213, 219)

Runstenar saknas.

- Baggetorp** 1361 *i Baggathorp* (DS 6443, avskr), 1447 *i Torppe* (VaKlJb s 32), 1459 *i Baggatørpp* (RAp 19/2) – 7 G, 3 h.
SmH **1 vaktl**, 1559 **1 aoe**, 1565 **1 vaktl**.
- 1361 är Tomas i B faste på häradstinget (DS 6443).
- 1411 utfärdas intyg att Dan i B och hans svärfar Sven i Ullevi friar Guse Nilsson (båt) från skuld till Dans husturus (och Svens dotters) död (SD 1434).
- 1447/57 har Vadstena kloster en landbo i 'Torp' som räntar 2:0 pn (VaKlJb s 32, 88).
- 1459 är Olof i B faste på lagmansting (RAp 19/2).
- 1466 är Olof i B rättare över klostrets gods i Tjust; han köper fisk för landgillet och avger varje år räkenskap för abbedissan (HH 16 s 67).
- 1473 räntar klostrets landbo 3 mark gutniska; dessutom arrenderar landbon Olof klostrets jord i *Stene och Valstad (HH 16 s 70).
- 1486 är Olof Månsson i 'Torp' faste på häradstinget (?RAp 25/10, ?G VIIa:23 f 147).

Antal jordeboksenheter 1544/45 (1570)

	sk	sä	kr	kruj	kräng	ky	kyuj	kyäng	pb	bt	de	deu	vakl	aoe	fr	
Baggetorp	-	-	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	1 (1)	--	-	-
Baldersrum	-	-	1 (1)	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-	-
Djupedal	-	-	--	1 (1)	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-	-
Dvärgstad	1	(1)	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	1	(1)
Eke	-	-	--	--	--	1 (0)	--	--	--	--	--	--	--	--	-	-
Eldslösa	-	-	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	1	(1)
Enestorp	-	-	--	--	1 (1)	--	1 (1)	--	--	--	--	--	--	--	-	-
Gunnerstad	1	(1)	--	--	--	--	0 (1)	--	--	--	--	--	--	--	-	-
Hammar	-	-	1 (0)	--	--	--	--	--	--	--	1 (0)	--	--	--	0	(1)
Heda	-	-	--	--	--	--	--	--	1 (0)	--	1 (0)	--	--	--	1	(3)
Himmelsrum	1	(1)	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-	-
Hummelängen	-	-	--	--	2 (2)	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-	-
Häckenstad	-	-	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	2	(2)
Härstad	-	-	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	0 (1)	1	(0)
Klev	-	-	--	--	--	--	--	--	--	1 (1)	--	1 (0)	--	--	-	-
Krejstad	-	-	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	1	(1)
Kuttorp	-	-	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	1	(1)
Kärrebo	1	(1)	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	1	(1)
Lida	-	-	1 (1)	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-	-
Löckerum	1	(1)	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	1	(1)
Mem	-	-	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	2	(2)
Måsebo	-	-	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	1	(1)
Ramstad	-	-	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	2	(2)
Risdal	-	-	--	1 (1)	--	--	--	1 (0)	--	--	--	--	--	--	-	-
Rumma	1	(1)	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-	-

Rummelsrum	-	-	--	--	--	--	1 (1)	--	--	--	--	--	--	1 (1)	--	-	-	
Rödja	1	(1)	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	1 (1)	--	1	(1)	
Segelrum	1	(1)	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	
Skarpetorp	-	-	--	--	--	--	--	1 (1)	0 (1)	--	--	1 (0)	--	--	--	0	(1)	
Skramstad	-	-	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	
Sniperum	-	-	--	--	--	--	1 (0)	--	--	--	--	--	--	--	--	0	(1)	
Sothem	1	(1)	--	1 (1)	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	
Stångeland	-	-	--	--	--	--	--	--	0 (1)	--	--	--	--	--	--	--	--	
Stämmerum	1	(1)	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	
Torp	-	-	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	2	(2)
*Trostada	-	-	--	--	--	--	--	--	0 (1)	--	--	--	--	--	--	--	--	
Ullevi	-	-	--	1 (1)	--	--	1 (1)	--	--	--	--	--	--	4 (4)	--	1	(1)	
Väle	-	-	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	1 (0)	--	--	--	--	
Värnvik	-	-	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	1	(1)	
Ärneberg	2	(0)	--	--	--	--	--	1 (0)	--	--	--	--	--	--	--	--	--	
Summa	12	(10)	3 (2)	4 (4)	3 (3)	1 (0)	4 (3)	3 (2)	0 (3)	1 (0)	1 (1)	3 (0)	2 (0)	7 (7)	0 (1)	20	(24)	

Dessutom redovisar längderna: **skäng:** Gunnerstad 1 (0) – **säkvärn:** Baldersrum 0 (1).

- 1502 ligger gården för 52 ½ alnar och landbon räntar 1:0:4 pn svenska (HH 16 s 70).
- 1524–61(?) överlåter Jon Hök, borgare i Nya Västervik, till Birger Nilsson (Grip) 7½ alnar jord, samt jord i Härstad och Ullevi (VreS K 19, odat).
- 1560 har gården åker till 5 tunnor samt äng till 16 lass hö, något mulbete och gott utrymme, ollonskog till 6 svin, gott fiskevatten i saltviken (*i salte wiken*) (SmH 1560:31).

Baldersrum 1390 *i Ballindzhammar* (G VIIa:23 f 132, avskr), 1486 *i Ballarshammar* (G VIIa:23 f 147, avskr), 1504 *i Ballashammar* (G VIIa:23 f 147, avskr), 1544 *Ballishammer* (SmH 1544:15), 1560 *Ballersrum* (SmH 1560:31) – 7 G, 4 f.

SmH 1 sä.

- 1562 1 säkvarn; öde 1567.
- 1390 är Sone i B faste på häradstinget (G VIIa:23 f 132).
- 1486 säljer Ingils i *Kyfuanäs och Jon Persson till Torgils i B 16 alnar i B med hus och jord, åker och äng, skog och fiskevatten, kvarn och kvarnställe, torp och torpställen (G VIIa:23 f 147 r-v, se J 165 f 32r-v).
- 1504 säljer Måns till Torgils i B 20 alnar i B med hus och jord, kvarn och kvarnström samt fiske (G VIIa:23 f 147).
- 1560 har gården åker till 4 tunnor och 2 skäppor samt äng till 13 lass hö, gott mulbete och utrymme, god svedje- och timmerskog, ollonskog till 6 svin, gott fiskevatten till gädda, abborre och mört samt 8 notvarp (SmH 1560:31).

Bjärka 1383 *i Bierko* (LSBp 19/6), 1476 *Bierkæ ængh* (C 15 f 18), 1500 *Byrkæ* (RAp 25/1) – 7 G, 4 g.

1383 överlåter Johan Moltke och hans hustru Katarina Kettilsdotter (Glysing) till Bo Jonsson (Grip) 11 alnar jord (se Värnvik) (LSBp 19/6).

1385 är Nils i B faste på häradstinget (A II 8 s 55).

1380–86(?) överlåter Johan Eriksson, kanik i Linköping, till Bo Jonsson 2½ alnar jord i B (se Ottinge, Lofta sn) (VreS K 29, odat).

- 1460 är Björn i B faste på häradstinget; belägget kan ev gälla Björka, Eds sn (?RAp 4/10, HUBp 4/10).
- 1446 säljer Birgitta Turesdotter (båt) till Karl Knutsson (Bonde) en äng i B (se Gällerskulla, Gladhammars sn) (C 4 f 11v, 37v, EEKb s 17f).
- 1473 ärver Ivar Axelsson (Tott), på sin hustru Magdalena Karlsdotters (Bonde) vägnar, ett ödetorp som räntar 0:0:8 pn (C 8 f 8).
- 1475–76 upptas i Erik Erikssons d ä (Gyllenstierna) förläningssjordebok en äng som utger 0:0:8 pn (C 15 f 10, 18).
- 1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin mor Kristina Karlsdotter en utjord som räntar 0:0:7½ pn (se Fågelvik, Tryserums sn) (RAp 25/1).
- 1540 ärver Anna Karlsdotter (Vinstorpaätten) en utjord som räntar 0:0:4 pn (se Hasselö, Lofta sn) (UUBp 2/5).
- 1552 (?) upptas i jordebok efter Anna Karlsdotter (Vinstorpaätten, d 1552), änka efter Erik Eriksson d y (Gyllenstierna, d 1502), en utjord som räntar 0:1½ landgillespn (AKJb).

Djupedal

- 1368 *in Dyupadal* (DS 7703), 1544 *Diupedala* (SmH 1544:15), 1560 *Diupedall* (SmH 1560:31) – 7 G, 5 g – nuv Överums sn.
- SmH **1 kr**; öde 1568.
- 1368 är Brynolf i D faste på häradstinget (DS 7703).
- 1560 har gården åker till 2 tunnor och 3 skäppor samt äng till 8 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmerskog, ollonskog till 5 svin, något fiskevatten till gädda, abborre och mört samt 3 notvarp (SmH 1560:31).

Dvärgstad

- 1506 *i Dvestada* (HultaAp u d), 1514 *Dwersta* (C 21 f 18v) – 7 G, 4 h.
- SmH **1 sk**, med kruj i Hummelängen.
1 fr (Axel Eriksson /Bielke/).
- 1506 är Johan i D faste på häradstinget (HultaAp u d).
- 1514 har Gunhild Johansdotter (Bese) jord som räntar 0:4

dagsverkspn och 12 skäppor(?) (se Nygård, Lofta sn) (C 21 f 18v).

I en samtida, men odaterad räkenskap är räntan för D 0:6 pn och 0:0:4 dagsverkspn (C 40 f 10v).

1553 upptas i jordebok över fru Gunhild Johansdotters efterlämnade gods en gård som har åker till 7½ spann, äng till 16 lass hö, passlig timmerskog och vedbrand samt passligt mulbete; räntan är 0:5½ pn (BiS E 1986).

1560 har skattegården åker till 4 tunnor och 2 skäppor samt äng till 11 lass hö, något mulbete och utrymme, någon timmerskog samt ollonskog till 4 svin – frälsehemmanet har åker till 2 tunnor och äng till 5 lass hö, något mulbete och utrymme samt ollonskog till 3 svin (SmH 1560:31).

1560 får Elsa Axelsdotters (Posse) barn jord i arv efter sin far Axel Eriksson (Bielke) (se Nygård, Lofta sn) (BiS E 1986).

1563 utfärdar Karl i D brev att han av Elsa Axelsdotter (Posse) fått rätt att fiska i Hovricken 'så länge som hennes frudöme täckes', under förutsättning att det inte är henne till hinder eller förfång (BiS E 1986).

Eke

1380 *i Eek* (LSBp 10/11), 1545 *Eck* (SmH 1545:14) – 7 G, 3 g.

SmH 1545 **1 kräng**; 1560 till Risdal, är 1564 'lagd till gården'.

1380 säljer Tyrgils Geme, borgare i Västervik, till Bo Jonsson (Grip) 10 alnar jord i E (se Mem) (LSBp 10/11, NMp 10/11).

1385 överlåter Hinze krämare, borgare i V, till Bo Jonsson 1 aln jord i E (se Västervik) (KrappSp 6/5, två brev).

1560 har E äng till 11 lass hö (SmH 1560:31).

Eldslösa

1544 *Ödzlösa* (SmH 1544:15), 1560 *Esslösa* (SmH 1560:31) – 7 G, 4 g.

SmH **1 fr** (Peder Fleming).

1560 har gården åker till 9 tunnor samt äng till 24 lass hö samt något mulbete och utrymme (SmH 1560:31).

- Enestorp** 1544 *Enestorp* (SmH 1544:15), 1562 *Ennestorp* (SmH 1562:2) – 7 G, 3 h.
SmH **1 ky.**
1 kruj.
1562 har kyrkolandbon åker till 3 tunnor och äng till 7 vinterlass hö, passlig fälleskog och gott fiskevatten (SmH 1562:2).
- Gamleby** Se Västerviks stad.
- Gunnerstad** 1413 *aff Gunnerstodom* (TjHdAp 13/6, avskr), 1544 *Gunnersta* (SmH 1544:15) – 7 G, 3 g.
SmH **1 sk**, med deäng i Väle.
1544–60 **1 skäng**, till Lida.
1560 **1 kyuj.**
1413 tilldöms Lasse svensk 'en hop' av byn G som ligger öde. Då Lasse inte förmår 'allan byn att hägna' utses sex män av sittande tinget att mäta och skifta ut den jord som Lasse upptagit och de tillbyggningar han gjort (se SGL 10 s 126 f). (TjHdAp 13/6)
1560 har skattegården åker till 6½ tunna och äng till 19 lass hö, något mulbete och utrymme samt någon svedjeskog – skatteängen har åker till 1½ tunna och äng till 4 lass hö (SmH 1560:31).
- Hammar** 1383 *af Hambrom* (RAp 21/5, SRP 1936), 1544 *Hammar* (SmH 1544:15) – 7 G, 3 h.
SmH 1544–62 **1 sä.**
1543–62 **1 de**; öde 1543–45.
1559 **1 fr** (Peder Fleming).
Till Hammar skrivs 1383 Jöns Karlsson (okänt sigill) (SRP 1936).
1546 har dekanhemmanet legat i lindor och varit hävdat som äng en längre tid, men fogden har nu halverat landgille och fodring på 3 år så att hemmanet ska uppbyggas och åker upptagas; ännu 1554 utges halv avrad (SmH 1546:14, 1554:4).
1560 har sämjegården åker till 8 tunnor och äng till 21 lass

hö, något mulbete och utrymme, ollonskog till 36 svin, gott fiskevatten i 'saltviken' (*i Salthewichen*) samt 1 notvarp – dekanhemmanet har åker till 4 tunnor och äng till 12 lass hö, något mulbete och utrymme, ollonskog till 3 svin, något fiskevatten till gädda, abborre och mört samt 1 notvarp – frälsehemmanet har åker till 4 tunnor och äng till 6 lass hö, något mulbete och utrymme, ollonskog till 2 svin samt något fiskevatten till gädda, abborre och mört (SmH 1560: 31).

Heda

- 1368 *i Hebe* (DS 7703), 1543 *Heda* (SmH 1543:8) – 7 G, 3 g.
- SmH **1 de** (Dekanatet i Linköping), 1564 **1 fr.**
1 pb (Petri martyris i Linköping), 1564 **1 fr.**
1 fr (Karl Holgersson /Gera/).
- 1368 är Magnus i H faste på häradstinget (DS 7703).
- 1383 gör Bo Jonsson (Grip) jordskifte med Sjunde Ragvaldsson och Katarina Tegnesdotter (fem stjärnor) så att han till dem överlåter 15 alnar jord (se Dynestad, Lofta sn) (RAp 21/5, SRP 1936).
- 1380–86(?) överlåter Johan Eriksson, kanik i Linköping, till Bo Jonsson 15 alnar jord i H (se Ottinge, Lofta sn) (VreS K 29, odat).
- 1429 är Håkan i H faste på häradstinget (RAp 3/10, HulstaAp 3/10).
- 1479 är ?Gunnar i H faste på häradstinget (G VIIa:23 f 79).
- 1543 se Väle.
- 1546 är Erik i H faste på häradstinget (HjortedKyAp 30/4).
- 1560 har frälsehemmanet åker till 3 tunnor och äng till 9 lass hö, gott mulbete och något utrymme, god timmerskog och någon svedjeskog samt gott fiskevatten till gädda, abborre, mört och braxen (SmH 1560: 31).
- 1562 förlänar Erik XIV till Svante Sture, som del av underhåll för dennes grevskap, prebendehemmanet som räntar 3 pund smör förutom fodringen (se Stegeholm) (Sivers s 349–53).

- Himmelsrum** 1480 *i Hemilsrum* (Tjustbygden 1987 s 29, avskr) – 7 G, 4 g.
 SmH **1 sk**, med skäng och kyuj i Gröninge samt kräng i Kumla, båda Lofta sn.
 1480 ingår Peder i H i en synenämnd rörande *Soolberga, Hallingebergs sn (Tjustbygden 1987 s 29).
 1560 har gården åker till 8 tunnor och äng till 13 lass hö, något mulbete och utrymme, god timmer- och svedjeskog, ollonskog till 6 svin, gott fiskevatten till gädda, abborre och mört samt 4 notvarp (SmH 1560:31).
- Hummel-ängen** 1409 *i Humblengh* (SD 1177), 1544 *Humbeläng* (SmH 1544:15), 1560 *Homble eng* (SmH 1560:31) – 7 G, 3 i.
 SmH **2 kruj**, en till Dvärgstad och en till Kärrebo.
 1409 säljer Jakob Petersson och hans hustru Ingeborg Petersdotter till Bengt Nilsson (Lejonansikte) jord i H som är Ingeborgs arv efter hennes barn och Ingeborg Nilsdotter; jorden anges ligga i Lofta sn (se Skaftekulla, Hallingebergs sn) (SD 1177).
 1560 har den jord som ligger till Dvärgstad äng till 3 lass hö, för den som ligger till Kärrebo saknas uppgift (SmH 1560:31).
- Häckenstad** 1380-talet(?) *i Häknastadh* (VreS M 7, odat, avskr), 1475 *Hekinstadatorp* (C 15 f 10), 1484 *Hækenstade* (RAp 22/9), 1514 *Hekinsta, Hekinstatorp* (C 21 f 18v) – 7 G, 3 g.
 SmH **2 fr** (Axel Eriksson /Bielke/, Peder Fleming).
 1380-talet(?) överlåter Hinze krämare och hans hustru Cecilia Ebbesdotter till Bo Jonsson (Grip) 17 alnar jord i H (se Ullevi) (VreS M 7, odat).
 1446 säljer Birgitta Turesdotter (båt) till Karl Knutsson (Bonde) hälften i H (se Gällerskulla, Gladhammars sn) (C 4 f 11v, 37v, EEKb s 17 f).
 1455 är Håkan i H faste på häradstinget (A II 8 s 69).
 1475–76 upptas i Erik Erikssons d ä (Gyllenstierna) förläningsjordebok halva H torp som ska utge 0:0:10 pn vartannat år; 1475 utgår 0:0:20 pn (C 15 f 10, 18v).
 1484 får Birgitta Knutsdotter (Ulv) vid arvsuppgörelse

- med sina bröder jord i H som räntar 4 mark gutniska och 1 tön korn (se Nygård, Lofta sn) (RAp 22/9).
- 1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin mor Kristina Karlsdotter en utjord som räntar 0:0:10 pn (se Fågelvik, Tryserums sn) (RAp 25/1).
- 1500-talets början(?) är Inge i H skyldig Johan Bese 1:0 pn 'på en panna som han fick av mig' (C 46 f 5).
- 1514 har Gunhild Johansdotter (Bese) jord som räntar 4 mark gutniska och 1 tön korn; H torp räntar 0:0:10 pn (se Nygård, Lofta sn) (C 21 f 18v).
- I en samtida, men odaterad räkenskap är räntan för H och H torp identisk (C 40 f 11).
- 1540 ärver Anna Karlsdotter (Vinstorpaätten) jord i H torp som räntar 0:0:10 landgillespn och 0:0:4 dagsverkspn (se Hasselö, Lofta sn) (UUBp 2/5).
- 1552 (?) upptas i jordebok efter Anna Karlsdotter (Vinstorpaätten, d 1552), änka efter Erik Eriksson d y (Gyllenstierna, d 1502), en tomt av H torp som räntar 0:2½ landgillespn och 0:1 dagsverkspn (AKJb).
- 1553 upptas i jordebok över fru Gunhild Johansdotters efterlämnade gods en gård som har åker till 24 spann, äng till 16 lass hö, passlig timmerskog, vedbrand och näverskog, passligt mulbete och fiskevatten, en humlegård om ½ lispund samt ett kvarnställ som maler höst och vår; räntan är 1:0 pn och 1 tön korn – H torp har åker till 4 spann och äng till 6 lass hö samt passligt god timmerskog, vedbrand, näverskog, ållonskog och mulbete (BiS E 1986).
- 1560 har Axel Erikssons gård åker till 8 tunnor samt äng till 11 lass hö – Peder Flemings gård har åker till 7 tunnor och äng till 10 lass hö; båda gårdarna har gott mulbete och utrymme, ållonskog till 5 svin, gott fiskevatten till gädda, abborre, mört, braxen och ål (SmH 1560:31).
- 1560 får Elsa Axelsdotters (Posse) barn jord i H som räntar 2 tön korn och 1:0 pn, och jord i H torp som räntar 0:2½ pn, i arv efter sin far Axel Eriksson (Bielke) (se Nygård, Lofta sn) (BiS E 1986).

Härstad

- 1525 (?) *Herstada* (RAp odat nr 254), 1560 *Härstade* (SmH 1560:31) – 7 G, 3 g.
 SmH 1562 (endast) **1 kyäng** (*Härstada engh*).
1 fr, 1551 **1 aoe**; saknas 1562–68.
- 1525 (?) skänker Katarina Eriksdotter till Vadstena kloster jord i H som räntar 1:0 pn och 1 pund smör (se Blekhem, Törnsfalls sn) (RAp odat nr 254).
- 1524–61(?) överlåter Jon Hök, borgare i Nya Västervik, till Birger Nilsson (Grip) 7½ alnar jord i H (se Baggetorp) (VreS K 19, odat).
- 1551 har arv och eget-hemmanet åker till 3 tunnor samt äng till 18 sommarlass hö, inget utrymme samt ollonskog till 3 svin; det har tidigare innehafts av hustru Brita, Lars Anderssons i Nyköping (SmH 1551:11).
- 1560 har arv och eget hemmanet åker till 4 tunnor samt äng till 12 lass hö, gott mulbete och utrymme samt ollonskog till 6 svin (SmH 1560:31).
- 1561 (?) upptas en gård om 8 alnar i Birger Nilssons (Grip) och Brita Joakimsdotters (Brahe) jordebok (BN-BJb).
- 1562 upptas i Birger Nilssons (Grip) jordebok några ?tegar i H (BNJb).
- 1562 utgår ingen ränta av kyrkoängen med följande kommentar: 'var intet 6l och skulle försakas här efter' (SmH 1562:2).
- 1562 försäljer Anders Persson m fl till Erik XIV en gård som räntar 1 pund smör (se Blekhem, Törnsfalls sn) (AoE 38 f 380r-v).

Kallåker

- 1514 *Kaarlaker* (C 21 f 18v), 1544 *Karlaker* (SmH 1544:15), 1560 *Karlåker* (SmH 1560:31) – 7 G, 4 h.
 SmH 1560–62 **1 fr** (Axel Eriksson /Bielke/).
- 1514 har Gunhild Johansdotter (Bese) jord som räntar ½:0 pn, 0:8 dagsverkspn, 1 lamm och 1 pund smör (se Nygård, Lofta sn) (C 21 f 18v).
- I en samtida, men odaterad räkenskap är räntan för K 1:0 pn, i övrigt identisk (C 40 f 11).
- 1548 får Elsa Axelsdotter (Posse) K i morgongåva av Axel Eriksson (Bielke) (se Nygård, Lofta sn) (X 240 Trolle).

- 1553 upptas i jordebok över fru Gunhild Johansdotters efterlämnade gods en gård som har åker till 16 spann, äng till 40 lass hö; räntan är 1 tön korn, 1 pund smör, 1:0 pn och 1 får (BiS E 1986).
- 1560 har gården åker till 8 tunnor och äng till 5 lass hö, gott mulbete och något utrymme samt ollonskog till 3 svin (SmH 1560:31).
- 1560 får Elsa Axelsdotters (Posse) barn jord som räntar 2 tön korn och 1:0 pn i arv efter sin far Axel Eriksson (Bielke) (se Nygård, Lofta sn) (BiS E 1986).

Kasimirsborg Se Mem.

- Klev**
- 1383 i *Kleff* (RAp 21/5, SRP 1936), 1543 *Kleff* (SmH 1543:8) – 7 G, 3 g.
SmH **1 pbt** (Petri martyris i Linköping).
1543–62 **1 deuj** (Dekanatet i Linköping).
- 1383 gör Bo Jonsson (Grip) jordskifte med Sjunde Ragvaldsson och Katarina Tegnesdotter (fem stjärnor) så att han till dem överlåter 15 alnar jord i K (se Dynestad, Lofta sn) (RAp 21/5, SRP 1936).
- 1380–86(?) överlåter Johan Eriksson, kanik i Linköping, till Bo Jonsson 15 alnar jord i K (se Ottinge, Lofta sn) (VreS K 29, odat).
- 1438 är Peder i K faste på häradstinget (HultaAp 6/11, två brev).
- 1446 säljer Birgitta Turesdotter (båt) till Karl Knutsson (Bonde) '6 gutniska skäppan' i K (se Gällerskulla, Gladhammars sn) (C 4 f 11v, 37v, EEKb s 17f).
- 1475–76 upptas i Erik Erikssons d ä (Gyllenstierna) förläningsjordebok ödejord som räntar '6 gutniska skäppan' (C 15 f 10, 18).
- 1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin mor Kristina Karlsdotter en utjord som räntar 1 skilling (se Fågelvik, Tryserums sn) (RAp 25/1).
- 1540 ärver Anna Karlsdotter (Vinstorpaätten) en utjord som räntar 2½ vita (se Hasselö, Lofta sn) (UUBp 2/5).
- 1543 räntar utjorden 5 vita (SmH 1543:8).

1552 (?) upptas i jordebok efter Anna Karlsdotter (Vinstor påätten, d 1552), änka efter Erik Eriksson d y (Gyllenstierna, d 1502), en utjord som räntar 0:0:0:9 landgillespn (AKJb).

Krejstad

1347 *Krækilstad* (DS 4128), 1352 *in Krækilstadhum* (DS 4872) – 7 G, 3 g.

SmH 1 fr.

1347 ärver Katarina Jonsdotter och hennes man Jon Bolfsson (båt) ¼ attung jord i K efter hennes föräldrar (se *Tokanes, Eds sn) (DS 4128).

1352 byter Karl Larsson bort en attung jord och del i Ramstad kvarn till Gudmund (Jakobsson) djäkn mot jord i Talby, Salems sn (se DMS 2:1 s 181) (DS 4872).

1446 säljer Birgitta Turesdotter (båt) till Karl Knutsson (Bonde) en gård i K (se Gällerskulla, Gladhammars sn) (C 4 f 11v, 37v, EEKb s 17 f).

1475–76 upptas i Erik Erikssons d ä (Gyllenstierna) förläningsjordebok en gård som utger 0:10 pn – 1476 utges 0:10:2 pn (C 15 f 10, 18).

1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin mor Kristina Karlsdotter jord som räntar 1:0 pn (se Fågelvik, Tryserums sn) (RAp 25/1).

Kuttorp

1421 *och Kuthuthørp* (RAp 19/1), 1544 *Kutotorp* (SmH 1544:15), 1560 *Kuttetorp* (SmH 1560:31) – 7 G, 3 h.

SmH 1 fr (Birger Nilsson /Grip/).

1421 överlåter Nils Pedersson K till Arend Styke (se Mem) (RAp 19/1).

1560 har gården åker till 7 tunnor samt äng till 5 lass hö, något mulbete och gott utrymme, ollonskog till 6 svin samt gott fiskevatten i saltsjön (SmH 1560:31).

1561 (?) upptas en gård i Birger Nilssons (Grip) och Brita Joakimsdotters (Brahe) jordebok (BNBJb).

1562 upptas i Birger Nilssons (Grip) jordebok 1 gård som räntar 0:13 pn och 1 årlig häst (BNJb).

Kvarntorpet 1383 se Kärrebo.

- Kärrebo** 1350 *in Kerrobodhum* (DS 4553), 1354 *i Kærrabothom* (DS 5043), 1544 *Kerreboda* (SmH 1544:15) – 7 G, 3 i.
SmH **1 sk**, 1560 med kruj i Hummelängen.
1 fr (Jöran Eriksson /Gyllenstierna/).
- 1350 överlåter Cecilia Glysingsdotter (Glysing) till sin bror Kettil Glysing egendom i H (se Hägg, Lofta sn) (DS 4553).
- 1383 överlåter Johan Moltke och hans hustru Katarina Kettilsdotter (Glysing) till Bo Jonsson (Grip) 8 stäng-er jord 'en aln mindre' samt ett avgärdatorp som kal-las Kvarntorpet (*Qvernathorp*, 7 G, 2 i) (se Värnvik) (LSBp 19/6).
- 1380–86(?) överlåter Johan Eriksson, kanik i Linköping, till Bo Jonsson 2½ alnar jord i ?K (*i Kuru*) (se Ot-tinge, Lofta sn) (?VreS K 29, odat, avskr).
- 1409 säljer Jakob Petersson och hans hustru Ingeborg Pe-tersdotter till Bengt Nilsson (Lejonansikte) jord i K som är Ingeborgs arv efter hennes barn och Inge-borg Nilsdotter; jorden anges ligga i Lofta sn (se Skaf-tekulla, Hallingebergs sn) (SD 1177).
- 1475–76 upptas i Erik Erikssons d ä (Gyllenstierna) förlä-ningsjordebok 10 alnar ödejord som räntar 0:0:4 pn skäppan (C 15 f 9v, 18).
- 1540 ärver Anna Karlsdotter (Vinstorpaätten) ödejord som räntar 0:0:6 pn (se Hasselö, Lofta sn) (UUBp 2/5).
- 1552 (?) upptas i jordebok efter Anna Karlsdotter (Vins-torpaätten, d 1552), änka efter Erik Eriksson d y (Gyl-lenstierna, d 1502), ett nybygge som förut räntade 0:1½ pn, men nu räntar ½ mark landgillesmör (AKJb).
- 1560 har skattegården åker till 3 tunnor och 2 skäppor samt äng till 11 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmerskog samt ollonskog till 4 svin – frälsegår-den har åker till 2 tunnor och äng till 4 lass hö, gott mulbete och utrymme, någon svedjeskog samt ollon-skog till 3 svin (SmH 1560:31).
- 1562 upptas i Jöran Erikssons (Gyllenstierna) jordebok en gård som räntar 1 pund smör och 2 årliga hästar (FoR 32).

- Lida** 1544 *Liidha* (SmH 1544:15), 1560 *Lidha* (SmH 1560:31) – 7 G, 4 g.
SmH 1 sä; 1560 med skäng i Gunnerstad, öde 1568–70.
1560 har gården åker till 7 tunnor och äng till 21 lass hö samt något mulbete och utrymme (SmH 1560:31).
- Löckerum** 1362 *i Løkarume* (DS 6628), 1385 *i Løkarum* (LSBp 27/10), 1560 *Lökerum* (SmH 1560:31) – 7 G, 5 g.
SmH 1 sk.
1 fr (Birger Nilsson /Grip/).
- 1362 överlåter Sigge Snyaldsson, borgare i Västervik, till Erengisle Sunesson (båt) 18 alnar jord i L och jord i Bågvik, Lofta sn, med anledning av att han fällts av en tolvmannanämnd för att olagligen ha undanhållit Olof Ingamåg en gryta (DS 6628).
- 1370 säljer Magnus Germundsson, som bor i Skänninge, och hans hustru Cecilia Folkesdotter till Bo Jonsson (Grip) 19 alnar jord i L och jord i Fästad, Lofta sn, med hus och jord, åker och äng samt skog och fiskevatten (DS 8133b).
- 1377 tilldöms Erengisle Sunesson 18 alnar jord i L och jord i Bågvik, Lofta sn, som han enligt vidfästat brev förvärvat av Sigge Snyaldsson (se 1362) (RAp 24/7).
- 1377–84(?) överlåter Erengisle Sunesson till Bo Jonsson 18 alnar jord utan uppgift om åtkomst (se Bredvassa, Eds sn) (VreS K 27, odat, avskr).
- 1380-talet(?) överlåter Olof Löcke till Bo Jonsson 36 alnar jord i L (VreS L 33, odat).
- 1385 säljer Sjunde Ragvaldsson och hans hustru Katarina Tegnesdotter (fem stjärnor) till Bo Jonsson 22 alnar jord i L med hus, åker, äng, skog och fiskevatten (LSBp 27/10).
- 1479 överlåter ?bröderna Olof, Anders, Erik och Lars till Jöns Matsson en gård som ligger för 40 alnar samt jord i Boda och Borsnäs, Lofta sn, med åker och äng, skog och fiskevatten, kvarn och kvarnställe (G VIIa:23 f 79).
- 1537 är Per Nilsson i L faste på häradstinget (RAp 16/6).
1560 har skattegården åker till 5 tunnor och 3 skäppor

samt äng till 17 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmerskog, ollonskog till 7 svin, något fiskevatten till gädda, abborre och mört samt 6 notvarp – frälsegården har åker till 2 tunnor och äng till 5 lass hö, något mulbete och utrymme, ollonskog till svin samt något fiskevatten till gädda (SmH 1560:31).

1561 (?) upptas en gård om 22 alnar i Birger Nilssons (Grip) och Brita Joakimsdotters (Brahe) jordebok (BNBJJb).

1562 upptas i Birger Nilssons (Grip) jordebok en gård som räntar 1 pund smör och 1 årlig häst (BNJb).

*Mala

1390 säljer Ödbjörn Basse, borgare i Västervik, till Torkel Haraldsson (Gren) 22 ½ alnar jord i ett torpställe som heter 'Måla' (*Mala*), beläget i Sothems skog (*Sothema skoghe*), och gods (*vadha*) mellan *Spyuta dræt, Lomgöl (*Loma gyl*) och *Mørtabek (RAp 29/6, SRP 2486).

1395 skänker Torkel Haraldsson till Vadstena kloster flera hyttor (*the hyttona*) och ett torpställe M i 'Sothems skog' vilka han köpt av Ödbjörn Basse (RAp 16/8, SRP 2779).

I 1395 års brev är förleden 'Valle' tillskriven med annat bläck och senare hand vilket kan tyda på att *Mala tidigt förväxlats med Vallemåla, Dalhems sn, i klostrets räkenskaper. Då torpet och hyttan saknas i klostrets jordeböcker har de före 1447 antingen avyttrats eller tappats bort i klostrets bokföring. Läget har troligen varit öster om Hyttgölen vid nuvarande Mörtforsen (7 G, 4 f).

Mem

1379 *i Mæm* (RAp 22/10, SRP 1455), 1544 *Mem* (SmH 1544:15) – nu Kasimirsborg – 7 G, 3 h.

SmH 2 fr (Birger Nilsson /Grip/); en öde 1567.

Jöns Nilsson skriver sig 1459 till Mem (?RAp 6/10).

1379 är Olof i M faste på häradstinget (SRP 1455).

1380 säljer borgaren Tyrgils Geme i Västervik, och hans hustru Katarina, till Bo Jonsson (Grip) 11¾ alnar jord i M (*i Mæm*) samt jord i Eke och Hallingebergs

- kyrkby med hus, jord, åker, äng, skog, fiskevatten, kvarnar och kvarnställen (LSBp 10/11).
- 1383 överlåter Johan Moltke och hans hustru Katarina Kettildsdotter (Glysing) till Bo Jonsson 1 aln jord utgärdes i M skog (*Membo scoge*) (se Värnvik) (LSBp 19/6).
- 1397 säljer Håkan i M jord i Nygård, Lofta sn (B 16 f 17).
- 1421 ingår Nils Pedersson en sämja med Albrekt Styke pga att en person som Nils gått i löfte för har slagit ihjäl en av Albrekts män på Stegeholm. Sämjan ingås på så sätt att Nils ska tjäna Albrekt med vapen under tre år, inom och utom landet, 'var han mig hava vill'.
- Dessutom överlåter Nils Pedersson till Styke M och Kuttorp som han har i pant av fru Ermegard Johansdotter (Bülow), att nyttja och bruka tills dess att fru Ermegard eller hennes arvingar återlöser det av Nils eller hans arvingar, allt med tillagor, villkor och rättigheter så som hans huvudbrev utvisar. (RAp 19/1)
- 1510 (omkr) är Anders Hansson i M faste på häradstinget (se Lislekutt, Eds sn) (A II 8 s 61, GVII:23a f 108, avskr).
- 1537 är Erbjörn i M faste på häradstinget (RAp 16/6).
- 1560 har båda gårdarna vardera åker till 7 tunnor samt äng till 16 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmerskog, ollonskog till 30 svin samt gott fiskevatten i saltsjön (SmH 1560:31).
- 1561 (?) upptas två gårdar i Birger Nilssons (Grip) och Brita Joakimsdotters (Brahe) jordebok (BNBJb).
- 1562 upptas i Birger Nilssons (Grip) jordebok två gårdar som vardera räntar 4 pund smör, 0:14 pn och 2 årliga hästar (BNJb).

Måsebo

- 1383 *i Musabodhom* (LSBp 19/6), 1514 *Mossaboda* (C 21 f 18v), 1560 *Mässebode* (SmH 1560:31) – 7 G, 3 h.
- SmH 1 fr (Axel Eriksson /Bielke/); öde 1567.
- 1383 överlåter Johan Moltke och hans hustru Katarina Kettildsdotter (Glysing) till Bo Jonsson (Grip) 6½ stänger jord (se Värnvik) (LSBp 19/6).
- 1514 har Gunhild Johansdotter (Bese) jord som räntar 5

mark gutniska, 0:0:8 dagsverkspn, 4 spann korn och 1 lamm (se Nygård, Lofta sn) (C 21 f 18v).

I en samtida, men odaterad räkenskap är räntan för M 5 mark gutniska, 0:0:8 dagsverkspn och 4 spann korn (C 40 f 10v).

1548 får Elsa Axelsdotter (Posse) M i morgongåva av Axel Eriksson (Bielke) (se Nygård, Lofta sn) (X 240 Trolle).

1553 upptas i jordebok över fru Gunhild Johansdotters efterlämnade gods en gård som har åker till 7 spann, äng till 40 lass hö, passlig timmerskog, ållonskog och vedbrand, passligt mulbete, ett kvarnställe som maler höst och vår samt passligt fiskevatten; räntan är 0:12 pn, 3 spann korn och 1 får (BiS E 1986).

1560 har gården åker till 3 tunnor och 3 skäppor samt äng till 3 lass hö, gott mulbete och utrymme samt gott fiskevatten i saltviken (*i Salte wiken*); en svårtolkad anteckning anger dessutom att 'kronans bonde' Jöns Persson 1558 hade äng till 4 lass (SmH 1560:31).

1560 får Elsa Axelsdotters (Posse) barn jord som räntar 0:12 pn i arv efter sin far Axel Eriksson (Bielke) (se Nygård, Lofta sn) (BiS E 1986).

*Nesbyla- 1380–86(?) *Nesbylabodhum* (VreS K 29, odat, avskr).

bodhum 1380–86(?) överlåter Johan Eriksson, kanik i Linköping, till Bo Jonsson (Grip) 0:3 pn avrad i N (se Ottinge, Lofta sn) (VreS K 29, odat).

Prästgården 1523 *Gambla Vesterwiik* (HBR s 581).

1523 redovisas prästgårdens i 'Gamla Västervik' inventarium enligt följande: 6 kor, 8 får, 1 gryta om 16 marker och 2 årsgamla svin; 2 sängar samt 1 halvpundsgryta är bortförda av Sören Norby och 2 kor hämtade magister Erik Svensson in på Stegeholm 'under belägringen' (HBR s 581 f).

Ramstad 1352 *in Ramstadhum* (DS 4872, or), 1377 *i Ramstapa* (LSBp 4/12), 1378 *i Rampstatha* (UUBp 1/11), 1500 *Ramstad* (RAp 25/1) – 7 G, 4 g.

SmH 2 fr (Jöran Eriksson /Gyllenstierna/).

- 1352 byter Karl Larsson bort en sextondel i R kvarn till Gudmund (Jakobsson) djäkn mot jord i Talby, Salems sn (se Krejstad) (DS 4872).
- 1377 överlåter borgmästare, rådmån och all menighet i Västerviks stad till Bo Jonsson (Grip) två attungar i R, och jord i Skenstad, Lofta sn, till ett värde av 220:0 pn, med hus och jord, åker och äng, skog och fiskevatten. Överlåtelsen är en delbetalning på en skuld om 300:0 pn med 4½:0 pn räknat på var lödig; staden utlovar dessutom ersättning i jordagods motsvarande den återstående skulden. (se VåHist I s 53) (LSBp 4/12).
- 1378 säljer Nils Gudmundsson, kyrkoherde i Lofta, till Bo Jonsson (Grip) en attung jord i R med hus och jord, åker och äng, skog och fiskevatten (UUBp 1/11).
- 1380-talet(?) köper Bo Jonsson 1½ attung jord i R (VreS J 12, två brev).
- 1446 säljer Birgitta Turesdotter (båt) till Karl Knutsson (Bonde) två gårdar i R (se Gällerskulla, Gladhammars sn) (C 4 f 11v, 37v, EEKb s 17 f).
- 1475–76 upptas två gårdar i Erik Erikssons d ä (Gyllenstierna) förläningsjordebok – 1475 utger den ena 0:10:2 pn och den andra 0:10 pn – 1476 utger båda 1:0 pn (C 15 f 10, 18).
- 1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin mor Kristina Karlsdotter två enheter som vardera räntar 1:0 pn (se Fågelvik, Tryserums sn) (RAp 25/1).
- 1540 ärver Anna Karlsdotter (Vinstorpaätten) två gårdar som vardera räntar 2:0 pn (se Hasselö, Lofta sn) (UUBp 2/5).
- 1552 (?) upptas i jordebok efter Anna Karlsdotter (Vinstorpaätten, d 1552), änka efter Erik Eriksson d y (Gyllenstierna, d 1502), två gårdar om vardera 25 alnar jord; de sår vardera 4 tunnor utsäde, har gärdesäng till 1½ lass hö var, kärrängar kallade Väle, sjöäng (*siö-äng*) och byäng (*byäng*) samt hårdvallsängar på vilka man bärgar 8 vinterlass vardera, gott mulbete och ut-

rymme, god vedbrand och timmerskog, gott fiske i Ramstadsjön (*Ramsta*), Rummen (*Ruma*) och en del i Häckenstadsjön (*Häckensta siögen*) samt halvdelen i sågkvarnen (*vti Szåghe qwarnenn*) till båda gårdarna; gårdarna räntar vardera 0:9 landgillespn, 4 dagsverken och 6 årliga hästar (AKJb).

1560 har gårdarna vardera åker till 5 tunnor och äng till 8 lass hö, gott mulbete och utrymme, någon svedjeskog, ollonskog till 4 svin samt gott fiskevatten till gädda, abborre, mört och ål (SmH 1560:31).

1562 upptas i Jöran Erikssons (Gyllenstierna) jordebok två gårdar som vardera räntar 0:9 pn och 6 årliga hästar (FoR 32).

Risdal

1412 *hii Rysdaal* (SD 1583, avskr), 1544 *Risdall* (SmH 1544:15) – 7 G, 3 g.

SmH 1544–60 **1 kyuj**; saknas 1549.

1 kr, med kyuj ovan och kräng i Eke.

1412 är Peder i R faste på häradstinget (SD 1583).

1413 är Peder i R syneman på häradstinget (TjHdAp 13/6).

1560 har gården åker till 4 tunnor och 2 skäppor samt äng till 10 lass hö, gott mulbete och utrymme samt god timmerskog – byns kyrkojord vet man 'intet åtskilja' (SmH 1560:31).

Rumma

1368 *in Rumum* (DS 7703), 1544 *Ruma* (SmH 1544:15) – 7 G, 4 g.

SmH **1 sk**, med fruj nedan.

1560 (endast) **1 fruj** (Erik Karlsson /Gyllenstierna/).

1368 är Torsten i R faste på häradstinget (DS 7703).

1395 är Folke i R faste på häradstinget (BliAp 23/1).

1413 är Folke i R (*i Kinnom*) syneman på häradstinget (?TjHdAp 13/6, avskr).

1446 säljer Birgitta Turesdotter (båt) till Karl Knutsson (Bonde) ett ödetorp i R (se Gällerskulla, Gladhammars sn) (C 4 f 11v, 37v, EEKb s 17 f).

1475–76 upptas en ödejord som utger 0:0:8 pn i Erik Eriks-

sons d ä (Gyllenstierna) förläningsjordebok (C 15 f 10, 18).

- 1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin mor Kristina Karlsdotter en utjord som räntar 0:0:8 pn (se Fågelvik, Tryserums sn) (RAp 25/1).
- 1540 ärver Anna Karlsdotter (Vinstorpaätten) en utjord som räntar 1 mark gutniska (se Hasselö, Lofta sn) (UUBp 2/5).
- 1552 (?) upptas i jordebok efter Anna Karlsdotter (Vinstorpaätten, d 1552), änka efter Erik Eriksson d y (Gyllenstierna, d 1502), en utjord om 8 alnar jord med 3 tunnors utsäde och äng till 8 lass hö samt en del av ett ålfiske i 'Rumma å' (*vthi Ruma åå*); räntan är 0:2 landgillespn (AKJb).
- 1560 har gården åker till 7 tunnor och 4 skäppor samt äng till 11 lass hö, något mulbete och utrymme, god timmerskog, ollonskog till 5 svin, något fiskevatten till gädda, abborre och mört – frälsejorden i samma by vet man 'intet åtskilja' (SmH 1560:31).

Rummelsrum 1421 *Rwmulsrwm* (RAp 2/2), 1445 *Rumelsrum* (RAp 8/3) – 7 G, 4 f.

SmH **1 ky.**

1 vaktl, 1559 1 aoe, 1565 1 vaktl.

- 1421 ger Katarina Bengtsdotter, Peter Trottesons (snebjergälke) änka, till Vadstena kloster sitt gods i R med hus, åker, äng, skog, fiskevatten, kvarnar och kvarnställen som förökning av det provent som avdelats för hennes i klostret ingivna dotter Cecilia (se Rödja 1412) (RAp 2/2).
- 1442 stämmer Vadstena klostrets ombud enligt tingsmålalbalkens 19:e kapitel Birgitta Haraldsdotter (Ångaätten), Guse Nilssons (båt) änka, och hennes fogde Karl Erengislesson (liljehök) vid Västerviks kyrka och vid Nygård, Lofta sn, till klosterbrödernas taleport i Vadstena att där senast 2/8 nästkommande år framlägga bevisning på R, Valstad och *Stene vilka Guse, medan han levde, och även hans arvingar efter hans död undanhållit klostret. Om de utan att kunna visa

laga förfall inte gör detta kommer linköpingsbiskopen att tilldöma klostret jorden till evärdlig ägo. (RAp 12/8)

- 1445 rannsakas vid lagmansting i Västervik om den jordtvist som uppkommit beträffande jord i R, Valstad och *Stene mellan å ena sidan Vadstena kloster och å andra sidan Birgitta Haraldsdotter och hennes avlidne makes arvinge Anders Turesson (båt) varvid klostrets ombud infinner sig med skälig bevisning som högt uppläses. Motparten infinner sig inte och underlåter dessutom att sända förfallsvittne; man har dessutom uteblivit vid tidigare stämningar. En nämnd av beskedliga och välbördiga män fastslår att jorden ska tillhöra klostret för evig tid om motparten i framtiden inte lyckas prestera ny bevisning (RAp 8/3).
- 1447 och -57 har Vadstena kloster en gård som har god ekskog och räntar 0:12 pn (VaKlJb s 32, 88).
- 1466 har klostret en landbo som räntar 0:12 pn (HH 16 s 69).
- 1473 räntar klostrets landbo 0:20 pn (HH 16 s 69).
- 1502 äger klostret halva byn och avraden är 0:0:20 pn (HH 16 s 69).
- 1560 har arv och eget-gården åker till 4 tunnor samt äng till 6 lass hö, gott mulbete och utrymme, ollonskog till 4 svin, något fiskevatten till gädda, abborre och mört och ål; landbon har dessutom en fjärdedel av en sågkvarn (SmH 1560:31).
- 1562 har kyrkolandbon åker till 2 tunnor och äng till 3 vinterlass hö, god timmerskog och vedskog men passlig fälleskog, passligt mulbete samt ollonskog till 2 svin (SmH 1562:2).

Rödja

- 1377 *i Rythio* (RAp 25/7, SRP 1869), 1412 *i Rydhio* (SD 1552) – 7 G, 4 g.
- SmH **1 sk.**
1 vaktl, 1559 **1 aoe**, 1565 **1 vaktl.**
1 fr (Nils Bröms).
- 1377 sitter Peter i R i kungsnämnd vid råfsteting i Bredvasa, Lofta sn (SRP 1869–70).

- 1377–85 är Peter i R vid flera tillfällen faste på häradstinget (SRP 1869, 1870, 1455, 1775, 1938, 2118, KrappAp 1378 6/11, 1381 3/8, UUBp 1378 6/11, 1384 1/10, 1385 24/6, A II 8 s 55, TjHdAp 1380 30/6).
- 1391 omtalas borgaren Tyrgils i R samt sockenmännen Sune och Lars i R i samband med arv av egendom i Västervik (se Västervik) (VidaAp 16/4)
- 1412 skänker Katarina Bengtsdotter, änka efter Peder Trotteson (snebjergälke), till Vadstena kloster 16 alnar jord och en kvarn i R samt jord i *Stene och Valstad som dottern Cecilia Pedersdotters ingift i klostret (se DV 208:2) (SD 1552). Gåvobrevet vidimeras 1471 och 1494 (RApp 1471 7/10, 1494 18/5).
- 1412 är Nils i R faste på häradstinget (SD 1583).
- 1413 är Lars i R syneman på häradstinget (TjHdAp 13/6).
- 1447 har Vadstena kloster en landbo som brukar 16 alnar jord samt har en 'bäckakvarn' och ett litet ålfiske; 1457 räntar landbon 2:0 pn (VaKJb s 32, 88).
- 1460 är Peder i R faste på häradstinget (RAp 4/10, HUBp 4/10).
- 1466 räntar klostrets landbo 2 mark gutniska och R kvarn (*Rydhio quern*) ½ mark gutniska; 1473 är räntan densamma (HH 16 s 70).
- 1482 är Håkan i R nämndeman på häradstinget samt en av häradets synemän vid en rågångssyn (VLAp 1482 1/6, HBR s 219, 221).
- 1502 har klostret 16 alnar jord som räntar 1:0; till R ligger en kvarn under samma avrad och därtill ett ålfiske (HH 16 s 70).
- 1554 byter Lars Tidemansson (Hjortöätten) bort till sin son Gotskalk jord i R som räntar 2 pund smör (se Lidhem, Locknevi sn) (SvHoA E VI a 2aa:3, nr 3).
- 1560 har skattegården åker till 6 tunnor och 2 skäppor samt äng till 20 lass hö, något mulbete och utrymme, någon svedjeskog och timmerskog, ollonskog till 5 svin, något fiskevatten till gädda, abborre och mört samt 1 notvarp – arv och eget-gården har åker till 4 tunnor och äng till 5 lass hö, något mulbete och ut-

rymme, något timmerskog och något fiskevatten i 'saltviken' – frälsegården har åker till 3 tunnor och äng till 16 lass hö, något mulbete och utrymme, ollonskog till 1 svin samt något fiskevatten till gädda, abborre och mört (SmH 1560:31).

Segelrum 1362 *aff Sæghlarume* (DS 6628), 1502 *Seglarwmma wada* (D 12 f 52, HH 16 s 70), 1544 *Seylarum* (SmH 1544:15).

SmH **1 sk.**

1362 är Syrge i S faste på häradstinget (DS 6628).

1502 äger Vadstena kloster 15 alnar jord i 'Norrängen' (*Nørra æng*) samt var åttonde träd i 'Norraskog' (*Nørra skogh*) som ligger under 'Norrängen'; klostret äger även 7½ aln av åkervallen i S ägor fram till det stora diket som 'söder om källan är'. All denna jord gavs till klostret av Birgitta Magnusdotter (Porse) (se Ullevi). (D 12 f 52r-v, HH 16 s 70)

Enl storskifteskarta över byns inägor från 1774 kallades området sydost om Tällholmen för 'Norrängen' och den bergiga hagen längst österut mot Gamlebyviken kallades 'Munkeholmen' (Gamleby G23-51:1, LmV).

1560 har gården gott mulbete och utrymme, god timmerskog, ollonskog till ett icke angivet antal svin, något fiskevatten till gädda, abborre och mört samt ett icke angivet antal notvarp (SmH 1560:31).

Segersgårde Se Lofta sn.

Skarpetorp 1544 *Skarpatørp* (SmH 1544:15), 1562 *Sckarpetorp* (SmH 1562:2) – 7 G, 4 g.

SmH **1 kyuj.**

1562 förlänar Erik XIV till Svante Sture, som del av underhåll för dennes grevskap, S som räntar 0:1 pn (se Stegeholm) (Sivers s 349–53).

Skramstad 1543 *Skramstadh* (SmH 1543:8) – 7 G, 4 g.
SmH 1562–70 **1 kyäng**; 1562 *Westraskramstada*.
1 de (Dekanatet i Linköping), 1564 **1 fr.**

1546 (endast) **2 deäng** (Dekanatet i Linköping).

- 1543 har Birger Nilsson (Grip) 10 alnar jord i S; Peder skrivare i Västervik har 13 alnar jord som han fick av Måns, prior vid Söderköpings franciskanerkonvent (SmH 1543:8).
- 1545 (?) överlåter Peder skrivare, borgmästare i Västervik, till Birger Nilsson (Grip) 14 alnar jord med tomt i S (VreS K 20, odat).
- 1561 (?) upptas 10 alnar jord i Birger Nilssons (Grip) och Brita Joakimsdotters (Brahe) jordebok som han fått vid skifte med sina syskon och som räntar 0:4 pn; därtill har han 14 alnar som han köpt 'av frälset' och som inte kommer hans syskon till (BNBJb).
- 1562 upptas i Birger Nilssons (Grip) jordebok S äng med tomt, vilka räntar 1 pund smör (BNJb).

Sniperum

- 1545 *Sniperum* (SmH 1545:14), 1562 *Snneparum* (SmH 1562:2) – 7 G, 5 f.
- SmH 1545 **1 ky**, 1564 **1 fr**; öde 1568–70.
- 1562 har gården åker till 2 tunnor och äng till 6 vinterlass hö, god timmerskog och vedskog samt ollonskog till 2 svin (SmH 1562:2).
- 1562 förlänar Erik XIV till Svante Sture, som del av underhåll för dennes grevskap, gården som räntar 0:3 pn och 2 dagsverken förutom fodringen (se Stegeholm) (Sivers s 349–53).

Sothem

- 1390 *Sothema skoghe* (RAp 29/6, SRP 2486), 1442 *i Sotem* (RAp 12/5), 1544 *Sotthem* (SmH 1544:15), 1560 *Sothem* (SmH 1560:31) – 7 G, 4 f.
- SmH **1 sk**.
1 kr, 1560 obyggd och brukas av sk ovan.
- 1390 och –95 omtalas torp och hyttor i S skog (se *Mala) (SRP 2486, 2779).
- 1442 är Gudolf i S faste på häradstinget (RAp 12/5, två br).
- 1560 har skattegården åker till 5 tunnor och äng till 7 lass hö, gott mulbete och utrymme, ollonskog till 6 svin, något fiskevatten till gädda, abborre och mört samt 5

notvarp – kronojorden i byn, som förut varit besutten, har åker till 4 tunnor och äng till 5 lass hö samt 5 notvarp (SmH 1560:31).

- *Stene** 1412 *i Stene* (SD 1552), 1429 *i Sthen* (RAp 3/10) – ?identiskt med Stensätter (7 G, 3 g).
 1412 skänker Katarina Bengtsdotter 7 alnar jord till Vadstena kloster (se Rödja) (SD 1552).
 1429 byter Albrekt Styke till sig av Kerstin, Henekes ?hustru, och hennes son Tomas 8 alnar jord i S (se Nygård, Lofta sn) (RAp 3/10).
 1442 stämmer Vadstena klostrets ombud Birgitta Haraldsdotter (Ängaätten) och hennes fogde till Vadstena att där senast 2/8 nästkommande år framlägga bevisning på S som Guse, medan han levde, och även hans arvingar efter hans död undanhållit klostret (se Rummelsrum) (RAp 12/8).
 1445 tilldöms klostret S vid tvist med Guse Nilssons arvingar (se Rummelsrum) (RAp 8/3).
 1447 har Vadstena kloster 12 alnar obyggd tomt i S samt jord i Valstad som Knut Grundis har, men har lovat klostret ersättning för (VaKlJb s 32).
 1466 räntar S och Valstad tillsammans 1 mark gutniska (HH 16 s 71).
 1473 och 1502 har klostret 7 alnar jord som ligger till Valstad (HH 16 s 71).
- Stångeland** 1560 *Stångaland* (SmH 1560:31) – 7 G, 4 g.
 SmH 1560 **1 kyäng**.
- Stämmerum** 1383 *i Stæmmorum* (RAp 23/5, SRP 1938), 1544 *Stemmarum* (SmH 1544:15), 1560 *Stemmerum* (SmH 1560:31) – 7 G, 4 g.
 SmH **1 sk**.
 1383 är Botvid i S faste på häradstinget (SRP 1938).
 1560 har gården åker till 4 tunnor och 2 skäppor samt äng till 18 lass hö, något mulbete och utrymme, god timmerskog, något fiskevatten till gädda, abborre och mört samt 1 notvarp (SmH 1560:31).

- *Suinarum** 1380–86(?) *i Suinarum* (VreS K 29, odat, avskr).
1380–86(?) överlåter Johan Eriksson, kanik i Linköping, till Bo Jonsson (Grip) 8 alnar jord i S (se Ottinge, Lofta sn) (VreS K 29, odat).
- Tjuk** 1553 *aff Kinuagedhe* (BiS E 1986), 1580(omkr) *Kyuck edh* (X 240 Trolle) – 7 G, 4 g.
1548 får Elsa Axelsdotter (Posse) T i morgongåva av Axel Eriksson (Bielke) (se Nygård, Lofta sn) (X 240 Trolle).
1553 upptas i jordebok över fru Gunhild Johansdotters efterlämnade gods jord i T som räntar 0:1½ pn (BiS E 1986).
- Torp** 1544 *Torp* (SmH 1544:15) – 7 G, 3 g.
SmH **2 fr** (Axel Eriksson /Bielke/, Jöran Eriksson /Gyllenstierna), 1562 Elsa Axelsdotter /Posse/, Jöran Eriksson); en öde 1569.
1560 har Axel Erikssons gård åker till 3 tunnor samt äng till 9 lass hö, gott mulbete och utrymme, ollonskog till 5 svin, gott fiskevatten till gädda, abborre, mört, braxen och ål – Jöran Erikssons gård har åker till 3 tunnor och äng till 6 lass hö, något mulbete och utrymme samt ollonskog till 4 svin (SmH 1560:31).
- *Trostada** 1562 *Trostada* (SmH 1562:2).
SmH 1562 **1 kyuj**.
- Ullevi** 1340 *bona mea in Vllavi* (DS 3532, avskr), 1544 *Ullevi* (SmH 1544:15) – 7 G, 3 h.
SmH **1 kr**.
1 ky.
4 vaktl, 1559 **4 aoe**, 1565 **4 vaktl**.
1 fr (Karl Holgersson /Gera/).
1340 testamenterar Arvid Karlsson (Sparre av Aspnäs), kanik i Uppsala och Linköping, all sin egendom i U till den prebenda han innehar vid Linköpings domkyrka samt jord i Östunaby, Östuna sn, och Myrsjö, Torstuna sn, till Uppsala domkyrka (se DMS 1:8 s 169) (DS 3532).

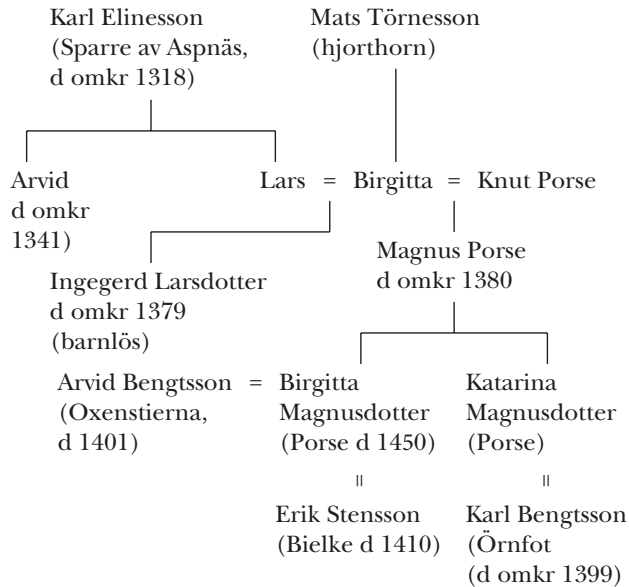
- 1346 anhåller Lars Karlsson (Sparre av Aspnäs) hos biskopen i Linköping om att i stället för de gods i U som hans bror Arvid testamenterat till domkyrkan få lämna lika gott gods i Karlevi och Stora Vickleby, Vickleby sn (se DMS 4:3 s 203). Biskopen bifaller och förordnar att två mässor i månaden ska läsas över Arvid av innehavaren av den prebenda vilken godset tillfallit. (DS 4040–41)
- 1380-talet(?) överlåter Jöns Adamsson till Bo Jonsson (Grip) 7½ alnar jord i U (se *Stæk, Nya Västervik) (VreS G 3, odat).
- 1380-talet(?) överlåter Hinze krämare och hans hustru Cecilia Ebbesdotter till Bo Jonsson 7½ alnar jord i U samt jord i Häckenstad, denna sn, och i Gökstad och Uknö, Lofta sn (VreS M 7, odat).
- 1384 överlåter Bo Jonsson till Erengisle Sunesson (båt) det gods i U som han erhållit av Askeby kloster (se Eneby, Odensvi sn) (SRP 2017).
- 1397 pantsätter Karl Bengtsson (Örnfot) till Bengt Nilsson (Lejonansikte) sin jord i U och sin ägolott i Stensenum, Hallingebergs sn för 100:0 pn (SRPp 93).
- 1399 pantsätter Arvid Bengtsson (Oxenstierna), på sin hustru Birgitta Magnusdotters (Porse) vägnar, till Bengt Nilsson U och Stensenum, Hallingebergs sn, för 150:0 pn (SRP 3035).
- 1400 köper Tord Bonde en attung jord i U av Elin Valdemarsdotter (?SRP 3087).
- 1403 byter Ramborg Magnusdotter (kluven sköld) av sin son Tord Bonde till sig en attung jord i U, som han köpt av Elin Valdemarsdotter, mot jord i Namnerum, Halltorps sn (se DMS 4:1 s 53) (?SD 334–35).
- 1410 pantsätter Erik Stensson (Bielke) U till Bengt Nilsson för 100 mark tyska penningar 'som nu är gällande i Östergötland' att inneha till dess Bengt eller hans arvingar återfått pantsumman (SD 1334).
- 1413 är Torkel i U syneman på häradstinget (TjHdAp 13/6).
- 1421 väljer Bengt Nilsson sin gravplats i Vadstena klosterkyrka framför Heliga Korssets altare, där hans hustru

- ligger, och ger samtidigt klostret 100 mark lödiga, motsvarande 600:0 pn, och pantsätter för denna summa sitt gods i U där klostrets syssloman ska styra och råda (RAp 18/10).
- 1431 skänker Birgitta Magnusdotter till Vadstena kloster sin rätt till U som hennes avlidna män pantsatt till Bengt Nilsson för motsvarande 600:0 pn och som denne i sin tur pantsatt till klostret, mot att klostret antar en jungfru till vars provent anslås de 200:0 pn varmed U i värde överstiger pantsumman (RAp 11/11).
- 1435 erkänner Birgitta Magnusdotter att hon efter sin hemkomst från den heliga graven av Vadstena kloster mottagit 30 engelska nobler med vilka hon ska gälda en skuld; i gengäld avstår hon till klostret sin rätt till sitt arvegods U som pantsatts till Bengt Nilsson vilken i sin tur testamenterat det till klostret (SMR 223).
- 1438 tilldöms Birgitta Magnusdotter, änka efter Erik Stensson, av domprosten i Linköping godsens U och Stensserum, Hallingebergs sn, som Guse Nilsson (båt) undanhållit henne (SMR 700). Dombrevet bekräftas 1440 av biskop Bengt i Linköping (SMR 1191).
- 1440 bekräftar Birgitta Magnusdotter att hon för ett antal år sedan till Vadstena kloster upplåtit U vilket gods hennes makar Arvid Bengtsson och Erik Stensson pantsatt till Bengt Nilsson för en viss summa. Denna summa överlät Bengt till klostret i sitt testamente men hans arvinge Guse Nilsson kränkte klostrets rätt till godset. Då Birgitta nu återvunnit äganderätten till godset återställer hon det till klostret. (SMR 1260)
- 1442 kårar klostrets ombud på häradstinget till Karl Erengislesson (lilliehök), Guse Nilssons arvingars fullmäktige, om 40 alnar och 7½ alnar jord, allt i U, och presenterar riksrådets dombrev, biskop Nils i Linköping brev och klostrets egen bevisning på jorden varvid Karl Erengislesson i enlighet med biskopens brev uppmanas svara för de 7½ alnar som Guses arvingar

- undanhåller klostret i strid med riksrådets dom varvid Karl säger sig inte vilja svara klostrets ombud om denne inte svarar till allt som Karl har att tala mot klostret. Ombudet förklarar sig inte kunna svara för annat än det som är honom befallt. Vid granskning av båda parter bevisning anser häradshövdingen klostrets vara bättre och skäligare. (RAp 12/5)
- 1442 stadfäster biskop Nils i Linköping häradsrättens dom och återger dessutom hur klostret 23/3 samma år i Kalmar rådhus, inför riksrådet kärat till Guse Nils-sons arvingar för det han med orätt hindrat det från jord i U, så mycket som Birgitta Magnusdotter haft och som hon genom upprepade brev donerat till klostret, varvid arvingarna frändömts godset tillsammans med så många års avrad som Guse haft godset i sin värjo (RAp 25/6).
- 1443 anslår Birgitta Magnusdotter som provent för systemn Margareta Bodgersdotter i Vadstena den jord i U som hon skänkte till klostret år 1431 då Margareta saknar provent (se ovan, se DV 400, 655) (RAp 30/11).
- 1447 har Vadstena kloster fyra landbor som har 9 alnar jord vardera; gårdarna har god ekskog och räntar tillsammans 12:0 pn. 1457 anges landborna vara sju stycken. (VaKIJb s 32, 88)
- 1466 ska klostret ha 7 landbor som tillsammans räntar 12:0 pn, men 'där är ej mer än fyra' av vilka två räntar 3:0 pn vardera, en räntar 0:21 pn och en räntar 0:12 pn; räntan är 1473 10½:3 pn (HH 16 s 69).
- 1467 är Henrik i U faste på häradstinget (ÅHPK 2 Kalmar län 1759:15).
- 1473 och 1484 är Simon i U faste på häradstinget (RAp 1473 1/1, 1484 26/6).

Arvsgången för den jord som Birgitta Magnusdotter tvistar om med Bengt Nilssons arvingar framgår av släkttavla nedan:

Källa: PHT 1955 s 131 ff, ÄSF 1 s 188 f, 313.

1502 äger klostret 3½ gårdar som tillsammans räntar 2:2 pn (HH 16 s 69).

En tilläggsnotis omtalar att klostret äger 10½ stång jord i U samt att gränsen (söderut) för U ägor (*Villa-bowadi*) går i den bäck som löper mellan 'Skälsgölen' (*Skelzgölmen* – nu Svarta Kärr /7 G, 3 h/, se Gamleby G23-62:1, LmV) och Tällholmen (*Telleholm*) (D 12 f 52, HH 16 s 70).

1500-talets början(?) är Sigfrid i U skyldig Johan Bese 1 mark gutniska (C 46 f 5).

1504 är Sjurd i U faste på häradstinget (HultaAp 25/6, se G VIIa:23 f 147).

1515 är Nils Björnsson i U nämndeman på häradstinget (HBR s 219).

1520-talet(?) säljer Vaste Månsson, borgare i Kalmar, till Gudmund Månsson, borgare i Västervik, 7½ alnar jord i nordersta gården (VreS K 6, odat).

- 1524–61(?) överlåter Jon Hök, borgare i Nya Västervik, till Birger Nilsson (Grip) 7½ alnar jord i U (se Baggetorp) (VreS K 19, odat).
- 1560 har tre arv och eget-gårdar, som förut tillhörde Vadstena kloster, vardera åker till 5 tunnor samt äng till 16 lass hö, något mulbete och gott utrymme, god timmerskog, hela byn har ollonskog till 40 svin, gott fiskevatten i saltsjön samt 10 notvarp till hela byn – frälsehemmanet har åker till 3 tunnor och äng till 14 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmer- och näverskog samt gott fiskevatten till gädda, abborre och mört (SmH 1560:31).
- 1561 (?) upptas en gård om 8 alnar i Birger Nilssons (Grip) och Brita Joakimsdotters (Brahe) jordebok (BN-BJJB).
- 1562 har kyrkolandbon åker till 1½ tunna och äng till 6 vinterlass hö, passlig fälleskog, timmerskog och vedskog, passligt mulbete, ollonskog till 2 svin samt 1 notvarp (SmH 1562:2).

Valstad

- 1412 *i Hvalstadha* (SD 1552) – 7 G, 4 h.
SmH 1553–58 **1 vaktlång**.
- 1412 skänker Katarina Bengtsdotter 12 alnar jord till Vadstena kloster (se Rödja) (SD 1552).
- 1442 stämmer Vadstena klostrets ombud Birgitta Haraldsdotter (Ängaätten) och hennes fogde till Vadstena att där senast 2/8 nästkommande år framlägga bevisning på V som Guse Nilsson, medan han levde, och även hans arvingar efter hans död undanhållit klostret (se Rummelsrum) (RAp 12/8).
- 1445 tilldöms klostret V vid tvist med Guse Nilssons arvingar (se Rummelsrum) (RAp 8/3).
- 1447 har Vadstena kloster 2 alnar obyggd tomt (se *Stene) (VaKlJb s 32).
- 1466 räntar V och *Stene tillsammans 1 mark gutniska (HH 16 s 71).
- 1473 brukas V av Olof i Baggetorp som räntar 1 mark gutniska (HH 16 s 71).
- 1482 överlåter Karin, Johan Länges ?änka, till Knut i Alm-

- vik, Törnsfalls sn, 10 alnar jord i V (B 19 nr 258)
- 1502 har klostret 12 alnar jord som ligger till Baggetorp och räntar 0:0:8 pn (HH 16 s 71).
- Vartorp** 1375 *Wargtorpe* (DS 8827, avskr) – se Vrångfall, Locknevi – 7 G, 3 h.
- *Vyrlundom** 1370 *i Vyrlundom* (DS 8133a), 1390-talet(?) *i Wiglundum* (VreS G 20, odat, avskr).
- 1370 överlåter Sjunde Ragvaldsson till Bo Jonsson (Grip) 23 alnar jord i V, jord i Horsvik och Hovricke, Lofta sn, samt ytterligare jord i Hägerstads och Eneby socknar (DS 8133a).
- 1390-talet(?) överlåter Peter Trotteson (snedbjälke) till Karl Magnusson (Örnfot) östersta gården i V som ligger för 24 alnar jord och jord i Svinhult, Lofta sn (VreS G 20, odat).
- Väle** 1385 *i Wädhloom* (KrappSp 6/5, avskr), 1543 *Wedela* (SmH 1543:8), 1560 *Wädelbode* (SmH 1560:31) – 7 G, 3 g. SmH 1543–62 **1 deäng**, 1560 till sk i Gunnerstad.
- 1385 överlåter Hinze krämare, borgare i Västervik, till Bo Jonsson (Grip) 7 ½ aln jord i V (se Västervik) (KrappSp 6/5, två brev)
- 1543 har ('äger') dekanhemmanet i Heda en treding i V som räntar 1 pund smör samt har ekskog till tre svin i V äng (*Wedela engh*) (SmH 1543:8).
- 1552 (?) brukas kärrängar under Ramstad (se Ramstad) (AKJb).
- 1560 har V äng till 3 lass hö (SmH 1560:31).
- Värnvik** 1337 *apud curiam Wærmowik* (DS 3293), 1350 *in Warmouik* (DS 4553), 1354 *i Warmowuik* (DS 5043), 1383 *war gardh Wærmawik* (LSBp 1/1) – 7 G, 2 i. SmH **1 fr** (Birger Nilsson /Grip/).
- Cecilia Glysingsdotter (Glysing) skrivs 1362 till V (DS 6578).
- 1337 daterar Ambjörn Holmvidsson (tre blad), systerson till Cecilia Glysingsdotters andra man, ett brev på huvudgården V (DS 3293).

- 1350 överlåter Cecilia Glydingsdotter till sin bror Kettill Glysing egendom i V (se Hägg, Lofta sn) (DS 4553).
- 1383 gör Johan Moltke och hans hustru Katarina Kettildotter (Glysing) jordbyte med Bo Jonsson (Grip) så att de till honom överlåter gården V, med allt deras gods i Tjust, och Ollonö, Östra Stenby sn, med allt deras gods i Östkind. – I utbyte får de Bos gård Bro, Vårdnäs sn, och de landbor han har där i socknen (LSBp 1/1).
- 1383 gör Johan Moltke och hans hustru Katarina Kettildotter (Glysing) jordskifte med Bo Jonsson så att de till honom överlåter gården V och kvarnarna som ligger därunder samt jord i Bjärka, Kvarntorpet, Kärrebo, Mem, Måsebo och Österäng, denna sn, i Grundemar, Gursten, Horsvik, Hovricke, Hägg, Hälgsjö, Källvik, Lapsrum, Mörkvik, Sandvik, Sten, Vinö och Vålningebo, Lofta sn, i *Føghlauik, Gladhammar, Gunnebo, Gällerskulla, Horn, *Hornsmala, *Hultabodhom, Hårdel, Kilmare, Långvik, Narsvik, Släthed, Torsfall, Tyftingemar, *Vidhrsæng, Ytterhult och Yxnevik, Gladhammars sn, i Boda och Hatterbo, Hallingebergs sn, i Hästerum och Rånestad, Odensvi sn, i Sjöända och *Swangadal, Dalhems sn, i Almvik, Törnsfalls sn, i Kolvebro och Äpperum, Ukna sn, samt ytterligare jord i Björkekind och Östkinds härad. – I utbyte får Bo jord i Hammarkinds och Kinda härad samt tomtmark i Söderköpings stad. (LSBp 19/6)
- Brevet utgör sannolikt en precisering av transaktionen ett drygt halvår tidigare (se ovan).
- 1454 (?) får Bo Nilsson (Grip) vid arvskifte efter Bo Jonsson (Grip) jord i V (se Vinäs, Eds sn) (RAp 1453 oviss dag, Rääf 3:118½, ev feldat).
- 1455 ärver Bo Nilsson efter sin mor jord i V som räntar 3 mark gutniska (se Vinäs, Eds sn) (Rääf 1:119).
- 1560 har gården åker till 6 tunnor samt äng till 16 lass hö, gott mulbete och utrymme, ollonskog till 20 svin samt gott fiskevatten i saltsjön (SmH 1560:31).
- 1562 upptas i Birger Nilssons (Grip) jordebok en gård som

räntar 4 pund smör, 0:12½ pn och 2 årliga hästar (BNJb).

Åby

- 1275 *vill* *Aby* (DS 600, avskr), 1545 *the Åby egher* (GR 17 s 275) – 7 G, 3 h.
- 1275 skänker kung Magnus vid inrättandet av ett nytt kanonikat vid Linköpings domkyrka det gods han äger i byn Å, vilken är belägen inom (*situata in*) staden Västerviks gränser; till kanonikatet skänker han också alla sina egendomar och gods i Tjust (*omnes possessiones nostras & predia in Thiust*), vare sig de brukas av brytar eller av landbor, med undantag av byarna Hjulby, Lofta sn, och *Bildastad som han tidigare skänkt till Sune Litke (se SEL s 406 f) (DS 600, avskr).
- 1433 får Västerviks borgare ett års skattefrihet mot att de till Lage Röd på Stegeholm, till slottets behov ger en ej namngiven gård i gamla Västervik med hus och kvarn (se Västerviks stad) (PRFSS 1:74).
- 1545 skriver Gustav I till Birger Nilsson (Grip) att de Å ägor som Bengt småsven indragit från Västerviks borgare ännu ska tillfalla dessa 'på någon tid'; Birger får behålla räntan men måste meddela kungen storleken på denna (GR 17 s 275).
- 1554 ger Gustav I Å i förläning till Joakim Bulgrin på behaglig tid med samma villkor som mästern Erik djäkn förut innehade förläningen (GR 24 s 322).

Ärneberg

- 1380-talet(?) *Ernabergha engh* (?VreS M 11, odat, avskr), 1544 *Ärneberg* (SmH 1544:15), 1560 *Ärneberg* (SmH 1560:31) – 7 G, 3 g.
- SmH 1544 **2 sk**, 1545 **2 kr**, 1560–62 **2 sä**.
1545 (endast) **1 kyuj**.
- 1380-talet(?) överlåter Johan Basse, borgare i Västervik, till Bo Jonsson (Grip) all sin ägolott i Å äng (se Svinsäng, Lofta sn) (?VreS M 11, odat).
- 1560 har gårdarna vardera åker till 5 tunnor och 2 skäppor, äng till 18 lass hö samt något mulbete och utrymme (SmH 1560:31).

- Österäng** 1350 *in Østeræng* (DS 4553), 1383 *i Østereng* (LSBp 19/6) – 7 G, 2 i.
- 1350 överlåter Cecilia Glysingsdotter (Glysing) till sin bror Kettil Glysing egendom i Ö (se Hägg, Lofta sn) (DS 4553).
- 1383 överlåter Johan Moltke och hans hustru Katarina Kettilsdotter (Glysing) till Bo Jonsson (Grip) 6½ stänger jord (se Värnvik) (LSBp 19/6).

Lofta socken

- 1333 *ecclesie mee in Loptho* (DS 3002).
- 1357 *i Lophto* (DS 5721).
- 1359 *i Lophtom* (DS 6054).
- 1361 *i Lopsta sokn* (DS 6432, avskr).
- 1377 *i Lofta sokn* (RAP 25/7, SRP 1869).
- 1409 *Loffta kirkio* (SD 1143).

Omfattning: Socknens gränser har justerats vid flera tillfällen under medeltiden och därefter. Segersgårde, som på 1300-talet räknas till Gamleby sn, är överfört till Lofta senast 1510. Kärrebo med utjorden Hummelängen ligger 1409 och troligen även 1475 i Lofta men räknas på 1540-talet till Gamleby. Byn Örserum strax söder om nuv Västervik kom antagligen att överföras från Nya Västerviks allmänning till socknen i samband med ett byte 1458. Den räknades åtminstone till socknen 1562 och återgick till staden 1620 (SmH, Petersen s 388). Öarna Lilla och Stora Askö, Horsö, Lilla och Stora Kalvö samt Torrö överfördes från Ed till socknen omkr 1562, men återgick senare (SmH). Under 1600-talet räknades dekanhemmanet i Sondered till Eds sn, men återfördes 1951 (Kbr 16/3, Loftahammar G57-37:1, LmV)

Angående avsöndringen av socknens kustområde och bildandet av den nuvarande Loftahammars socken, se denna.

Slottsholmen med Stegeholm tillhörde Lofta fram till 1882 då den införlivades med Västerviks stad (BeReOr s 115). Några mindre områden överflyttades 1904 till Västervik (Kbr 7/10). Vid bildandet av Överums sn avskiljdes i socknens västra del byarna Olserum, Ryvenäs och Överum 1930 (Kbr 21/3) och vid inrättandet av Västerviks sn överfördes dit byarna på Norrlandet: Gränsö, Hälgsjö, Segersgårde, Stuverum och Vålningebo.

Kyrkby saknas.

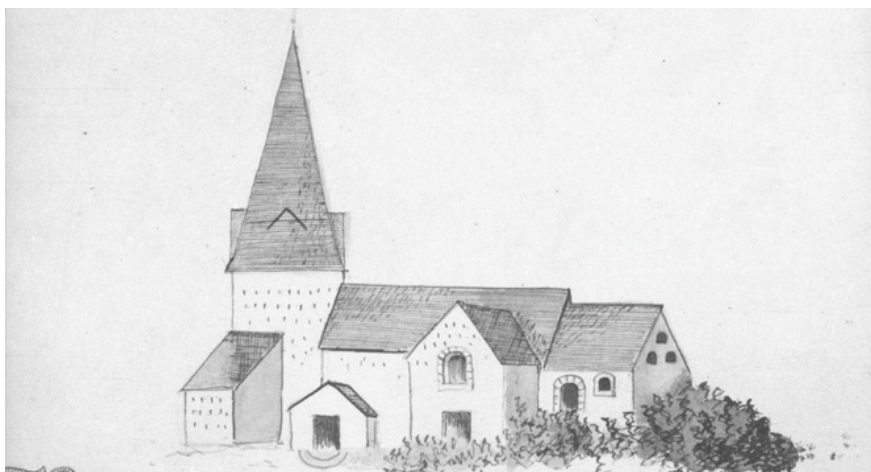

Kyrkan: Den medeltida kyrkan var uppförd av gråsten och hade ett rakslutet kor. Den var försedd med korsarmar som kan ha tillfogats under medeltiden (Småland s 68). Under det slutande 1300-talets inbördesstrider eldhärjades byggnaden varför socknen 1409 fick 100:0 pn i testamente efter Bo Jonssons (Grip) änka 'då hon [kyrkan] bränd var av mina hjälpare' (SD 1143). Under senmedeltid tillkom ett kraftigt västtorn och kalkmålningar attribuerade till mästare Amund. På östväggen ovanför altaret fanns två målade vapensköldar tillhörande Måns Länk på Utrike och Palne Nilsson (horn över stjärna) på Ottinge (A II 8 s 61). Dessutom har i kyrkan, 'i skiftet mellan högkoret och stora gången', funnits målade vapensköldar för Johan Bese och hans hustru Birgitta Knutsdotter (Ulv), varför målningarna med god säkerhet kan tidsfästas till 1480-tal (Gen 36 f 22, S 48, ÄSF 1 s 307).

Av medeltida inventarier återstår ett altarskåp från tidigt 1500-tal som tillskrivits Jan de Molder (d omkr 1536) i Antwerpen (nu i SHM, inv 3880), ett triumfkrucifix från 1400-talet samt en större dopfuntscuppa i gotländsk kalksten. En gravhäll från omkr 1300 används som altarskiva i den nuvarande kyrkan (Gardell nr 31). Nattvardskalken är ursprungligen från 1300-talet men har förstörats i etapper, senast 1749.

Den medeltida kyrkan revs 1835 och den nuvarande stod färdig 1837. Den täcker med sitt östparti, kor och sakristia delar av den medeltida kyrkans grund (Lofta kyrka).

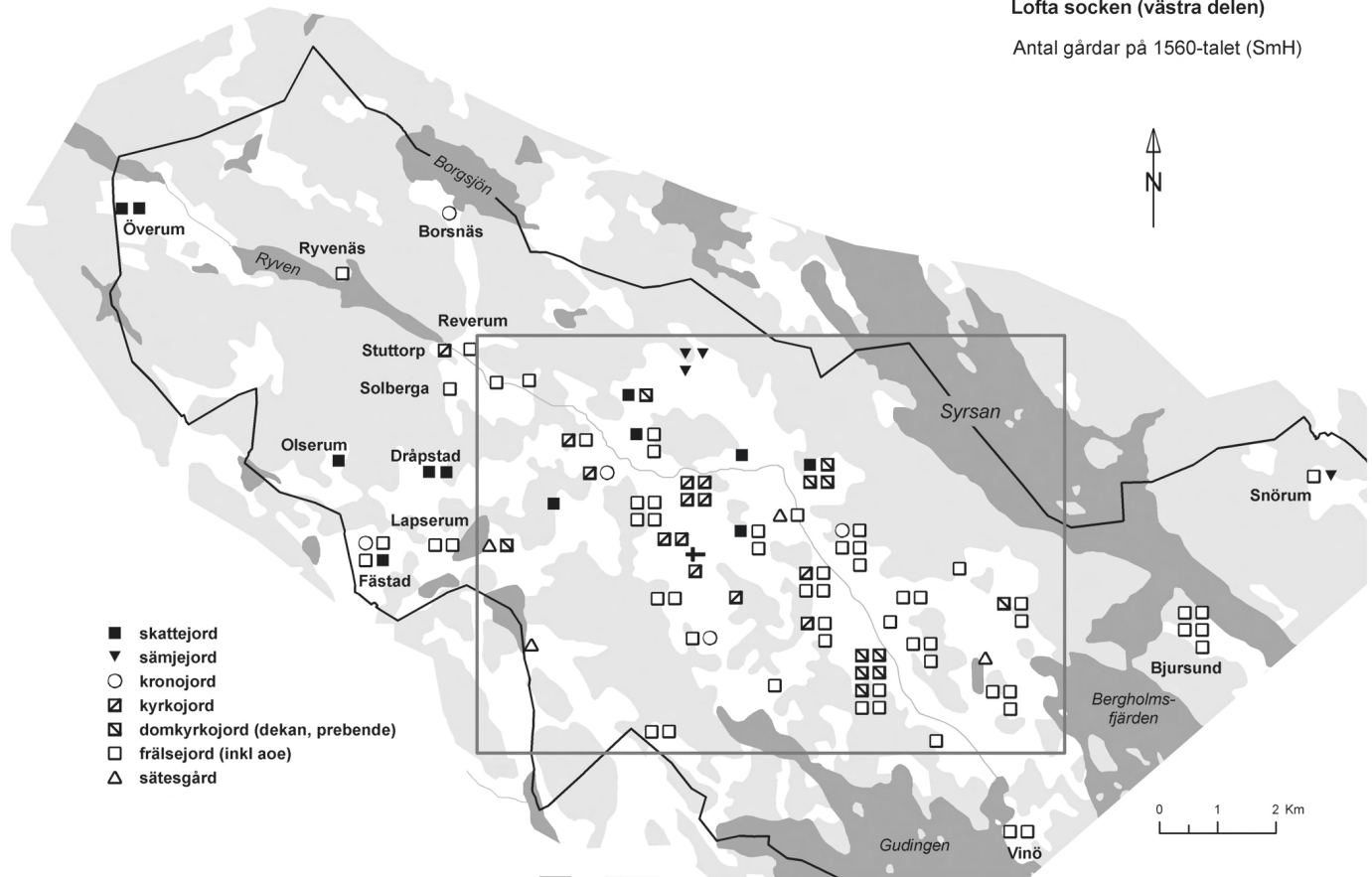
Samtida belägg saknas för teorin att socknens äldsta kyrka legat på Kyrkkullen vid Ottinge (jfr Moberg s 44).

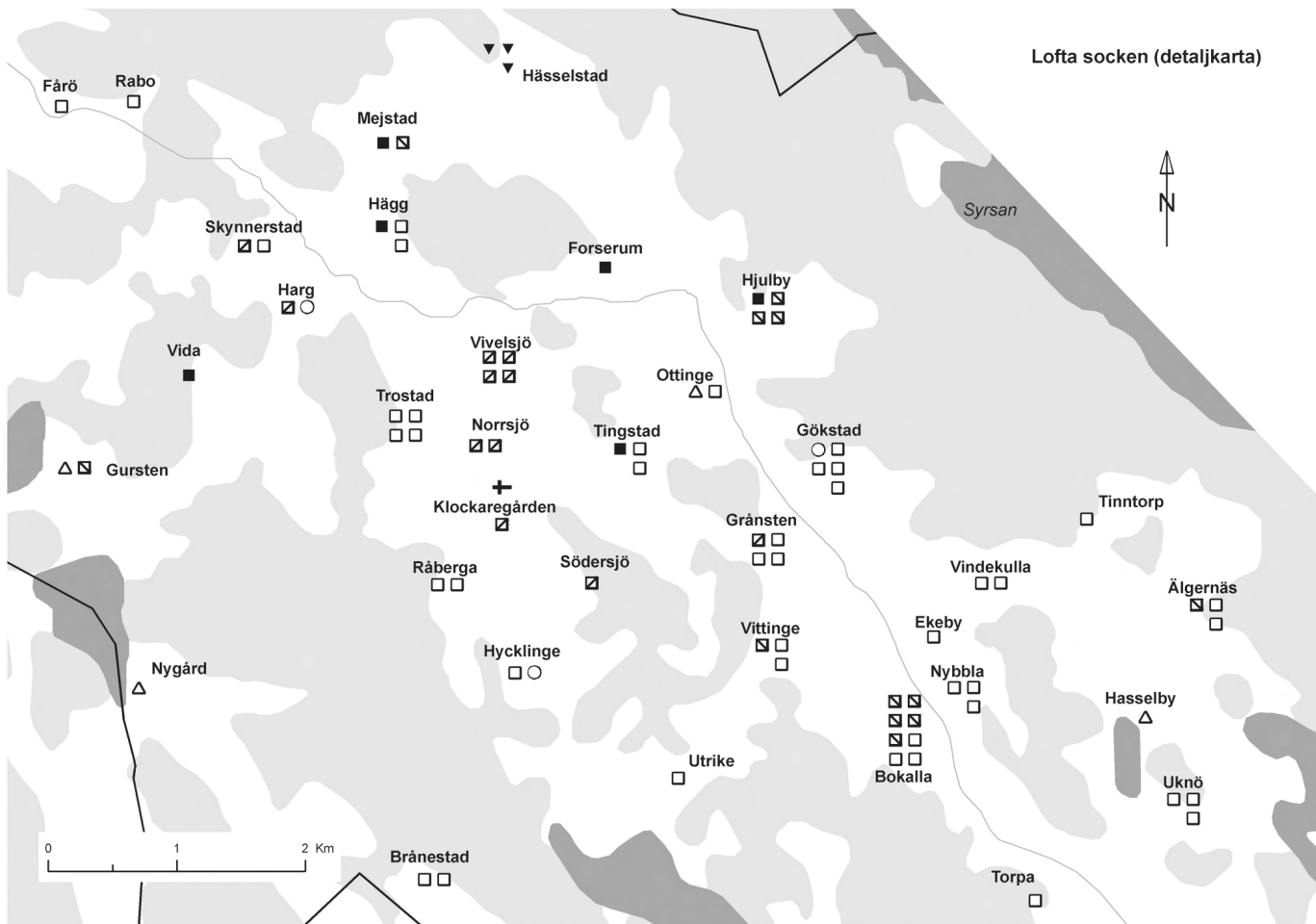
Lofta gamla kyrka, avtecknad av Erik Ihrfors på 1880-talet utifrån förlaga (foto ATA).

Lofta socken (västra delen)

Antal gårdar på 1560-talet (SmH)

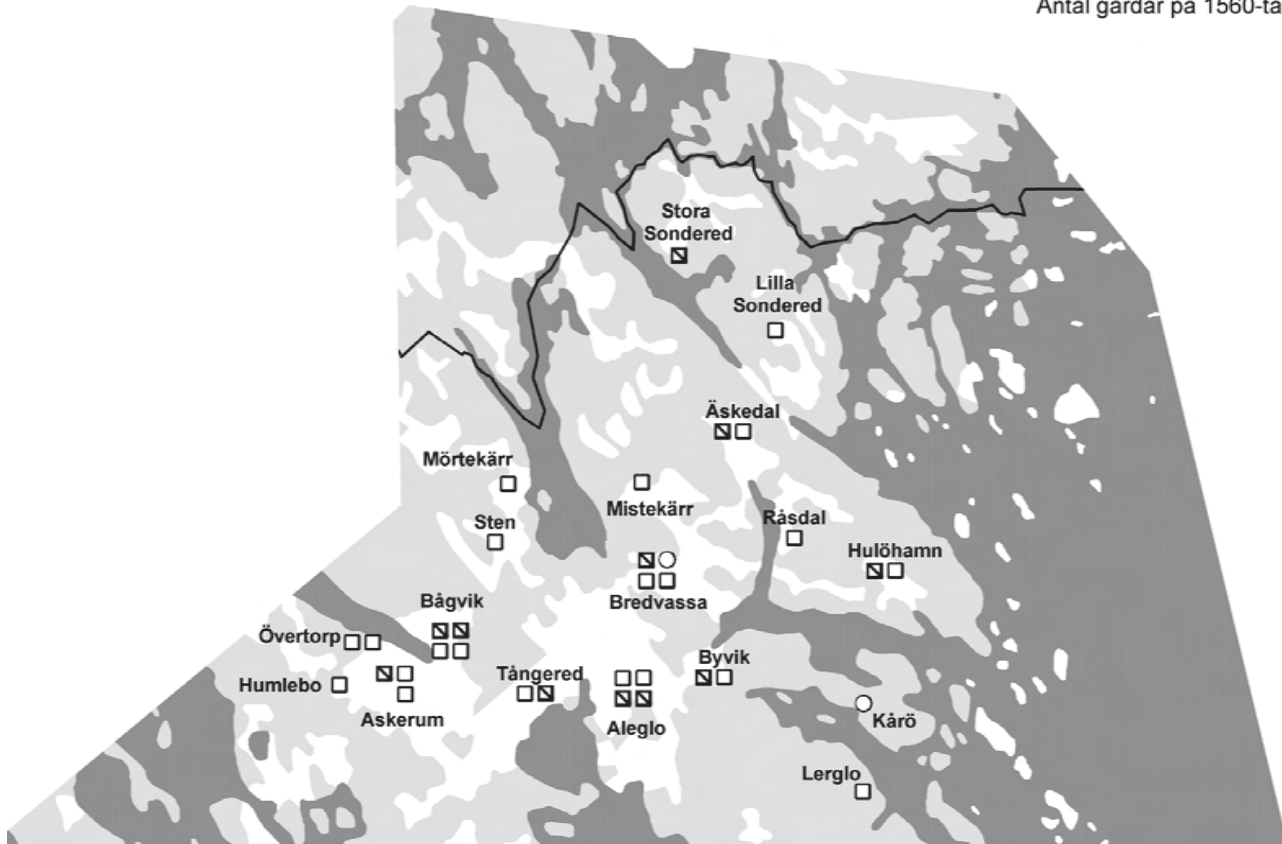

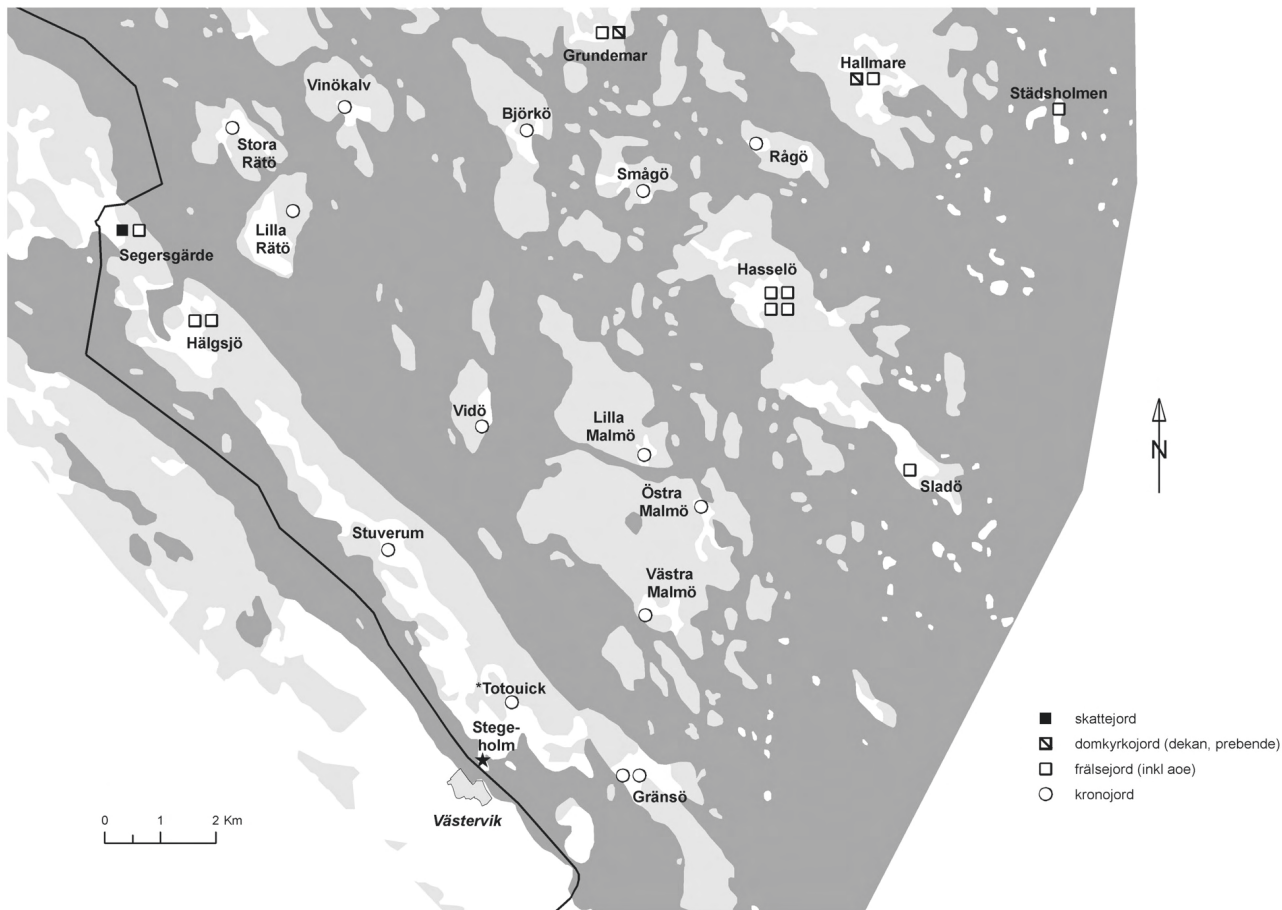
Lofta socken (detaljarta)

Lofta socken (östra delen)

Antal gårdar på 1560-talet (SmH)

Antal jordeboksenheter 1544/45 (1570)

	sk	skkvarn	sä	kr	kruj	kräng	krö	ky	kyäng	de	det	aoe	fr
Aleglo	--	--	--	--	--	--	--	--	--	2 (0)	--	--	2 (4)
Askerum	--	--	--	--	1 (1)	--	--	--	--	1 (0)	--	--	1 (2)
Askö, Lilla	--	--	--	0 (1)	--	--	--	--	--	--	--	--	--
Averum	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	0 (1)	--	--
Bjursund	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	4 (5)
Björkö	--	--	--	1 (1)	--	--	--	--	--	--	--	--	--
Bokalla	--	--	--	--	--	--	--	--	--	5 (0)	--	--	3 (8)
Borsnäs	--	--	--	1 (1)	--	--	--	--	--	--	--	--	--
Bredvassa	--	--	--	1 (1)	--	--	--	--	--	1 (0)	--	--	2 (3)
Bränestad	--	--	--	--	--	1 (1)	--	--	--	--	--	--	2 (2)
Byvik	--	--	--	--	--	--	--	--	--	1 (0)	--	--	1 (2)
Bågvik	--	--	--	--	--	--	--	--	--	2 (0)	--	--	2 (4)
Dråpstad	2 (2)	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
Ekeby	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	1 (1)
Forserum	1 (1)	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
Fårö	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	1 (1)
Fästad	1 (1)	--	--	1 (1)	--	--	--	--	--	--	--	--	2 (2)
Grundemar	--	--	--	--	--	--	--	--	--	1 (0)	--	--	1 (2)
Gränsten	--	--	--	--	--	--	--	1 (0)	--	--	--	--	3 (4)
Gränsö	--	--	--	2 (0)	--	--	--	--	--	--	--	--	0 (2)
Gröninge	--	--	--	--	--	--	--	--	2 (0)	--	--	--	--
Gursten	--	1 (1)	--	--	--	--	--	--	--	1 (0)	--	--	0 (1)
Gökstad	--	--	--	1 (1)	--	--	--	--	--	--	--	--	4 (4)
Hallmare	--	--	--	--	--	--	--	--	--	1 (0)	--	--	1 (2)
Harg	--	--	0 (1)	1 (0)	--	--	--	1 (0)	--	--	--	--	0 (1)
Hasselö	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	4 (4)

Hjulby	1 (1)	--	--	-	-	--	--	--	--	--	3 (0)	--	--	0 (3)	
Horsö	-	-	--	--	0 (1)	--	--	--	--	--	--	--	--	-	-
Hultö	-	-	--	--	-	-	--	0 (1)	--	--	--	--	--	-	-
Hulöhamn	-	-	--	--	-	-	--	--	--	--	1 (0)	--	--	1 (2)	
Humlebo	-	-	--	--	-	-	--	--	--	--	--	--	--	1 (1)	
Hundekulla	-	-	--	--	-	-	--	--	--	1 (0)	--	--	--	-	-
Hycklinge	-	-	--	--	1 (1)	--	--	--	--	--	--	--	--	1 (1)	
Hägg	1 (1)	--	--	--	-	-	--	--	--	--	--	--	--	2 (1)	
Hälgsjö	-	-	--	--	-	-	--	--	--	--	--	--	--	2 (2)	
Hässelstad	-	-	--	0 (3)	1 (1)	--	--	--	--	--	--	--	--	-	-
Kalvö, Lilla	-	-	--	--	0 (1)	--	--	--	--	--	--	--	--	-	-
Kalvö, Stora	-	-	--	--	0 (1)	--	--	--	--	--	--	--	--	-	-
Kumla	-	-	--	--	-	-	--	1 (1)	--	--	--	--	--	-	-
Kårö	-	-	--	--	1 (1)	--	--	--	--	--	--	--	--	-	-
Käringeholmen	-	-	--	--	-	-	--	--	--	1 (0)	--	--	--	-	-
Lapserum	-	-	--	--	-	-	--	--	--	--	--	--	--	2 (2)	
Lerglo	-	-	--	--	-	-	--	--	--	--	--	--	--	1 (1)	
Malmö	-	-	--	--	3 (3)	--	--	--	--	--	--	--	--	-	-
Mejstad	1 (1)	1 (1)	--	--	-	-	--	--	--	--	1 (0)	--	--	0 (1)	
Mistekärr	-	-	--	--	-	-	--	--	--	--	--	--	--	1 (1)	
Mörttekärr	-	-	--	--	-	-	--	--	--	--	--	--	--	1 (1)	
*Navla	-	-	--	--	-	-	--	--	--	1 (1)	--	--	--	-	-
Norrsjö	-	-	--	--	-	-	--	--	2 (0)	--	--	--	--	0 (2)	
Nybbla	-	-	--	--	-	-	1 (1)	--	--	--	--	--	--	3 (3)	
Olserum	1 (1)	1 (1)	--	--	-	-	--	--	--	--	--	--	--	-	-
Ottinge	-	-	--	--	-	-	--	--	--	--	--	--	--	1 (0)	
Rabo	-	-	--	--	-	-	--	--	--	--	--	--	--	1 (1)	
Reverum	-	-	--	--	-	-	--	--	--	--	--	--	--	1 (1)	
Ryvenäs	-	-	--	--	-	-	--	--	--	--	--	--	--	1 (1)	

Antal jordeboksenheter 1544/45 (1570)

	sk	skkvarn	sä	kr	kruj	kräng	krö	ky	kyäng	de	det	aoe	fr
Råberga	-	-	--	--	-	-	--	--	--	--	--	--	2 (2)
Rågö	-	-	--	--	1 (1)	--	--	--	--	--	--	--	-
Råsdal	-	-	--	--	-	-	--	--	--	--	--	--	1 (1)
Rätö, Lilla	-	-	--	--	1 (1)	--	--	--	--	--	--	--	-
Rätö, Stora	-	-	--	--	1 (1)	--	--	--	--	--	--	--	-
Segersgårde	1 (0)	--	--	0 (1)	--	--	--	--	--	--	--	--	1 (1)
Skenstad	-	-	--	--	-	-	0 (1)	--	--	--	--	--	-
Skynnerstad	-	-	--	--	-	-	--	--	1 (0)	1 (1)	--	--	1 (2)
Sladö	-	-	--	--	-	-	--	--	--	--	--	--	1 (1)
Smågö	-	-	--	--	1 (1)	--	--	--	--	--	--	--	-
Snörum	-	-	--	1 (1)	-	-	--	--	--	--	--	--	1 (1)
Solberga	-	-	--	--	-	-	--	--	--	--	--	--	1 (1)
Sondered	-	-	--	--	-	-	--	--	--	1 (0)	--	--	1 (2)
Sten	-	-	--	--	-	-	--	--	--	--	--	--	1 (1)
Stutturp	-	-	--	--	-	-	--	--	1 (0)	--	--	--	0 (1)
Stuverum	-	-	--	--	1 (1)	--	--	--	--	--	--	--	-
Städsholmen	-	-	--	--	-	-	--	--	--	--	--	--	1 (0)
Södersjö	-	-	--	--	-	-	--	--	1 (0)	--	--	--	0 (1)
Tingstad	1 (1)	--	--	--	-	-	--	--	--	--	--	1 (1)	-
Tinntorp	-	-	--	--	-	-	--	--	--	--	--	--	1 (1)
Torpa	-	-	--	--	-	-	--	--	1 (0)	--	--	--	1 (1)
Torrö	-	-	--	--	0 (1)	--	--	--	--	--	--	--	-
*Totouick	-	-	--	--	1 (0)	--	--	--	--	--	--	--	0 (1)
Trostad	-	-	--	--	-	-	--	--	--	--	--	--	4 (4)
Tångered	-	-	--	--	-	-	--	--	--	1 (0)	--	--	1 (2)
Uknö	-	-	--	--	-	-	1 (1)	--	--	--	--	--	3 (3)

Utrike	-	-	--	--	-	-	--	--	--	--	--	--	--	1	(1)											
Vida	1	(1)	--	--	-	-	--	--	--	--	--	--	--	-	-											
Vidö	-	-	--	--	1	(1)	--	--	--	--	--	--	--	-	-											
Vindekulla	-	-	--	--	-	-	--	--	--	--	--	--	--	2	(2)											
Vinö	-	-	--	--	-	-	--	--	--	--	--	--	--	2	(2)											
Vinökalv	-	-	--	--	1	(1)	--	--	--	--	--	--	--	-	-											
Vivelsjö	-	-	--	--	-	-	--	--	4	(0)	--	--	--	0	(4)											
Vittinge	-	-	--	--	-	-	--	--	1	(0)	--	--	--	2	(3)											
Älgernäs	-	-	--	--	-	-	1	(1)	--	--	--	--	--	2	(3)											
Äskedal	-	-	--	--	-	-	--	--	--	--	1	(0)	--	1	(2)											
Övertorp	-	-	--	--	-	-	1	(1)	--	--	--	--	--	2	(2)											
Överum	2	(1)	--	--	-	-	--	--	--	--	--	1	(1)	-	-											
Summa	13	(11)	3	(3)	1	(5)	22	(24)	5	(6)	2	(2)	0	(1)	12	(0)	7	(2)	23	(0)	1	(2)	1	(1)	86	(123)

Dessutom redovisar längderna: **skuj:** Humlebo 1 (1) – **krt:** Humlebo 0 (1) – **deuj:** Sten 1 (1) – **deäng:** Lerglo 1 (1) – ½ **fr:** Askerum 1 (1).

Runstenar Sm 144 Gursten (nu vid folkhögskolan i Gamleby).

Okänt gods

1380-talet(?) överlåter Sigvard Jute och hans hustru Ramborg Nilsdotter till Bo Jonsson (Grip) ”en fierding i ganska widt i Lofta sochn” samt jord i ett flertal namngivna byar på Loftahammar (se Bjursund) (VreS H 6, odat, avskr).

- ***Alanäss** 1380-talet(?) i *Alanäss engh* (VreS H 6) – troligen belägen i närheten av Aläng (7 H, 4 a).
 1380-talet(?) överlåter Sigvard Jute och hans hustru Ramborg Nilsdotter till Bo Jonsson (Grip) 6 alnar jord i A äng (se Bjursund) (VreS H 6, odat).
 1380-talet(?) överlåter Simon Svensson och Mårten Jonsson till Bo Jonsson 4 stänger och 1¼ aln jord i A på Loftahammar (se Humlebo) (VreS L 22, odat).
 1380-talet(?) överlåter Nils Stryker till Bo Jonsson 3 alnar jord i A (se Bjursund) (VreS M 1, odat).

Aleglo

- 1377–84(?) *Ælglom* (VreS K 27, odat, avskr), 1450 *Algloom* (HUBp 29/3), 1454(?) i *Algloo* (RAp 1453 oviss dag, ev feldat), 1510 (omkr) i *Alglo* (NBjb), 1543 *Aleklo* (SmH 1543:8) – 7 H, 4 a – nuv Loftahammars sn.
 SmH **2 de** (Dekanatet i Linköping), 1564 **2 fr.**
2 fr (1562 Björn Pedersson /Bååt/, Klas Jöransson /Stiernsköld/).
 1377–84(?) överlåter Erenigle Sunesson (båt) till Bo Jonsson (Grip) ¼ aln som han fått av Eske i *Eskawarp, Tryserums sn (se Bredvassa, Eds sn) (VreS K 27, odat, avskr).
 1380-talet(?) överlåter Sigvard Jute och hans hustru Ramborg Nilsdotter till Bo Jonsson 1/3 aln som ligger i Jöns Karlssons åker samt 2 alnar i A skog (*öfuer allan Allglo skogh*) (se Bjursund) (VreS H 6, odat, avskr).
 1380-talet(?) överlåter Nils i A till Bo Jonsson 6 alnar jord i A (VreS M 26, odat).
 1380–86(?) överlåter Johan Eriksson, kanik i Linköping, till Bo Jonsson 6 alnar jord i A (se Ottinge) (VreS K 29, odat).

- 1450 överlåter linköpingskaniken Peter Håkansson, på sin prebenda Petri martyris vägnar, till Hans Gudmundsson (sparre) 6 alnar jord i A (se Ottinge) (HUBp 29/3).
- 1454 (?) får Bo Nilsson (Grip) vid arvskifte efter Bo Jonsson (Grip) två gårdar i A (se Vinäs, Eds sn) (RAp 1453 oviss dag, Rääf 3:118½, ev feldat).
- 1455 ärver Bo Nilsson efter sin mor två gårdar i A som räntar 4 mark 6 öre gutniskt mynt; den ena gården är öde (se Vinäs, Eds sn) (Rääf 1:119).
- 1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok två gårdar som vardera räntar 1½ pund smör samt 0:0:11 pn resp 0:0:9 pn (NBjB).
- 1560 upptas i Marina Nilsdotters (Grip) jordebok en gård som räntar 1½ pund smör, 0:11 landgillespn, 0:11 kopnr, 4 skilling dagsverkspnr, 4 skilling 'för lamm', 0:4 sillpnr, 4 vita för höns och ägg, 1 fjärding torsk och ½ pund gäddor (Bredvassa rd) (Rött nr 300).
- 1560 har ena dekanhemmanet åker till 2 tunnor och äng till 9 lass hö, något mulbete och utrymme, någon timmer- och svedjeskog, ollonskog på kungens allmänning, fiskevatten till allehanda fisk samt 10 notvarp till båda dekanhemmanen – uppgift om det andra dekanhemmanets åker och äng saknas – Klas Jöranssons gård har åker till 3 tunnor och äng till 15 lass hö, gott mulbete och utrymme, god svedje- och näverskog, ollonskog till ett ej angivet antal svin samt gott fiskevatten i saltsjön – Björn Pederssons gård har åker till 3 tunnor och äng till 16 lass hö, gott mulbete och utrymme, god svedje- och timmerskog, ollonskog till 3 svin samt gott fiskevatten i saltsjön (SmH 1560:31).
- 1562 har båda dekanhemmanen vardera åker till 2 tunnor och äng till 8 vinterlass hö, passligt utrymme samt passlig ved- och timmerskog, ollonskog till 1 svin vardera samt 4 notvarp till vardera gården (SmH 1562:2).
- 1562 säljer Erik XIV jord i A till Charles de Mornay (se Rumma, Gladhammars sn) (RAp 9/10).

- Askerum** 1380-talet(?) i *Askarum* (VreS H 6, odat, avskr), 1405 *vm Askolfsrwm* (SD 550), 1543 *Askarerum* (SmH 1543:8) – 7 H, 4 a – nuv Loftahammars sn.
- SmH **1 de** (Dekanatet i Linköping), 1564 **1 fr**; öde 1567.
1 fr (Björn Pedersson /Bååt/); öde 1567.
 $\frac{1}{2}$ **fr** (Johan Åkesson /Natt och Dag/).
- 1380-talet(?) överlåter Sigvard Jute och hans hustru Ramborg Nilsson till Bo Jonsson (Grip) $9\frac{2}{3}$ alnar jord i A (se Bjursund) (VreS H 6, odat).
- 1380-talet(?) överlåter Nils Stryker till Bo Jonsson $10\frac{1}{3}$ alnar jord i A (se Bjursund) (VreS M 1, odat).
- 1405 fritar Karl Magnusson sin frände Knut Bosson (Grip) och dennes arvingar från skyldighet att ersätta honom för den skada han lidit vid ett jordskifte med Knuts far Bo Jonsson (Grip) som bl a omfattade jord i A (se Samsvik, Lofta sn) (SD 550).
- 1454(?) får Bo Nilsson (Grip) vid arvskifte efter Bo Jonsson (Grip) tre gårdar i A (se Vinäs, Eds sn) (RAP 1453 oviss dag, Rääf 3:118½, ev feldat).
- 1455 ärver Bo Nilsson efter sin mor två gårdar i A som räntar 3 mark 6 öre gutniskt mynt (se Vinäs, Eds sn) (Rääf 1:119).
- 1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok två gårdar varav en räntar 2 pund smör och 1 mark gutniska och den andra räntar 1 pund smör och 1 mark gutniska (NBjb).
- 1560 har dekanhemmanet åker till 4 tunnor och äng till 5 lass hö samt något mulbete – Johan Åkessons gård har åker till $2\frac{1}{2}$ tunna och äng till 5 lass hö, något mulbete och utrymme samt något fiskevatten – Björn Pederssons gård har åker till 5 tunnor och äng till 10 lass hö samt något mulbete, utrymme och fiskevatten (SmH 1560:31).
- Askö, Lilla** För medeltida uppgifter se Lilla Askö, Eds sn.
 SmH 1564 **1 kr**.

- Averum** 1377–84(?) *Æfuarume* (VreS K 27, odat, avskr), 1450 *Awa[r]srum* (HUBp 29/3), 1562 *Aurum* (SmH 1562:2) – 7 H, 5 a.
 SmH 1562 **1 det** (Dekanatet i Linköping), 1562 nyupptaget.
 1377–84(?) överlåter Erengisle Sunesson (båt) till Bo Jonsson (Grip) ¼ aln 'och 10 penningar därtill' som han fått av Eske i *Eskawarp, Tryserums sn (se Bredvassa, Eds sn) (VreS K 27, odat, avskr).
 1380–86(?) överlåter Johan Eriksson, kanik i Linköping, till Bo Jonsson 0:6 pn avrad i A (se Ottinge) (VreS K 29, odat).
 1450 överlåter linköpingskaniken Peter Håkansson, på sin prebenda Petri martyris vägnar, till Hans Gudmundsson (sparre) 0:6 pn avrad i A (se Ottinge) (HUBp 29/3).
 1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok en äng som brukar bärgas till Vinäs av landborna (NBjb).
 1561(?) redovisas i Birger Nilssons (Grip) och Brita Joakimsdotters (Brahe) jordebok ett ödetorp i A som 'plägar bärgas till gården' (=Vinäs, Eds sn) (BNBJb).
 1562 upptas i Birger Nilssons jordebok A äng och fiskevatten (BNjb).
- *Birkewik** 1380-talet(?) *i Birkewike skogh* (VreS M 1, odat, avskr).
 1380-talet(?) överlåter Nils Stryker till Bo Jonsson (Grip) 3 alnar jord i B skog (se Bjursund) (VreS M 1, odat).
- Bjursund** 1381 *i Byurasunde* (RAp 29/6, SRP 1599), 1510 (omkr) *i Biwerszwndh* (NBjb), 1544 *Biursund* (SmH 1544:15) – 7 G, 4 j – nuv Loftahammars sn.
 SmH 1560 (endast) **1 skäng** till en av fr nedan.
 1560–62 **1 kruj**.
4 fr (Karl Holgersson /Gera/, 2 Jöran Holgersson /Gera/, Ebba Holgersdotter /Gera/), 1562 **5 fr** (2 Karl Holgersson /Gera/, 1 Ebba Holgersdotter /Gera/, uppgift om övriga ägare saknas); tre öde 1567, en öde 1568.
 1380-talet(?) överlåter Sigvard Jute och hans hustru Ram-

- borg Nilsdotter till Bo Jonsson (Grip) 12 alnar jord i byn och 14 alnar i skogen samt jord i *Alanäss, Ale-glo, Askerum, Byvik, Bågvik, *Gudolpsmåla, Hallmarre, *Hulomåla, Kjusedal, Kålsingsö, Lerglo, Långvik, Risebo, Råsdal, *Segmundztorp, Snörum, Tångered, Åskedal och Övertorp (VreS H 6, odat, avskr).
- 1380-talet(?) överlåter Nils Stryker till Bo Jonsson 30 1/3 alnar jord i B och jord i *Allanäs, Askerum, *Birkewike skogh, *Gudolpsmåla *Hulomåla, Hultö glo, Humlebo, Kålsingsö, Långvik, *Rumaengh och Övertorp (VreS M 1, odat).
- 1381 överlåter Nils i B till Bo Jonsson 22½ alnar jord med hus och jord, åker, äng och fiskevatten; enl samtida tergalpåskrift var Nils' patronymikon Sigmundsson (RAp 29/6).
- 1385 överlåter Peder Tomasson (tre rosor) till Bo Jonsson 6½ alnar jord (se Torpa) (VäLBp 11/6).
- 1390 är Nils i B faste på häradstinget (G VIIa:23 f 132).
- 1415 utfärdas brev på en äng och 2 spann jord som sundkarlen i B har; brevet upptas i en förteckning över Gunhild Johansdotters (Bese, d 1553) efterlämnade arkiv (C 56 f 20, regest).
- 1454(?) får Bo Nilsson (Grip) vid arvskifte efter Bo Jonsson (Grip) tre gårdar i B (se Vinäs, Eds sn) (RAp 1453 oviss dag, Rääf 3:118½, ev feldat).
- 1455 ärver Bo Nilsson efter sin mor tre gårdar i B som räntar 6 mark gutniska (se Vinäs, Eds sn) (Rääf 1:119).
- 1479 är "Rughe" i B faste på häradstinget (G VIIa:23 f 79, avskr).
- 1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok tre gårdar varav två vardera räntar 2½ pund smör och 0:0:8 pn, och den tredje räntar 1 pund smör (NBjb).
- 1560 upptas i en förteckning över Beata Nilsdotters (Grip, d 1547) efterlämnade fädernegods jord som räntar 3 pund smör, ½ tunna torsk, ?0:0:8 landgillespnr, ½:0 kopnr, 0:0:4 sillpnr, 0:0:6 dagsverkspnr och ½ pund gädda (Rött nr 300).
- 1560 har Karl Holgerssons gård åker till 3 tunnor och äng till 6 lass hö, gott mulbete och utrymme, någon sved-

jeskog och timmerskog samt något fiskevatten i saltsjön – av Jöran Holgerssons gårdar har den ena åker till 4 tunnor och äng till 12 lass hö, den andra har åker till 2 tunnor och äng till 3 lass hö, båda har något mulbete och utrymme, någon svedjeskog, god timmerskog, ollonskog till 3 svin samt något fiskevatten i saltsjön – Ebba Holgersdotters gård har åker till 4 tunnor och äng till 12 lass hö, något mulbete och gott utrymme, god svedje-, timmer- och näverskog, ollonskog till 3 svin samt gott fiskevatten i saltsjön – den mindre av Jöran Holgerssons gårdar brukar en skatteutång som har äng till 4½ lass hö (SmH 1560:31).

Björkö

1544 *Biärckö* (SmH 1544:15), 1560 *Biärchöö* (SmH 1560:31) – 7 H, 3 a – nuv Loftahammars sn.

SmH **1 kr** (skärbonde).

1560 har gården äng till 8 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmer- och svedjeskog, ollonskog till 2 svin, fiskevatten till allehanda fisk, god sälfångst samt 12 notvarp (SmH 1560:31).

Boda

1479 *i Bodha* (G VIIa:23 f 79, avskr) – 7 G, 5 g.

1479 överlåter ?bröderna Olof, Anders, Erik och Lars till Jöns Matsson 30 alnar jord 'förutom halvåttonde aln' (se Löckerum, Gamleby sn) (G VIIa:23 f 79).

Bokalla

1385 *i Bokellom* (VäLBp 11/6), 1431 *i Bokalle* (RAp 12/6), 1543 *Bocalla* (SmH 1543:8) – 7 G, 4 i – nu Åkerholm.

SmH **5 de** (Dekanatet i Linköping), 1564 **5 fr**.

1 fr (Peder Fleming, 1562 Anna Håkansdotter / Hålbo-näsätten/).

2 fr (Jakob /Kristiernsson/ Jute, Kristiern Gudmundsson /Ulf av Hornäs/).

1385 överlåter Peder Tomasson (tre rosor) till Bo Jonsson (Grip) 1½ alnar jord (se Torpa) (VäLBp 11/6).

1410(?) pantsätter Måns Länk (ginbalk) jord i B till Bengt Nilsson (Lejonansikte) (se Utrike) (Gen 18 f 99, regest).

- 1430 och -31 är Sven i B faste på häradstinget (RAp 1430 2/10, 1431 12/6).
- 1455 är Klas i B faste på häradstinget (A II 8 s 69).
- 1460 är Olof i B faste på häradstinget (OdensviKyA C 1 s 13).
- 1486 döms Mats Matsson, född i B, av Stockholms rådhusrätt till döden genom hängning för det han av sin husbonde stal 19:0 pn, svärd och armborst med tillbehör samt kjortel, tröja och skjortor (StTb s 130).
- 1486 är Olof Hvit i B faste på häradstinget (RAp 25/10).
- 1546 får Erik i B böta 1 mark danska i kungssaköre för en knipholk (*en knipeholk*) han stal (SmH 1546:14).
- 1560 har byns fem dekanhemman vardera åker till 3 tunnor och äng till 9 lass hö, något mulbete och utrymme, någon timmerskog men god svedjeskog, fiskevatten i saltsjön samt 10 notvarp till hela byn – Peder Flemings gård har åker till 3 tunnor och äng till 8 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmerskog samt fiskevatten i saltsjön (SmH 1560:31).
- 1562 säljer Erik XIV jord i B till Charles de Mornay (se Rumma, Gladhammars sn) (RAp 9/10).

Borsnäs

- 1479 *Börnäss* (G VIIa:23 f 79, avskr), 1544 *Bursnes* (SmH 1544:15), 1560 *Näs* (SmH 1560:31) – 7 G, 5 g.
SmH 1 kr; 1560 med skäng i *Liungabode, öde 1567.
- 1479 överlåter ?bröderna Olof, Anders, Erik och Lars till Jöns Matsson 'allt B' (se Löckerum, Gamleby sn) (G VIIa:23 f 79).
- 1560 har gården åker till 3 tunnor och 2 skäppor samt äng till 3 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmerskog, ollonskog till 2 svin, något fiskevatten till gädda, abborre och mört; gården redovisas tillsammans med socknens skattejord (SmH 1560:31).

Bredvassa

- 1377–84(?) *Bredewassa* (VreS K 27, odat, avskr), 1377 i *Bredhawassa* (RAp 24/7), 1543 *Bredewassa* (SmH 1543:8) – 7 H, 4 a – nuv Loftahammars sn.
SmH 1 de (Dekanatet i Linköping), 1564 1 fr.
1 kr.

- 2 fr** (Birger Nilsson /Grip/, Klas Jöransson /Stiernsköld/).
- 1377–84(?) överlåter Erengisle Sunesson (båt) till Bo Jonsson (Grip) $\frac{1}{4}$ aln som han fått av Eske i *Eskawarp, Tryserums sn (se Bredvassa, Eds sn) (VreS K 27, odat, avskr).
- 1377 håller underlagmannen i Östergötland, tillsammans med Bo Jonsson räfsteting i B (RAp 24/7, 25/7, B 15 f 275).
- 1380–86(?) överlåter Johan Eriksson, kanik i Linköping, till Bo Jonsson 6 alnar jord i B (se Ottinge) (VreS K 29, odat).
- 1450 överlåter linköpingskaniken Peter Håkansson, på sin prebenda Petri martyris vägnar, till Hans Gudmundsson (sparre) 6 alnar jord i B (se Ottinge) (HUBp 29/3).
- 1454(?) får Bo Nilsson (Grip) vid arvsifte efter Bo Jonsson (Grip) två gårdar i B (se Vinäs, Eds sn) (RAp 1453 oviss dag, Rääf 3:118 $\frac{1}{2}$, ev feldat).
- 1455 ärver Bo Nilsson efter sin mor två gårdar i B, Lofta sn, som räntar 2:7 pn; ena gården är öde (se Vinäs, Eds sn) (Rääf 1:119).
- 1544–56(?) utfärdas brev att Kristina Nilsdotter (Hasselbyätten) i Hasselby, salig Hans Vernekassons efterleverska, till Birger Nilsson (Grip) pantsatt en gård i B 'på Loftahammar' och en i Melby, Ukna sn, för 160 $\frac{1}{2}$ mark danska. Jorden är därmed pantsatt även för den summa som Birgers far tidigare (före 1510) försträckt till Kristinas far (VreS K 26, odat).
- 1560 upptas i Marina Nilsdotters (Grip), gift med Klas Jöransson (Stiernsköld), jordebok en gård som räntar 1 pund smör och 0:8 pn landgille, 0:8 kopnr, 4 skilling dagsverkspenningar, 4 skillingar 'för lamm' och 4 skillingar sillpn, 4 vita för höns och ägg, 1 fjärding torsk och $\frac{1}{2}$ pd gäddor (Rött nr 300).
Gården ingår i 'Peders rättardöme i B', vilket även omfattar jord i Aleglo, Tångered och Vinö.
- 1560 har dekanhemmanet åker till 1 tunna och äng till 6 lass hö, något mulbete och utrymme, fiskevatten till

allehanda fisk samt 1 notvarp – kronohemmanet har åker till 2 tunnor och äng till 9 lass hö, något mulbete och utrymme, fiskevatten till allehanda fisk samt 1 notvarp – Birger Nilssons hemman har åker till 3 tunnor och äng till 8 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmer- och näverskog samt gott fiskevatten till gädda, abborre och mört – Klas Jöranssons hemman har åker till 1 tunna och 4 skåppor samt äng till 8 lass hö, gott mulbete och något utrymme, någon näver- och svedjeskog samt något fiske i saltsjön (SmH 1560:31).

1561(?) upptas två gårdar i Birger Nilssons (Grip) och Brita Joakimsdotters (Brahe) jordebok (BNBJJb).

Brånestad

1361 *i Brunnastum* (DS 6443, avskr), 1377 *i Bronastadhom* (RAp 25/7, SRP 1869), 1544 *Brånestada* (SmH 1544:15) – 7 G, 4 h.

SmH **1 kräng.**

2 fr (1562 Klas Åkesson /Tott/).

1361 är Bovast i B faste på häradstinget (DS 6443).

1377 sitter Knut i B i kungsnämnd vid räfsteting i Bredvassa (SRP 1869–70).

1380–85 är Knut i B flera gånger faste på häradstinget (SRP 2133, LSBp 1380 10/11, KrappSpp 1381 9/2, UUBp 1385 5/8).

1380 är Bengt i B faste på häradstinget (TjHdAp 30/6).

1446 säljer Birgitta Turesdotter (båt) till Karl Knutsson (Bonde) en gård i B (se Gällerskulla, Gladhammars sn) (C 4 f 11v, 37v, EEKb s 17f).

1475–76 upptas i Erik Erikssons d ä (Gyllenstierna) förläningsjordebok en frälsegård som ska utge 0:10:2 pn, men som 1475 utger 4 mark gutniska (C 15 f 9v, 18).

1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin mor Kristina Karlsdotter jord som räntar 1:0:8 pn (se Fågelvik, Tryserums sn) (RAp 25/1).

Byvik

1377–84(?) *Byawik* (VreS K 27, odat, avskr), 1450 *By[awi]k* (HUBp 29/3), 1510 (omkr) *i Byewigh* (NBjJb), 1543 *Byawick* (SmH 1543:8) – 7 H, 4 b – nuv Loftahammars sn.

- SmH **1 de** (Dekanatet i Linköping), 1560 med deäng i Lerglo, 1564 **1 fr.**
1 fr (Björn Pedersson /Bååt/).
- 1377–84(?) överlåter Erengisle Sunesson (båt) till Bo Jonsson (Grip) $\frac{1}{4}$ aln som han fått av Eske i *Eskawarp, Tryserums sn (se Bredvassa, Eds sn) (VreS K 27, odat, avskr).
- 1380-talet(?) överlåter Sigvard Jute och hans hustru Ramborg Nilsdotter till Bo Jonsson $1\frac{1}{2}$ alnar jord i B (se Bjursund) (VreS H 6, odat).
- 1380–86(?) överlåter Johan Eriksson, kanik i Linköping, till Bo Jonsson 6 alnar jord i B (se Ottinge) (VreS K 29, odat).
- 1450 överlåter linköpingskaniken Peter Håkansson, på sin prebenda Petri martyris vägnar, till Hans Gudmundsson (sparre) 6 alnar jord i B (se Ottinge) (HUBp 29/3).
- 1454(?) får Bo Nilsson (Grip) vid arvskifte efter Bo Jonsson (Grip) jord i B (se Vinäs, Eds sn) (RAP 1453 oviss dag, Rääf 3:118 $\frac{1}{2}$, ev feldat).
- 1455 ärver Bo Nilsson efter sin mor jord i B som räntar 1 mark gutniska (se Vinäs, Eds sn) (Rääf 1:119).
- 1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok en gård som räntar 1 pund smör och 1 mark gutniska (NBjb).
- 1560 har dekanhemmanet åker till 2 tunnor och äng till 4 lass hö, något mulbete och utrymme, fiskevatten till allehanda fisk samt 5 notvarp – frälsegården har åker till 3 tunnor och äng till 7 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmer- och näverskog samt gott fiskevatten i saltsjön (SmH 1560:31).

Bågvik

- 1362 *i Bughawik* (DS 6628), 1378 *i Boghawik* (LSBp 13/11), 1543 *Boawick* (SmH 1543:8) – 7 H, 4 a – nuv Loftahammars sn.
- SmH **2 de** (Dekanatet i Linköping), 1564 **2 fr.**
2 fr (Johan Åkesson /Natt och Dag/).
- 1362 överlåter Sigge Snyaldsson till Erengisle Sunesson (båt) 18 alnar jord i B (se Löckerum, Gamleby sn) (DS 6628).

- 1377 tilldöms Erengisle Sunesson 18 alnar jord i B och jord i Löckerum, Gamleby sn, som han enligt vidfäst brev förvärvat av Sigge Snyaldsson (se Löckerum, Gamleby sn) (RAp 24/7).
- 1377–84(?) överlåter Erengisle Sunesson (båt) 18 alnar jord till Bo Jonsson (Grip) (se Bredvassa, Eds sn) (VreS K 27, odat).
- 1378 är Botolf, Peder och Vaste i B fastar på häradstinget (LSBp 13/11).
- 1380-talet(?) överlåter Sigvard Jute och hans hustru Ramborg Nilsson till Bo Jonsson 6 alnar jord i B (se Bjursund) (VreS H 6, odat).
- 1454(?) får Bo Nilsson (Grip) vid arvskitte efter Bo Jonsson (Grip) jord i B (se Vinäs, Eds sn) (RAp 1453 oviss dag, Rääf 3:118½, ev feldat).
- 1455 ärver Bo Nilsson efter sin mor två gårdar i B som räntar 3 mark 6 öre gutniskt mynt (se Vinäs, Eds sn) (Rääf 1:119).
- 1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok två gårdar som vardera räntar 1½ pund smör och 1 mark gutniska (NBjb).
- 1560 har dekanhemmanen vardera åker till 3 tunnor och äng till 6 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmer- och svedjeskog, fiskevatten till allehanda fisk samt 10 notvarp till båda gårdarna – frälsegårdarna har vardera åker till 3 tunnor och äng till 10 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmer- och svedjeskog samt gott fiskevatten i saltsjön (SmH 1560:31).
- 1562 säljer Erik XIV jord i B till Charles de Mornay (se Rumma, Gladhammars sn) (RAp 9/10).

Dråpstad

- 1486 *i Darpastaa* (RAp 25/10), 1560 *Dråpastade* (SmH 1560:31) – 7 G, 5 g.
SmH 2 sk.
- 1486 omtalas bröderna Nils och Gjurd Tegnessöner i D (RAp 25/10).
- 1531 är Anders i D faste på häradstinget (G VIIa:23 f 100).
- 1560 har båda gårdarna vardera åker till 6 tunnor och 2

skäppor samt äng till 16 lass hö, något mulbete och utrymme samt god timmerskog (SmH 1560:31).

Dynestad

- 1382 *i Dynastadhom* (UUBp 4/3), 1411 *Dynestadha* (SD 1498), 1514 *i Dynesta* (C 21 f 18) – 7 G, 4 h – bytomten belägen omkr 1000 m N om Nygård (Lofta G56-56:1, LmV).
- 1382 överlåter Gustav Matsson (stjärna) till Bo Jonsson (Grip) 4 attungar jord, en kvarnström (*en quærnast-røm*) och vart åttonde träd 'över allt vi' i D och jord i Hägg och Forserum, denna sn, i *Baggabodhom, Bredvassa, Grindebo, Holm, Hulta, Hälleberg och *Tokenæs, Eds sn, samt ytterligare jord i Södermanland och Östergötland (UUBp 4/3).
- 1383 gör Bo Jonsson jordskifte med Sjunde Ragvaldsson och Katarina Tegnesdotter (fem stjärnor) så att han till dem överlåter 4 attungar jord i D samt jord i Fästad, *Gompathorp, Gursten och Rabo, denna sn, samt i Klev och Heda, Gamleby sn – i utbyte får han jord i Bodsgård, Gårdserums sn, med underlydande torp samt Rorstad, Ukna sn (RAp 21/5, SRP 1936).
- 1411 överlåter Katarina Tegnesdotter till Bengt Nilsson (Lejonansikte) sin jord i D med hus och jord, åker och äng, skog och fiskevatten (SD 1498).
- 1514 har Gunhild Johansdotter (Bese) jord som räntar 4 mark gutniska, 0:8 dagsverkspn vart tolfte år samt 1 tön korn (se Nygård) (C 21 f 18).
I en samtida, men odaterad räkenskap är räntan för D 4 mark gutniska, 0:0:8 dagsverkspn, 1 tön korn samt 1 lamm (C 40 f 10v).
- 1548 får Elsa Axelsdotter (Posse) D i morgongåva av Axel Eriksson (Bielke) (se Nygård) (X 240 Trolle).
- 1553 upptas i jordebok över fru Gunhild Johansdotters efterlämnade gods en gård som har åker till 14 spann, äng till 11 lass hö samt lite vedbrand, ållonskog, mulbete och 2 notvarp; räntan är 1 tön korn, 1:0 pn, 1 får och 0:2 dagsverkspn (BiS E 1986).

- Ekeby** 1385 *i Ekeby* (VäLBp 11/6) – 7 G, 4 i.
SmH **1 fr** (Torsten Kulle).
1385 överlåter Peder Tomasson (tre rosor) till Bo Jonsson (Grip) 3^{1/10} alnar jord (se Torpa) (VäLBp 11/6).
1460–66(?) är Olof i E faste på häradstinget (StrLBp e 17/6, u å).
1552 uppmanas Axel Eriksson (Bielke) av Gustav I att ersätta Nils i E för det brandjärn som han sönderslagit för honom under Dackefejden (GR 23 s 228).
1558 överlåter fräsemanen Torsten Kulle till Birger Nilsson (Grip) E, Solberga och Trostad samt ett vinternotstånd i Hasselby fiskevatten (BNBJb f 3, VreS K 18).
1560 har gården åker till 4 tunnor och äng till 12 lass hö, något mulbete och utrymme, något fiskevatten i salt-sjön samt 1 notvarp (SmH 1560:31).
1562 upptas i Birger Nilssons (Grip) jordebok en gård som räntar 2 pund smör och 2 årliga hästar (BNJb).
- Ekhult** 1410(?) pantsätter Måns Länk (ginbalk) jord i E (*Eckhult*, 7 G, 4 i) till Bengt Nilsson (Lejonansikte) (se Utrike) (Gen 18 f 99, avskr, regest).
- Forsorum** 1382 *i Forsorum* (UUBp 4/3), 1544 *Forsrum* (SmH 1544:15) – 7 G, 5 h.
SmH **1 sk**.
1382 överlåter Gustav Matsson (stjärna) till Bo Jonsson (Grip) all sin ägolott i F (se Dynestad) (UUBp 4/3).
1423 är Magnus i F faste på häradstinget (RAp 22/3).
1429 är Sone i F faste på häradstinget (RAp 3/10, HultaAp 3/10).
1442 är Tyrgils i F faste på häradstinget (RAp 12/5).
1459 är Ödvast i F faste på lagmansting (RAp 19/2).
1560 har gården åker till 6 tunnor och 2 skäppor, äng till 20 lass hö samt något mulbete och utrymme (SmH 1560:31).
- Fårö** 1510 (omkr) *wed Faareøø* (NBJb), 1560 *Fårö* (SmH 1560:31) – 7 G, 5 h.
SmH **1 fr** (Erik Jönsson /Rosenstråle/).

- 1548 döms några ägor mellan F och Rabo till F på häradsstinget i Västervik (VreS M 27).
- 1560 har gården 4 tunnor och äng till 10 lass hö, något mulbete och utrymme samt något fiskevatten till gädda, abborre och mört (SmH 1560:31).
- 1561(?) omtalas en rumpjord i Birger Nilssons (Grip) och Brita Joakimsdotters (Brahe) jordebok som han bortbytt till Erik Jönsson (Rosenstråle); räntan är 0:1 pn (BNBJJb).

Fästad

- 1370 *i Fistadhom* (DS 8133b), 1453 *Ffistade* (BhSp 23/4), 1460 *i Fistadum* (RAp 4/10) – 7 G, 4 g.
SmH **1 sk.**
1 kr.
2 fr (Jöran Eriksson /Gyllenstierna/, Elsa Axelsdotter /Posse/); en öde 1567–69.
- 1370 säljer Magnus Germundsson och hans hustru till Bo Jonsson (Grip) ½ aln jord i F (se Löckerum, Gamleby sn) (DS 8133b).
- 1380-talet(?) överlåter borgmästare och råd i Västervik till Bo Jonsson 2¼ alnar i F och 15 alnar jord i en äng som kallas *Norkelde (VreS M 22, odat).
- 1383 gör Bo Jonsson jordskifte med Sjunde Ragvaldsson och Katarina Tegnesdotter (fem stjärnor) så att han till dem överlåter 12 alnar jord (se Dynestad) (RAp 21/5, SRP 1936).
- 1414–29(?) överlåter Bengt Tomasson (Pipa) till Albrekt Styke 11 alnar jord i F (se Böljerum, Gladhammars sn) (U 269a s 8, odat).
- 1453 ärver Knut Bengtsson (Ulv) efter sin mor Birgitta Arendsdotter (Styke) en gård i F (se Eneby, Odensvi sn) (BhSp 23/4).
- 1460 är Inge i F faste på häradsstinget (RAp 4/10, HUBp 4/10, OdensviKyA C 1 s 13).
- 1500-talets början(?) är Torsten i F skyldig Johan Bese 1:0 pn 'för kläde' (C 46 f 6).
- 1514 har Gunhild Johansdotter (Bese) jord som räntar ½:0 pn, 0:8 dagsverkspn och 1 tön korn (se Nygård) (C 21 f 18).

I en samtida, men odaterad räkenskap är rântan för F 0:½ pn (C 40 f 11).

- 1546 är Per Torstensson i F mätesman vid ett jordskifte i Hjorteds sn (HjortedKyAp 30/4).
- 1553 upptas i jordebok över fru Gunhild Johansdotters efterlämnade gods en gård som har åker till 10 spann, äng till 16 lass hö samt passligt mulbete, vedbrand och timmerskog; rântan är 0:6 pn (BiS E 1986).
- 1560 har skattegården åker till 6 tunnor och 2 skäppor, äng till 26 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmerskog, något fiskevatten till gädda, abborre, mört och braxen samt 1 notvarp – kronohemmanet har åker till 4 tunnor och 2 skäppor samt äng till 8 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmerskog, något fiskevatten till gädda, abborre och mört samt 1 notvarp – Jöran Erikssons gård har åker till 4 tunnor och äng till 6 lass hö, gott mulbete och utrymme, god svedjeskog och timmerskog samt gott fiskevatten till gädda, abborre och mört – Elsa Axelsdotters gård har åker till 3½ tunna och äng till 6 lass hö, något mulbete och utrymme, god timmerskog och något fiskevatten till gädda, abborre och mört (SmH 1560:31).
- 1562 upptas i Jöran Erikssons (Gyllenstierna) jordebok en gård som rântar 0:9 pn och 6 årliga hästar (FoR 32).

*Giltakær

- 1385 i *Giltakær* (VåLBp 11/6).
- 1385 överlåter Peder Tomasson (tre rosor) till Bo Jonsson (Grip) 1 stång jord, med fem alnar i stängen (se Torpa) (VåLBp 11/6).

*Gompathorp

- 1383 *Gompathorp* (SRP 1936), 1561(?) *Gumpatorp* (BNBJJb) – troligen nuv Sågaretorp (7 G, 5 h).
- 1383 gör Bo Jonsson (Grip) jordskifte med Sjunde Ragvaldsson och Katarina Tegnesdotter (fem stjärnor) så att han till dem överlåter jord i G (se Dynestad) (RAP 21/5, SRP 1936).
- 1561(?) upptas i Birger Nilssons (Grip) och Brita Joakimsdotters (Brahe) jordebok torpet G som 'ligger sun-

nan' vid *Fårö åenn* (Loftaån) och som ligger under Skynnerstad (BNBJb).

- Grundemar** 1383 *i Grunamar* (LSBp 19/6), 1459 *i Grunnamar* (RAp 6/10), 1543 *Grunmar* (SmH 1543:8) – 7 H, 3 a – nuv Loftahammars sn.
- SmH **1 de** (Dekanatet i Linköping), 1564 **1 fr** (Birger Nilsson /Grip/).
- 1380-talet(?) överlåter Sjurd Jonsson till Peder Jonsson all jord som hans hustru ägde i G på Loftahammar (se Trostad) (VreS J 8, odat).
- 1380-talet(?) överlåter Simon Svensson och Märten Jonsson till Bo Jonsson (Grip) 3 alnar jord i G (se Humlebo) (VreS L 22, odat).
- 1383 överlåter Johan Moltke och hans hustru Katarina Kettilsdotter (Glysing) till Bo Jonsson 4 stänger jord (se Värnvik, Gamleby sn) (LSBp 19/6).
- 1454(?) får Bo Nilsson (Grip) vid arvskifte efter Bo Jonsson (Grip) jord i G (se Vinäs, Eds sn) (RAp 1453 oviss dag, Rääf 3:118½, ev feldat).
- 1455 ärver Bo Nilsson efter sin mor jord i G som räntar 12 gutniska öre (se Vinäs, Eds sn) (Rääf 1:119).
- 1459 överlåter Elin Johansdotter en ägodel i G till Jöns Nilsson i Mem, Gamlebysn (se Långvik, Gladhammars sn) (RAp 6/10).
- 1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok en gård som räntar en tunna torsk (NBjb).
- 1560 har dekanhemmanet åker till 1 tunna och äng till 2 lass hö, gott mulbete och utrymme, ollonskog på kungens allmänning, fiskevatten till allehanda fisk samt 9 notvarp – frälsehemmanet har åker till 8 lass hö, något mulbete och utrymme, god timmerskog, ollonskog till 4 svin och gott fiske i saltsjön (SmH 1560:31).
- 1562 upptas i Birger Nilssons (Grip) jordebok en gård som räntar 1 tunna torsk, 1½ pund torkade gäddor och 0:0:0:15 pn; ingen fodring utgår (BNjb).

- Grånsten** 1379 *Grønasten* (RAP 18/10, SRP 1455), 1380 *i Grønasten* (LSBp 10/11), 1480 *i Grøna steen* (RApDRA 1/7), 1560 *Grönesten* (SmH 1560:31) – 7 G, 4 i.
SmH **1 ky**, 1564 **1 fr**; öde 1567–69.
3 fr (Ebba Holgersdotter /Gera/, Erik Jönsson /Rosenstråle/, Knut Knutsson /Lillie/).
- 1379 och 80 är Udde i G faste på häradstinget (SRP 1455, TjHdAp 1380 30/6, LSBp 1380 10/11).
- 1385 överlåter Peder Tomasson (tre rosor) till Bo Jonsson (Grip) 4 stänger jord, med fem alnar i stängen, samt 0:2 pn skäppan i G måla (*Gronastensmala*) (se Torpa) (VäLBp 11/6).
- 1456 säljer Ida Johansdotter (Bülow) till Karl Knutsson (Bonde) en gård i G (se Kvistrum, Gärdserums sn) (C 4 f 11).
- 1459 är Lars Gunnarsson i G faste på lagmansting (RAP 19/2).
- 1480 skiftar Ermegård Fickesdotter (Bülow) jord med sin mor Hebbla Albrektsdotter (Bydelsbach) varvid hon erhåller en gård i G (se Kvistrum, Gärdserums sn) (RApDRA 1/7).
- 1540 ärver Anna Karlsdotter (Vinstorpaätten) en utjord som räntar 7 vita (se Hasselö) (UUBp 2/5).
- 1552(?) upptas i jordebok efter Anna Karlsdotter (Vinstorpaätten, d 1552), änka efter Erik Eriksson d y (Gyllenstierna, d 1502), en tomt med 9 alnar jord och 1½ tunna utsäde, 5½ lass hö på 'lillängen' (*litleäng*), Vidängen (*Wjädängh*) och på 'gärdesängen' (*gierdesäng*) vilken finns inne med de 14 alnar jord som Erik Jönsson (Rosenstråle) sålde; räntan är 0:1 landgillespn (AKJb).
- 1560 har kyrkohermanet åker till 4 tunnor och 2 skäppor, äng till 9 lass hö samt något mulbete och utrymme – Ebba Holgersdotters gård har åker till 5 tunnor, äng till 10 lass hö samt något mulbete – Erik Jönssons gård har åker till 4 tunnor och äng till 6 lass hö samt något mulbete och utrymme – Knut Knutssons gård har åker till 4 tunnor och äng till 5 lass hö, samt något mulbete och utrymme; hans landbo brukar dess-

utom en utäng i Kumla (SmH 1560:31).

- 1562 förlänar Erik XIV till Svante Sture, som del av underhåll för dennes grevskap, ett kyrkohemman som räntar 1½ lispund smör och 5 lass ved förutom fodringen (se Stegeholm) (Sivers s 349–53).

Gränsö

- 1544 *Gransö* (SmH 1544:15), 1559 *Granssiö* (SmH 1559:21), 1560 *Gränsöö* (SmH 1560:31) – 7 H, 0 a – nuv Västerviks sn.

SmH **2 kr**, 1564 **2 fr**; öde 1568.

- 1544 ligger G under 'Stegeholms eget avel' och räntar 8 pund smör och 1 tunna ål (se Stegeholm) (SmH 1544:15).

- 1560 är Vaste och Jöns i G båda om en skatt; Vaste har äng till 2 lass hö och 3 hommestånd medan Jöns har äng till 2 lass hö, 3 hommestånd och ollonskog till 7 svin (SmH 1560:31).

Från 1564 redovisas i jordeboken fyra landbor, två i denna sn och två i Gladhammar. Från 1569 noteras att gårdarna i Gladhammar är 'i Lofta socken inskrivna'. Dessa gårdar redovisas dock inte under Lofta. Eventuellt är skälet till detta att de brukas under Stegeholm.

Gröninge

- 1545 *Grönenge* (SmH 1545:14), 1560 *Gröninge* (SmH 1560:31), 1562 *Grönn engh* (SmH 1562:2) – 7 G, 4 g. SmH 1560 (endast) **1 skäng**, till Himmelsrum, Gamleby sn.

1545–62 **2 kyäng**, en till Harg och en till Himmelsrum, Gamleby sn; den ena kallas 1562 *Kierckastychett*.

- 1545 har Gamleby kyrka en utjord i G (SmH 1545:14).

- 1560 har skatteängen äng till 5 lass hö; den kyrkoäng som brukas till Harg har äng till 2 lass hö och den som brukas till Himmelsrum har 3 lass hö (SmH 1560:31).

- 1562 förlänar Erik XIV till Svante Sture, som del av underhåll för dennes grevskap, en utjord som räntar 0:2 pn (se Stegeholm) (Sivers s 349–53).

*Gudolps- måla

1380-talet(?) i *Gudolpsmåla* (VreS H 6, odat, avskr).

1380-talet(?) överlåter Sigvard Jute och hans hustru Ram-

borg Nilsdotter till Bo Jonsson (Grip) 20 alnar jord i G (se Bjursund) (VreS H 6, odat).

1380-talet(?) överlåter Nils Stryker till Bo Jonsson 4½ alnar jord i G (se Bjursund) (VreS M 1, odat).

Gursten

1383 *i Godhasten, Godhastena quærn* (RAp 21/5, SRP 1936), 1383 *i Gutasten* (LSBp 19/3), 1543 *Gudesten* (SmH 1543:8) – 7 G, 4 h.

SmH **1 de** (Dekanatet i Linköping), 1564 **1 fr.**
1 skkvarn ('Gudestensström').

Biskopsfogden Lasse bältare är från åtm 1546 landbo på byns dekanhemman (SmH). Han skriver sig från 1559 till G vilket innebär att han senast detta år gift sig med Ingeborg Olofsdotter som detta år äger en sätesgård i byn (AH s 178, se även Koit s 17 ff).

1380-talet(?) upplåter Botolf i Västervik till Bo Jonsson 16½ alnar jord i G och 15 alnar i G kärr (*Gudhasteens kärr*) samt en kvarn som ligger under G (VreS K 30, odat, avskr).

1383 gör Bo Jonsson (Grip) jordskifte med Sjunde Ragvaldsson och Katarina Tegnesdotter (fem stjärnor) så att han till dem överlåter 27½ aln jord samt G kvarn (se Dynestad) (RAp 21/5, SRP 1936).

1383 överlåter Johan Moltke och hans hustru Katarina Kettildsdotter (Glysing) till Bo Jonsson 1 aln jord (se Värnvik, Gamleby sn) (LSBp 19/6).

1421 pantsätter Ingolf och Lars i Årteryd, Hägerstads sn, och Sone i Tyllinge, Dalhems sn, till Sone Knutsson 8 alnar jord i G med ett kvarnställe norr om byn för 6 tunnor smör med åker och äng, skog och fägång, ollonskog och fiskevatten, tomter och tomtställen, kvarnar och kvarnställen till den dag ägarna eller deras arvingar återlöser jorden för samma mängd smör (B 19 nr 171).

1428 säljer Ingolf och Lars i Årteryd samt Sone i Tyllinge till Sone Knutsson de 8 alnar jord i G som han har i pant av dem för 6 tunnor smör, 4 alnar jord som sockenkyrkan haft i pant för 0:12 pn och ett kvarn-

ställe norr om byn, allt med återlösningsrätt för sina arvingar (VidaAp 29/9, defekt, B 19 nr 171½).

1560 är Lasse bältare landbo på gården som har åker till 3 tunnor och äng till 10 lass hö samt något mulbete och utrymme (SmH 1560:31).

1560 förordnar Märta Tidemansdotter (Hjortöätten) om återkrävande av den arvejord som hennes nu avlidne bror Lars haft om hand (se Hjorted, Hjorteds sn) (RAp 24/1).

*Gyudhøyo mala

1383 *Gyudhøyo mala* (SRP 1938, RAp 23/5), 1405 *Gødhemala* (SD 580) – nuv Marielund beläget väster om Judön (7 H, 0 a) (G111-1:5, LmV, Moberg s 27) – nuv Västerviks sn.

1380-talet(?) överlåter Tore i Rätö, Lofta sn, till Bo Jonsson (Grip) 3 alnar jord i G samt jord i Örserum; G anges ligga i Gladhammars sn (VreS M 25, odat).

1383 köper Bo Jonsson av Gudmund Bukker 4 alnar jord i G (se Rössle) (SRP 1938).

1380–86(?) överlåter Johan Eriksson, kanik i Linköping, till Bo Jonsson 4½ alnar jord i G; G anges ligga i Törnsfalls sn (se Ottinge, Lofta sn) (VreS K 29, odat).

1405 säljer Knut Bosson (Grip) till sin styvfar Bengt Nilsson (Lejonansikte) 12 alnar jord i G (se Samsvik, Gladhammars sn) (SD 553, 580).

Gökstad

1385 *i Gøkstadhom* (VäLBp 11/6), 1560 *Giöckstad* (SmH 1560:31) – 7 G 4 i.

SmH 1 kr, 1560 med kräng i Kårtorp.

4 fr (Jöran Holgersson /Gera/, 2 Jöran Eriksson /Gyllenstierna/, uppgift om ägare till den fjärde gården saknas); en öde 1569.

1380-talet(?) överlåter Hinze krämare och hans hustru Cecilia Ebbesdotter till Bo Jonsson (Grip) 12 alnar jord i G (se Ullevi, Gamleby sn) (VreS M 7, odat).

1385 överlåter Peder Tomasson (tre rosor) till Bo Jonsson 4 stänger jord, med fem alnar i stängen (se Torpa) (VäLBp 11/6).

- 1411 pantsätter Detlev Bülow och hans hustru Margareta Bosdotter (Grip) till Peder Bosson sin landbo Erik och dennes gård i G (se Helgsjö) (Havton 53 nr 17).
- 1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok en gård som räntar 1 tön korn, 2 mark gutniska, 8 dagsverken och 1:0 gengårdspn; gården är återlöst från själakoret i Linköping (NBjb).
- 1560 har kronohemmanet åker till 6 tunnor och 2 skäppor samt äng till ?2 lass hö, något mulbete och utrymme samt någon timmerskog – Jöran Holgerssons frälsehemman har åker till 4 tunnor och äng till 8 lass hö, något mulbete och utrymme, god timmerskog samt ollonskog till 2 svin – den ena av Jöran Erikssons gårdar har åker till 3 tunnor och äng till 6 lass hö, den andra har åker till 4 tunnor och äng till 7 lass hö, båda har något mulbete och utrymme, god timmerskog samt ollonskog till 1 svin (SmH 1560:31).
- 1562 upptas i Jöran Erikssons (Gyllenstierna) jordebok två gårdar varav den ena räntar 0:12 pn och 6 årliga hästar och den andra 0:6 pn och 4 årliga hästar (FoR 32).

*Haga 1562 förlänar Erik XIV till Svante Sture, som del av underhåll för dennes grevskap, en utjord (*Haga*) som räntar 0:½ pn (se Stegeholm) (Sivers s 349–53, avskr).

Hallmare 1377–84(?) *Halmarum* (VreS K 27, odat, avskr), 1450 *Halmarum* (HUBp29/3), 1543 *Halmar* (SmH 1543:8) – 7 H, 3 b – nuv Loftahammars sn.

SmH **1 de** (Dekanatet i Linköping), 1564 **1 fr**.
1 fr (Birger Nilsson /Grip/).

1377–84(?) överlåter Erengisle Sunesson (båt) till Bo Jonsson (Grip) ¼ aln som han fått av Eske i *Eskawarp, Tryserums sn (se Bredvassa, Eds sn) (VreS K 27, odat, avskr).

1380-talet(?) överlåter Sigvard Jute och hans hustru Ramborg Nilsdotter till Bo Jonsson 1 aln jord i H (se Bjursund) (VreS H 6, odat).

- 1380–86(?) överlåter Johan Eriksson, kanik i Linköping, till Bo Jonsson 6 alnar jord i H (se Ottinge) (VreS K 29, odat).
- 1450 överlåter linköpingskaniken Peter Håkansson, på sin prebenda Petri martyris vägnar, till Hans Gudmundsson (sparre) 6 alnar jord i H (se Ottinge) (HUBp 29/3).
- 1454(?) får Bo Nilsson (Grip) vid arvskifte efter Bo Jonsson (Grip) jord i H (se Vinäs, Eds sn) (RAP 1453 oviss dag, Rääf 3:118½, ev feldat).
- 1455 ärver Bo Nilsson efter sin mor jord i H som räntar 0:10 pn (se Vinäs, Eds sn) (Rääf 1:119).
- 1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok en gård som räntar 1 tunna torsk (NBjb).
- 1560 har dekanhemmanet äng till 6 lass hö, gott mulbete och utrymme, någon timmerskog, fiskevatten till al-lehanda fisk samt 3 notvarp – frälsehemmanet har äng till 6 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmerskog, ollonskog till 4 svin samt gott fiskevatten i saltsjön (SmH 1560:31).
- 1562 upptas i Birger Nilssons (Grip) jordebok en gård som räntar 1 tunna och 1 fjärding torsk, ½ pund torkade gäddor och 0:1:0:6 pn; ingen fodring utgår (BNjb).

Harg

- 1361 *i Harghe* (DS 6510), 1560 *Hargh* (SmH 1560:31) – 7 G, 5 h.
- SmH **1 ky**, 1564 **1 fr**; 1560 med kyuj i Gröninge.
1 kr, 1562 **1 sä**.
- 1361 är Ingvar i H faste på häradstinget (DS 6510).
- 1560 har kronohemmanet åker till 5 tunnor och äng till 14 lass hö samt något mulbete och utrymme – kyrkohemmanet har åker till 5 tunnor och äng till 5 lass hö samt något mulbete och utrymme; 1562 har det även ollonskog till 5 svin (SmH 1560:31, 1562:2).
- 1562 förlänar Erik XIV till Svante Sture, som del av underhåll för dennes grevskap, ett kyrkohemman som räntar 1½ lispund smör, 6 dagsverken och 5 lass ved förutom fodringen (se Stegeholm) (Sivers s 349–53).

Hasselby 1365 *in Aslaby* (DS 6360), 1422 *i Haslaby* (RAP 14/4) – 7 G, 4 i.

Hasselby är 1422–23 sätesgård för väpnaren Peder Bosson (RAP 1422 14/4, 1423 22/3) och Kerstin Henriksdotter (blomma på stjälk) skrivs till gården 1504– omkr 1510 (LSBp 12/10, NBJb) – 1511–17 skriver sig hennes svärson Nils Matsson (Hasselbyätten) till H (BSH 5:482, BNBjJb f 34) – hans dotter Kerstin skrivs till gården på 1550-talet(?) (VreS K 26, odat) – 1556–63 är H sätesgård för hennes andra make Jakob (Kristiernsson) Jute (Koit s 22 n 7, 25, AH s 177, AF 4:2 s 1254 f).

1360 testamenterar Nils Magnusson (stjärna) i Vinäs, Eds sn, en guldring till sin tjänarinna (*domestic*) Ingrid i H (DS 6360).

1556–65(?) förordnar Jakob Kristiernsson i H och hans hustru att Birger Nilsson (Grip) ska vara målsman för Hans Vernekassons barn tills dess att de är till laga ålder komna (VreS K 4).

1558 svarar Gustav I på brev från länge Måns att H ska förbli som det är eftersom det inte är tillfälle till någon avel där (GR 28 s 315).

1558 överlåter frälsemannen Torsten Kulle till Birger Nilsson (Grip) ett vinternotstånd i H fiskevatten (se Ekeby) (BNBjJb f 3, VreS K 18).

I Uknö glo på H bymark omkr 2 km sydost om bytomten ligger på Husholmen (7 G, 4 i) en närmast rund ruinkulle, dryga 20 m i diameter och 1,5–2 m hög. I mitten av kullen finns en drygt 2 m djup kvadratisk grop som mäter 11x11 m och vars väggar är övertorvade med stenar delvis lagda i skift (RAÅ Lofta nr 256:1, Lovén s 425 f).

Hasselö 1380-talet(?) *i Haslo* (VreS G 4, odat, avskr), 1429 *Halsøø* (RAP 2/3), 1453(omkr) *Hasløø* (Rött nr 252), 1500 *Hasløøen* (RAP 25/1) – 7 H, 2 a – nuv Loftahammars sn.

SmH 4 fr.

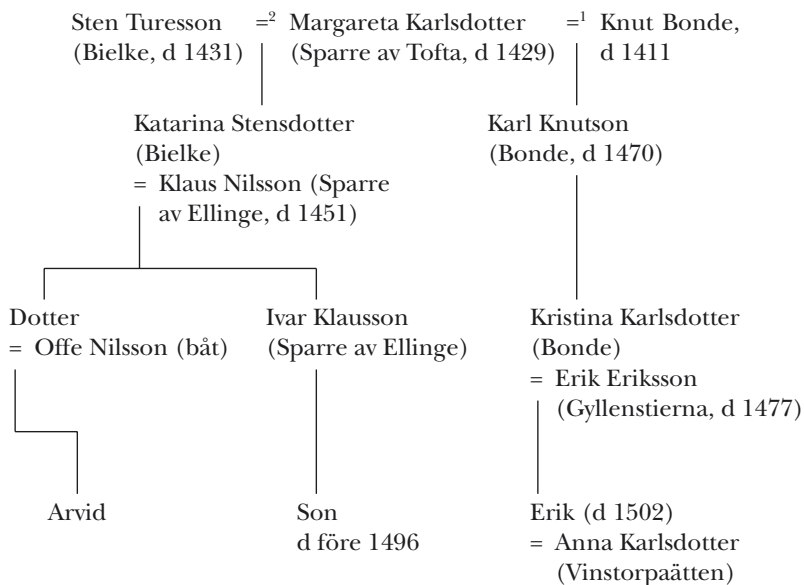
1429 överlåter Sten Turesson (Bielke), på sina och sina barns vägnar, H och Sladö i Tjusts skär (*i Thiwstæ*

skær) till sin styvson Karl Knutsson (Bonde) för en skuld på 400 svåra engelska nobler (RAp 2/3).

- 1453 (omkr) redovisas H, Sladö och Styra, Styra sn, vid arvskiftet efter Margareta Karlsdotter (Sparre av Tofta) och Agneta Krummedige, som Margaretas morgongåvegods vilket hennes man Sten Turesson (Bielke) bortsålde efter hennes död (se LuSS s 8 n 9) (Rött nr 252).
- 1473 och -75 upptas i Erik Erikssons d ä (Gyllenstierna) förläningsjordebok fyra gårdar som vardera räntar 1 tunna huvudskuren torsk och 1 tunna 'med huvudet'; 1475 är en av gårdarna öde (C 15 f 5, 9v, se C 8 f 8v).
- 1496 ger Arvid Offesson (båt) sitt medgivande till att morbrodern Ivar Klausson (Sparre av Ellinge) säljer gods i Lofta sn, som denne ärvt efter sin avlidne son, till Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) eftersom Arvid själv inte förmår köpa eller lösa godset (FoR 10 1:59 f 14).

I det ej namngivna godset ingår helt eller delvis H, Sladö och Äskeskär av vilka H och Sladö upptas i arvet efter Margareta Karlsdotter (se 1453), men inte i handlingar rörande arvet efter Karl Knutsson förrän år 1500. Släktskapen mellan kontrahenterna är enl följande (jfr ÄSF 1 s 82 f):

Källor: EÄ 1 s 357, 512 f, FoR 10, ÄSF 1 s 82 f, 88, 105.

- 1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin mor Kristina Karlsdotter fyra gårdar som vardera räntar 2 tunnor torsk (se Fågelvik, Tryserums sn) (RAp 25/1).
- 1540 skiftar Anna Karlsdotter (Vinstorpaätten) jord med sina barn i giftet med Erik Eriksson (Gyllenstierna, d 1502) och erhåller då som arv efter sin son Erik en halv gård i H vilken räntar 1 tunna torsk samt jord i Grånsten, Sladö, Tinntorp och Älgernäs, denna sn, i Bjärka, Häckenstad, Klev, Kärrebo, Ramstad och Rumma, Gamleby sn, i Havet, Närke och Skälhem, Odensvi sn, samt ytterligare jord i Småland, Södermanland, Uppland, Väster- och Östergötland; hon får även som sin lagliga tredjedel efter mannen åtskillig jord i Dalsland, Värmland, Väster- och Östergötland (UUBp 2/5).
- 1552(?) upptas i jordebok efter Anna Karlsdotter 'halvdeln av H', med gott fiske, som räntar 1 tunna torsk (AKJb).
- 1562 upptas i Jöran Erikssons (Gyllenstierna) jordebok två

gårdar som vardera räntar 2 tunnor torsk samt del i en tredje gård motsvarande 1 fjärding torsk (FoR 32).

Hjulby

1275 *in villis ... Gyrdaby* (DS 600, avskr), 1429 *i Giordaby* (VrångAp 20/6), 1543 *Gioleby* (SmH 1543:8), 1560 *Giordeby* (SmH 1560:31) – gamla bytomten omkr 100 m S om den nuvarande (RAÄ Lofta 421:1, Lofta G56-29:1, LmV) – 7 G, 4–5 i.

SmH 1 sk.

3 de (Dekanatet i Linköping), 1564 3 fr.

1275 undantar kung Magnus byarna G och *Bildastad då han skänker alla sina egendomar och gods i Tjust till Linköpings domkyrka eftersom han tidigare skänkt dessa till Sune Litke (se Åby, Gamleby sn) (DS 600, avskr).

1429 är Lars i H faste på häradstinget (VrångAp 20/6).

1429 är Folke i H faste på häradstinget (RAp 3/10, HultaAp 3/10).

1546 är Lars i H mätesman vid ett jordskifte i Hjorteds sn (HjortedKyAp 30/4).

1560 har skattegården åker till 9 tunnor och äng till 15 lass hö, något mulbete och utrymme, någon timmerskog något fiskevatten i saltsjön samt 2 notvarp – av de tre dekanhemmanen har den största gården åker till 7 tunnor och 2 skäppor samt äng till 11 lass hö, den näst största har åker till 4½ tunna och äng till 8 lass hö och den minsta har åker till 4 tunnor och 4 skäppor samt äng till 8 lass hö; alla tre gårdarna har något mulbete och utrymme, någon timmerskog, något fiskevatten i saltsjön samt 1 notvarp (SmH 1560:31).

Horsvik

1370 *Horsauik* (DS 8133a), 1383 *i Horsawik* (LSBp 19/6) – 7 G, 4 j.

1370 överlåter Sjunde Ragvaldsson till Bo Jonsson (Grip) en äng i H (se *Vyrlundom, Gamleby sn) (DS 8133a).

1383 överlåter Johan Moltke och hans hustru Katarina Kettilsdotter (Glysing) till Bo Jonsson 15 alnar jord (se Värnvik, Gamleby sn) (LSBp 19/6).

- Horsö** För medeltida uppgifter se Horsö, Eds sn.
SmH 1564 **1 kr.**
- Hovricke** 1370 *Hofrekke ænge* (DS 8133a), 1383 *i Høfurikke* (LSBp 19/6) – 7 G, 3 h (Hovricketorp).
1370 överlåter Sjunde Ragvaldsson till Bo Jonsson (Grip) en äng i H (se *Vyrlundom, Gamleby sn) (DS 8133a).
1383 överlåter Johan Moltke och hans hustru Katarina Kettilsdotter (Glysing) till Bo Jonsson (Grip) 3 alnar jord (se Värnvik, Gamleby sn) (LSBp 19/6).
1563 se Dvärgstad, Gamleby sn.
- *Hulomåla** 1380-talet(?) *i Hulomåla* (VreS L 22, odat, avskr).
1380-talet(?) överlåter Sigvard Jute och hans hustru Ramborg Nilsdotter till Bo Jonsson (Grip) 6 alnar jord i H (se Bjursund) (VreS H 6, odat).
1380-talet(?) överlåter Simon Svensson och Mårten Jonsson till Bo Jonsson 0:0:0:5 pn skäppan i H (se Humlebo) (VreS L 22, odat).
1380-talet(?) överlåter Nils Stryker till Bo Jonsson 4½ alnar jord i H (se Bjursund) (VreS M 1, odat).
- Hultö** 1380-talet(?) *i Hultöya glo* (VreS L 22, odat, avskr), 1560 *Hultö* (SmH 1560:31) – 7 G, 3 j – nuv Loftahammars sn.
SmH 1560 **1 krö.**
1380-talet(?) överlåter Simon Svensson och Mårten Jonsson till Bo Jonsson (Grip) 2 alnar jord i H glo (se Humlebo) (VreS L 22, odat).
1380-talet(?) överlåter Nils Stryker till Bo Jonsson 3½ alnar jord i H glo (se Bjursund) (VreS M 1, odat).
1562 upptas H och H glo i Birger Nilssons (Grip) jordebok (BNJb).
- Hulöhamn** 1377–84(?) *Hulohampn* (VreS K 27, odat, avskr), 1454(?) *Holæ hampn* (RAp 1453 oviss dag, ev feldat), 1510 (omkr) *i Hwlehaffn* (NBJb), 1543 *Hulehampn* (SmH 1543:8) – 7 H, 4 b – nuv Loftahammars sn.
SmH **1 de** (Dekanatet i Linköping), 1564 **1 fr.**
1 fr (Jöran Eriksson /Gyllenstierna/).

- 1377–84(?) överlåter Erengisle Sunesson (båt) till Bo Jonsson (Grip) $\frac{1}{4}$ aln som han fått av Eske i *Eskawarp, Tryserums sn (se Bredvassa, Eds sn) (VreS K 27, odat, avskr).
- 1454(?) får Bo Nilsson (Grip) vid arvskifte efter Bo Jonsson (Grip) jord i H (se Vinäs, Eds sn) (RAp 1453 oviss dag, Rääf 3:118½, ev feldat).
- 1455 ärver Bo Nilsson efter sin mor jord i H som räntar 1 mark gutniska (se Vinäs, Eds sn) (Rääf 1:119).
- 1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok en gård som räntar 2 mark gutniska (NBjb).
- 1538 (omkr) upptas i Kerstin Nilsdotters (Grip, d 1538) jordebok en gård som räntar 3 fjärdingar torsk och $\frac{1}{2}$ pund gädda 'för gästning och allt' (se Löckerum, Eds sn) (KNjb).
- 1560 har dekanhemmanet äng till 6 lass hö, något mulbete och utrymme, fiskevatten till allehanda fisk samt 1 hommestånd – frälsehemmanet har äng till 10 lass hö, något mulbete och utrymme, god timmerskog och gott fiskevatten i saltsjön (SmH 1560:31).

Humblebo

- 1380-talet(?) i *Humblaboda* (VreS L 22, odat, avskr), 1454(?) *Hombla boda* (RAp 1453 oviss dag, ev feldat), 1510 (omkr) i *Homblebode* (NBjb) – 7 G, 4 j – nuv Loftahammars sn.

SmH **1 skuj.**

1562 **1 krt.**

1 fr (Ebba Holgersdotter /Gera/), 1560 med kruj i Övertorp.

- 1380-talet(?) överlåter Simon Svensson och Mårten Jonsson till Bo Jonsson (Grip) 14½ alnar jord i H och jord i *Allanäss, Grundemar, Hultö glo, Kjusedal, *Trädhakerr och Tångered (VreS L 22, odat).
- 1380-talet(?) överlåter Nils Stryker till Bo Jonsson 6 alnar jord i H (se Bjursund) (VreS M 1, odat).
- 1454(?) får Bo Nilsson (Grip) vid arvskifte efter Bo Jonsson (Grip) jord i H (se Vinäs, Eds sn) (RAp 1453 oviss dag, Rääf 3:118½, ev feldat).
- 1455 ärver Bo Nilsson efter sin mor jord i H som räntar 4½

mark gutniska (se Vinäs, Eds sn) (Rääf 1:119).

- 1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok en gård som räntar 3 pund smör och 0:0:18 pn (NBjb).
- 1560 upptas i en förteckning över Beata Nilsdotters (Grip, d 1547) efterlämnade fädernegods jord som räntar 3 pund smör, ½ tunna torsk, 2:0:18 landgillespnr, 0:0:3 kopnr, 0:0:4 sillpnr, 0:0:6 dagsverkspnr, ½ pund gädda och 1 lamm (Rött nr 300).
- 1560 har gården åker till 6 tunnor och äng till 12 lass hö, något mulbete och utrymme, god svedje-, timmer- och näverskog samt gott fiskevatten i saltsjön (SmH 1560:31).

Hundekulla 1545 *Hvndekulle* (SmH 1545:14), 1552(?) *Hundekulle* (AKjb) – 7 G, 4 i.

SmH 1545–62 **1 kyäng.**

1552(?) se Tinntorp.

- 1562 förlänar Erik XIV till Svante Sture, som del av underhåll för dennes grevskap, en utjord som räntar 0:2 pn (se Stegeholm) (Sivers s 349–53).

Hycklinge 1351 *i Hycklinge* (?RApp 21/4, avskr), 1361 *i Høcklinge* (DS 6443, avskr), 1368 *i Hycklinge* (DS 7703), 1560 *Höcklinge* (SmH 1560:31) – 7 G, 4 h.

SmH **1 kr.**

1 fr (Erik Jönsson /Rosenstråle/).

- 1351 daterar Lars Karlsson (Sparre av Aspnäs) ett brev i H (?RApp 21/4).
- 1361, 1368 och 1390 är Övast i H faste på häradstinget (DS 6443, 7703, SRP 2486).
- 1390 är Olof i H faste på häradstinget (G VIIa:23 f 132).
- 1560 har kronogården 2 tunnor åker och äng till 4 lass hö, något mulbete och utrymme, någon timmerskog samt ollonskog till 2 svin – frälsegården har åker till 3 tunnor och äng till 10 lass hö, gott mulbete och utrymme, god svedjeskog och timmerskog, ollonskog till 3 svin samt något fiskevatten i saltsjön (SmH 1560:31).

- Hållerstorp** 1543 *Hokwastorp* (SmH 1543:8) – 7 G, 5 f – se Överum.
- Hägg** 1350 *in Hæg* (DS 4553), 1382 *i Heg* (UUBp 4/3) – 7 G, 5 h.
SmH **1 sk**, med skäng i Kumla.
2 fr (Birger Nilsson /Grip/), 1567 **1 fr**.
- 1350 överlåter Cecilia Glysingsdotter (Glysing) till sin bror Kettil Glysing, med brodern Nils och systerbarnens samtycke, sin fasta och rörliga egendom i H samt i Kärrebo, Vida, Värnvik och Österäng, Gamleby sn, med åker och äng, skog och fiskevatten, kvarnar och kvarnställen (DS 4553). Kung Magnus Eriksson konfirmerar 1354 överlåtelsen enligt den nyantagna landslagen (DS 5043).
- 1379 är Peder Skalle i H faste på häradstinget (SRP 1430, 1455).
- 1382 överlåter Gustav Matsson (stjärna) till Bo Jonsson (Grip) 8 alnar jord, fjärdedelen i H kvarn (*i Heegx quærn*) och två kvarnströmmar (*twem quærnastrømom*) (se Dynestad) (UUBp 4/3).
- 1383 överlåter Johan Moltke och hans hustru Katarina Kettildsdotter (Glysing) till Bo Jonsson $4\frac{1}{3}$ attung jord och en kvarn med kvarnström (*oc ena qvern oc en quærnastrøm*) som därunder ligger (se Värnvik, Gamleby sn) (LSBp 19/6).
- 1454(?) får Bo Nilsson (Grip) vid arvskifte efter Bo Jonsson (Grip) jord i H (se Vinäs, Eds sn) (RAP 1453 oviss dag, Rääf 3:118½, ev feldat).
- 1455 ärver Bo Nilsson efter sin mor jord i H som räntar 3 mark gutniska (se Vinäs, Eds sn) (Rääf 1:119).
- 1456 säljer Ida Johansdotter (Bülow) till Karl Knutsson (Bonde) en gård och en äng som räntar 0:0:8 pn (se Kvistrum, Gärdserums sn) (C 4 f 11).
- 1480 skiftar Ermegård Fickesdotter (Bülow) jord med sin mor Hebbla Albrektsdotter (Bydelsbach) varvid hon erhåller en gård i H (se Kvistrum, Gärdserums sn) (RAPDRA 1/7).
- 1531 är Karl Nilsson i H faste på häradstinget (G VIIa:23 f 100).
- 1543 är Karl Pinne i H en av de sex bönder som i Söder-

köping på tjustallmogens vägnar svär kungen trohet efter Dackefejden (GR 15 s 174 f).

- 1559 informerar Gustav I sin son Erik att Birger Nilsson (Grip) utan kronans vilja och tillåtelse inkräktat på dennas ström vid H (GR 29 s 131 f).
- 1560 har skattegården åker till 8 tunnor och äng till 20 lass hö, något mulbete och utrymme, något fiskevatten till gädda, abborre och mört samt 1 notvarp – Birger Nilssons gård har åker till 4 tunnor och äng till 16 lass hö, något mulbete och utrymme, någon timmerskog samt gott fiskevatten till gädda, abborre och mört (SmH 1560:31).
- 1562 upptas i Birger Nilssons (Grip) jordebok en gård som räntar 0:12 pn och 2 årliga hästar (BNJb).

Hälgsjö

- 1383 *i Helghiasjø* (LSBp 19/6) – 7 G, 2 i – nuv Västerviks sn.
- SmH **2 fr** (Birger Nilsson /Grip/).
- 1383 överlåter Johan Moltke och hans hustru Katarina Kettildsdotter (Glysing) till Bo Jonsson (Grip) 6 stäng-er jord (se Värnvik, Gamleby sn) (LSBp 19/6).
- 1411 pantsätter Detlev Bülow och hans hustru Margareta Bosdotter (Grip) till Peder Bosson, systemn Ermegård Johansdotters (Bülow) sven, sitt rätta arvegods med landbor, i H landbon Ingemars gård samt jord i Gökstad, Uknö och i Troserum, Eds sn, med hus och jord, åker och äng, skog och fi skevatten, all skog med torp och torpställen, kvarnar och kvarnställen, skär, öar och holmar så att Peder Bosson med sina arvingar ska inneha dem tills dess att panten är reglerad (Havton 53 nr 17).
- 1454(?) får Bo Nilsson (Grip) vid arvskitte efter Bo Jonsson (Grip) 2 gårdar i H (se Vinäs, Eds sn) (RAp 1453 oviss dag, Rääf 3:118½, ev feldat).
- 1455 ärver Bo Nilsson efter sin mor jord i H som räntar 5 mark gutniska, men som ligger öde (se Vinäs, Eds sn) (Rääf 1:119).
- 1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok två gårdar som vardera räntar 5½ mark gutniska (NBJb).

- 1560 har gårdarna vardera 4 tunnor åker och äng till 16 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmer- och näverskog samt någon svedjeskog, ollonskog till 2 svin och gott fiskevatten i saltsjön (SmH 1560:31).
- 1562 upptas i Birger Nilssons (Grip) jordebok två gårdar som vardera räntar 3 fjärdingar strömming och 2 årliga hästar (BNJb).

- Hässelstad** 1385 *Hæsisladhum* (RAp 1384 18/6, SRP 2030, feldat) – 7 G, 5 h.
SmH 1564 **3 sä.**
1560–62 **1 kyäng.**
1 kr (saknas 1565).
- 1385 är Helge i H faste på häradstinget (SRP 2030, UUBp 24/6).
- 1390 är Magnus och Helge i H fastar på häradstinget (jfr G VIIa:23 f 132) (SRP 2486).
- 1398 ger Gudmund Siggeßon i morgongåva till sin hustru Katarina en gård om $19\frac{3}{4}$ alnar jord som är hans avlingegods (se Hjortstad, Hallingebergs sn) (HUBp 29/9).
- 1560 är kronohemmanet oskattat, obyggd och har äng till 13 lass hö (SmH 1560:31).
- 1562 förlänar Erik XIV till Svante Sture, som del av underhåll för dennes grevskap, en utjord som räntar 0:1 pn (se Stegeholm) (Sivers s 349–53).
- Kalvö, Lilla** För medeltida uppgifter se Lilla Kalvö, Eds sn.
SmH 1564 **1 kr.**
- Kalvö, Stora** För medeltida uppgifter se Stora Kalvö, Eds sn.
SmH 1564 **1 kr.**
- Karlstorp** 1377 *i Karlstorp* (RAp 25/7, SRP 1870) – 7 G, 4 i.
1377 är Nils ?Lang i K vittne vid råfsteting i Bredvassa (se DS 7270 1) (SRP 1870).

- Kjusedal** 1380-talet(?) i *Kesadall* (VreS L 22, odat, avskr) – 7 G, 4 j.
1380-talet(?) överlåter Sigvard Jute och hans hustru Ramborg Nilsdotter till Bo Jonsson (Grip) 7½ alnar jord i K (se Bjursund) (VreS H 6, odat).
1380-talet(?) överlåter Simon Svensson och Mårten Jonsson till Bo Jonsson 3 alnar jord i K (se Humlebo) (VreS L 22, odat).
- Klockargården** 1562 *Klläckragårdenn* (SmH 1562:2) – 7 G, 4 h.
SmH 1560–62 **1 ky**.
- Kumla** 1361 i *Komblom* (DS 6443, avskr), 1480 i *Kwmbla* (RApDRA 1/7), 1560 *Kombla* (SmH 1560:31) – 7 G, 5 h (K äng, se Strid s 73).
SmH 1560 (endast) **1 skäng**, till sk i Hägg.
1560 (endast) **1 skäng**, till sk i Mejstad.
1 kräng, 1560 till Himmelsrum, Gamleby sn.
1560 (endast) **1 frutäng** (Knut Knutsson /Lillie/), till fr i Grånsten.
- 1361 och –64 är Bovast i K faste på häradstinget (DS 6443, 7270 1).
- 1456 säljer Ida Johansdotter (Bülow) till Karl Knutsson (Bonde) en äng i K (se Kvistrum, Gärdserums sn) (C 4 f 11).
- 1480 skiftar Ermegård Fickesdotter (Bülow) jord med sin mor Hebbla Albrektsdotter (Bydelsbach) varvid hon erhåller en småjord i K (se Kvistrum, Gärdserums sn) (RApDRA 1/7).
- 1560 har Häggs skatteäng hö till 2 lass hö och Mejstads äng 7 lass hö – på kronoängen bärgas 6 lass hö – frälse-utängen har hö till 6 lass hö (SmH 1560:31).
- Kårtorp** 1456 i *Karetorp* (C 4 f 11, avskr), 1480 i *Kerretorp* (RApDRA 1/7), 1560 *Kåratörp* (SmH 1560:31) – 7 G, 5 i (Kårtorpeäng, se Lofta G56-18:2, LmV).
SmH 1560–62 **1 kräng**, 1560 till Gökstad.
- 1456 säljer Ida Johansdotter (Bülow) till Karl Knutsson (Bonde) en äng i K (se Kvistrum, Gärdserums sn) (C 4 f 11).

- 1480 skiftar Ermegård Fickesdotter (Bülow) jord med sin mor Hebbla Albrektsdotter (Bydelsbach) varvid hon erhåller en småjord i K (se Kvistrum, Gårdserums sn) (RApDRA 1/7).
- 1560 har K äng till 9 lass hö (SmH 1560:31).
- Kårö**
- 1544 *Kåröö* (SmH 1544:15) – 7 H, 4 b – nuv Loftahammars sn.
SmH **1 kr.**
- 1545 redovisas K i jordeboken under rubriken 'Edsskären' (se Horsö, Eds sn) (SmH 1545:14).
- Källvik**
- 1383 *i Kaldawik* (LSBp 19/6) – 7 G, 4 j – nuv Loftahammars sn.
- 1383 överlåter Johan Moltke och hans hustru Katarina Kettildsdotter (Glysing) till Bo Jonsson (Grip) 6 stänger jord (se Värnvik, Gamleby sn) (LSBp 19/6).
- Kälsingsö**
- 1385 *i Kilasundzø* (VäLBp 11/6), 1562 *Killasons öö* (BNJb) – 7 G, 3 j – nuv Loftahammars sn.
- 1380-talet(?) överlåter Sigvard Jute och hans hustru Ramborg Nilsdotter till Bo Jonsson (Grip) jord i K (se Bjursund) (VreS H 6, odat).
- 1380-talet(?) överlåter Nils Stryker till Bo Jonsson 2 alnar jord i K (se Bjursund) (VreS M 1, odat).
- 1385 överlåter Peder Tomasson (tre rosor) till Bo Jonsson 3½ alnar jord (se Torpa) (VäLBp 11/6).
- 1562 upptas K i Birger Nilssons (Grip) jordebok (BNJb).
- Käringeholmen**
- 1545 *Kyärtinga holm* (SmH 1545:14) – 7 G, 4 i.
SmH 1545–62 **1 kyäng** (1562 **1 kruj**).
- 1562 bärgas 7 vinterlass hö till Stegeholm (SmH 1562:2).
- Lapserum**
- 1383 *i Laphsarum* (LSBp 19/6), 1514 *aff Laxarum* (C 21 f 18), 1560 *Laffserum* (SmH 1560:31) – 7 G, 4 g.
SmH **2 fr** (Per Fleming, Elsa Axelsdotter /Posse/).
- 1383 överlåter Johan Moltke och hans hustru Katarina Kettildsdotter (Glysing) till Bo Jonsson (Grip) 1½ aln jord i L som enligt brevets uppräknning då ligger i

Gamleby socken (se Värnvik, Gamleby sn) (LSBp 19/6).

1514 har Gunhild Johansdotter (Bese) jord som räntar $\frac{1}{2}$:0 pn, 0:4 avradspn och 2 spann korn (se Nygård) (C 21 f 18).

I en samtida, men odaterad räkenskap är räntan för L identisk (C 40 f 10v).

1553 upptas i jordebok över fru Gunhild Johansdotters efterlämnade gods en gård som har åker till 7 spann, äng till 10 lass hö, passligt mulbete och lite fiskevatten; räntan är 2 spann korn och $\frac{1}{2}$:0 pn (BiS E 1986).

1560 har Peder Flemings gård åker till 5 tunnor och äng till 12 lass hö, något mulbete och utrymme, svedjeskog och timmerskog, samt gott fiskevatten till gädda, abborre och mört – Elsa Axelsdotters gård har åker till 3 tunnor och äng till 3 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmerskog samt något fiskevatten till gädda, abborre och mört (SmH 1560:31).

Lerglo

1377–84(?) *Leersglom* (VreS K 27, odat, avskr), 1450 *Lerglom* (HUBp 29/3), 1454(?) *Leerglo* (RAp 1453 oviss dag, ev feldat), 1543 *Leergloo* (SmH 1543:8) – 7 H, 3 b – nuv Loftahammars sn.

SmH 1 **deäng** (Dekanatet i Linköping), 1560 till Byvik.
1 fr (Birger Nilsson /Grip/).

1377–84(?) överlåter Erengisle Sunesson (båt) till Bo Jonsson (Grip) $\frac{1}{4}$ aln som han fått av Eske i *Eskawarp, Tryserums sn (se Bredvassa, Eds sn) (VreS K 27, odat, avskr).

1380-talet(?) överlåter Sigvard Jute och hans hustru Ramborg Nilsdotter till Bo Jonsson 1 aln jord i L (se Bjursund) (VreS H 6, odat).

1380–86(?) överlåter Johan Eriksson, kanik i Linköping, till Bo Jonsson 6 alnar jord i L (se Ottinge) (VreS K 29, odat).

1450 överlåter linköpingskaniken Peter Håkansson, på sin prebenda Petri martyris vägnar, till Hans Gudmundsson (sparre) 6 alnar jord i L (se Ottinge) (HUBp 29/3).

- 1454(?) får Bo Nilsson (Grip) vid arvskifte efter Bo Jonsson (Grip) jord i L (se Vinäs, Eds sn) (RAp 1453 oviss dag, Rääf 3:118½, ev feldat).
- 1455 ärver Bo Nilsson efter sin mor jord i L som räntar 0:6 pn (se Vinäs, Eds sn) (Rääf 1:119).
- 1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok en gård som räntar 1 tunna torsk (NBjb).
- 1543 har dekangården i Linköping en äng om 3 stänger som ligger 'över' alla ängarna och som Jöns, herr Birgers landbo räntar 0:2 pn för (SmH 1543:8).
- 1560 har gården äng till 10 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmerskog och ollonskog till 1 svin samt gott fiskevatten i saltsjön – dekanutjorden har äng till 2 lass hö (SmH 1560:31).
- 1562 upptas i Birger Nilssons (Grip) jordebok en gård som räntar 1 tunna torsk, 1½ pund torkade gäddor och 0:1:0:6 pn; ingen fodring utgår (BNjb).
- *Liungabode** 1560 *Liungabode* (SmH 1560:31).
SmH 1560 (endast) **1 skäng**, till Borsnäs.
1560 har L hö till 4 lass hö (SmH 1560:31).
- Livehamn** 1520 (omkr) i *Liffhaffn* (Kh 54 s 280), 1562 *Liiffhampons fiskerie* (BNjb) – 7 H, 4 b – nuv Loftahammars sn.
1520 (omkr) omtalas i en arbetsordning för linköpingsbiskopens fogde i Tjust att denne har att hålla en fullt utrustad fiskebåt samt kost om sommaren till den som ska fiska i L (Arnell bil s 22, Kh 54 s 280).
1562 upptas L fiskeri i Birger Nilssons (Grip) jordebok (BNjb).
- Loftahammar** 1300 (omkr) *usque Hambræ* (DIIt s 48, odat, avskr), 1383 *oppa Lophtahambrum* (LSBp 19/6), 1454(?) *oppa Lopta hammar* (RAp 1453 oviss dag, Rääf 3:118½, ev feldat).
1380-talet(?) och 1450 anges i överlåtelsehandlingar följande byar ligga på Loftahammar: Aleglo, Bredvassa, Byvik, Hallmare, Lerglo, Mistekärr, Risebo, Råsdal, Sten och Äskedal (VreS K 29, odat, HUBp 1450 29/3).

- Lucerna** 1562 *Luisernna* (SmH 1562:2) – 7 H, 0 a.
SmH 1562 (endast) **1 krö**.
1562 räntar L ½ pund smör och innehas av Svante Sture som också har ett hommestånd vid Norrlandet (*wydh Norlandenn*, 7 H, 1 a) som räntar 1 pund smör (SmH 1562:2).
- ’Långa Harg’** Se Nygård.
- Långvik** 1380-talet(?) *i Langawik* (VreS M 1, odat, avskr) – 7 H, 4 b.
1380-talet(?) överlåter Sigvard Jute och hans hustru Ramborg Nilsdotter till Bo Jonsson (Grip) 6 alnar jord i L (se Bjursund) (VreS H 6, odat).
1380-talet(?) överlåter Nils Stryker till Bo Jonsson 9 alnar jord i L (se Bjursund) (VreS M 1, odat).
- Malmö** 1380-talet(?) *i Malmö* (VreS G 5, odat, avskr), 1544 *Malmö* (SmH 1544:15) – 7 H, 2 a – nuv Loftahammars sn.
SmH **1 kr** (Lilla M, skärbonde).
1 kr (Östra M, Stora M, skärbonde).
1 kr (Västra M, skärbonde).
1560 har Lilla M äng till 14 lass hö, något mulbete, fiskevatten till allehanda fisk, god sälfångst samt 6 notvarp – Östra och Västra M har vardera äng till 10 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmerskog, fiskevatten till allehanda fisk och god sälfångst samt tillsammans 2 hommestånd och 10 notvarp (SmH 1560:31).
- Mejstad** 1385 *i Mæghinstadhum* (UUBp 24/6), 1543 *Meistad* (SmH 1543:8) – 7 G, 5 h.
SmH **1 sk**; 1560 med skäng i Kumla, öde 1567–70.
1 skkvärn.
1 de (Dekanatet i Linköping), 1564 **1 fr**.
1385 är Rörik i M faste på häradstinget (UUBp 24/6).
1560 har skattegården åker till 3 tunnor och 4 skäppor samt äng till 9 lass hö, något mulbete och utrymme, god timmerskog, något fiskevatten till gädda, abbore och mört samt 1 notvarp – dekanhemmanet har

åker till 3 tunnor och 4 skäppor samt äng till 8 lass hö, något mulbete och utrymme, god timmerskog, något fiskevatten till gädda, abborre och mört samt 1 notvarp (SmH 1560:31).

1562 säljer Erik XIV jord i M till Charles de Mornay (se Rumma, Gladhammars sn) (RAp 9/10).

Mistekärr 1377–84(?) *Mesette kierre* (VreS K 27, odat, avskr), 1450 *Miss[et]taker* (HUBp 29/3) – 7 H, 4 a – nuv Loftahammars sn.

SmH **1 fr** (Johan Åkesson /Natt och Dag/).

1377–84(?) överlåter Erengisle Sunesson (båt) till Bo Jonsson (Grip) $\frac{3}{4}$ aln som han fått av Eske i *Eskawarp, Tryserums sn (se Bredvassa, Eds sn) (VreS K 27, odat, avskr).

1380–86(?) överlåter Johan Eriksson, kanik i Linköping, till Bo Jonsson (Grip) 6 alnar jord i M (se Ottinge) (VreS K 29, odat).

1450 överlåter linköpingskaniken Peter Håkansson, på sin prebenda Petri martyris vägnar, till Hans Gudmundsson (sparre) 6 alnar jord i M (se Ottinge) (HUBp 29/3).

1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok en gård som räntar 2 pund smör och 1 mark gutniska (NBjb).

1560 har gården åker till 4 tunnor och äng till 12 lass hö, gott mulbete och utrymme, god svedje- och timmerskog samt gott fiskevatten till gädda, abborre, mört, braxen, ål och strömming (SmH 1560:31).

Mörkvik 1383 *i Mørkewik* (LSBp 19/6) – 7 H, 3 a.

SmH 1562 (endast) **1 kräng**.

1383 överlåter Johan Moltke och hans hustru Katarina Kettildsdotter (Glysing) till Bo Jonsson (Grip) 6 stänger jord (se Värnvik, Gamleby sn) (LSBp 19/6).

1562 bärgas 10 vinterlass hö till Stegehholm (SmH 1562:2).

Mörtekärr 1454(?) *Meerthaker* (RAp 1453 oviss dag, ev feldat) – 7 H, 4 a – nuv Loftahammars sn.

SmH 1560–62 **1 kräng.**

1 fr (Karl Holgersson /Gera/).

1454(?) får Bo Nilsson (Grip) vid arvsfifte efter Bo Jonsson (Grip) jord i M (se Vinäs, Eds sn) (RAp 1453 oviss dag, Rääf 3:118½, ev feldat).

1455 ärver Bo Nilsson efter sin mor jord i M som räntar 0:12½ pn (se Vinäs, Eds sn) (Rääf 1:119).

1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok en gård som räntar 2 pund smör, 1 mark gutniska och 8 vita (NBjb).

1560 upptas i en förteckning över Beata Nilsdotters (Grip, d 1547) efterlämnade fädernegods jord som räntar 2 pund smör, 0:0:8 landgillespnr, ½:0 kopnr, ½ tunna torsk, 0:0:4 sillpnr, 0:0:6 dagsverkspnr, ½ pund gädda och 1 lamm (Rött nr 300).

1560 har gården åker till 4 tunnor och äng till 18 lass hö, gott mulbete och utrymme, någon svedjeskog och näverskog, ollonskog till 4 svin samt gott fiskevatten till gädda, abborre, mört och braxen (SmH 1560:31).

*Navla

1545 *Navla* (SmH 1545:14), 1560 *Nagle* (SmH 1560:31) – belägen mellan Vida och Gursten.

SmH **1 kyäng**, 1560 till Vida.

1560 har ängen hö till ½ lass hö (SmH 1560:31).

1562 förlänar Erik XIV till Svante Sture, som del av underhåll för dennes grevskap, en utjord som räntar 0:½ pn (se Stegeholm) (Sivers s 349–53).

Norrlandet

Se Lucerna.

Norrsjö

1269 *in Norosum* (DS 541), 1560 *Nörrësrum* (SmH 1560:31) – 7 G, 4 h.

SmH **2 ky**, 1564 **2 fr**; en öde 1567.

1269 anger Bengt Magnusson vid ett jordbyte med sin hustru Ulvhild Magnusdotter (Folkungaättens lagmansgren) att han för att lösa sina skulder i Östergötland ämnar sälja två attungar jord i N (se Södersjö) (DS 541).

1560 har gårdarna vardera åker till 4½ tunnor och äng till 9 lass hö (SmH 1560:31).

1562 förlänar Erik XIV till Svante Sture, som del av underhåll för dennes grevskap, två gårdar som vardera räntar 2 lispund smör, 6 dagsverken och 5 lass ved förutom fodringen (se Stegeholm) (Sivers s 349–53).

Nybbla

1383 *i Nybele eke* (RAp 13/12, SRP 1988), 1385 *i Nybyle* (VäLBp 11/6) – 7 G, 4 i.

SmH **1 kruj**, 1560 till Birger Nilssons (Grip) fr i Uknö.
3 fr (Karl Holgersson /Gera/, 2 Jöran Eriksson /Gyllenstierna).

1383 erhåller Bo Jonsson (Grip) vid jordskifte med Askeby klostrets konvent en svingång (*een swina gang*) i N ekskog (se Ed, Eds sn) (SRP 1988).

1385 överlåter Peder Tomasson (tre rosor) till Bo Jonsson 12 alnar jord (se Torpa) (VäLBp 11/6).

1380–86(?) överlåter Johan Eriksson, kanik i Linköping, till Bo Jonsson 4 alnar jord i N (se Ottinge) (VreS K 29, odat).

1450 överlåter linköpingskaniken Peter Håkansson, på sin prebenda Petri martyris vägnar, till Hans Gudmundsson (sparre) 4 alnar jord i N (se Ottinge) (HUBp 29/3).

1560 har Karl Holgerssons gård åker till 3 tunnor och 4 skäppor samt äng till 12 lass hö, gott mulbete och utrymme, ollonskog till 4 svin samt något fiskevatten i saltsjön – har vardera av Jöran Erikssons gårdar åker till 3 tunnor och äng till 8 lass hö, gott mulbete och utrymme, ollonskog till 8 svin samt gott fiskevatten i saltsjön – kronoutjorden har åker till 1 tunna och äng till 5 lass hö (SmH 1560:31).

1562 upptas i Jöran Erikssons (Gyllenstierna) jordebok två gårdar som vardera räntar 2:0 örtugar och 6 årliga hästar (FoR 32).

Nygård

1380–86(?) *i Långahergh* (VreS K 29, odat, avskr), 1397 *Långaharg* (B 16 f 17, avskr), 1412 *i Nyagardhen* (SD 1535), 1422 *i Langga Hargh som nw kallar Nyghardh* (RAp 22/3), 1456 *in manerio Nygard* (RAp 7/7), 1514 *huffwd gaardin Nygarda* (C 21 f 18), 1558 *Nygaar* (Rääf 1:176) – 7 G, 4 h.

Peder smed, som troligen är Bengt Nilssons (Lejonansikte) förvaltare, skrivs 1412 till N (SD 1535). Guse Nilssons (båt) arvingars fogde Karl Erengislesson (liljehök) bor där 1442 (RAp 25/6). – Birgitta Haraldsdotter (Ängaätten) daterar 1456 ett brev på N samt skriver sig till gården 1473 (RAp 1456 7/7, 1473 1/1), Axel Eriksson (Bielke) skrivs 1558 till gården varefter hans änka Elsa (Axelsdotter) Posse (d 1579) bor där till sin död (GR 28 s 68, AH s 278).

Släktförhållanden mellan de personer som haft N som sätesgård, samt ett flertal av de personer som nämns i notiser nedan, framgår av släkttavlan på vidstående sida. Tvis- ten om N biläggs på 1440-talet genom att Anna Gustavsdot- ter (Ängaätten) och Knut Bengtsson (Ulv), arvingar till de stridande parterna, ingår äktenskap (se släkttavla).

1380–86(?) överlåter Johan Eriksson, kanik i Linköping, till Bo Jonsson (Grip) 5 alnar jord i 'Långa harg' (se Ottinge) (VreS K 29, odat).

1394–1422(?) gör bönderna i socknen ett jordskifte mellan sockenkyrkan och Bengt Nilsson (Lejonansikte) så att de till honom upplåter hela sin ägodel i 'Långa harg' som är $13\frac{3}{4}$ alnar jord (VreS G 16, odat).

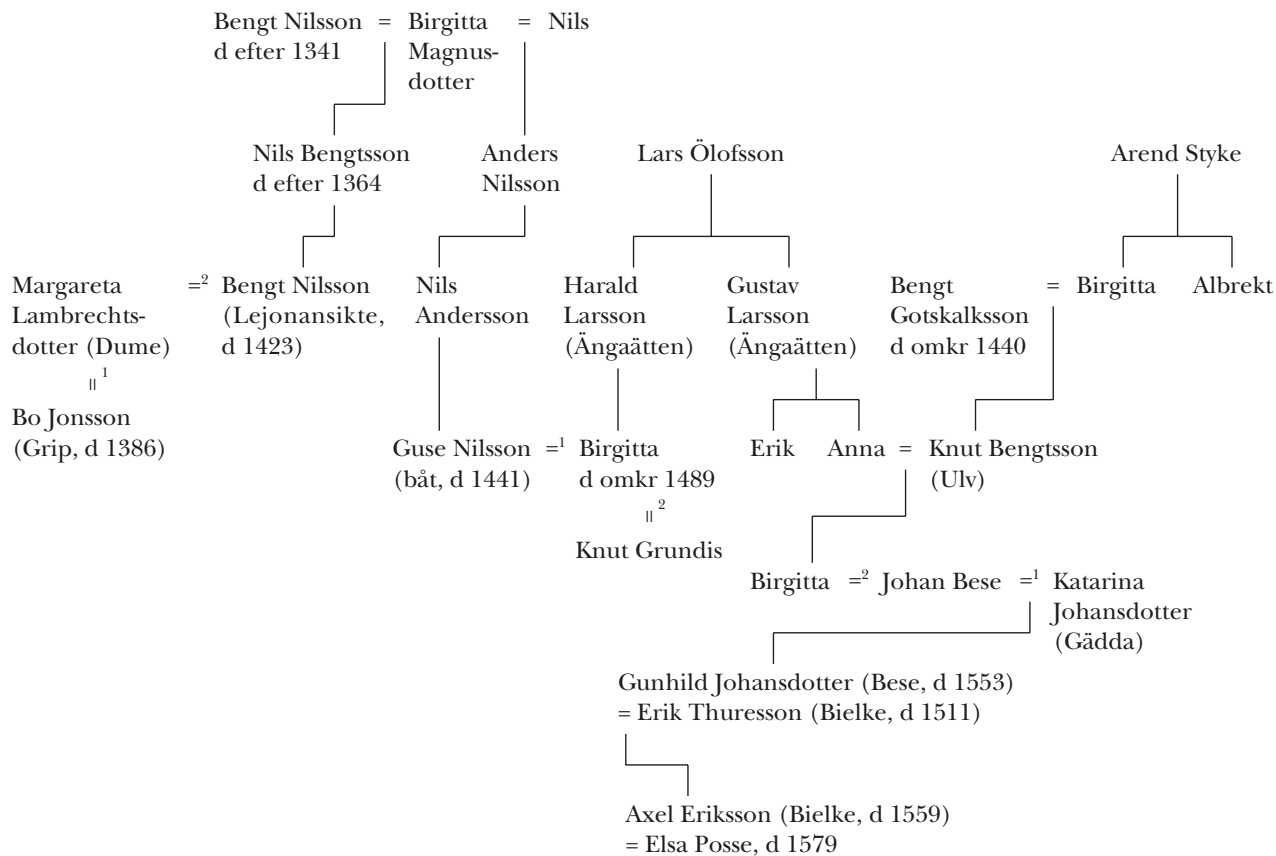
Då sockenborna 1422 åter säljer sockenkyrkans hela jordinnehav i N har alltså jorden av okänd an- ledning, och vid icke känd tidpunkt, återgått till den- na (se nedan).

1397 köper Bengt Nilsson av Håkan i Mem, Gamleby sn, 10 alnar jord i 'Långa harg' med åker och äng, skog och fiskevatten, kvarnar och kvarnställen, torp och torpställen (B 16 f 17, avskr).

1398–1401(?) överlåter Peter Ingevastsson, dekan i Linkö- ping och kanik i Västerås, till Bengt Nilsson 20 alnar jord i 'Långa harg' (VreS G 17, odat).

1414–21(?) se Harg, Odensvi sn.

1422 köper Albrekt Styke av 'all allmogen, skattebönder och frälse, som bygga och bo i Lofta socken alla med en röst' $12\frac{1}{2}$ alnar jord i N – 5 alnar som ingick i kyrkans fundationsjord (*gambla kirkiona grwndwaal*) och – $7\frac{1}{2}$ alnar som Jon Botolfsson (båt) gav kyrkan enligt ett av denna bevarat huvudbrev. Socknens full-

Källor: EÄ 1 s 359, SoH 1976 s 37, ÄSF 1 s 70 f, 304, 307, ÄSF 2 s 20, 116 ff.

- mäktiga är herr Peder i Lofta och väpnaren Peder Bosson i Hasselby. Köpet fastfars 1423 på lagmans-ting i Västervik. (RAp 1422 14/4, 1423 22/3)
- 1429 byter Albrekt Styke till sig av Kerstin, Henekes ?hustru, och hennes son Tomas 10 alnar jord i N samt jord i *Stene, Gamleby sn, mot jord i Tyllinge, Dalhems sn (RAp 3/10).
- 1430 intygar länsmanen Jon Svart och de två bofasta männen Peder i Gärdsnäs, Hannäs sn, och Dan i Skrickerum, Tryserums sn, att de av framlidne lagmannen Gert Jonsson (stjärna) blivit satta att fara till Rönö och stämma Bengt Nilsson (Lejonansikte, d 1423) och Guse Nilsson (båt) till lagmansting i Tjust för att svara på de beskyllningar Albrekt Styke pålagt dem: att Guse, som var i herr Bengts tjänst, hade slagit ihjäl Albrekts sven och skinnat honom på bo och boskap, bastat och bundit hans arbetsfolk samt att Bengt i många år undanhållit skattebonden Håkan Vielmssons och Katarina, Henekes ?hustru, deras delar i N. Då varken Bengt eller Guse inställt sig på lagmanstinget återdömdes godset till de ursprungliga ägarna. (B 16 f 110v, 111, se RAp 1423 22/3)
- 1430 byter Albrekt Styke till sig av Håkan Vielmsson 10 alnar jord i N 'som fordom kallades Långaharg' och jord i *Wikby mot jord i Harg, Odensvi sn, med hus och jord, åker och äng, skog och fiskevatten 'som östgöta lag utvisa' (RAp 2/10).
- Följande år stadfäster Magnus Snak och hans bror Pelle Bodgersson bytet på häradstinget och lovar att varken de, eller deras arvingar ska bestrida det (RAp 1431 12/6).
- 1431 byter bröderna Johan Torstensson i Hägerstad, ?Hannäs sn, och Olof Torstensson i Skörserum, Eds sn, bort till Albrekt Styke 4½ alnar jord i N, 'som fordom kallades Långaharg' (*Langa Hargh*), mot ?1 aln jord i Tingstad (RAp 15/6).
- 1431 byter Margit Ingesdotter i Lapsrum bort 7 alnar jord i N till Albrekt Styke mot 10½ aln jord i Tingstad (C 56 f 12).

- 1435 daterar Guse Nilsson (båt) sitt morgongåvebrev på N (SMR 234).
- 1438 ger Guse Nilsson till sin hustru Birgitta Haraldsdotter (Ängaätten) sin gård N samt den egendom som tillfallit honom då Bengt Nilsson (Lejonansikte) delade sina gods mellan honom och hans farbror Anders Turesson (båt) (SMR 771).
- 1441 tilldöms Arend Bengtsson (Ulv) N, på sin mor Birgitta Arendsdotters (Styke) vägnar, som den nu avlidne Guse Nilsson tidigare har satt sig i besittning av. På rådsmöte i Kalmar har Birgitta visat åtkomstbrev på N men inte Guse som sade sig ha dem hemma varvid rätten dömt N till Birgitta. Parterna hade dock instämts till nästa rådsmöte i Stockholm där Arend Bengtsson infunnit sig på sin mors vägnar men Guse uteblivit. (SMR 1475)
- 1445 kärar Birgitta Arendsdotter på lagmansting till Birgitta Haraldsdotter, Guse Nilssons änka, om ägodel i N som Guse i många år undanhållit Albrekt Styke och hans arvingar trots att dombrev styrkt deras rätt varefter rätten åter tilldömer henne godset (RApp 8/3).
- 1445 gifter sig Knut Grundis med Birgitta Haraldsdotter och daterar sitt morgongåvebrev på N (B 14 f 41).
- 1477 överlåter Birgitta Haraldsdotter, med sin bror Lars Haraldssons samtycke, N till sin kusin Erik Gustavsson (Ängaätten) att ge som morgongåva till hans hustru Ingeborg Åkesdotter (Svarte Skåning) mot ett årligt utgörande av 1 tunna torsk och 1 tunna strömming samt 6 töns och 0:5 pn avgäld av Nässja, Ekebyborna sn, som är Ingeborgs modernegods och som efter Birgittas död ska återgå till Ingeborgs arvingar (RAP 6/2).
- Erik och Ingeborg är senast 1482 avlidna utan bröstarvingar varför överlåtelsen torde ha återgått (ÄSF 2 s 118).
- 1482 överlåter Birgitta Haraldsdotter (Ängaätten) till sin kusin Anna Gustavsdotter (Ängaätten) och hennes barn N och allt det gods som hennes man Guse Nilsson hade i Tjust, med undantag av en gård i Glad-

- hammar, Gladhammars sn, med hus och ägor, tomter och tomtställen, skog och fiskevatten, torp och torpställen samt kvarnar och kvarnställen (RAp 25/11).
- 1484 får Birgitta Knutsdotter (Ulv), gift med Johan Bese, vid arvsuppgörelse med sina bröder Bengt och Gustav gods som Birgitta Haraldsdotter gav deras mor Anna Gustavsdotter, varvid Birgitta Knutsdotter på sin fulla systerdel erhåller N med alla tillägor samt jord som inte är N:s 'rätta tillägor' och som bröderna ska ha ersättning för deras andel i, nämligen i Bredal och Glo, Eds sn, i Böljerum och Verkeback, Gladhammars sn, i Nagelstad, Hallingebergs sn, i Möckelhult, Hjorteds sn, i Skenstad, Lofta sn, i Eneby och Harg, Odensvi sn, i Slätvik, Tryserums sn, och i Häckenstad, Gamleby sn, samt ytterligare jord i Ryssby sn i Möre och i Sandby, Torslunda och Ås sn på Öland; i skiftet ingår också Torshälla kvarn, Torshälla sn, som Birgitta Knutsdotter ska behålla fram till Birgitta Haraldsdotters död, varefter den åter ska skiftas bland arvingarna (se DMS 4:1 s 229, 4:3 s 229 f) (RAp 22/9).
- 1493 frändöms Birgitta Knutsdotter alla sina gods i löst och fast till förmån för maken Johan Bese enligt Giftermålsbalkens 11:e och 13:e kapitel då hon 'var från honom med ominne och han ville ej hava henne igen' (RApp 28/6).
- 1512 klagar Gunhild Johansdotter (Bese) hos Sten Sture d y att Bengt Knutsson (Ulv) tagit hennes gods i Tjust i besittning, som hon och hennes fäder före henne okvalt innehaft och besuttit, och åberopar hans till henne givna försvarelsbrev på allt vad hon äger (GrFm 312).
- 1514 upptas huvudgården N i Gunhild Johansdotters jordebok med rântan 8:0 pn; under N ligger jord i följande byar: i Dynestad, Fästad, Lapsrum, Skenstad och Trostad, denna sn, i Kleva och Ålhult, Blackstads sn, i Kila, Korketorp och Sjöända, Dalhems sn, i Bredal, Glo, Licknevarp, Slätvik och Tindered, Eds sn, i *Aartræde, Böljerum, Gladhammar, Verkeback,

Ytterhult och Åldersbäck, Gladhammars sn, i Nagelstad, Hallingebergs sn, i Möckelhult, Hjorteds sn, i Eneby och Harg, Odensvi sn, i Almvik och Skvagerfall, Törnsfalls sn, i Dvärgstad, Häckenstad, Kallåker och Måsebo, Gamleby sn (C 21 f 18r-v, 19).

I en samtida, men odaterad räkenskap är räntan för N densamma (C 40 f 10v).

- 1526 utfärdar kungen, på Nils Arvidssons (Bååt) vägnar, stämmingsbrev att Gunhild Johansdotter ska inställa sig vid nästa herremöte och svara för N och det gods som ligger därunder (GR 3 s 11).
- 1531 återfår Gunhild Johansdotter N och de gods som därunder ligger då hon för kungens nämnd framlägger två dombrev på jorden. Godset som varit taget i kvarstad under hennes tvist om detta med Peder Erlands-son (Bååt) återdöms under villkor att hon på nästa herremöte ska ha bevisningen till hands för den händelse Peder då förmår presentera starkare brev och bevisning än han för närvarande kan. (GR 7 s 245)
- 1538 skriver Gunhild Johansdotter i brev till sonen Axel Eriksson (Bielke) att hon nu är 'så till sinnes vorden' angående N att han må överta gården och bruka den efter egen vilja och begärelse, dock lagandes så att sättegården Herrsäter, Värna sn, inte 'lägges öde' och hon mister ränta därifrån (X 255d).
- 1548 får Elsa Axelsdotter (Posse, d 1579) i morgongåva av Axel Eriksson N, Dynestad och Svinhults näs, denna sn samt Kallåker, Måsebo och Tjuk, Gamleby sn; morgongåvebrevet är inte bevarat, men morgongåvans omfång framgår av anteckningar gjorda omkr 1580 i samband med arvet efter fru Elsa (X 240 Trolle, GR 19 s 303 f).
- 1558 räntar N 9:0 örtugar (BiS E 1986).
- 1559 får Elsa Axelsdotter (Posse), Axel Erikssons (Bielke) änka, förläning på kungssakörena av sina landbor (GR 29 s 655).
- 1560 (januari) daterar hertig Erik två brev på N (GR 29 s 675, 677).

*Offwan ström 1454(?) får Bo Nilsson (Grip) vid arvsifte efter Bo Jons-
son (Grip) jord i O (*Offwan ström*) (se Vinäs, Eds sn)
(RAp 1453 oviss dag, Rääf 3:118½, ev feldat).

Olserum 1361 *i Wlfsrrwm* (DS 6443, avskr), 1385 *i Wlfsrwm* (RAp 6/5,
SRP 2118), 1430 *i Wlfsrwm* (RAp 2/10), 1560 *Olzrum*
(SmH 1560:31) – 7 G, 5 g – nu i Överums sn.

SmH 1 sk.

1 skkvarn.

1361 är Vielm i O faste på häradstinget (DS 6443, 6510).

1385 är Lars i O faste på häradstinget (SRP 2118).

1430 är Karl i O faste på häradstinget (RAp 2/10).

1560 har gården åker till 5 tunnor och 3 skäppor samt
äng till 15 lass hö, gott mulbete och utrymme, god
timmerskog, något fiskevatten till gädda, braxen, ab-
borre och mört samt 4 notvarp (SmH 1560:31).

Ottinge 1380–86(?) *i Åttinge* (VreS K 29, odat, avskr), 1450 *i*
Aattinge(?) (HUBp 29/3), 1460 *i Aatinge* (HUBp
4/10), 1504 *in Ottinge* (HultaAp 25/6) – 7 G, 4 i.

SmH 1544–45 1 fr.

I mitten av 1400-talet hade frälsekvinnan Ingeborg Magnus-
dotter sin sätesgård i O (Gen 18 f 99, PHT 1975 s 60) – hen-
nes bror Nils Magnusson (Länk) har ev bebott gården un-
der en period (?HBSb s 201, se PHT 1975 s 59) – belagt är
dock att hennes dotterdotters man Palne Nilsson (horn
över stjärna) hade sin sätesgård i O omkr 1500 (HBSb s
152, 168, 201); hans hustru Kristina Eriksdotter har trolig-
en bebott gården efter hans död (HBR s 222) – deras svär-
son Erik Jönsson (Rosenstråle) skrivs 1558 till O (BiS E
1986, br 18/6).

1275 instiftar Bengt Magnusson (Folkungaättens lagmans-
gren) ett kanonikat vid Linköpings domkyrka till do-
minikanhelgonet Peter martyrens ära, till vilket han
anslår den egendom i Tjust (*omnia predia ... in Thyst*)
som han återfått efter sin avlidna hustru Margareta
och som omfattar 16 attungar jord med räntan
21:0 pn; i stiftelseurkunden omnämns även jord i

Skrukeby, Östra Skrukeby sn, i Gadderstad, Västra Husby sn samt i Bjärka, Drotthems sn (se SEL s 407, jfr ÄSF 1 s 40 f) (DS 592, avskr).

- 1380–86(?) överlåter Johan Eriksson, kanik i Linköping, till Bo Jonsson (Grip) 8 attungar i O och jord i Averum, 'Långa Harg', Nybbla, Lilla Sondered, Svinhult, *Wikby, Vinö samt jord i följande byar på Loftahammar: Aleglo, Bredvassa, Byvik, Hallmare, Lerglo, Mistekärr, Risebo, Råsdal, Sten och Åskedal, allt i denna sn, vidare i Almvik, *Biornsmåla, Gagersrum, *Gudolpsmåla, Gäddeglo, *Ingolfs Rytzla, *Iwars Ryslom, *Krakobodhom, *Kersatorp, *Marslötum, *Marstodom, Mommehål, Mörtvik, Rössle, *Siöhultum, Skvagerfall, *Stæk, Triumphult, Vassbäck och *Yterstadh, Törnsfalls sn, i Bjärka, Heda, Klev, ?Kärrebo, *Nesbylabodhum och *Suinarum, Gamleby sn (VreS K 29, odat).

Det är sannolikt att överlåtelsen i stora drag omfattar den jordegendom i Tjust som 1275 skänktes till det nyinrättade kanonikatet.

- 1442 upprättar linköpingskaniken Johan Eskilsson inventarium över sin prebenda Petri martyris och anmärker att han arrenderat ut prebendans tjustgods (*bonis Thiwstie*), vars namn står uppräknade i prebendans brev, till Bo Knutsson (Grip) för 18 mark gutniska samt att jorden som ligger utspridd i ett flertal byar var för sig inte är stor nog att bebos av landbor (Nygren s 233).

Den i brevet ospecificerade jorden motsvarar säkerligen, inklusive prebendans jordinnehav på 1500-talet, den i notisen 1450 nedan.

- 1450 byter linköpingskaniken Peter Håkansson, på sin prebenda Petri martyris vägnar, bort följande jord till Hans Gudmundsson (sparre): 8 attungar i O samt jord i Aleglo, Averum, Bredvassa, Byvik, Hallmare, Lerglo, Mistekärr, Nybbla, Risebo, Råsdal, Lilla Sondered, Sten, Svinhult, Vinö och Åskedal med hus och jord, åker och äng, skog och fiskevatten, torp och torpställen, tomter och tomtställen, kvarnar och

kvarnställena, lotslägen och 'skogsplikter' och alla andra tillägor mot en gård i Valla, S:t Lars sn, Hanekinds hd, som räntar 4 tunnors avgäld (se SEL s 407 n 35) (HUBp 29/3).

1537 är Henrik i O faste på häradstinget (RAp 16/6).

- Prästgården** 1561 *Prästgården* (SmH 1561:33, tl) – 7 G, 4 h.
- 1492 redovisas prästgårdens inventarium enligt följande: 12 tunnor råg och korn, 6 kor, ett par oxar, 8 får, 5 sängtäcken (*akläde*), 1 sängöverkast (*rya*), 3 väggbonader (*täpede*), 3 bolster, 3 hyenden, ett par lakan, 2 huvudbolster, 1 skinnfäll, 1 "mortare", 1 bryggpanna om 10:0 pn, 1 "bryggerede", 1 kanna om 1 pund, kittlar och grytor om 3½ pund, kannor och stop om 1½ pund 'minus 5 markpund', 2 liar, 4 skärör, 2 yxor, 3 bilor, 3 navare och 4 fat (*fath*) (HBR s 581).
- 1560 har prästgården 11 tunnor och 2 skäppor åker samt äng till 55 lass hö, något mulbete och utrymme, olonskog till 4 svin samt gott fiskevatten till gädda, abborre och mört (SmH 1560:31).
- Rabo** 1383 *oc Ræbbabodha, Ræbbabodha quærn* (RAp 21/5, SRP 1936) – 7 G, 5 h.
- SmH 1 fr (Erik Jönsson /Rosenstråle/).
- 1383 gör Bo Jonsson (Grip) jordskifte med Sjunde Ragvaldsson och Katarina Tegnesdotter (fem stjärnor) så att han till dem överlåter jord i R samt R kvarn (se Dynestad) (RAp 21/5, SRP 1936).
- 1548–58(?) överlåter Birger Nilsson (Grip) till Erik Jönsson (Rosenstråle) ett torp R mot Helgenäs, Eds sn (VreS L 23, BNBjJb).
- 1560 har gården åker till 1 tunna och äng till 2 lass hö samt gott mulbete och något utrymme (SmH 1560:31).
- 1561(?) redogörs i Birger Nilssons (Grip) och Brita Joakimsdotters (Brahe) jordebok för det byte Birger gjorde med Erik Jönsson då han till denne bytte bort ett torp i R och halva strömmen 'till den norra sidan' (av nuv Loftaån) och därtill jord i Fårö (BNBjJb).

- Reverum** 1415 *i Rewarum* (X 1 f 129v, avskr), 1500-talets början(?)
i Rewarum (C 46 f 6, odat), 1511 *i Reffuervm* (VikSp
 17/3), 1562 *Reuerum* (FoR 32) – 7 G, 5 h.
 SmH 1 fr (Jöran Eriksson /Gyllenstierna/).
- Peder Olsson hade omkring 1500 sin sätesgård i R (C 46 f
 5, HBSb s 10, 99) – hans hustru Anna Henriksdotter skriver
 sig till gården 1504–11 (RAp 1504 23/6, VikSp 1511 17/3,
 HH 4 s 387) och sönerna Henrik och Hans Pederssöner
 har R som sätesgård i början av 1500-talet resp 1523 (HBSb
 s 28/29, HBR s 222).
- 1415 pantsätter Katarina, Sjunde Ragvaldssons änka, en
 gård till visitationis kapell i Linköpings domkyrka (X
 1 f 129v, regest).
- 1500-talets början(?) är Peder i R skyldig Johan Bese 0:12
 pn; i samma handskrift omtalas änkan i R som lånat
 1:0 och 4 spann råg 'som hon tog på Nygård' (C 45 f
 1, C 46 f 5, 6).
- 1535 är Peder i R faste på häradstinget (VidaAp 8/5,
 9/5).
- 1560 har gården åker till 4 tunnor och äng till 8 lass hö,
 gott mulbete och utrymme, god timmerskog samt
 gott fiskevatten till gädda, abborre och mört (SmH
 1560:31).
- 1562 upptas i Jöran Erikssons (Gyllenstierna) jordebok en
 gård som räntar 0:18 pn och 6 årliga hästar (FoR
 32).
- Risebo** 1377–84(?) *Risbodum* (VreS K 27, odat, avskr), 1450
Risbodhom (HUBp 29/3), 1473 *i Risabodhaa* (RAp
 1/1) – 7 H, 3 b – nuv Loftahammars sn.
- 1377–84(?) överlåter Erengisle Sunesson (båt) till Bo Jons-
 son (Grip) ¼ aln som han fått av Eske i *Eskawarp,
 Tryserums sn (se Bredvassa, Eds sn) (VreS K 27, odat,
 avskr).
- 1380-talet(?) överlåter Sigvard Jute och hans hustru Ram-
 borg Nilsdotter till Bo Jonsson 1 aln jord i R (se Bjur-
 sund) (VreS H 6, odat).
- 1380–86(?) överlåter Johan Eriksson, kanik i Linköping,

- till Bo Jonsson 6 alnar jord i R (se Ottinge) (VreS K 29, odat).
- 1450 överlåter linköpingskaniken Peter Håkansson, på sin prebenda Petri martyris vågnar, till Hans Gudmundsson (sparre) 6 alnar jord i R (se Ottinge) (HUBp 29/3).
- 1455–84 är Ingeld i R vid flera tillfällen faste på härads-
tinget (A II 8 s 69, RAp 1473 1/1, 1484 26/6).
- 1561(?) redovisas i Birger Nilssons (Grip) och Brita Joakimsdotters (Brahe) jordebok R 'på Loftahammar' (BNBJb).
- 1562 upptas i Birger Nilssons (Grip) jordebok en gård som räntar 1 pund torkade gäddor; ingen fodring utgår (BNJb).
- *Rumaengh** 1380-talet(?) *i Rumaengh* (VreS M 1, odat, avskr).
1380-talet(?) överlåter Nils Stryker till Bo Jonsson (Grip) 4½ alnar jord i R (se Bjursund) (VreS M 1, odat).
- *Ryfwedhe** 1531 *Ryfwedhe* (G VIIa:23 f 100, avskr) – ev beläget omkr 1 km NNV om Ryvenäs (se RAÄ Överum 42).
1531 överlåter Peter Trulsson till Jöns Persson ett torp som heter R (se Skörserum, Eds sn) (G VIIa:23 f 100 r-v, avskr).
- Ryvenäs** 1486 *i Kyfuanäs* (?G VIIa:23 f 147, avskr), 1559 *Ryuenes* (SmH 1559:21) – 7 G, 5 g – nu i Överums sn.
SmH 1559 **1 fr** (Erik Jönsson /Rosenstråle/).
1486 säljer Ingils i R jord i Baldersrum, Gamleby sn (?G VIIa:23 f 147).
1560 har gården åker till 1 tunna och äng till 2 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmerskog, ollonskog till 2 svin och något fiskevatten till gädda, abborre och mört (SmH 1560:31).
- Råberga** 1453 *i Rugberga* (SjSp 7/6), 1482 *i Roberge* (C 23 f 12v), 1488 *i Rogber* (C 24 f 12), 1489 *i Rugbergh* (C 24 f 27) – 7 G, 4 h.
SmH **2 fr**.

- 1453 ärver Karl Knutsson (Bonde) efter modern Margareta Karlsdotter (Sparre av Tofta) två gårdar i R (se Fågelvik, Tryserums sn) (SjSp 7/6).
- 1482 upptas i Ivar Axelssons (Tott) jordebok 2 gårdar som vardera räntar 0:0:8 pn och 4 pund smör (se Hovgården, Gladhammars sn) (C 23 f 12v).
- 1488 uppbärs de penningar och det smör som landborna i R brukar utgöra av herr Peder vid larsmässan (10/8) i Söderköping (C 24 f 12).
- 1489–94 har Magdalena Karlsdotter (Bonde) två gårdar som räntar 0:0:8 pn vardera (C 24 f 27, 50v, VinsJb f 10).
- 1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin moster Magdalena Karlsdotter jord som räntar 8 pund smör och 0:0:16 pn (se Fågelvik, Tryserums sn) (RAP 25/1).

Rågö

- 1544 *Rugö* (SmH 1544:15), 1560 *Råghöö* (SmH 1560:31) – 7 H, 3 a – nuv Loftahammars sn.

SmH **1 kr.**

- 1560 har gården äng till 6 lass hö, något mulbete och utrymme, någon timmerskog, fiskevatten till allehanda fisk, god sälfångst samt 1 hommestånd (SmH 1560:31).

Råsdal

- 1377–84(?) *Råsdal* (VreSK27, odat, avskr), 1450 *R[a]ssdal*(?) (HUBp 29/3) – 7 H, 4 b.

SmH **1 fr** (Birger Nilsson /Grip/).

- 1377–84(?) överlåter Erengisle Sunesson (båt) till Bo Jonsson (Grip) ¼ aln som han fått av Eske i *Eskawarp, Tryserums sn (se Bredvassa, Eds sn) (VreS K 27, odat, avskr).

- 1380-talet(?) överlåter Sigvard Jute och hans hustru Ramborg Nilsdotter till Bo Jonsson 2 alnar jord i R (se Bjursund) (VreS H 6, odat).

- 1380–86(?) överlåter Johan Eriksson, kanik i Linköping, till Bo Jonsson 6 alnar jord i R (se Ottinge) (VreS K 29, odat).

- 1450 överlåter linköpingskaniken Peter Håkansson, på

sin prebenda Petri martyris vägnar, till Hans Gudmundsson (sparre) 6 alnar jord i R (se Ottinge) (HUBp 29/3).

1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok en gård som räntar 1 tunna torsk (NBjb).

1560 har gården åker till 2½ tunna och äng till 7 lass hö, gott mulbete och något utrymme, god timmerskog och näverskog, ollonskog till 1 svin, gott fiskevatten till allehanda fisk, samt 1 notvarp (SmH 1560:31).

1562 upptas i Birger Nilssons (Grip) jordebok en gård som räntar 1 tunna torsk, ½ pund torkade gäddor och 0:1:0:6 pn; ingen fodring utgår (BNjb).

Råserum

1560 *Råsum* (SmH 1560:31) – 7 G, 5 h.

SmH 1560 (endast) **1 krt**.

1560 har torpet åker till 2 tunnor, något mulbete och utrymme samt någon timmerskog; anges vara nybyggt 1559 (SmH 1560:31).

Rätö, Lilla

1380-talet(?) i *Rättö* (?VreS M 25, odat, avskr), 1544 *Rettö* (SmH 1544:15), 1560 *Lille Rethé* (SmH 1560:31) – 7 G, 2 j.

SmH **1 kr** (skärbonde).

1560 har gården åker till 1 tunna och äng till 5 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmerskog, någon svedjeskog, fiskevatten till allehanda fisk, god sälfångst samt 12 notvarp (SmH 1560:31).

Rätö, Stora

1380-talet(?) i *Rättö* (?VreS M 25, odat, avskr), 1544 *Rettö* (SmH 1544:15), 1560 *Store Ræthe* (SmH 1560:31) – 7 G, 3 j.

SmH **1 kr** (skärbonde).

1560 har gården åker till 1 tunna och äng till 8 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmerskog, fiskevatten till allehanda fisk, god sälfångst samt 9 notvarp (SmH 1560:31).

Sandvik(en)

1383 i *Sandwik* (LSBp 19/6) – 7 G, 4 i – bebyggelseläge på västra sidan om Sandviken (Lofta G56-94:1, LmV).

- 1383 överlåter Johan Moltke och hans hustru Katarina Kettildsdotter (Glysing) till Bo Jonsson (Grip) 6 stänger jord och all deras ägodel i ekskogen på Vinö (*i ekescoghenom oppa Vinø*) (se Värnvik, Gamleby sn) (LSBp 19/6).
- Segersgårde** 1381 *i Sigharsgierdhe* (LSBp 22/7), 1380-talet(?) *i Sigwardzgerde* (VreS M 14, odat, avskr), 1510 (omkr) *i Sigersgerde* (NBjb), 1560 *Segersgerde* (SmH 1560:31) – 7 G, 2 i – nuv Västerviks sn.
- SmH **1 sk**, 1559 **1 kr.**
1 fr.
- 1380-talet(?) överlåter herr Nils, kyrkoherde i Västervik, till Bo Jonsson (Grip) 1½ aln jord i S (VreS G 15, odat).
- 1380-talet(?) överlåter Sone Galt till Bo Jonsson 3 alnar jord i S, Gamleby sn (VreS M 14, odat).
- 1380-talet(?) överlåter Peder i Östra Hult, Blackstads sn, till Bo Jonsson 3¹/₃ aln jord i S, Gamleby sn (VreS M 17, odat).
- 1381 överlåter Birger Ulfsson (Ulvåsaätten) till Bo Jonsson 26²/₃ alnar jord i S, Gamleby sn, med hus och jord, åker och äng, skog och fiskevatten, torp och torpställen, kvarnar och kvarnställen (LSBp 22/7).
- 1390 är Anund i S faste på häradstinget (G VIIa:23 f 132).
- 1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok en gård i S, Lofta sn, som räntar 0:0:8 pn (NBjb).
- 1560 har kronogården 1 tunna och 2 skäppor åker samt äng till 8 lass hö, något mulbete och utrymme, ollonskog till 4 svin, fiskevatten i saltsjön samt 4 notvarp – frälsegården har åker till 5 skäppor och äng till 8 lass hö, gott mulbete och utrymme, ollonskog till 10 svin samt gott fiskevatten i saltsjön (SmH 1560:31).
- 1562 upptas i Birger Nilssons (Grip) jordebok jord som räntar 0:0:0:18 pn (BNjb).
- *Segmundztorp** 1380-talet(?) *i Segmundztorp* (VreS H 6, odat, avskr).
- 1380-talet(?) överlåter Sigvard Jute och hans hustru Ramborg Nilsdotter till Bo Jonsson (Grip) 1 aln jord i S (se Bjursund) (VreS H 6, odat).

***Siktuna**   Se Snörum.

- Skenstad**   1377 i *Skinnastatha* (LSBp 4/12), 1514 *aff Skenesta æng* (C 21 f 18), 1562 *Schennestadh* (BNJb) – bytomten ev belägen på V delen av den högsta kullen i 'S ängar', området mellan Skenstadgården och Loftaån (Strid s 75 f) – 7 G, 4 i (Skenstadgården).
- SmH 1562 **1 kruj.**
- 1377 överlåter Västerviks stad till Bo Jonsson (Grip) två attungar i S (se Ramstad, Gamleby sn) (LSBp 4/12).
- 1385 är Torgils i S faste på häradstinget (SRP 2030, fel-dat).
- 1401 köper Bengt Nilsson (Lejonansikte) av Jon Styrbjörnsson (fisk) och hans hustru Ingeborg Magnusdotter (tre strålar) 4 ½ alnar jord i S med åker och äng, skog och fiskevatten, kvarnar och kvarnställen, torp och torpställen (SD 68).
- 1437 tillkännager Torgils Matsson att han till Hans Gudmundsson (sparre) sålt 20 alnar jord i S och att han ryggat det köp som ingåtts mellan hans far och Gudmund Siggesson eftersom detta inte var lagligt; om godset går Hans Gudmundsson ur händerna lovar Torgils att inom sex veckor ge honom full gottgörelse (SMR 1539).
- 1456 säljer Ida Johansdotter (Bülow) till Karl Knutsson (Bonde) en äng i S (se Kvistrum, Gärdserums sn) (C 4 f 11).
- 1460 överlåter Torgils Matsson till Jeppe Pedersson i Ottinge 20 alnar jord i S med åker och äng, skog och fiskevatten, kvarnar och kvarnställen (HUBp 4/10).
- 1480 skiftar Ermegård Fickesdotter (Bülow) jord med sin mor Hebbila Albrektsdotter (Bydelsbach) varvid hon erhåller en småjord i S (se Kvistrum, Gärdserums sn) (RApDRA 1/7).
- 1484 får Birgitta Knutsdotter (Ulv) vid arvsuppgörelse med sina bröder jord i S som räntar 2 mark gutniska (se Nygård) (RAp 22/9).
- 1490 överlåter Hemming Nilsson, borgare i Nyköping, till Nils Bosson (Grip) 9½ alnar jord i S med hus och

- jord, åker och äng, skog och fiskevatten (NMP u d).
- 1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok 25 alnar jord, fem alnar i stängen, som han köpt av Hemming i Bredvassa och dennes mor Ingegerd (NBjb).
- 1514 har Gunhild Johansdotter (Bese) jord i S äng som räntar 0:0:6 pn (se Nygård) (C 21 f 18).
I en samtida, men odaterad räkenskap är räntan för S äng densamma och den brukas under Tindered, Eds sn (C 40 f 10v).
- 1553 se Tindered, Eds sn.
- 1561(?) redovisas i Birger Nilssons (Grip) och Brita Joakimsdotters (Brahe) jordebok 26 alnar jord i S äng med en tomt (BNBJb).
- 1562 upptas i Birger Nilssons (Grip) jordebok några ?tegar i S (BNjb).
- Skynnerstad** 1454(?) *Skyndelstada* (RAp 1453 oviss dag, ev feldat), 1455 *Skinnerstada* (Rääf 1:119) – 7 G, 5 h.
- SmH **1 ky**, 1564 **1 fr**.
1 kyäng, tillhör Eds sockenkyrka.
1 fr (Birger Nilsson /Grip/).
- 1454(?) får Bo Nilsson (Grip) vid arvskifte efter Bo Jonsson (Grip) jord i S (se Vinäs, Eds sn) (RAp 1453 oviss dag, Rääf 3:118½, ev feldat).
- 1455 ärver Bo Nilsson efter sin mor jord i S som räntar 0:6 pn (se Vinäs, Eds sn) (Rääf 1:119).
- 1560 har kyrkohemmanet åker till 3½ tunna och äng till 3 lass hö samt något mulbete och utrymme – frälsegården har åker till 3 tunnor och äng till 10 lass hö, gott mulbete och utrymme, någon svedjeskog samt ollonskog till 1 svin (SmH 1560:31).
- 1562 förlämnar Erik XIV till Svante Sture, som del av underhåll för dennes grevskap, ett kyrkohemman som räntar 1½ lispund smör, 6 dagsverken och 5 lass ved förutom fodringen, samt en utjord som räntar 0:1 pn (se Stegeholm) (Sivers s 349–53).
- 1562 upptas i Birger Nilssons (Grip) jordebok en gård som räntar 0:4:0:18 pn och 1 årlig häst (BNjb).

- Sladö** 1429 *Sladhøø* (RAp 2/3), 1453(omkr) *Sladøø* (Rött nr 252), 1500 *poo Sladeøø* (RAp 25/1) – 7 H, 1 b – nuv Loftahammars sn.
- SmH **1 fr.**
- 1429 överlåter Sten Turesson (Bielke) S till Karl Knutsson (Bonde) (se Hasselö) (RAp 2/3).
- 1453 (omkr) redovisas Sladö vid arvsaftet efter Margareta Karlsdotter (Sparre av Tofta) och Agneta Krummedige, som Margaretas morgongåvegods vilket hennes man Sten Turesson (Bielke) bortsålde efter hennes död (se Hasselö) (Rött nr 252).
- 1473 och –75 upptas i Erik Erikssons d ä (Gyllenstierna) förläningsjordebok jord som utger 2 tunnor ål (C 15 f 5, 9v).
- 1496 se Hasselö.
- 1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin mor Kristina Karlsdotter en gård som räntar 2 tunnor ål (se Fågelvik, Tryserums sn) (RAp 25/1).
- 1540 ärver Anna Karlsdotter (Vinstorpaätten) egendom på S som räntar 3 fjärdingar ål (se Hasselö) (UUBp 2/5).
- 1552(?) upptas i jordebok efter Anna Karlsdotter (Vinstorpaätten, d 1552), änka efter Erik Eriksson d y (Gyllenstierna, d 1502), en del av en gård på S som har gott fiskeläge och räntar 3 fjärdingar ål (AKJb).
- Smågö** 1544 *Smugö* (SmH 1544:15), 1560 *Småghöö* (SmH 1560:31) – 7 H, 2 a – nuv Loftahammars sn.
- SmH **1 kr** (skärbonde).
- 1560 har gården äng till 9 lass hö, något mulbete, fiskevatten till allehanda fisk, någon sälfångst samt 16 notvarp (SmH 1560:31).
- Snörum** 1380-talet(?) *wed Snioarum* (VreS H 6, odat, avskr), 1484 *i Snørørum* (RAp 26/6), 1506(?) *i Snørørum* (C 45 f 12v) – 7 G, 5 j – nuv Loftahammars sn.
- SmH **1 sä.**
- 1 fr** (1562 Johan Åkesson /Natt och Dag/); öde 1568–70.

- 1380-talet(?) överlåter Sigvard Jute och hans hustru Ramborg Nilsson till Bo Jonsson (Grip) 1 aln jord i *Siktuna äng vid S och 6 alnar jord i S skog (*i Snioaruma skogh*) (se Bjursund) (VreS H 6, odat, avskr).
- 1479 är Folke i S faste på häradstinget (G VIIa:23 f 79).
- 1484 överlåter Ödige i S till Folke Larsson i S 30 alnar jord i S med åker och äng, skog och fiskevatten, kvarnar och kvarnströmmar (se ASoF 2004:1-2 s 40) (RAp 26/6).
- 1506(?) omtalas Jeppe Jute i S (C 45 f 12v, C 46 f 6, C 50: XV).
- 1560 har sämjegården 1 tunna och 4 skäppor åker samt äng till 21 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmerskog och svedjeskog, ollonskog till 3 svin, gott fiskevatten till gädda, braxen, abborre och mört samt 3 notvarp (SmH 1560:31).

Solberga

- 1350 *Solbyærghæ* (RAp 12/8, vid), 1441 *i Solbærgh* (RAp 4/12, SMR 1506), 1560 *Solberga* (SmH 1560:31) – 7 G, 5 g.
- SmH 1 fr (Erik Jönsson /Rosenstråle/).
- 1340 utfärdar Dan Nilsson (stolpe) pantbrev till Eregisle Torkelsson (båt) angående sin jord (*bona mea*) i S samt i Askeryds och Linderås snr, som han pantsatt till denne (RAp 1350 12/8, vid).
- 1434 se Uknö.
- 1441 skänker Katarina Nilsson (Kraghe) till S:t Mechtilds kapell i Skänninge en gård som räntar 4:0 pn (se Vinö) (SMR 1506).
- 1558 överlåter frälsemannen Torsten Kulle jord i S till Birger Nilsson (Grip) (se Ekeby) (BNBJb f 3, VreS K 18).
- 1560 har gården 3 tunnor och 4 skäppor åker samt äng till 5 lass hö, gott mulbete och utrymme, god svedjeskog, timmerskog och näverskog samt gott fiskevatten till abborre, mört och gädda (SmH 1560:31).
- 1562 upptas i Birger Nilssons (Grip) jordebok en gård som räntar 1 pund smör och 1 årlig häst (BNJb).

- Sondered** 1377–84(?) *Sandherum* (?VreS K 27, odat, avskr), 1380–86(?) i *Sandjäder* (VreS K 29, odat, avskr), 1450 *Sandiedre*(?) (HUBp 29/3), 1454(?) *Lizla Sandede* (RAp 1453 oviss dag, ev feldat), 1456 i *Swndrede* (C 4 f 11, avskr), 1510 (omkr) i *Little Sandere* (NBjb), 1543 *Sændöör* (SmH 1543:8) – 7 H, 4 b – nuv Loftahammars sn.
- SmH **1 de** (Dekanatet i Linköping), 1564 **1 fr.**
1 fr (Karl Holgersson /Gera/), 'Lilla S'.
- 1377–84(?) överlåter Erengisle Sunesson (båt) till Bo Jonsson (Grip) $\frac{1}{4}$ aln i S och $\frac{6}{10}$ aln i Marskärret (*Mörsukiere*, 7 H, 5 b) under S som han fått av Eske i *Eskarwarp, Tryserums sn (se Bredvassa, Eds sn) (?VreS K 27, odat, avskr).
- 1380–86(?) överlåter Johan Eriksson, kanik i Linköping, till Bo Jonsson $4\frac{1}{2}$ alnar jord i S (se Ottinge) (VreS K 29, odat).
- 1450 överlåter linköpingskaniken Peter Håkansson, på sin prebenda Petri martyris vägnar, till Hans Gudmundsson (sparre) $4\frac{1}{2}$ alnar jord i S (se Ottinge) (HUBp 29/3).
- 1454(?) får Bo Nilsson (Grip) vid arvskifte efter Bo Jonsson (Grip) jord i Lilla S (se Vinäs, Eds sn) (RAp 1453 oviss dag, Rääf 3:118 $\frac{1}{2}$, ev feldat).
- 1456 säljer Ida Johansdotter (Bülow) till Karl Knutsson (Bonde) en gård i S (se Kvistrum, Gärdserums sn) (C 4 f 11).
- 1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok en gård i Lilla S som räntar $\frac{1}{2}$ tunna torsk (NBjb).
- 1560 upptas i en förteckning över Beata Nilsdotters (Grip, d 1547) efterlämnade fädernegods jord som räntar $\frac{1}{2}$ tunna torsk, $\frac{1}{2}$ pund gädda, 4 vita i sillpenningar och 0:0:4 dagsverkspnr (Rött nr 300).
- 1560 har dekanhemmanet äng till 5 lass hö, gott mulbete och utrymme, fiskevatten till allehanda fisk samt 2 notvarp – frälshemmanet har äng till 8 lass hö, gott mulbete och utrymme, någon timmerskog samt gott fiskevatten i saltsjön (SmH 1560:31).

- Stegeholm** 1473 *Stækasundsholm* (C 15 f 5), 1560 *Stæchohus fiske* (SmH 1560:31), 1562 *Stecholms fiske i Westeruichz ström* (SmH 1562:2) – 7 G, 0 j – för redovisning rörande S slott se s 526 ff.
 SmH 1559–62 **1 krfiske**.
 1473 och –75 upptas i Erik Erikssons d ä (Gyllenstierna) förläningsjordebok 'en ålgård' vid 'Stäkesundsholm' vilken räntar 2 timmer ål (C 15 f 5, 9v).
 1559 har S fiske en ryssja och två mjärdestäk i S ström (SmH 1559:21).
 1562 redovisar S fiske 5 tunnor och 5½ pund torkad abborre samt 7½ pund torkad sik (SmH 1562:2).
- Sten** 1377–84(?) *Stene* (VreS K 27, odat, avskr), 1378 *i Stene* (LSBp 13/11), 1543 *Sten* (SmH 1543:8) – 7 H, 4 a – nuv Loftahammars sn.
 SmH 1543–62 **1 deuj**, till fr nedan.
1 fr (Björn Pedersson /Bååt/).
 1377–84(?) överlåter Erengisle Sunesson (båt) till Bo Jonsson (Grip) ½ aln som han fått av Eske i *Eskawarp, Tryserums sn (se Bredvassa, Eds sn) (VreS K 27, odat, avskr).
 1378 överlåter Bred i S till Bo Jonsson 1¾ aln jord med hus och jord, åker och äng, skog och fiskevatten (LSBp 13/11).
 1380-talet(?) överlåter Sjurd Jonsson till Peder Jonsson all jord som hans hustru ägde i S (se Trostad) (VreS J 8, odat).
 1380-talet(?) överlåter Magnus i S till Bo Jonsson 5 alnar jord i S (VreS J 7, odat).
 1380–86(?) överlåter Johan Eriksson, kanik i Linköping, till Bo Jonsson 3 alnar jord i S (se Ottinge) (VreS K 29, odat).
 1383 överlåter Johan Moltke och hans hustru Katarina Kettilsdotter (Glysing) till Bo Jonsson 6 alnar jord i byn och 9¹/₉ aln utgärdes (se Värnvik, Gamleby sn) (LSBp 19/6).
 1450 överlåter linköpingskaniken Peter Håkansson, på sin prebenda Petri martyris vägnar, till Hans Gud-

- mundsson (sparre) 3 alnar jord i S (se Ottinge) (HUBp 29/3).
- 1454(?) får Bo Nilsson (Grip) vid arvskifte efter Bo Jonsson (Grip) jord i S (se Vinäs, Eds sn) (RAp 1453 oviss dag, Rääf 3:118½, ev feldat).
- 1455 ärver Bo Nilsson efter sin mor jord i S som räntar 10:0 ?gutniska (se Vinäs, Eds sn) (Rääf 1:119).
- 1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok jord som räntar 3 pund smör och 0:0:20 pn (NBjb).
- 1543 har dekangården i Linköping 9 alnar jord som ligger i Björn Pederssons (Bååt) gods och räntar 3 vita (SmH 1543:8).
- 1560 har fräsegården åker till 6 tunnor och äng till 30 lass hö, gott mulbete och utrymme, god svedje-, timmer- och näverskog, ollonskog till 8 svin, gott fiskevatten till gädda, abborre, mört, braxen och ål (SmH 1560:31).
- *Strochengiän** 1562 upptas i Birger Nilssons (Grip) jordebok S 'med fisket' (BNjb).
- Stutturp** 1544 *Stutatorp* (SmH 1544:15), 1560 *Stuthetörp* (SmH 1560:31) – 7 G, 5 g.
SmH 1 ky, 1564 1 fr.
- 1560 har gården åker till 1 tunna och 2 skäppor samt äng till 2 lass hö (SmH 1560:31).
- 1562 förlänar Erik XIV till Svante Sture, som del av underhåll för dennes grevskap, en gård som räntar 1 lispund smör och 2 dagsverken förutom fodringen (se Stegeholm) (Sivers s 349–53).
- Stuverum** 1381 *i Stuwrome* (HUBp 15/6), 1544 *Stuhorum* (SmH 1544:15) – 7 G, 1 j – nuv Västerviks sn.
SmH 1 kr (skärbonde).
- 1381 omtalas Jöns Haraldsson i S och hans bror Anund (HUBp 15/6).
- 1560 har gården åker till 2 tunnor och äng till 14 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmerskog, ollonskog på kungens allmänning, fiskevatten till alle-

handa fisk, 1 hommestånd samt 9 notvarp (SmH 1560:31).

1565 får knekthövitsmannen Anders guldsmed en gård i förläning av Erik XIV på behaglig tid (SmH 1566: 14).

Städsholmen 1544 *Städzholm* (SmH 1544:15) – 7 H, 3 c.
SmH 1544 (endast) **1 fr.**

Svinhult 1333 *in Swinæhulth* (DS 3002), 1542 *Swinhult* (RApp 20/2) – 7 G, 3 h i.

1333 testamenterar kaniken Herman en äng (*pratum*) i S till 'sin kyrka' i Lofta (DS 3002).

1361 bortbyter Magnus Gisleson (Sparre av Aspås) till S:t Eriks kapell vid Linköpings domkyrka allt han äger i S; på häradstinget utfärdas fastebrev på jorden till förmån för herr Nils i Lofta (se Älgernäs) (DS 6432–33, 6643).

1380–86(?) överlåter Johan Eriksson, kanik i Linköping, till Bo Jonsson (Grip) 1 stång jord i S (se Ottinge) (VreS K 29, odat).

1390-talet(?) överlåter Peter Trottesson (snedbjälke) till Karl Magnusson (Örnfoot) en gård som ligger för 4½ stänger (se *Vyrlundom, Gamleby sn) (VreS G 20, odat).

1450 överlåter linköpingskaniken Peter Håkansson, på sin prebenda Petri martyris vägnar, till Hans Gudmundsson (sparre) 1 stång jord i S (se Ottinge) (HUBp 29/3).

1542 bekräftar sockenprästen Peder Trulsson att han av Gunhild Johansdotter (Bese), som äger 5 stänger jord i S, haft 'lov och minne' att nyttja betesmark, vedbrand och fiske (RApp 20/2).

1548 får Elsa Axelsdotter (Posse) S näs i morgongåva av Axel Eriksson (Bielke) (se Nygård) (X 240 Trolle).

1553 upptas i jordebok över fru Gunhild Johansdotters efterlämnade gods en utjord som brukas av herr Sigge i Lofta och har passligt god timmerskog, vedbrand, mulbete och fiskevatten; räntan är 1 pund smör (BiS E 1986).

1562 bekräftar sockenprästen Peder Nilsson att han av salig Axel Eriksson (Bielke), då prästgården saknar ägor och utrymme, haft lov att bruka torpstället S nås (*Swinhwltta nås*) vid Hovricken (*Hoffrikan*) som var Axels arvejord och av detta nyttjat mulbete, fiskevatten samt någon timmer- och ållonskog mot en ränta av 1 pund smör (BiS E 1986).

Svinsäng

1361 *Swinøængiom* (DS 6443, avskr), 1383 i *Swinzø* (RAP 13/12, SRP 1988), 1385 i *Swinzøya ængiom* (VäLBp 11/6), 1560 *Suinns Eng* (SmH 1560:31) – 7 G, 4 i.

SmH 1560 (endast) **1 kyäng**, till Vittinge.

1361 bortbyter Magnus Gislesson (Sparre av Aspånäs) till S:t Eriks kapell vid Linköpings domkyrka allt han äger i S; på häradstinget utfärdas fastebrev på jorden till förmån för herr Nils i Lofta (se Älgernäs) (DS 6432–33, 6643).

1380-talet(?) överlåter Lucia i Tindered, Eds sn, till Bo Jonsson (Grip) 23 alnar jord i S (*Swinsöya*) (VreS M 3, odat, avskr).

1380-talet(?) överlåter Johan Basse, borgare i Västervik, till Bo Jonsson all sin ägolott i S (*Swinsöya*) som ligger i *Sundzengh och i *Lagmnänngh samt i Ärnebergs äng, Gamleby sn (VreS M 11, odat).

1383 anges i ett köpebrev *Algutx engh ligga på S (se Ed, Eds sn) (SRP 1988).

1385 överlåter Peder Tomasson (tre rosor) till Bo Jonsson (Grip) jord i S fördelade på ett antal ängar enl följande: 1 stång jord i *Bredaløt, 5 stänger jord i *Algudzæng, 5½ alnar jord i *Ingulffæng, 22½ alnar jord i *Fyruæng, 2 stänger jord i *Ladhuæng och 0:2 pn skäppan i *Bryggioæng (?=Bryggängen, 7 G, 4 i) (se Torpa) (VäLBp 11/6).

1560 har kyrkoängen äng till 4 lass hö (SmH 1560:31).

Södersjö

1269 *in Sudrrusum* (DS 541), 1560 *Söderssa* (SmH 1560:31) – 7 G, 4 h.

SmH **1 ky**, 1564 **1 fr**.

1269 anger Bengt Magnusson vid ett jordbyte med sin hust-

- ru Ulvhild Magnusdotter (Folkungaättens lagmansgren) att han för att lösa sina skulder i Östergötland ämnar sälja en attung jord i S (se Norrsjö) (DS 541).
- 1560 har gården åker till 4½ tunnor och äng till 13 lass hö samt något mulbete och utrymme; 1562 redovisas även ollonskog till 2 svin (SmH 1560:31, 1562:2).
- 1562 förlämnar Erik XIV till Svante Sture, som del av underhåll för dennes grevskap, en gård som räntar 2 lispund smör, 6 dagsverken och 5 lass ved förutom fodringen (se Stegeholm) (Sivers s 349–53).

Tingstad

- 1378 *i Thinxstadh* (UUBp 6/11), 1560 *Tingstade* (SmH 1560:31) – 7 G, 4 h.
- SmH **1 sk.**
1 aoe.
1560(endast) **1 fr** (Birger Nilsson/Grip/).
- 1378 är Gudmund i T faste på häradstinget (UUBp 6/11, KrappSp 6/11).
- 1423 byter Sten Turesson (Bielke) bort till Jeppe Skytte en gård i T (se Glo, Eds sn) (RAP 8/4).
- 1423–31(?) överlåter Jeppe Skytte till Arend Styke 20 alnar jord i T (U 269 a s 7).
- 1431 byter bröderna Johan Torstensson i Hägerstad, ?Hannäs sn, och Olof Torstensson i *Skyisrum till sig av Albrekt Styke ?1 aln jord i T (se Nygård) (RAP 15/6).
- 1431 byter Albrekt Styke bort 10½ alnar jord i T till Margit Ingessedotter i Lapsrum mot 7 alnar jord i Nygård (C 56 f 12).
- 1454(?) får Bo Nilsson (Grip) vid arvskifte efter Bo Jonsson (Grip) en gård i T (se Vinäs, Eds sn) (RAP 1453 oviss dag, Rääf 3:118½, ev feldat).
- 1455 ärver Bo Nilsson efter sin mor jord i T som räntar 0:6 pn (se Vinäs, Eds sn) (Rääf 1:119).
- 1460 är Torsten i T faste på häradstinget (RAP 30/4).
- 1560 har skattegården åker till 7 tunnor och äng till 15 lass hö samt något mulbete och utrymme – arv och egetgården, som tidigare varit kyrkogods, har åker till 4½ tunnor och äng till 12 lass hö, gott mulbete och

utrymme, god timmer- och näverskog samt något fiskevatten till gädda, abborre och mört – frälsegården har åker till 3 tunnor och äng till 5 lass hö samt gott mulbete och något utrymme (SmH 1560:31).

1562 upptas i Birger Nilssons (Grip) jordebok en gård som räntar 0:2:0:6 pn och 1 årlig häst (BNJb).

Tinntorp

1515 *i Tynnåtörp* (HBR s 219), 1552(?) *Tinnatorp* (AKJb), 1560 *Tindetorp* (SmH 1560:31) – 7 G, 4 i.

SmH **1 fr** (Jöran Eriksson /Gyllenstierna/).

1515 är Nils Johansson i T nämndeman på häradstinget (HBR s 219).

1540 ärver Anna Karlsdotter (Vinstorpaätten) en gård som räntar 8 mark gutniska (se Hasselö) (UUBp 2/5).

1552(?) upptas i jordebok efter Anna Karlsdotter (Vinstorpaätten, d 1552), änka efter Erik Eriksson d y (Gyllenstierna, d 1502), en gård med åker till 4 tunnor och äng till 10 vinterlass, gården har någon ollonskog men saknar övrig skog, till gården hör 10 alnar jord i Hundekulla; räntan är 2:0 örtugar och 6 årliga hästar (AKJb).

1560 har gården åker till 4 tunnor och äng till 10 lass hö, gott mulbete och utrymme samt ollonskog till 3 svin (SmH 1560:31).

Torpa

1385 *i Thorpom* (VäLBp 11/6), 1560 *Törpe* (SmH 1560:31) – 7 G, 4 i.

SmH 1545–62 **1 kyäng** (1562 *Åssa*), till Vittinge.

1 fr (Karl Holgersson /Gera/).

1385 överlåter Peder Tomasson (tre rosor) till Bo Jonsson (Grip) 15 stänger och en aln jord, med fem alnar i stången, samt ytterligare jord i Bjursund, Bokalla, Ekeby, *Giltakær, Grånsten, Gökstad, Kålsingsö, Nybble, Vinö samt ett antal ängar i Svinsäng, denna sn, jord i Fröjerum, Yxnerums skate samt jord i Bobergs, Göstrings och Lysings hdr mot åtskillig jord i Skärkinds och Åkerbo hdr (VäLBp 11/6).

1560 har gården åker till 3 tunnor och äng till 15 lass hö, något mulbete och ollonskog till 5 svin samt något

fiskevatten till gädda, abborre och mört – kyrkoängen har hö till 3 lass hö (SmH 1560:31).

Torrö

För medeltida uppgifter se Torrö, Eds sn.
SmH 1564 **1 kr**.

*Totouick

1544 *Totouick* (SmH 1544:15), 1560 *Tothe wick* (SmH 1560:31) – enl avmätningsskarta 1750 för Norrlandet beläget omkr 850 m NO om nuv Kulbackens museum (7 H, 1 a, se Tjustbygden 1989 s 44 f) (Lofta G56-52:2, LmV).

SmH **1 kr** (skärbonde), 1564 **1 fr**.

1544 ligger T under 'Stegeholms eget avel' och räntar 4 pund smör (se Stegeholm) (SmH 1544:15).

1560 har gården åker till 2 tunnor och äng till 14 lass hö, gott mulbete och utrymme, ollonskog på kungens allmänning, fiskevatten till allehanda fisk samt 9 notvarp (SmH 1560:31).

Trostad

1370 *curiam meam in Throstathum* (DS 8068), 1560 *Trostad* (SmH 1560:31) – 7 G, 4 h.

SmH **4 fr** (Jöran Eriksson /Gyllenstierna/, Elsa Axelsdotter /Posse/, Torsten Kulle, Erik Karlsson /Gyllenstierna/).

1370 testamenterar Sigrid Magnusdotter (stjärna) till Eds prästbord, där hon väljer sin gravplats, hälften av sin huvudgård i T samt pantsätter den andra hälften för lösande av testamentets legat till alla kyrkor och kyrkoherdar i Tjust förutom de som tidigare fått andra legat, detta med full frihet för Eds kyrka att återlösa denna hälft; i testamentet nämns även jordlegat på följande orter till andra institutioner och personer: i Ed och Hunnekärr, Eds sn, i Sten, Ukna sn, i *Tolesrum, Gärdserum sn, samt ytterligare jord i Rappestads sn, Vifolka hd (DS 8068).

1380-talet(?) överlåter Sjurd Jonsson till Peder Jonsson, i sin livstid allt det gods som hans hustru gav honom i fästegåva som är 1 attung jord i T samt jord i Grundemar och Sten (VreS J 8, odat).

- 1390 är Nils i T faste på häradstinget (SRP 2486).
- 1401–23(?) pantsätter Magnus Birgersson (Birger Turessons ätt) och hans hustru Cecilia Sigmundsdotter (vingad pil) till Bengt Nilsson (Lejonansikte) halva byn för 200:0 pn (VreS L 11, odat).
- 1426 är Jeppe i T faste på häradstinget (BockAp 10/2).
- 1446 säljer Birgitta Turessdotter (båt) till Karl Knutsson (Bonde) en gård i H (se Gällerskulla, Gladhammars sn) (C 4 f 11v, 37v, EEKb s 17f).
- 1460–66(?) är Släte i T faste på häradstinget (StrLBp e 17/6, u å).
- 1475 upptas i Erik Erikssons d ä (Gyllenstierna) förläningsjordebok en gård som utger 0:0:20 pn (C 15 f 9v).
- 1476 ger Ingolf i T, Erik Erikssons d ä (Gyllenstierna) rättare, till denne 0:0:28 pn som är rest i redovisningen av hans rättardöme från föregående år; samma år redovisas att Ingolfs gård ska ränta 0:0:20 pn, en summa som också utgår (C 15 f 2, 18)
- 1480 ingår Släte i T i en synenämnd rörande *Soolberga, Hallingebergs sn (Tjustbygden 1987 s 29).
- 1480-talet(?) är Nils i T faste på häradstinget (G VIIa:23 f 37v, odat).
- 1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin mor Kristina Karlsdotter jord som räntar 0:0:20 pn (se Fågelvik, Tryserums sn) (RAp 25/1).
- 1514 har Gunhild Johansdotter (Bese) jord som räntar 0:20 avradspn, 0:8 dagsverkspn, 1 tön korn och hälften av den humle som växer på gården (se Nygård) (C 21 f 18).
- I en samtida, men odaterad räkenskap är räntan för T identisk (C 40 f 10v).
- 1553 upptas i jordebok över fru Gunhild Johansdotters efterlämnade gods en gård som har åker till 15 spann, äng till 26 lass hö samt lite vedbrand och mulbete; räntan är 1 tön korn, 1:0 pn 'minus 2 fyrkar' och 1 lamm (BiS E 1986).
- 1558 överlåter fräsemannen Torsten Kulle jord i T till Birger Nilsson (Grip) (se Ekeby) (BNBJb f 3, VreS K 18).
- 1560 har Jöran Erikssons gård åker till 5 tunnor och äng

till 12 lass hö, något mulbete och utrymme samt svedjeskog och god timmerskog – Elsa Axelsdotters gård har åker till 5 tunnor och äng till 12 lass hö samt något mulbete och utrymme – Torsten Kulles gård har åker till 6 tunnor och äng till 12 lass hö, något mulbete och utrymme samt svedjeskog och timmerskog (SmH 1560:31).

1562 upptas i Birger Nilssons (Grip) jordebok en gård som räntar 1 pund smör, 1:0 örtug och 1 årlig häst (BNJb).

1562 upptas i Jöran Erikssons (Gyllenstierna) jordebok en gård som räntar 2:0 örtug och 6 årliga hästar (FoR 32).

*Trädhakerr 1380-talet(?) *Trädhakerr* (VreS L 22, odat, avskr)
1380-talet(?) överlåter Simon Svensson och Mårten Jonsson till Bo Jonsson (Grip) 3 alnar jord i T (se Humlebo) (VreS L 22, odat).

Tångered 1380-talet(?) *i Tangaridom* (VreS L 22, odat, avskr), 1454(?) *Tangaredh* (RAp 1453 oviss dag, Rääf 3:118½, ev feldat), 1510 (omkr) *i Tangeryd* (NBJb), 1543 *Tångarydh* (SmH 1543:8) – 7 H, 4 a – byläge strax väster om kyrkan i nuv Loftahammars samhälle (Loftahammar G57-40:1, LmV) – nuv Loftahammars sn.
SmH **1 de** (Dekanatet i Linköping), 1564 **1 fr.**
1 fr (Klas Jöransson /Stiernsköld/).

1380-talet(?) överlåter Sigvard Jute och hans hustru Ramborg Nilsdotter till Bo Jonsson (Grip) 1 aln jord i T (se Bjursund) (VreS H 6, odat).

1380-talet(?) överlåter Simon Svensson och Mårten Jonsson till Bo Jonsson 13 alnar jord i T (se Humlebo) (VreS L 22, odat).

1454(?) får Bo Nilsson (Grip) vid arvskifte efter Bo Jonsson (Grip) jord i T (se Vinäs, Eds sn) (RAp 1453 oviss dag, Rääf 3:118½, ev feldat).

1455 ärver Bo Nilsson efter sin mor jord i V som räntar 0:6½ gutniska (se Vinäs, Eds sn) (Rääf 1:119).

1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok en

gård som räntar 1 pund smör och 1 mark gutniska (NBJb).

- 1560 upptas i Marina Nilsdotters (Grip) jordebok en gård som räntar 1 pund smör, 0:8 landgillespn, 0:8 kopnr, 4 skilling dagsverkspenningar, 4 skilling 'för lamm', 0:4 sillpnr, 4 vita för höns och ägg, 1 fjärding torsk och ½ pund gäddor (se Bredvassa) (Bredvassa rd) (Rött nr 300).
- 1560 har dekanhemmanet åker till 2 tunnor och äng till 6 lass hö, något mulbete och utrymme, fiskevatten till allehanda fisk samt 1 notvarp – frälsehemmanet har åker till 2 tunnor och äng till 5 lass hö, något mulbete och utrymme, ollonskog till 2 svin samt gott fiskevatten i saltsjön (SmH 1560:31).

Uknö

- 1377–84(?) *Wknö* (VreS K 27, odat, avskr), 1411 *i Uknö* (Havton 53 nr 17, avskr), 1434 *Okne* (DRAp 13/7), 1441 *i Wkenø* (RAp 4/11, SMR 1506) – 7 G, 4 i.

SmH **1 kruj**.

3 fr (1 Birger Nilsson /Grip/), en har 1560 kruj i Nybbla.

- 1377–84(?) överlåter Erengisle Sunesson (båt) 7½ alnar jord till Bo Jonsson (Grip) (se Bredvassa, Eds sn) (VreS K 27, odat, avskr).
- 1380-talet(?) överlåter Hinze krämare och hans hustru Cecilia Ebbesdotter till Bo Jonsson 7½ alnar jord i U (se Ullevi, Gamleby sn) (VreS M 7, odat).
- 1410(?) pantsätter Måns Länk (ginbalk) jord i U till Bengt Nilsson (Lejonansikte) (se Utrike) (Gen 18 f 99, regist).
- 1411 pantsätter Detlev Bülow och hans hustru Margareta Bosdotter (Grip) till Peder Bosson sin landbo Påvel och dennes gård i U (se Helgsjö) (Havton 53 nr 17).
- 1434 pantsätter Nils Magnusson (Länk) till Hans Kröpelin dä fyra gårdar i Tjust samt åtskillig jord i Östergötland; en av tjustgårdarna är belägen i U (DRAp 13/7, frag).

De övriga gårdarnas namn har stått i den del av

brevet som saknas men en jämförelse med 1441 års brev nedan visar att det med största sannolikhet rör sig om Solberga och Vinö, denna sn, samt Melby, Ukna sn.

- 1441 skänker Katarina Nilsson (Kraghe) till S:t Mechtilds kapell i Skänninge en gård som räntar 3:0 pn (se Vinö) (SMR 1506).
- 1454(?) får Bo Nilsson (Grip) vid arvskifte efter Bo Jonsson (Grip) jord i U (se Vinäs, Eds sn) (RAP 1453 oviss dag, Rääf 3:118½, ev feldat).
- 1455 ärver Bo Nilsson efter sin mor jord i U som räntar 3 mark gutniska (se Vinäs, Eds sn) (Rääf 1:119).
- 1560 har Birger Nilssons gård åker till 4 tunnor och äng till 10 lass hö, gott mulbete och utrymme, ollonskog till 5 svin samt gott fiskevatten i saltsjön (SmH 1560:31).
- 1562 upptas i Birger Nilssons jordebok en gård som räntar 0:9 pn, 2 tunnor torsk och 2 årliga hästar (BNJb).

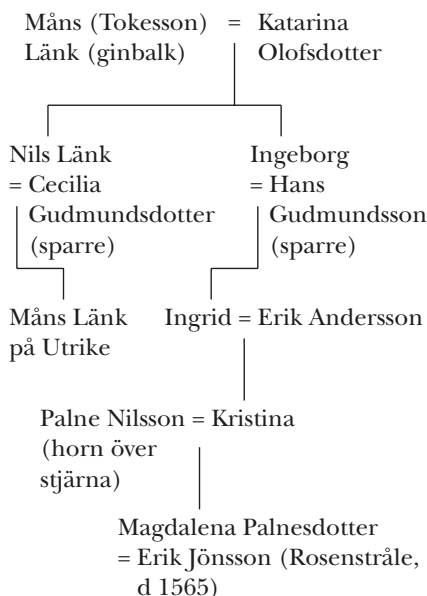
Utrike

- 1410(?) *Vtricke* (Gen 18 f 99, avskr), 1486 *i Wtrikka* (RAP 25/10) – 7 G, 4 i.
SmH 1 fr (Erik Jönsson /Rosenstråle/).

Måns Länk (ginbalk) skriver sig till U 1482–90 och daterar brev där 1486 (B 19 nr 258, RAP 1486 25/10, G VIIa:23 f 49 r-v, 147v, se HBSb s 152). År 1511, då han är avliden anges han ha bott i U (BNBJb f 34).

- 1410(?) pantsätter Måns Länk (ginbalk) till Bengt Nilsson (Lejonansikte) en gård i U och jord i Bokalla, Ekhult, Uknö, Vinö och Vittinge, denna sn, i Melby, *Peningxmåle och Öndals kvarn, Ukna sn, samt i Källsåker och *Marstadom, Törnfalls sn (Gen 18 f 99, regest).
- 1560 har gården åker till 5 tunnor och 4 skäppor samt äng till 20 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmer- och svedjeskog, ollonskog till 20 svin samt gott fiskevatten i saltsjön (SmH 1560:31).

Arvsgången från Måns Länk, som 1410 pantsätter jord i Utrike, till 1500-talets ägare är enligt följande:

Källor: Gen 18 f 99, PHT 1975 s 60.

Vida

- 1350 *in Wit* (DS 4553), 1361 *i Widhum* (DS 6510), 1379 *i Vadhom* (RAp 18/10, SRP 1455), 1560 *Widhe* (SmG 1560:31) – 7 G, 4 h.
- SmH **1 sk**, 1560 med kyäng i *Navla.
- 1350 överlåter Cecilia Glydingsdotter (Glysing) jord i V till sin bror Kettil Glysing (se Hägg) (DS 5043).
- 1361 är Ragne i V faste på häradstinget (DS 6443, 6510).
- 1379–82 är Sigfrid i V vid fyra tillfällen faste på häradstinget (SRP 1455, KrappSp 1381 9/2, 3/8, SRP 1775).
- 1445 sitter Sone i V i nämnden på lagmansting i Västervik (RAp 8/3, EEKb s 14).
- 1535 säljer Lars Sonesson i Måsebo, Gamleby sn, till Tyris Persson i V en brorslott i V med åker och äng, skog och skjul, vatten och strömmar (VidaAp 8/5).
- 1535 säljer ?Per Månsson i V till Tyris Persson i V en brorslott och en systerlott med åker, äng och fiskevatten (VidaAp 9/5).
- 1560 har gården åker till 7 tunnor och 2 skäppor äng till 15 lass hö, något mulbete och utrymme samt ollonskog till 13 svin (SmH 1560:31).

- Vidö** 1544 *Wie* (SmH 1544:15), 1560 *Wiiöö* (SmH 1560:31) – 7 G, 2 j – nuv Loftahammars sn.
SmH **1 kr** (skärbonde).
1560 har gården äng till 4 lass hö, något mulbete, något fiskevatten till allehanda fisk samt någon sälfångst (SmH 1560:31).
- *Wikby** 1380–86(?) *i Wikby* (VreS K 29, odat, avskr), 1430 *i Wigby* (RAp 2/10).
1380–86(?) överlåter Johan Eriksson, kanik i Linköping, till Bo Jonsson (Grip) 18 alnar jord i W (se Ottinge) (VreS K 29, odat).
1430 byter Albrekt Styke till sig av Håkan Vielmsson 10 alnar jord i W (se Nygård) (RAp 2/10).
- Vindekulla** 1544 *Vindekulla* (SmH 1544:15), 1560 *Windekulle* (SmH 1560:31) – 7 G, 3 i.
SmH **2 fr** (1 Jöran Eriksson /Gyllenstierna/).
1560 har Jöran Erikssons gård åker till 4 tunnor och 3 skäppor och äng till 8 lass hö samt något mulbete och utrymme (SmH 1560:31).
1562 uppåttas i Jöran Erikssons (Gyllenstierna) jordebok en gård som räntar 0:10 pn och 6 årliga hästar (FoR 32).
- Vinö** 1383 *oppa Vinø* (LSBp 19/6), 1383 *i Winø* (RAp 13/12, SRP 1988) – 7 G, 3 i.
SmH **2 fr** (Klas Jöransson /Stiernsköld/, Erik Jönsson /Rosenstråle/).
1383 se Sandvik.
1383 erhåller Bo Jonsson (Grip) vid jordskifte med Askeby klostrets konvent 2 alnar jord i V (se Ed, Eds sn) (SRP 1988).
1385 överlåter Peder Tomasson (tre rosor) till Bo Jonsson 1½ alnar jord (se Torpa) (VälBp 11/6).
1380–86(?) överlåter Johan Eriksson, kanik i Linköping, till Bo Jonsson 4½ alnar jord i V (se Ottinge) (VreS K 29, odat).
1410(?) pantsätter Måns Länk (ginbalk) jord i V till Bengt

Nilsson (Lejonansikte) (se Utrike) (Gen 18 f 99, re-
gest).

- 1434 se Uknö.
- 1441 skänker Katarina Nilsdotter (Kraghe), Hans Kröpelins
dä änka, till det av hennes man grundade S:t Mech-
tilds kapell i Skänninge alla de pantgods som hon
och hennes barn ärvt efter honom, nämligen en gård
i V som räntar 5 mark gutniska samt jord i Solberga
och Uknö, denna sn, i Melby, Ukna sn, samt åtskillig
jord i Aska, Björkekinds, Dals, Memmings och Vifol-
ka hdr i Östergötland (SkäHist s 138 f) (SMR 1506).
- 1450 överlåter linköpingskaniken Peter Håkansson, på
sin prebenda Petri martyris vägnar, till Hans Gud-
mundsson (sparre) $4\frac{1}{2}$ alnar jord i V (se Ottinge)
(HUBp 29/3).
- 1454(?) får Bo Nilsson (Grip) vid arvskitte efter Bo Jonsson
(Grip) en gård i V (se Vinäs, Eds sn) (RAp 1453 oviss
dag, Rääf 3:118½, ev feldat).
- 1455 ärver Bo Nilsson efter sin mor en gård i V som räntar
2 mark gutniska (se Vinäs, Eds sn) (Rääf 1:119).
- 1470(?) upplåter kung Kristian till S:t Johannes kloster i
Eskilstuna 'en ö som kallas V i Stegeholms skären'
samt jord i Egby och Köpings snr på Öland (se DMS
4:4 s 128) (ÆDA 4 s 64, feldat).
- 1534 verderkänns hela 1441 års donation till Johan Tu-
resson (Tre rosor) och Gabriel Kristiernsson (Oxen-
stierna) (SKHRA 2).
- Gabriel Kristiernssons arvsanspråk går troligen via
Hans Kröpelins (se ovan 1441) dotterdotter Kristina
Kristiernsdotter (Oxenstierna), Gabriels farfars halv-
syster, som dog utan bröstarvingar omkr 1470 (GiOV
s 342 f, 903 f). Antagligen ogiltigförklaras återtagan-
det senare då det stred mot Västerås recess.
- 1546 är Påvel i V faste på häradstinget (HjortedKyAp 30/4).
- 1560 upptas i Marina Nilsdotters (Grip), gift med Klas
Jöransson (Stiernsköld), jordebok en gård som rän-
tar 1:0 landgillespn och $\frac{1}{2}$ tunna torsk (Bredvassa rd)
(Rött nr 300).
- 1560 har Klas Jöranssons gård åker till 3 tunnor och äng

till 10 lass hö, gott mulbete och utrymme, svedjeskog samt god timmer- och näverskog, ollonskog till 9 svin samt gott fiskevatten i saltsjön – Erik Jönssons gård har åker till 3 tunnor och äng till 10 lass hö, gott mulbete och utrymme, god svedjeskog och timmerskog, ollonskog till 6 svin och gott fiskevatten i saltsjön (SmH 1560:31).

- Vinökalv** 1544 *Vinökallff* (SmH 1544:15), 1560 *Winekallff* (SmH 1560:31) – 7 G, 3 j – nuv Loftahammars sn.
SmH **1 kr** (skärbonde).
1560 har gården åker till 1 tunna och äng till 6 lass hö, något mulbete och utrymme, god timmer- och svedjeskog, ollonskog till 2 svin, fiskevatten till allehanda fisk, god sälfångst samt 12 notvarp (SmH 1560:31).
- Vivelsjö** 1544 *Viuelsö* (SmH 1544:15), 1560 *Wivelzrum* (SmH 1560:31) – 7 G, 4 h.
SmH **4 ky**, 1564 **4 fr**.
1560 har gårdarna vardera åker till 5 tunnor och äng till 13 lass hö samt något mulbete och utrymme: 1562 redovisas även en kvarnström som alla byns gårdar har lika del i (SmH 1560:31, 1562:2).
1562 förlämnar Erik XIV till Svante Sture, som del av underhåll för dennes grevskap, fyra gårdar som vardera räntar 1½ lispund smör, 6 dagsverken och 5 lass ved förutom fodringen (se Stegeholm) (Sivers s 349–53).
- Vittinge** 1380 *i Huittinge* (TjHdAp 30/6, avskr), 1381 *innan Hwttinge* (HUBp 15/6) – 7 G, 4 i.
SmH **1 ky**, 1564 **1 fr**; 1560 med kyäng i Svinsäng och kyäng i Torpa.
2 fr (Erik Jönsson /Rosenstråle/, Kristiern Gudmundsson /Ulf av Horsnäs/); båda öde 1568, en öde 1569–70.
1380 överlåter Torsten Höge, borgare i Västervik, till Måns Länk (ginbalk) 6 alnar jord i V (TjHdAp 30/6).
1381 överlåter Jöns Haraldsson i Stuverum och hans bror Anund 3 alnar jord till Måns Länk (HUBp 15/6).

- 1410(?) pantsätter Måns Länk jord i V till Bengt Nilsson (Lejonansikte) (se Utrike) (Gen 18 f 99, regest).
 1460 är Ernbjörn i V faste på häradstinget (RAp 4/10, HUBp 4/10).
 1482 är Gudmund i V faste på häradstinget (B 19 nr 258).
 1560 har kyrkohemmanet åker till 4 tunnor och 2 skäppor, äng till 6 lass hö samt något mulbete och utrymme – Erik Jönssons gård har åker till 2 tunnor och äng till 2 lass hö, något mulbete och utrymme samt svedjeskog (SmH 1560:31).
 1562 förlänar Erik XIV till Svante Sture, som del av underhåll för dennes grevskap, ett kyrkohemman som räntar 1½ lispund smör, 6 dagsverken och 5 lass ved förutom fodringen (se Stegeholm) (Sivers s 349–53).

- Vålningebo** 1383 *i Waldhingabodhom* (LSBp 19/6) – 7 G, 2 j – nuv Västerviks sn.
 1383 överlåter Johan Moltke och hans hustru Katarina Kettilsdotter (Glysing) till Bo Jonsson (Grip) 6 stäng-er jord (se Värnvik, Gamleby sn) (LSBp 19/6).

Åkerholm Se Bokalla.

- *Åås** 1562 förlänar Erik XIV till Svante Sture, som del av underhåll för dennes grevskap, en utjord (*Åås*) som räntar 0:1 pn (se Stegeholm) (Sivers s 349–53, avskr).

- Älgernäs** 1361 *i Ælghianæsi* (DS 6432, avskr), 1504 *i Elieness* (HultaAp 25/6) – 7 G, 4 i.
 SmH **1 kruj**.
 1553–62 **1 pb** (Prebenda S:t Erici).
2 fr (Birger Nilsson /Grip/), 1562 **3 fr**.
 1331 ger Erik Boberg i morgongåva till Birgitta Knutsdotter (Algotssönernas ätt) allt sitt gods i Tjust (*et omnia bona in Thyusth*) och gods i Ridö, Barkarö sn, och Åsmestad, Slaka sn (?DS 2827).

Den ospecificerade jorden i Tjust torde åtminstone till dels vara identisk med den jord som Birgitta tillsammans med sin andre man donerar 1361.

- 1361 bortbyter Magnus Gislesson (Sparre av Aspnäs) och hans hustru Birgitta Knutsdotter (Algotssönernas ätt) till S:t Eriks kapell vid Linköpings domkyrka allt de äger i Ä med gård och hus, åker och äng, skog och fiskevatten tillsammans med jord i Svinhult, i Sörby, Landeryds sn, och i Åsmestad, Slaka sn mot en årlig avgäld av 3:0 pn och 12 tunnor korn i Utнас, Säby sn (DS 6432). Samtidigt utfärdar Magnus en fullmakt för sin sven Sigge Vapne att upplåta och fastfara Ä och Svinhult till herr Nils i Lofta som innehar kapellet (DS 6433). Senare samma år utfärdar Sigge Vapne, häradshövding på Magnus Gislessons vägnar, fastebrev för herr Nils i Lofta på det gods som Magnus Gislesson hade i Ä, Svinsång och Svinhult (DS 6443).
- 1454(?) får Bo Nilsson (Grip) vid arvskifte efter Bo Jonsson (Grip) jord i Ä (se Vinäs, Eds sn) (RAp 1453 oviss dag, Rääf 3:118½, ev feldat).
- 1455 ärver Bo Nilsson efter sin mor jord i H som räntar 2 mark gutniska (se Vinäs, Eds sn) (Rääf 1:119).
- 1504 är Tyrgils i Ä faste på häradstinget (HultaAp 25/6, G VIIa:23 f 147).
- 1540 ärver Anna Karlsdotter (Vinstorpaätten) en gård som räntar 8 mark gutniska (se Hasselö) (UUBp 2/5).
- 1544 räntar prebendehemmanet 4 pund smör, 1 pund gäddor och 1 tunna abborrar (ÖgH 1544:9).
- 1552(?) upptas i jordebok efter Anna Karlsdotter (Vinstorpaätten, d 1552), änka efter Erik Eriksson d y (Gyllenstierna, d 1502), en gård om 20 alnar jord med åker till 3 tunnor utsäde samt hö på lilla och stora utängen (*litle och store ottängen*) till 18 vinterlass, gott mulbete och utrymme, god vedbrand och timmerskog samt gott fiske i saltsjön (*saltsjön*), 'infiske' med notdragning, garn och stötning; till gården hör Strömsholmen (*Strömsholman*) och Friholmen (*Frijdholman*) samt ett näs med någon ekskog på; räntan är 2:0 landgillespn och 6 årliga hästar (AKJb).
- 1560 har prebendehemmanet åker till 2½ tunnor och äng till 15 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmer- och svedjeskog, fiskevatten till allehanda fisk,

sälfske samt 1 notvarp; 1562 har den även ollonskog till 3 svin – Birger Nilssons gård har åker till 1 tunna och 4 skäppor samt äng till 16 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmerskog, ollonskog till 3 svin och gott fiskevatten i saltsjön (SmH 1560:31, 1562:2).

1562 upptas i Birger Nilssons (Grip) jordebok en gård som räntar 0:7½ pn, ½ tunna torsk och 2 årliga hästar (BNJb).

1562 säljer Erik XIV jord i Ä till Charles de Mornay (se Rumma, Gladhammars sn) (?RAP 9/10).

Äskedal

1377–84(?) *Askedal* (VreS K 27, odat, avskr), 1450 *Æskedal* (HUBp 29/3), 1543 *Eskedall* (SmH 1543:8) – 7 H, 4 b – nuv Loftahammars sn.

SmH **1 de** (Dekanatet i Linköping), 1564 **1 fr**.

1 fr (Jöran Eriksson /Gyllenstierna/).

1377–84(?) överlåter Erengisle Sunesson (båt) till Bo Jonsson (Grip) ¼ aln som han fått av Eske i *Eskawarp, Tryserums sn (se Bredvassa, Eds sn) (VreS K 27, odat, avskr).

1380-talet(?) överlåter Sigvard Jute och hans hustru Ramborg Nilsson till Bo Jonsson (Grip) 1 7/8 alnar jord i Ä (se Bjursund) (VreS H 6, odat).

1380–86(?) överlåter Johan Eriksson, kanik i Linköping, till Bo Jonsson (Grip) 6 alnar jord i Ä (se Ottinge) (VreS K 29, odat).

1450 överlåter linköpingskaniken Peter Håkansson, på sin prebenda Petri martyris vägnar, till Hans Gudmundsson (sparre) 6 alnar jord i Ä (se Ottinge) (HUBp 29/3).

1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok en gård som räntar ½ tunna torsk (NBjB).

1538 (omkr) upptas i Kerstin Nilsson (Grip, d 1538) jordebok en gård som räntar 3 fjärdingar torsk och ½ pund gädda 'för gästning och allt' (se Löckerum, Eds sn) (KNJb).

1560 har dekanhemmanet äng till 6 lass hö, något mulbete och utrymme, fiskevatten till allehanda fisk samt

1 notvarp – frälsehemmanet har äng till 12 lass hö, gott mulbete och utrymme, god svedjeskog och timmerskog, ollonskog samt något fiskevatten i saltsjön (SmH 1560:31).

Äskeskär

1500 *Eskæsker* (RAp 25/1) – 7 H, 1 b.

1496 se Hasselö.

1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin mor Kristina Karlsdotter jord som räntar 1 tunna ål (se Fågelvik, Tryserums sn) (RAp 25/1).

Örserum

1380-talet(?) *Örssrum* (VreS M 25, avskr, odat), 1405 *Ørsrumme* (SD 549), 1562 *Örsrumma Enngh* (SmH 1562:2) – 7 H, 0 a – nuv Västerviks sn.

SmH 1562 (endast) **1 kräng**.

1380-talet(?) överlåter Björn i Malmö till Bo Jonsson (Grip) 6½ alnar jord i Ö (se *Siöhultum, Nya Västervik) (VreS G 5, odat).

1380-talet(?) köper Bo Jonsson 4 alnar jord i Ö (VreS G 7, odat).

1380-talet(?) överlåter Tore i Rätö till Bo Jonsson 2½ alnar jord i Ö (se *Gyudhøyo mala) (VreS M 25, odat).

1405 säljer Karl Magnusson (Örnfot) till Knut Bosson (Grip) jord i Ö (se Samsvik, Gladhammars sn) (SD 549).

1405 säljer Knut Bosson till sin styvfar Bengt Nilsson (Lejonansikte) 5 stänger jord i Ö (se Samsvik, Gladhammars sn) (SD 553, 580).

1433 befaller kung Erik att torpstället Ö, förutom Örserumsviken (*Örsrumuijk*), ska tillhöra Västerviks stads allmänning med fägång, skog och fiskevatten både till slottets och stadens behov (se *Stæk, Nya Västervik) (PRFSS 1:74, avskr).

1458 befaller Kristian I att Ö som hittills legat under Västervik ska återgå till kronan; som verderlag lämnas Målsrum, Törnsfalls sn, att inneha och bruka med samma villkor som förut gällt för Ö (PRFSS 1:148).

1473 bekräftar Sten Sture d ä de privilegier som borgarna i Nya Västervik fått av kungarna Erik och Kristian och

omtar då att Kristian för 'några år sedan' indragit Ö och *Örsumsviken (*Örsrum ok Örsummawijk*) och som vederlag lämnat staden Målsrum (PRFSS 1:173, avskr).

1544 ligger Örserumsviken (*Orsrumauick*) under 'Stegeholms eget avel' och räntar 1 pund smör (se Stegeholm) (SmH 1544:15).

1562 bärgas 5 vinterlass hö till Stegeholm (SmH 1562:2).

*Örsum

1473 *Örsummawijk* (PRFSS 1:173, avskr), 1562 *Örsum enngh* (SmH 1562:2).

SmH 1562 (endast) **1 kräng**.

1473 anges Ö vik som indraget till kronan (se Örserum) (PRFSS 1:173).

1562 bärgas 8 vinterlass hö till Stegeholm (SmH 1562:2).

Övertorp

1380-talet(?) i *Öfretorp* (VreS H 6, odat, avskr), 1454(?) *Øffratorp* (RAp oviss dag, ev feldat), 1510 (omkr) i *Øffretorp* (NBjb), 1560 *Öuratorp* (SmH 1560:31) – 7 H, 4 a.

SmH 1560–62 **1 kyuj**, 1560 till Jöran Holgerssons fr nedan. **1 kruj**, 1560 till Humlebo (saknas 1564).

2 fr (Jöran Holgersson /Gera/, Erik Jönsson /Rosenstråle/).

1380-talet(?) överlåter Sigvard Jute och hans hustru Ramborg Nilsson till Bo Jonsson (Grip) 29 alnar jord i Ö (se Bjursund) (VreS H 6, odat).

1380-talet(?) överlåter Nils Stryker till Bo Jonsson 12 alnar jord i Ö (se Bjursund) (VreS M 1, odat).

1454(?) får Bo Nilsson (Grip) vid arvskifte efter Bo Jonsson (Grip) jord i Ö (se Vinäs, Eds sn) (RAp 1453 oviss dag, Rääf 3:118½, ev feldat).

1455 ärver Bo Nilsson efter sin mor jord i Ö som räntar 0:12 gutniska (se Vinäs, Eds sn) (Rääf 1:119).

1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok en gård som räntar 1 pund smör och 1 mark gutniska (NBjb).

1560 upptas i en förteckning över Beata Nilssons (Grip, d 1547) efterlämnade fädernegods jord som räntar

1 pund smör, 0:0:16 landgillespnr, 0:0:4 sillpnr och 0:0:6 dagsverkspnr (Rött nr 300).

1560 har Jöran Holgerssons gård åker till 1½ tunna och äng till 8 lass hö, något mulbete och utrymme, någon svedjeskog och timmerskog samt ollonskog till 3 svin – Erik Jönssons gård har åker till 4 skäppor och äng till 2 lass hö, något mulbete och utrymme samt ollonskog till 1 svin – kyrkojorden, som ligger 'i samma gårde' som Jöran Holgerssons gård, har åker till 3 skäppor och äng till ½ lass hö – kronojorden i 'Ö gårde' har åker till 1 tunna (SmH 1560:31).

1562 förlämnar Erik XIV till Svante Sture, som del av underhåll för dennes grevskap, en kyrkoutjord som räntar 0:0:0:6 pn (se Stegeholm) (Sivers s 349–53).

Överum

1390 *Offwerum* (GVIIa:23 f 132, avskr), 1390 *i Øfrarum* (RAP 29/6, SRP 2486), 1560 *Öwerum* (SmH 1560:31) – 7 G, 5 g – nu i Överums sn.

SmH 2 sk, 1562 1 sk.

1 det (Dekanatet i Linköping), ödetorp (Hållerstorp).

1390 överlåter Per Gjurdsson till Olof Bodgersson, borgare i Västervik, all sin ägolott i Ö som är 20¾ alnar jord med skog och åker; samtidigt överlåter Per Larsson till Olof 10 alnar jord i ?Göltorpet (*i Giöterstorp*) som han har efter sin far (GVIIa:23 f 132, avskr).

1390 är Olof i Ö faste på häradstinget (SRP 2486).

1490 är Olof i Ö faste på häradstinget (G VIIa:23 f 49v).

1510 (omkr) är Karl i Ö faste på häradstinget (se Lislekutt, Eds sn) (A II 8 s 61, GVII:23a f 108, avskr).

1544–46 omtalas Hållerstorp som ett ödetorp på Ö skatte-gods marker (SmH 1544:4, 1545:6, 1546:14).

1560 har ena gården åker till 3 tunnor och 2 skäppor samt äng till 7 lass hö – den andra har åker till 2 tunnor och äng till 5 lass hö; båda gårdarna har gott mulbete och utrymme, god timmer-, svedje- och näverskog, ollonskog till 9 svin, gott fiskevatten till gädda, braxen, abborre och mört, ålfiske till 2 pund samt 4 notvarp (SmH 1560:31).

Loftahammars socken

I början av 1600-talet påbörjades en avsöndring av 'Hammaren', Lofta sockens kustområde, i och med att ett vid okänd tidpunkt uppfört kapell på Tångeredes bymarker kom att få status av sockenkyrka med egen präst och kyrkobokföring. Under 1800-talet blev Loftahammars kapellag formellt både kyrkligt och världsligt egen socken.

De byar som redovisas under Lofta sn, men idag tillhör Loftahammar är enligt följande: Aeglo, Askerum, Björnsund, Björkö, Bredvassa, Byvik, Bågvik, Grundemar, Hallmare, Hasselö, Hultö, Hulöhamn, Humlebo, Kårö, Källvik, Källsingö, Lerglo, Livehamn, Malmö, Mistekärr, Mörtekärr, Risebo, Rågö, Sladö, Smågö, Snörum, Sondered, Sten, Tångered, Vidö, Vinökälv och Åskedal. Därtill räknades Rätö, Uknö och Vinö till Loftahammar to m första hälften av 1700-talet; ett skattehemman i Snörum hörde till Lofta fram till 1700-talets mitt (Petersen s 370). Socken fick officiell status som pastorat 1852 (Kbr 25/8) och redovisas som egen jordebokssocken från 1880 (Lagerstedt s 54).

Odensvi socken

1355 *åff Odennswij kyrcke* (DS 5151, avskr).

1371 *in Odhinsw* (DS X 97).

1384 *i Othinswi* (RAp 17/4, SRP 2017).

1473 *Othenswi sogn* (C 8 f 8).

1494 *Odenswi sokn* (VinsJb f 10v).

Omfattning: Socken har under medeltiden och 1500-talet samma utbredning som den nuvarande socknen (1950).

Kyrkan: Den medeltida stenkyrkan uppfördes sannolikt under 1200-talet och bestod av kor, sakristia och ett vapenhus av trä. Den hade åtminstone två altare, som på 1600-talet kallades 'stora altaret' och 'vårfrualtaret'. Två ?träskulpturer omtalas 1523, en jungfru Maria och en S:t Katarina (se Hästerum). I slutet av 1600-talet byggdes nytt torn och en klockstapel tillkom. Den gamla kyrkan revs vid mitten av 1770-talet och den nuvarande invigdes 1778 (Odensvi Kyrka).

Medeltida inventarier saknas så när som på foten till en romansk dop-

funt, men en tympanonrelief (med en ovanlig framställning av den dömande Kristus) och två konsolhuvuden av sandsten är insatta över ingångarna i den nuvarande kyrkan (Småland s 78 f).

Kyrkby: Odensvi.

Runstenar saknas.

***Bierckeberg** 1560 *Bierckeberg* (SmH 1560:31).

SmH 1560–62 **1 kyuj**.

1562 förlänar Erik XIV en utjord som räntar 0:0:0:6 pn till Svante Sture (se Stegeholm) (Sivers s 349–53).

Bockrösle 1544 *Bockarisla* (SmH 1544:15), 1560 *Bockarysla* (SmH 1560:31) – 7 G, 3 d.

SmH **1 sä**; öde 1569.

Boda 1377 *i Bodom* (VrångApp 4/4, avskr), 1385 *i Bodhom* (?RAP 6/5, SRP 2118), 1504 *i Bodhe* (HultaAp 25/6) – 7 G, 4 c.

SmH **1 sk**.

1377 är Önde i B faste på häradstinget (VrångApp 4/4, avskr).

1385 är Botolf i B faste på häradstinget; belägget kan även avse B i Hallingebergs sn (?SRP 2118).

1504 är Peder i B faste på häradstinget (HultaAp 25/6, G VIIa:23 f 147).

Brånefall 1560 *Brænafall* (SmH 1560:31) – 7 G, 4 d.

SmH 1560–62 **1 kruj**.

Ekestorp 1377 *i Ekestorpe* (VrångAp 31/10) – 7 G, 3 e.

SmH **1 sä**.

1377 och –83 är Harald i E faste på häradstinget (VrångAp 31/10, SRP 1938).

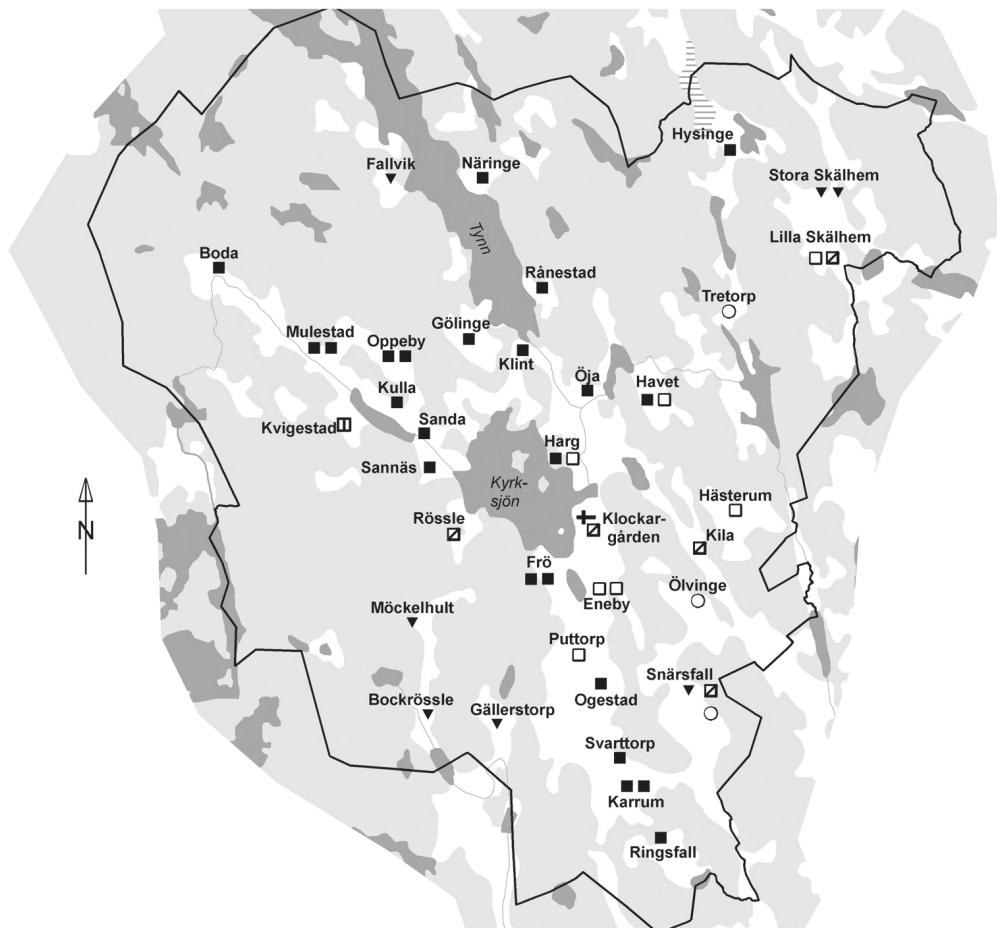
1482 är Peder i E vittne på häradstinget (se Korsö) (VLAp 1/6).

Odensvi socken

Antal gårdar på 1560-talet (SmH)

- skattejord
- ▼ sämnejord
- kronojord
- ☒ kyrkojord
- ☐ klosterjord (Vadstena)
- frälsejord

0 1 2 Km

Antal jordeboksenheter SmH1544/45 (1570)

	sk	sä	kr	krt	kruj	ky	kyuj	vakl	fr	
Bockrössle	-	-	1 (1)	--	--	--	--	--	-	-
Boda	1	(1)	-	--	--	--	--	--	-	-
Ekestorp	-	-	1 (1)	--	--	--	--	--	-	-
Eneby	-	-	-	--	--	--	--	--	2	(2)
Fallvik	-	-	1 (1)	--	--	--	--	--	-	-
Frö	2	(2)	-	--	--	--	--	--	-	-
Gällerstorp	-	-	1 (1)	--	--	--	--	--	-	-
Gölinge	1	(1)	-	--	--	--	--	--	-	-
Harg	1	(1)	-	--	--	--	--	--	1	(1)
Havet	1	(1)	-	--	--	--	--	--	1	(1)
Hysinge	1	(1)	-	--	--	--	--	--	-	-
Hästerum	-	-	-	--	--	--	--	--	1	(1)
Ingebo	-	-	-	--	1 (1)	--	--	--	-	-
Karrum	2	(0)	0 (2)	--	--	--	--	--	-	-
Kila	-	-	-	--	--	1 (1)	1 (0)	--	0	(1)
Klint	1	(1)	-	--	--	--	--	--	-	-
Klockargården	-	-	-	--	--	--	1 (0)	0 (1)	-	-
Klommersten	-	-	-	--	1 (0)	--	--	--	-	-
Kulla	1	(1)	-	--	--	--	--	--	-	-
Kvigestad	-	-	-	--	--	--	--	1 (1)	-	-
Löta	1	(1)	-	--	--	--	--	--	-	-
Mulestad	2	(2)	-	--	--	--	--	--	-	-
Möckelhult	-	-	1 (1)	--	--	--	--	--	-	-
Nåtekil	-	-	-	--	--	--	1 (0)	--	-	-
Näringe	1	(1)	-	--	--	--	--	--	-	-
Ogestad	1	(1)	-	--	--	--	--	--	-	-
Oppeby	2	(2)	-	--	--	--	--	--	-	-
Puttorp	-	-	-	--	--	--	--	--	1	(1)
Ringsfall	1	(1)	-	--	--	--	--	--	-	-
Rånestad	1	(1)	-	--	--	--	--	--	-	-
Rössle	-	-	-	--	--	--	1 (0)	--	0	(1)
Sanda	1	(1)	-	--	--	--	--	--	-	-
Sannäs	1	(1)	-	--	--	--	--	--	-	-
Skälhem	-	-	2 (2)	--	--	--	1 (0)	--	1	(2)
Snårsfall	-	-	1 (1)	--	--	1 (1)	1 (0)	--	0	(1)
Svarttorp	1	(0)	0 (1)	--	--	--	--	--	-	-
Sörby	-	-	-	--	--	1 (1)	--	--	-	-
Tretorp	-	-	-	0 (1)	1 (0)	--	--	--	-	-
Tysebo	-	-	-	--	1 (1)	--	--	--	-	-
Öja	1	(1)	-	--	--	--	--	--	-	-
Ölvinge	-	-	-	1 (1)	--	--	--	--	-	-
Summa	24 (21)	8 (11)	1 (2)	4 (2)	3 (3)	5 (0)	1 (1)	1 (1)	7 (11)	

Dessutom redovisar längderna: **säkvärn**: Skälhem 1 (1).

Eneby

1231 *Cnæbu in Thyustæ* (?ValdJb f 29v), 1384 *Eneby* (RAp 17/4, SRP 2017) – 7 G, 3 e.

SmH 2 fr (1562 Elsa Axelsdotter /Posse/).

1231 upptas i Valdemar II:s jordebok 2 attungar bland hans svenska besittningar, det s k Sigridlev. Godsén har tidigare tillhört den svenske kungen Sverker den äldre och sedan ärvt i tur och ordning av först hans son Burislev och sedan av dennes halvsystem Sofia, tillika Valdemar II:s mor. (?ValdJb f 29v, se PHT 1912 s 12)

1368(?) säljer Erengisle Sunesson (båt) till Bo Jonsson (Grip) allt sitt gods i Tjust med undantag av E och en kvarn i Västervik (se VreS K 27) (DS 7630).

1384 byter Erengisle Sunesson (båt) med Bo Jonsson sitt gods i E mot gods i Ullevi, Gamleby sn (SRP 2017).

1416–21(?) säljer Karl Kristiernsson (Vasa), med sin svåger Bengt Jönssons (Oxenstierna) samtycke, halva byn till Arend Styke; Gotskalk Bengtsson (Ulv) och hans hustru Ingeborg stadfäster köpet (U 269a s 8, två brev).

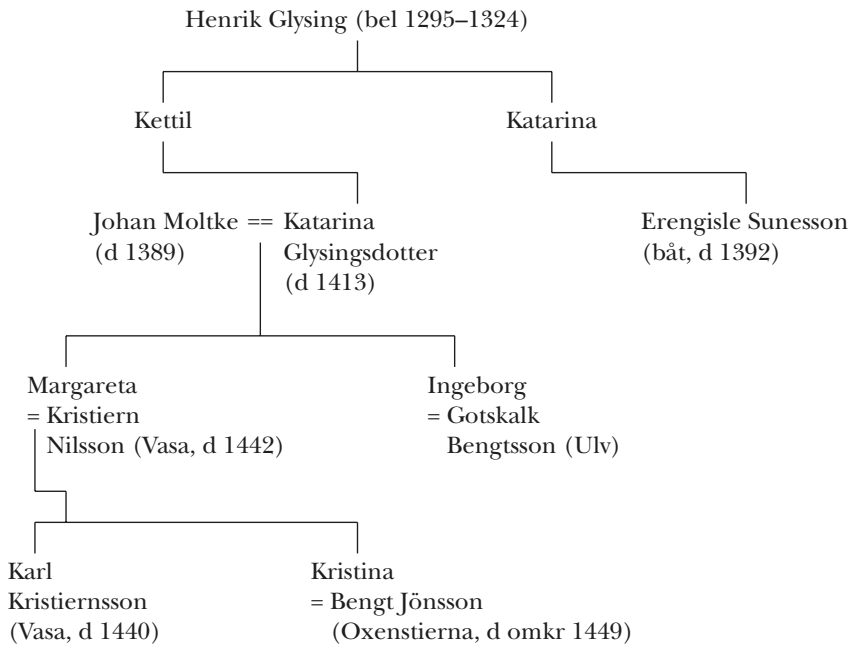
De personer som omnämns vid ovanstående transaktioner har inbördes släktskap enligt släkttavla nedan.

1453 får Knut Bengtsson (Ulv) på sin lott vid arvskifte med sina bröder efter deras avlidna mor Birgitta Arendsdotter (Styke) E samt jord i Harg, denna sn, i Bredal, Glo och Licknevarp, Eds sn, i Bøljerum och Verkebäck, Gladhammars sn, i Nagelstad, Hallingebergs sn, i Fästad, Lofta sn, i Slätvik, Tryserum sn, och ytterligare jord i Arby, Förlösa, Hagby, Halltorps, Kläckerberga, Mortorps, Ryssby, Söderåkra, Torsås och Åby snr i Möre samt jord i Bälänge sn i Uppland (BhSp 23/4).

1482 är Johan i E faste på häradstinget (B 19 nr 258).

1484 får Birgitta Knutsdotter (Ulv) vid arvsuppgörelse med sina bröder jord i E som räntar 10 mark gutniska (se Nygård, Lofta sn) (RAp 22/9).

1500–05(?) upptas i Johan Beses förteckning över gäldskyldiga i Tjust Knut i E för 5 pund smör och 1:0 pn för

Källor: ÄSF 1 s 53 f, GiOV s 176, 906 f.

1 aln engelskt tyg ('engilst') (C 46 f 5, se C 48 f 2).

1514 har Gunhild Johansdotter (Bese) två gårdar som vardera räntar 5 mark gutniska (se Nygård, Lofta sn) (C 21 f 19).

I en samtida, men odaterad räkenskap är räntan för gårdarna densamma (C 40 f 11).

1553 upptas i jordebok över fru Gunhilds efterlämnade gods två gårdar som båda vardera har åker till 3 tunnor, äng till 6 vinterlass hö samt passlig timmerskog, god svedjeskog, vedbrand, gott mulbete och 2 notvarp var i en liten göl. Gårdarna har humlegård till vardera 1½ pund. (BiS E 1986)

1560 får Elsa Axelsdotters (Posse) barn två gårdar som räntar 0:10 pn vardera i arv efter sin far Axel Eriksson (Bielke) (se Nygård, Lofta sn) (BiS E 1986).

- Fallvik** 1381 *i Falueyk* (KrappSp 9/2, avskr), 1460 *i Falwik* (RAp 4/10), 1544 *Faluick* (SmH 1544:15) – 7 G, 5 d.
SmH **1 sä.**
1381 är Roar i F faste på häradstinget (KrappSp 9/2).
1460 är Lars i F faste på häradstinget (RAp 4/10, HUBp 4/10).
1476 begår Nils i F tolvmannaed på häradstinget (BromsSp 23/3).

- Frö** 1361 *i Frø* (DS 6510) – 7 G, 3 e.
SmH **2 sk.**
1361 är Styrkar i F faste på häradstinget (DS 6510).
1460 är Sylvester och Harald i F fastar på häradstinget (OdensviKyA C 1 s 13).
1560-talet(?) ger Gertrud Aslesdotter (Båt av Billa) en utjord till sin släkting och gudson Arvid Bröms (SvHoA E VI a 2aa:3, nr 3).
Gertruds morfars farfar var enl Hans Brask bonden Peder i F, stamfar för ätten Slatte från Frö (HBSb s 76, ÄSF 1 s 222).

***Gudmundz** Se Prästgården.

æng

- Gällerstorp** 1544 *Giellestorp* (SmH 1544:15) – 7 G, 3 d.
SmH **1 sä.**

- Gölinge** 1378 *i Gylæng* (UUBp 6/11), 1537 *i Gøleng* (RAp 16/6) – 7 G, 4 d.
SmH **1 sk.**
1378–86 är Johan Tyrgilsson i G vid flera tillfällen faste på häradstinget (UUBp 1378 6/11, KrappSp 1378 6/11, 1381 9/2, LSBp 1380 10/11, SRP 1599, 2133, 2187, HUBp 1381 15/6).
1537 är Torsten i G faste på häradstinget (RAp 16/6).

***Harbo feste** 1355 *alle Harbo feste* (DS 5151, avskr) – se Harg.

Harg

1358 *i Harg* (DS 5840, avskr), 1387 *i Harghe* (VrångAp 1/6), 1453 *Hargh* (BhSp 23/4), 1484 *aff Harg* (RAp 22/9) – 7 G, 4 e – nuv Odensviholm.

SmH **1 sk.**

1560–62 **1 kyuj.**

1 fr (1562 Elsa Axelsdotter /Posse/).

1355 (27/9) pantsätter Brynolf i Flaka, Djursdala sn, till sockenkyrkan $\frac{2}{3}$ stång och 2 alnar jord i H fäste för 20:0 pn med villkoret att om jorden inte är återlöst nästkommande påskdag så ska den tillfalla kyrkan med evig äganderätt; avskriften som är bevarad i sockenkyrkans arkiv har överskriften 'Om klockarehumparna i Odensvi' (DS 5151, avskr).

För ordet 'fäste' i betydelsen godscomplex se NoB 1988 s 149–56.

1358 se Odensvi.

1387 är Sune i Harg faste på häradstinget (VrångAp 1/6).

1414–34(?) byter Albrekt Styke till sig fjärdedelen av H förutom $1\frac{1}{2}$ aln mot Verkebeck, Gladhammars sn (U 269a s 9, odat).

1414–21(?) köper Arend Styke av Sten Turesson (Bielke) och hans hustru Margareta Karlsdotter (Sparre av Tofta) $47\frac{1}{2}$ alnar jord i H, Odensvi sn, 'som nu kallas Nygård' (?U 269a s 7, odat, 4 brev).

I brevförteckningen från 1500-talet anges 'Harg' ligga i Odensvi sn. Eventuellt har skrivaren av misstag sammanfört ett antal brev rörande H och Nygård, Lofta sn, som tidigare kallats 'Långaharg' i tron att det rört sig om en ort istället för två.

1430 byter bonden Håkan Vielmsson till sig av Albrekt Styke 22 alnar jord i H (se Nygård, Lofta sn) (RAp 2/10).

1453 ärver Knut Bengtsson (Ulv) efter sin mor Birgitta Arendsdotter (Styke) två gårdar i H (se Eneby) (BhSp 23/4).

1482 sitter Erik i H som nämndeman vid lagmansdom i Gamla Västervik (Tjustbygden 1987 s 31).

1484 får Birgitta Knutsdotter (Ulv) vid arvsuppgörelse med sina bröder jord i H som räntar 7 mark gutniska (se Nygård, Lofta sn) (RAp 22/9).

- 1514 har Gunhild Johansdotter (Bese) två gårdar som vardera räntar 4 mark gutniska (se Nygård, Lofta sn) (C 21 f 19).
 I en samtida, men odaterad räkenskap är räntan för gårdarna densamma (C 40 f 11).
- 1553 upptas i jordebok över fru Gunhilds efterlämnade gods en gård som har åker till 3 tunnor, äng till 40 vinterlass hö samt passlig vedbrand, gott fiskevatten och en humlegård till 1 pund (BiS E 1986).
- 1560 får Elsa Axelsdotters (Posse) barn jord som räntar 0:14 pn i arv efter sin far Axel Eriksson (Bielke) (se Nygård, Lofta sn) (BiS E 1986).
- 1562 har kyrkoutjorden åker till 1 tunna och äng till 2 vinterlass (SmH 1562:2).
- 1562 förlänar Erik XIV en utjord som räntar 0:½ pn till Svante Sture (se Stegeholm) (Sivers s 349–53).

Havet

- 1383 *i Hatuidh* (RAp 23/5, SRP 1938), 1387 *i Hadwit* (VrångAp 1/6), 1473 *i Hadewid* (C 8 f 8), 1482 *i Haadewy* (C 23 f 13), 1489 *i Hatwe* (C 24 f 27), 1490 *i Haduith* (C 24 f 50v) – 7 G, 4 e.
- SmH 1 sk.
 1 fr (1562 Jöran Eriksson /Gyllenstierna/).
- 1383 och –87 är Ubbe i H faste på häradstinget (SRP 1938, VrångAp 1387 1/6).
- 1446 säljer Birgitta Turesdotter (båt) till Karl Knutsson (Bonde) en gård i H (se Gällerskulla, Gladhammars sn) (C 4 f 11v, 37v, EEKb s 17 f).
- 1458 ärver Ingemund Puke efter Ingolf i Öja 1 5/8 alnar jord i H (se Öja) (RApp 26/7).
- 1473 ärver Ivar Axelsson (Tott), på sin hustru Magdalena Karlsdotters (Bonde) vägnar, en gård som räntar 1:0 pn (C 8 f 7, 8).
- 1479 är Sjurd i H faste på häradstinget (G VIIa:23 f 79).
- 1482 upptas i Ivar Axelssons (Tott) jordebok en gård som räntar 1:0 pn (se Hovgården, Gladhammars sn) (C 23 f 13).
- 1488–94 har Magdalena Karlsdotter (Bonde) en gård som räntar 1:0 pn (C 24 f 12, 27, 33, 50v, VinsJb f 10).

- 1489 erligger Sjurd i H en hjälpoxe till Magdalena Karlsdotter (C 24 f 33).
- 1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin moster Magdalena Karlsdotter jord som räntar 1:0 pn (se Fågelvik, Tryserums sn) (RAp 25/1).
- 1540 ärver Anna Karlsdotter (Vinstorpaätten) en gård som räntar 1:0 pn (se Hasselö, Lofta sn) (UUBp 2/5).
- 1552(?) upptas i jordebok efter Anna Karlsdotter (Vinstorpaätten, d 1552), änka efter Erik Eriksson d y (Gyllenstierna, d 1502), en gård med åker till 4 tunnor utsäde samt kärräng till 9 vinterlass och gärdesäng till 1 vinterlass, gott mulbete och utrymme, god vedbrand och timmerskog, gott fiske i Masjön (*Maghesiö*), Mösjön (*Miöghesiö*), Gransjön (*Gransiö*) och en del i Sandsjön (*Sånsiö*) samt tredjedelen av ett ålfiske och en kvarnström under gården; räntan är 0:6 landgillespn, 4 dagsverken och 6 årliga hästar (AKJb).
- 1562 upptas i Jöran Erikssons (Gyllenstierna) jordebok en gård som räntar 0:6 pn och 6 årliga hästar (FoR 32).
- Hysinge** 1364 *i Hyussunghe* (DS 72701), 1430 *i Hysinghe* (RAp 2/10), 1535 *i Hysinge* (VidaAp 8/5) – 7 G, 5 e.
SmH 1 sk.
1364 se Lixtorp, Dalhems sn.
1430 är Gudmund i H faste på häradstinget (RAp 2/10).
1535 är Johan i H faste på häradstinget (VidaAp 8/5, 9/5).
- Hästerum** 1383 *Hestrum* (LSBp 19/6), 1508 *Hestervm* (VikSp 17/4) – 7 G, 3 e.
SmH 1 fr (1562 Peder Axelsson /Banér/).
1383 överlåter Johan Moltke och hans hustru Katarina Kettildsdotter (Glysing) till Bo Jonsson (Grip) halva H som är 8 stänger jord (se Värnvik, Gamleby sn) (LSBp 19/6).
1482 är Sven i H nämndeman på häradstinget (?VLAp 1/6, se OdensviKyA C 1 s 4).
1506 är Henrik i H faste på häradstinget (HultaAp u d).
1508 överlåter Bryniolf Germundsson (tre vagnshjul i stolpe) i Ekäng, Asby sn, med samtycke av sin hustru Elin

Nilsdotter, till Peder Turesson (Bielke) en gård som heter H och räntar 2 mark gutniska (VikSp 17/4, HH 4 s 387).

1515 är Henrik i H nämndeman på häradstinget (HBR s 219).

1523 klagar sockenbönderna hos linköpingsbiskopen att Henrik i H torsdagen efter Lucia utan tillstånd plockat bort 4 silverknoppar och ett silverspänne från 'jungfru Maria och sankta Katarina beläte' i sockenkyrkan; han anklagas dessutom för att ha tagit en sked från domkyrkan som hustru Kristina i "Nättestada" (?Nasselstad, Gryts sn) givit i testamente (HBR s 223).

Ingebo

1545 *Yngebodha* (SmH 1545:14) – 7 G, 5 e.

SmH 1545 **1 krt**, 1560 $\frac{1}{2}$ kr + $\frac{1}{2}$ ky, 1564 **1 krt**; öde 1545, 1569–70.

1545 är kronotorpet nyupptaget och 'räntar intet' (SmH 1545:14).

1560–62 redovisas två halvgårdar som brukas av samma landbo; den ena tillhör kyrkan och den andra kronan (SmH).

1562 förlänar Erik XIV kyrkojorden som räntar 0:6 pn till Svante Sture (se Stegeholm) (Sivers s 349–53).

Karrum

1362 *aff Kurumum* (DS 6628), 1418 *i Karumom* (SD 2492) – 7 G, 2 e.

SmH **2 sk**, 1562 **2 sä**.

1362 är Lars i K faste på häradstinget (DS 6628).

1418 beseglar Hemming Larsson (bomärkessigill) ett brev i Västervik (SD 2492).

1423 är Hemming i K faste på häradstinget (RAp 22/3).

1460–66(?) är Johan i K faste på häradstinget (StrLBp e 17/6, u å).

1502 är Ingolf i K faste på häradstinget (LundAp u d).

Kila

1364 *in Kilum* (DS 7269, avskr), 1544 *Kila* (SmH 1544:15) – 7 G, 3 e.

SmH **1 ky**, 1564 **1 fr**.

1 kruj.

- 1364 testamenterar Gudvast i Odensvi till sockenkyrkan och dess präst 10 alnar jord i K samt jord i Sannäs (DS 7269).
- 1562 har kyrkohemmanet åker till 2 tunnor och äng till 2 vinterlass (SmH 1562:2).
- 1562 förlänar Erik XIV en gård som räntar 15 marker smör till Svante Sture (se Stegeholm) (Sivers s 349–53).

Klint

- 1378 *i Klintta* (KrappSp 6/11, avskr), 1385 *i Klinta* (UUBp 24/6), 1459 *i Klyndt* (RAp 19/2) – 7 G, 4 e.
SmH **1 sk.**
- 1378 säljer Amund i K jord i Näringe (KrappSp 6/11).
- 1380–87 är Sigmund i K vid flera tillfällen faste på härads-tinget; 1387 är även Amund i K faste vid samma ting (LSBp 1380 10/11, UUBp 1385 24/6, VrångAp 1387 1/6).
- 1442 är Ernils i K nämndeman vid härads-tinget (RAp 12/5).
- 1458 ärver Ingemund Puke efter Ingolf i Öja 5 alnar jord i K (se Öja) (RApp 26/7).
- 1459 är Ernils i K faste på lagmansting (RAp 19/2).
- 1480-talet(?) är Simon i K faste på härads-tinget (G VIIa:23 f 37v, odat).

**Klockar-
gården**

- 1560 *Clockare gården* (SmH 1560:31).
SmH **1 ky**, 1564 **1 kyuj** (1565 **1 kruj**).

Klommersten

- 1545 *Klommersten* (SmH 1545:14) – 7 G, 3 e.
SmH 1545 (endast) **1 krt.**

Korsö

- 1482 *Kolasøø* (VLAp 1/6) – 7 G, 4 d.
- 1482 kärar sockenprästen herr Bo till Nils i Sanda och Jon i Kulla om ön K som av ålder legat under Prästgården, men som nämnda bönder försökt tillskansa sig utan varken brev eller goda vittnesmål. Prästen framlägger tre brev för rätten som bevisning samt omtalar att saken tidigare varit för rätta både inför biskopen, innehavaren av Stegeholm och för häradsrätten utan att ön kunnat dömas från sockenkyrkan. Sockenmännen Jon i Skälhem och Peder i Ekestorp vittnar om att ön

legat under prästgården 'två mansåldrar före oss och nu vid den tredje som är vid den yttersta ålder' och Olof Björnsson, vars far bott i Sanda, vittnar att man på dennes tid gjorde en överenskommelse om fälleskog på ön med den dåvarande sockenprästen herr Peder. (VLAp 1/6)

- Kulla** 1387 *a Kulla* (VrångAp 1/6), 1482 *i Kulla* (Tjustbygden 1987 s 30, avskr) – 7 G, 4 d.
SmH **1 sk.**
1387 är Peter i K faste på häradstinget (VrångAp 1/6).
1444 utfärdas fastebrev för K på Tjust häradsting. Vid lagmansting i Odensvi år 1601 där tvist om äganderätten till K behandlas stöder sig en part på detta brev. (G VIIa:23 f 42, regest)
1479 är Nils i K faste på häradstinget (G VIIa:23 f 79).
1482 tvistar Jon i K med sockenprästen om rätten till Kolrsö (se Kolrsö) (VLAp 1/6)
1504 är Per i K faste på häradstinget (G VIIa:23 f 147).
- Kvigestad** 1473 *Quiestadha* (VaKlJb 1480 f 20v), 1545 *Qvyestadh* (SmH 1545:14) – 7 G, 4 d.
SmH **1 aoe**, 1545 **1 vaktl**, 1560 **1 aoe**, 1564 **1 vaktl**.
1473 och 1502 äger Vadstena kloster en gård samt jord i *Kwlhwlt, som skänkts av Anders Haraldsson; 1473 är räntan på gården 3 mark gutniska och 1502 1:0 pn. Till gården brukas jord i Mulestad. (HH 16 s 68)
- *Kwlhwlt** 1473 *Kwlhwlt* (VaKlJb 1480 f 20v).
1473 och 1502 har Vadstena kloster en fjärdedel i K som Anders Haraldsson skänkte (se Kvigestad) (HH 16 s 68).
- Löta** 1380-talet(?) *i Lött* (VreS G 1, odat, avskr) 1544 *Lötha* (SmH 1544:15) – 7 G, 4 e.
SmH **1 sk.**
1380-talet(?) byter Lars i Ölvinge till sig 10 alnar jord i L av Bo Jonsson (Grip) (se Målsrum, Nya Västervik) (VreS G 1, odat).

- Mossefall** 1530 utfärdas brev på M (7 G, 3 d) på lagmansting hållet vid Lofta kyrka (G VII:23a f 46, regest).
- Mulestad** 1349(?) *in Mulastadh* (DS 4496), 1544 *Mulestada* (SmH 1544:15) – 7 G, 4 d.
SmH **2 sk.**
1349(?) ger Margareta Sunesdotter (båt), änka efter Ulf Abjörnsson (Sparre av Tofta), till sina barn sitt gods i M och i Solvestad, Hannäs sn, som ersättning för deras gods i Allhelgona, Gistads, Skeda och Tåby socknar som hon skänkt till den prebenda vid Linköpings domkyrka som stiftades efter mannens död (DS 4496).
1394 ger Nils Kista (?två spetsar) till Vadstena kloster som ingift med sin dotter Margareta en gård i M och jord i Veta och Östra Tollstads snr (se DV 110) (SRP 2731).
1397 ger Peder Lättig i morgongåva till sin hustru Kristina en gård i M (X 1 f 129v).
1473 och 1502 har Vadstena kloster en niondel av M som brukas under Kvigestad (se Kvigestad) (HH 16 s 68).
1504 är Hemming i M faste på häradstinget (HultaAp 25/6, G VIIa:23 f 147).
1515 är Peder i M nämndeman på häradstinget (HBR s 219).
1546 är Tore i M faste på häradstinget (HjortedKyAp 30/4).
- *Möbeck** 1460 *i Möbeck* (OdensviKyA C 1 s 12, avskr) – ev belägen mellan Mösjön och Gropgöl (7 G, 4 e).
1460 överlåter Nils Klebo till Peder Nilsson 22 alnar jord i M med tomt och tomtställe, jord och hus, i åker och äng, skog och fiskevatten, kvarn och kvarnställe (OdensviKyA C 1 s 12 f).
- Möckelhult** 1482 *i Møklehulth* (VLAp 1/6), 1544 *Myckelhultt* (SmH 1544:15) – 7 G, 3 d.
SmH **1 sä.**
1482 är Nils i M nämndeman på häradstinget (VLAp 1/6).

- Norringe**   Se Prästgården.
- Nätekil**   1544 *Nothekiill* (SmH 1544:15), 1562 *Nöttackill* (SmH 1562:2) – 7 G, 3 e.
SmH 1544–62 **1 kyuj**.
1562 förlänar Erik XIV en utjord som räntar 0:½ pn till Svante Sture (se Stegeholm) (Sivers s 349–53).
- Näringe**   1378 *i Nærengh* (KrappSpp 6/11, avskr), 1482 *i Nærengh* (C 23 f 13), 1544 *Neringe* (SmH 1544:15) – 7 G, 5 d.
SmH **1 sk**.
1378 säljer Amund i Klint till Jöns djäkn 2 alnar med hus och jord, åker och äng, skog och fiskevatten (KrappSpp 6/11).
1446 säljer Birgitta Turesdotter (båt) till Karl Knutsson (Bonde) ett ödegods i N (se Gällerskulla, Gladhammars sn) (C 4 f 11v, 37v, EEKb s 17f).
1473 ärver Ivar Axelsson (Tott), på sin hustru Magdalena Karlsdotters (Bonde) vägnar, en öde gård som räntar 0:0:8 pn (C 8 f 7, 8).
1482 upptas i Ivar Axelssons (Tott) jordebok ett ödetorp som räntar 0:0:8 pn (se Hovgården, Gladhammars sn) (C 23 f 13).
1488–94 har Magdalena Karlsdotter (Bonde) ett ödetorp (1489 'en gård', 1494 'ödejord') som räntar 0:0:8 pn (C 24 f 12, 27, 50v, VinsJb f 10).
1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin moster Magdalena Karlsdotter jord som räntar 0:0:8 pn (se Fågelvik, Tryserums sn) (RAp 25/1).
1540 ärver Anna Karlsdotter (Vinstorpaätten) en utjord som räntar ½:0 pn (se Hasselö, Lofta sn) (UUBp 2/5).
1552(?) upptas i jordebok efter Anna Karlsdotter (Vinstorpaätten, d 1552), änka efter Erik Eriksson d y (Gyllenstierna, d 1502), en utjord som räntar 0:3 landgillespn (AKJb).
1562 upptas i Jöran Erikssons (Gyllenstierna) jordebok en utjord som räntar ½ pund smör (FoR 32).

- Odensvi** 1358 *i Odenszwij* (DS 5840, avskr), 1364 *in Odenswij* (DS 7269, avskr), 1480-talet(?) *i Odensuj* (G VIIa:23 f 37v, avskr, odat) – kyrkby – 7 G, 3 e.
- 1358 tilldömer kung Erik Magnusson bönderna i O skog och fämark in till byn i Harg eftersom 'utgårdaby' enligt landslagen ska gå in till bolbyn på det sätt som Magnus Knutssons (Aspenäsätten) tidigare utfärdade dom vid räfsteting i Västervik utvisar (se SGL 10 s 189 f) (DS 5840).
- 1364 testamenterar Gudvast i O jord i socknen till sockenkyrkan och dess präst (se Kila) (DS 7269).
- 1480-talet(?) är Peder i O faste på häradstinget (G VIIa:23 f 37v, odat).

Odensviholm Se Harg.

- Ogestad** 1445 *i Vxstathom* (RAp 8/3), 1544 *Oxstada* (SmH 1544:15) – 7 G, 3 e.
SmH 1 sk.
1445 är Tore i O faste på häradstinget (RAp 8/3, RApp 8/3).
- Oppeby** 1387 *i Oppeby* (VrångAp 13/4, avskr), 1544 *Oppaby* (SmH 1544:15) – 7 G, 4 d.
SmH 2 sk.
1387 är Klas i O faste på häradstinget (VrångAp 13/4).

- Prästgården** 1470(?) *Odensui prestagård* (RApp 1462 7/2, odat, feldat, avskr) – nu Norringe – 7 G, 3 e.
- 1470(?) stadfäster Anna Gustavsdotter (Ängaätten) att fem tegar i 'Gudmundsäng' (*i Gudmundz ængh* – ligger enl avmätningsskarta från 1698 /Odensvi G73-37:1, LmV/ längst i SV intill Kyrksjön på P ägor) ska höra till Odensvi prästgård på det sätt som de fordomdags skänkts till kyrkans och prästgårdens bestånd, så som står skrivet i mässboken, för det att präst efter präst var söndag ska bedja för henne och hennes man Knut Bengtsson (Ulv) med fader vår, själamässa och trosbekännelse (*pater noster animaa och credo*) (RApp 1462 7/2, odat, feldat, avskr).

1523 redovisas prästgårdens inventarium enligt följande: 3 sångar med 5 lakan, 1 oxen om 8 mark gutniska, 5 får, 3 svin varav två årsgamla, 1 häst om 3:0 pn ('ej mer än årsgammal'), 2 små grytor, 1 *fotapanna*, 1 *bradepanna*, 1 handfat, 1 ny inmurad bryggpanna om 3 tunnor, 2 bryggkar 'som tre tunnor bryggas med 2 *stander*', 1 så, 14 vita 'spisefat', 15 vita tallrikar, 9 spann korn och råg, 1 lie, 1 bila, 1 skära, 1 kärra och 1 hyende (HBR s 582).

1560 har prästgården 16 tunnor åker samt äng till 26 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmerskog och någon svedjeskog, gott fiskevatten till gädda, abborre och mört samt 3 notvarp (SmH 1560:31).

Puttorp

1377 *i Pughathorpe* (VrångAp 31/10), 1380 *i Pukathorp* (LSBp 10/11) – gården avhyst och lagd under Ogestad på 1600-talet (Petersen s 154), gamla bytomten belägen vid nuv Eka (Odensvi G73-1:1, LmV) – 7 G, 3 e.

SmH 1 fr (1562 Birger Nilsson /Grip/).

Puttorp är 1482 sätesgård för frälsemannen Erik Andersson (Tjustbygden 1987 s 31, se PHT 1975 s 60).

1377 och –80 är Påvel i P faste på häradstinget (VrångAp 31/10, LSBp 10/11).

1423 är Markvard i P faste på häradstinget (RAp 22/3).

Ringsfall

1377 *i Ringfallom* (RAp 25/7, SRP 1869), 1460–66(?) *i Ringxfall* (StrLBp e 17/6, u å), 1544 *Ringzfall* (SmH 1544:15) – 7 G, 2 e.

SmH 1 sk.

1377 sitter Jon i R i kungsnämnd vid räfsteting i Bredvassa, Lofta sn (SRP 1869–70).

1385 är Inge i R faste på häradstinget (KrappSp 6/5, UUBp 5/8).

1386 är Inge 'Brödlunge' och Vinast i R fastar på häradstinget (SRP 2187).

1423 är Anders i R faste på häradstinget (RAp 22/3).

1460–66(?) säljer Sone länsman, på Johan Bengtssons väg-

nar, till Jon i R 20 alnar jord i R (StrLBp e 17/6, u å, se HSH 28 s 403 f)

1473 är Jon i R faste på häradstinget (RAp 1/1).

1482 sitter Jon i R som nämndeman vid lagmansdom i Gamla Västervik (Tjustbygden 1987 s 31).

1484 är Jon i R faste på häradstinget (RAp 26/6).

Rånestad

1383 *i Ranastadhom* (LSBp 19/6), 1544 *Ronestada* (SmH 1544:15) – 7 G, 4 e.

SmH **1 sk.**

1383 överlåter Johan Moltke och hans hustru Katarina Kettilsdotter (Glysing) till Bo Jonsson (Grip) 0:5 pn avrad (se Värnvik, Gamleby sn) (LSBp 19/6).

1390 är Karl i R faste på häradstinget (G VIIa:23 f 132).

1458 ärver Ingemund Puke efter Ingolf i Öja 9½ alnar jord i R (se Öja) (RApp 26/7).

Rössle

1544 *Risla* (SmH 1544:15) – 7 G, 3 d.

SmH **1 ky**, 1564 **1 fr.**

1562 har gården åker till 2 tunnor och äng till 3 vinterlass, gott mulbete, passlig fälle-, timmer- och vedskog, ollonskog till 4 svin samt en mjölkvarn 'då flod är' (SmH 1562:2).

1562 förläner Erik XIV en gård som räntar 15 marker smör till Svante Sture (se Stegeholm) (Sivers s 349–53).

Sanda

1387 *i Sandum* (VrångAp 13/4, avskr), 1387 *i Sandum* (VrångAp 1/6), 1482 *i Sandam* (HBR s 221), 1544 *Sånda* (SmH 1544:15) – 7 G, 4 d.

SmH **1 sk.**

1560–62 **1 kyäng.**

1387 är Lars i S faste på häradstinget (VrångAp 13/4).

1482 är Nils i S en av häradets synemän vid en rågångssyn (HBR s 219, 221).

1482 tvistar Nils i S med sockenprästen om rätten till Kolrsö (se Kolrsö) (VLAp 1/6)

- Sannäs** 1364 *in Sannæs* (DS 7269, avskr), 1544 *Sannes* (SmH 1544:15) – den övergivna bytomten ligger omkr 600 m SO om Olstorp (RAÄ Odensvi 209:1) – 7 g, 4 d.
SmH **1 sk.**
1364 testamenterar Gudvast i Odensvi till sockenkyrkan och dess präst 4 alnar jord i S (se Kila) (DS 7269).
- Skälhem** 1361 *i Skiælhem* (?DS 6510), 1429 *i Skælem* (VrångAp 20/6), 1482 *i Litzla Skæleem* (C 23 f 13) – 7 G, 4 f.
SmH **2 sä.**
1 säkvarn (saknas 1566–68).
1 ky (1544 'Lilla S'), 1564 **1 fr.**
1 fr (1562 Jöran Eriksson /Gyllenstierna/), (1544 'Lilla S'); öde 1568.
1361 är Ingeld i S faste på häradstinget; belägget kan även gälla S i Hallingebergs sn (?DS 6510).
1364 är Ödige i S faste på häradstinget; belägget kan även gälla S i Hallingebergs sn (DS 7270 1).
1383–86 är Karl i S vid flera tillfällen faste på häradstinget; beläggen kan även gälla S i Hallingebergs sn (?SRP 1938, 2187, UUBp 1384 1/10, 1385 5/8).
1429 är Peder i S faste på häradstinget (VrångAp 20/6).
1446 säljer Birgitta Turesdotter (båt) till Karl Knutsson (Bonde) ett ödegods i S (se Gällerskulla, Gladhammars sn) (C 4 f 11v, 37v, EEKb s 17 f).
1473 ärver Ivar Axelsson (Tott), på sin hustru Magdalena Karlsdotters (Bonde) vägnar, en öde gård som räntar 0:0:8 pn (C 8 f 7, 8).
1482 sitter Torsten i S som nämndeman vid lagmansdom i Gamla Västervik (Tjustbygden 1987 s 31).
1482 är Jon i S vittne på häradstinget (se Korsö) (VLAp 1/6).
1482 upptas i Ivar Axelssons (Tott) jordebok ett ödetorp i Lilla S som räntar 0:0:8 pn (se Hovgården, Gladhammars sn) (C 23 f 13).
1488 har Magdalena Karlsdotter (Bonde) ett ödetorp Lilla S som räntar 0:0:8 pn, 1489 och-94 kallas det 'ödejord', 1490 'en gård' (C 24 f 12, 27, 50v, VinsJb f 10).
1490 överlåter Nils i Västansjö, Dalhems sn, till Jon i

- Kasinge, Ukna sn, 1½ aln jord i Stora S och 5 alnar jord i Lilla S med åker och äng, skog och fiskevatten (G VIIa:23 f 49r-v).
- 1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin moster Magdalena Karlsdotter jord i Lilla S som räntar 0:0:8 pn (se Fågelvik, Tryserums sn) (RAp 25/1).
- 1540 ärver Anna Karlsdotter (Vinstorpaätten) jord i Lilla S som räntar 0:0:8 pn (se Hasselö, Lofta sn) (UUBp 2/5).
- 1552(?) upptas i jordebok efter Anna Karlsdotter (Vinstorpaätten, d 1552), änka efter Erik Eriksson d y (Gyllenstierna, d 1502), ett nybygge med 20 alnar jord som sår 2½ tunnor till ensäde, äng till 12 vinterlass, gott mulbete och utrymme, god vedbrand, timmerskog och gott fiskevatten; räntan är 0:2 landgillespn, 4 dagsverken och 2 årliga hästar (AKJb).
- 1562 upptas i Jöran Erikssons (Gyllenstierna) jordebok 'en liten jord' som räntar 0:2 pn och 2 årliga hästar (FoR 32).
- 1562 har kyrkohemmanet åker till 1½ tunna och äng till 5 vinterlass, passligt mulbete, passlig fälle-, timmer- och vedskog, ollonskog till 2 svin samt till fiske 2 notvarp (SmH 1562:2).
- 1562 förlämnar Erik XIV till Svante Sture, som del av underhåll för dennes grevskap, ett kyrkohemman som räntar 1 pund smör och 1 dagsverke förutom fodringen (se Stegeholm) (Sivers s 349–53).

Smitterstad Se Hallingebergs sn.

- Snärsfall** 1458 *i Snærisfall* (RApp 26/7), 1544 *Sneresfall* (SmH 1544:15) – 7 G, 3 e.
SmH 1 sä; öde 1567–70.
1 ky, 1564 1 fr; öde 1544, saknas 1569.
1 kruj.
- 1458 ärver Ingemund Puke efter Ingolf i Öja 13 alnar jord i S samtidigt som Johan Basse och hans syskon av Ingemund får 6:0 pn som ersättning för deras arvedel i S (se Öja) (RApp 26/7).

- 1562 har kyrkohemmanet åker till 1 tunna och och 2 skåpor, äng till 3 vinterlass samt passlig fälle-, timmer- och vedskog (SmH 1562:2).
- 1562 förlänar Erik XIV till Svante Sture, som del av underhåll för dennes grevskap, ett kyrkohemman som räntar 15 marker smör och 2 dagsverken förutom fodringen (se Stegeholm) (Sivers s 349–53).

Svarttorp

- 1544 *Swartatorp* (SmH 1544:15) – 7 G, 2 e.
SmH **1 sk**, 1562 **1 sä**; öde 1568–70.

Sörby

- 1387 *i Sudhureby* (VrångAp 1/6), 1408 *Datum Sudherby* (SD 983), 1473 *i Sudreby* (C 8 f 8) – 7 G, 3 e.
SmH **1 kruj**.
- 1387 byter Lars Nilsson i Sanda till sig 6 alnar jord av Johan ”Thyutboa” mot 12¹/₃ alnar jord i Vrångfall, Locknevisn (VrångAp 1/6).
- 1446 säljer Birgitta Turesdotter (båt) till Karl Knutsson (Bonde) en gård i S (se Gällerskulla, Gladhammarsn) (C 4 f 11v, 37v, EEKb s 17 f).
- 1473 ärver Ivar Axelsson (Tott), på sin hustru Magdalena Karlsdotters (Bonde) vägnar, en öde gård som räntar 0:0:16 pn (C 8 f 7, 8).
- 1482 upptas i Ivar Axelssons (Tott) jordebok en gård som räntar 1 mark gutniska (se Hovgården, Gladhammarsn) (C 23 f 13).
- 1488 har Magdalena Karlsdotter (Bonde) ett ödatorp som räntar 0:0:8 pn (C 24 f 12).
- 1489–90 undslipper landbon landgillet ’för byggning han skall bygga’ (C 24 f 27, 50v).
- 1494 har Magdalena Karlsdotter ödejord som räntar 0:0:8 pn (VinsJb f 10).
- 1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin moster Magdalena Karlsdotter ödejord som räntar 0:0:8 pn (se Fågelvik, Tryserums sn) (RAp 25/1).

Tretorp

- 1476 *i Træghatorp* (BromsSp 23/3), 1545 *Træiettorp* (SmH 1545:14), 1559 *Trægetorp* (SmH 1559:21) – 7 G, 4 e.
SmH 1545 **1 krt** (’nyupptaget’), 1559 **1 kr**.

- 1476 begår Magnus i T tolvmannaed på häradstinget (BromsSp 23/3).
- Tysebo** 1545 *Tiiszeboda* (SmH 1545:14) – 7 G, 5 d.
SmH **1 krt** (1545 öde).
- Öja** 1377 *i Øyæ* (VrångAp 31/10), 1387 *i Øyo* (VrångAp 1/6),
1445 *i Øghio* (RAp 8/3) – 7 G, 4 e.
SmH **1 sk.**
1377–87 är Lars i Ö vid flera tillfällen faste på häradstinget (VrångAp 1377 31/10, 1387 1/6, SRP 1938).
1431 är Ingolf i Ö faste på häradstinget; 1445 sitter han i nämnden vid lagmansting (RAp 1431 12/6, 1445 8/3, RApp 8/3).
1458 skiftar Ingemund Puke, Johan Basse och hans syskon samt Ernils i Klint arv efter Ingolf i Ö och hans tre söner varvid Ingemund Puke på sin del får 17 alnar jord i Ö samt jord i Havet, Klint, Rånestad och Snärnsfall, i Dövestad, Blackstads sn, Fedela, Larum och Vårum, Dalhems sn och i Hyllela, Ukna sn; dessutom får Johan Basse och hans syskon ersättning av Ingemund för sina arvedelar i Snärnsfall, Dövestad, Fedela, Vårum och Hyllela i socknar enligt ovan (RApp 26/7).
- Ölvinge** 1377 *i Ylinge* (VrångApp 4/4, avskr), 1380-talet(?) *i Ölvinge* (VreS G 1, odat, avskr), 1544 *Ilfvinge* (SmH 1544:15) – 7 G, 3 e.
SmH **1 kr** (1545 'nyupptagen').
1377 är Lars i Ö faste på häradstinget (VrångApp 4/4).

Överums socken

Överums socken bildades 1930 (Kbr 21/3) genom en sammanslagning av byar från följande socknar: **Lofa** – Olserum, Ryvenäs och Överum, **Västra Ed** – Skörserum, **Ukna** – Hyllela och Överström, **Dalhem** – Flugenas, Idåkra, Knuvebo, Möckelhult, Pjäkebo, Sedingsjö, Ulvsdal och Vallemåla, **Gamleby** – Djupedal (Lagerstedt s 51).

Dalhems socken

1344 *in Daleem* (Ca 8 nr 5).

1364 *i Daleem* (DS 7270 1).

1380 *innan Dalemps sokn* (RAp 21/10, SRP 1528).

1544 *Dalhems sokn* (SmH 1544:15).

Omfattning: Socknen behöll sin medeltida omfattning fram till 1885 då Fagerdal och Örshult genom kungligt brev överfördes till socknen efter att tidigare judiciellt ha legat i Kättilstads sn, Kinda hd, men kyrkligt tillhört Dalhem (SmH 1561:33, tl, Lagerstedt s 33, Kbr 26/11). Flugenä, Idåkra, Knuvebo, Möckelhult, Pjåkebo, Sedingsjö, Ulvsdal och Vallemåla utbröts 1930 och lades till den nybildade Överums sn (se Överums sn).

Kyrkan: Den medeltida stenkyrkan, med komplicerad byggnadshistoria, uppfördes troligen i slutet av 1200-talet. Den bestod av ett omkr 10 m (33 fot) långt långhus med valvslaget kor och hade senmedeltida takmålningar och inskriptioner i alla sina fyra valv. I långhusets västra del fanns en rundbågig öppning mot en kvadratisk medeltida tillbyggnad som i senare tid kallades 'Fagerdalskyrkan'. På norra sidan fanns en sakristia och i anslutning till långhuset ett timrat vapenhus. Kyrkan revs 1876 och den nya stod färdig 1878.

En senmedeltida nattvardskalk i förgyllt silver ska ha skänkts till kyrkan, eventuellt av Sten Sture d ä och hans hustru Ingeborg Åkesdotter (Tott). (Petersen s 232, 239, Rydström 6 s 111–117).

Kyrkby: Dalhem.

Runstenar saknas.

***Aardz** Se Rosendal.

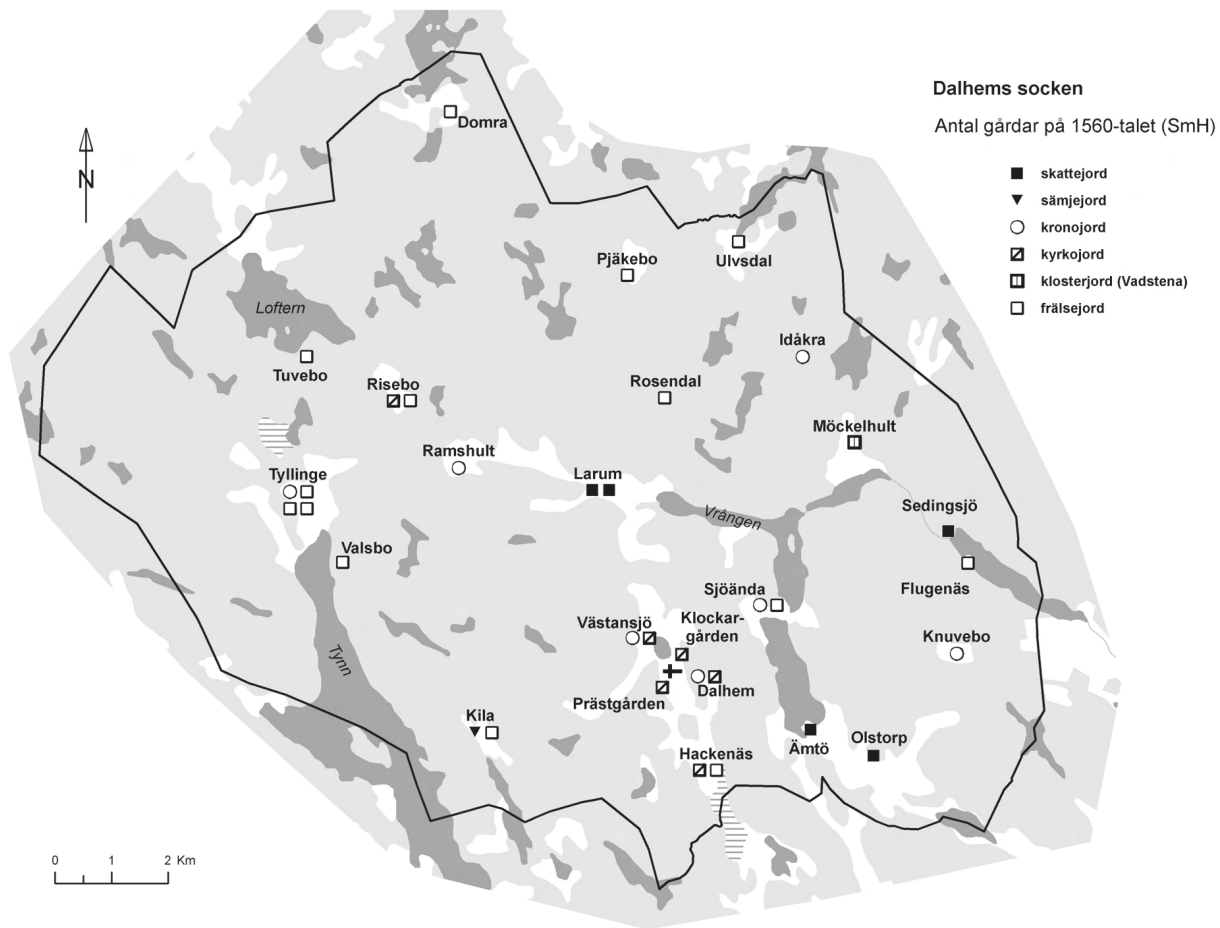
***Bergh** 1383 *Bergh* (DNorc 42), 1488 *i Borgh* (C 24 f 11v), 1500 *Borigh* (RAp 25/1).

1383 byter Bo Jonsson (Grip) till sig torpet B av Erik Valdemarsson (Folkungaättens Valdemarsgren) (se Tyllinge) (DNorc 42).

1482 upptas i Ivar Axelssons (Tott) jordebok ett ödetorp som räntar 0:0:2 pn (se Hovgården, Gladhammars sn) (C 23 f 13v).

- 1482 är Dan i B nämndeman på häradstinget (?VLAp 1/6, se OdensviKyA C 1 s 4).
- 1488–94 har Magdalena Karlsdotter (Bonde) ödejord som räntar 0:0:2 pn (C 24 f 11v, 27, 50v, VinsJb f 10).
- 1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin moster Magdalena Karlsdotter jord som räntar 0:0:2 pn (se Fågelvik, Tryserums sn) (RAp 25/1).
- Buttorp** 1383 byter Bo Jonsson (Grip) till sig torpet B (*Botcathorp*, 7 G, 6 c) av Erik Valdemarsson (Folkungaättens Valdemarsgren) (se Tyllinge) (DNorc 42).
- Dalhem** 1377 *i Dalem* (RAp 25/7, SRP 1870), 1544 *Dalhem* (SmH 1544:15) – kyrkby – 7 G, 5 e.
SmH **1 kr.**
1 ky, 1564 **1 fr.**
- 1377 är Torsten i D vittne vid råfsteting i Bredvassa, Lofta sn (SRP 1870).
- 1385 är Esbjörn i D fasteman på häradstinget (SRP 2133).
- 1480 ingår Jöns i D i en synenämnd rörande *Soolberga, Hallingebergs sn (Tjustbygden 1987 s 29).
- 1560 har kronogården åker till 4 tunnor och äng till 6 lass hö, något mulbete och utrymme, god timmerskog, något fiskevatten till gädda, abborre och mört samt 5 notvarp – kyrkohemmanet har åker till 4 tunnor och 2 skäppor samt äng till 5 lass hö, något mulbete och utrymme, god timmerskog, något fiskevatten till gädda, abborre och mört samt 5 notvarp; 1562 har hemmanet en mjölkvarn (SmH 1560:31, 1562:2).
- 1562 förlänar Erik XIV till Svante Sture, som del av underhåll för dennes grevskap, ett kyrkohemman som räntar 2 pund smör och 3 dagsverken förutom fodringen (se Stegeholm) (Sivers s 349–53).
- Domra** 1386 *i Domsrom* (C 4 f 38, avskr), 1451 *Dwmbra* (C 4 f 36v, avskr), 1453 *i Dombra* (SjSp 7/6), 1473 *i Dombro* (C 8 f 10v) – 7 G, 7 d.
SmH **1 kruj.**
1 fr (Erik Karlsson /Gyllenstierna/, 1562 Anna

- /Karlsdotter/ Gyllenstierna).
- 1386 säljer Inge Knutsson i Bestorp, Åtvids sn, till Ernils Gudmundsson (två blad) all sin ägolott i D som är en treding och därtill 1 aln jord som ligger norr om samma treding (C 4 f 38).
- 1390 är Tomas i D faste på häradstinget (G VIIa:23 f 132).
- 1451 säljer Katarina Olofsdotter, Ernils Gudmundssons änka, jord som räntar 0:2 pn till Karl Knutsson (Bonde) (se Säby, Hallingebergs sn) (C 4 f 9, 36v).
- 1453 ärver Karl Knutsson (Bonde) efter modern Margareta Karlsdotter (Sparre av Tofta) en jord i D (se Fågelvik, Tryserums sn) (SjSp 7/6).
- 1473 ärver Ivar Axelsson (Tott), på sin hustru Magdalena Karlsdotters (Bonde) vägnar, en öde gård i D som räntar 0:0:4 pn (se Säby, Hallingebergs sn) (C 8 f 4v, 9, 10v).
- 1475 uppåstas i Erik Erikssons d ä (Gyllenstierna) förläningsjordebok jord som utger 0:0:4 pn (C 15 f 10v).
- 1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin mor Kristina Karlsdotter jord som räntar 1 pund smör och 0:0:2 pn (se Fågelvik, Tryserums sn) (RAp 25/1).
- 1560 har gården åker till 2 tunnor och 4 skäppor samt äng till 8 lass hö, gott mulbete och utrymme, god svedje- och timmerskog, ollonskog till 6 svin, gott fiskevatten till braxen, gädda, abborre, mört och ål (SmH 1560:31).

Fedela

- 1458 i *Vædhla* (RApp 26/7), 1564 *Fedela eller Rydsåla* (SmH 1564:14) – 7 G, 6 d.
- SmH 1564 **1 kräng**; öde 1569.
- 1458 ärver Ingemund Puke efter Ingolf i Öja, Odensvi sn, 8¼ alnar jord i F samtidigt som Johan Basse och hans syskon av Ingemund får 3 alnar jord i Vårum som ersättning för deras arvedel i F (se Öja, Odensvi sn) (RApp 26/7).

*Finnestorp Se Rosendal.

Antal jordeboksenheter 1544/45 (1570)

	sk	så	kr	kruj	kräng	ky	kyt	kyuj	kyäng	vakl	fr	frt
Dalhem	--	--	1 (1)	--	--	1 (0)	--	--	--	--	0 (1)	--
Domra	--	--	--	1 (1)	--	--	--	--	--	--	1 (1)	—
Fedela	--	--	--	--	0 (1)	--	--	--	--	--	-	--
Flugenäs	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	0 (1)	--
Gammalskeda	--	--	--	1 (0)	--	--	--	--	--	--	-	1 (1)
Hackenäs	--	--	--	0 (1)	--	1 (0)	--	--	--	--	1 (1)	0 (1)
Håkanstorp	--	--	--	--	--	--	--	0 (1)	--	--	-	--
Idåkra	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-	1 (1)
Kila	--	1 (1)	--	--	--	--	--	--	--	--	1 (1)	--
Klockargården	--	--	--	--	--	0 (1)	--	--	--	--	-	--
Knuvebo	--	--	1 (1)	--	--	--	--	--	--	--	-	--
Korketorp	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-	1 (1)
Larum	2 (2)	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-	--
Möckelhult	--	--	--	--	--	--	--	1 (0)	--	1 (1)	-	--
Olstorp	1 (1)	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-	--
Pjäkebo	--	--	0 (1)	1 (0)	--	--	--	--	--	--	1 (1)	--
Ramshult	--	--	1 (1)	--	--	--	--	--	--	--	-	--
Risebo	--	--	--	--	--	1 (0)	--	1 (1)	--	--	1 (2)	--
Rosendal	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	1 (1)	--
Sedingsjö	1 (1)	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-	--
Sjöända	--	--	1 (1)	--	--	--	--	--	--	--	1 (1)	--
Tuvebo	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	1 (1)	--
Tyllinge	--	--	1 (1)	--	--	--	--	--	--	--	3 (3)	--
Ulvsdal	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	1 (1)	--
Unnersbo	--	--	--	--	--	--	--	--	0 (1)	--	-	--
Valsbo	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	1 (1)	--

Vårum	--	--	--	--	--	--	--	--	1 (1)	--	- -	--
Västansjö	--	--	1 (1)	--	--	1 (0)	--	--	--	--	0 (1)	--
Älgefall	--	--	--	--	--	--	0 (1)	--	--	--	--	--
Ämtö	1 (1)	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
Ögelbo	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	1 (1)
Summa	5 (5)	1 (1)	6 (7)	3 (2)	0 (1)	4 (1)	0 (1)	2 (2)	1 (2)	1 (1)	13 (17)	4 (5)

Dessutom redovisar längderna: **sät:** Vårum 1 (1) – **krt:** Gammalskeda 0 (1).

Flugenäs 1324 *de Fflugunæsy* (DS 2449), 1395 *wt aff Flughunæs* (BliAp 23/1), 1561(?) *Flugunes* (BNBJJb), 1564 *Flixhult* (SmH 1564:14), 1570 *Flughnäs* (SmH 1570:1) – 7 G, 6 f – nuv Överums sn.
SmH 1564 **1 fr**; öde 1567 och -69.

Frälsemannen Torgny skriver sig 1324 till F (DS 2449).

1380-talet(?) överlåter Johan Kuse till Bo Jonsson (Grip) 22¹/₃ alnar jord i F (VreS L 19, odat).

1386 köper Bo Jonsson av Lars i Forsby, Eds sn, 3 alnar jord i F med hus och jord, åker och äng (SjSp 13/1).

1390 är Per i F (*i Flixhult*) faste på häradstinget (G VIIa:23 f 132, avskr).

1395 omtalas vid jordbyte en hägnad (*enom hæghnadhe*) belägen västan om bäcken (*vestan bækkin*, bäcken =?Sedingsjöån) som 'var gången utav' F och till ?Sedingsjö (se Blidstena, Eds sn) (BliAp 23/1).

1561(?) upptas en tomt om 22 alnar i Birger Nilssons (Grip) och Brita Joakimsdotters (Brahe) jordebok (BN-BJJb).

***Flixhult** Se Flugenä.

***Gagnabirke** 1383 byter Bo Jonsson (Grip) till sig torpet G (*Gagnabirke* – ev beläget i närheten av vattendragen Stora och Lilla Gang, 7 G, 6 c) av Erik Valdemarsson (Folkungaättens Valdemarsgren) (se Tyllinge) (DNorc 42).

Gammalskeda 1453 *i Gamarskede* (SjSp 7/6), 1500 *Gamerskede* (RAp 25/1), 1544 *Gamblaskede* (SmH 1544:15), 1560 *Gammelske* (SmH 1560:31) – 7 G, 7 d.

SmH **1 kruj**, 1559 **1 kr**, 1560 **1 krt** 'nyss upptaget'.

1 frt (Erik Karlsson /Gyllenstierna/, 1562 Klas Åkesson /Tott/); öde 1567–68.

1453 ärver Karl Knutsson (Bonde) efter modern Margareta Karlsdotter (Sparre av Tofta) en småjord i G (se Fågelvik, Tryserums sn) (SjSp 7/6).

1475 upptas i Erik Erikssons d ä (Gyllenstierna) förlä-

ningsjordebok en ödejord som utger 0:0:2 pn (C 15 f 10v).

- 1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin mor Kristina Karlsdotter ödejord som räntar 0:0:2 pn (se Fågelvik, Tryserums sn) (RAp 25/1).
- 1560 har kronotorpet åker till 1 tunna och 2 skäppor samt äng till 3 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmerskog, ollonskog till 4 svin, gott fiskevatten till gädda, abborre och mört samt $\frac{1}{2}$ notvarp – frälsetorpet har åker till 4 skäppor och äng till 2 lass hö, gott mulbete och utrymme samt gott fiskevatten till gädda, abborre och mört (SmH 1560:31).

Hackenäs

- 1387 *i Hackanes* (VrångAp 13/4), 1473 *i Hagenes* (C 8 f 8), 1544 *Hackaness* (SmH 1544:15) – 7 G, 5 e.
- SmH **1 ky**, 1562 $\frac{1}{2}$ **ky**, 1564 **1 frt**; öde 1544.
- 1559 **1 kruj**, till ky ovan.
1 fr (Erik Karlsson /Gyllenstierna/).
- 1387 är Torsten i H faste på häradstinget (VrångAp 13/4).
- 1446 säljer Birgitta Turesdotter (båt) till Karl Knutsson (Bonde) ett ödetorp i H (se Gällerskulla, Gladhammars sn) (C 4 f 11v, 37v, EEKb s 17 f).
- 1473 ärver Ivar Axelsson (Tott), på sin hustru Magdalena Karlsdotters (Bonde) vägnar, en gård som räntar 0:0:10 pn (C 8 f 4v, 8).
- 1482 upptas i Ivar Axelssons (Tott) jordebok en gård som räntar 0:0:10 pn (se Hovgården, Gladhammars sn) (C 23 f 13).
- 1488–94 har Magdalena Karlsdotter (Bonde) en gård som räntar 0:0:10 pn (C 24 f 12, 27, 50v, VinsJb f 10).
- 1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin moster Magdalena Karlsdotter jord som räntar 0:0:10 pn (se Fågelvik, Tryserums sn) (RAp 25/1).
- 1560 har kyrkohemmanet åker till $1\frac{1}{2}$ tunna och 1 skäppa samt äng till 3 lass hö, något mulbete och utrymme samt god timmerskog; 1562 redovisas även ollonskog till 2 svin – kronoutjorden, som ligger i samma gårde som kyrkohemmanet, har äng till $\frac{1}{2}$ lass hö – frälse-

hemmanet har åker till 1 tunna och 4 skäppor samt äng till 4 lass hö, gott mulbete och något utrymme, ollonskog till 3 svin samt något fiskevatten till braxen, gädda, abborre och mört (SmH 1560:31, 1562:2).

1562 förlänar Erik XIV till Svante Sture, som del av underhåll för dennes grevskap, ett halvt kyrkohemman som räntar 15 marker smör (se Stegeholm) (Sivers s 349–53).

*Halssen 1383 byter Bo Jonsson (Grip) till sig torpet H (*Halssen*) av Erik Valdemarsson (Folkungaättens Valdemarsgren) (se Tyllinge) (DNorc 42).

Håkanstorp 1559 *Hocanatorp* (SmH 1559:21) – 7 G, 6 f.
SmH **1 kyäng**, 1560 till Sedingsjö.
1560 har H äng till 1 lass hö (SmH 1560:31).
1562 förlänar Erik XIV till Svante Sture, som del av underhåll för dennes grevskap, ett kyrkoutjord som räntar 0:½:0:6 pn; jorden anges ligga i Sedingsjö (se Stegeholm) (Sivers s 349–53).

Idåkra 1473 *Idwgle* (C 8 f 4v), 1475 *i Ydwgla* (C 15 f 10v), 1560 *Idåkra* (SmH 1560:31) – 7 G, 6 e – nuv Överums sn.
SmH 1560 (endast) **1 kr**.
1 frt (Erik Karlsson /Gyllenstierna/); öde 1569–70.
1473 ärver Ivar Axelsson (Tott), på sin hustru Magdalena Karlsdotters (Bonde) vägnar, jord som räntar 0:0:0:4 pn (C 8 f 4v).
1475 upptas i Erik Erikssons d ä (Gyllenstierna) förläningsjordebok en öde jord som utgör '2 gutniska' (C 15 f 10v).
1560 har kronogården varken åker eller äng, den har gott mulbete och utrymme, god timmerskog, något fiskevatten till gädda, abborre och mört samt 2 notvarp; gården anges vara byggd 1542 – frälsetorpet ligger för fädot (SmH 1560:31).

- Kila** 1456 *i Kilen* (C 4 f 11, avskr), 1514 *aff Kyla* (C 21 f 19), 1560 *Kila* (SmH 1560:31) – 7 G, 5 d.
- SmH **1 sä.**
1 fr (1569 Elsa Axelsdotter /Posse/).
- 1456 säljer Ida Johansdotter (Bülöw) till Karl Knutsson (Bonde) en gård i K (se Kvistrum, Gärdserums sn) (C 4 f 11).
- 1514 har Gunhild Johansdotter (Bese) jord som räntar 1½ pund smör (se Nygård, Lofta sn) (C 21 f 19).
 I en samtida, men odaterad räkenskap är räntan för K (*Kila*) 0:0:12 pn (C 40 f 11).
- 1553 upptas i jordebok över fru Gunhilds efterlämnade gods en gård som har åker till 5 spann, äng till 5 lass hö samt passligt mulbete och passlig näverskog, timmerskog, vedbrand och därtill gott fiskevatten; räntan är 1½ pund smör (BiS E 1986).
- 1560 får Elsa Axelsdotters (Posse) barn jord som räntar 1½ pund smör i arv efter sin far Axel Eriksson (Bielke) (se Nygård, Lofta sn) (BiS E 1986).
- 1560 har sänjegården åker till 1½ tunna och 1 skäppa samt äng till 7 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmerskog, något fiskevatten till gädda, braxen, abborre och mört samt 6 notvarp – frälsegården har åker till 1½ tunna och äng till 5 lass, gott mulbete och utrymme samt god timmerskog och något fiskevatten till braxen, gädda, abborre och mört (SmH 1560:31).
- Klockargården** 1560 *Klockaragården* (SmH 1560:31).
 SmH 1560 **1 ky.**
 1560 har gården åker till 3 skäppor samt äng till 1 lass hö ‘och skattar intet därav’ (SmH 1560:31).
- Knuvebo** 1362 *aff Knuwabodhum* (DS 6628), 1460–66(?) *i Knwabodhum* (StrLBp e 17/6, u å), 1544 *Knugebo* (SmH 1544:15) – 7 G, 5 f – nuv Överums sn.
 SmH **1 kr.**
 1362 är Jakob i K faste på häradstinget (DS 6628).
 1460–66(?) är Albrekt i K faste på häradstinget (StrLBp e 17/6, u å).

1560 har gården åker till 2 tunnor och 1 skäppa samt äng till 7 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmerskog, ollonskog till 6 svin, något fiskevatten till gädda, abborre och mört samt 4 notvarp (SmH 1560:31).

Korketorp

1414–29(?) *Kårcketorp* (U269a s 8, odat, avskr, regest), 1514 *aff Korpatorp* (C 21 f 19), 1560 *Kårkatorp* (SmH 1560:31) – tomten belägen omkr 1900 m NV om Tyllinge (RAÄ Dalhem 81:1) – 7 G, 6 c.

SmH 1 frt (Elsa Axelsdotter /Posse/); öde 1569–70.

1414–29(?) överlåter Bengt Tomasson (Pipa) till Albrekt Styke hela K och K kvarn (*Kårcketorpe quarnn*) förutom 14 alnar (se Böljerum, Gladhammars sn) (U 269a s 8, odat, avskr).

1514 har Gunhild Johansdotter (Bese) jord som räntar 1 pund smör (se Nygård, Lofta sn) (C 21 f 19).

I en samtida, men odaterad räkenskap är räntan för K (*Korkatørph*) 0:0:8 pn (C 40 f 11v).

1553 upptas i jordebok över fru Gunhilds efterlämnade gods en åbo som har åker till 3 spann, äng till 4 lass hö, passligt mulbete och passlig näverskog, timmerskog, vedbrand samt en kvarn som maler höst och vår; räntan är ½ pund smör (BiS E 1986).

1560 får Elsa Axelsdotters (Posse) barn jord som räntar ½ pund smör i arv efter sin far Axel Eriksson (Bielke) (se Nygård, Lofta sn) (BiS E 1986).

1560 har torpet åker till 4 skäppor samt äng till 3 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmerskog, någon svedjeskog och god bastskog, något fiskevatten till gädda, abborre och mört (SmH 1560:31).

Larum

1364 *af Lathorum* (DS 7270 1), 1380 i *Ladhurwme* (LSBp 10/11), 1544 *Laderum* (SmH 1544:15) – 7 G, 6 e.

SmH 2 sk.

1364 är Holmsten i L faste på häradstinget (DS 7270 1).

1380–95 är Peter i L vid ett flertal tillfällen faste på häradstinget (LSBp 1380 10/11, KrappSp 1381 9/2, SRP 1938, BliAp 1395 23/1).

1442 är Hans i L faste på häradstinget (RAp 12/5).

- 1458 ärver Ingemund Puke efter Ingolf i Öja, Odensvi sn, en kvarnsten i L (se Öja, Odensvi sn) (RApp 26/7).
- 1535 är Lars i L faste på häradstinget (VidaAp 8/5, 9/5).
- 1560 har ena gården åker till 4 tunnor och äng till 10 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmerskog, olonskog till 7 svin, gott fiskevatten till gädda, braxen, abborre och mört, 6 notvarp och ålfiske till 2 mark som tillhör båda gårdarna; den andra gården har åker till 4 tunnor och två skäppor samt äng till 9 lass hö, i övrigt samma (SmH 1560:31).
- Lixtorp** 1364 *af Liquisthorp* (DS 7270 1) – 7 G, 5 f.
- 1364 överlåter Johan Petersson, präst i Dalhem, till Asmund i Hysinge, Odensvi sn, 4 alnar jord som han tidigare fått av Östen och Gertrud i L; undantaget är ekskogen och fiskevattnet som han behåller i sin livstid varefter det ska övergå till Asmund eller dennes arvingar (DS 7270 1).
- Mabo** 1383 byter Bo Jonsson (Grip) till sig torpet M (*Madhabodhe*, 7 G, 6 d) av Erik Valdemarsson (Folkungaättens Valdemarsgren) (se Tyllinge) (DNorc 42).
- *Mwncathorp** 1383 *Mwncathorp* (DNorc 42), 1488 *aff Mwnthetorp* (C 24 f 11v), 1500 *Mwntætorp* (RAp 25/1).
- 1383 byter Bo Jonsson (Grip) till sig torpet M av Erik Valdemarsson (Folkungaättens Valdemarsgren) (se Tyllinge) (DNorc 42).
- 1482 upptas i Ivar Axelssons (Tott) jordebok ödejord som räntar 0:0:2 pn (se Hovgården, Gladhammars sn) (C 23 f 13).
- 1488–94 har Magdalena Karlsdotter (Bonde) ödejord som räntar 0:0:2 pn (C 24 11v, 27, 50v, VinsJb f 10).
- 1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin moder Magdalena Karlsdotter jord som räntar 0:0:2 pn (se Fågelvik, Tryserums sn) (RAp 25/1).
- Möckelhult** 1380 *Myklult* (RAp 21/10, SRP 1528), 1447 *Mykelhult* (VaKlJb s 32) – 7 G, 6 f – nuv Överums sn.

SmH 1545–62 **1 kyuj.**

1 vaktl.

- 1380 upplåter Sigge Holk till Sjunde Ragvaldsson och hans hustru Katarina Tegnesdotter (fem stjärnor), halva M mot den summa pengar som Bo Jonsson (Grip) betalat dem för deras gods Hunnekärr, Eds sn (se Hunnekärr, Eds sn) (SRP 1528).
- 1409 skänker Katarina Tegnesdotter, Sjunde Ragvaldssons änka, till Vadstena kloster sin del i M och underliggande torpet Vallemåla (*Valla male*) som båda är hennes fädernejord (SD 1072).
- 1418 skänker Katarina Tegnesdotter det hon äger i M med åker och äng, skog och fiskevatten, torp och torpstäl- len samt sin del i Holmbo, Ukna sn; allt detta med villkoret att hennes släktingar, om de önskar, ska få återlösa jorden för 150:0 pn (SD 2492).
- 1447 har Vadstena kloster M och torpet "Mala" (= Vall- emåla) som de har 'gott brev uppå' (VaKlJb s 32).
- 1456 stadfäster Johan i Karrum, Odensvi sn, på sin hus- tru Margits vägnar, och Joen i Svinebäck, Eds sn, på hustrun Ragnhilds vägnar donationen till Vadstena kloster gjord av 'vår kära fränka Katarina', Sjunde Ragvaldssons hustru, vilken omfattar en gård och gods i M. Bröderna Karl och Markvard Holbeck som också är rätta arvingar till jorden har på samma sätt stadfäst donationen i annat brev. (RAp 3/2)
- 1457 anges klostret ha 6(?) landbor i socknen som har humle och 'några ålar'; räntan är 3 mark gutniska (VaKlJb s 88).
- 1466 har klostret en landbo som räntar 3 mark gutniska, 16 ålar och 'halvan humle som året är till' (UUB C 32 f 8).
- 1473 räntar landbon 3 mark gutniska och 16 ålar (VaKlJb 1480 f 19v). Till gården ligger en liten bäckekvarn samt torpet Vallemåla och ödatorpet Holmbo, Ukna sn (HH 16 s 68).
- 1502 har klostret en gård som är 8 stänger och ligger för 1½ attung; klostret äger 7 stänger och sockenkyrkan 1 stång; räntan är 1:0 pn och 16 ålar (D 12 f 49v, 50).

De underliggande torpen är samma som 1473.

- 1560 har arv och eget-gården åker till 4 tunnor och äng till 6 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmerskog och någon näverskog, ollonskog till 8 svin samt gott fiskevatten till braxen, gädda, abborre och mört; landbon brukar dessutom en kyrkojord i samma gärde vilken ingen vet att åtskilja (SmH 1560:31).
- 1562 förlämnar Erik XIV till Svante Sture, som del av underhåll för dennes grevskap, en kyrkoutjord som räntar 0:1 pn (se Stegeholm) (Sivers s 349–53).
- *Nidhrafal** 1383 byter Bo Jonsson (Grip) till sig torpet N (*Nidhrafal*) av Erik Valdemarsson (Folkungaättens Valdemarsgren) (se Tyllinge) (DNorc 42).
- Olstorp** 1380 *i Olafsthorp* (LSBp 10/11), 1429 *i Olafstorp* (VrångAp 20/6), 1544 *Olstorp* (SmH 1544:15) – 7 G, 5 f.
SmH **1 sk.**
1380–95 är Östen i O vid ett flertal tillfällen faste på häradstinget (LSBp 1380 10/11, SRP 1599, 1938, 2118, 2133, A II 8 s 55, HUBp 1381 15/6, BliAp 1395 23/1).
1429 byter Mats i O bort jord i Vrångfall, Locknevi sn (VrångAp 20/6).
1438 är Karl i O faste på häradstinget (HultaAp 6/11, två brev).
1560 har gården åker till 5 tunnor och 2 skäppor samt äng till 11 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmerskog och näverskog, något fiskevatten till gädda, abborre och mört, ålfiske till 1 mark samt 4 notvarp (SmH 1560:31).
- Pjäkebo** 1453 *i Piäkeboda* (SjSp 7/6), 1473 *i Piakobode* (C 8 f 4v), 1544 *Piäckebo* (SmH 1544:15) – 7 G, 7 e – nuv Överums sn.
SmH 1560–62 **1 kyuj.**
1 kruj, 1560 **1 kr**, med kyuj och fruj i byn; saknas 1559 och från 1562.
1 fr (Erik Karlsson /Gyllenstierna/, 1562 Anna Karlsdotter /Gyllenstierna/), redovisas 1560 som fruj.

- 1453 ärver Karl Knutsson (Bonde) efter modern Margareta Karlsdotter (Sparre av Tofta) en gård i P (se Fågelvik, Tryserums sn) (SjSp 7/6).
- 1473 upptas vid arvskiftet efter Karl Knutsson en gård i P som räntar 1 pund smör för 0:2 pn samt 0:0:2 pn (C 8 f 4v).
- 1475 upptas i Erik Erikssons d ä (Gyllenstierna) förläningsjordebok en gård som utger 1 pund smör och 0:0:2 pn (C 15 f 10v).
- 1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin mor Kristina Karlsdotter jord som räntar 1 pund smör och 0:0:2 pn (se Fågelvik, Tryserums sn) (RAp 25/1).
- 1506 är Peder i P faste på häradstinget (HultaAp u d).
- 1560 har kronogården åker till 5 skäppor samt äng till 3 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmerskog, näverskog och hasselskog, något fiskevatten till gädda, braxen, abborre och mört, ålfiske till ½ mark samt 8 notvarp – kyrkoutjorden har åker till 4 skäppor och äng till 3 lass hö samt tillhör Ukna sockenkyrka – frälseutjorden har åker till 4 skäppor och äng till 2 lass hö (SmH 1560:31, 1562:2).
- 1562 förlänar Erik XIV till Svante Sture, som del av underhåll för dennes grevskap, en kyrkoutjord som räntar 0:1 pn (se Stegeholm) (Sivers s 349–53).

Prästgården 1560 har prästgården 7 tunnor åker samt äng till 25 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmerskog samt ollonskog till 5 svin, gott fiskevatten till gädda, abborre och mört samt 5 notvarp (SmH 1560:31).

Ramshult 1544 *Ramshultt* (SmH 1544:15), 1560 *Ramshult* (SmH 1560:31) – 7 G, 6 d.

SmH 1 kr.

1560 (endast) 1 **kyuj**, till kr ovan.

1560 har gården åker till 3 tunnor och 2 skäppor samt äng till 5 lass hö, gott mulbete och utrymme samt god timmerskog; kyrkoutjorden i byn ligger under samma avrad och kan inte utskiljas (SmH 1560:31).

Risebo

1324 *de Redesæbodum* (DS 2449), 1544 *Riissebo* (SmH 1544:15) – gamla bytomten ligger omkr 700 m NNV om den nuvarande – 7 G, 6 d.

SmH 1 ky, 1564 1 fr.

1 kyuj.

1 fr (Ivar Larsson /Hjortöätten/).

Frälsemannen Håkan skriver sig 1324 till R (DS 2449).

1554 byter Lars Tidemansson (Hjortöätten) bort till sin son Gotskalk jord som räntar 1 pund smör (se Lidhem, Locknevi sn) (SvHoA E VI a 2aa:3, nr 3).

1560 har frälsegården åker till 3 tunnor och äng till 13 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmerskog, olonskog till 6 svin, gott fiskevatten till ål, gädda, abborre och mört

Ivar Larsson har också en kyrkojord i samma gårde som ingen vet att utskilja; den räntar 0:3 pn (SmH 1560:31).

1562 förlänar Erik XIV till Svante Sture, som del av underhåll för dennes grevskap, en kyrkoutjord som räntar 0:3 pn (se Stegeholm) (Sivers s 349–53).

Rosendal

1473 *i Rosyndaal* (RAp 1/1), 1482 *i Aardz* (C 23 f 13v), 1488 *i Rosendal* (C 24 f 11v), 1489 *i Torppeo* (C 24 f 27), 1494 *i Arss* (VinsJb f 10), 1500 *Aass* (RAp 25/1), 1546 *Finnestorp* (ÖgH 1546:1), 1553 *Finnestörp* (SmH 1553:11), 1560 *Ars* (SmH 1560:31), 1564 *Torpet* (SmH 1564:14) – 7 G, 6 e.

SmH 1553–60 1 vakluj, till fr nedan.

1 fr (Erik Karlsson /Gyllenstierna/).

1473 får Vadstena kloster fasta på *Tiwdungen i R som Birgitta Haraldsdotter (Ångaätten) givit klostret (RAp 1/1).

1473 har klostret jord som räntar 1 mark gutniska (VaKlJb 1480 f 19v).

1482 upptas i Ivar Axelssons (Tott) jordebok ödejord som räntar 0:0:2 pn (se Hovgården, Gladhammars sn) (C 23 f 13).

1488–94 har Magdalena Karlsdotter (Bonde) en gård som

räntar 0:0:10½ pn (C 24 f 11v, 27, 50v, VinsJb s 10).

- 1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin moster Magdalena Karlsdotter jord som räntar 0:0:10½ pn (se Fågelvik, Tryserums sn) (RAp 25/1).
- 1502 har Vadstena kloster en gård som heter "Ardz" och somliga kallar R och en ålbäck där som kallas "Tiwdwnghen"; avraden är 0:0:8 pn (HH 16 s 68, D 12 f 50).
- 1546 räntar utjorden 0:2 pn; namnet står skrivet över ett överstruket "Smedztorp" (ÖgH 1546:1).
- 1560 har gården åker till 1 tunna och 4 skäppor samt äng till 6 lass hö, gott mulbete och utrymme, någon näverskog, ollonskog till 4 svin, något fiskevatten till braxen, gädda, abborre och mört; till gården brukas en klosterjord som har åker till 3 skäppor och äng till 2 lass hö (SmH 1560:31).

Sedingsjö

- 1379 *i Sidhinxedhe* (RAp 18/10, SRP 1455), 1544 *Sedingxö* (SmH 1544:15) – 7 G, 6 f – nuv Överums sn.
- SmH **1 sk**, 1560 med kyäng i Håkanstorp.
- 1379 och 1381 är Åsvald i S faste på häradstinget (SRP 1455, KrappSp 1381 9/2).
- 1395 överlåter vid ett trepartsbyte Nils Larsson i Forsby, Eds sn, till Sven Vastesson sin ägolott i S och i Skinnaretorp med allt som därtill hör samt 3½ alnar jord i en hägnad, belägen väster om bäcken, som förut tillhört Flugenas (se Blidstena, Eds sn) (BliAp 23/1).
- 1490 är Anders i S faste på häradstinget (G VIIa:23 f 49v).
- 1560 har gården åker till 4 tunnor och 2 skäppor samt äng till 5 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmerskog och näverskog, ollonskog till 6 svin, något fiskevatten till gädda, braxen, abborre och mört, ålfiske till 1 mark samt 6 notvarp (SmH 1560:31).

Sjöända

- 1383 *Siøanda* (LSBp 19/6), 1514 *aff Siøændæ* (C 21 f 19), 1544 *Siiöända* (SmH 1544:15) – 7 G, 6 e.
- SmH **1 kr**.
- 1 fr**; öde 1569–70.
- 1383 överlåter Johan Moltke och hans hustru Katarina

Kettilsdotter (Glysing) till Bo Jonsson (Grip) 19 alnar jord (se Värnvik, Gamleby sn) (LSBp 19/6).

1426 är Sjurd i S faste på häradstinget (BockAp 10/2).

1514 har Gunhild Johansdotter (Bese) jord som räntar 2 pund smör (se Nygård, Lofta sn) (C 21 f 19).

I en samtida, men odaterad räkenskap är räntan för S 2 pund smör (C 40 f 11v).

1553 upptas i jordebok över fru Gunhilds efterlämnade gods en gård som har åker till 5 spann, äng till 4 lass hö, passligt mulbete och passlig näverskog, timmerskog, vedbrand och därtill gott fiskevatten och en humlegård om 1 pund; räntan är 1½ pund smör (BiS E 1986).

1560 får Elsa Axelsdotters (Posse) barn jord som räntar 2 pund smör i arv efter sin far Axel Eriksson (Bielke) (se Nygård, Lofta sn) (BiS E 1986).

1560 har kronogården åker till 1 tunna och 2 skäppor samt äng till 4 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmerskog, något fiskevatten till gädda, braxen, abborre och mört, ålfiske till 1 mark samt 5 notvarp (SmH 1560:31).

Skinnaretorp 1395 *innan Skinnarathorpe* (BliAp 23/1) – 7 G, 6 f.

1395 överlåter Nils Larsson i Forsby, Eds sn, till Sven Vastesson sin ägolott i S med allt som därtill hör (se Blidstena, Eds sn) (BliAp 23/1).

*Snuggathorp 1383 byter Bo Jonsson (Grip) till sig torpet S (*Snuggathorp*) av Erik Valdemarsson (Folkungaättens Valdemarsgren) (se Tyllinge) (DNorc 42).

*Stubbathorp 1383 byter Bo Jonsson (Grip) till sig torpet S (*Stubbathorp*) av Erik Valdemarsson (Folkungaättens Valdemarsgren) (se Tyllinge) (DNorc 42).

*Swangadal 1383 *i Swangadal* (LSBp 19/6).

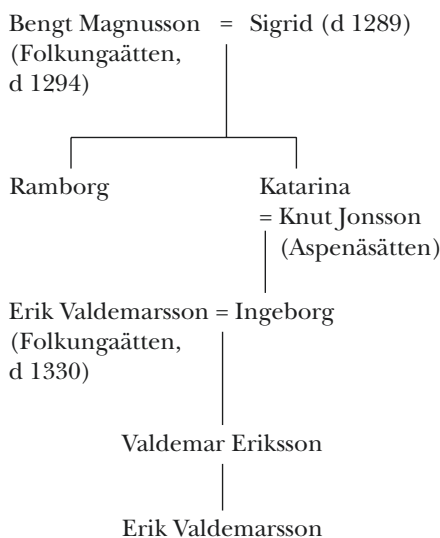
1383 överlåter Johan Moltke och hans hustru Katarina Kettilsdotter (Glysing) till Bo Jonsson (Grip) 14 alnar jord (se Värnvik, Gamleby sn) (LSBp 19/6).

- Tuvebo** 1383 *Tubbo bodhe* (DNorc 42), 1473 *i Twbbeode* (C 8 f 8), 1544 *Tubbo* (SmH 1544:15) – 7 G, 6 d.
SmH **1 fr** (Erik Karlsson /Gyllenstierna/).
1560 (endast) **1 fruj** (Erik Karlsson).
1383 byter Bo Jonsson (Grip) till sig torpet T av Erik Valdemarsson (Folkungaättens Valdemarsgren) (se Tyllinge) (DNorc 42).
1446 säljer Birgitta Turesdotter (båt) till Karl Knutsson (Bonde) en halv gård i T (se Gällerskulla, Gladhammars sn) (C 4 f 11v, 37v, EEKb s 17f).
1473 ärver Ivar Axelsson (Tott), på sin hustru Magdalena Karlsdotters (Bonde) vägnar, en halv gård som räntar 0:0:8 pn (C 8 f 4v, 8).
1482 upptas i Ivar Axelssons (Tott) jordebok en gård som räntar 0:0:19½ pn (se Hovgården, Gladhammars sn) (C 23 f 13).
1488–94 har Magdalena Karlsdotter (Bonde) en gård som räntar 0:0:19½ pn (1489 och 1494 0:0:18:4 pn) (C 24 f 11v, 27, 50v, VinsJb f 10).
1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin moster Magdalena Karlsdotter jord som räntar 0:0:19 pn (se Fågelvik, Tryserums sn) (RAp 25/1).
1560 har gården åker till 1 tunna och 3 skäppor samt äng till 3 lass hö, gott mulbete och utrymme, någon timmer- och svedjeskog, ollonskog till 4 svin samt gott fiskevatten till ål, braxen, gädda, abborre och mört; till gården brukas en utjord som har äng till 3 lass hö (SmH 1560:31).
- Tyllinge** 1318 *Curiam meam Tyllinghe* (DS 2145), 1383 *gardhin Thyllinge* (DNorc 42), 1429 *i Tøllinghe* (RAp 3/10), 1482 *i Tillinge* (C 23 f 13) – 7 G, 6 d.
SmH **1 kr.**
3 fr (Erik Karlsson /Gyllenstierna/).
1318 förordnar Ramborg Bengtsdotter (Folkungaättens lagmansgren) att hennes huvudgård T ska pantsättas som säkerhet för de legat hon ger i sitt testamente (DS 2145).

1383 byter Bo Jonsson (Grip) till sig av Erik Valdemarsson (Folkungaättens Valdemarsgren) gården T med en kvarn och ett ålfiske som ligger under gården samt jord i Bråbo och Kinda hdr mot jord i Österrekarne härad.

Under T ligger torpen Buttorp, *Yfurafal, *Nidhrafal, Tuvebo, *Snuggathorp, *Halssen, Mabo, *Mwncathorp, Valsbo, *Stubbathorp, *Bergh, Ögelbo och *Gagnabirke. (DNorc 42)

Arvs gången för huvudgården T framgår av nedanstående släkttavla:

Källor: ÄSF 1 s 41, 47 f.

1414–29(?) överlåter Bengt Tomasson (Pipa) till Albrekt Styke 10 alnar jord i T (se Böljerum, Gladhammars sn) (U 269a s 8, odat).

1429 byter Kerstin, Henekes ?hustru, och hennes son Tomas till sig av Albrekt Styke 10 alnar jord i T mot jord i Nygård, Lofta sn, och *Stene, Gamleby sn; vid samma tillfälle är Magnus i T faste på häradstinget (se Nygård, Lofta sn) (RAp 3/10).

1480-talet(?) är Lars i T faste på häradstinget (G VIIa:23 f 37v, odat).

- 1482 upptas i Ivar Axelssons (Tott) jordebok tre gårdar som vardera räntar 0:0:22 pn och tillsammans 2 pund ål; T rättardöme (*Tillinge rettare dømeth*) upptas som Ivars modernegods (se Hovgården, Gladhammars sn) (C 23 f 13r-v).
- 1482 är Lars i T faste på häradstinget (B 19 nr 258).
- 1488–90 har Magdalena Karlsdotter (Bonde) tre gårdar som vardera räntar 0:0:22 pn och 2 pund ål som utges vid jultiden (C 24 f 11v, 27, 50v)
- 1489 får Peder i T böta till Magdalena Karlsdotter 2 oxar för ett våldsvärk han gjort (C 24 f 32v).
- 1490 får Jon i T böta till Magdalena Karlsdotter 2 oxar för det han gått i löfte för en kvinna som sedan rymt (C 24 f 54).
- 1494 upptas i Magdalena Karlsdotters jordebok tre gårdar som vardera räntar 0:0:22 pn (Vinsjb f 10).
- 1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin moster Magdalena Karlsdotter tre gårdar som räntar 2½:2 pn (se Fågelvik, Tryserums sn) (RAp 25/1).
- 1515 är Lars Nilsson i T nämndeman på häradstinget (HBR s 219).
- 1560 har kronogården åker till 2 tunnor och 1 skäppa samt äng till 3 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmerskog och näverskog, ollonskog till 2 svin, gott fiskevatten till gädda, braxen, abborre och mört samt 2 notvarp – de tre fräsegårdarna har vardera åker till 4 tunnor och äng till 13 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmerskog, någon svedjeskog, sammanlagd ollonskog till 16 svin samt gott fiskevatten till braxen, ål och gädda (SmH 1560:31).

Ulvsdal

- 1451 *Vlffdal* (C 4 f 9, avskr), 1453 *i Vlffsdaal* (SjSp 7/6), 1544 *Ulfsdall* (SmH 1544:15) – 7 G, 7 e – nuv Överums sn.
- SmH 1 fr (Erik Karlsson (Gyllenstierna/).
- 1451 säljer Katarina Olofsdotter, Ernils Gudmundssons (två blad) änka, jord i U som räntar 0:18 pn till Karl Knutsson (Bonde) (se Säby, Hallingebergs sn) (C 4 f 9, 36v, avskr).

- 1453 ärver Karl Knutsson (Bonde) efter modern Margareta Karlsdotter (Sparre av Tofta) en gård i U (se Fågelvik, Tryserums sn) (SjSp 7/6).
- 1473 ärver Ivar Axelsson (Tott), på sin hustru Magdalena Karlsdotters (Bonde) vägnar, en gård i U som räntar 0:0:8 pn och 1 pund smör (se Säby, Hallingebergs sn) (C 8 f 4v, 10v).
- 1482 upptas i Ivar Axelssons (Tott) jordebok en gård som räntar 0:0:18 pn (se Hovgården, Gladhammars sn) (C 23 f 13).
- 1488 har Magdalena Karlsdotter (Bonde) jord som räntar 0:7 pn, 1489–94 en gård som räntar 0:0:18 pn (C 24 f 12, 27, 50v, VinsJb f 10).
- 1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin moster Magdalena Karlsdotter jord som räntar 0:6 pn (se Fågelvik, Tryserums sn) (RAp 25/1).
- 1560 har gården åker till 2 tunnor och 3 skäppor samt äng till 5 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmer-, näver- och svedjeskog, ollonskog till 4 svin samt gott fiskevatten till ål, braxen, gädda, abborre och mört (SmH 1560:31).
- Unnersbo** 1377 *Wnnolfbodhom* (RAp 25/7, SRP 1870), 1560 *Wnders bode* (SmH 1560:31) – 7 G, 5 d.
SmH 1560 **1 kyäng**, 1560 till Valsbo.
- 1377 är Peter i U vittne vid räfsteting i Bredvassa, Lofta sn (SRP 1870).
- 1560 har V äng till 2 lass hö (SmH 1560:31).
- 1562 förlänar Erik XIV till Svante Sture, som del av underhåll för dennes grevskap, en kyrkoutjord som räntar 0:½ pn; den anges ligga i Valsbo (se Stegeholm) (Sivers s 349–53).
- Vallemåla** Se Möckelhult.
- Valsbo** 1383 ... *alsbodhe* (DNorc 42), 1482 *i Walsbode* (C 23 f 13) – 7 G, 6 d.
SmH **1 fr** (Erik Karlsson /Gyllenstierna/), 1560 med kyuj i Unnersbo.

- 1383 byter Bo Jonsson (Grip) till sig torpet V av Erik Valdemarsson (Folkungaättens Valdemarsgren) (se Tyl-linge) (DNorc 42).
- 1482 upptas i Ivar Axelssons (Tott) jordebok en gård som räntar 0:0:10½ pn (se Hovgården, Gladhammars sn) (C 23 f 13).
- 1488–94 har Magdalena Karlsdotter (Bonde) en gård som räntar 0:0:10½ pn; 1489 och 1494 är Sune i V rättare (C 24 f 11v, 27, 50v, Vinsj b f 10).
- 1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin moster Magdalena Karlsdotter jord som räntar 0:0:10½ pn (se Fågelvik, Tryserums sn) (RAp 25/1).
- 1560 har gården åker till 2 tunnor och äng till 3 lass hö, gott mulbete och utrymme, god svedje- och timmerskog, ollonskog till 3 svin, gott fiskevatten till gädda, abborre och mört (SmH 1560:31).

Vårum

- 1458 *i Vadharum* (RApp 26/7) – 7 G, 6 d.
SmH **1 sät**; öde 1564–70.
1 kyäng.
1560 (endast) **1 kruj** till kr i Västansjö.
- 1458 ärver Ingemund Puke efter Ingolf i Öja, Odensvi sn, 4 alnar jord i V samtidigt som Johan Basse och hans syskon av Ingemund får 3 alnar jord i V som ersättning för deras arvedel i Fedla (se Öja, Odensvi sn) (RApp 26/7).
- 1560 har kronoutjorden enligt en överstruken anteckning äng till 2 lass hö (SmH 1560:31).

Västansjö

- 1377 *Wæstansio* (RAp 25/7, SRP 1870) – 7 G, 5 e.
SmH **1 ky**, 1564 **1 fr**, 1560 med kruj i Vårum.
1 kr.
- 1377 tilldöms Ingeborg Erengisladotter hälften av V, varav hon redan äger andra hälften i arv efter sina föräldrar, vilken hennes bror Tegne Jonsson redan överlåtitt till henne som ersättning för hennes av honom förskingrade lösören och bopenningar, men som han ändå pantsatt till herr Jon i Västervik; panten ska inom sex veckor återlämnas till Ingeborg (SRP 1870).

- 1482 är Karl i V en av häradets synemän vid en rågångssyn (HBR s 219, 221).
- 1560 har kronogården åker till 1½ tunna och 1 skäppa samt äng till 6 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmerskog och någon näverskog, något fiskevatten till gädda, abborre och mört samt 2 notvarp – kyrkohemmanet har åker till 3 tunnor och 2 skäppor samt äng till 5 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmerskog och någon näverskog, något fiskevatten till gädda, abborre och mört samt 2 notvarp; 1562 redovisas även en halv kvarnström (SmH 1560:31, 1562:2).
- 1562 förlämnar Erik XIV till Svante Sture, som del av underhåll för dennes grevskap, ett kyrkohemman som räntar 1½ pund smör (se Stegeholm) (Sivers s 349–53).
- *Yfurafal** 1383 byter Bo Jonsson (Grip) till sig torpet Y (*Yfurafal*) av Erik Valdemarsson (Folkungaättens Valdemarsgren) (se Tyllinge) (DNorc 42).
- Älgefall** 1562 *Älliafall* (SmH 1562:2) – tomten belägen omkr 700 m S om Ramshult (RAÄ Dalhem103:1) – 7 G, 6 d.
SmH 1562 **1 kyt** ('nybyggt').
1562 förlämnar Erik XIV till Svante Sture, som del av underhåll för dennes grevskap, ett kyrkohemman som räntar 0:1:0:6 pn och 4 dagsverken förutom fodringen (se Stegeholm) (Sivers s 349–53).
- Ämtö** 1379 *i Ämta* (SRP 1455), 1537 *i Emtha* (RAp 16/6) – 7 G, 5 e (Ämtöholm).
SmH **1 sk**.
1379, 1383 och 1385 är Lars i Ä faste på häradstinget (SRP 1455, 1938, 2133).
1395 är Torsten och Lars i Ä fastar på häradstinget (BliAp 23/1).
1411 är Sven i Ä faste på häradstinget (SD 1434).
1460 är Lars i Ä faste på häradstinget (OdensviKyA C 1 s 13).
1537 försäljer Johan Dansson i Ä jord i Björka, Eds sn (RAp 16/6).

- 1546 är Johan Dansson i Ä mätesman vid ett jordskifte i Hjorteds sn (HjortedKyAp 30/4).
- 1560 har gården åker till 6 tunnor och 5 skäppor samt äng till 16 lass hö, något mulbete och utrymme, god timmerskog, ollonskog till 6 svin, gott fiskevatten till gädda, braxen, abborre och mört samt 7 notvarp (SmH 1560:31).

Ögelbo

- 1383 *Øghlabodhe* (DNorc 42), 1489 *i Ykklebode* (C 24 f 27) – byplatsen belägen omkr 1600 m VNV om Govik (RAÅ Dalhem 70:1) – 7 G, 5 c.
- SmH **1 frt** (Erik Karlsson /Gyllenstierna/); öde 1567–69.
- 1383 byter Bo Jonsson (Grip) till sig torpet Ö av Erik Valdemarsson (Folkungaättens Valdemarsgren) (se Tyllinge) (DNorc 42).
- 1488–94 har Magdalena Karlsdotter (Bonde) jord (1490 och 1494 'ödejord') som räntar 0:0:2 pn (C 24 f 11v, 27, 50v, VinsJb f 10).
- 1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin moster Magdalena Karlsdotter jord som räntar 0:0:2 pn (se Fågelvik, Tryserums sn) (RAp 25/1).
- 1560 har torpet åker till 1 tunna och äng till 2 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmerskog, någon näver- och bastskog, samt något fiskevatten till abborre, mört och gädda (SmH 1560:31).

Eds socken

- 1313 *ecclesie Edh* (DS 2594).
- 1340 *in Eedh* (DS 3531, avskr).
- 1358 *parochia Edhe* (DS 5851).
- 1361 *i Ed sokn* (DS 6430).
- 1379 *i Edhboa sokn* (RAp 11/6, SRP 1430).
- 1382 *i Edhbo sokn* (UUBp 4/3).
- 1510 (omkr) *wed Edz kirke* (NBjb).

Omfattning: Socknens utbredning har sedan medeltiden och 1500-talet förändrats ett flertal gånger. Slätvik, som i SmH konsekvent redovisas under Tryserums sn, anges i ett flertal källor från 14- och 1500-talen som liggande i Eds sn varför socknens norra gräns mot Tryserum måste betraktas som osäker beträffande senmedeltiden (se Slätvik, Tryserums sn). Öarna Lilla och Stora Askö, Horsö, Lilla och Stora Kalvö samt Torrö (sannolikt även Flatvarp) överfördes till Lofta sn omkr 1562, men återgick senare (SmH).

I samband med att ett träkapell byggdes på Åsviks bymark i början av 1600-talet bildades ett kapellag bestående av socknens kustområde. Vilka byar som tillhört kapellaget har något varierat, men följande byar torde dock ha räknats dit då det 1884 erhöll status som separat jordebokssocken (Kbr 4/7): Askö, Bredal, Brändemåla, Bäckaskog, Draget, Glo, Gålemåla, Horsö, Härvik, Järnemåla, Kaggebo, Kalvö, Koppemåla, Kråkvik, Licknevarp, Långgrådna, Ramsdal, Skillered, Torpa, Torrö, Vindö, Väländebo, Västerum och Åsvik. Vid samma tillfälle erhöll kapellaget sockennamnet Östra Ed och övriga delen av socknen Västra Ed. I samband med att Överums socken 1930 bildades avskildes Skörserum (Kbr 21/3). (Lagerstedt s 53 f, Petersen s 299)

Kyrkan: En romansk kyrka omvandlades till en stor korsformad kyrka redan under medeltiden. Det rakslutna koret hade en trefönstergrupp inom en större murnisch (Småland s 68). En sakristia tillkom under 1400-talet. I samband med att den nuvarande kyrkan uppfördes fick man tillstånd att låta den gamla ”anordnas till passande ruin” varvid man rev kyrkans tak. Större delen av de medeltida inventarierna deponerades i samband med detta hos Vitterhetsakademien. De inköptes 1910 och förvaras idag på SHM. Den nuvarande kyrkan som stod färdig 1863 ligger strax söder om den medeltida kyrkoruinen.

Av medeltida inventarier återstår en dopfunt från 1200-talet och ett helgonskåp (Katarina av Alexandria) från omkr 1520. På SHM finns ett triumfkrucifix och en skadad S:t Mikael från 1200-talet, en S:t Olof från 1300-talets början, ett helgonskåp med Anna själv tredje från 1400-talets andra fjärdedel och ett helgonskåp med S:t Mikael från omkr 1500 (MBv). Där finns dessutom en valvbricka från 1500-talets början och senmedeltida textilier.

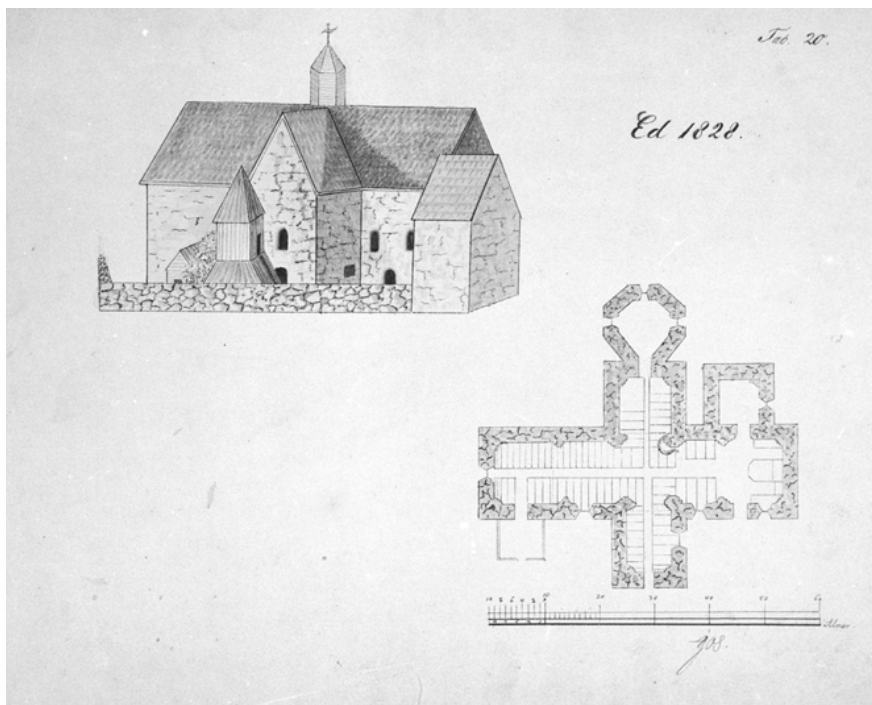
Från 1500-talets första årtionden härrör ett praktfullt importerat altarskåp med snidade passionsmotiv, ursprungligen försett med en målad datering 1526 (MBv, Småland s 95). Det är försett med ätterna Grips och

358 Tjusts härad

Trolles släktvapen, säkerligen skänkt av Nils Bosson (Grip, d 1522) och hans hustru Anna Arvidsdotter (Trolle, d 1532). (Petersen s 278, 288, GoS 1999–2000 s 12, SHM, inv 3776, 14061)

Kyrkby: Ed.

Runstenar Sm 147 Eds gamla kyrka (nu i Prästgården), Sm 148 Lilla Hälleberg (försvunnen), Sm 149 Lilla Hälleberg (fragment, nu i kyrkan).

Eds kyrka, teckning av, och plan över kyrkan 1828 (foto ATA).

Alboga 1368 *Olauer Albugha* (DS 7703), 1560 *Alboghe eng* (SmH 1560:31) – för ängens läge se avmätningsskarta från 1699 (Västra Ed G112-15:1, LmV) – 7 G, 6 h.

SmH 1 askläng.

1368 är Olof Alboga faste på häradstinget (DS 7703).

1375 (omkr) säljer Kristina Magnusdotter, abbedissa i Askeby kloster, på sitt konvents vägnar till Bo Jonsson (Grip) ett torp som heter A och ligger vid 'Edbo kvarn' (VreS M 8, odat).

1560 har socknens präst Askeby klostres äng i A på vilken 15 lass hö bärgas (SmH 1560:31).

*Andrisamale 1347 *Andrisamale* (DS 4128) – se *Tokanes.

Askö, Lilla 1418 *oc Lithla Askøø* (SD 2454), 1544 *Lilla Askö* (SmH 1544:15) – 7 H, 5 b – nuv Loftahammars sn.

SmH 1544–62 **1 kr**; se Lilla A, Lofta sn.

1418 pantsätter Ficke Bülow till Otte Peccatel jord i Lilla A (se *Flothøø) (SD 2454).

1545 redovisas A i jordeboken under rubriken 'Edsskären' (se Horsö) (SmH 1545:14).

Askö, Stora 1300 (omkr) *usque Askø* (DIt s 48, odat, avskr), 1453 *pa Askø* (SjSp 7/6), 1500 *po Askwoo* (RAp 25/1), 1544 *Stora Askö* (SmH 1544:15) – 7 H, 5 b – nuv Loftahammars sn.

SmH 1544 (endast) **3 fr**.

1453 ärver Karl Knutsson (Bonde) efter modern Margareta Karlsdotter (Sparre av Tofta) fyra gårdar på A (se Fågelvik, Tryserums sn) (SjSp 7/6).

1473 och -75 upptas tre frälsegårdar i Erik Erikssons d ä (Gyllenstierna) förläningsjordebok som vardera utger 2:0 pn (C 15 f 5, 9).

1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin mor Kristina Karlsdotter tre gårdar som vardera räntar 2:0 pn (se Fågelvik, Tryserums sn) (RAp 25/1).

1562 upptas i Jöran Erikssons (Gyllenstierna) jordebok tre gårdar som vardera räntar 0:12 pn (FoR 32).

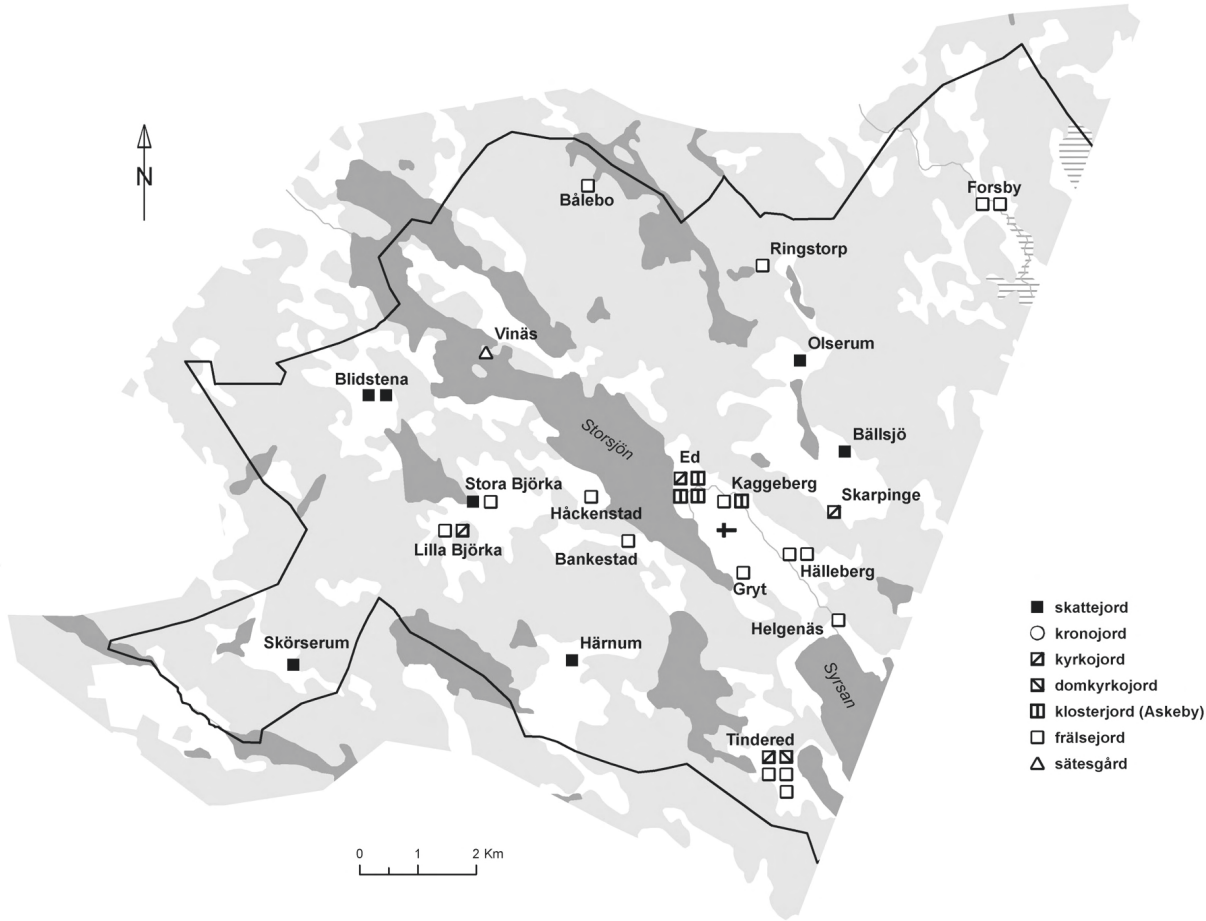
*Baggabodhom 1382 *i Baggabodhom* (UUBp 4/3).

1382 överlåter Gustav Matsson (stjärna) till Bo Jonsson (Grip) 2 stänger jord i B (se Dynestad, Lofta sn) (UUBp 4/3).

Bankestad 1379 *i Bankastadh* (RAp 18/10, SRP 1455), 1543 *Bunkestadh* (SmH 1543:8) – 7 G, 6 h.

SmH **1 deäng** (Dekanatet i Linköping); saknas 1556.

1560–62 **1 fr** (Birger Nilsson /Grip/).

Eds socken

Antal gårdar på 1560-talet (SmH)

Antal jordeboksenheter 1544/45 (1570)

	sk	kr	ky	kyuj	kyäng	½ kyäng	de	deuj	deäng	askl	askläng	fr	½ fr
Alboga	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 (1)	-	-
Askö, Lilla	-	-	1 (0)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Askö, Stora	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3 (0)	-
Bankestad	-	-	-	-	-	-	-	1 (1)	1 (1)	-	-	-	-
Björka	1 (1)	-	1 (1)	1 (1)	-	-	-	-	-	-	-	2 (1)	-
Blidstena	2 (1)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bredal	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 (1)	-
Bredvassa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2 (1)	0 (1)
Brevik	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 (1)	-
Brändemåla	1 (1)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bålebo	-	-	-	-	1 (1)	-	-	-	-	-	-	1 (1)	-
Bällsjö	1 (1)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Djurnäs	-	-	-	-	-	-	2 (2)	-	-	-	-	-	-
Ed	-	-	1 (1)	-	-	-	-	-	-	3 (3)	-	-	-
Forsby	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2 (2)	-
Glo	-	-	1 (1)	-	-	-	-	-	-	-	-	3 (2)	-
Grindebo	-	-	-	-	1 (1)	-	-	-	-	-	-	1 (1)	-
Gryt	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 (1)	-
Grötebo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 (1)	-
Helgenäs	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 (1)	-
Hellerö	2 (2)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2 (2)	-
Hockläva	-	-	-	1 (1)	-	-	-	-	-	-	-	1 (1)	-
Holm	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0 (2)
Horsö	-	-	1 (0)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hulta	1 (1)	-	-	-	-	-	-	1 (1)	-	-	-	-	-
Håckenstad	-	-	-	-	-	-	-	1 (1)	-	-	-	1 (1)	-
Hälleberg	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2 (2)	-
Härnum	1 (1)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Härvik	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 (1)	-

Kageberg	--	--	--	--	--	--	--	--	--	1 (1)	--	1 (1)	--
Kagebo	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	1 (1)	--
Kalvö, Lilla	--	1 (0)	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
Kalvö, Stora	--	1 (0)	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
Koppemåla	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	1 (1)	--
Kråkvik	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	3 (3)	--
Licknevarp	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	0 (1)	--
Lislekutt	1 (1)	--	--	--	--	--	1 (1)	--	--	--	--	--	--
Långgrådna	2 (2)	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	3 (3)	--
Löckerum	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	1 (1)	--
Melby	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	1 (1)	--
Nocketorp	1 (1)	--	--	--	--	--	--	--	1 (0)	--	--	--	--
Olserum	1 (1)	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
Ramsdal	--	1 (1)	--	--	--	--	--	--	--	--	--	1 (1)	--
Skarpinge	--	--	1 (1)	--	1 (1)	--	--	--	--	--	--	--	--
Skillered	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	1 (1)	--
Skörserum	1 (1)	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
Sundby	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	1 (1)	--
Svinebäck	--	--	--	--	1 (1)	--	--	--	--	--	--	1 (1)	--
Tindered	--	--	0 (1)	1 (0)	--	--	1 (1)	--	--	--	--	3 (3)	--
Torpa	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	1 (1)	--
Torrö	--	1 (0)	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
Troserum	--	--	--	--	1 (1)	--	--	--	--	--	--	2 (2)	--
Vindö	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	4 (4)	--
Vråka	--	--	1 (1)	--	3 (2)	2 (2)	1 (1)	--	--	--	--	4 (4)	--
Väländebo	--	--	1 (1)	--	--	--	--	--	--	--	--	1 (0)	0 (1)
Västerum	1 (2)	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
Ålehorva	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	1 (1)	--
Åsvik	--	--	1 (1)	--	--	--	--	--	--	--	--	1 (1)	--
Summa	16 (16)	6 (1)	7 (8)	3 (2)	8 (7)	2 (2)	5 (5)	3 (3)	2 (1)	4 (4)	1 (1)	58 (52)	0 (4)

Dessutom redovisar längderna: **skäng:** Melby 1 (1) – **kruj:** Hocklova 1 (0) – **kyholme:** Vråka 0 (1) – **frt:** Björka 0 (1).

- 1379 är Olof i B faste på häradstinget (SRP 1455).
 1383 erhåller Bo Jonsson (Grip) vid jordskifte med Askeby klosterns konvent 1 attung i B (se Ed) (SRP 1988).
 1385 är Folke i B faste på häradstinget (UUBp 24/6).
 1510(omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok en gård som räntar 2 pund smör och 0:0:4 pn (NBjb).
 1543 ligger en dekanäng i Birger Nilssons (Grip) gods; Nils i Ed räntar 0:1 pn (SmH 1543:8).
 1562 upptas i Birger Nilssons (Grip) jordebok en gård som räntar 2 pund smör, 0:2 pn och 2 årliga hästar (BNjb).

- *Barnagyl** 1383 *i Barnagyl* (RAp 13/12, SRP 1988).
 1383 erhåller Bo Jonsson (Grip) vid jordskifte med Askeby klosterns konvent ½:0 pn avrad i B (se Ed) (SRP 1988).

- *Biörnstorp** 1380 (omkr) *Biörnstorp* (VreS J 16, avskr) – beläget mellan Storsjön och Stora Sved i anslutning till sockengränsen mot Ukna (7 G, 7 h) (VinäsK).
 1380 (omkr) säljer Håkan i B sin jord i B och i *Koppetorp till Bo Jonsson (Grip) (VreS J 16, se HH 4 s 358).

- Björka** 1372 *i Byrkiom* (?DS X 144), 1378 *i Bierke* (?UUBp 6/11), 1383 *i Littabirke* (RAp 13/12, SRP 1988), 1460 *i Birkiom* (RAp 30/4), 1537 *i Store Berka* (RAp 16/6), 1561(?) *Stora Byerka* (BNBJb), 1569 *Lilla Biercha* (SmH 1569:11) – 7 G, 6 g-h.
 SmH **1 sk.** (Stora B)
1 ky. (Lilla B)
1 kyuj (1545 *Mossamo*, 1562 *Mäzone*). (Lilla B)
1 fr. (Stora B)
1 fr (1562 Birger Nilsson /Grip/), saknas 1562–68, 1569 **1 frt.** (Lilla B)
 1372 är Helge i B faste på häradstinget (?DS X 144).
 1383 erhåller Bo Jonsson (Grip) vid jordskifte med Askeby klosterns konvent en humlegård i Lilla B, belägen i Sven Kullens bol (*vt af Swens Kulla bole*) (se Ed) (RAp 13/12, SRP 1988).

- 1380-talet(?) upplåter Ödige i B till Bo Jonsson (Grip) 2 alnar jord i B (VreS L 32).
- 1410 är Tyrgils i B vittne vid biskop Nils' i Linköping kanonisationsprocess (ProcNic s 347).
- 1460 är Nils i B faste på häradstinget (?RAp 30/4).
- 1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok 11 alnar jord som räntar 0:0:10 pn och en gård i Lilla B som räntar 5 pund smör (NBjb).
- 1537 överlåter Jon Dansson i Ämtö, Dalhems sn, 38 alnar jord till Hans Arvidsson i Stora B (RAp 16/6).
- 1561(?) omtalas Birger Nilssons (Grip) och Brita Joakimsdotters (Brahe) jordebok en gård i Stora B om 11 alnar jord (BNBjjb).
- 1562 upptas i Birger Nilssons (Grip) jordebok två gårdar, en i Lilla B och en i Stora B; de räntar båda vardera 1 pund smör och 1 årlig häst (BNjb).
- 1562 har kyrkohemmanet jord till 4 tunnor och äng till 3½ vinterlass, gott mulbete samt god timmer- och vedskog och ollonskog till 2 svin (SmH 1562:2).
- 1562 förlänar Erik XIV till Svante Sture, som del av underhåll för dennes grevskap, en gård som förutom fodringen räntar 2 pund smör, 6 dagsverken och 10 lass ved (se Stegeholm) (Sivers s 349–53).
- Björkstubbe** 1510 (omkr) i *Birke stubbe* (NBjb) – 7 G, 5 j (Björkstubbegårdet).
- 1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok 10 alnar ödejord i B (NBjb).
- 1524–65(?) intygar herr Nils i Ed, Johan i Härnum och Sone i Blidstena att de haft Måns i B till förhör varvid han berättade att han hade tillstånd av Birger Nilsson (Grip) att av ödemark uppbygga B (VreSJ 3, odat, avskr).
- 1562 upptas i Birger Nilssons jordebok ett torp som räntar 0:1:0:12 pn (BNjb).
- Blidstena** 1361 i *Blistenom* (DS 6430), 1395 i *Blisteen* (BliAp 23/1) – 7 G, 6 g.
SmH 2 sk, 1564 1 sk.

- 1361 säljer Magnus Gislesson (Sparre av Aspnäs) till herr Peder i Ed jord i B till ett värde av 21:0 pn, vilken tilldömts honom från Orike som saköre; senare samma år utfärdas fasta på häradstinget (DS 6430, 6510).
- 1377–84(?) överlåter Erengisle Sunesson (båt) till Bo Jonsson (Grip) 10 alnar jord i en äng i *Waldelöth varav han fått hälften av Vaste i B och den andra hälften av Orike i B (se Bredvassa) (VreS K 27, odat).
- 1395 genomförs ett trepartsbyte enligt följande: Sven Vastesson överlåter till Anders i B och hans son Torgils all sin ägolott i B, som är hans fädernearv, samt hälften av vad hans syster Ramborg äger i B, som är 0:2 pn skäppan, resten behåller hon – Anders i B och hans son Torgils överlåter till Nils Larsson i Forsby, jord i Kattedal, Tryserums sn – Nils Larsson i Forsby överlåter till Sven Vastesson jord i Sedingsjö och Skinnaretorp, Dalhems sn (BliAp 23/1).⁵
- 1482 är Nils i B en av häradets synemän vid en rågångssyn (HBR s 219, 221).

Bredal

- 1420-talet(?) *Brededaall* (U 269a s 7, odat, avskr), 1453 *i Brededal* (BhSp 23/4), 1484 *i Brededall* (RAp 22/ 9), 1514 *aff Bredadal* (C 21 f 18) – 7 H, 7 a (Bredalsgården) – nuv Östra Eds sn.
- SmH 1 fr (1562 Elsa /Axelsdotter/ Posse).
- 1420-talet(?) byter Jeppe Skytte bort 6½ stänger jord i B till Arend Styke (se Glo) (U 269 a s 7, odat).
- 1453 ärver Knut Bengtsson (Ulv) efter sin mor Birgitta Arendsdotter (Styke) 'ett gods som heter' B (se Eneby, Odensvi sn) (BhSp 23/4).
- 1475 upptas i Erik Erikssons d ä (Gyllenstierna) förläningsjordebok en ödejord som ska utge 2 mark gutniska (C 15 f 9).
- 1484 får Birgitta Knutsdotter (Ulv) vid arvsuppgörelse med sina bröder jord i B som räntar 2 mark gutniska (se Nygård, Lofta sn) (RAp 22/9).
- 1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok en gård som räntar 0:0:8 pn (NBjb).
- 1514 har Gunhild Johansdotter (Bese) jord som räntar

⁵Jfr DMS 4:4 s 167 där en avskriftsversion av brevet felaktigt medtagits.

0:0:16 pn (se Nygård, Lofta sn) (C 21 f 18).

I en samtida, men odaterad räkenskap är räntan för B densamma (C 40 f 10v).

1553 upptas i jordebok över fru Gunhilds efterlämnade gods en gård som har åker till 5 spann, äng till 10 lass hö och passlig näver-, timmer- och ållonskog, passligt mulbete och gott fiskevatten; räntan är ½:0 pn (BiS E 1986).

1560 upptas i Marina Nilsdotters (Grip) jordebok jord som räntar 0:0:8 pn (Svinebäcks rd) (Rött nr 300).

1560 får Elsa Axelsdotters (Posse) barn jord som räntar 0:4 pn i arv efter sin far Axel Eriksson (Bielke) (se Nygård, Lofta sn) (BiS E 1986).

Bredvassa

1382 i *Bredhawasse* (UUBp 4/3), 1510 (omkr) i *Bredwasse* (NBjb) – 7 G, 5 j.

SmH 2 fr, 1565 1 fr + ½ fr (1 Erik Jönsson /Rosenstråle/).

1377–84(?) säljer och upplåter Erengisle Sunesson (båt) till Bo Jonsson (Grip) för 150 mark lödigt silver allt gods han äger i Tjust och som i brevet uppräknas efter åtkomst enligt följande: – 'alla de näs' som tidigare tillhört Magnus Karlsson (stjärna) och som Erengisle fick av Nils Magnusson (stjärna) och Tegne Jonsson (fem stjärnor) omfattande jord i B, Ed, Grindebo, Grötebo, ?Kaggebo, Lislekutt, *Myklarum, Rössel, Sundby, Torpa, Vråka och Ålehorva med jord, eldbrand, fägång, alla tillägor och alla kvarnar samt utgång mitt ut i sjön; – jord i Lislekutt, Troserum och Vråka som han fått av Sune i Vråka och dennes bror Lek; – jord i *Dytemåla, Hellerö, Kölebo, Löckerum, Väländebo, denna sn, i Aleglo, Averum, Bredvassa, Byvik, Hallmare, Hulöhamn, Lerglo, Mistekärr, Risebo, Råsdal, Sondered, Sten och Äskedal, Lofta sn, som han fått av Eske i *Eskawarp, Tryserums sn; – jord i *Waldelöth och en inte namngiven äng som han fick av Vaste i Blidstena; – jord i *Waldelöth som han fick av Orike i Blidstena; – jord utan uppgift om åtkomst i Härnum, Kölebo, Lislekutt, Tråthult, Ålhorva och Åsvik, denna sn, i Löckerum, Gamleby sn, samt

i Bågvik och Uknö, Lofta sn. (VreS K 27, odat, se DS 7630).

- 1382 överlåter Gustav Matsson (stjärna) till Bo Jonsson 2 stänger jord i B (se Dynestad, Lofta sn) (UUBp 4/3).
- 1455 ärver Bo Nilsson (Grip) efter sin mor jord i B som räntar 4 mark 6 öre gutniskt mynt (se Vinäs) (Rääf 1:119).
- 1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok en gård som räntar 7 mark gutniska (NBJb).
- 1538 (omkr) upptas i Kerstin Nilsdotters (Grip, d 1538) jordebok en gård som räntar 0:14 pn och ½ tunna torsk (se Löckerum) (KNJb).

Brevik

- 1510 (omkr) i *Bredewigh* (NBJb) – 7 H, 6 a.
SmH 1 fr (Klas Jöransson /Stiernsköld/).
- 1455 se Flothøø.
- 1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok en gård som räntar 4 mark gutniska; under gården ligger också en äng som heter *Tawemala (NBJb).
- 1560 upptas i Marina Nilsdotters (Grip) jordebok en gård som räntar 1:0 landgillespn, 4 skilling sillpnr, 6 vita till hästhö (*folle höö*) och 1 fjärding torsk (Svinebäckers rd) (Rött nr 300).
- 1562 upptas i Birger Nilssons (Grip) jordebok en gård som räntar 1 tunna torsk, ½ pund torkade gäddor och 0:1:0:6 pn; ingen fodring utgår (BNJb).

Broby

- 1510 (omkr) *Brooby* (NBJb) – 7 G, 7 j.
- 1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok ödeterpet B som ligger till Skillereds kvarn, samt en äng som räntar 1 mark gutniska och som Nils köpte av Ingegerd i Bredvassa (NBJb).

Brändemåla

- 1510 (omkr) *aff Brendemale* (NBJb), 1544 *Brendemola* (SmH 1544:15) – 7 G, 8 j – nuv Östra Eds sn.
SmH 1 sk.
- 1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok jord som räntar 1 pund smör (NBJb).

- Bålebo** 1482 *i Bolaboda* (?HBR s 221, avskr), 1510 (omkr) *i Bøllebode* (NBJb) – 7 G, 7 h.
 SmH **1 kyäng** (1545 *Vållaliidt*, 1569 *Bollelyd*).
1 fr (Birger Nilsson /Grip/).
 1482 är Jon i B en av häradets synemän vid en rågångssyn; belägget kan även avse B, Tryserums sn (HBR s 219, 221).
 1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok en gård som räntar 1½ pund smör (NBJb).
 1561(?) omtalas en gård i B i Birger Nilssons (Grip) och Brita Joakimsdotters (Brahe) jordebok (BNBJb).
 1562 upptas i Birger Nilssons jordebok en gård som räntar 2½ pund smör och 2 årliga hästar (BNJb).
- Bäckaskog** Se Svinebäck.
- Bällsjö** 1372 *i Bælsiø* (DS X 144, avskr), 1382 *i Bælgisio* (RAp 8/11, SRP 1775) – 7 G, 6 i.
 SmH **1 sk**.
 1372 är Holmsten i B faste på häradstinget (DS X 144).
 1380–85 är Vaste i B vid flera tillfällen faste på häradstinget (TjHdAp 1380 30/6, KrappAp 1381 9/2, SRP 1775, 2118).
 1429 är Nils i B faste på häradstinget (VrångAp 20/6).
 1532 återdömer Gustav I till Nils Ragvaldsson i Öndal, Ukna sn, den gård i B som hans svärfar av nödtvång och 'oförståndeliga' sålt till Olof Nilsson i B för 18 danska mark utan att köpet enligt landslagen blivit lagbundet och lagståndet (GR 8 s 75 f, se G VIIa:23 f 102r-v).
- Djursnäs** 1340 *Datum Jurnæs* (DS 3531, avskr), 1341 *in curia Iurnæs* (DS 3590, avskr), 1543 *Juresnæs* (SmH 1543:8) – 7 G, 5 i.
 SmH **2 de** (Dekanatet i Linköping); 1549–51, 1555–56 och –59 brukar en landbo båda gårdarna.
 I Djursnäs har sannolikt Peter Ragvaldsson sin sätesgård 1340–41 (DS 3531, 3590, 3605).

370 Tjusts härad

- 1562 har gården jord till 8 tunnor och äng till 18 vinterlass, passligt mulbete, ollonskog till 16 svin samt fiskevatten med 12 notvarp och mjölkvarn 'då stor flod är' (SmH 1562:2).
- 1562 säljer Erik XIV jord i D till Charles de Mornay (se Rumma, Gladhammars sn) (RAp 9/10).

*Digrakil 1347 *Digrakil* (DS 4128) – se *Tokanes.

Djupkällan 1510 (omkr) *Diwbekelle* (NBjb) – 7 G, 7 i.
1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok 23 alnar ödejord i D (NBjb).

Draget 1510 (omkr) *heder Drag* (NBjb), 1562 *Dragitt* (BNjb) – 7 H, 7 a – nuv Östra Eds sn.
1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok ett ödetorp D, beläget vid Ramsdal, som räntar 0:0:4 pn (NBjb).
1562 upptas fiskevatten vid D i Birger Nilssons (Grip) jordebok (BNjb).

*Dwgedall 1510 (omkr) *Dwgedall* (NBjb).
1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok 10 alnar ödejord i D (NBjb).

*Dyllenäs Se Ed.

*Dytemåla 1377–84(?) överlåter Erengisle Sunesson (båt) till Bo Jons-son (Grip) $\frac{6}{10}$ aln i D (*Dytemåla*) som han fått av Eske i *Eskawarp, Tryserums sn (se Bredvassa) (VreS K 27, odat, avskr).

Ed 1370 *prope molendinum Edhwæ* (DS 8068), 1473 i *Eedh* (RAp 1/1), 1545 i *Edhs kyrckeby* (SmH 1545:14) – kyrkby – 7 G, 6 h.
SmH **1 ky.**
3 askl.
1370 testamenterar Sigrid Magnusdotter (stjärna) till prästbordet en lycka nära kvarnen i Ed med Åsen

- ([*qvern*] *aasen*, 7 G, 6 h) (se Trostad, Lofta sn) (DS 8068).
- 1377–84(?) överlåter Erengisle Sunesson (båt) till Bo Jonsson (Grip) en kvarn (*Edboo quarn*) som tidigare tillhört Magnus Karlsson (stjärna) (se Bredvassa) (VreS K 27, odat, avskr).
- 1370-talet(?) överlåter Katarina Knutsdotter (?ginbalk) till Bo Jonsson 0:12 jord i *Edboo lötum som kallas *Dyllenäs (VreS L 35, odat).
- 1383 skiftar abbedissan Märta Haraldsdotter och konventet i Askeby jord med Bo Jonsson varvid denne erhåller 4 attungar jord i E och fjärdedelen av ålfisket (*af alafiskeno*) därstädes, 0:6 pn avrad i kyrkotorpen (*i kirkiothorpeno i Edhe*) samt jord i Bankestad, *Barnagyl, Lilla Björka, Hunnekärr, Hållerstorp, Kaggeberg, *Lyghnobæk, *Møiokulla, Skarpinge, Tindered och Vinäs, denna socken, i Dunketorp, Friggestorp, Gullebo, *Smitzmala, Åsebo och 'Åsebomåla', Gärdserums sn, i Bredal och Grävsätter, Hannäs sn, i *Algutz æng, Nybbla och Vinö, Lofta sn, i Baldersberg och Botorp, Ukna sn, i Fröjerum, Yxnerums skate, samt en tomt i Västerviks stad; konventet erhåller vid skiftet jord i Grebo, Landeryds, S:t Lars, Skrukeby och Svinstads snr samt i Norrköpings stad (SRP 1988, VreS K 22).
- 1409(?) säljer Katarina Tegnesdotter (fem stjärnor) till Ermegård Johansdotter (Bülow) E kvarn i norra strömmen (*Edhboo Quarn i Nörre strömen*) (se Vinäs) (VreS L 27, odat, avskr).
- 1429 är Peder i E faste på häradstinget (VrångAp 20/6).
- 1473 och 1484 är Anders i E faste på häradstinget (RAp 1473 1/1, 1484 26/6).
- 1502 är Nils i E faste på häradstinget (LundAp u d).
- 1510 (omkr) redovisas i Nils Bossons (Grip) jordebok E kvarn (*Edbo quarn*) med allt ål- och laxfiske, utrymme mitt upp i sjön som kallas *Wæd samt tredjedelen av ålfisket vid E (*wed Edh*) och en öde horva nära kyrkan som klockaren brukar inneha på arrende; allt liggande direkt under Vinäs (NBjb).

- 1559 informerar Gustav I sin son Erik att Birger Nilsson (Grip) utan kronans vilja och tillåtelse inkräktat på dennas ström vid E (GR 29 s 131 f).
- 1562 har kyrkohemmanet jord till 2 tunnor och äng till 4 vinterlass, passligt mulbete samt passlig fälle-, timmer- och vedskog (SmH 1562:2).
- 1562 upptas i Birger Nilssons jordebok tre torp varav torparen Jöns räntar 0:3 pn, Sven skräddare 0:2 pn och blinda Karin inte räntar något alls (BNJb).
- 1562 förlänar Erik XIV till Svante Sture, som del av underhåll för dennes grevskap, en gård som förutom fodringen räntar 0:6 pn, 6 dagsverken och 6 lass ved (se Stegeholm) (Sivers s 349–53).

*Edboo   Se Ed.
lötum

*Edhboo   Se Ed.
quarn

Flatvarp   1562 *Flateuarp* (FoR 32) – 7 H, 5 b – nu i Loftahammars sn.
1562 upptas i Jöran Erikssons (Gyllenstierna) jordebok ett nybygge som räntar 1 fjärding sill (FoR 32).

*Flothøø   1418 *wppa Flothøø* (SD 2454), 1455 *Flodøø* (Rääf 1:119), 1510 (omkr) *paa Flode* (NBjb) – nu Åsvikelandet (7 H, 6 a).
1418 pantsätter Ficke Bülow till Otte Peccatel tre gårdar på F: Koppemåla, en gård i Åsvik och den gård som Olof Broga sitter på, samt jord på Lilla Askö, Lilla Kalvö och på Kvädö, Tryserums sn, med åker och äng, skog och fiskevatten, torp och torpställen (SD 2454).
1455 ärver Bo Nilsson (Grip) efter sin mor fem gårdar på F varav tre ligger i Kråkvik; de två ej namngivna gårdarna ligger antagligen i Brevik och Åsvik (se Vinäs) (Rääf 1:119).
1510 (omkr) anges i Nils Bossons (Grip) jordebok en gård i Glo ligga på F (se Glo) (NBjb).

- Fläggestad** 1380-talet(?) i *Fläggestadhe* (VreS L 16, odat, avskr), 1510 (omkr) *Flægistaa* (NBjB) – 7 G, 6 h.
 1380-talet(?) säljer Jon Brodersson och hans hustru Margit Ragvaldsdotter till Bo Jonsson (Grip) 3 attungar jord i F (VreS L 15, odat).
 1380-talet(?) säljer Tyrgils i F till Bo Jonsson 2 alnar jord i F (VreS L 16, odat).
 1510 (omkr) brukas F som ödeäng under Vinäs (NBjB).
- Forsby** 1379 i *Forsby* (RAp 11/6, SRP 1430) – 7 G, 7 i.
 SmH **2 fr** (Jöran Eriksson /Gyllenstierna/).
 1379 är Lars i F faste på häradstinget (SRP 1430).
 1386 säljer Lars i F jord i Dalhems sn (se Flugenas, Dalhems sn) (SjSp 13/1).
 1395 avhänder sig vid ett trepartsbyte Nils Larsson i F jord i Dalhems sn mot jord i Tryserums sn (se Blidstena) (BliAp 23/1).
 1399 är Lars i F löftesman på häradstinget (SDHi 4).
 1426 är Nils i F faste på häradstinget (BockAp 10/2).
 1455 ärver Bo Nilsson (Grip) efter sin mor jord i F som räntar 2 mark 7 öre gutniskt mynt (se Vinäs) (Rääf 1:119).
 1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin mor Kristina Karlsdotter jord som räntar 2:0 pn (se Fågelvik, Tryserums sn) (RAp 25/1).
 1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok en gård som räntar 4 mark gutniska (NBjB).
 1538 (omkr) upptas i Kerstin Nilsdotters (Grip, d 1538) jordebok en gård som räntar 0:7 pn (se Löckerum) (KNjB).
 1562 upptas i Jöran Erikssons (Gyllenstierna) jordebok en gård som räntar 0:12 pn, 3 spann tullmjöl och 6 årliga hästar (FoR 32).
- Forsorum** 1510 (omkr) *heder Forsserum* (NBjB), 1562 *Forsrum* (BNjB) – 7 G, 6 j.
 1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok en äng som räntar 1 pund smör (NBjB).
 1562 upptas i Birger Nilssons (Grip) jordebok en liten äng

i F; enl en överstruken anteckning räntar ängen 1 pund smör, ligger i Lofta sn samt lyder till Vinäs och bärgas 'till gården' (jfr Forserum, Lofta sn) (BNJb).

- *Fykælle** 1510 (omkr) *Fykælle* (NBJb).
1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok F, ett ödetorp som ligger vid Vråka (NBJb).

- Glo** 1368 *i Glo* (DS 7703) – 7 H, 8 a – nuv Östra Eds sn.
SmH **1 ky.**
3 fr (1 Elsa Axelsdotter /Posse/), 1564 **2 fr.**
- 1368(30/5) pantsätter Björn i G till Bo Jonsson (Grip) 4 fulla stänger jord i G och G fäste (*i Glo festom*) med alla de torp och torpställen som ligger därunder samt två kvarnar: en vid *Querna mala och en annan vid Licknevarp, med en bäck som heter 'Globäck' (*Globæk*), allt med åker och äng, hus och jord, skog och fiskevatten. Av panten ska hälften lösas i lika delar smör och reda pengar nästkommande midsommar och resterande summa lösas på samma sätt nästa S:t Lars dag (10/8). Om betalningen inte sker på utsatta dagar tillfaller jorden Bo Jonsson och hans arvingar till evärdelig ägo. (DS 7703)
- 1377 utfärdar Cecilia Ödgesdotter köpebrev på den jord i själva G och i alla torp därunder (*i Glo festæ ... batha i Glo sielfue swa oc i allom thorpom*) som Bengt Simonsson, hennes avlidne make, sålde till Bo Jonsson med hus och jord, åker och äng, skog och fiskevatten samt erkänner sig ha fått full betalning i reda penningar och i smör (RAp 10/12).
- 1379 säljer Dan i Skrickerum, Tryserums sn, och hans bror Torsten till Bo Jonsson 5½ alnar jord i G och allt G fäste (*oc alla Glo festa*), både i torp och i bäcken med hus och jord, åker och äng, skog och fiskevatten; tre dagar senare fastfars köpet på tinget (RAp 18/10, 21/10).
- 1423 byter Sten Turesson (Bielke) och hans hustru Margareta Karlsdotter (Sparre av Tofta) bort till Jeppe Petersson 'kallad Skytte' och hans hustru Katarina

- Fickesdotter en gård i G, samt jord i Slätvik, Tryserums sn, och Tingstad, Lofta sn, med hus och jord, åker och äng, allmänningsskog och annan skog, torp och torpställen, kvarnar och kvarnställen, strömmar och fiskevatten och därtill 40:0 pn mot jord i Järsö, Gladhammars sn, i Bankeböte, Björnvarp, *Eskawarp och Jeppes eventuella rättighet i Fågelviks ägor samt 'alla dessa ängar och ägodelar som härefter skrivet står' nämligen *Kiilsæng, ?Kroksö, Västanbäck, *Ravastakiil och *Sigfridsmala, allt i Tryserums sn. Om Glo, Slätvik och Tingstad i framtiden med rätt går ur Jeppes, hans hustrus eller deras arvingars ägo ska Sten eller hans arvingar inom sex veckor ge lika gott gods igen, till låge och värde. (RAp 8/4)
- 1420-talet(?) byter Jakob Petersson, 'kallad Jeppe Skytte', bort till Arend Styke 6 ½ stänger jord i G, och jord i Bredal och Licknevarp samt i Arnö, Besdalen och Slätvik, Tryserums sn, 'allt före *Holman och Hangeholman' i Gryts sn (U 269 a s 7, odat).
- 1453 ärver Knut Bengtsson (Ulv) efter sin mor Birgitta Arendsdotter (Styke) en gård i G (se Eneby, Odensvi sn) (BhSp 23/4).
- 1455 ärver Bo Nilsson (Grip) efter sin mor jord i G som räntar 4 mark gutniska (se Vinäs) (Rääf 1:119).
- 1484 får Birgitta Knutsdotter (Ulv) vid arvsuppgörelse med sina bröder jord i G som räntar '4 mark och 4 gutniska' (se Nygård, Lofta sn) (RAp 22/9).
- 1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok en gård som räntar 3 pund smör och 1:0 pn (NBjb).
- 1514 har Gunhild Johansdotter (Bese) jord som räntar 1:0 pn (se Nygård, Lofta sn) (C 21 f 18).
- 1538 (omkr) upptas i Kerstin Nilsdotters (Grip, d 1538) jordebok en gård som räntar 3 pund smör, 1:0 pn och ½ tunna torsk (se Löckerum) (KNjb).
- 1553 upptas i jordebok över fru Gunhilds efterlämnade gods en gård som har åker till 9 spann, äng till 30 lass hö samt passligt mulbete och passlig ållon-, timmer- och näverskog, passlig vedbrand och gott fiskevatten samt humlegård till 1 pund och därtill en

kvarn som maler höst och vår; räntan är 1:0 pn (BiS E 1986).

- 1560 får Elsa Axelsdotters (Posse) barn jord som räntar 1:0 pn i arv efter sin far Axel Eriksson (Bielke) (se Nygård, Lofta sn) (BiS E 1986).
- 1562 har kyrkohemmanet jord till ½ tunna och äng till 3 vinterlass, god timmer- och vedskog samt gott fiskevatten och gott fiske med notvarp både vinter och sommar (SmH 1562:2).
- 1562 förlänar Erik XIV till Svante Sture, som del av underhåll för dennes grevskap, en gård som förutom fodringen räntar 0:3 pn och ½ tunna sill (se Stegeholm) (Sivers s 349–53).

Gravsäng 1559 *Greffz engh* (SmH 1559:21), 1560 *Graff, Greffz engh* (SmH 1560:31) – 7 G, 6 j – se Vråka.

Grindebo 1377 *i Grindabodhom* (RAp 25/7, SRP 1869) – 7 G, 6 j.

SmH **1 kyäng.**

1 fr.

- 1377 döms Svarte i G till 40:0 pn böter kungssak för att han utan att ha rätt till det gjort sig till målsman för Peter, Bo Jonssons (Grip) landbo, och bortdrivit denne från Bos gods och ödelagt detta. Han döms också att vid vite på 40:0 pn kungssak och 6:0 pn för lagmansdom återinsätta Peter och sätta godset i det skick som det var då han lämnade det. (SRP 1869)
- 1378 är Svarte i G faste på häradstinget (LSBp 13/11).
- 1382 överlåter Gustav Matsson (stjärna) till Bo Jonsson 2 stänger jord i G (se Dynestad, Lofta sn) (UUBp 4/3).
- 1377–84(?) överlåter Erengisle Sunesson (båt) till Bo Jonsson jord som tidigare tillhört Magnus Karlsson (stjärna) (se Bredvassa) (VreS K 27, odat, avskr).
- 1455 och 1460 är Lars i G faste på häradstinget (A II 8 s 69, OdensviKyA C 1 s 13).
- 1455 ärver Bo Nilsson (Grip) efter sin mor jord i G som räntar 18 gutniska ören (se Vinäs) (Rääf I:119).
- 1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok en gård

som räntar 1½ pund smör och 0:0:14 pn; under gården ligger en holme som heter *Glø (NBJb).

- 1560 upptas i en förteckning över Beata Nilsdotters (Grip, d 1547) efterlämnade fädernegods jord som räntar 1½ pund smör, ½ tunna torsk, 0:0:14 landgillespnr, 0:10 kopnr, 0:0:4 sillpnr och 0:0:6 dagsverkspnr, 0:0:6 höpnr, 1 vit i halmpenningar och 1 lamm (Rött nr 300).
- 1560 har socknens präst en äng på vilken bärgas 6 lass hö (SmH 1560:31).

Gryt

- 1358 *in Grytæ* (DS 5851), 1378 *i Gryt* (UUBp 6/11) – bytomt strax S om kyrkbyn (Västra Ed G112-17:1, LmV) – 7 G, 6 h.
- SmH 1 fr (Birger Nilsson /Grip/).
- 1358 byter abboten och konventet i Alvastra bort till Dan Nilsson (stolpe) jord i G mot 1¾ attung av Dans avlingejord i Haninge och Haningetorp, Västra Tollstads sn, men Dan förbehåller sig rätten att återfå egendomen om jorden i G skulle klandras (DS 5851).
- 1378–79 är Karl i G vid ett flertal tillfällen faste på häradstinget (UUBp 1378 6/11, KrappSp 1378 6/11, LSBp 1378 13/11, SRP 1430).
- 1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok en gård som räntar 2 pund smör och 0:0:8 pn (NBJb).
- 1562 upptas i Birger Nilssons (Grip) jordebok en gård som räntar 2 pund smör, 0:2 pn och 1 årlig häst (BNJb).

Grötebo

- 1377–84(?) *Gröthabodha* (VreS K 27, odat, avskr), 1510 (omkr) *i Grødebode* (NBJb) – 7 G, 6 j.
- SmH 1 fr (Birger Nilsson /Grip/).
- 1377–84(?) överlåter Erengisle Sunesson (båt) till Bo Jonsson (Grip) jord som tidigare tillhört Magnus Karlsson (stjärna) (se Bredvassa) (VreS K 27, odat, avskr).
- 1417 vittnar Sven i G, enligt egen uppgift 75 år gammal, att han 1410 under en vallfärd till S:t Olof i Nidaros, drabbats av svullnad och värk i ett knä men sedan han avlagt ett löfte till S:t Nicolaus av Linköping blev

han samma dag frisk och kunde fortsätta sin resa (ProcNic s 85 f, 346 f).

- 1455 ärver Bo Nilsson (Grip) efter sin mor jord i G som räntar 4 mark gutniska (se Vinäs) (Rääf 1:119).
 1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok en gård som räntar 3 pund smör och 0:0:14 pn (NBjb).
 1562 upptas i Birger Nilssons (Grip) jordebok en gård som räntar 0:5½ pn, ½ tunna torsk och 2 årliga hästar (BNjb).

”Gyllemalle” Se Målen.

- Gålemåla** 1510 (omkr) *Gollemaalle* (NBjb) – 7 G, 7 j – nuv Östra Eds sn.
 1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok 10 alnar ödejord i D (NBjb).

***Gänafors** 1343–73(?) se Vindö.

- ***Gærdsuigh** 1510 (omkr) *Gærdsuigh* (NBjb).
 1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok ett ödetorp som heter G och till detta en del i fiskebäcken vid Hellerö (NBjb).

Helgenäs 1378 *aff Heliënæss* (RAp 1/11, SRP 1381), 1392 *in Hælgho næs* (MoskvaHMP 17/11) – 7 G, 6 i.
 SmH 1 fr (Birger Nilsson /Grip/).

Till Helgenäs skrivs 1378 Elin Gosvinsdotter (Byterof) (SRP 1381, 1840) – Lars Eskilsson (kors) daterar 1392 sitt morgongävebrev på H vilket kan betyda att han då bodde där (MoskvaHMP 17/11) – i slutet av 1390-talet(?) skrivs Margareta, Peder Lättigs dotter till H (VreS J 17).

- 1535 och 1546 är Lars i H faste på häradstinget (VidaAp 1535 8/5, 9/5, HjortedKyAp 1546 30/4).
 1548/58 överlåter Erik Jönsson (Rosenstråle) till Birger Nilsson (Grip) sin gård i H mot ett torp i Rabo, Lofta sn (VreS L 23, BNBjb).
 1553 uppmanar Gustav I fogden i Tjust och Tunalän att be-

siktiga det gods H som Jöran Eriksson (Gyllenstierna) har, och att rapportera om dess tillstånd (GR 24 s 26).

1561(?) omtalas en gård i H i Birger Nilssons och Brita Joakimsdotters (Brahe) jordebok (BNBJb).

1562 upptas i Birger Nilssons jordebok en gård som räntar 2 pund smör och 2 årliga hästar (BNJb).

Hellerö

1360 *y Helle redh* (DS 6344, avskr), 1378 *i Hellerydh* (UUBp 6/11), 1510 (omkr) *i Helleryd* (NBjb) – 7 G, 5 j.

SmH **2 sk.**

2 fr (1 Erik Jönsson /Rosenstråle/).

Nils Palnesson (horn över stjärna, bel 1446–86) hade troligen H som sätesgård (HBSb s 152). En senare källa som uppger att en Palne Nilsson skrev sig till gården 1460 återgår ev på en felskrivning (Gen 18 f 99). Under 1500-talet ägs jord i H av Nils Palnessons sondotters man Erik Jönsson (Rosenstråle) (PHT 1975 s 60).

1360 är Lars i H faste på häradstinget (DS 6344).

1377–84(?) överlåter Erengisle Sunesson (båt) till Bo Jönsson (Grip) $\frac{6}{10}$ aln som han fått av Eske i *Eskawarp, Tryserums sn (se Bredvassa) (VreS K 27, odat, avskr).

1378 är Inge i H faste på häradstinget (UUBp 6/11, KrappSp 6/11).

1385 är Nils i H faste på häradstinget (SRP 2118, UUBp 24/6).

1430 är Karl och Hemming i H fastar på häradstinget (RAP 2/10).

1455 ärver Bo Nilsson (Grip) efter sin mor jord i H som räntar 2 mark gutniska (se Vinäs) (Rååf 1:119).

1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok en gård som räntar 4 mark gutniska (NBjb).

1538 (omkr) upptas i Kerstin Nilsdotters (Grip, d 1538) jordebok en gård som räntar 0:10 pn och $\frac{1}{2}$ tunna torsk (se Löckerum) (KNjb).

- Hocklåva** 1455 *Haklø* (Rääf 1:119), 1500 *Hwglæ* (RAp 25/1), 1510 (omkr) *aff Hokloghe* (NBJb), 1538 (omkr) *Hockloffua* (KNJb), 1544 *Häclo* (SmH 1544:15) – 7 G, 7 j.
SmH 1544–60 **1 kruj**.
1 kyuj.
1 fr (Jöran Eriksson /Gyllenstierna/).
- 1455 ärver Bo Nilsson (Grip) efter sin mor jord i H som räntar 2 mark gutniska (se Vinäs) (Rääf 1:119).
1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin mor Kristina Karlsdotter jord som räntar 0:0:10 pn (se Fågelvik, Tryserums sn) (RAp 25/1).
1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok en gård som räntar 2 pund smör och 2 mark gutniska (NBJb).
1538 (omkr) upptas i Kerstin Nilsdotters (Grip, d 1538) jordebok en gård som räntar 2 pund smör, 0:4 pn och 1 fjärding torsk (se Löckerum) (KNJb).
1562 upptas i Jöran Erikssons (Gyllenstierna) jordebok en halv gård som räntar 0:3 pn, 1 pund och 15 marker smör samt 3 årliga hästar (FoR 32).
- Holm** 1382 *Thokaholm* (UUBp 4/3), 1510 (omkr) *Holm* (NBJb) – 7 G, 6 j.
SmH 1562 **1 fr**, 1569 **2 fr**, 1570 $\frac{1}{2}$ **fr** + $\frac{1}{2}$ **fr**.
1382 överlåter Gustav Matsson (stjärna) 1 stång jord till Bo Jonsson (Grip) (se Dynestad, Lofta sn) (UUBp 4/3).
1510(omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok en gård som räntar $\frac{1}{2}$:0 pn och 8 vita (NBJb).
1538(omkr) upptas i Kerstin Nilsdotters (Grip, d 1538) jordebok en gård som räntar 0:7 pn 'både för gästning och de herretegarna i ängen' (se Löckerum) (KNJb).
- Horsö** 1544 *Horsö* (SmH 1544:15) – 7 H, 5 b – nuv Loftahammars sn.
SmH 1544–62 **1 kr**; se H, Lofta sn.
1545 redovisas H i jordeboken under rubriken 'Edsskären' (*Edhz skiiära*) tillsammans med Lilla Askö, Lilla och Stora Kalvö och Torrö samt Kårö, Lofta sn (SmH 1545:14).

Hulta

1347 *Hulta* (DS 4128 or), 1379 *i Hultom* (RAp 11/6, SRP 1430), 1382 *i Holte* (UUBp 4/3), 1438 *i Yffrahultom* (HultaAp 6/11), 1510 (omkr) *Øffrehwlth, Nedrehwlth* (NBjB), 1543 *Hulta* (SmH 1543:8) – 7 G, 6 i.

SmH **1 sk.**

1 deuj (Dekanatet i Linköping).

1347 ärver Katarina Jonsdotter och hennes man Jon Bolfsson (båt) jord i H efter hennes föräldrar (se *Tokanes) (DS 4128).

1375 är Sune Skäggeson i H faste på häradstinget (DS 8827).

1379 är Sven i H faste på häradstinget (SRP 1430).

1382 överlåter Gustav Matsson (stjärna) till Bo Jonsson (Grip) 13½ alnar jord (se Dynestad, Lofta sn) (UUBp 4/3).

1438 överlåter Mats Garp till Torgils i H 10 alnar jord i Yttre H och 20 alnar jord i Övre H med hus och jord, åker och äng.

Samma dag överlåter bröderna Torgils, Peder och Ödige Lök till Torgils i H 10 alnar jord i Yttre H (*i Ytrahultom*) och i torpen (*malanom*) där bredvid med alla tillägor i åker, äng och skog. (HultaAp 6/11, två brev)

1460 är Lars i H faste på häradstinget (RAp 4/10).

1504 överlåter Jöns Pedersson till Henrik Pedersson 14 alnar jord i H med hus, jord och skog samt kvarn och strömmar (HultaAp 25/6).

1506 överlåter Henrik Torstensson till Henrik Pedersson 5 stänger och 2 alnar jord i Övre H, om fem alnar i stången, samt 10 alnar i Övre H och 5 alnar i Nedre H (HultaAp u d).

1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok 32 alnar ödejord i Överhult och 20 alnar ödejord i *Nedrehwlth (NBjB).

1543 har Bravid i H en 9 alnars utjord för vilken han räntar 0:2 landgillespnr och 0:1½ dagsverkspnr till de kangården (SmH 1543:8).

1560 upptas i Marina Nilsdotters (Grip) jordebok en utjord som räntar 1:0 pn 'för avgäld' (Svinebäcks rd) (Rött nr 300).

Hummelkärr 1510 (omkr) *Homblekeer* (NBjb) – 7 G, 8 j.

1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok 23 alnar ödejord i H (NBjb).

**Hummel-
viken** 1510 (omkr) se Vindö.

Hunnekärr 1314 *in Hundakær* (DS 1964, avskr), 1321 *in Hundakær* (DS 2275), 1365 *bona mea in Hundakiær* (DS 6360), 1383 *i Hundakærre* (RAP 13/12, SRP 1988) – 7 G, 7 h.

1314 ändrar Folke Ulfsson (Ama) ett tidigare testamente så att han ger 1 attung jord i H samt jord i Sundby till Alvastra kloster där han väljer sitt gravställe (DS 1964).

1321 överlåter Folke Ulfsson och hans andra hustru Sigrid Mårtensdotter till Folkes dotter Cecilia 1½ attung jord i H och jord i Sundby som ersättning för hennes modernegods i Svanhals socken som de testamenterat till Alvastra kloster (DS 2275).

1360 testamenterar Nils Magnusson (stjärna) i Vinäs till sin tjänare Johan Karlsson sitt gods i H med tillägor (DS 6360).

1370 testamenterar Sigrid Magnusdotter (stjärna) till prästbordet en stång av all H skog som tidigare givits som själagåva för hennes avlidne bror Holmger (se Trostad, Lofta sn) (DS 8068).

1380 ingår Sigge Holk förlikning med Sjunde Ragvaldsson och hans hustru Katarina Tegnesdotter (fem stjärnor) på så sätt att de till honom ska överlämna de pengar Bo Jonsson (Grip) betalt för deras gods H mot att Sigge avträder halva Möckelhult, Dalhems sn (se VreS L 21) (SRP 1528).

1383 erhåller Bo Jonsson vid jordskifte med Askeby klostrets konvent 1:0 pn avrad i H (se Ed) (SRP 1988).

1510 (omkr) ligger H direkt under Vinäs gård (se Vinäs) (NBjb).

- 1538 (omkr) upptas i Kerstin Nilsdotters (Grip, d 1538) jordebok jord som räntar ½ pund smör (se Löckerum) (?KNJb).
- Hyggelsäng** 1380-talet(?) *Hyggelsängh* (VreS K 28, odat, avskr), 1510 (omkr) *Høgils engh* (NBjB) – 7 G, 7 i.
1380-talet(?) överlåter Årenvast i H till Bo Jonsson (Grip) H och allt vad därtill hör i Eds sn (VreS K 28, odat).
1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok 23 alnar ödejord i H (NBjB).
- Håckenstad** 1360 y *Hokennstådh* (DS 6344, avskr), 1371–80(?) i *Håkonstada* (VreS K 21, odat, avskr), 1372 i *Haakanastadom* (DS X 144, avskr), 1526 y *Hakansta* (LSBp u d), 1543 *Håckenstadh* (SmH 1543:8) – nu Marieholm – 7 G, 6 h.
SmH **1 deuj** (Dekanatet i Linköping), redovisas 1560 som kruz.
1 fr (Birger Nilsson /Grip/).
1360 är Gise i H faste på häradstinget (DS 6344).
1371–80(?) överlåter Torgils Hvit och Peder Holmbjörns-son till Bo Jonsson (Grip) 3 alnar jord vardera i H (VreS K 21, odat).
1372 är Peder i H faste på häradstinget (DS X 144).
1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok jord som räntar 4 pund smör (NBjB).
1526 bevittnar Erik i H ett köpebrev utfärdat vid Eds kyrka; hans sigill under brevet är numera förkommet (LSBp u d).
1543 har dekangården i Linköping 10 alnar jord för vilken Birger Nilssons (Grip) landbo räntar 0:2 pn (SmH 1543:8).
1562 upptas i Birger Nilssons jordebok en gård som räntar 4 pund smör och 2 årliga hästar (BNjB).
- Hållerstorp** 1383 *alt Haldothorp* (RAp 13/12, SRP 1988) – 7 G, 6 i.
1383 erhåller Bo Jonsson (Grip) vid jordskifte med Askeby klosterns konvent hela H samt 0:0:0:2 pn avrad i en äng vid H (se Ed) (SRP 1988).

- Hälleberg** 1347 *iuxta nid Hælgaber* (DS 4128 or), 1382 *i Hælghaborghom* (UUBp 4/3) – 7 G, 6 i.
 SmH **2 fr** (Birger Nilsson /Grip/, Erik Jönsson /Rosenstråle/).
 1347 ärver Katarina Jonsdotter och hennes man Jon Bultulfsson (båt) en åker nära ?nedre H efter hennes föräldrar (se *Tokanes) (DS 4128).
 1382 överlåter Gustav Matsson (stjärna) till Bo Jonsson (Grip) 3½ attungar jord och allt det som därunder ligger (se Dynestad, Lofta sn) (UUBp 4/3).
 1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok en gård som räntar 3 pund smör och 0:0:22 pn (NBjb).
 1562 upptas i Birger Nilssons (Grip) jordebok en gård som räntar 3 pund, 0:3½ pn och 2 årliga hästar (BNjb).
- Härnum** 1377–84(?) *Hernum* (VreS K 27, odat, avskr), 1430 *i Hærneem* (RAp 2/10) – 7 G, 6 h.
 SmH 1544 **1 sk**, 1560 **2 sk**, 1564 **1 sk**.
 1377–84(?) överlåter Erengisle Sunesson (båt) 6⁴/₅ alnar jord till Bo Jonsson (Grip) (se Bredvassa) (VreS K 27, odat, avskr).
 1430 är Lars i H faste på häradstinget (RAp 2/10).
 1445 sitter Lars i H i nämnden på lagmansting i Västervik (RAp 8/3, EEKb s 14).
 1515 är Sven i H nämndeman på häradstinget (HBR s 219).
 1546 är Nils i H faste på häradstinget (HjortedKyAp 30/4).
- Härvik** 1544 *Heruick* (SmH 1544:15) – 7 H, 7 a – nuv Östra Eds sn.
 SmH **1 fr** (Knut Knutsson /Lillie/), 1570 **½ fr**; saknas 1560.
- Järnemåla** 1510 (omkr) *Jeernemale* (NBjb) – 7 G, 7 j – nuv Östra Eds sn.
 1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok ödeterpet J som ligger mellan Långrådna och Vindö (NBjb).

- Kaggeberg** 1383 *i Kaghaberghe* (RAp 13/12, SRP 1988), 1510 (omkr) *i Kaggeberg* (NBjb) – bytomt omkr 500 m N om kyrkan enl avmätningsskarta från 1818 (Västra Ed G112-12:1, LmV) — 7 G, 6 i.
SmH **1 askl.**
1 fr (Birger Nilsson /Grip/); öde 1568–70.
1383 erhåller Bo Jonsson (Grip) vid jordskifte med Askeby klosterns konvent 3:0 pn avrad i K (se Ed) (SRP 1988).
1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok en gård som räntar 1 pund smör och 0:0:6 pn (NBjb).
1561(?) upptas en gård K i Birger Nilssons (Grip) och Brita Joakimsdotters (Brahe) jordebok (BNBJb).
1562 upptas i Birger Nilssons jordebok en gård som räntar 1 pund smör och 1 årlig häst (BNjb).
- Kaggebo** 1377–84(?) *Haggaboda* (?VreS K 27, odat, avskr), 1506 *i Kagaboda* (HultaAp u d), 1510 (omkr) *i Kaggebode* (NBjb) – 7 G, 6 j – nuv Östra Eds sn.
SmH **1 fr.**
1377–84(?) överlåter Erengisle Sunesson (båt) till Bo Jonsson (Grip) jord som tidigare tillhört Magnus Karlsson (stjärna) (se Bredvassa) (?VreS K 27, odat).
1506 är Lars Pinne i K faste på häradstinget (HultaAp u d).
1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok en gård som räntar 1 pund smör; under gården ligger ängen *Skyldie som räntar 0:0:8 pn (NBjb).
1560 upptas i en förteckning över Beata Nilsdotters (Grip, d 1547) efterlämnade fädernegods jord som räntar ½ pund smör, 0:0:21 pn och 1 fjärding torsk (Rött nr 300).
- Kalvö, Lilla** 1418 *i Lithla Kalfføø* (SD 2454), 1527 *Litla Kalffön* (GR 4 s 266) – 7 H, 6 a – nuv Östra Eds sn.
SmH 1544–62 **1 kr**; se Lilla K, Lofta sn.
1418 pantsätter Ficke Bülow till Otte Peccatel jord i Lilla K (se *Flothøø) (SD 2454).
1527 får Olof i Torpa brev av Gustav I på att han ska behåll-

la Lilla K 'att njuta ännu en tid av oss och kronan'
(GR 4 s 266).

1545 redovisas K i jordeboken under rubriken 'Edsskären'
(se Horsö) (SmH 1545:14).

Kalvö, Stora 1544 *Kalffeö* (SmH 1544:15), 1545 *Sttora Kallffö* (SmH 1545:
14) – 7 H, 5 a – nuv Loftahammars sn.

SmH 1544–62 **1 kr**; se Stora K, Lofta sn.

1545 redovisas K i jordeboken under rubriken 'Edsskären'
(se Horsö) (SmH 1545:14).

Koppemåla 1418 *Koppamaala* (SD 2454), 1510 (omkr) i *Koppemale*
(NBjb) – 7 H, 6 a – nuv Östra Eds sn.

SmH **1 fr** (Björn Pedersson /Bååt/).

1418 pantsätter Ficke Bülow till Otte Peccatel en gård i K
som ligger på *Flothøø (se *Flothøø) (SD 2454).

1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok en
gård som räntar 1 pund smör och 1 mark gutniska
(NBjb).

*Koppetorp 1380 (omkr) och *Koppetorp* (VreS J 16, odat, avskr) – belä-
get mellan Storsjön och Stora Sved (7 G, 7 h) V om
*Biörnstorp (VinäsK).

1380 (omkr) säljer Håkan i *Biörnstorp sin jord i K vid "Mi-
ösundz broo" till Bo Jonsson (Grip) (VreS J 16, se
HH 4 s 358).

*Krokåstådha 1360 *Krokåstådha ehnngh* (DS 6344, avskr), 1365 *pratum*
meum dictum Krokastadhæ (DS 6360), 1560 *Krockstad*
(SmH 1560:31) – sannolikt identiskt med det om-
råde av Prästgårdens ägor som före sänkningen av
Bällsjön (7 G, 6 i) låg mellan Hällebergs västra by-
gräns och den bäck som förband Bällsjön med Edsån
(Västra Ed G112-15:1, LmV).

SmH 1560 (endast) **1 kyäng**.

1360 upplåter Nils Magnusson (stjärna) i Vinäs till socken-
kyrkan 6 stänger jord, om 6 alnar i stängen, i K äng,
11 tegar i samma äng och en tomt där ovanför vid
*Möllatorp (DS 6344).

- 1360 bekräftar Nils Magnusson i sitt testamente donationen till sockenkyrkan av sin åker K vilken räntar 0:12 pn, varav hälften ska gå till kyrkan och hälften till prästbordet (DS 6360).
- 1365 stadfäster Tegne Jonsson (fem stjärnor) och hans hustru Sigrid Magnusdotter (stjärna) hennes brors donation av K äng, sträckande sig från Hällebergs äng till *Møllobæk, vilken förut legat under Vinäs; hälften av ängen ska tillfalla sockenkyrkan och andra hälften prästbordet (DS 7244).
- 1560 har socknens präst en äng på vilken bärgas 20 lass hö (SmH 1560:31).
- 1561(?) antecknas i Birger Nilssons (Grip) och Brita Joakimsdotters (Brahe) jordebok att K omfattar 12 stänger jord varav 6 stänger var givet till prästgården och 6 stänger sålt till sockenkyrkan för 30:0 pn samt att detta gods förut legat under Vinäs (BNBJb).

Kråkvik

- 1455 *Krakawik* (Rääf 1:119), 1510 (omkr) i *Krogewig* (NBJb) – 7 H, 7 a – nuv Östra Eds sn.
SmH 3 fr (Johan Åkesson /Natt och Dag/).
- 1455 ärver Bo Nilsson (Grip) efter sin mor tre gårdar i K, som ligger på *Flothøø och räntar 9 mark gutniska (se Vinäs) (Rääf 1:119).
- 1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok tre gårdar som vardera räntar 1½ pund smör och 0:0:12 pn (NBJb).

*Kællebode

- 1510 (omkr) *Kællebode* (NBJb).
1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok ödeterpet K och 'en holm (holme?) därunder ligger' (NBJb).

Kölebo

- 1377–84(?) *Köölabodha* (VreS K 27, odat, avskr), 1510 (omkr) *Kølebode* (NBJb), 1562 *Köllebodha* (BNJb) – 7 G, 5 j.
1377–84(?) överlåter Erengisle Sunesson (båt) till Bo Jonsson (Grip) 6¹/₃ aln som han fått av Eske i *Eskawarp, Tryserums sn, samt fjärdedelen av K utan uppgift om

åtkomst (se Bredvassa) (VreS K 27, odat, avskr).

- 1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok 10 alnar ödejord i K (NBjb).
 1562 upptas i Birger Nilssons (Grip) jordebok ett torp som räntar 0:2 pn (BNjb).

*Langarum 1380-talet(?) i *Langarum* (VreS J 10, odat, avskr).

- 1380-talet(?) överlåter Anders i Öndal, Ukna sn, till Bo Jonsson (Grip) 4 alnar jord i L (se Skedshult, Ukna sn) (VreS J 10).

Licknevarp 1420-talet(?) *Lykwedawarp* (U 269a s 7, odat, avskr), 1453 i *Likwidawarp* (BhSp 23/4), 1453 i *Liquidawarp* (SjSp 7/6), 1514 *Liquedawarp* (C 21 f 18) – 7 H, 7 a – nuv Östra Eds sn.

SmH 1562 **1 fr** (Erik Karlsson /Gyllenstierna/).

1420-talet(?) byter Jeppe Skytte bort 10 alnar jord i L till Arend Styke (se Glo) (U 269 a s 7, odat).

1453 ärver Knut Bengtsson (Ulv) efter sin mor Birgitta Arendsdotter (Styke) jord i L (se Eneby, Odensvi sn) (BhSp 23/4).

1453 ärver Karl Knutsson (Bonde) efter modern Margareta Karlsdotter (Sparre av Tofta) småjord i L (se Fågelvik, Tryserums sn) (SjSp 7/6).

1455 ärver Bo Nilsson (Grip) efter sin mor jord i L som räntar 18 gutniska ören (se Vinäs) (Rääf 1:119).

1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok en gård som räntar 3 pund smör (NBjb).

1514 har Gunhild Johansdotter (Bese) jord som räntar 0:0:4 pn (se Nygård, Lofta sn) (C 21 f 18).

1560 upptas i Marina Nilsdotters (Grip) jordebok en gård som räntar 3 pund smör, 4 skilling dagsverkspnr, 4 skilling sillpnr, 4 skilling för hästhö (*folle höö*) och ½ tunna torsk (Svinebäcks rd) (Rött nr 300).

1560 får Elsa Axelsdotters (Posse) barn jord i arv efter sin far Axel Eriksson (Bielke) (se Nygård, Lofta sn) (BiS E 1986).

- Lislekutt** 1377–84(?) *Litlakutum* (VreS K 27, odat, avskr), 1438 i *Litlakutt* (HultaAp 6/11), 1500–05(?) i *Litlakwt* (C 45 f 18v), 1543 *Lillekott* (SmH 1543:8), 1562 *Lillaqutth* (SmH 1562:2) – 7 G, 6 j.
- SmH **1 sk.**
1 de (Dekanatet i Linköping).
- 1377–84(?) överlåter Erengisle Sunesson (båt) till Bo Jonsson (Grip) en hage i L som tidigare tillhört Magnus Karlsson (stjärna), 10 alnar jord som han fått av Sune i Vråka och dennes bror Lek samt ytterligare 2 alnar jord utan uppgift om åtkomst (se Bredvassa) (VreS K 27, odat, avskr).
- 1438 är Sone i L faste på häradstinget (HultaAp 6/11, två brev).
- 1500–05(?) är Jöns i L enligt Johan Beses räkenskaper skyldig denne 6½:0 pn för brunt leidiskt kläde (C 45 f 11v).
- 1510 (omkr) säljer Johan Larsson till Lars Pedersson en gård i L med hus och jord, kvarn och kvarnströmmar – brevet finns bevarat i två fragmentariska avskrifter som kompletterar varandra, framför allt beträffande uppräknningen av fastemän (A II 8 s 61, GVII:23a f 108, avskr).
- 1562 upptas i Birger Nilssons (Grip) jordebok en kvarn som räntar 1 skäppa bjuggmjöl (BNJb).
- *Lockebode** 1510 (omkr) i *Lockebode* (NBJb).
 1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok 10 alnar ödejord i L (NBJb).
- *Lyghnobæk** 1383 i *Lyghnobæk* (RAp 13/12, SRP 1988), 1562 *Lygnabeck* (BNJb).
 1383 erhåller Bo Jonsson (Grip) vid jordskifte med Askeby klosterns konvent 0:0:1 pn avrad i L (se Ed) (SRP 1988).
 1510 (omkr) se Vinäs.
 1562 upptas L i Birger Nilssons (Grip) jordebok med uppgiften att man fiskar ål där halva året (BNJb).

- Långrådna** 1442 *i Lagruna* (RAp 12/5), 1453 *i Longaruna* (SjSp 7/6), 1510 (omkr) *i Langerøne* (NBjb) – 7 G, 7 j – nuv Östra Eds sn.
- SmH **2 sk.**
3 fr (1 Ebba Holgersdotter /Gera/).
- 1442 är Nils i L faste på häradstinget (RAp 12/5).
- 1453 ärver Karl Knutsson (Bonde) efter modern Margareta Karlsdotter (Sparre av Tofta) jord i L (se Fågelvik, Tryserums sn) (SjSp 7/6).
- 1455 ärver Bo Nilsson (Grip) efter sin mor tre gårdar i L som räntar 6½ mark gutniska (se Vinäs) (Räaf 1:119).
- 1475 upptas i Erik Erikssons d ä (Gyllenstierna) förläningsjordebok ödejord som ska utge 2 (?mark) gutniska (C 15 f 9).
- 1504 är Jöns i L faste på häradstinget (HultaAp 25/6).
- 1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok tre gårdar vara två vardera har räntan 2 pund smör och ½:0 pn och den tredje 1 pund smör och 0:0:4 pn (NBjb).
- 1538 (omkr) upptas i Kerstin Nilsdotters (Grip, d 1538) jordebok två gårdar som vardera räntar 2 pund smör, 0:5 pn och ½ tunna torsk, 1 lamm, 10 ägg och 1 höns (se Löckerum) (KNjb).
- 1560 upptas i en förteckning över Beata Nilsdotters (Grip, d 1547) efterlämnade fädernegods jord som räntar 1 pund smör och 0:0:17 pn (Rött nr 300).
- Löckerum** 1377–84(?) *Lökerum* (VreS K 27, odat, avskr), 1510 (omkr) *i Løgerum* (NBjb) – 7 H, 5 a.
- SmH **1 fr.**
- 1377–84(?) överlåter Erenigle Sunesson (båt) till Bo Jonsson (Grip) ⁶/₁₀ aln jord som han fått av Eske i *Eskawarp, Tryserums sn (se Bredvassa) (VreS K 27, odat, avskr).
- 1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok en gård som räntar 4 pund smör och 1:0 pn (NBjb).
- 1538 (omkr) upptas i Kerstin Nilsdotters (Grip, d 1538) jordebok en gård som räntar 4 pund smör, 0:6 pn och 1 tunna skattetorsk (KNjb).

Gården ingår i den jord hon fick efter sin far 'hösten näst efter hennes bröllop' (1527?) med Jöran Eriksson (Gyllenstierna) och omfattar i Tjust jord i Bredvassa, Forsby, Glo, Hellerö, Hocklova, Holm, Hunnekärr, Långrådna och Skillered, denna sn, samt i Hulöhamn och Äskedal, Lofta sn.

Marieholm Se Häckenstad.

Melby 1379 *i Medhalby* (RAp 11/6, SRP 1430), 1510 (omkr) *Medelby* (NBjb) – 7 G, 7 j.
SmH 1 **skäng**, redovisas 1560 som kruj.
1 fr (Knut Knutsson (Lillie/)).
1379 överlåter Sune Rogge till Botolf Bodgersson i Årestad en fjärdedel av M, utom 'kvarnlotten', med åker, äng och skog (SRP 1430).
1456 säljer Ida Johansdotter (Bülow) till Karl Knutsson (Bonde) en ödesäng (*ødesengh*) i M (se Kvistrum, Gärdserums sn) (C 4 f 11, avskr).
1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok en äng (*en engh*) som räntar 0:0:4 pn (NBjb).

***Merssemale** 1510 (omkr) *Merssemale* (NBjb).
1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok 10 alnar ödejord i M (NBjb).

***Myklarum** 1377–84(?) överlåter Erengisle Sunesson (båt) till Bo Jonsson (Grip) jord i M (*Myklarum*) som tidigare tillhört Magnus Karlsson (stjärna) (se Bredvassa) (VreS K 27, odat, avskr).

Målen 1510 (omkr) *Gyllemalle* (NBjb) – 7 G, 5 j.
1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok ett ödetorp M som ligger vid Hellerö (NBjb).

***Møiokullæ** 1370 *i Møiokullæ* (DS 8068), 1383 *i Møiokulla* (RAp 13/12, SRP 1988), 1510 (omkr) *Møøkwille* (NBjb) – eventuellt beläget i anslutning till Mysingsgårdet (7 G, 7 h) NO om Vinäs.

- 1370 får Anund i M en ko i testamente av Sigrid Magnusdotter (stjärna) på Vinäs (DS 8068).
- 1380-talets början omtalas bron över sundet mellan Storsjön och Rammen som 'Mjösundsbro' (*Mjösundz broo*); ev har bron legat på, eller i anslutning till M bymark (VreS J 16, avskr, se VinäsK).
- 1383 erhåller Bo Jonsson (Grip) vid jordskifte med Askeby klosterns konvent 0:2 pn avrad i M (se Ed) (SRP 1988).
- 1510 (omkr) ligger M direkt under Vinäs gård (se Vinäs) (NBJb).

- *Möllatorp** 1360 *viddher Möllatorp* (DS 6344, avskr), 1387 *Mølnathorp* (UUBp 15/4) – sannolikt beläget vid den bäck som före sänkningen av Bällsjön (7 G, 6 i) förband denna med Edsån (Västra Ed G112-15:1, LmV).
- 1347 ärver Katarina Jonsdotter och hennes man Jon Botolfsson (båt) torpet (*malan*) *Møllobek efter hennes föräldrar (se *Tokanes) (DS 4128).
- 1360 och 1365 se *Krokåstådha.
- 1387 överlåter Gustav Matsson (stjärna) till sockenkyrkan äganderätten till M och strömmen som ligger där, vilka Jon Botolfsson tidigare enligt brev pantsatt till kyrkan men inte återlöst (UUBp 15/4).

*Møllobek Se *Möllatorp.

*Nedrehwlth Se Hulta.

- Nocketorp** 1543 *Nocketorp* (SmH 1543:8) – 7 G, 6 i.
SmH **1 sk.**
1543–44 **1 deäng** (Dekanatet i Linköping), 1545–62 **2 deäng**, till de i Djursnäs.
- 1543 har Sone i Djursnäs 'en äng benämnd N' som räntar 0:1 pn; dessutom avgår 0:2 pn av ett skattegods 'där är inne rumpejord i åker och äng' (SmH 1543:8).

Olserum 1544 *Wlsrum* (SmH 1544:15) – 7 G, 7 i.
SmH **1 sk.**

- Prästgården** 1336 *ad mensam curati ecclesie Eth* (SkSp 30/9), 1558 *Prestegården* (SmH 1558:9).
- 1479 redovisas prästgårdens inventarium, i samband med Johan Nilssons avgående som sockenpräst, enligt följande: 1 'oxnök' (*yxnök*) för 10:0 pn, 2 gamla och 3 ungfår, 2 gamla och 3 ungsvin, 1 häst om 5:0 pn, 2 räckbolster, 2 huvudbolster, 2 sängtäcken (*aakläde*), 2 väggbonader (*täpete*), 2 hyenden, 1 mullög, 1 handfat, 1 bryggpanna, 2 bryggkar, 2 liar, 2 skårar, 2 bilor och 2 grytor (en om 5 marker och en om 12 marker) (HBR s 581).
- 1454(?) se Vinäs.
- 1560 har prästgården 8 tunnor och 5 skäppor åker samt äng till 10 lass hö, gott mulbete och utrymme, gott fiskevatten till gädda, abborre och mört, 3 notvarp, ålfiske till 3 pund samt en sågkvarn; dessutom har prästen följande ängar: *Krokåstådha, Gravsäng, Grindebo äng och Askeby klostets äng i Alboga (SmH 1560:31).
- *Quarna-
bergeno** 1380-talet(?) överlåter Lars i Djursnäs till Bo Jonsson (Grip) 0:2 pn skäppan i Q (*i Quarnabergeno*) som ligger vid Tindered (VreS K 25, odat, avskr).
- 1380-talet(?) överlåter Björn "Rash", borgare i Västervik, till Bo Jonsson 0:0:0:10 pn avrad i Q (VreS L 30, odat, avskr).
- *Quarna-
mala** 1368 *Querna mala* (DS 7703), 1510 (omkr) *Quarnemale* (NBjb).
- 1368 ingår Q i 'Glo fäste' (se Glo) (DS 7703).
- 1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok ödetorpet Q som ligger vid Glo (NBjb).
- 1560 upptas Q i Marina Nilsdotters (Grip) jordebok med rântan 0:2 pn (Svinebäcks rd) (Rött nr 300).
- Ramsdal** 1455 *Ramsdal* (Rääf 1:119), 1510 (omkr) *i Ramsdall* (NBjb) – 7 H, 7 a – nuv Östra Eds sn.
- SmH **1 kr** (skärbonde).
- 1 fr** (Erik Karlsson /Gyllenstierna/).

- 1455 ärver Bo Nilsson (Grip) efter sin mor jord i R som räntar 20 öre gutniska (se Vinäs) (Rääf 1:119).
- 1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok en gård som räntar 2 pund smör och 1:0 pn (NBjb).
- 1560 upptas i Marina Nilsdotters (Grip) jordebok en gård som räntar 1:0 landgillespn, 4 skilling dagsverkspnr, 4 skilling sillpnr, 4 skilling till hästhö (*folle höö*) och ½ tunna torsk och 2 pund smör (Svinebäcks rd) (Rött nr 300).

Ringstorp 1560 *Riglandauarp* (?SmH 1560:31), 1561(?) *Ryngdztorp* (BNBJb) – 7 G, 7 i.
SmH 1560 (endast) **1 fr.**
1561(?) omtalas i Birger Nilssons (Grip) och Brita Joakimsdotters (Brahe) jordebok torpet R (BNBJb, skadat).

Rössel 1377–84(?) *Ritzla* (VreS K 27, odat, avskr), 1510 (omkr) *Rytzlæ* (NBjb) – 7 G, 6 j.
1377–84(?) överlåter Erengisle Sunesson (båt) till Bo Jonsson (Grip) jord som tidigare tillhört Magnus Karls-son (stjärna) (se Bredvassa) (VreS K 27, odat, avskr).
1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok 23 alnar ödejord i R (NBjb).

*Sandedit 1454(?) får Ficke Bülow vid arvskifte efter Bo Jonsson (Grip) jord i S (*Sandedit*) (se Vinäs, Eds sn) (RAp 1453 oviss dag, Rääf 3:118½, ev feldat).
Fickes syster Ida Johansdotter försäljer 1456 jord till Karl Knutsson (Bonde), varav ett ej namngivet ödetorp i Eds sn kan vara identiskt med S (se Kvistrum, Gärdserums sn).

Skarpinge 1383 *i Skärpinge* (RAp 13/12, SRP 1988) – 7 G, 6 i.
SmH **1 ky.**
1 kyäng.
1383 erhåller Bo Jonsson (Grip) vid jordskifte med Askeby klostrets konvent 0:0:0:6 pn avrad i S (se Ed) (SRP 1988).
1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok jord som

räntar en vit samt 'håller en häst om året' (NBjb).

1562 har gården jord till 5 tunnors utsäde och äng till 7 vinterlass hö samt 6 notvarp till fiske (SmH 1562:2).

1562 förlämnar Erik XIV till Svante Sture, som del av underhåll för dennes grevskap, en gård som förutom fodringen räntar 0:6 pn, 6 dagsverken och 10 lass ved (se Stegeholm) (Sivers s 349–53).

- Skillered** 1455 *Skyllaraa* (Rääf 1:119), 1510 (omkr) *i Skildhe* (NBjb) –7 G, 6 j – nuv Östra Eds sn.
SmH **1 fr.**
1455 ärver Bo Nilsson (Grip) efter sin mor jord i S som räntar 12 gutniska ören (se Vinäs) (Rääf 1:119).
1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok en gård som räntar ½:0 pn samt en kvarn som räntar 9 spann mjöl (NBjb).
1538 (omkr) upptas i Kerstin Nilsdotters (Grip, d 1538) jordebok en gård som räntar 0:3 pn och 5 spann mjöl (se Löckerum) (KNjb).
- Skörserum** 1431 *i Skyisrum* (RAp 12/6), 1544 *Skörsum* (SmH 1544:15) – 7 G, 6 g – nuv Överums sn.
SmH **1 sk.**
1500-talets början(?) omtalas Jöns i S som skyldig (?Johan Bese) pengar för salt, leidiskt kläde och malt (C 50: XV).
1531 överlåter Peter Trulsson till Jöns Persson en gård i S samt jord i *Ryfwedhe, Lofta sn, och i Obbantorp, Ukna sn, med hus, jord, åker och äng, skog och fiskevatten samt kvarnströmmen (*qwarneströmmen*) (G VIIa:23 f 100r-v, avskr).

Slätvik Se Tryserums sn.

Sondered Se Lofta sn.

***Stafsker** 1347 *Stafsker* (DS 4128) – se *Tokanes.

- *Stegs gærdhe** 1510 (omkr) *Stegs gærdhe* (NBJb).
 1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok öde jord i S och en hage som Per "Sønderbo" brukar ha (NBJb).
- *Steenkullæ** 1341 *In quodam opido ibi prope dicto Steenkullæ* (DS 3605, avskr).
 1341 byter dekanen Karl och dekanatet i Linköping bort till Peter Ragvaldsson i Djursnäs all sin ägodel i torpet S som är beläget nära Vråka (se Vråka) (DS 3605).
- Sundby** 1314 *in Sundby* (DS 1964, avskr), 1510 (omkr) *i Sundby* (NBJb) – 7 G, 5 j.
 SmH **1 fr** (Birger Nilsson /Grip/).
 1314 testamenterar Folke Ulfsson (Ama) 1 attung i S till Alvastra kloster (se Hunnekärr) (DS 1964).
 1321 överlåter Folke Ulfsson och hans hustru Sigrid Mårtensdotter till Folkes dotter Cecilia 1 attung jord i S (se Hunnekärr) (DS 2275).
 1377–84(?) överlåter Erenigle Sunesson (båt) till Bo Jons-son (Grip) jord som tidigare tillhört Magnus Karls-son (stjärna) (se Bredvassa) (VreS K 27, odat, avskr).
 1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok en gård som räntar 2:0 pn (NBJb).
 1562 upptas i Birger Nilssons (Grip) jordebok en gård som räntar 1 pund smör, 0:14 pn, ½ tunna torsk och 2 årliga hästar (BNJb).
- Svinebäck** 1417 *de Swinabek* (ProcNic s 347, avskr), 1453 *i Swinabech* (SjSp 7/6) – 7 H, 7 a – nuv Bäckaskog – nuv Östra Eds sn.
 SmH 1560 (endast) **1 kruj**.
1 kyäng.
1 fr (Erik Karlsson /Gyllenstierna/), saknas 1568.
 1410 är Johan i S vittne vid biskop Nils' i Linköping kano-nisationsprocess (ProcNic s 347).
 1453 ärver Karl Knutsson (Bonde) efter modern Margareta Karlsdotter (Sparre av Tofta) småjord i S (se Fågelvik, Tryserums sn) (SjSp 7/6).

- 1455 ärver Bo Nilsson (Grip) efter sin mor jord i S som räntar 3 mark gutniska (se Vinäs) (Rääf 1:119).
- 1475 upptas i Erik Erikssons d ä (Gyllenstierna) förläningsjordebok ödejord som ska utge 2 (?mark) gutniska (C 15 f 9).
- 1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok en gård som räntar 3 pund smör och 1:0 pn; till gården ligger en ö som heter Svinö (NBjb).
- 1560 upptas i Marina Nilsdotters (Grip), gift med Klas Jöransson (Stiernsköld), jordebok en gård som räntar 5 pund smör, 1:0 avradspnr, 4 skilling dagsverks-pnr, 4 skilling sillpnr, 4 skilling hästhö (*folle höö*); till gården ligger ön Svinö (Rött nr 300).
Gården ingår i 'Folkes rättardöme i S', vilket även omfattar jord i Bredal, Brevik, Hulta, Licknevarp, *Querna mala och Ramsdal, denna sn, samt i Skrikkärr, Tryserums sn.
- Svinö** 1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok S (*en øø hether Suinøø, ...en øø hart wed Swinebeck heder Swedneøen*, 7 H, 7 b) som räntar 2 pund smör och ligger under Svinebäck (NBjb).
- 1560 ligger S under Svinebäck (Svinebäcks rd) (Rött nr 300).
- Syrsan** 1559 *Sirisann* (SmH 1559:21), 1560 *Syresann* (SmH 1560:31) – 7 G, 5 i.
SmH 1559–60 **6 krholme**.
1559–60 redovisas under rubriken utjordar '6 små holmar i S' med räntan 0:1 pn (SmH 1559:21, 1560:31).
- *Tawemale** 1510 (omkr) se Brevik.
- *Thorbonæs** 1321 *Thorbonæs* (DS 2275), 1385 *ok Thorbones* (UUBp 24/6).
- 1321 sätter Folke Ulfsson (Ama) sin jord i T som säkerhet för att hans testamente ska fullgöras i enlighet med hans önskemål (se Hunnekärr) (DS 2275).

- Tindered** 1378 *i Tyndrethom* (UUBp 6/11), 1383 *i Tindradhaberghe* (RAp 13/12, SRP 1988), 1454 *i Thyndredha* (RAp 14/10), 1543 *Tindredhe* (SmH 1543:8) – 7 G, 5 i.
SmH **1 kyuj**, 1560 **2 kyuj**, 1562 **1 ky.**
1 de (Dekanatet i Linköping).
3 fr (Birger Nilsson /Grip/, Elsa Axelsdotter /Posse/, Henrik Fleming).
- 1378 överlåter Lars i Björka till Bo Jonsson (Grip) 4¼ alnar jord i T med hus och jord, åker och äng samt skog och fiskevatten (UUBp 6/11).
- 1380-talet(?) överlåter Lars, borgare i Västervik, 9 alnar jord till Bo Jonsson (VreS K 1, odat).
- 1383 erhåller Bo Jonsson vid jordskifte med Askeby klosterters konvent 0:2 pn avrad i T berg (se Ed) (SRP 1988).
- 1386 är Lars i T faste på häradsstinget (SjSp 13/1).
- 1394–96(?) överlåter Peder Trotteson (snedbjälke) och Katarina Bengtsdotter till Bengt Nilsson (Lejonsansikte) 21 1/6 aln jord i T som är hela deras ägodel i byn (VreS L 8, odat).
- 1454 överlåter Katarina Knutsdotter (Grip) jord i T till Mats Larsson, borgmästare i Västervik (RAp 14/10, frag).
- 1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok en gård som räntar 6 mark gutniska (NBjb).
- 1514 har Gunhild Johansdotter (Bese) jord som räntar 4 mark gutniska, 1 tön korn och 1 pund humle (se Nygård, Lofta sn) (C 21 f 18).
I en samtida, men odaterad räkenskap är räntan densamma; landbon brukar dessutom Skenstad äng, Lofta sn (C 40 f 10v).
- 1527 är Nils i T en av två riksdagsmän som representerar Tjust vid Västerås riksdag (GR 4 s 239).
- 1553 upptas i jordebok över fru Gunhilds efterlämnade gods en gård som har åker till 15 spann, äng till 20 lass hö samt passligt mulbete och passlig ållonskog, timmerskog, vedbrand och därtill gott fiskevatten samt humlegård till 3 pund; räntan är 1 tön korn, 1 pund humle, 1:0 örtugar samt 5 fyrkar för Skenstads äng, Lofta sn (BiS E 1986).

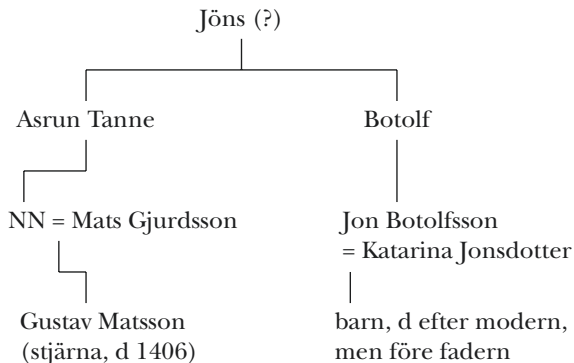
- 1560 får Elsa Axelsdotters (Posse) barn jord som räntar 2 tunnor korn och 1:0 pn i arv efter sin far Axel Eriksson (Bielke) (se Nygård, Lofta sn) (BiS E 1986).
- 1561(?) omtalas i Birger Nilssons (Grip) och Brita Joakimsdotters (Brahe) jordebok en gård med en liten tomt som 'i fordom låg under Eds kyrka och är kommen (?av Vinäs)' (BNBJb, skadad).
- 1562 har kyrkohemmanet åker till 3 tunnor och äng till 7 vinterlass, god fälle-, timmer- och vedskog, gott mulbete samt ollonskog till 2 svin (SmH 1562:2).
- 1562 förlämnar Erik XIV till Svante Sture, som del av underhåll för dennes grevskap, en gård som förutom fodringen räntar 0:4 pn och 0:1½ dagsverkspn (se Stegeholm) (Sivers s 349–53).
- 1562 upptas i Birger Nilssons jordebok en gård som räntar 0:11 pn och 2 årliga hästar (BNJb).

Tokaholm Se Holm.

*Tokahægnat 1347 *Tokahægnat* (DS 4128) – se *Tokanes.

- *Tokanes** 1347 *Tokanes* (DS 4128), 1382 *Tokenæs* (UUBp 4/3), 1562 *Tokanes quarn* (BNJb) – troligt bebyggelseläge på Helgenäs bymark vid nuv Nynäs (7 G, 6 i) SO om Helgenäs by (Västra Ed G112-26:1, LmV).
- 1347 redovisar Peder Jonsson den jord som hans syster Katarina och hennes man Jon Botolfsson (båt) fått efter Peders och Katarinas föräldrar: T och *Tokahægnat, *Andrisamale, *Stafsker med en kvarn, Hulta, *Møllobek, en åker i *Digrakil samt Krejstad, Gamleby sn, jämte annan jord i Aspelands hd i Småland, i Aska, Björkekind och Hanekinds hdr i Östergötland samt i Öknebo hd i Södermanland (se DMS 4:4 s 57) (DS 4128).
- 1382 överlåter Gustav Matsson (stjärna) till Bo Jonsson (Grip) T och 'allt det därunder ligger' (se Dynestad, Lofta sn) (UUBp 4/3).
- 1562 upptas i Birger Nilssons (Grip) jordebok en kvarn som räntar 2 skeppor bjuggmjöl och lyder under Helgenäs (BNJb).

Då stora delar av det gods som omtalas i 1347 års brev senare återfinns i Gustav Matssons ägo torde det vara del av den tredjedel av arvet efter Jon Botolfsson som 1377 tillföll Asrun Tannes arvingar (SRP 1273). Arvsgången blir då enligt följande släkttavla:

Källor: Gen 18 f 46v, SRP 1273, Gardell nr 342, PHT 1975 s 68.

Torpa

1377–84(?) *Torp* (VreS K 27, odat, avskr), 1527 *i Torp* (GR 4 s 266) – 7 H, 8 a – nuv Östra Eds sn.

SmH **1 fr** (1560 **2 fr**) (Erik Karlsson /Gyllenstierna/); öde 1569–70.

1377–84(?) överlåter Erengisle Sunesson (båt) till Bo Jonsson (Grip) en äng som kallas T och som tidigare tillhört Magnus Karlsson (stjärna) (se Bredvassa) (VreS K 27, odat).

Torrö

1544 *Torrö* (SmH 1544:15) – 7 H, 6 b – nuv Östra Eds sn.
SmH 1544–62 **1 kr**; se T, Lofta sn.

1545 redovisas T i jordeboken under rubriken 'Edsskären' (se Horsö) (SmH 1545:14).

Troserum

1377–84(?) *Torsrum* (VreS K 27, odat, avskr), 1385 *i Throsrum* (UUBp 24/6), 1466 *Throrsrum* (UUB C 32 f 8), 1486 *i Troorsrum* (RAp 29/6) – 7 G, 6 j.

SmH **1 kyäng** (saknas 1560, 1564–68). (1562 *Trosza Engh*).
2 fr (Erik Jönsson /Rosenstråle/, Knut Knutsson /Lillie/).

1377–84(?) överlåter Erengisle Sunesson (båt) till Bo Jon-

- son (Grip) $7\frac{2}{3}$ alnar jord som han fått av Sune i Vråka och dennes bror Lek (se Bredvassa) (VreS K 27, odat, avskr).
- 1385 är Olof i T faste på häradstinget (UUBp 24/6).
- 1411 pantsätter Detlev Bülow och hans hustru Margareta Bosdotter (Grip) till Peder Bosson sin landbo Tyrgils och dennes gård i T (se Helgsjö, Lofta sn) (Havton 53 nr 17).
- 1454(?) får Ficke Bülow vid arvsfifte efter Bo Jonsson (Grip) jord i T (se Vinäs, Eds sn) (RAP 1453 oviss dag, Rääf 3:118½, ev feldat).
- 1456 säljer Ida Johansdotter (Bülow) till Karl Knutsson (Bonde) en gård i T (se Kvistrum, Gärdserums sn) (C 4 f 11).
- 1466 har Vadstena kloster en landbo som räntar 1 mark gutniska (UUB C 32 f 8).
- 1482 är Nils Håkansson i T faste på häradstinget (B 19 nr 258).
- 1486 byter systrarna och bröderna i Vadstena kloster bort till Nils Palnesson (horn över stjärna) och hans hustru Märta Andersdotter klostrets gård i T, som är gammalt frälse, mot all deras ägodel i Skår, Gökhemns sn, som är Märta's modernegods. Då gården i Skår är mer värd än den i T skänker Nils och Märta även den överskjutande delen till klostret 'till testament och själarykt' för sig själva, bådas föräldrar: Palne Nilsson, Katarina Pedersdotter, Anders Merislaw och Kristina samt för Nils och Märta's avlidne son Peder. (RAP 29/6, se HH 16 s 197)
- 1510 (omkr) är Botvid i T faste på häradstinget (se Lislekutt) (A II 8 s 61, GVII:23a f 108, avskr).
- 1531 är Botvid i T faste på häradstinget (G VIIa:23 f 100).
- 1543 är Torsten i T en av tre löftesmän som i Nyköping anammar kungens benådningsbrev för Tjustbornas medverkan i Dackefejden (GR 15 s 175).

Träthult

- 1377–84(?) *Öfra Tretthulltt, Ytra Tretthulltt* (VreS K 27, odat, avskr), 1510 (omkr) *Trethwilt* (NBjB) – 7 G, 5 j.
- 1377–84(?) överlåter Erengisle Sunesson (båt) till Bo Jons-

son (Grip) 12 alnar jord i Övra T och 12 alnar jord i Yttra T (se Bredvassa) (VreS K 27, odat, avskr).

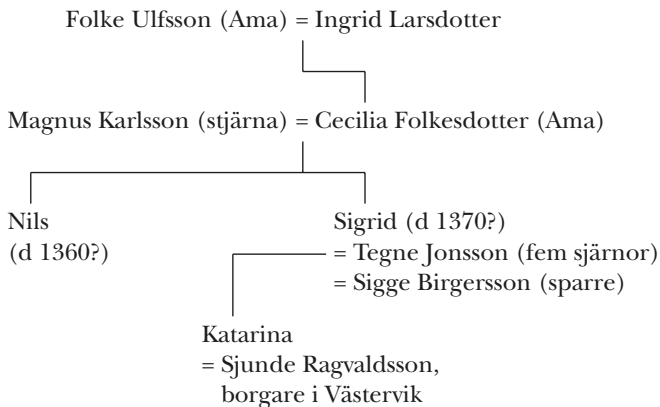
1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok ett ödetorp i T som ligger vid Troserum (NBjb).

Vinäs

1369 *ii Wyænæs* (DS 7913), 1370 *in Wiænæs* (DS 8068), 1405 *Datum Vijanes* (SD 550) – 7 G, 7 h.

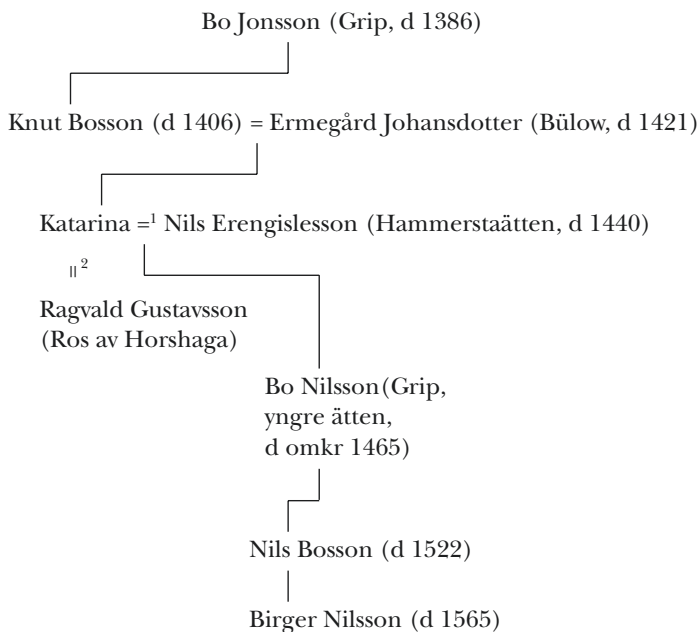
Magnus Karlsson (stjärna) hade åtm från 1320-talet(?) V som sätesgård (DS 8068) – hans son Nils Magnusson (stjärna) skriver sig till V 1360 (DS 6360) – systemen Sigrd Magnusdotter (stjärna) skriver sig till gården tillsammans med sin förste man Tegne Jonsson (fem stjärnor) 1365 (DS 7244) och daterar sitt testamente där 1370 (DS 8068) – hennes andre man Sigge Birgersson (sparre) skriver sig till gården 1369 (DS 7913).

Eventuellt har även någon eller båda av Magnus Karlssons svärföräldrar Folke Ulfsson (Ama) och Ingrid Larsdotter bott på V. Detta då Folke 1314 och 1321 äger jord i grannbyn Hunnekärr och Ingrid i sitt testamente 1313 ger 2:0 pn till sockenkyrkan och 1:0 pn till dess präst, men endast hälften till övriga kyrkor och präster i de socknar där hon äger jord (DS 1964, 2275, 2594). Släktskapen mellan personerna ovan blir då enligt följande:

Källor: PHT 1986 s 106, ÄSF 1 s 109

Det finns inga skriftliga belägg på att Bo Jonsson (Grip) efter sitt inköp av V ska ha skrivit sig till gården, men hans son Knut bor troligen på V och daterar 1405 brev där (MGb f 20, SD 550) – hans änka Ermegård Johansdotter (Bülow) daterar brev där 1409 (SD 1223–24) – Nils Erengisleson (Hammerstaätten, d 1440), Katarina Knutsdotters (Grip) make, har sannolikt under en kortare period haft V som sätesgård (HBSb s 95) – 1446 daterar Ragvald Gustavsson (Ros av Horshaga), Katarina Knutsdotters andra make, ett brev på V (RAp 17/12) – hennes son Bo Nilsson (Grip) skrivs till V 1451–54 (RAp 27/10, Rääf 3:118½, se HBSb s 95) – hon själv daterar brev på gården 1454 (RAp 14/10, se HBSb s 95) – sonen Nils Bosson (Grip) skrivs till V 1495–1521 (UUBpp 1495 10/8, RAp 1501 27/3, 1515 10/7, HBR s 218, LSBp 1510 17/6, RApp 1521 u d) – Birger Nilsson (Grip) skriver sig till Vinäs och daterar brev där åtm 1526–64 (GR 3 s 228, HH 13 s 120). Arvsgången för V framgår av följande släkttavla:

Källa: ÄSF 2 s 20–28.

- 1379 skiftar Sjunde Ragvaldsson och hans hustru Katarina Tegnesdotter (fem stjärnor) jord med Bo Jonsson (Grip) så att Bo på sin lott får V och V fäste (*Wienäs och Wienässa fästom*) med alla de ägor i Eds socken som av ålder därunder legat samt även Öndals kvarn, Ukna sn (VreS L 26, avskr).
- 1379(?) får Bo Jonsson fasta på det gods han köpt av Sjunde Ragvaldsson och Katarina Tegnesdotter nämligen V gård (*på Wienäse gårdh*) och allt gods som därunder ligger i Eds sn och Öndals kvarn, Ukna sn, samt Glänås, Svanshals sn (VreS K 24, odat, avskr).
- 1383 erhåller Bo Jonsson vid jordskifte med Askeby klostrets konvent en hump i skogen vid Långgölen (*en homp i skoghenom widher Langogyl* – se avmätningsskarta från 1704 där jorden kallas 'Enhumpen' /Västra Ed G112-49:1, LmV/) (se Ed) (RAp 13/12, SRP 1988).
- 1409 utfärdar Ermegård Johansdotter (Bülow) skyddsbrev för de 150 mark som Katarina Tegnesdotters man Sjunde uppburit som delbetalning för V och förbinder sig att hålla henne skadeslös för dessa om någon av Ermegårds arvingar skulle försöka hindra eller tilltala henne om dessa i framtiden (SD 1223).
- 1409(?) utfärdas nytt brev på 1379 års köp varvid Katarina Tegnesdotter till Ermegård Johansdotter, Knut Bossons (Grip) änka, och hennes arvingar för 1200:0 pn säljer V med alla tillagor, *Edhboo Quarn i *Nörre strömen* och Glänås, Svanshals sn (se SD 1223–24) (VreS L 27, odat, avskr).
- 1422 erhåller Katarina Tegnesdotter full betalning och slutlikvid för V av Bo Knutsson (Grip) (MGB f 9, se VreS L 28).
- 1454(?) skiftar Ficke Bülow och Bo Nilsson (Grip) arv, söndagen efter vårfrudagen 'år mcdliiii uppå fjärde året', efter Bo Jonsson (Grip) varvid Bo Nilsson erhåller gården V med underliggande gods i Eds socken som de ärvt efter Bo Jonsson och flera andra släktingar med hus och jord, åker och äng, skog och fiskevatten samt holmar och öar – därtill jord i Aleglo, Askerum, Bjursund, Bredvassa, Byvik, Bågvik, Grundemar,

- Hallmare, Hulöhamn, Humlebo, Hägg, Hälgsjö, Lerglo, Mörtekärr, *Offwan strøm, Lilla Sondered, Skynnerstad, Sten, Tingstad, Tångered, Uknö, Vinö, Älgernäs och Övertorp, Lofta sn – i Värnvik, Gamleby sn, samt ytterligare gods i Kinda, Ydre och Rönö hdr; Ficke får jord i Troserum, *Sandedit och en äng som prästen i Ed har 'till låns' (RAp 1453 oviss dag, Rääf 3:118½, ev feldat).
- 1455 ärver Bo Nilsson efter sin mor Katarina Knutsdotter (Grip) gården V och jord i Bredvassa, *Flothøø, Forsby, Glo, Grindebo, Grötebo, Hellerö, Hocklåva, Kråkvik, Licknevarp, Långrådna, Ramsdal, Skillered, Svinebäck, Vindö, Vråka, denna sn, i Bastorp och Bodsgård, Gärdserums sn, i Aleglo, Askerum, Bjursund, Bredvassa, Byvik, Bågvik, Grundemar, Hallmare, Hulöhamn, Humlebo, Hägg, Hälgsjö, Lerglo, Mörtekärr, Skynnerstad, Sten, Tingstad, Tångered, Uknö, Vinö, Älgernäs och Övertorp, Lofta sn, i Fuld, Kosebros, Melby och Punderum, Ukna sn, i Värnvik, Gamleby sn, samt åtskillig annan jord i Småland, Södermanland och Östergötland. (Rääf 1:119, VreS K 14)
- 1509 skriver Peder Turesson (Bielke) till Svante Nilsson (Sture) att Nils Bossons fogde Nils Sonesson (Slatte) juldagen förlidna år låg i försåt 'i sitt harnesk' för en skattebonde som Peder har i förläning och var nära att slå ihjäl honom för det att han varit med och bränt Nils Bossons gård och tagit hans gods (se SBL 17 s 304 f) (BSH 5:258, feldat).
- 1510 (omkr) redovisas i Nils Bossons (Grip) jordebok V med dess 'tilliggelse' direkt **under gården** som är Näset (*Krogenes*, 7 G, 7 g) och Kråkängen (*Kroghe engh*, 7 G, 7 g), Hunnekärr, Logårdsäng (*Lwgudz engh*, 7 G, 7 h), *Møiokullæ, *Barnagyl, *Lyghnobæk, Ljuserum, Håckenstad näs, Fläggestad och Eds kvarn med fisket där, dessutom fisket i Rammgölen, Långgöl och Ringstorpegölen; under V ligger dessutom **jord** i följande byar: Bankestad, Lilla och Stora Björka, Bredal, Bredvassa, Brevik, Brändemåla, Bålebo, Drag,

Forsby, Glo, Grindebo, Gryt, Hellerö, Hocklova, Holm, Håckenstad, Hälleberg, Kaggeberg, Kaggebo, Koppemåla, Kråkvik, Licknevarp, Långgrådna, Löckerum, Melby, Ramsdal, Skarpinge, Skillered, Slätvik, Sundby, Svinebäck, Svinö, Tindered, Vindö, Vråka, Väländebo och Åsvik. Under V redovisas också **ödetorp och -jord** i *Kællebode, Broby, *Quarnemale, Järnemåla, Hummelkärr, Rössel, Djupkällan, Hyggelsång, *Fykælle, *Yngeaagre, *Dwgedall, *Merssemale, *Lockebode, Björkstubbe, Överhult, *Nedrehwlth, *Gærdesuigh, Årestad, Ed, *Stegs gærdhe, Kölebo, Gålemåla, Målen och Tråthult.

Landborna i Eds sn ska, förutom att utgöra avraden, bärga alla herretegarna i Vråka och dessutom betala nötpenningar med fyra eller fem landbor 'om nötet' allt eftersom gården är stor till. De mindre enheterna gör en hjälp 'var man (?gård)' om 1 lamm, 1 höns och 10 ägg per höna; därtill är alla landbor pliktiga att göra dagsverken till V 'när som behov göres'.

Obeogränsade dagsverken kan Nils Bosson även ta ut av sina landbor i Gärdserums, Hannäs, Tryserums och Ukna snr, men i Lofta och Gamleby snr uttas 2 dagsverken, eller avlösning på 0:0:4 pn, samt ett särskilt skördedagsverke om hösten när skörden bärgas. (NBjb)

- 1524 skriver Birger Nilsson (Grip) egenhändigt: 'Så anammade jag V igen av Arvid västgöte på alla mina systers vägnar och haver denne förskrivne gård på någon tid intet annat än som ödegård uti alla persedlar' (se SBL 17 s 307) (MGb f 293, odat).
- 1527(?) utfärdas pergamentsbrev mellan Anna Arvidsdotter (Trolle), Nils Bossons änka, Holger Karlsson (Gera), Jöran Eriksson (Gyllenstierna), Peder Nilsson (Grip) samt flera systrar, och Birger Nilsson att denne ska ha V med alla utågor och rättigheter som av ålder tillhört gården (VreS L 29, odat, se KNjb).

På Ekholmen omkr 200 m väster om huvudbyggningen ligger en övertorvad rektangulär anläggning som mäter 29 x 22 m. Den består av en plåtå om 24 x 12 m, med enstaka

uppstickande stenar, utanför vilken ligger ett 1–2 m brett dike. Utanför diket finns rester av en vall. (RAÄ Västra Ed 201:1, Lovén s 334)

Den nuvarande huvudbyggnaden, som mest bestående av tre våningar, är övergiven. Den mäter 32 x 16 m och det 2½ m tjocka murverket i nedervåningen är ev senmedeltida. Det består av gråsten och tegel. (Lovén s 333 f, RAÄ Västra Ed 191:1)

Vindö

1336 *in villa Windæ* (SkoSp 30/9), 1370 *use gud to Windøø* (DS 8235), 1375–86(?) *Wijnda gårdan* (VreS F 7, odat, avskr), 1510 (omkr) *i Wyndaa* (NBjb) – 7 G, 6 j – nuv Östra Eds sn.

SmH 4 fr.

1336 ger biskop Karl Båt i Linköping 2⁵/₆ alnar i V till sock-enkyrkans prästbord (SkoSp 30/9).

1360 är Torgils i V faste på häradstinget (DS 6344).

1343–73(?) tillskiftar sig Magnus Gislesson (Sparre av Asp-näs) 11 alnar jord i V, 2 alnar i norra bykvarnen vid V (*i norra by quarnan wed Winda* = Storkvarn) samt halva 'Järneforsen' (*Gänafors*) (VreS H 17, odat, avskr).

1370 pantsätter Johan och Ficke Ummereise till Henneke Butzow gården V med underlydande bönder samt huvudgården Björnö, Åby sn, och alla de landbor de har i Möre och Kalmar fögderi (DS 8235).

1375–86(?) byter Knut Karlsson (Sparre av Tofta) bort till Bo Jonsson (Grip) allt sitt gods i Tjust som är 'Vindögården med alla de landbogårdar som ligger därunder' (VreS F 7).

1455 ärver Bo Nilsson (Grip) efter sin mor fyra gårdar i V som räntar 16 mark gutniska (se Vinäs) (Räaf 1:119).

1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok fyra gårdar som vardera räntar 7 mark gutniska och 4 spann mjöl av en kvarn (*aff quarn*); till byn ligger ången Hummelviken (*Homblewigh*) (NBjb).

1562 upptas i Birger Nilssons (Grip) jordebok tre gårdar som vardera räntar 2:0 örtugar, ½ tunna torsk och 2 årliga hästar samt en kvarn (*Vindä quarn*) som räntar 4 skäppor bjuggmjöl (BNjb).

- Vreta** 1385 *i Vreta ængh* (UUBp 24/6), 1566 *Wreta* (SmH 1566:14) – 7 G, 6 j (se Västra Ed G112-16:1, LmV) – se Vråka.
- Vråka** 1341 *in Wrakum* (DS 3605, avskr), 1379 *i Wraku* (RAp 11/6, SRP 1430), 1429 *i Wragum* (HultaAp 3/10) – 7 G, 6 j. SmH **1 ky**; öde 1567, 1569–70.
1 kyäng.
1 kyäng, Gravsäng.
 $\frac{1}{2}$ **kyäng** + $\frac{1}{2}$ **kyäng**, kallas ibland Vreta; en öde 1569.
1 kyäng, 1565 **1 kyholme.**
1 de (Dekanatet i Linköping); bränd 1556.
4 fr (3 Birger Nilsson /Grip/, 1 Erik Jönsson /Rosenstråle/); en öde 1566, en annan 1569–70.
- 1341 byter dekanen Karl och dekanatet i Linköping bort till Peter Ragvaldsson i Djursnäs 1 attung i V, all sin ägodel i det närbelägna torpet *Steenkullæ och därtill 30:0 pn mot den jord han äger i Järstad, Järstads sn, med undantag av den han pantsatt till den nu avlidne fogden Ragvald Arnulfsson i Linköping (DS 3605).
- 1377–84(?) överlåter Erengisle Sunesson (båt) till Bo Jönsson (Grip) jord som tidigare tillhört Magnus Karlsson (stjärna) samt $\frac{1}{2}$ aln jord som han fått av Sune i V och dennes bror Lek (se Bredvassa) (VreS K 27, odat, avskr).
- 1379 är Jon i V faste på häradstinget (SRP 1430).
- 1385 får Botolf i Årestad fasta på 12 alnar i Vreta äng, belägen mellan V och *Thorbones, som han köpt av Sune Bilter (UUBp 24/6).
- 1390-talet(?) bekräftar Reimar Barnekow att hans broders hustru Margareta, Peder Lättigs dotter i Helgenäs, till Eds kyrka testamenterat en halv gård i V (VreS J 17, odat).
- 1429 får Ödge Tomasson fasta på 8 alnar jord som han köpt av Lars Andersson (HultaAp 3/10).
- 1455 ärver Bo Nilsson (Grip) efter sin mor jord i V som räntar 4 mark gutniska (se Vinäs) (Rääf 1:119).
- 1460 är Magnus Hasle i V faste på häradstinget (RAp 4/10, HUBp 4/10).

- 1460–66(?) är Henrik i V faste på häradstinget (StrLBp e 17/6, u å).
- 1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok tre gårdar som tillsammans räntar 6 pund smör, 7 mark gutniska och 0:0:1:3 pn; dessutom ska alla hans landbor bärga herretegarna i V äng (*herre tegene i Wrogbo engh*) till Vinäs gård (NBjb).
- 1515 är Sven i V nämndeman på häradstinget (HBR s 219).
- 1560 har socknens präst Gravsäng på vilken bärgas 4 lass hö (SmH 1560:31).
- 1562 har kyrkohemmanet jord till 4 tunnor och äng till 15 vinterlass, gott mulbete samt god timmer- och vedskog och ollonskog till 3 svin – dekanhemmanet har åker till 5 tunnor och äng till 16 vinterlass, passligt mulbete och fälleskog samt ollonskog till 4 svin och mjölkvarn 'då flod är' (SmH 1562:2).
- 1562 förlänar Erik XIV till Svante Sture, som del av underhåll för dennes grevskap, en gård som förutom fodringen räntar 1 pund smör, 6 dagsverken och 10 lass ved (se Stegeholm) (Sivers s 349–53).
- 1562 upptas i Birger Nilssons (Grip) jordebok tre gårdar som vardera räntar 0:6:0:18 pn, ½ tunna torsk och 2 årliga hästar; dessutom upptas några ängstegar (BNjb).

Väländebo

- 1377–84(?) *Wäländebodhum* (VreS K 27, odat, avskr), 1510 (omkr) *i Wällendebode* (NBjb) – 7 H, 5 a – nuv Östra Eds sn.
- SmH **1 ky.**
1 fr, 1570 **½ fr.**
- 1377–84(?) överlåter Erengisle Sunesson (båt) till Bo Jonsson (Grip) ^{6/10} aln jord som han fått av Eske i *Eskawarp, Tryserums sn (se Bredvassa) (VreS K 27, odat, avskr).
- 1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok en gård som räntar 1 pund smör och 0:0:13 pn (NBjb).
- 1562 har kyrkohemmanet jord till 2 tunnor och äng till 7½ vinterlass hö, passligt mulbete samt passlig fälle-, timmer- och vedskog (SmH 1562:2).

- 1562 förlänar Erik XIV till Svante Sture, som del av underhåll för dennes grevskap, en gård som förutom fodringen räntar 0:6½:0:6 pn och ½ tunna sill (se Stegeholm) (Sivers s 349–53).
- 1562 upptas i Birger Nilssons (Grip) jordebok en gård som räntar 0:7 pn, 1 fjärding torsk och 1 årlig häst (BNJb).

Västerum 1544 *Westrum* (SmH 1544:15) – 7 G, 7 j – nuv Östra Eds sn.
SmH **1 sk**, 1564 **2 sk**; en öde 1567–70.

*Yngeaagre 1510 (omkr) *Yngeaagre* (NBjb).
1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok 0:0:1 pn avrad av en ödejord i Y (NBjb).

Ålehorva 1377–84(?) *Ålhuerfwa* (VreS K 27, odat, avskr), 1544 *Ålahorffuo* (SmH 1544:15) – 7 G, 6 j.
SmH **1 fr** (Birger Nilsson /Grip/).
1377–84(?) överlåter Erengisle Sunesson (båt) till Bo Jonsson (Grip) jord som tidigare tillhört Magnus Karlsson (stjärna), samt ytterligare 8 stänger jord utan uppgift om åtkomst (se Bredvassa) (VreS K 27, odat, avskr).
1562 upptas i Birger Nilssons (Grip) jordebok en gård som räntar 1 pund smör, 1 fjärding torsk och 1 årlig häst (BNJb).

Årestad 1279 *de Arastad* (?DS 688), 1379 i *Adhastadhum* (RAp 11/6, SRP 1430), 1562 *Arstadha holm* (BNJb) – 7 G, 6 i.
1279 är Dan i Å förskälaman vid jordöverlåtelse i Ydre hd (?DS 688).
1379 köper Botolf Bodgersson i Å jord i Melby (SRP 1430).
1380-talet(?) överlåter Lars Pume i Å till Bo Jonsson (Grip) 12 alnar jord i Å (VreS M 30, odat).
1385 och 1386 är Botolf i Å faste på häradstinget (SRP 2118, 2187).
1385 köper Botolf i Å jord i Vråka (UUBp 24/6).

- 1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok 23 alnar ödejord i Å (NBjb).
 1562 upptas i Birger Nilssons (Grip) jordebok ett torp som räntar 0:1½ pn (BNjb).

Åsen

- 1370 *qwern(?) aasen* (DS 8068) – 7 G, 6 h – se Ed.

Åsvik

- 1377–84(?) *Åslauik* (VreS K 27, odat, avskr), 1418 *i Aasleswich* (SD 2454) – 7 H, 6 a – nuv Östra Eds sn.
 SmH **1 ky**; öde 1570.
1 fr (Birger Nilsson /Grip/); öde 1569–70.
 1377–84(?) överlåter Erengisle Sunesson (båt) 5 alnar jord till Bo Jonsson (Grip) (se Bredvassa) (VreS K 27, odat, avskr).
 1380-talet(?) överlåter Nils Svensson i Å till Bo Jonsson (Grip) 19 alnar jord i Å (VreS L 20, odat).
 1418 pantsätter Ficke Bülow till Otte Peccatel en gård i Å som ligger på *Flothøø (se *Flothøø) (SD 2454).
 1455 se *Flothøø.
 1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok en gård som räntar 8 mark gutniska (NBjb).
 1560 (omkr) är kyrkohemmanet, om 15 alnar jord, öde och lagt under Birger Nilssons (Grip) gård (SKHRA 2).
 1562 upptas i Birger Nilssons jordebok utan ränta jord som anges vara förlänad och 'är ett kyrkohemman' (BNjb).
 1562 har kyrkohemmanet jord till 2½ tunnor och äng till 10 vinterlass hö, gott mulbete, god vedskog, ollonskog till 1 svin samt gott fiskevatten och 6 notvarp (SmH 1562:2).
 1562 förlänar Erik XIV till Svante Sture, som del av underhåll för dennes grevskap, en gård som förutom fodringen räntar 1:0 pn, 4 dagsverken och 6 lass ved (se Stegeholm) (Sivers s 349–53).

Åsvikelandet Se *Flothøø.

412 Tjusts härad

- Åsketorpet** 1460 i *Æskethorpp* (RAp 30/4) – 7 G, 7 i.
1460 överlåter Velam i Kvädö, Tryserums sn, Peder Gäddskalle och Håkan i Åsvik, Eds sn, till Ödige Ingolfsson ?24 alnar jord i Ä med hus och jord, skog och fiskevatten (se ASoF 2004:1-2 s 40) (RAp 30/4).

Överhult Se Hulta.

Ukna socken

- 1365 in *Vknom* (DS 7171).
1370 *ecclesie Vkana* (RAp 20/2, SRP 920).
1383 i *Vkana sokn* (LSBp 19/6).
1390 i *Okno sokn* (RAp 31/3, SRP 2462).
1422 *Wkne kirkio* (RAp 18/5).

Omfattning: Socknen har under medeltiden och 1500-talet samma utbredning som den nuvarande (1950) med undantag av Hyllela och Överström som 1930 överfördes till den nybildade Överums sn (Lagerstedt s 53).

Kyrkan: Ruinen efter den medeltida, tornlösa gråstenkyrkan är belägen på en kulle nordväst om den nuvarande kyrkan. Koret ligger inte i förband med långhuset, vilket tyder på att en tidigare träkyrka förvandlades till stenkyrka i två etapper (Småland s 68). Ruinen mäter 25 x 10 m. Långhuset har haft ingångar i söder och väster. På södra långhusväggen fanns ett fönster och på västra gavelväggen två gluggar. Koret hade två fönster, ett på södra långväggen och ett på östra gavelväggen. I östra kortväggen fanns även en nisch (fönster?). Utanför västra gavelväggen finns en stenläggning som mäter 10 x 3 m, sannolikt golvet till ett vapenhus.

I sakristian förvaras en gravsten med runskrift över kyrkoherden herr Torgils som daterats till omkr 1280–1320 (Fv 1939 s 154–65). Rester av en dopfunt från 1200-talet har påträffats. Den nya kyrkan invigdes 1836, varvid den gamla lämnades att förfalla. En viss restaurering av ruinen skedde dock på 1940-talet. (RAÄ Ukna 35:1, Petersen s 262 f, 268)

Av medeltida inventarier återstår tre träskulpturer: ett triumfkrucifix, en madonna och ett manligt helgon (troligen S:t Olof) som alla daterats

till omkring 1330 (Jacobsson s 129, 131 ff, 309 f). Kyrkklockan, som ännu används, är enligt inskription gjuten av Erik och Peter år 1304 (Åmark s 152).

Kyrkby: Ukna.

Runstenar Sm 145 Ukna kyrka, Sm 146 Kolvebro (försvunnen).

Baldersberg 1383 *i Baldesberghe* (RAp 13/12, SRP 1988), 1562 *Ballersbergh* (SmH 1562:2) – 7 G, 7 g.

SmH **2 ky.**

1 askluj.

1 fr (1562 Birger Nilsson /Grip/).

1383 erhåller Bo Jonsson (Grip) vid jordskifte med Askeby klostres konvent $\frac{1}{4}$ attung jord i B (se Ed, Eds sn) (SRP 1988).

1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok en gård som räntar 0:0:18 pn (NBjb).

1561(?) upptas en gård i Birger Nilssons (Grip) och Brita Joakimsdotters (Brahe) jordebok (BNBJb).

1562 har kyrkohemmanen vardera åker till 4 tunnor och äng till 5 vinterlass, passlig timmer- och vedskog, 6 notvarp vardera och mjölkvarn 'då flod är'; ena gården har gott mulbete, den andra endast passligt (SmH 1562:2).

1562 upptas i Birger Nilssons (Grip) jordebok en gård som räntar 1 pund smör och 2 årliga hästar (BNjb).

Botorp 1383 *i Bowathorpe* (RAp 13/12, SRP 1988) – 7 G, 7 f.

SmH **1 kyuj**; öde 1545.

1 askl.

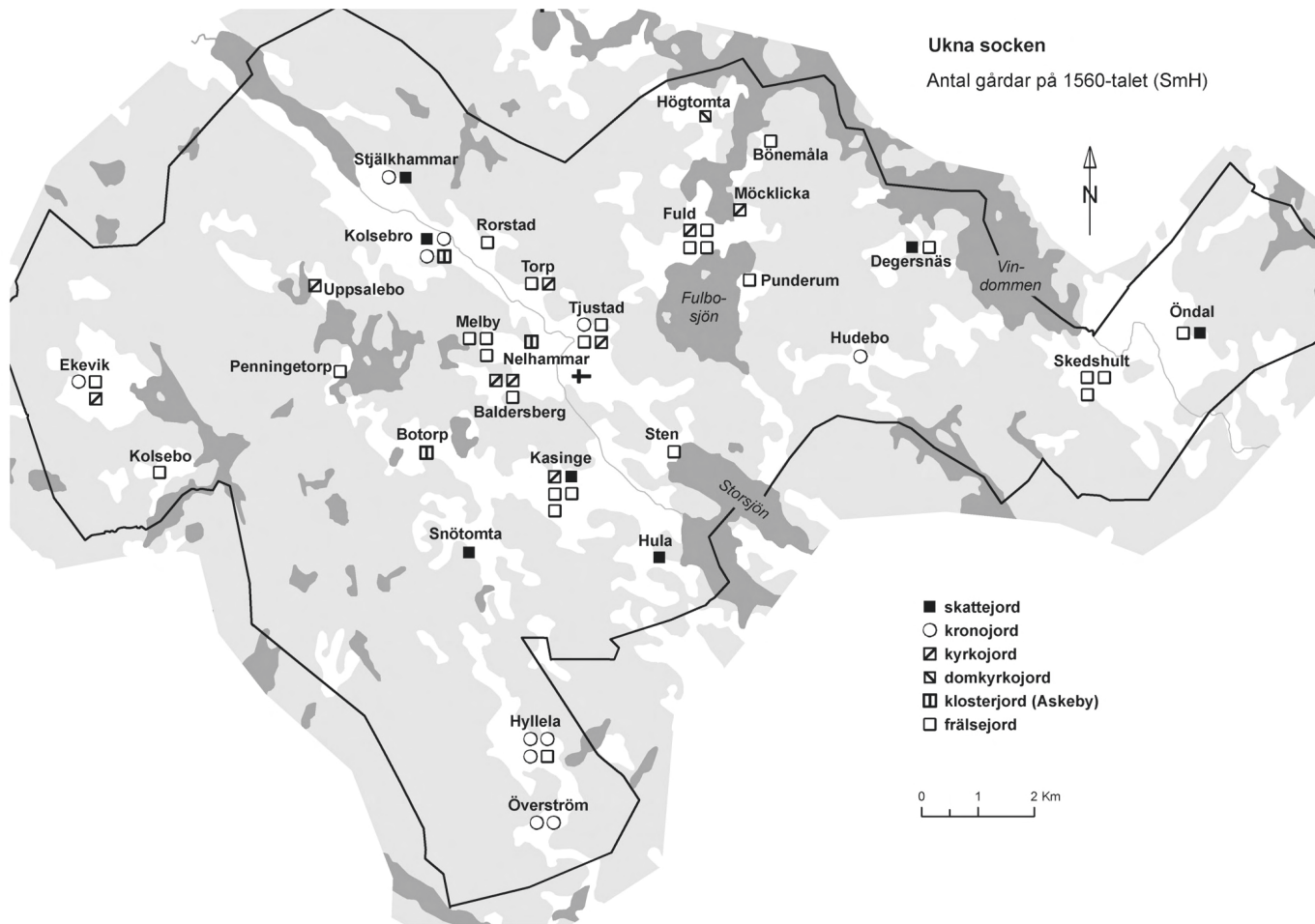
1383 erhåller Bo Jonsson (Grip) vid jordskifte med Askeby klostres konvent 5 stänger jord, $1\frac{1}{2}$ aln mindre, i B (se Ed, Eds sn) (SRP 1988).

Bönemåla 1510 (omkr) *i Bødemale* (NBjb), 1561(?) *Bødemåla* (BNBJb) – 7 G, 8 g.

SmH 1564 **1 kyuj.**

1 fr (1562 Birger Nilsson /Grip/).

1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok ett öde-

torp som räntar 1½ pund smör (NBjb).

1561(?) upptas ett 'nybyggt' torp i Birger Nilssons (Grip) och Brita Joakimsdotters (Brahe) jordebok (BNBJb).

1562 upptas i Birger Nilssons jordebok ett torp som räntar 1 pund smör och 1 årlig häst (BNjb).

Degersnäs

1510 (omkr) i *Degernes* (NBjb), 1544 *Degranes* (SmH 1544:15) – 7 G, 8 h.

SmH 1 sk, 1564 ½ sk.

1 fr (1562 Birger Nilsson /Grip/).

1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok en gård som räntar 1½ pund smör (se *Solberge) (NBjb).

1520-talet(?) överlåter Nils Pedersson till Nils Pedersson sin jord i D som ligger för 60 alnar, ett torp som heter Äpperum och jord i *Solberge (G VIIa:23 f 97v, skadat).

1561(?) upptas en gård med underliggande torpet *Solberge i Birger Nilssons (Grip) och Brita Joakimsdotters (Brahe) jordebok (BNBJb).

1562 upptas i Birger Nilssons jordebok en gård som räntar 1 pund smör och 2 årliga hästar (BNjb).

Ekhult

1545 *Eckhullt* (SmH 1545:14), 1562 *Echullt* (SmH 1562:2) – 7 G, 9 f.

SmH 1545 1 kyäng.

Ekevik

1430 i *Ekæwik* (RAp 2/10), 1453 i *Ekewik* (SjSp 7/6) – 7 G, 7 e.

SmH 1 kr.

1 ky.

1 fr (1562 Erik Karlsson /Gyllenstierna/); öde 1568–69.

1430 är Inge i E faste på häradstinget (RAp 2/10).

1453 ärver Karl Knutsson (Bonde) efter modern Margareta Karlsdotter (Sparre av Tofta) en gård i E (se Fågelvik, Tryserums sn) (SjSp 7/6).

1473 upptas vid arvskiftet efter Karl Knutsson en gård i E som räntar 2 pund smör och 0:0:4 pn (C 8 f 4v).

1475 upptas en frälsegård med räntan 2 pund smör och

Antal jordeboksenheter 1544/45 (1570)

	sk	½ sk	sä	kr	kruj	ky	kyuj	de	askl	fr
Baldersberg	--	--	--	- -	--	2 (2)	--	--	--	1 (1)
Botorp	--	--	--	- -	--	--	1 (1)	--	1 (1)	- -
Bönemåla	--	--	--	- -	--	--	0 (1)	--	--	1 (1)
Degersnäs	1 (0)	0 (1)	--	- -	--	--	--	--	--	1 (1)
Ekevik	--	--	--	1 (1)	--	1 (1)	--	--	--	1 (1)
Fuld	--	--	--	- -	--	1 (1)	--	--	--	3 (3)
Hudebo	--	--	--	1 (1)	--	--	--	--	--	- -
Hula	1 (1)	--	--	- -	--	--	--	--	--	- -
Hyllela	--	--	--	3 (3)	1 (1)	--	--	--	--	1 (1)
Högtomta	--	--	--	- -	1 (1)	--	--	1 (0)	--	- -
Kasinge	1 (1)	--	--	- -	--	--	--	--	--	3 (3)
Kolsebo	--	--	--	- -	--	--	1 (1)	--	--	1 (1)
Kolsebro	--	1 (1)	--	2 (2)	--	--	--	--	--	- -
Löckerum	--	--	--	- -	1 (1)	--	--	--	--	- -
Mantorp	--	--	--	- -	--	--	1 (1)	--	--	- -
Melby	--	--	--	- -	--	--	--	--	--	3 (3)
Möcklicka	--	--	--	- -	--	1 (1)	--	--	--	- -
Nelhammar	--	--	--	- -	--	--	--	--	1 (1)	- -
Penningetorp	--	--	--	- -	--	--	--	--	--	1 (1)
Punderum	--	--	--	- -	--	--	--	--	--	1 (1)
Rorstad	--	--	--	- -	--	--	--	--	--	1 (1)
Skedshult	--	--	--	- -	1 (1)	--	--	--	--	3 (3)
Snötomta	1 (1)	--	--	- -	--	--	--	--	--	- -
*Solberge	--	--	--	- -	--	--	0 (1)	--	--	- -
Sten	--	--	--	- -	--	--	0 (1)	--	--	1 (1)
Stjälkhammar	1 (1)	--	--	1 (1)	--	--	0 (1)	--	--	- -

Tjustad	--	--	--	1 (1)	--	1 (1)	--	--	--	2 (2)
Torp	--	--	--	- -	--	1 (1)	1 (1)	--	--	0 (1)
Uppsälebo	--	--	--	- -	--	1 (1)	--	--	--	- -
Öndal	1 (0)	--	0 (1)	- -	--	--	--	--	--	1 (1)
Överström	--	--	--	2 (2)	--	--	--	--	--	- -
Summa	6 (4)	1 (2)	0 (1)	11 (11)	4 (4)	8 (8)	4 (8)	1 (0)	2 (2)	25 (26)

Dessutom redovisar längderna: **skuj:** Sten 0 (1) – **krt:** Korsebo 1 (1) – **kyäng:** Ekhult 1 (1) – ½ **askl:** Korsebro 1 (1) – **askluj:** Baldersberg 1 (1).

0:0:4 pn i Erik Erikssons d ä (Gyllenstierna) förläningssjordebok (C 15 f 10).

- 1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin mor Kristina Karlsdotter jord som räntar 2 pund smör och 0:0:4 pn (se Fågelvik, Tryserums sn) (RAp 25/1).
- 1562 har kyrkohemmanet åker till 2½ tunnor och äng till 2 vinterlass, gott mulbete, god timmer- och vedskog, ollonskog till 4 svin och 5 notvarp (SmH 1562:2).

***Flæskiathorp** 1413 *Flæskiathorp* (SD 1817) – se Nelhammar.

Fuld

- 1455 *Fwl* (Rääf 1:119), 1480 *i Ffolla* (RApDRA 1/7), 1544 *Ful* (SmH 1544:15), 1562 *Full* (SmH 1562:2) – 7 G, 8 g.
- SmH **1 ky.**
3 fr (1562 2 Birger Nilsson /Grip/, Knut Knutsson /Lillie/).
- 1455 ärver Bo Nilsson (Grip) efter sin mor jord i F som räntar 3 mark gutniska (se Vinäs, Eds sn) (Rääf 1:119).
- 1456 säljer Ida Johansdotter (Bülow) till Karl Knutsson (Bonde) ett ödetorp i F (se Kvistrum, Gärdserums sn) (C 4 f 11).
- 1480 skiftar Ermegård Fickesdotter (Bülow) jord med sin mor Hebbla Albrektsdotter (Bydelsbach) varvid hon erhåller en småjord i F (se Kvistrum, Gärdserums sn) (RApDRA 1/7).
- 1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok två gårdar varav den ena räntar 2 pund smör och 0:0:4 pn, och den andra räntar 0:0:10½ pn (NBjb).
- 1531 är Torgils i F faste på häradstinget (G VIIa:23 f 100).
- 1561(?) upptas två gårdar i Birger Nilssons (Grip) och Brita Joakimsdotters (Brahe) jordebok (BNBJb).
- 1562 har kyrkohemmanet åker till 2 tunnor och äng till 2½ vinterlass hö, passlig timmer- och vedskog samt 2 notvarp (SmH 1562:2).
- 1562 förlänar Erik XIV till Svante Sture, som del av underhåll för dennes grevskap, ett kyrkohemman som räntar 1 pund smör, 6 dagsverken och 10 lass ved förut-

- om fodringen (se Stegeholm) (Sivers s 349–53).
- 1562 upptas i Birger Nilssons jordebok två gårdar som vardera räntar 1 pund smör och 2 årliga hästar (BNJb).
- *Gæddeker** 1510 (omkr) *Gæddeker* (NBJb).
1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok ett ödetorp som räntar 0:0:4 pn (NBJb).
- Holmbo** 1418 *Holmabodhum* (SD 2492) – 7 G, 6 f.
1418 skänker Katarina Tegnesdotter (fem stjärnor) jord i H till Vadstena kloster (se Möckelhult, Dalhems sn) (SD 2492).
1473 och 1502 tillhör ett ödetorp Vadstena kloster och ligger under Möckelhult, Dalhems sn (se Möckelhult, Dalhems sn) (HH 16 s 68).
- *Hærewiik** 1480 skiftar Ermegård Fickesdotter (Bülow) jord med sin mor Hebbla Albrektsdotter (Bydelsbach) varvid hon erhåller en småjord i H (*Hærewiik*) (se Kvistrum, Gärdserums sn) (RApDRA 1/7).
- Hudebo** 1544 *Hudeboda* (SmH 1544:15) – 7 G, 8 h.
SmH **1 kr**.
1561(?) upptas en utjord i åker och äng om 22 ¼ alnar i Birger Nilssons (Grip) och Brita Joakimsdotters (Brähe) jordebok (BNBJb).
1562 upptas i Birger Nilssons jordebok en gård som räntar 1 pund smör och 2 årliga hästar (BNJb).
- Hula** 1372 *i Hullu* (DS X 144, avskr), 1395 *i Hulu* (BliAp 23/1), 1544 *Hulu* (SmH 1544:15) – 7 G, 7 g.
SmH **1 sk** (1564, 1566–68 ½ sk med full fodring).
1372 är Sven i H faste på häradstinget (DS X 144).
1395 och 1412 är Björn i H faste på häradstinget (BliAp 1395 23/1, SD 1583).
1515 är Knut i H nämndeman på häradstinget (HBR s 219).
1537 är Per Månsson i H faste på häradstinget (?RAp 16/6).

- Hyllela** 1428 *i Hyllelo* (RAp 4/9), 1486 *Hillela* (RApp 18/5), 1524 *Hillela* (UUBp 28/6) – 7 G, 6 g – nuv Överums sn.
SmH **3 kr**; en öde 1569–70.
1 kruj.
1 fr (1571 Karin Månsdotter /Natt och Dag/).
- 1428 upplåter Bengta Kettilbjörnsdotter, Herman Böklars änka, till biskop Knut Bosson (Natt och Dag) all sin ägodel i H (se Bråstorp, Gärdserums sn) (RAp 4/9).
- 1458 ärver Ingemund Puke efter Ingolf i Öja, Odensvi sn, 0:12 pn avgäld i H samtidigt som Johan Basse och hans syskon av Ingemund får 11 mark gutniska som ersättning för deras arvedel i H (se Öja, Odensvi sn) (RApp 26/7).
- 1482 är Ebbe i H nämndeman på häradstinget (VLAp 1/6, se OdensviKyA C 1 s 4).
- 1486 intygar Karl Nilsson i Rödesten, Grebo sn, att Ingemund Puke i Rödesten med sin hustru Kristin fick gods i H vilket deras två barn ärvde efter henne, därefter levde de länge men dog, både sonen och dottern, före Ingemund varvid han genom bakarv ärvde dem båda; nu 'sägs detta gods till' Karl Nilsson (se Melefors s 85) (RApp 18/5).
- 1528 (tidigast) ger Måns Johansson (Natt och Dag) i morgongåva till sin hustru Barbro Eriksdotter (Bielke) jord i H som räntar 3 pund smör och 18 marker humle, samt jord i Uppland och Östergötland (se Rosman 2 s 36) (UUBp 1524 28/6).
- Högtomta** 1390 *i Høghotomptom* (RAp 29/6, SRP 2486), 1506 *Høgatompta* (Rääf 1:142), 1544 *Høgatompta* (SmH 1544: 15) – 7 G, 8 g.
SmH 1543–53 **1 de** (Dekanatet i Linköping).
1 kruj.
- 1390 är Magnus smed i H faste på häradstinget (SRP 2486).
- 1479 är Vaste Bock i H faste på häradstinget (G VIIa:23 f 79).
- 1506 överlåter Sven Nilsson (Grabyätten) i Graby, Sunds sn, borgare i Linköping, till Linköpings domkyrka sitt gods i H, vilket räntar 5 mark gutniska, med hus

och jord, åker och äng, skog och fiskevatten, allt med sina arvingars samtycke (Rääf 1:142).

1530-talet(?) återbördar Jöns Nilsson (Slatte), dotterson till Sven Nilsson, en gård som räntar 0:10 pn från 'nykoret' i Linköping (SKHRA 2:5 s 128).

1546 överlåter Sven Nilsson (Slatte) till Jöran Trulsson (Ravnäsätten) en gård som räntar 2 pund smör och 2:0 pn samt en gård i Frössvik, Oppeby sn; överlåtelserna är säkerhet för ett lån på 100:0 pn och Jöran och hans arvingar ska nyttja jorden efter egen vilja till dess Sven eller hans arvingar till fullo återbetalat lånet (SKHRA 2:3 s 77 f).

*Kaarlamaala 1510 (omkr) *hether Kaarlamaala* (NBjb), 1562 *Käråmala* (BNjb).

1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok ett torp som räntar 6 vita (NBjb).

1561(?) upptas ett torp i Birger Nilssons (Grip) och Brita Joakimsdotters (Brahe) jordebok; det ligger 'melan Kolvebro hägnad (*hengna*) och *Gåsabeken' (BNBjjb).

1562 upptas i Birger Nilssons jordebok K med räntan 0:0:0:18 pn (BNjb).

Kasinge

1395 *i Kasungum* (BliAp 23/1), 1453 *i Kalffshellom* (SjSp 7/6), 1473 *i Kaswnge* (C 8 f 4v), 1480 *i Kaswnge* (RApDRA 1/7), 1544 *Kasinge* (SmH 1544:15) – 7 G, 7 g.

SmH **1 sk.**

1560 (endast) **1 ky.**

3 fr (1562 2 Erik Karlsson /Gyllenstierna/, Knut Knutsson /Lillie/); en öde 1567–70.

1395 är Torsten i K faste på häradstinget (BliAp 23/1).

1453 ärver Karl Knutsson (Bonde) efter modern Margareta Karlsdotter (Sparre av Tofta) två gårdar i K (se Fågelvik, Tryserums sn) (SjSp 7/6).

1456 säljer Ida Johansdotter (Bülow) till Karl Knutsson (Bonde) ett ödetorp i K (se Kvistrum, Gärdserums sn) (C 4 f 11).

- 1473 upptas vid arvskiftet efter Karl Knutsson två gårdar i K som vardera räntar 0:0:20 pn (C 8 f 4v).
- 1475 upptas i Erik Erikssons d ä (Gyllenstierna) förläningsjordebok två frälsegårdar som vardera utger 0:0:25 pn och 1 tjog ål (C 15 f 10).
- 1480 skiftar Ermegård Fickesdotter (Bülow) jord med sin mor Hebbla Albrektsdotter (Bydelsbach) varvid hon erhåller en småjord i K (se Kvistrum, Gårdserums sn) (RApDRA 1/7).
- 1482 är Jon i K en av häradets synemän vid en rågångssyn (HBR s 219, 221).
- 1490 köper Jon i K jord i Lilla och Stora Skälhem, Odensvi sn (G VIIa:23 f 49).
- 1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin mor Kristina Karlsdotter två gårdar som vardera räntar 0:0:20 pn (se Fågelvik, Tryserums sn) (RAp 25/1).
- 1506 är Sune i K faste på häradstinget (HultaAp u d).
- 1535 är Sven i K faste på häradstinget (VidaAp 8/5, 9/5).
- 1562 förlänar Erik XIV till Svante Sture, som del av underhåll för dennes grevskap, ett kyrkohemman som räntar 1½ pund smör, 6 dagsverken och 10 lass ved förutom fodringen (se Stegeholm) (Sivers s 349–53).

Kolsebo

- 1453 *i Kolsaboda* (SjSp 7/6), 1510(?) *i Koolsbo* (C 45 f 11v), 1544 *Kålsebo* (SmH 1544:15) – 7 G, 7 e.
- SmH **1 krt.**
1 kyuj.
1 fr (1562 Erik Karlsson /Gyllenstierna/); öde 1569–70.
- 1453 ärver Karl Knutsson (Bonde) efter modern Margareta Karlsdotter (Sparre av Tofta) en gård i K (se Fågelvik, Tryserums sn) (SjSp 7/6).
- 1473 upptas vid arvskiftet efter Karl Knutsson en gård i K som räntar 2 pund smör för 0:2 pn (C 8 f 4v).
- 1475 upptas i Erik Erikssons d ä (Gyllenstierna) förläningsjordebok en öde frälsegård som utger 0:0:8 pn (C 15 f 10).
- 1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin mor Kristina Karlsdotter jord som räntar 0:0:12 pn (se Få-

gelvik, Tryserums sn) (RAp 25/1).

1510 (omkr) är Lars i K enligt Gunhild Johansdotters (Bese) räkenskaper skyldig henne 0:10 pn för brunt leidiskt kläde (C 45 f 11v).

- Kolsebro** 1381 *i Kolsbro* (HUBp 15/6), 1500 *i Koolsbro* (RAp 13/2), 1544 *Kålsbro* (SmH 1544:15) – 7 G, 8 f.
SmH $\frac{1}{2}$ sk.
2 kr.
 $\frac{1}{2}$ askl; öde 1570.
- 1381 och 1385 är Folke i K faste på häradstinget (HUBp 1381 15/6, A II 8 s 55, UUBp 1385 24/6).
- 1383 överlåter Johan Moltke och hans hustru Katarina Kettildsdotter (Glysing) till Bo Jonsson (Grip) 5 alnar jord (se Värnvik, Gamleby sn) (?LSBp 19/6).
- 1455 ärver Bo Nilsson (Grip) efter sin mor jord i K som räntar 0:12 gutniska (se Vinäs, Eds sn) (Rääf 1:119).
- 1500 byter Nils Bosson (Grip) bort till Sigrid Birgersdotter, abbedissa i Askeby kloster, 10 alnar byggd och besutten jord i K mot 12 alnar jord i Grävsätter, Hannäs sn (RAp 13/2).
- Kulltorp** 1380-talet(?) se Skedshult.
- Kårestorpet** 1515–20(?) *Korstorpet* (VreS G 22, regist, odat), 1561(?) *Kålsstorpet* (BNBJJb) – 7 G, 8 f.
1515–20(?) bekräftar tre sockenbönder att Nils Bosson vederkänt K i Ukna sn; socknens kyrkoherde herr Lars beseglar brevet (VreS G 22, regist, odat).
1561(?) upptas ett torp liggande under Melby i Birger Nilssons (Grip) och Brita Joakimsdotters (Brahe) jordebok (BNBJJb).
- Löckerum** 1456 *i Løkerum* (C 4 f 11, avskr), 1480 *i Løkarum* (RApDRA 1/7) – 7 G, 8 h.
SmH **1 kruj.**
1456 säljer Ida Johansdotter (Bülow) till Karl Knutsson (Bonde) en gård i L (se Kvistrum, Gårdserums sn) (C 4 f 11).

1480 skiftar Ermegård Fickesdotter (Bülow) jord med sin mor Hebbla Albrektsdotter (Bydelsbach) varvid hon erhåller en gård i L (se Kvistrum, Gärdserums sn) (RApDRA 1/7).

Mantorp 1545 *Manatörp* (SmH 1545:14), 1562 *Mantetorp* (SmH 1562:2) – 7 G, 8 g.
SmH **1 kyuj**.

Melby 1410(?) *Medelby* (Gen 18 f 99, avskr), 1441 i *Mædelby* (RAp 4/11, SMR 1506), 1480 i *Mædhelby* (RApDRA 1/7) – 7 G, 8 f.
SmH **3 fr** (1562 2 Birger Nilsson /Grip/, Knut Knutsson /Lillie/).

1410(?) pantsätter Måns Länk (ginbalk) jord i M med ett torp till Bengt Nilsson (Lejonansikte) (se Utrike, Lofta sn) (Gen 18 f 99, regest).

1434 se Uknö, Lofta sn.

1441 skänker Katarina Nilsdotter (Kraghe) till S:t Mechtilds kapell i Skänninge en gård som räntar 3:0 pn (se Vinö, Lofta sn) (SMR 1506).

1455 ärver Bo Nilsson (Grip) efter sin mor jord i M som räntar 12 gutniska ören (se Vinäs, Eds sn) (Rääf 1:119).

1480 skiftar Ermegård Fickesdotter (Bülow) jord med sin mor Hebbla Albrektsdotter (Bydelsbach) varvid hon erhåller en gård och en småjord i M (se Kvistrum, Gärdserums sn) (RApDRA 1/7).

1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok en gård som räntar 2 mark gutniska; en kvarn (*aff quarn*) räntar 2 spann mjöl och 4 ålar; dessutom upptas en pantgård (*en panta gordh*) som räntar 1:0 pn (NBjb).

1544–56(?) utfärdas brev att Kristina Nilsdotter (Hasselby-ätten) i Hasselby, Lofta sn, till Birger Nilsson (Grip) pantsatt en gård i M (se Bredvassa, Lofta sn) (VreS K 26, odat).

1561(?) upptas en gård med underliggande torpet Kåres-torpet i Birger Nilssons och Brita Joakimsdotters (Brähe) jordebok; ytterligare en gård har Birger i pant

av Hans i Hasselby, Lofta sn, och dennes hustru Kristina, Birgers far har dessutom haft gården i pant av Kristinas föräldrar (BNBJb f 4, 36).

1562 upptas i Birger Nilssons jordebok två gårdar som vardera räntar 1 pund smör, 4 marker ål och 2 årliga hästar (BNJb).

Mälingsbo

1510 (omkr) *Mælmingsbode* (NBjB) – 7 G, 7 h.

1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok ett ödetorp som heter M (NBjB).

1561(?) upptas ett torp i Birger Nilssons (Grip) och Brita Joakimsdotters (Brahe) jordebok (BNBJb).

Möcklicka

1544 *Mickelöke* (SmH 1544:15), 1562 *Mycklecke* (SmH 1562:2) – 7 G, 8 g.

SmH 1 ky.

1562 har gården åker till 3 tunnor och äng till 4 vinterlass samt 2 notvarp (SmH 1562:2).

Nelhammar

1379 *aff Nidhilhambre* (RAp 29/9, SRP 1451), 1390 *Nydelhammar* (RAp 31/3, SRP 2462), 1526 *in Nederlambe* (HBR s 465), 1544 *Nedelhambra* (SmH 1544:15) – 7 G, 8 g.

SmH 1 askl.

Sigrid Jonsdotter (vingad hjälm) har 1379 Nelhammar som sätesgård (RAp 29/9, SRP 1451).

1382 ger Sigge Brun jord till Vadstena kloster i Aska och Bobergs hdr som han fått i rätt skifte med sin släkting ('syssling') Sigrid Jonsdotter (vingad hjälm) i utbyte för sitt gods i Tjust; det omtalade godset är troligen helt, eller delvis identiskt med godset i de följande tre breven (?RAp 2/8).

1383 utser Sigge Brun och Sigrid Jonsdotter å ena sidan och Bo Jonsson (Grip) å den andra de 'våldgiftesmän' som ska jämka det jordbyte de ska göra och där Sigge och Sigrid till Bo överlåter 30:0 pn avgäld i N och de gods som därunder i Tjust ligger samt jord i Virserum, Virserums sn, i Sanna, Kumla sn, och

- i Slevringe, Åtvids sn, mot allt det gods som Bo äger i Övre och Yttre Tör (UUBp 26/11).
- 1384 slutförs skiftet varvid det fastslås att den del som Sigge Brun och Sigrid Jonsdotter överlåter till Bo Jonsson ska omfatta jord enligt 1383 års brev (se ovan) samt 15:0 pn avgäld i Tjust som de ej tidigare upplåtit till honom och 'utan vedegäld i detta skifte' och därtill jord i Forssa, Jäders, Lerbo och Vårdinge snr (se DMS 2:1 s 181) (UUBp 12/3).
- 1390 överlåter Sigrid Jonsdotter till Askeby kloster med sina fränders och arvingars råd sitt gods N med en kvarn (*enne qwaern*) och två torp (*thwem thorpom*) tillsammans med åker och äng, skog och fiskevatten, tomter, tomtställen och humpar (RAp 31/3, SRP 2462).
- 1413 tilldöms Askeby kloster N och N kvarn samt två torp, varav ett heter *Flæskiathorp, jord som Sigge Brun utan Sigrid Jonsdotters vilja och vetskap bortbytt till Bo Jonsson; dennes arvingar ska dessutom ersätta den uteblivna avraden för de år som de med orätt innehåft jorden (SD 1817–18).
- 1466 intygat borgmästare och råd i Söderköping att Bo Nilsson (Grip) då han låg på sin sotsäng i Söderköping med 'stort hjärta och gråtande tårar' bekände att han inte hade någon rätt till N som han tvistat med Askeby kloster om, och förbjöd så sina arvingar att befatta sig med denna jord så att hans själ kunde stå utan vanda i detta ärende (RAp 14/5).
- 1510 (omkr) är Olof i N enligt Gunhild Johansdotter (Bese) räknenskaper skyldig henne 2 askar honung (C 45 f 11v).
- 1526 bryter linköpingsbiskopen trolovning mellan Peter Larsson i N och Kristina Jönsdotter i Könserum, Gärdserums sn (i Eds sn enl källan); då Kristina inte vill fullfölja giftermålet ska hon undergå kyrkoplikt varefter hon åter är fri till giftermål (HBR s 465).
- 1543 är Lars Björnsson i N en av de sex bönder som i Söderköping på tjustallmogens vägnar svär kungen trohet efter Dackefejden (GR 15 s 174 f).

- Obbantorp** 1531 *Obbörnetorp* (G VIIa:23 f 100, avskr) – 7 G, 6 g – nuv Överums sn.
 1531 överlåter Peter Trulsson till Jöns Persson ett torp som heter O (se Skörserum, Eds sn) (G VIIa:23 f 100 r-v, avskr).
- *Peningxmåle** 1410(?) pantsätter Måns Länk (ginbalk) till Bengt Nilsson (Lejonansikte) en gård i *Peningxmåle (se Utrike, Lofta sn) (Gen 18 f 99, avskr, regest).
- Penningetorp** 1510 (omkr) i *Pendingstorp* (NBjb), 1544 *Penningstorp* (SmH 1544:15) – 7 G, 8 f.
 SmH 1 fr; öde 1569–70.
 1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok en gård som räntar 0:0:8 pn och 8 ålar (NBjb).
 1544 redovisas P som torp och 'nyupptaget' i jordeboken (SmH 1544:15).
 1561(?) upptas en gård i Birger Nilssons (Grip) och Brita Joakimsdotters (Brahe) jordebok (BNBjb).
 1562 upptas i Birger Nilssons jordebok ett torp som räntar 0:3 pn och 6 marker ål (BNjb).
- Prästgården** 1482 *prestagarden* (HBR s 221), 1515 *Vkna prestegard* (HBR s 218).
 1482 redovisas på häradstinget en gränssyn med anledning av tvistigheter mellan Ukna och Tjustad om byarnas utmarker där Tjustads by anser att kyrkan och prästgården står på deras mark (*pa therra velle*). Härads hövdingen och 11 synemän började rågångssynen av Tjustads och 'gamla byn Uknas' (*gambla byn Vgna*) utmarker (*allan utwadan skoga oc fiske vatn*) vid första hörnskålet och gick därefter skäl för skäl så långt som byarna gränsade mot varandra varvid framkom att rågången var dragen efter gammal hävd. Därefter gick man rågången mellan byarnas inägor från där Tjustads äng och Prästgårdens äng möttes vid en med pålar uppstgad sten (*ena höga stenflyss*) som stod i ån 'i en videbuske' (*i enom videbuska*). Mellan stenen och nästa hörnskäl var grävt ett gammalt

dike samt en gammal gårdsgård som visade att rågången av ålder varit dragen där samt att prästgården och kyrkan därmed aldrig legat på Tjustads bymark. (HBR s 219 ff, två brev)

1515 kärar Gunhild Johansdotters (Bese) fogde Mats skrivare till herr Finvid i Ukna om en äng som begränsas av 'spångändan och till det skäl som står i rät vinkel från i gamla gårdsgården på östra sidan och sedan i rät vinkel från samma spång och nordväst till flisan som står mitt i ån och så upp till Ukna gårdsgård och sedan i herr Finvids åker och i hans humlegård, och så dädan och i *Nötha kellan och i *Siffue hagan och så i halva ån och halva sjön'. Herr Finvid svarar att ängen av ålder legat till Prästgården och framlägger flera brev som bevisning varefter rätten dömer ängen till Prästgården för evärdelig tid, såvida inte annan bevisning i framtiden kan uppletas. (HBR s 218 f)

1523 redovisar ett inventarium över kyrkorna östanstång och i Tjust för Ukna prästgård följande (HBR s 581):

Inventarie	Värde
8 tunnor korn	
2 tunnor korn	
1"oxnöck"	16:0 pn
2 kor	6:0 pn
4 får	2:0 pn
2 ettårssvin	
2 tvåårssvin	
en säng	13:0 pn
en nedmurad bryggpanna om 2 tunnors rymd	
2 bryggkar	4:0 pn
4 hyenden	2:0 pn
2 yxor	1:0 pn
2 liar och 2 skäror	1:0 pn
2 bilor	
1 hösläde	

en ”reddan vagn”	
en ljustake	1:0 pn
en bonad och en ”hinning”	5:0 pn
en duk	2:0 pn
en gryta	0:20 pn
en kanna	2:0 pn
en mullög	0:12 pn
1 ”standa” om 2 tunnor	
2 bänkläden	1:0 pn
ett sto (”en hors”)	5:0 pn
Summa	65:0 pn

1560 har prästgården 7 tunnor åker samt äng till 20 lass hö och därtill något mulbete och utrymme (SmH 1560:31).

Punderum 1455 *Pwnderum* (Rääf 1:119), 1510 (omkr) i *Pwunnerum* (NBjb) – 7 G, 8 g.

SmH 1 fr.

1455 ärver Bo Nilsson (Grip) efter sin mor jord i P som räntar 12 gutniska ören (se Vinäs, Eds sn) (Rääf 1:119).

1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok en gård som räntar 2 pund smör och 0:0:10 pn; under P ligger ödatorpet Äpperum (NBjb).

1561(?) upptas en gård med underliggande torpet Äpperum i Birger Nilssons (Grip) och Brita Joakimsdotters (Brahe) jordebok (BNBJb).

1562 upptas i Birger Nilssons jordebok en gård som räntar 1 pund smör (BNjb).

Ravenäs 1380-talet(?) *Rafuanäs* (VreS M 15, odat, avskr), 1480-talet(?) i *Rafenäs* (?G VIIa:23 f 37v, odat, avskr) – 7 G, 7 i.

1380-talet(?) omnämns R som ett torp liggande under Skedshult (VreS M 15, odat).

1480-talet(?) är Ingel i R faste på häradstinget (?G VIIa:23 f 37v, odat).

- Rorstad** 1383 *oc Rodhastadha* (RAp 21/5, SRP 1936), 1480 *i Rodhestadha* (RApDRA 1/7) – 7 G, 8 f.
- SmH **1 fr.**
- 1383 gör Sjunde Ragvaldsson och Katarina Tegnesdotter (fem stjärnor) jordskifte med Bo Jonsson (Grip) så att de till honom överlåter R som Katarina ärvt efter sin mor Sigrid Magnusdotter (se Dynestad, Lofta sn) (RAp 21/5, SRP 1936).
- 1456 säljer Ida Johansdotter (Bülow) till Karl Knutsson (Bonde) en gård i R (se Kvistrum, Gärdserums sn) (C 4 f 11).
- 1480 skiftar Ermegård Fickesdotter (Bülow) jord med sin mor Hebbla Albrektsdotter (Bydelsbach) varvid hon erhåller en gård i R (se Kvistrum, Gärdserums sn) (RApDRA 1/7).
- 1500-talets början(?) omtalas Jöns i R som skyldig (?Johan Bese) 3:0 svenska i rest för salt (C 50:XV).
- Skedshult** 1380-talet(?) *i Skedeshulltum* (VreS J 10, odat, avskr), 1431 *i Skedishult* (RAp 12/6), 1480 *i Skedesholt* (RApDRA 1/7) – 7 G, 7-8 i.
- SmH **1 kruj.**
- 3 fr;** en öde 1569.
- 1380-talet(?) överlåter Ingolf i S till Bo Jonsson (Grip) 12 alnar jord i S och de torp som ligger därunder och heter Kulla (*Kolla*, ?= Kulttorp, 7 G, 8 i) och Ravenäs (VreS M 15, odat).
- 1380-talet(?) överlåter Anders i Öndal till Bo Jonsson 7 11/12 alnar jord i S samt jord i *Langarum, Eds sn (VreS J 10, odat).
- 1431 är Sven i S faste på häradstinget (RAp 12/6).
- 1456 säljer Ida Johansdotter (Bülow) till Karl Knutsson (Bonde) tre gårdar i S (se Kvistrum, Gärdserums sn) (C 4 f 11).
- 1459 är Mats i S faste på lagmansting (RAp 19/2).
- 1480 skiftar Ermegård Fickesdotter (Bülow) jord med sin mor Hebbla Albrektsdotter (Bydelsbach) varvid hon erhåller tre gårdar i S (se Kvistrum, Gärdserums sn) (RApDRA 1/7).

- 1510 (omkr) är Anders i S faste på häradstinget (se Lislekutt, Eds sn) (A II 8 s 61, GVII:23a f 108, avskr).
- Snötomta** 1544 *Snötompta* (SmH 1544:15) – 7 G, 7 f – gamla bytomten omkr 500 m N om den nuvarande (RAÄ Ukna 119:1).
SmH **1 sk.**
1560–62 **1 kyuj.**
- *Solberge** 1510(omkr) *aff Solberge* (NBjb) – har enl avmätningsskarta 1769 legat omkr 250 m V om Svartgölens (7 G, 8 h) sydspets (Ukna G100-6:1, LmV).
SmH 1564 **1 kyuj.**
1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok ett ödetorp som ligger på Degersnäs ägor (*ligger i Degernes wadh*) räntar ½ pund smör (NBjb).
1520-talet(?) överlåter Nils Pedersson till Nils Pedersson 28 alnar jord i S (se Degersnäs) (G VIIa:23 f 97v, skadat).
1561(?) upptas S i Birger Nilssons (Grip) och Brita Joakimsdotters (Brahe) jordebok som ett torp under Degersnäs om 23 alnar jord (BNBJb).
1562 upptas i Birger Nilssons jordebok ett ödetorp som räntar 1 pund smör och 2 årliga hästar (BNjb).
- Sten** 1480 *i Steen* (RApDRA 1/7) – 7 G, 7 g – nu Stensnäs.
SmH 1564 **1 skuj.**
1564 **1 kyuj.**
1 fr.
1370 testamenterar Sigrid Magnusdotter (stjärna) ett ålfiske kallat "Stenbofors" (*piscacionem anguillarum in Stenbofors*) till sockenkyrkan (se Trostad, Lofta sn) (DS 8068).
1480 skiftar Ermegård Fickesdotter (Bülow) jord med sin mor Hebbla Albrektsdotter (Bydelsbach) varvid hon erhåller en småjord i S (se Kvistrum, Gårdserums sn) (RApDRA 1/7).

Stjälkhammar 1347 *in Skælkhamar* (DS 4191), 1358 *Skiekhamar* (DS 5867) – 7 G, 8 f.

SmH **1 sk** (1566–67 ½ **sk**).

1 kr.

1564 **1 kyuj.**

1347 överlåter Cecilia Glysingsdotter (Glysing) till sin tjänare Karl Ragvaldsson för dennes långvariga tjänst hos henne allt sitt gods i S, löst som fast, i åker och äng, skog och fiskevatten, med villkoret att godset ska återgå till henne eller hennes arvingar om Karl dör barnlös (DS 4191).

1358 kungör Cecilia Glysingsdotter att hon tidigare, med sina arvingars goda vilja givit Karl Ragvaldsson sitt gods i S som nu rätteligen genom arv tillfallit hans hustru Katarina Jonsdotter och hennes arvingar; ber därför sin bror Kertil Glysing och alla sina arvingar att de inte, mot hennes yttersta vilja och till hennes själs våda ska hindra Katarina eller hennes arvingar i deras besittning av jorden (DS 5867).

1482 är Peder i S faste på häradstinget (B 19 nr 258, se G VIIa:23 f 37v, odat).

1482 är Tegne i S en av häradets synemän vid en rågångsyn (HBR s 219, 221).

Tjustad

1411 *i Thyustastadhum* (SD 1440), 1460 *i Tiwstadhom* (RAp 8/6), 1500-talets början(?) *i Thyfstadh* (C 50:XV), 1544 *Tiusta* (SmH 1544:15) – 7 G, 8 g.

SmH **1 kr**; öde 1569–70.

1 ky; öde 1567–70.

2 fr; en öde 1567, 1569–70, båda öde 1568.

1411 byter Sigge Holk och hans hustru Sigrig Gunnarsdotter (två bjälkar) bort till Vadstena kloster en halv attung jord i T mot lika mycket jord i Närby, Drothems sn och tredjedelen i Sätra, Gårdeby sn; bytet sker med sonen Håkan Siggeßons medgivande (SD 1440).

1456 säljer Ida Johansdotter (Bülow) till Karl Knutsson (Bonde) 6 alnar jord i T (se Kvistrum, Gärdserums sn) (C 4 f 11).

1460 överlåter Håkan Holk till Påvel (Magnusson) Krum

- sin gård i T med hus och jord, byggt och obyggt, åker och äng, skog och fiskevatten med allt som därunder ligger, fritt och frälst sedan hedenhös; gården har ohindrat och okvalt 21 alnar jord mot byns östra råmärken (*wppa østra howodhrana*) och 6 alnar mot de västra (*wppa westre huwodh rana*) (RAp 8/6). Samma år fastfars köpet på häradstinget (RAp 4/10).
- 1476 ger Påvel Krum i morgongåva till Gunhild Stensdotter (Bese) en gård i T, en gård i Väsby, Västra Eneby sn, och en gård i Östra Ryda, Oppeby sn (RAp u d).
- 1480 skiftar Ermegård Fickesdotter (Bülow) jord med sin mor Hebbla Albrektsdotter (Bydelsbach) varvid hon erhåller en småjord i T (se Kvistrum, Gårdserums sn) (RApDRA 1/7).
- 1500-talets början(?) omtalas Jöns i T som skyldig (?Johan Bese) en summa pengar (C 50:XV).
- 1514 säljer Gunnild Stensdotter (Bese) till brorsdottern fru Gunnild Johansdotter (Bese) sin morgongåva som är en gård i T samt jord i Malma och Väsby, Västra Eneby sn (se RAp 1504 17/6) (RAp 8/2).
- 1553 upptas i jordebok över fru Gunhild Johansdotters efterlämnade gods en gård som har åker till 15 spann, äng till 20 lass hö, passligt mulbete samt passlig timmerskog och vedbrand; räntan är 0:12 pn (BiS E 1986).
- 1560 får Elsa Axelsdotters (Posse) barn jord som räntar 0:12 pn i arv efter sin far Axel Eriksson (Bielke) (se Nygård, Lofta sn) (BiS E 1986).
- 1562 har kyrkohemmanet åker till 2 tunnor och äng till 4 vinterlass (SmH 1562:2).
- 1562 förlämnar Erik XIV till Svante Sture, som del av underhåll för dennes grevskap, ett kyrkohemman som räntar 1 pund smör, 6 dagsverken och 10 lass ved förutom fodringen (se Stegeholm) (Sivers s 349–53).

Torp

- 1510 (omkr) *i Torp* (NBjB), 1562 *Torp* (SmH 1562:2) – 7 G, 8 g.
 SmH 1 ky; öde 1567–70.
 1 kyuj; kallas ibland 'Kråketorp'.

1564 **1 fr**; öde 1568–70.

- 1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok en gård som räntar 0:0:8 pn (NBjb).
 1561(?) upptas en gård i Birger Nilssons (Grip) och Brita Joakimsdotters (Brahe) jordebok (BNBJb).
 1562 upptas i Birger Nilssons jordebok ett torp som räntar ½ pund smör och 1 årlig häst (BNjb).
 1562 har kyrkohemmanet åker till 2 tunnor och äng till 2½ vinterlass hö (SmH 1562:2).

Ukna

- 1368 *af Vkna* (DS 7703), 1372 *i Vknom* (DS X 144, avskr), 1456 *i kyrkebyn* (C 4 f 11, avskr) – kyrkby – 7 G, 7 g.
 1368 är Arnold i U faste på häradstinget (DS 7703).
 1372 säljer Kristina Andersdotter till Karl Bodgersson med sin mans, Jöns goddräng, sina fränders och vänners samtycke all sin ägolott i U med hus och jord, åker och äng (DS X 144).
 1456 säljer Ida Johansdotter (Bülow) till Karl Knutsson (Bonde) en ödejord i U (se Kvistrum, Gårdserums sn) (C 4 f 11).
 1482 och 1515 se Prästgården.

Uppsalebo

- 1422 *Wpsalebodhom* (RAp 18/5), 1544 *Vpsalabo* (SmH 1544:15) – 7 G, 8 f.
 SmH **1 ky**.
 1422 säljer Ulf Läma sitt gods i U till Ukna kyrka (RAp 18/5).
 1535 (omkr) pantsätter sockenkyrkan U till Birger Nilsson (Grip) för en mässhake; år 1575, då Moritz Birgersson (Grip) vill lägga gården under sitt arvegods, är pantsen ännu inte löst (Rött nr 354).
 1561(?) upptas en gård i Birger Nilssons och Brita Joakimsdotters (Brahe) jordebok vilken sockenkyrkan pantsatt till honom för 43:0 örtugar (BNBJb).
 1562 har gården åker till 2½ tunnor och äng till 4 vinterlass hö, god timmer- och vedskog samt gott mulbete, ollonskog till 2 svin samt en mjölkvarn och 5 notvarp (SmH 1562:2).
 1562 upptas i Birger Nilssons jordebok en gård som räntar

1 pund smör och 2 årliga hästar; en marginalanteckning lyder: 'är min herre pantsatt och är gammalt frälse' (BNJb).

Äpperum

- 1383 *i Äpplarwm* (LSBp 19/6), 1510 (omkr) *heder Heblerum* (NBJb) – 7 G, 8 h.
- 1383 överlåter Johan Moltke och hans hustru Katarina Kettildsdotter (Glysing) till Bo Jonsson (Grip) 22 ½ alnar jord (se Värnvik, Gamleby sn) (LSBp 19/6).
- 1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok Å som ödetorp under Punderum med räntan 2 pund smör (NBJb).
- 1520-talet(?) överlåter Nils Pedersson till Nils Pedersson jord i Å (se Degersnäs) (G VIIa:23 f 97v, skadat).
- 1561(?) upptas ett torp under Punderum i Birger Nilssons (Grip) och Brita Joakimsdotters (Brahe) jordebok (BNBJb).

Öndal

- 1362 *Ødhindæla* (DS 6609), 1510 (omkr) *i Ødendal* (NBJb), 1544 *Ödendall* (SmH 1544:15), 1562 *Önndall* (SmH 1562:2) – 7 G, 8 i – gamla bytomten belägen omedelbart NO om nuv Frälsegården (RAÄ Ukna 92:1, Ukna G100-47:1, LmV).
- SmH **1 sk**, 1564 **1 sä**; 1560 med skuj i Boda, Tryserums sn. 1560–62 **1 kyuj**.
1 fr.
- 1362 bortpantar Tegne Jonsson (fem stjärnor) till Tyrgils Nilsson, borgare i Västervik, sin kvarn (*molendinam meam*) kallad Ö för 40:0 pn med återlösningsrätt för honom eller hans arvingar (DS 6609).
- 1379 skiftar Sjunde Ragvaldsson och hans hustru Katarina Tegnesdotter (fem stjärnor) jord med Bo Jonsson (Grip) så att denne på sin lott bl a får Ö kvarn (se Vinnäs, Eds sn) (VreS L 26).
- 1410(?) pantsätter Måns Länk (ginbalk) jord i ?Ö kvarn (*Öndersta Quern*) till Bengt Nilsson (Lejonansikte) (se Utrike, Lofta sn) (Gen 18 f 99, avskr, regest).
- 1438 är Ödge faste på häradstinget (HultaAp 6/11, två brev).

- 1451(?) kärar Botolf i Ö till Katarina Knutsdotter (Grip), Ragvald Gustavssons (Ros av Horshaga) änka, om ett ålfiske i Ö vilket på lagmansting i Västervik tilldöms Katarina och hennes arvingar (VreS K 23, odat, se SDbR 6).
- 1470(?) döms ålfiske och torpställen i Ö till Vinäs gård av Erik Nipertz vid lagmansting (SDbR 6).
Breven från 1451 och 1470 framläggs på häradsstinget 1617 vid tvist om ålfisket mellan greve Johan Kasimir Lewenhaupt på Vinäs och skattebonden i Ö (SDbR 6).
- 1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok en gård som räntar 0:0:15 pn samt allt ålfisket i Ö som ligger under gården Vinäs, Eds sn, och därtill två torpställen som ligger på var sida om ålfisket (NBjJb).
- 1546 är Ragvald i Ö faste på häradsstinget (HjortedKyAp 30/4).
- 1561(?) upptas en gård i Birger Nilssons (Grip) och Brita Joakimsdotters (Brahe) jordebok (BNBjJb).
- 1562 upptas i Birger Nilssons jordebok en gård som räntar 1 pund smör, 3 pund ål och 2 årliga hästar (BNjJb).

Överström

- 1360 *Offfuerstârum* (DS 6344), 1438 *i Øwerstarwm* (HultaAp 6/11), 1544 *Öfffuerstarum* (SmH 1544:15) – nuv Överums sn –7 G, 6 g.
SmH **2 kr.**
- 1360 är Anders i Ö faste på häradsstinget (DS 6344).
- 1438 är Ödige och Karl i Ö fastar på häradsstinget (HultaAp 6/11, två brev).
- 1537 är Öjar i Ö faste på häradsstinget (RAp 16/6).

Gärdserums socken

1305 *parrochie Gelborum* (DS 1476).

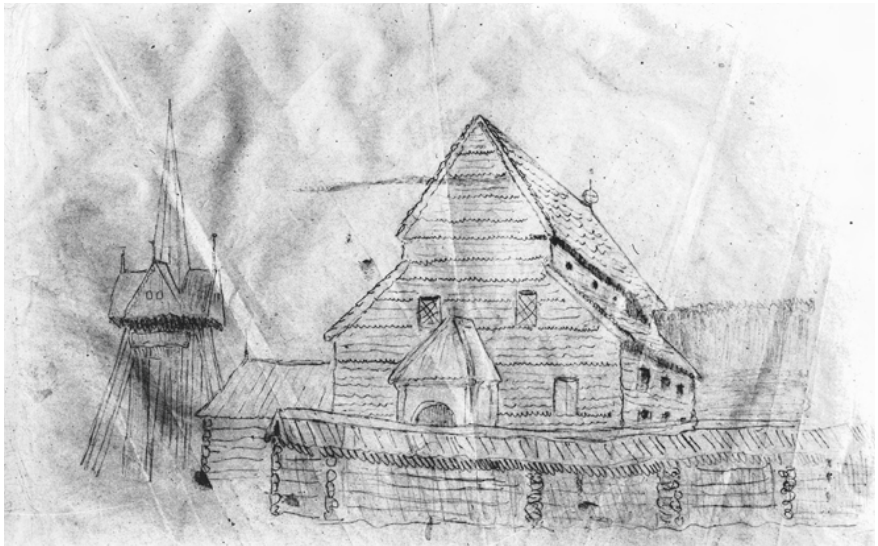
1370 *ecclesie Gæluesrum* (DS 8068).

1382 *innan Geluisrumma sonk* (SRP 1731, RAP 24/6).

1553 *Gälsrum* (GR 24 s 524).

Omfattning: Socknen har under medeltiden och 1500-talet samma utbredning som den nuvarande socknen (1950).

Kyrkan: Den medeltida stavkyrkan, som låg på samma plats som den nuvarande stenkyrkan, utgjordes av ett treskeppigt långhus (ovanligt nog uppfört i resvirke) som senare fått kor och sakristia av sten. Långhusets invändiga mått var 15,7 x 10 meter och dess högsta utvändiga höjd var 11 meter. Ytterväggarna var klädda med spån, på norra sidans övre del mönstrat i trianglar och på västgaveln genom olika skift av nedtill rundade spån. På långhusets södra sida fanns ett vapenhus av timmer och på västra gaveln fanns ytterligare ett vapenhus som tillkommit under 16- eller 1700-talet. Inne i kyrkan fanns två rader stolpar, åtta i varje rad, som avdelade skeppen, varav mittskeppet var dubbelt så brett som sidoskeppen. Två av stolparna har bevarats och den ena har kunnat dendrodateras till efter 1266 (SvK 192 s 159 ff, Småland s 47 f).

Gärdserums kyrka från väster. Handteckning (foto ATA).

Det ursprungliga, smalare, träkoret ersattes sannolikt omkr 1300 av stenkoret i samband med att syskonen Eggert och Margareta, barn till Filip Ulfsson (Ulv), gravsattes i kyrkan (Gardell nr 40, 41). Det med ribblöst kryssvalv slagna koret var ursprungligen dekorerat med målningar. Ännu på 1800-talet fanns fragment av en framställning av de visa och de fåvitska jungfrurna med den tronande Kristus i mitten. Den medeltida kyrkan revs i januari 1854 och den nuvarande uppfördes samma år.

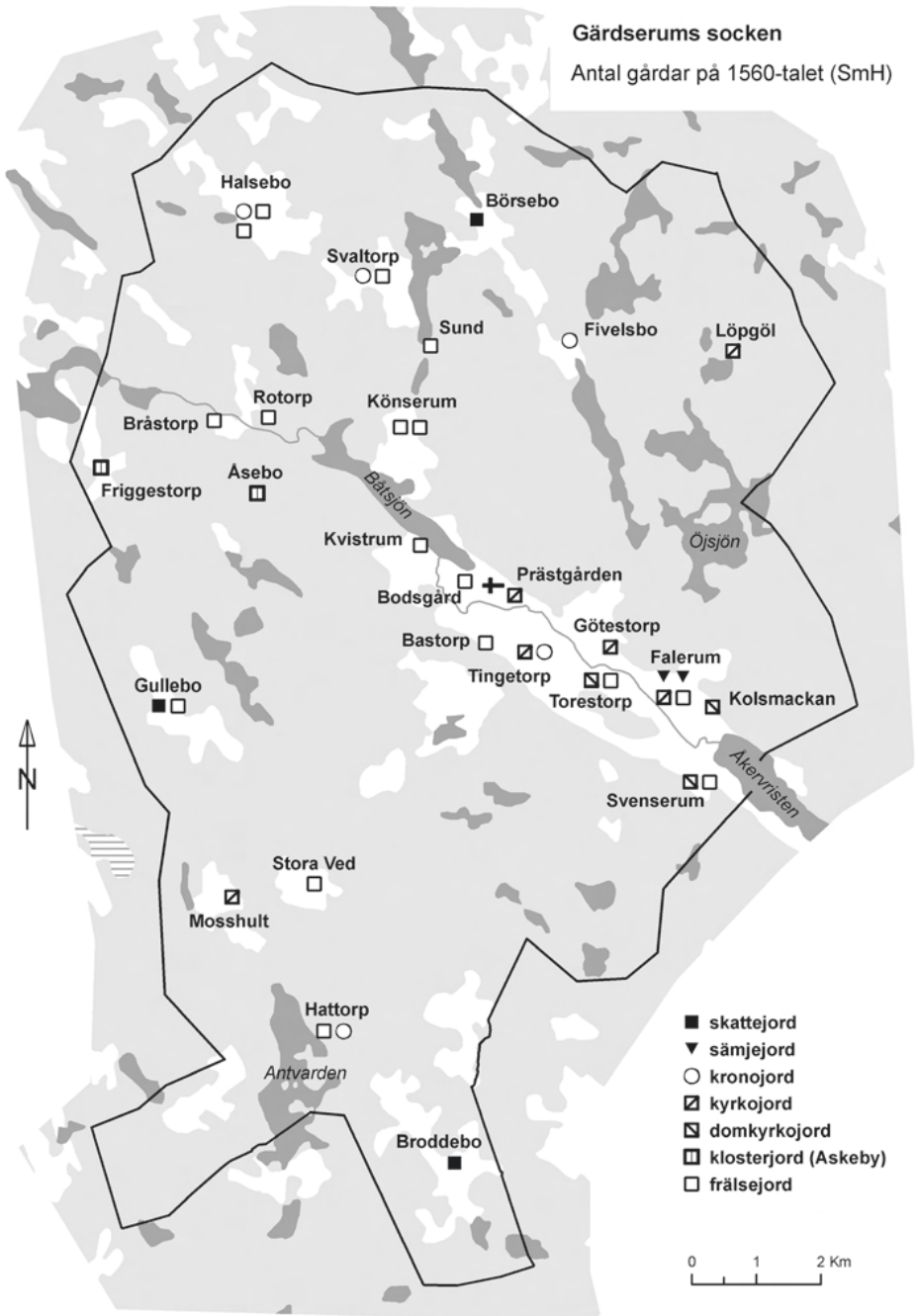
Av medeltida inventarier återstår ett triumfkrucifix från 1300-talets andra fjärdedel (MBv, Jacobsson s 304), en storklocka från 1300-talet samt en sanctusklocka (Åmark s 135, jfr SvK 192 s 166).

Kyrkby saknas men kyrkan är byggd på Bodsgårds gamla bymark.

Runstenar saknas.

***Bagetorp**   Se Bastorp.

- Bastorp**   1383 *Bassathorp* (RAp 21/5, SRP 1936), 1510 (omkr) *i Bastorp* (NBjb) – gamla bytomten omkr 850 m NV om Tingetorp (RAÄ Gärdserum 43:1) – 7 G, 9 e.
- SmH 1545 (endast) **1 kyuj.**
1 fr (Birger Nilsson /Grip/).
- 1383 gör Sjunde Ragvaldsson och Katarina Tegnesdotter (fem stjärnor) jordskifte med Bo Jonsson (Grip) så att de till honom överlåter jord i B (se Bodsgård) (RAp 21/5, SRP 1936).
- 1455 ärver Bo Nilsson (Grip) efter sin mor jord i B som räntar 2 mark gutniska (se Vinäs, Eds sn) (Rääf 1:119).
- 1500-talets början(?) får Olof i B enligt Johan Beses räkenskaper ½ aln holländskt tyg ('hagnist') (C 46 f 5v).
- 1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok en gård som räntar 4 mark gutniska och 20 ålar (NBjb).
- 1560 har gården åker till 7 tunnor och äng till 12 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmerskog och näverskog, ollonskog till 5 svin, gott fiskevatten till ål, braxen, gädda, abborre och mört (SmH 1560: 31).
- 1561(?) upptas en gård i Birger Nilssons (Grip) och

Antal jordeboksenheter 1544/45 (1570)

	sk	skt	skuj	kr	krt	kruj	ky
Bastorp	--	--	--	--	--	--	--
Bodsgård	--	--	--	--	--	--	--
Broddebo	1 (1)	--	--	--	--	--	--
Brotorp	--	--	--	--	--	--	--
Bråstorp	--	--	--	--	--	--	--
Börsebo	1 (1)	--	--	--	--	--	--
Dunketorp	--	1 (1)	--	--	--	--	--
Falerum	0 (2)	--	0 (1)	--	--	--	0 (1)
Fivelsbo	--	--	--	1 (1)	--	--	--
Friggestorp	--	--	--	--	--	--	--
Gullebo	1 (1)	--	--	--	--	0 (1)	--
Götestorp	--	--	--	--	--	--	1 (2)
Halsebo	--	--	--	1 (1)	--	--	--
Hattorp	--	--	--	1 (1)	--	--	--
Kolsmackan	--	--	--	--	--	--	--
Kvistrum	--	--	--	--	--	--	--
Könserum	--	--	--	--	--	--	--
Ljungebo	--	--	--	--	1 (1)	--	--
Löpgöl	--	--	--	--	--	--	1 (1)
Mosshult	--	--	--	--	--	--	1 (1)
Nannersbo	--	--	--	--	--	1 (1)	--
Prästgården	--	--	--	--	--	--	1 (1)
Rotorp	--	--	--	--	--	--	--
Sund	--	--	--	--	--	--	--
Svaltorp	--	--	--	1 (1)	--	--	--
Svenserum	--	--	--	--	--	--	--
Tingetorp	--	--	--	1 (1)	--	--	1 (1)
Toletorp	--	--	--	--	--	--	--
Torestorp	--	--	--	--	--	--	--
Stora Ved	--	--	--	0 (1)	1 (0)	--	--
Åsebo	--	--	--	--	--	1 (1)	--
Summa	3 (5)	1 (1)	0 (1)	5 (6)	2 (1)	2 (3)	5 (7)

Dessutom redovisar längderna: **sknybygge**: Falerum 0 (1) – **kyäng**: Götestorp 1 (1) – $\frac{1}{2}$ **fr**: Halsebo 0 (1).

kyt	kyuj	de	deuj	askl	½ askl	asklt	fr
--	1 (0)	--	--	--	--	--	1 (1)
--	--	--	--	--	--	--	1 (1)
--	--	--	--	--	--	--	- -
0 (1)	1 (0)	--	--	--	--	--	- -
--	--	--	--	--	--	--	1 (1)
--	--	--	--	--	--	--	- -
--	--	--	--	--	--	1 (1)	- -
--	--	--	--	--	--	--	0 (1)
--	--	--	--	--	--	--	- -
--	--	--	--	1 (0)	0 (1)	--	- -
--	1 (0)	--	--	--	--	--	1 (1)
--	--	--	--	--	--	--	- -
--	1 (1)	--	--	--	--	--	2 (1)
--	--	--	--	--	--	--	1 (1)
--	--	1 (0)	0 (1)	--	--	--	- -
--	--	--	--	--	--	--	1 (1)
--	--	--	--	--	--	--	2 (2)
--	--	--	--	--	--	--	- -
--	--	--	--	--	--	--	- -
--	--	--	--	--	--	--	- -
--	1 (1)	--	--	--	--	--	- -
--	--	--	--	--	--	--	- -
--	--	--	--	--	--	--	1 (1)
--	--	--	--	--	--	--	1 (1)
--	--	--	--	--	--	--	1 (1)
--	--	1 (1)	--	--	--	--	1 (1)
--	--	--	--	--	--	--	- -
0 (1)	1 (0)	--	--	--	--	--	- -
--	--	1 (1)	--	--	--	--	- -
--	--	--	--	--	--	--	1 (1)
--	--	--	--	1 (0)	0 (1)	--	- -
0 (2)	6 (2)	3 (2)	0 (1)	2 (0)	0 (2)	1 (1)	15 (15)

Brita Joakimsdotters (Brahe) jordebok med torpet *Bagetorp, en kvarn och en äng 'vid ån' som är 'givet eller länt' till Prästgården (BNBJb).

1562 upptas i Birger Nilssons jordebok en gård som räntar 2 pund smör och 1 pund ål samt 2 årliga hästar (BNJb).

Bodsgård

1383 *gardin Bosgard* (RAp 21/5, SRP 1936), 1502 *i Bosgordh* (LundAp u d), 1510 (omkr) *Boess gardhen* (NBjB) – 7 G, 9 e.

SmH **1 fr** (Birger Nilsson /Grip/).

1560 (endast) **1 frutäng**.

1383 gör Sjunde Ragvaldsson och Katarina Tegnesdotter (fem stjärnor) jordskifte med Bo Jonsson (Grip) så att de till honom överlåter gården B samt jord i Bastorp, *Bosquærn, Kulla, *Mala, *Quærnathorp och Risebo, jord som Katarina ärvt efter sin morfar Magnus Karlsson (stjärna) (se Dynestad, Lofta sn) (RAp 21/5, SRP 1936).

1455 ärver Bo Nilsson (Grip) efter sin mor B som räntar 2 mark gutniska (se Vinäs, Eds sn) (Räaf 1:119).

1502 är Ragvald i B faste på häradstinget (LundAp u d).

1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok en gård som räntar 4 mark gutniska och 20 ålar och av ett annat fiske 'på skogen' (*pa skoffuen*) 15 ålar (NBjB).

1560 har gården åker till 7 tunnor och äng till 13 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmerskog och näverskog samt ollonskog till 8 svin, gott fiskevatten till ål och braxen; till gården ligger dessutom en utäng på vilken bärgas ½ lass hö (SmH 1560:31).

1561(?) upptas en gård i Birger Nilssons (Grip) och Brita Joakimsdotters (Brahe) jordebok, varefter ett antal ägor uppräknas vilka borde tillhöra gården: *Flogerde som var 'länt från B till Prästgården' och därtill en ödetomt i Kulla och en äng därunder vilka blev fråntagna Nils Bosson under den tid han var omyndig och därefter under många år med orätt legat under Kvistrum (BNBJb).

- 1562 upptas i Birger Nilssons jordebok en gård som räntar 3 pund smör och 1½ pund och 5 marker ål samt 2 årliga hästar; en tomt benämnd Kulla ligger därunder (BNJb).
- *Bosquærn** 1383 *Bosquærn* (RAp 21/5, SRP 1936).
 1383 gör Sjunde Ragvaldsson och Katarina Tegnesdotter (fem stjärnor) jordskifte med Bo Jonsson (Grip) så att de till honom överlåter B och *Quærnathorp (se Bodsgård) (RAp 21/5, SRP 1936).
 1561(?) upptas 'Kvarntorp' i Birger Nilssons (Grip) och Brita Joakimsdotters (Brahe) jordebok (BNBJb).
- Branthäll** Se Prästgården.
- Broddebo** 1436 *i Bruddabodhom* (SMR 433), 1453 *i Bruddabodom* (SjSp 7/6), 1500 *Broddbode* (RAp 25/1), 1560 *Bråddebode* (SmH 1560:31) – 7 G, 7 e.
 SmH **1 sk.**
 1453 ärver Karl Knutsson (Bonde) efter modern Margareta Karlsdotter (Sparre av Tofta) en gård i B (se Fågelvik, Tryserums sn) (SjSp 7/6).
 1473 upptas en öde gård med räntan 0:0:6 pn i arvsuftes-jordeboken efter Karl Knutsson (C 8 f 4v).
 1475 upptas i Erik Erikssons d ä (Gyllenstierna) förlänings-jordebok en öde frälsegård som utger 1 pund smör och 0:0:4 pn (C 15 f 10v).
 1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin mor Kristina Karlsdotter en ödejord som räntar 1 pund smör och 0:0:2 pn (se Fågelvik, Tryserums sn) (RAp 25/1).
 1530-tal(?) utfärdar häradshövding Nils Arvidsson i Lidhem, Locknevi sn, ett fastebrev på jord i B; då det presenteras vid en skatterannsaking 1689 är texten inte läsbar och 'synes varken år eller dag' (G VIIa:23 f 52).
 1560 har gården åker till 2 tunnor och 2 skäppor samt äng till 12 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmerskog och näverskog samt någon bastskog, något

fiskevatten till gädda, abborre och mört samt 4 notvarp (SmH 1560:31).

- Brotorp** 1545 *Broattörp* (SmH 1545:14), 1560 *Broatorp* (SmH 1560:31) – 7 G, 9 d.
SmH 1545 **1 kyuj**, 1564 **1 kyt**; 1560 till Svaltorp.
1556 har Nils i Rotorp ett torpställe i B som till en tredjedel tillhör sockenkyrkan och har äng till 3 såtar hö (AoE 11:2).
1560 har utjorden äng till 4 såtar (SmH 1560:31).
- Bråstorp** 1428 *Brauidztorp* (RAp 4/9) – 8 G, 0 d – nuv Forsaström.
SmH **1 fr** (Lyder Slatte).
1428 upplåter Bengta Kettilbjörnsdotter, Herman Böklars änka, till biskop Knut Bosson (Natt och Dag) sitt rätta arvegods i B och jord i Hyllela, Ukna sn, med hus och jord, kvarn och kvarnställen, torp och torpställen, fiskevatten, skog och gränsmärken, åker och äng (RAp 4/9).
1560 har gården åker till 2 tunnor och äng till 8 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmerskog och näverskog, ollonskog till 3 svin samt gott fiskevatten till ål, braxen, gädda, abborre och mört (SmH 1560:31).
- Börsebo** 1460 *i Byrsabodum* (RAp 4/10), 1554 *Borsseboda* (ÖgH 1554:10) – 8 G, 0 e.
SmH **1 sk**.
1460 är Johan i B faste på häradstinget (RAp 4/10, HUBp 4/10).
1560 har gården åker till 3 tunnor och 4 skäppor samt äng till 9 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmerskog och näverskog, gott fiskevatten till gädda, braxen, abborre och mört, ålfiske till 1 pund samt 14 notvarp (SmH 1560:31).
- Dunketorp** 1383 *i Dunkothorpe* (RAp 13/12, SRP 1988), 1453 *i Dunkatorp* (SjSp 7/6), 1560 *Dunchatörp* (SmH 1560:31) – 8 G, 0 d.

- SmH **1 skt** (1560 /endast/ **1 krt**).
1 asklt, obyggd, till skt ovan.
 1560 (endast) **1 frt**, obyggd, till skt ovan.
- 1383 erhåller Bo Jonsson (Grip) vid jordskifte med Askeby klosterns konvent 0:5 pn avrad i D (se Ed, Eds sn) (SRP 1988).
- 1453 ärver Karl Knutsson (Bonde) efter modern Margareta Karlsdotter (Sparre av Tofta) en gård i D (se Fågelvik, Tryserums sn) (SjSp 7/6).
- 1473 upptas ödejord som räntar 0:0:4 pn i arvsaftesjordeboken efter Karl Knutsson (C 8 f 4v).
- 1475 upptas i Erik Erikssons (Gyllenstierna) förläningsjordebok ödejord som utger 0:0:4 pn (C 15 f 10v).
- 1560 upptas under rubriken 'oskattad kronojord och kyrkojord' Lars i D med åker till 2 tunnor och äng till 12 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmersvedje och näverskog. Han har dessutom tredjeparten i torpet av Erik Karlsson (Gyllenstierna), en del vilken han inte skattar för, och som har åker till 1 tunna och äng till 5 lass hö (jfr Rotorp); den sista tredjedelen i D tillhör Askeby kloster och upptas i en annan längd i samma volym (SmH 1560:31).

Falerum

- 1556 *Fallerum* (AoE 11:2), 1558 *Falerum* (ÖgH 1558:9) – 7 G, 9 e.
- SmH 1568 **1 sknybygge**.
 1564 **1 skuj**.
 1560 **2 sä**, 1564 **2 sk**.
 1558 **1 ky**; öde 1567.
 1559 **1 fr** (Birger Nilsson /Grip/); öde 1567, 1569–70.
- 1556 har kyrkohemmanet 2½ stång jord, med 6 alnar i stången, åker till 3 ¼ spann samt äng till 15 sommarlass hö, ållonskog till 3 svin och 1½ 'sida', god timmerskog, vedbrand och gårdafång, passlig betesmark samt notvarp i Åkervristen (*Åkerwist*) (AoE 11:2).
- 1560 har ena sämjegården åker till 3 tunnor och äng till 11 lass hö – den andra som är obyggd omfattar 18 alnar jord och har åker till 1½ tunna och äng till 9 lass hö;

båda gårdarna har gott mulbete och utrymme, god timmer- och svedjeskog, ollonskog till 4 svin, något fiskevatten till gädda, abborre och mört samt 1 notvarp – kyrkohemmanet har åker till 1 tunna och 2 skäppor samt äng till 9 lass hö; 1562 har det åker till 2 tunnor och äng till 3 vinterlass, samt ollonskog till 4 svin.

Frälsegården har åker till 2 tunnor och äng till 9 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmerskog och näverskog, ollonskog till 3 svin samt något fiskevatten till gädda, abborre och mört. (SmH 1560:31, 1562:2)

1561(?) upptas en nybyggd tomt om 15 alnar i Birger Nilssons (Grip) och Brita Joakimsdotters (Brahe) jordebok (BNBJb).

1562 upptas i Birger Nilssons jordebok en gård i B som räntar 1 pund smör och 2 årliga hästar (BNJb).

*Finiamola 1453 *i Finiamola* (SjSp 7/6).
1453 ärver Karl Knutsson (Bonde) efter modern Margareta Karlsdotter (Sparre av Tofta) en gård i F (se Fågelvik, Tryserums sn) (SjSp 7/6).

Fivelsbo 1544 *Fivelsboda* (SmH 1544:15), 1560 *Fivelsbode* (SmH 1560:31) – 8 G, 0 e.
SmH 1 kr; öde 1570.
1560 har gården åker till 1½ tunna och 1 skäppa samt äng till 4 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmerskog och näverskog, ollonskog till 6 svin, gott fiskevatten till gädda, abborre och mört, ålfiske till 2 pund samt 3 notvarp (SmH 1560:31).

Forsaström Se Bråstorp.

Friggestorp 1349 *curiam nostram [in] Frögesstorp* (DS 4480, avskr), 1383 *alt Friggisthorp* (RAp 13/12, SRP 1988), 1560 *Friggestörp* (SmH 1560:31) – 8 G, 0 d.
SmH 1 askl, 1569 ½ askl; öde 1569.
1349 överlåter herr Karl, kyherde i Gårdsby, och Sigrid

Bosdotter till Sune Håkansson (två nedvända spar-
rar) sin huvudgård i F med alla dess tillägor (DS
4480).

1383 erhåller Bo Jonsson (Grip) vid jordskifte med Askeby
klosters konvent hela F förutom 0:1 pn avrad (se Ed,
Eds sn) (SRP 1988).

1560 har gården åker till ½ tunna och 2 skäppor samt äng
till 2 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmer-
och näverskog, något fiskevatten till gädda, abborre
och mört samt 1 notvarp (SmH 1560:31).

Gullebo

1382 *innan Gullabodhom* (RAp 24/6, SRP 1731), 1453 *i Gul-*
labodom (SjSp 7/6) – 7 G, 9 d.

SmH **1 sk**, med kruj i Ljungebo.

1545 **1 kyuj**, 1559 **1 kr**, 1560 **1 kruj**.

1 fr (Erik Karlsson /Gyllenstierna/); 1560 med kyuj i
Mosshult, öde 1569–70.

1382 säljer Jon i Åsebo till Askeby klosters konvent 0:2 pn
avrad i G (SRP 1731)

1383 erhåller Bo Jonsson (Grip) vid jordskifte med Askeby
klosters konvent 0:6 pn avrad i G (se Ed, Eds sn) (SRP
1988).

1453 ärver Karl Knutsson (Bonde) efter modern Margareta
Karlsdotter (Sparre av Tofta) en gård i G (se Fågelvik,
Tryserums sn) (SjSp 7/6).

1473 upptas i arvskiftesjordeboken efter Karl Knutsson en
gård med räntan 2 pund smör och 0:0:4 pn (C 8 f
4v).

1475 upptas i Erik Erikssons d ä (Gyllenstierna) förlänings-
jordebok en frälsegård som utger 2 pund smör och
0:0:4 pn (C 15 f 10v).

1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin mor
Kristina Karlsdotter jord som räntar 2 pund smör
och 0:0:4 pn (se Fågelvik, Tryserums sn) (RAp
25/1).

1560 har skattegården åker till 4 tunnor och 1 skäppa samt
äng till 2 lass hö, gott mulbete och utrymme, god tim-
merskog, näverskog och svedjeskog, något fiskevatten
till gädda, abborre och mört samt 10 notvarp – frälse-

gården har åker till 2 tunnor och äng till 1½ lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmer-, näver- och bastskog samt gott fiskevatten till gädda, abborre och mört (SmH 1560:31).

- Götestorp** 1545 *Götestörp* (SmH 1545:14) – 7 G, 9 e.
SmH 1545 **1 ky**, 1564 **2 ky**.
1545 **1 kyäng**, till ky ovan (1545 *Nåssengh*, 1560 *Näs*).
1556 har gården åker till '1 pund' och äng till 16 sommarlass hö, ingen ållonskog eller näverskog, god timmerskog, vedbrand och gårdafång, passlig betesmark samt ½ ålhus, ett kvarnställe i en liten å (*vdi lithen åä*) och humlegård; gården har en hump (Näseng) som har äng till 8 sommarlass hö och har 1½ notvarp i ?Båtsjön (*Bassiönn*) (AoE 11:2).
1560 har gården åker till 3 tunnor och äng till 5 lass hö, något mulbete och utrymme samt god timmerskog; 1562 har den även en kvarnström – kyrkoängen har äng till 3 lass hö (SmH 1560:31, 1562:2).
- Halsebo** 1453 *i Halstensbodom* (SjSp 7/6), 1560 *Halssebode* (SmH 1560:31) – 8 G, 0 d.
SmH **1 kyuj**.
1 kr.
2 fr (Gabriel Kristersson /Oxenstierna/, Erik Karlsson /Gyllenstierna), 1564 **1 fr** + ½ **fr**; ½ fr öde 1567, -69.
1453 ärver Karl Knutsson (Bonde) efter modern Margareta Karlsdotter (Sparre av Tofta) en gård i H (se Fågelvik, Tryserums sn) (SjSp 7/6).
1473 upptas i arvsiftesjordeboken efter Karl Knutsson en gård med räntan 2 pund smör och 0:0:4 pn (C 8 f 4v).
1475 upptas i Erik Erikssons d ä (Gyllenstierna) förläningsjordebok en frälsegård som utgör 2 pund smör och 0:0:4 pn (C 15 f 10v).
1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin mor Kristina Karlsdotter jord som räntar 2 pund smör och 0:0:4 pn (se Fågelvik, Tryserums sn) (RAP 25/1).

- 1556 har sockenkyrkan 6 alnar jord på vilken sås 1 spann utsäde och bärgas 5 sommarlass hö (AoE 11:2).
- 1560 har kronogården åker till 2 tunnor och 2 skäppor samt äng till 9 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmerskog och näverskog, något fiskevatten till gädda, abborre och mört samt 3 notvarp – Gabriel Kristerssons gård har åker till 4 skäppor och äng till 2 lass hö – Erik Karlssons gård har åker till 1 tunna och 4 skäppor samt äng till 3 lass hö – båda gårdarna har gott mulbete och utrymme, god timmerskog och näverskog samt något fiskevatten till gädda, abborre och mört. (SmH 1560:31)

Hattorp

- 1453 *i Hattatorp* (SjSp 7/6), 1475 *Hattaratorp* (C 15 f 10v) – 7 G, 8 d.
- SmH **1 kr.**
1560 (endast) **1 kruj** till kr ovan.
1 fr; öde 1570.
- 1453 ärver Karl Knutsson (Bonde) efter modern Margareta Karlsdotter (Sparre av Tofta) en gård i H (se Fågelvik, Tryserums sn) (SjSp 7/6).
- 1473 upptas i arvskiftesjordeboken efter Karl Knutsson en öde gård med räntan 0:0:6 pn (C 8 f 4v).
- 1475 upptas i Erik Erikssons d ä (Gyllenstierna) förläningsjordebok en frälsegård som utger 1 pund smör och 0:0:2 pn (C 15 f 10v).
- 1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin mor Kristina Karlsdotter jord som räntar 1 pund smör och 0:0:2 pn (se Fågelvik, Tryserums sn) (RAP 25/1).
- 1560 har frälsegården åker till 4 skäppor samt äng till 1 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmer-, närver- och bastskog, ollonskog till 4 svin och gott fiskevatten till gädda, abborre och mört – utjorden har åker till 2 skäppor och äng till ½ lass hö (SmH 1560:31).

Kolsmackan

- 1510(omkr) *i Koelsmacke* (NBjB), 1545 *Kollsmacka* (SmH 1545:14), 1560 *Kålsmacka* (SmH 1560:31) – 7 G, 9 e.
- SmH **1 de** (Dekanatet i Linköping), 1559 **1 deuj;** öde 1556.

- 1510(omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok en halv gård som räntar 0:0:4 pn (NBjb).
- 1556 omtalas ett nybygge med kommentaren 'är intet för-lagde' (AoE 11:2).
- 1560 har gården åker till 5 skäppor och äng till 1 lass hö, något mulbete och utrymme samt timmerskog (SmH 1560:31).
- 1561(?) upptas en halv gård i Birger Nilssons (Grip) och Brita Joakimsdotters (Brahe) jordebok (BNBJjb).

Kulla

- 1383 *Kolla* (RAp 21/5, SRP 1936), 1562 *Kulla* (BNjb) – 7 G, 9 e.
- 1383 gör Sjunde Ragvaldsson och Katarina Tegnesdotter (fem stjärnor) jordskifte med Bo Jonsson (Grip) så att de till honom överlåter jord i K (se Bodsgård) (RAp 21/5, SRP 1936).
- 1561(?) upptas en ödetomt i Birger Nilssons (Grip) och Brita Joakimsdotters (Brahe) jordebok (se Bodsgård) (BNBJjb).
- 1562 ligger K under Bodsgård (BNjb).

Kvistrum

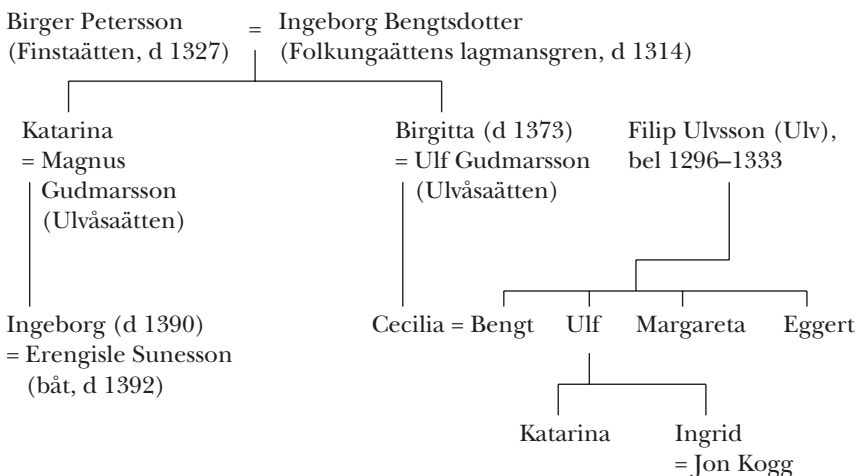
- 1363 *Quisterum och Quisterums fäste* (DS 6745, avskr), 1480 *i Qwiistrum* (RApDRA 1/7) – 7 G, 9 e.
SmH **1 fr** (Karin Nilsdotter /Bese/).
1560 (endast) **2 frutäng** (Karin Nilsdotter /Bese/) till fr ovan.
- 1363 upplåter Bengt Filipsson (Ulv) till Erengisle Sunesson (båt) K och K fäste med villkoret att om Erengisle dör barnlös ska jorden ohindrat återgå till Bengt eller hans arvingar (DS 6745).
- 1380-talet(?) överlåter Katarina Ulfsdotter (Ulv) i Linköping till Bo Jonsson (Grip) allt K och K fäste som ligger i socknen; ?samtidigt överlåter borgaren i Vimmerby Jon Kogg, på sin hustrus Ingrid Ulfsdotter (Ulv) vägnar, till Bo Jonsson all den ägodel i K som hon fick efter sin far Ulf Filipsson (Ulv) (VreS J 9, odat).
- 1456 säljer Ida Johansdotter (Bülow) till Karl Knutsson (Bonde) en gård i K samt jord i Svenserum och

?Torestorp, denna socken, i Kila, Dalhems sn, i Melby, Troserum och ett ödetorp, Eds sn, i Grånsten, Hägg, Kumla, Kårtorp, Skenstad och Sondered, Lofta sn, i Fuld, Kasinge, Löckerum, Rorstad, Skedshult, Ukna och Tjustad, Ukna sn, samt ytterligare jord i Aska, Hanekinds, Kinda och Norra Vedbo hdr, allt för 600 stockholmsmark (C 4 f 11, se U 269a s 32).

1480 skiftar Ermegård Fickesdotter (Bülow) med sin mor Hebbbla Albrektsdotter (Bydelsbach) jord efter sin faster Ida Johansdotter (Bülow) och sin helsyster Beata vilken ingått som nunna i Vadstena kloster, och som Hebbbla återlöst från Ivar Axelsson (Tott) och Erik Eriksson (Gyllenstierna) för 600:0 pn, en summa som tillhör Ermegårds halvsyskon, Hebbblas barn i hennes gifte med Arend Bengtsson (Ulv), vilka hon betalar 300:0 pn och erhåller den övriga jorden som är en gård i K samt jord i Svenserum och Torestorp, i Hägg, Grånsten, Kumla, Kårtorp och Skenstad, Lofta sn, i Fuld, *Hærewiik, Kasinge, Löckerum, Melby, Rorstad, Skedshult, Sten och Tjustad, Ukna sn, samt jord i Gunnarp och Källeryd, Haurida sn, allt med hus och jord, åker och äng, skog och fiskevatten, kvarnar och kvarnställen, torp och torpställen (RApDRA 1/7).

1560 har gården åker till 8 tunnor och äng till 13 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmer- och näver-skog, gott fiskevatten till ål, braxen, gädda, abborre och mört – på de båda utångarna bärgas vardera 8 lass hö; den ena ängen kallas 'Tuvan' (*Tuwan*) (SmH 1560:31).

Släktskapen mellan 1300-talets belagda ägare framgår enligt släkttavlan nedan. Det bör anmärkas att Filip Ulfsson (Ulv) är en trolig innehavare av jord i byn omkr år 1300, något som stärks av att hans barn Eggert och Margareta begravdes i sockenkyrkan (se kyrkobeskrivning).

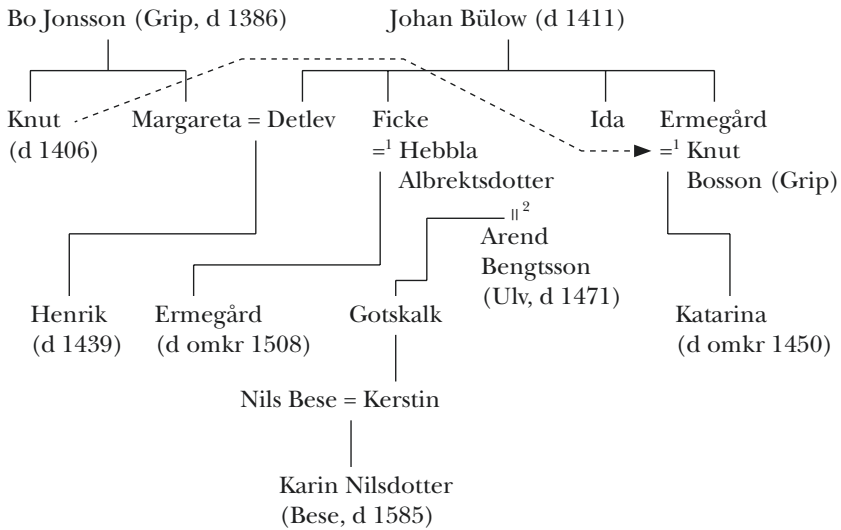

Källor: ÄSF 1 s 35 f, 92, 298 f.

Vilken jord som ingick i **K fäste** är inte bekant (för ordet fäste i betydelsen godscomplex, se NoB 1988 s 149–56). Dess storlek kan dock någorlunda bestämmas då Bo Jonssons dotterson Henrik Bülow 1439 testamenterar allt det gods och ödegods han äger i Tjust till Linköpings domkyrka med återköpsrätt för hans arvingar om 800 svarta gutniska mark (SMR 879). Detta gods kommer i hans fasters Ida Johansdotters ägo 1455 i samband med arvskifte efter Katarina Knutsdotter (Grip) och omfattar då tolv icke namngivna gårdar i Tjust, vilka sammanlagt räntar 13:0:8 pn, och vilka Henrik enligt skiftesbrevet tidigare testamenterat till Linköpings domkyrka (Räaf 1:119). Detta gods, eller stora delar av det, torde ingå i 1456 års försäljning (se notis ovan).

Det kan därför antas att Katarina Knutsdotter, eller någon av hennes två makar, använt sig av återköpsklausulen i 1439 års testamente, varefter jorden vid hennes död kommit i fasterns ägo (jfr U 269a s 32). Släktskapen mellan 14- och 1500-talens ägare framgår av följande släkttavla:

Källor: EÄ 3 s 295, SMV s 610, ÄSF 1 s 305 f, 2 s 20 ff.

- Könserum** 1305 *curiam Kyrunxruum* (DS 1476), 1307 *curias meas Kyningssrum ...* (DS 1524), 1560 *Könsrum* (SmH 1560: 31) – gamla bytomten belägen drygt 200 m SV om den nuvarande (RAÄ Gärdserum 68:1) – 8 G, 0 e.
SmH **2 fr** (Gabriel Kristiernsson /Oxenstierna/); en öde 1567–70.
- 1305 förbjuder kung Birger Magnusson bröderna Holmger, Karl, Lars och Holmger Ulfssöner (Ama) att befatta sig med huvudgården K som deras avlidne bror Harald donerat till Linköpings domkyrka, förrän rannsaking skett om vem gården bör tillhöra (DS 1476, se SEL s 419).
- 1307 skänker Holmger Ulfsson (Ama) till sin hustru Ingerd huvudgårdarna K och Narvered, Vallerstads sn, som ersättning för hennes morgongåvegods i Bredestad, Bredestads sn, som han testamenterat till Alvastra kloster (DS 1524).
- 1312 kallar hertig Valdemar Lars Ulfsson och hans bröder till Skänninge nästa midfastosöndag att tillsammans med kaniker från Linköping avgöra tvisten om god-

set (*bonorum*) i K, och förbjuder Lars, hans bröder och den kanik till vars prebenda godset gränsar att befatta sig med detta förrän tvisten är löst (DS 1831).

1526 se Nelhammar, Ukna sn.

1560 har båda gårdarna vardera åker till 4 tunnor och äng till 9 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmerskog och ollonskog till 10 svin samt gott fiskevatten till braxen, ål, gädda, abborre och mört (SmH 1560:31).

Ljungebo

1453 i *Liungaboda* (SjSp 7/6), 1473 *Lywngebode* (C 8 f 4v), 1560 *Liungabode* (SmH 1560:31) – 7 G, 8 d.

SmH **1 krt**; till sk i Gullebo 1560.

1560 (endast) **1 fruj** (Erik Karlsson /Gyllenstierna/); till fr i Stora Ved.

1453 ärver Karl Knutsson (Bonde) efter modern Margareta Karlsdotter (Sparre av Tofta) en gård i L (se Fågelvik, Tryserums sn) (SjSp 7/6).

1473 upptas i arvsorfesjordeboken efter Karl Knutsson en öde gård med räntan 0:0:2 pn (C 8 f 4v).

1475 upptas i Erik Erikssons d ä (Gyllenstierna) förläningsjordebok en öde frälsegård som utger 0:0:2 pn (C 15 f 10v).

1502 se Stora Ved.

1560 har kronojorden äng till 3 lass hö – av frälseutjorden bärgas 1 lass hö (SmH 1560:31).

Löpgöl

1544 *Lepagiöll* (SmH 1544:15), 1560 *Löpegöll* (SmH 1560:31) – 8 G, 0 f.

SmH **1 ky**.

1556 har gården åker till 1½ fjärding samt äng till 1 sommarlass hö, passlig näverskog och bastskog, samt god timmerskog, vedbrand och gårdafång, ållonskog till 2 svin, god betesmark samt 3 notvarp i Löpgölen (*Lopegöllenn*) och en i "Qwarnagölen" (?= gölen som rinner mellan Ämten och Kvarnsjön), två i Bogöl (*Bodagölen*) och en i Brandsgöl (*Brändzgölen*) samt en liten ålbäck som rinner om våren (AoE 11:2).

- 1560 har gården åker till $\frac{1}{2}$ tunna och äng till 1 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmerskog, ollonskog till 2 svin, gott fiskevatten till gädda, abborre och mört, ålfiske till 1 pund samt 10 notvarp (SmH 1560:31).
- *Mala**
- 1383 *Mala* (RAp 21/5, SRP 1936), 1561(?) *Måla* (BNBJJb).
- 1383 gör Sjunde Ragvaldsson och Katarina Tegnesdotter (fem stjärnor) jordskifte med Bo Jonsson (Grip) så att de till honom överlåter jord i M (se Bodsgård) (RAp 21/5, SRP 1936).
- 1561(?) upptas M i Birger Nilssons (Grip) och Brita Joakimsdotters (Brahe) jordebok (BNBJJb).
- Mosshult**
- 1453 *i Mvsholt* (SjSp 7/6), 1560 *Måsshult* (SmH 1560:31) – 7 G, 8 d.
- SmH **1 ky.**
1560 (endast) **1 kyuj** till fr i Gullebo.
- 1453 ärver Karl Knutsson (Bonde) efter modern Margareta Karlsdotter (Sparre av Tofta) en gård i M (se Fågelvik, Tryserums sn) (SjSp 7/6).
- 1473 upptas i arvsiftesjordeboken efter Karl Knutsson en öde gård med räntan 0:0:8 pn (C 8 f 4v).
- 1475 upptas i Erik Erikssons d ä (Gyllenstierna) förläningsjordebok jord som utger 0:0:8 pn (C 15 f 10v).
- 1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin mor Kristina Karlsdotter ödejord som räntar 0:0:8 pn (se Fågelvik, Tryserums sn) (RAp 25/1).
- 1556 har gården 6 stänger jord, med 5 alnar i stängen, åker till 5 spann samt äng till 8 sommarlass hö, passlig näverskog och bastskog, samt god timmerskog, vedbrand och gårdafång, god betesmark samt notvarp i Mossjön (*Moszesiönn*) och en ållana i en halv bäck (AoE 11:2).
- 1560 har gården åker till 2 tunnor och 1 skäppa samt äng till 4 lass hö, gott mulbete och utrymme samt god timmerskog, näverskog och bastskog; 1562 är utsädet 4 tunnor och ängen 5 vinterlass med gott mulbete

samt god timmer- och vedskog – en kyrkoutjord i M gårde (*Måshul gerde*) har äng till 2 lass hö (SmH 1560:31, 1562:2).

- Nannersbo** 1556 *Nannesboda* (AoE 11:2), 1560 *Nannesbode* (SmH 1560:31) – 7 G, 8 e.
 SmH **1 kyuj**, 1560 till kr i Tingetorp.
1 kruj, 1560 till kr i Tingetorp.
 1556 har sockenkyrkan tredjedelen i N med åker till 1 fjärding och äng till 4 såtar hö, passlig näverskog och bastskog, god vedbrand och gårdafång, god betesmark samt notvarp i en göl (AoE 11:2).
 1560 har kyrkoutjorden och kronoutjorden vardera åker till 1 skäppa och äng till ½ lass hö (SmH 1560:31).
- Prästgården** 1370 *pro mensa curati* (DS 8068), 1558 *Prestagården* (ÖgH 1558:9), 1560 *Gelwersrum presthegård* (SmH 1560:31) – 7 G, 9 e – nuv Branthäll.
 SmH **1 ky**.
 1370 testamenterar Sigrid Magnusdotter (stjärna) till sockenkyrkan den tomt på vilken klockaren bor, samt till prästbordet en åkerlycka kallad *Tolesrum (*j lykio dictam Tolesrum*) och rättigheten att hämta sådant sockenprästen behöver ur Gärdserum skog (*in silua Gialuesrum*) (se Trostad, Lofta sn) (DS 8068).
 1556 har gården åker till '1 pund' samt äng till 20 sommarlass hö, ållonskog till 6 svin, inget mulbete, ingen näver-, bast- eller timmerskog och ingen vedbrand eller gårdfång; till gården hör en hump (AoE 11:2).
 1559 informerar Gustav I sin son Erik att Birger Nilsson (Grip) med våld har tillskansat sig den gamla prästgården, som tillhör kronan, och låtit söndehugga och nedbryta gårdsgårdarna och lagt alla ägorna under en gård där som tillhör honom (GR 29 s 131 f).
 1560 har prästgårdens landbo åker till 2½ tunnor och äng till 10 lass hö, något mulbete och utrymme samt någon timmerskog (SmH 1560:31).

***Quærna-
thorp**

Se *Bosquærn

Risebo

- 1383 *Rissabodha* (RAp 21/5, SRP 1936) – 7 G, 9 e.
 1383 gör Sjunde Ragvaldsson och Katarina Tegnesdotter (fem stjärnor) jordskifte med Bo Jonsson (Grip) så att de till honom överlåter jord i R (se Bodsgård) (RAp 21/5, SRP 1936).
 1561(?) upptas R i Birger Nilssons (Grip) och Brita Joakimsdotters (Brahe) jordebok (BNBJb).
 1562 upptas i Birger Nilssons jordebok jord som räntar 0:0:0:12 pn (BNJb).

Rotorp

- 1453 *i Rodatorp* (SjSp 7/6), 1475 *i Rodettorp* (C 15 f 10v) – 8 G, 0 d.
 SmH **1 fr** (Gabriel Kristersson /Oxenstierna/).
 1560 (endast) **1 fruj** (Erik Karlsson /Gyllenstierna/).
 1453 ärver Karl Knutsson (Bonde) efter modern Margareta Karlsdotter (Sparre av Tofta) en gård i R (se Fågelvik, Tryserums sn) (SjSp 7/6).
 1475 upptas i Erik Erikssons d ä (Gyllenstierna) förläningsjordebok en frälsegård som utger 0:0:6 pn, och en ödejord som utger 0:0:4 pn, (C 15 f 10v).
 1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin mor Kristina Karlsdotter ödejord som räntar 0:0:6 pn (se Fågelvik, Tryserums sn) (RAp 25/1).
 1560 har gården åker till 2 tunnor och äng till 16 lass hö, gott mulbete och utrymme samt någon timmerskog och näverskog samt ollonskog till 3 svin, gott fiskevatten till ål, braxen, gädda, abborre och mört – utjorden, som ligger i samma gärde, har åker till 1 tunna och äng till 5 lass hö (jfr Dunketorp) (SmH 1560:31).

*Smitzmala

- 1383 *i Smitzmala* (RAp 13/12, SRP 1988).
 1383 erhåller Bo Jonsson (Grip) vid jordskifte med Askeby klosterns konvent 0:2 pn avrad i S (se Ed, Eds sn) (SRP 1988).

- Sund** 1460 *ii Sund* (RAp 4/10), 1560 *Sund* (SmH 1560:31) – 8 G, 0 e.
SmH **1 fr** (Gabriel Kristersson /Oxenstierna/); öde 1569–70.
1460 är Henrik i S faste på häradstinget (RAp 4/10, HUBp 4/10).
1560 har gården åker till 3 tunnor och 2 skäppor samt äng till 3 lass hö, gott mulbete och utrymme samt god timmerskog och näverskog, ollonskog till 5 svin samt gott fiskevatten till braxen, gädda, abborre och mört (SmH 1560:31).
- Svaltorp** 1544 *Sualetorp* (SmH 1544:15), 1560 *Sualatörp* (SmH 1560:31) – 8 G, 0 d.
SmH **1 kr**; 1560 med kyuj i Brotorp, öde 1570.
1 fr (Gabriel Kristersson /Oxenstierna/).
1560 har kronogården åker till 2 tunnor och äng till 4 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmerskog och näverskog, ollonskog till 2 svin, gott fiskevatten till gädda, braxen, abborre och mört samt 3 notvarp – frälsegården har åker till 3 tunnor och äng till 9 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmerskog och någon näverskog, ollonskog till 4 svin samt gott fiskevatten till braxen, gädda, abborre och mört (SmH 1560:31).
- Svenserum** 1258–81(?) *in villa que dicitur Swenrum* (DS 855), 1456 *i Swenesrom* (C 4 f 11, avskr), 1480 *i Swensrwm* (RApDRA 1/7) – 7 G, 9 e.
SmH **1 de** (Dekanatet i Linköping).
1 fr (Knut Knutsson /Lillie/).
1258–81(?) testamenterar Kristina Fastesdotter (Landsjöätten), änka efter Holmger Folkesson (Ama), en halv attung 'i Tjust i byn som heter S' till nunnorna vid Askeby klosterkonvent (DS 855).
1456 säljer Ida Johansdotter (Bülow) till Karl Knutsson (Bonde) en gård i S (se Kvistrum) (C 4 f 11).
1480 skiftar Ermegård Fickesdotter (Bülow) jord med sin mor Hebbla Albrektsdotter (Bydelsbach) varvid hon

erhåller en gård i S (se Kvistrum) (RApDRA 1/7).

1504 är Måns i S faste på häradstinget (HultaAp 25/6).

1560 har dekanhemmanet åker till 5 tunnor och 2 skäppor samt äng till 9 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmerskog, svedjeskog och näverskog, ollonskog till 4 svin, gott fiskevatten till gädda, abborre och mört, ålfiske till 2 pund samt 8 notvarp – frälsegården har åker till 5 tunnor och äng till 9 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmer- och näverskog, ollonskog till 5 svin samt gott fiskevatten till braxen, ål, gädda, abborre och mört (SmH 1560:31).

Tingetorp

1377 i *Thingathorp* (RAp 25/7, SRP 1869), 1510 (omkr) i *Tyngetorp* (NBjb), 1562 *Tingätorp* (SmH 1562:2) – 7 G, 9 e.

SmH **1 kr**, 1560 med kruj och kyuj i Nannersbo.
1 ky.

1377 sitter Peter i T i kungsnämnd vid räfsteting i Bredvassa, Lofta sn (SRP 1869–70).

1482 är Johan i T en av häradets synemän vid en rågångsyn (HBR s 219, 221).

1486 är Anders i T faste på häradstinget (RAp 25/10, ?G VIIa:23 f 147v).

1510(omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok en halv gård som han löst till sig av domkyrkan i Linköping och som räntar 2 mark gutniska (NBjb).

1556 har kyrkohemmanet 3 stänger jord, med 6 alnar i stången, åker till 3 spann samt äng till 4 sommarlass hö, ingen ållonskog eller bastskog men passlig näverskog samt god timmerskog, vedbrand och och gårdfång, god betesmark samt notvarp i Bergsjön (*Bergasiönn*) och i Sund (*Sundamen*), fjärdedelen i ett halvt ålhus och ett halvt kvarnställe i en skogsback (*vidi enn skogz beck*) (AoE 11:2).

1560 har kyrkohemmanet åker till 3 tunnor och äng till 4 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmer-, svedje och näverskog, gott fiskevatten till gädda, abborre, mört och braxen samt 6 notvarp – kronogården har åker till 3 tunnor och 4 skäppor samt äng till

10 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmer-skog, näverskog och svedjeskog, gott fiskevatten till gädda, abborre mört och braxen, ålfiske till 1 mark samt 6 notvarp (SmH 1560:31).

- Toletorp** 1545 *Tolingattörp* (SmH 1545:14) – 8 G, 0 d.
SmH 1545 **1 kyuj**, 1564 **1 kyt**, 1560 till Åsebo.
1556 har sockenkyrkan en tredjedel av T som har äng till 1 sommarlass hö (AoE 11:2).
1560 har utjorden äng till ½ lass hö (SmH 1560:31).
- *Tolesrum** 1370 se Prästgården.
- Torestorp** 1456 *i Torsaas* (?C 4 f 11, avskr), 1480 *i Tosatorp* (RApDRA 1/7), 1544 *Torstorp* (SmH 1544:15) – 7 G, 9 e.
SmH **1 de** (Dekanatet i Linköping).
1560 (endast) **1 fr** (Knut Knutsson /Lillie/), brukas av de ovan.
1456 säljer Ida Johansdotter (Bülow) till Karl Knutsson (Bonde) en gård i T (se Kvistrum) (?C 4 f 11).
1480 skiftar Ermegård Fickesdotter (Bülow) jord med sin mor Hebbla Albrektsdotter (Bydelsbach) varvid hon erhåller en småjord i T (se Kvistrum) (RApDRA 1/7).
1560 har dekanhemmanet åker till 1 tunna och 2 skäppor, äng till 2 lass hö samt något mulbete och utrymme – frälsejorden har åker till 1 tunna och 1 skäppa samt äng till 1 lass hö (SmH 1560:31).
- Ved, Stora** 1453 *i Storavid* (SjSp 7/6), 1544 *Storavidh* (SmH 1544:15) – 7 G, 8 d.
SmH **1 krt** (1545 nyupptaget), 1559 **1 kr**.
1 fr (Erik Karlsson /Gyllenstierna/), 1560 med fruj i Ljungebo.
1453 ärver Karl Knutsson (Bonde) efter modern Margareta Karlsdotter (Sparre av Tofta) en gård i Stora V (se Fågelvik, Tryserums sn) (SjSp 7/6).
1473 upptas i arvskiftesjordeboken efter Karl Knutsson jord med räntan 2 pund smör för 0:4 pn samt 0:0:4 pn (C 8 f 4v).

- 1475 upptas i Erik Erikssons d ä (Gyllenstierna) förläningsjordebok en frälsegård som utger 2 pund smör och 0:0:4 pn (C 15 f 10v).
- 1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin mor Kristina Karlsdotter jord som räntar 2 pund smör och 0:0:4 pn samt en ödejord som räntar 0:0:2 pn (se Fågelvik, Tryserums sn) (RAp 25/1).
- 1560 har kronatorpet åker till 2 tunnor och äng till 9 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmer-, näver- och bastskog samt ålfiske till 2 pund – frälsegården har åker till 4 skäppor och äng till 4 lass hö, gott mulbete och utrymme, timmer-, näver- och bastskog samt gott fiskevatten till ål, gädda, abborre och mört (SmH 1560:31).

Åsebo

- 1382 *innan Asabodhom* (RAp 24/6, SRP 1731), 1383 *i Asabodhom* (RAp 13/12, SRP 1988), 1544 *Åssebo* (SmH 1544:15), 1560 *Åssebode* (SmH 1560:31) – 7 G, 9 d.
- SmH **1 askl**, 1569 $\frac{1}{2}$ **askl**, 1560 med kyuj i Toletorp.
1 kruj.
- 1383 erhåller Bo Jonsson (Grip) vid jordskifte med Askeby klostrets konvent två tredjedelar (*twædelana*) av Å samt 0:2 pn avrad i Å måla (*i Asobodha malom*) (se Ed, Eds sn) (SRP 1988).
- 1560 har gården åker till 2 tunnor och äng till 1½ lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmerskog, något fiskevatten till gädda, abborre och mört samt 1 notvarp – en jord i samma by har åker till ½ tunna och äng till ½ lass hö (SmH 1560:31).

Tryserums socken

1341 *in Trisrum* (DS 3605, avskr).

1344 *in Trysrum* (Ca 8 nr 5).

1363 *parochie Thrysrum* (DS 6788).

1395 *innan Trysruma sokn* (BliAp 23/1).

1473 *Tryzrum kirkyo* (C 15 f 5).

Omfattning: Socknens utbredning har sedan medeltiden och 1500-talet ändrats i förhållande till den nuvarande socknen (1950). Jord i Fångemåla redovisas i 1500-talets jordeböcker i socknen, men har av allt att döma därefter överflyttats till Hannäs. Grännäs överfördes 1912 (kbr 20/12) till den nygrundade köpingen Valdemarsvik (Lagerstedt s 31, SOÖg 11 s 172 f). Då Slätvik vid ett antal tillfällen under senmedeltid anges ligga i Eds sn har ev sockengränsen söderut ändrats före mitten av 1500-talet (se Slätvik). Byn Fallingeberg hörde åttn under 1500-talet till socknen kyrkligt, men till Ringarum i Hammarkinds hd världsligt (SmH 1561:33, GVII:23a f 90, SOÖg 11 s 96). Den överflyttades 1853 helt till Ringarum (HoTrys s 274, jfr BeReOr s 64).

Kyrkan: Ruinen efter socknens medeltida stenkyrka ligger på en höjd vid sydvästra änden av Kyrksjön. Den består av ett rektangulärt långhus med rakt kor och sakristia i norr. Hela ruinen har genomgående jordgolv. Långhusets innermått är 10 x 8 m, korets 6½ x 6 m och sakristians 3½ x 3½ m. I östra väggen finns en i modern tid rekonstruerad spetsbågig fönsteröppning och av det Gyllenstiernska gravkoret, uppfört i slutet av 1500-talet, återstår endast en ingång i södra väggen. Omedelbart öster om kyrkan ligger resterna av det Hornska gravkoret, uppfört under 1700-talets första hälft. Sista predikan i kyrkan hölls i augusti 1785 varefter den lämnades att förfalla.

På 1960-talet restaurerades ruinen (utom Hornska gravkoret) och nu kvarstår murar i öster till en höjd av omkr 9 m, i norr 5 m, samt i söder och väster till 1–2 m. Omedelbart söder om kyrkan ligger den tillhörande kyrkogården (omkr 50 x 50 m) där ett antal järnkors från 1700- och 1800-talen står uppsatta.

Medeltida inventarier saknas, troligen p g a att kyrkan eldhärjades hösten 1660 (HoTrys s 55 f).

Socknens nuvarande kyrka ligger omkr 7 km VSV om den medeltida och uppfördes 1782–85 (HoTrys s 74). (RAÄ Tryserum 79:1)

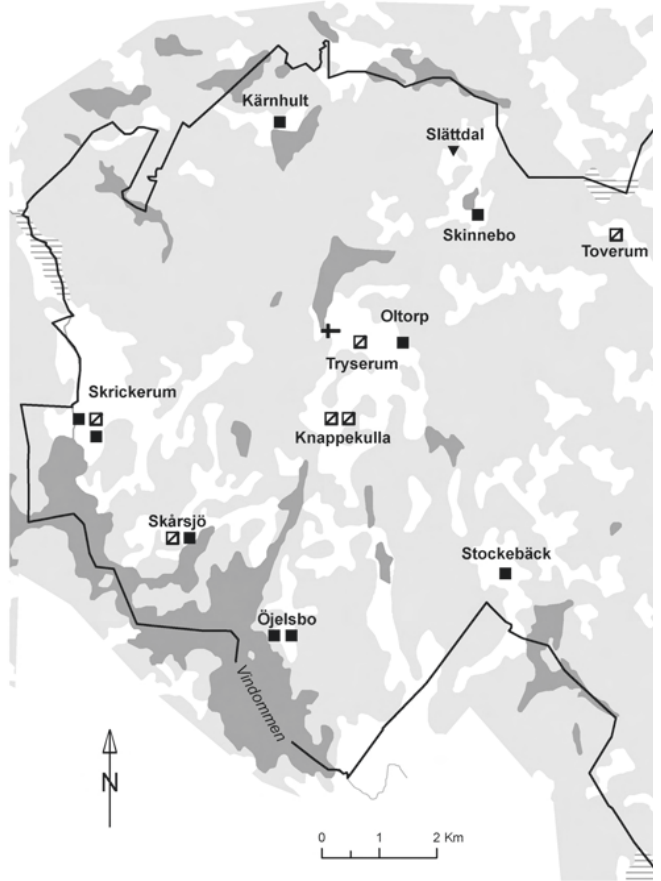
1344 upptas i en förteckning över jord som förvärvats till sockenkyrkan av sockenprästen herr Sune i Tryserum jord på följande platser: Boda, *Litloæng, Oltorp, *Prestæsvidhium, Prästgården, *Quærnæmalæ, Råffla, *Rødium, Skårsjö och *Wigeersswid (Ca 8 nr 5 [DS 3824, avskr]).

Förteckningen redovisar ett tiotal jordbyten, köp och donationer utförda under herr Sunes ämbetstid. Han är belagd som kyrkoherde i socknen åtminstone 1341 och -44 (DS 3605, 3824). Uppräkningen, som är något oklar, ger i flera fall intryck av att återgå på dokument som senare gått förlorade.

Runstenar saknas.

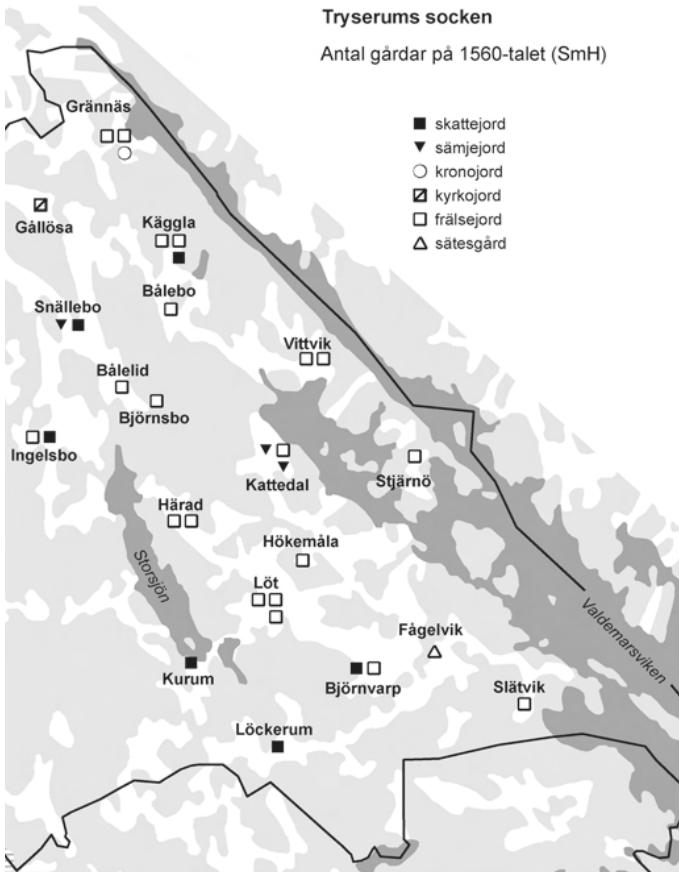
Kameral indelning: Socknens skattejord är 1475–76 indelad i två gårdar om sex bönder i varje. I **den ena gården**, som omfattar jorden i den östra delen, ingår bönder i *Kattedal* (2 stycken, Staffan gårdeman 1475), *Björnvarp*, *Löckerum* (saknas 1476), *Kurum* och *Ingelsbo* (Botolf gårdeman 1476) och i **den andra gården**, som omfattar jord i socknens västra del, ingår bönder i *Oltorp* (Svenning gårdeman 1475), *Stochebäck*, *Öjelsbo* (2 halva bönder, Lars gårdeman 1476) och *Skrickerum* samt *Giltebo* i Hannäs sn. (C 15 f 13v, 14r-v, 15, 16r-v)

- Arnö**   1420-talet(?) *Arnöö* (U 269a s 7, odat, avskr), 1496 *oc Arnøø* (UBBpp 1/2) – 7 H, 8 b.
 1420-talet(?) byter Jeppe Skytte bort allt A, som ligger under Slätvik, till Arend Styke (se Glo, Eds sn) (U 269 a s 7, odat).
 1496 får Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) A i arv efter brodern Nils Eriksson (se Fågelvik) (UUBpp 1/2).
- Bankeböte**   1423 *hether Bankabøte* (RAp 8/4), 1453 *i Bankabøte* (SjSp 7/6) – 7 H, 8 a.
 1423 byter Jeppe Skytte bort till Sten Turesson (Bielke) en gård i B (se Glo, Eds sn) (RAp 8/4).
 1453 ärver Karl Knutsson (Bonde) efter modern Margareta Karlsdotter (Sparre av Tofta) en gård i B (se Fågelvik) (SjSp 7/6).
 1473 och -75 upptas i Erik Erikssons d ä (Gyllenstierna) förläningsjordebok en gård under Fågelvik som ska

Tryserums socken

Antal gårdar på 1560-talet (SmH)

Antal jordeboksenheter 1544/45 (1570)

	sk	skt	skäng	sä	sät	kr	kräng	ky	kyäng	fr
Björnsbo	-	--	--	--	--	--	--	--	--	1 (1)
Björnvarp	1 (1)	--	--	--	--	--	--	--	--	1 (1)
Boda	-	0 (2)	--	--	--	--	--	--	--	-
Bålebo	-	--	--	--	--	--	--	--	--	1 (1)
Bållelid	-	--	--	--	--	--	--	--	--	1 (1)
Fängemåla	-	--	--	--	--	--	--	--	0 (1)	-
Grännäs	-	--	--	--	--	1 (1)	--	--	--	2 (2)
Gållösa	-	--	--	--	--	--	--	1 (1)	--	-
Härad	-	--	--	--	--	--	--	--	--	2 (2)
Häradsätter	-	0 (1)	--	--	--	--	--	--	0 (1)	-
Hökemåla	-	--	--	--	--	--	--	--	--	1 (1)
Ingelsbo	1 (1)	--	--	--	--	--	--	--	--	1 (1)
Kattedal	-	--	--	2 (2)	--	--	--	--	--	1 (1)
Knappekulla	-	--	--	--	--	--	--	2 (2)	--	-
Kurum	1 (1)	--	--	--	--	--	--	--	--	-
Kägglå	1 (1)	--	--	--	--	--	--	--	--	2 (2)
Kärnhuit	1 (1)	--	--	--	--	--	--	--	0 (1)	-
Löckerum	1 (1)	--	--	--	--	--	--	--	--	-
Löt	-	--	--	--	--	--	--	--	--	3 (3)
*Ny hegnad	-	--	0 (1)	--	--	--	1 (0)	--	--	-
Oltorp	1 (1)	--	--	--	--	--	--	--	--	-
Porsnäs	-	0 (1)	--	--	--	--	--	--	--	-
Segersrum	-	--	0 (1)	--	--	--	1 (0)	--	0 (1)	-
Skinnebo	1 (1)	--	--	--	--	--	--	--	--	-
Skrickerum	2 (2)	--	--	--	--	--	--	1 (1)	--	-

Skårsjö	1 (1)	--	--	--	--	--	--	1 (1)	--	-	-
Slättdal	-	-	--	--	1 (1)	--	--	--	--	-	-
Slätvik	-	-	--	--	--	--	--	--	--	0	(1)
Snällebo	1 (1)	--	--	1 (1)	--	--	--	--	--	-	-
Stinghult	-	-	--	--	--	1 (0)	--	--	--	-	-
Stjärnö	-	-	--	--	--	--	--	--	--	1	(1)
Stockebäck	1 (1)	--	--	--	--	--	--	--	--	-	-
Ståltorp	-	-	--	--	--	--	--	--	0 (1)	-	-
Toverum	-	-	0 (1)	--	--	--	--	1 (1)	--	-	-
Tryserum	-	-	--	--	--	--	--	1 (2)	--	-	-
Vittvik	-	-	--	--	--	--	--	--	--	2	(2)
Ytteräng	-	-	--	0 (1)	--	--	--	2 (0)	--	-	-
Älgerum	-	-	0 (1)	--	--	--	--	1 (0)	--	0 (2)	-
Öjelsbo	2 (2)	--	--	--	--	--	--	--	--	-	-
Summa	15 (15)	0 (6)	0 (3)	4 (4)	1 (0)	1 (1)	5 (0)	7 (8)	0 (7)	19 (20)	

Dessutom redovisar längderna: **krnybygge:** Stinghult 0 (1) – **kruj:** Gållösa 0 (1), Porsnäs 1 (0) – **kynybygge:** Porsnäs 0 (1) – **frnybygge:** Skårsjö 0 (1).

utge 2 pund smör och påskskatt, men som båda åren endast utger smöret (C 15 f 4, 8).

- 1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin mor Kristina Karlsdotter jord som räntar 2 pund smör (se Fågelvik) (RAp 25/1).
- 1562 upptas i Jöran Erikssons (Gyllenstierna) jordebok en gård som räntar 2 pund smör (FoR 32).

Besdalen

- 1420-talet(?) *Byssodaall* (U 269a s 7, odat, avskr) – 7 G, 8 i.
1420-talet(?) byter Jeppe Skytte bort 0:½ pn avgäld i B till Arend Styke (se Glo, Eds sn) (U 269 a s 7, odat).

*Bekkiholt

- 1453 *i Bekkiaholt* (SjSp 7/6), 1473 *Beksmala* (C 8 f 4), 1473 *Bexmaala* (C 15 f 4v).
- 1453 ärver Karl Knutsson (Bonde) efter modern Margareta Karlsdotter (Sparre av Tofta) en gård i B (se Fågelvik) (SjSp 7/6).
- 1473 ärver Ivar Axelsson (Tott), på sin hustru Magdalena Karlsdotters (Bonde) vägnar, en gård som var hennes far Karl Knutssons arvegods (C 8 f 4).
- 1473 upptas i Erik Erikssons d ä (Gyllenstierna) förläningsjordebok en gård som ska utge 10 öre gutniska, påskskatt och 0:0:2 pn, men utger 1 pund smör och 0:0:2 pn; 1475 heter landbon Ingmar och ska utgöra 1 pund smör, påskskatt och 0:0:2 pn men utgör endast smörränta och påskskatt (C 15 f 4v, 8).
- 1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin mor Kristina Karlsdotter jord som räntar 0:0:10 pn (se Fågelvik) (RAp 25/1).

Björnsbo

- 1453 *i Byörnsbodom* (SjSp 7/6) – enl Generalstabskartan 1881 identiskt med nuv Liljestad (7 G, 9 j).
SmH 1 fr (1562 Jöran Eriksson /Gyllenstierna/).
- 1453 ärver Karl Knutsson (Bonde) efter modern Margareta Karlsdotter (Sparre av Tofta) två gårdar i B (se Fågelvik) (SjSp 7/6).
- 1473 upptas i Erik Erikssons d ä (Gyllenstierna) förläningsjordebok en gård som ska utge 2½ pund smör och påskskatt, men endast smörräntan utges; 1475 utgår

även påskskatten (C 15 f 4, 8).

- 1475 redovisas i Erik Erikssons förläningsjordebok en förteckning över avrad från kronolandbor och bonde-landbor vari Sven i B utger 0:0:0:4 pn (C 15 f 12).
- 1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin mor Kristina Karlsdotter jord som räntar 2½ pund smör (se Fågelvik) (RAp 25/1).
- 1562 upptas i Jöran Erikssons (Gyllenstierna) jordebok en gård som räntar 2½ pund och 5 marker smör, 0:6 gengärdsbn och 6 årliga hästar (FoR 32).

Björnvarp

- 1399 *Biornawarp* (SDHi 4, avskr), 1423 i *Biørnawarp* (RAp 8/4), 1453 i *Byørnawarp* (SjSp 7/6) – 7 H, 8 a.

SmH 1 sk.

1 fr (1562 Jöran Eriksson /Gyllenstierna/).

- 1399 överlåter Peder Larsson, i samråd med 'vänner och fränder', till Bengt Nilsson (Lejonansikte) hela byn (*allan samman byn*) som ligger för 7 stänger, förutom 4½ alnar, med åker och äng, skog och fiskevatten samt ollonskog (*aldhom schoghom*); om någon i framtiden försöker återkalla jorden förbinder sig Peders fränder Dan i Kurum och Lars i Forsby, Eds sn, att hålla det fritt och kvitt för varje talan (SDHi 4, avskr).
- 1423 byter Jeppe Skytte bort till Sten Turesson (Bielke) en gård i B (se Glo, Eds sn) (RAp 8/4).
- 1453 ärver Karl Knutsson (Bonde) efter modern Margareta Karlsdotter (Sparre av Tofta) en småjord i B (se Fågelvik) (SjSp 7/6).
- 1473 upptas i Erik Erikssons d ä (Gyllenstierna) förläningsjordebok en ödejord under Fågelvik som ska utge 1 pund smör; räntan kvittas för bondejord i samma by – 1475 utger Karl i B 1 pund smör för jorden som är 5 alnar (C 15 f 4, 8).
- 1475 ger skattebonden Karl i vinterskatt 2 spann mjöl, 2 spann malt, 2 spann hästkorn och 1 pund fläsk.
Senare under året redovisas bland 'det som skattebönderna utgjort i gårdetal' för Karl 2 spann korn och 1 pund fläsk. (se Kattedal) (C 15 f 13v, 14v)

- 1476 erlägger skattebonden Per i vinterskatt 2 spann mjöl och 2 spann malt (se Ingelsbo) (C 15 f 15v).
Senare under året (10/6) redovisas ('skrivs gärde-talet') på Fågelviks gård att Karl i B utgett 2 spann mjöl, 2 spann malt, 1 spann hästkorn och 1 pund fläsk. (se Ingelsbo) (C 15 f 15v, 16)
- 1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin mor Kristina Karlsdotter en utjord i B (se Fågelvik) (RAp 25/1).
- 1526 sitter Per i B i kyrkans nämnd (GVII:23a f 90).

Boda

- 1344 *in Bodhum* (Ca 8 nr 5), 1475 *hii Bodom* (C 15 f 12) – bytomt omkr 600 m SV om Dalen (RAÄ Tryserum 59:1); platsen för 'B huseställe' är utsatt på avmätningsskarta från 1710 då rester av en gammal brunn var synliga (Tryserum G96-6:1, LmV) – 7 G, 8 i.
- SmH 1564 **2 skt**; 26 $\frac{3}{4}$ + 10 $\frac{1}{4}$ alnar jord.
- 1344 omtalas Ödbjörn (*Øbone*) i B som skänkt jord i ?Oltorp till sockenkyrkan (Ca 8 nr 5 [DS 3824, avskr]).
- 1426 överlåter Stefan och ytterligare en person till ?Johan Bock 16 $\frac{1}{3}$ alnar jord i B (BockAp 10/2, avskr, skadat, se J 165 f 38).
- 1463 får Olof Bock i Skrickerum vid jordskifte halva B och hans brorsbarn får den andra halvan (se Skrickerum) (J 165 f 37v, 38).
- 1475 redovisas i Erik Erikssons d ä (Gyllenstierna) förläningsjordebok en förteckning över avrad från krono-landbor och bondelandbor vari Boda utger 0:0:5 pn; 1476 är skatten 0:0:8 pn (C 15 f 12, 17).

*Bondkrøk

- 1453 *i Bondkrøk* (SjSp 7/6), 1473 *i Bondakrok* (C 8 f 4), 1500 *i Bondekrogh* (RAp 25/1) – bytomten belägen omkr 600 m NV om nuv Fågelviks herrgård (7 H, 8 a, Tryserum G 96:13-1, LmV).
- 1453 ärver Karl Knutsson (Bonde) efter modern Margareta Karlsdotter (Sparre av Tofta) en gård i B (se Fågelvik) (SjSp 7/6).
- 1473 ärver Ivar Axelsson (Tott), på sin hustru Magdalena Karlsdotters (Bonde) vägnar, en gård som var hen-

- nes far Karl Knutssons arvegods (C 8 f 4).
- 1473 upptas i Erik Erikssons d ä (Gyllenstierna) förläningsjordebok en gård som ska utge 1 pund smör, 0:0:2 pn och påskskatt – 1475 ska landbon Anders utge det samma; uppgift om vad som utgått saknas (C 15 f 4v, 8v).
- 1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin mor Kristina Karlsdotter jord som räntar 1 pund smör (se Fågelvik) (RAp 25/1).
- *Bradz eng** 1555 har Gryts sockenkyrka jord i B (*Bradz eng*) som ger 1½ såtar hö, brukas av Per i Grännäs och räntar 0:½ ängepn (ÖgH 1555:13).
- Brantsbo** Se Hannäs sn.
- Bålebo** 1453 *i Bolgaboda* (SjSp 7/6), 1500 *Byolgebode* (RAp 25/1) – enl Generalstabskartan 1881 låg bytomten omkr 750 m N om nuv Liljestad (7 G, 9 j).
- SmH **1 fr** (1562 Jöran Eriksson /Gyllenstierna/) (1565 **2 fr**).
- 1453 ärver Karl Knutsson (Bonde) efter modern Margareta Karlsdotter (Sparre av Tofta) en gård i B (se Fågelvik) (SjSp 7/6).
- 1473 ärver Ivar Axelsson (Tott), på sin hustru Magdalena Karlsdotters (Bonde) vägnar, en gård som var hennes far Karl Knutssons arvegods (C 8 f 4).
- 1473 och 1475 upptas en gård i Erik Erikssons d ä (Gyllenstierna) förläningsjordebok som ska ränta 2 pund smör, 1 mark gutnisk och påskskatt men utger 2 pund smör och 0:0:8 pn; 1475 heter landbon Torsten (C 15 f 4, 8v).
- 1482 se Bålebo, Eds sn.
- 1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin mor Kristina Karlsdotter jord som räntar 2 pund smör och 0:0:8 pn (se Fågelvik) (RAp 25/1).
- 1562 upptas i Jöran Erikssons (Gyllenstierna) jordebok en gård som räntar 2 pund och 5 marker smör, 0:6 gengärdspn och 6 årliga hästar (FoR 32).

- Bållelid** 1453 *i Baldalid* (SjSp 7/6), 1500 *Baldelid* (RAp 25/1) – 7 G, 9 j – inlagt under Hagby (Petersen s 328).
 SmH 1 fr (1562 Jöran Eriksson /Gyllenstierna/).
 1453 ärver Karl Knutsson (Bonde) efter modern Margareta Karlsdotter (Sparre av Tofta) en halv gård i B (se Fågelvik) (SjSp 7/6).
 1473 upptas en gård i Erik Erikssons d ä (Gyllenstierna) förläningsjordebok som ska utge 4 mark gutniska och påskskatt, men endast utger pengar; 1475 ska utgå 1:0 pn och påskskatt men uppgift saknas om vad som utgått (C 15 f 4, 8).
 1474 räntar Anders i B 0:0:8 pn i landboavrad (C 15 f 5v).
 1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin mor Kristina Karlsdotter jord som räntar 1:0 pn (se Fågelvik) (RAp 25/1).
 1510 (omkr) äger enligt Nils Bossons (Grip) jordebok denne en fjärdedel i B (NBjb).
 1562 upptas i Jöran Erikssons (Gyllenstierna) jordebok en gård som räntar 2 pund och 5 marker smör, 0:6 gengårdspn och 6 årliga hästar (FoR 32).

Eriksberg Se Svartebo.

- *Eskawarp** 1377–84(?) *i Eskawarp* (VreS K 27, odat, avskr), 1423 *Eskewarp* (RAp 8/4), 1500 *Eskæwarp* (RAp 25/1) – gårdsplatsen låg enl karta 1726 mellan Bankeböte och Fågelvik strax söder om nuv Finntorp (7 H, 8 a, Tryserum G 96:13-1, LmV).
 1377–84(?) överlåter Erengisle Sunesson (båt) till Bo Jonsson (Grip) jord i Eds och Lofta socknar som han fått av Eske i E (VreS K 27, odat).
 1423 byter Jeppe Skytte bort till Sten Turesson (Bielke) en gård i E (se Glo, Eds sn) (RAp 8/4).
 1453 ärver Karl Knutsson (Bonde) efter modern Margareta Karlsdotter (Sparre av Tofta) en gård i E (se Fågelvik) (SjSp 7/6).
 1473 upptas en gård under Fågelvik i Erik Erikssons d ä (Gyllenstierna) förläningsjordebok som ska ränta 12

- pund smör, 5:0 svenska, ett höns, 10 ägg och påskskatt; anteckning om räntan utgått eller ej saknas (C 15 f 4).
- 1475 ska Peder i E utge 6 pund smör och påskskatt men utger 'av halvdelen 5 pund smör' och 'halvdelen uppbar min herre själv' (C 15 f 8).
- 1496 får Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) E i arv efter brodern Nils Eriksson (se Fågelvik) (UUBpp 1/2).
- 1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin mor Kristina Karlsdotter en kvarn i E (se Fågelvik) (RAp 25/1).

Fågelvik

- 1347 *scriptum in Fughlawikum* (DS 4191), 1417 *Datum Fughilwiik* (SD 2424), 1423 *i Foglawiix gardz æghom* (RAp 8/4), 1453 *gorden Fuglawik* (SjSp 7/6), 1500 *hoffwidgordhen Foglewig* (RAp 25/1) – 7 H, 8 a.

Fågelvik är sätesgård för Margareta Sunesdotter (båt) omkr 1349–1362 (ProcBir s 327, DS 6581) och för dottern Kristina Ulfsdotter (Sparre av Tofta) 1378–89 (SRP 1336, 1625, 2269, 2750, 2830, ÄSF s 87). Efter att ha varit pantsatt till drottning Margareta återgår gården 1419 till Kristinas halvbrors svärson Sten Turesson (Bielke). Hans styvson Karl Knutsson (Bonde) ärver gården 1429 och är troligen bosatt där under 1430-talet (se 1436 och 1438 nedan). Karl Knutssons svärson Erik Eriksson d ä (Gyllenstierna) daterar 1456 och 1466 brev på F (EEKb s 16, RAp 1466 26/3) – dottern Kristina Karlsdotter daterar 1477 brev på F och skriver sig till gården 1479–92 (RAp 1477 9/1, 1479 23/4, RApp 1492 6/11) – hennes son Nils Eriksson skriver sig till F under 1480-talet(?)–1493 (ÅDKySB nr 715, FMU 4373, 4487, 4516) – hans bror Erik Eriksson d y 1499–1502 (KrappSp 1499 16/3, UUBp 1502 11/6) och dennes hustru Anna Karlsdotter (Vinstorpaätten) omkr 1498–1511 (C 36 s 47, SA 1179) – sonen Jöran Eriksson 1543–75 (UUBp 1543 21/5, SRS I s 239) – samt dennes son Nils Gyllenstierna åtminstone från 1567 (HSH 4 s 184, AH s 177).

- 1347 daterar Cecilia Glydingsdotter (Glysing) ett gåvobrev på F tillsammans med syskonen Kettil, Nils och

Hafrid, svågern Peter Folkesson (Rossviksätten) och systersonen Erengisle Sunesson (båt) (DS 4191).

1389 (omkr) pantsätter Karl Ulfsson (Sparre av Tofta) till drottning Margareta F med alla tillägor för 1200:0 pn (se SEL s 333, LuSS s 10) (ÆDA 1 s 80).

1402 daterar drottning Margareta ett brev på F (SD 141).

1418(?) då Ture Stensson (Bielke) håller bröllop på Kråkerum, Mönsterås sn, för sin systerdotter talar Sten Turesson (Bielke) på bröllopets fjärde dag på sin styvson Karl Knutssons (Bonde) vägnar till herr Ture om giftermål med dennes dotter. Beträffande hennes morgongåva bestäms att Karl ska ge henne F med alla de gods, öar och ägodelar i Tjust som ligger därunder, Torön utanför Söderköping samt Odensvi, Viby sn, och Åby, Ånsta sn, tillsammans med alla andra gods, kvarnar och rättigheter han har i Närke. Då herr Otte Peccatel för tillfället har F i pant lovar Sten Turesson att strax lösa panten och överlämna F till Karl Knutsson. För att kunna göra detta utverkar han ett lån av Peder Åkesson (Hegle) och lämnar för detta sin egendom i Jät, Jäts sn, som pant, varefter en överenskommelse görs med innebörden att Karl, då hans mor dör ska behålla F som sitt möderners sätesgård (*sin mødernes sæde gordh*) och i övrigt, liksom sina halvsyskon, ta sin del i arvet var det kunde falla (jfr LaMV s 475). (RApp odat, se SD 2504)

Relationen består av ett vittnesmål avgivet av Knut Somarsson 'och många flera goda män', troligen i samband med arvskiftet efter Sten Turessons andra fru Agneta Eriksdotter (Krummedige, d omkr 1452).

1419 utfärdar Sten Turesson (Bielke) en förbindelse till Otte Peccatels arvingars förmyndare att, om kung Erik så begär, återställa F till dem med torn, gård, landbor och allt som Sten av dem mottagit och som de förut mottagit av Henrik Slutow (SD 2699, se SD 2424, LuSS s 8 ff, DMS 2:2 s 45).

1423 uppger Jeppe Skytte vid jordbyte med Sten Turesson att 'vare det så att jag några rättighet haver i F gårds

- ägor som gården tillhör' så upplåtes denna rättighet till Sten (se Glo, Eds sn) (RAp 8/4).
- 1426 säljer Sten Turesson och hans hustru Margareta Karlsdotter (Sparre av Tofta) till Kristiern Nilsson (Vasa), med undantag av F, allt det gods Otte Peccatels arvingar haft i pant (RApp 3/10).
- 1429 får Karl Knutsson (Bonde) F, som är hans rätta möderne, vid arvskifte med styvfaden Sten Turesson efter modern Margareta Karlsdotter. Skulle det visa sig att Karl inte erhållit full arvslott så lovar Sten att han eller hans arvingar ska ersätta Karl eller dennes arvingar till fullo. (HSH 36:1, SäSpp vol F30 nr 46, dat 28/2)
- 1436(?) kallas Karl Knutsson 'av Fågelvik' i samband med Engelbrektskrönikans beskrivning av 1434 års belägring av Stegeholm (Karlskrönikan s 42 f, se Schüeck s 159).
- 1438 dateras ett köpebrev på F där Karl Knutsson är en av kontrahenterna (SMR 676).
- 1453 ärver Karl Knutsson vid arvskifte efter modern Margareta Karlsdotter (d omkr 1428) och styvfadern Sten Turessons andra hustru Agneta Eriksdotter (Krummedige, d omkr 1452) gården F tillsammans med jord i följande byar i Tjust: Bankeböte, *Bekiaholt, Björnsbo, Björnvarp, *Bondkrök, Bålebo, Bållelid, *Eskawarp, Grännäs, Häråd, Ingelsbo, Kägglå, Löt, Segersrum, *Sigfridsmala, Stjärnö, Vittvik, Västanbäck och Ödesången, alla i denna sn samt i Domra, Gammalskeda, Pjåkebo och Ulvsdal, Dalhems sn, i Askö, Bredal, Licknevarp, Långrådna och Svinebäck, Eds sn, i Böljerum, Dagsbo, Gunnebo, Järsö och Krokö, Gladhammars sn, i Broddebo, Dunketorp, *Finiamola, Gullebo, Halsebo, Hattorp, Ljungebo, Mosshult, Rotorp och Stora Ved, Gärdserums sn, i Fåfalla, Giltebo, Solvestad och Viggedala, Hannäs sn, i Råberga, Lofta sn, i Ekevik, Kasinge och Kølsebo, Ukna sn. I arvslotten ingår även gods i Almundsryds, Blådinge, Jäts, Linneryds, Ljuders, Långasjö, Vislanda och Äl-

meboda snr i Småland, Gryts, S:ta Annas, Klåstads, Styra, Tidervals och Varvs snr i Östergötland, samt i Tensta, Täby, Vallentuna, Vendel och Viksta snr i Uppland. (SjSp 7/6, se LuSS s 13–20)

Enligt en samtida, odaterad anteckning räntade Fågelviks-godset 59:0 pn (Rött nr 252, LuSS s 12).

1470 förordnar Karl Knutsson i sitt testamente att dottern Kristina och hennes arvingar ska ha, njuta och behålla F med så många gods och så mycket ränta som kan tillfalla henne där på hennes rätta arvedel med rätt laga skifte (HT 1943 s 22 ff).

1473 räntar det gods som ligger under F gård 36:0:0:4 pn, 2 tunnor smör och 'summan av kornet' är 38 tön (C 8 f 3v, 4).

1488 förnyar Sten Sture d ä och riksrådet förbudet för de som bor inom fru Kristinas på Fågelvik förläning, 'både klerker och bönder', att bedriva jakt på ägorna (se Bjarne s 88). Den som blir påkommen med detta har förbrutit sin lösa egendom ("sine penninge").

Dessutom förnyas förbudet mot fotkvarnar inom förläningen på så sätt att de som fortfarande har sådana åläggs att ta bort dem inom sex veckor (se Bjarne s 88, 93). Om så inte sker ska tolv man utses att utföra borttagandet. (BSH 4:85)

1496 skiftar Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) och hans bror Abraham Eriksson, efter brodern Nils Erikssons död, med lott gårdarna F och Flataryd, Ås sn, varvid Erik på sin del får F med Arnö *Eskawarp och Ormö, denna sn, samt Lilla Ålö, Gryts sn, med allt fiskeläge som tillhör gården med en smörränta på 7 tunnor (UUBpp 1/2).

1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) vid arvskitte efter sin mor Kristina och moster Magdalena Karlsdotter, döttrar till Karl Knutsson (Bonde), efter modern huvudgården F med alla obyggda öar (*vbgede øyom*), fiskelägen, holmar och utskär som ligger under F med en smörränta på 5 tunnor; dessutom erhåller han jord i Bankeböte, *Bekkiholt, Björnsbo, Björnvarp, *Bondkrøk, Bålebo, Bällelid, *Eskawarp,

Grännäs, Härad, Hökemåla, Ingelsbo, Kattedal, Kägglå, Löt, *Sigfridsmala, Stjärnö och Vittvik, denna sn, i Domra, Gammalskeda och Pjäkebo, Dalhems sn, i Stora Askö, Forsby och Hocklova, Eds sn, i Rörberg, Blackstads sn, i Gunnebo och Ringsbo, Gladhammars sn, i Broddebo, Gullebo, Halsebo, Hattorp, Mosshult, Rotorp och Stora Ved, Gärdserums sn, i Bjärkebo, Bredal, Fängemåla, Grävsätter, Hägerstad, Solvestad och Viggedala, Hannäs sn, i Brånestad, Hasselö, Sladö, Trostad och Åskeskär, Lofta sn, i Ekevik, Kasinge och Kolsebo, Ukna sn, i Bjärka, Häckenstad, Klev, Krejstad, Ramstad och Rumma, Gamleby sn, och i *Krakobodhom, Törnsfalls sn. – efter den barnlösa mostern Magdalena Karlsdotter ärver Erik jord på Kvädö, denna sn, i Grönhult och Jansbo, Blackstads sn, i *Bergh, Hackenäs, *Mwncathorp, Rosendal, Tuvebo, Tyllinge, Ulvsdal, Valsbo och Ögelbo, Dalhems sn, i Böljerum, Dagsbo, *Føgghlauik, Gällerskulla, Hovgården, Järsö, Krokö, Långvik, Narsvik, Rössle, Valstad, Västrum, Ytterhult, Yxnevik och Åldersbäck, Gladhammars sn, i Greby, Hjortstad, Hummelstad, Spånga, Stormandebo och Säby, Hallingeborgs sn, i Hjorted och Marsgölehult, Hjorteds sn, i Sund och Östantorp, Locknevi sn, i Råberga, Lofta sn, i Havet, Näringe, Lilla Skälhem och Sörby, Odensvi sn samt i Rössle, Törnsfalls sn.

Utöver tjustgodset ärver Erik dessutom åtskillig jord på andra platser i Småland, Uppland, Västergötland och Östergötland. (RAp 25/1, Rääf 1:141, se DMS 4:2 s 228, 4:3 s 277 och 4:4 s 203)

- 1562 upptas i Jöran Erikssons (Gyllenstierna) jordebok huvudgården F (*hwffuudgarden Fugleuick*) med alla sina tillägor 'som först är' Stjärnö, Björnvarp, *Querne, Arnö och Ormö, denna sn, samt Lilla Ålö i Gryts sn. Därtill kommer alla fiskelägen och utskär som är Björkskär i Gryts sn samt Våderskär, Grindö, Stadsolmen och Åsleskär, Lofta sn, med alla de holmar som tillhör dessa. Dessa ger årligen 6 tunnors smörrenta.

I Tjust upptas dessutom jord i Bankeböte, Björnsbo, Bålebo, Bållelid, Grännäs, Härad, Hökemåla, Ingelsbo, Kattedal, Kvädö, Kägglå, Löt och Vittvik, denna sn – i Bredal, Fåfalla och Fångemåla, Hannäs sn – i Stora Askö, Flatvarp, Forsby och Hocklova, Eds sn – i Fästad, Gökstad, Hasselö, Nybble, Reverum, Trostad och Vindekulla, Lofta sn – i Kärrebo och Ramstad, Gamleby sn – och i Havet, Näringe och Skälhem, Odensvi sn. I jordeboken upptas även åtskillig annan jord i Småland samt i Uppland, Värmland, Västergötland och Östergötland. (FoR 32)

Omkr 2 km söder om den nuvarande herrgården ligger på en höjd resterna efter en borganläggning. Den ansluter öster- och norrut till en uppgrundad vik av Östersjön och omgärdas av en 180–90 m stor vallgrav som är 5–8 m bred och ½–1 m djup. I anläggningens nordvästra del finns ruinen efter ett 14x11½ m stort hus. Murarna, där dessa kan uppskattas, är dryga 2 m tjocka och murade med gråsten och kalkbruk. Något väster om ruinen leder en 2 m bred väg från vallgraven in i borganläggningen. Spår av flera ekonomibyggnader finns inom anläggningsområdet. På kullens sydsluttning ligger en långsmal sänka som eventuellt tjänat som uppdragningsplats för båtar och i norr finns rester av en oregelbundet formad fiskdamm.

(Lovén s 334 f, RAÄ Tryserum 201:1).

- Fångemåla** 1473 *Ffænyamala* (C 15 f 4v) – nuv Hannäs sn – 7 G, 9 g–h. SmH 1564 **1 kyäng**.
1564 har sockenkyrkan en treding i F (SmH 1564:14).
- Giltebo** Se Hannäs sn.
- Grännäs** 1453 *i Grænæs* (SjSp 7/6) – 8 G, 0 j. SmH **1 kr**.
2 fr (1562 Jöran Eriksson /Gyllenstierna/); en öde 1569–70.
1453 ärver Karl Knutsson (Bonde) efter modern Margareta Karlsdotter (Sparre av Tofta) tre gårdar i G (se Fågelvik) (SjSp 7/6).

- 1473 ärver Ivar Axelsson (Tott), på sin hustru Magdalena Karlsdotters (Bonde) vägnar, två gårdar som var hennes far Karl Knutssons arvegods (C 8 f 4).
- 1473 upptas två gårdar under Fågelvik i Erik Erikssons d ä (Gyllenstierna) förläningsjordebok – gårdarna ska vardera utge 0:0:22 och påskskatt – vad som utgår är för Tores gård 0:0:22 pn och 0:0:11 pn för den andra gården (C 15 f 4).
- 1474 räntar Tore och Håkan i G 0:0:18 pn resp 0:0:22 pn i landboavrad (C 15 f 5v).
- 1475 ska Håkans gård utge 0:0:22 pn, en gutnisk och påskskatt medan Ingemund utger hälften, d v s 0:0:11 pn, den andra halvan efterskänks Tore som nu bor i Härad (C 15 f 8r-v).
- 1475–76 redovisas i Erik Erikssons förläningsjordebok en förteckning över avrad från kronolandbor och bondelandbor vari Nils i G utger 1 pund smör för kronojord (C 15 f 12, 17).
- 1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin mor Kristina Karlsdotter två gårdar som vardera räntar 0:0:22 pn (se Fågelvik) (RAp 25/1).
- 1562 upptas i Jöran Erikssons (Gyllenstierna) jordebok två gårdar som vardera räntar 2 pund och 5 marker smör, 0:6 gengårdspn och 6 årliga hästar (FoR 32).

Gällösa

- 1366 *hij Gowaløso* (DS 7429), 1476 *i Gardaløsa* (C 15 f 17) – 8 G, 0 j.
- SmH **1 ky.**
1564 **1 kruj.**
- 1366 överlåter Bengt "Gartir" till Peder Tomasson (tre rosor) $\frac{3}{4}$ attung i G som ersättning för Peters hus som han bortsålde utan dennes vilja (DS 7429).
- 1476 redovisas i Erik Erikssons d ä (Gyllenstierna) förläningsjordebok en förteckning över avrad från kronolandbor och bondelandbor vari Anund i G utger 1 pund smör (C 15 f 17).
- 1526 återlöser Simon Holmstenson i G av sockenkyrkan 18 alnar jord, vilken han på sin hustrus vägnar har arvsrätt till, och som Erik i Råberga, Lofta sn, och Nils

i ?Tollstad, Tollstads sn, pantsatt till denna för 8:0 pn med åker och äng, skog och fiskevatten; Simon sitter med i kyrkans nämnd vid samma tillfälle (G VIIa:23 f 90)

1555 har Gryts sockenkyrka en utjord som räntar 0:0:0:9 pn och som 'ingen vet hur mycket den är' (ÖgH 1555:13)

Hagby

Se Bållelid.

Holferbo

1344 *ad Hollfuæbodhe* (Ca 8 nr 5) – 8 G, 0 h.

Hornsberg

Se Kurum.

Humrum

1560 (omkr) köper Karl i Skårsjö av Jon i Skrickerum ett torp H (7 G, 9 h) för '9 öre Kung Gustavs mynt och 14 skäppor mjöl' (se GoS 2003–04 s 51) (TjHdA AIa:6 1692 4/2).

Uppgiften härrör från ett vittnesmål avlagt 1692 vid tvist om H mellan Skårsjö och Skrickerums åboar.

Härad

1433 *i Hæridhe* (SjSp 15/6), 1453 *i Hærede* (SjSp 7/6) – 7 G, 9 j.

SmH **2 fr** (1562 Jöran Eriksson /Gyllenstierna/).

1433 överlåter Jeppe Skytte till Karl Knutsson (Bonde) två gårdar i H (se Kattedal) (SjSp 15/6).

1453 ärver Karl Knutsson (Bonde) efter modern Margareta Karlsdotter (Sparre av Tofta) en gård i H (se Fågelvik) (SjSp 7/6).

1473 upptas två gårdar i Erik Erikssons d ä (Gyllenstierna) förläningsjordebok: den ena gården ska erlægga 0:0:15 pn och påskskatt, men utger endast penningsumman – den andra ska erlægga 2 mark gutniska och påskskatt men utger 0:0:16 pn; 1474 ger landbon Jeppe 0:0:16 pn i landboavrad och Knut ger 0:0:15 pn; 1475 ska Jappes gård utgöra 0:0:18 pn och påskskatt men har penningsumman nedsatt till 0:0:16 pn – Tores gård ska utge 0:0:18 pn och påskskatt, men utger endast 0:0:14 pn (C 15 f 4v, 5v, 8v).

- 1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin mor Kristina Karlsdotter två gårdar som vardera räntar 0:10:1 pn (se Fågelvik) (RAp 25/1).
- 1562 upptas i Jöran Erikssons (Gyllenstierna) jordebok två gårdar som vardera räntar 1 pund och 5 marker smör, 0:6 gengårdspn och 6 årliga hästar (FoR 32).
- Häradssätter** 1564 *Härsäter* (SmH 1564:14) – 8 G, 0 i.
SmH 1564 **1 skt**; 13 alnar jord.
1564 **1 kyäng**; 7 alnar jord.
- Hökemåla** 1433 i *Høkamala* (SjSp 15/6), 1500 *Høgemole* (RAp 25/1) – 7 H, 8 a.
SmH **1 fr** (1562 Jöran Eriksson /Gyllenstierna/).
1433 överläter Jeppe Skytte till Karl Knutsson (Bonde) en gård i H (se Kattedal) (SjSp 15/6).
1473 upptas i Erik Erikssons d ä (Gyllenstierna) förläningssjordebok en gård som ska utge 1 pund smör, 0:0:2 pn och påskskatt, men landbon utger endast smöret; 1475 utgörs både smör och påskskatt; 1476 utgör Germund i H 0:0:3 pn (C 15 f 4v, 8, 17).
1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin mor Kristina Karlsdotter jord som räntar 1 pund smör (se Fågelvik) (RAp 25/1).
1562 upptas i Jöran Erikssons (Gyllenstierna) jordebok en gård som räntar 1 pund och 5 marker smör, 0:6 gengårdspn och 6 årliga hästar (FoR 32).
- Ingelsbo** 1453 i *Yngiølboda* (SjSp 7/6), 1473 *Ingwarsboda* (C 15 f 4v), 1500 *Ingolsbode* (RAp 25/1) – 7 G, 9 j.
SmH **1 sk**.
1 fr (1562 Jöran Eriksson /Gyllenstierna/).
1453 ärver Karl Knutsson (Bonde) efter modern Margareta Karlsdotter (Sparre av Tofta) småjord i I; jorden redovisas i brevet som liggande i Hannäs sn (se Fågelvik) (SjSp 7/6).
1473 upptas i Erik Erikssons d ä (Gyllenstierna) förläningssjordebok ett frälsehemman som ska utgöra 2 pund smör och påskskatt, men landbon utger endast

smöret; 1475 heter landbon Torgils och utgör både smör och påskskatt (C 15 f 4v, 8).

1475–76 redovisas i Erik Erikssons förläningsjordebok en förteckning över avrad från kronolandbor och bondelandbor vari Torgils utger 0:0:2 pn (C 15 f 12, 17).

1475 ger skattebonden Botolf i vinterskatt 2 spann mjöl, 2 spann malt, 2 spann hästkorn och 1 pund fläsk.

Senare under året redovisas bland 'det som skattebönderna utgjort i gårdetal' för Botolf 2 spann mjöl, 2 spann malt, 2 spann korn, 1 pund fläsk, 1 höna samt 2 spann korn i hästestad. (se Kattedal) (C 15 f 13v, 15)

1476 ger Botolf i vinterskatt 2 spann mjöl, 2 spann malt, 2 spann hästkorn, ½ pund smör, 1 höna, 2 spann mältkorn och 1 pund fläsk; Han är dessutom gårdeman för de självägande bönderna i socknens östra del omfattande gårdar i Björnvarp, Ingelsbo, Kattedal och Kurum. Dessa gårdar ska tillsammans erlægga 1 gill ko, 2 får, 2 gäss, 4 marker notgarn och 1 säck.

Senare under året (10/6) redovisas ('skrivs gårdetalet') på Fågelviks gård att Botolf utgett 2 spann mjöl, 2 spann malt, 2 spann hästkorn och 1 pund fläsk. (C 15 f 15v, 16)

1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin mor Kristina Karlsdotter jord som räntar 2½ pund smör (se Fågelvik) (RAp 25/1).

1562 upptas i Jöran Erikssons (Gyllenstierna) jordebok en gård som räntar 2 pund och 5 marker smör, 0:6 gengärdspn och 6 årliga hästar (FoR 32).

Kattedal

1395 *i Kattodal* (BliAp 23/1), 1433 *i Kattadall* (SjSp 15/6) – 7 H, 9 a.

SmH 2 sä.

1 fr (1562 Jöran Eriksson /Gyllenstierna/).

1395 överlåter Anders i Blidstena, Eds sn, och hans son Torgils till Nils Larsson i Forsby, Eds sn, all sin jord i K vid ett trepartsbyte (se Blidstena, Eds sn) (BliAp 23/1).

1433 överlåter Jeppe Skytte till Karl Knutsson (Bonde) en

- gård i K samt jord i Härad, Hökemåla och Toverum med hus och jord, åker och äng, skog och fiskevatten (SjSp 15/6).
- 1473 upptas i Erik Erikssons d ä (Gyllenstierna) förläningsjordebok ett frälsehemman som ska utge 1½ mark gutniska och påskskatt men utger 2 mark gutniska och 0:0:4 pn varav det överskjutande utgör rest från föregående år; 1474 heter landbon Jon Hök och ska utgöra 0:0:16 pn och påskskatt (C 15 f 4v, 8v).
- 1474 ger frälsehemmanet 0:0:16 pn i landboavrad (C 15 f 5v).
- 1475 ger bönderna Staffan och Sigfrid i vinterskatt vardera 2 spann mjöl, 2 spann malt, 2 spann hästkorn och 1 pund fläsk; Staffan är dessutom gärdeman för de självägande bönderna i socknens östra del omfattande gårdar i Björnvarp, Ingelsbo, Kattedal, Kurum och Löckerum. Dessa gårdar ska tillsammans erlægga 2 pund smör, 2 goda får, 2 gäss, 6 höns, 1 god ko, 1½:0:4 pn och 1 säck. En anteckning med annan penna uppger att 1 ko och 5 mark gutniska uppburits.
- Senare under året redovisas bland 'det som skattebönderna utgjort i gärdetal' för Staffan 2 spann mjöl, 2 spann malt, 2 spann korn, 1 pund fläsk och 2 spann korn i hästestad; för Sigfrid redovisas 2 spann mjöl, 2 spann malt, 2 spann korn, 1 pund fläsk och 1 höna; dessutom ska av gården utgå 2 får och 1 pund smör. (C 15 f 13v, 14v)
- 1476 erlägger Staffan i vinterskatt 2 spann mjöl, 2 spann malt, 2 spann hästkorn, ½ pund smör, 1 höna, 2 spann mältkorn och 1 pund fläsk; Sigfrid utger 1 spann mjöl, 2 spann malt, 2 spann mältkorn, 2 spann hästkorn och ½ pund smör.
- Senare under året (10/6) redovisas ('skrivs gärdetalet') på Fågelviks gård att Staffan och Sigfrid vardera utgett 2 spann mjöl, 2 spann malt, 2 spann hästkorn och 1 pund fläsk. (se Ingelsbo) (C 15 f 15v, 16)
- 1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin mor

Kristina Karlsdotter jord som räntar 0:0:20 pn (se Fågelvik) (RAp 25/1).

1562 upptas i Jöran Erikssons (Gyllenstierna) jordebok en liten gård som räntar 1 pund och 5 marker smör, 0:6 gengårdspn och 6 årliga hästar (FoR 32).

*Kiilsæng 1423 *i Kiilsæng* (RAp 8/4).

1423 byter Jeppe Skytte bort till Sten Turesson (Bielke) sin ägodel i K (se Glo, Eds sn) (RAp 8/4).

Knappekulla 1475 *Knappkulla* (C 15 f 12), 1504 *i Knappekulle* (HultaAp 25/6) – 7 G, 9 i.

SmH **2 ky**; en öde 1567–70.

1559–60 **1 kruj**.

1475 redovisas i Erik Erikssons d ä (Gyllenstierna) förläningsjordebok en förteckning över avrad från kronolandbor och bondelandbor vari 0:0:1 pn utges för K; 1476 utger Mats 0:0:1 pn och Sone 0:0:2 pn (C 15 f 12, 17).

1504 är Håkan i K faste på häradstinget (HultaAp 25/6).

Kroksö 1423 *i Kraka* (?RAp 8/4) – 7 H, 8 a.

1423 byter Jeppe Skytte bort till Sten Turesson (Bielke) sin del i K (se Glo, Eds sn) (?RAp 8/4).

Kurum 1395 *i Kurum* (BliAp 23/1) – nu Hornsberg – 7 G, 8 j.

SmH **1 sk**.

1395 är Dan i K faste på häradstinget (BliAp 23/1).

1399 är Dan i K löftesman på häradstinget (SDHi 4).

1475 redovisas i Erik Erikssons d ä (Gyllenstierna) förläningsjordebok en förteckning över avrad från kronolandbor och bondelandbor vari Johan i K utger 0:0:12 pn för ?kronojord; 1476 utgår 0:0:2 pn av en utjord (C 15 f 12, 17).

1475 ger bonden Johan i vinterskatt 2 spann mjöl, 2 spann malt, 2 spann hästkorn och 1 pund fläsk.

Senare under året redovisas bland 'det som skattebönderna utgjort i gärdetal' för Johan 2 spann mjöl, 2 spann malt, 2 spann korn, 1 pund fläsk och 1 höna.

(se Kattedal) (C 15 f 13v, 15)

1476 erlågger Johan i vinterskatt 2 spann mjöl, 2 spann malt, 2 spann mältkorn, 2 spann hästkorn, 1 pund fläsk, ½ pund smör och 1 höna.

Senare under året (10/6) redovisas ('skrivs gärdetalet') på Fågelviks gård att Johan utgett 2 spann mjöl, 2 spann malt, 2 spann hästkorn och 1 pund fläsk. (se Ingelsbo) (C 15 f 15v, 16)

Kvädö

1300 (omkr) *usque Quetnæ* (DIt s 48, odat, avskr), 1418 *wppa Thyustaqwæth* (SD 2424), 1460 *i Kwædh* (RAP 30/4), 1482 *Tywt Qwedh* (C 23 f 12), 1500 *Tywtæqwed* (RAP 25/1) – 7 H, 7 b.

1418 pantsätter Ficke Bülow till Otte Peccatel jord på K (se *Flothøø, Eds sn) (SD 2454).

1460 säljer Velam i K jord i Äsketorpet, Eds sn (RAP 30/4).

1473 ärver Ivar Axelsson (Tott), på sin hustru Magdalena Karlsdotters (Bonde) vägnar, jord som räntar 1 tunna ål och 4 pund gäddor; 1482 upptas jorden med samma ränta i Ivars jordebok (se Hovgården, Gladhammars sn) (C 8 f 8v, C 23 f 12).

1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin moder Magdalena Karlsdotter två gårdar som räntar 1 tunna ål (se Fågelvik) (RAP 25/1).

1562 upptas i Jöran Erikssons (Gyllenstierna) jordebok två gårdar som vardera räntar 1 tunna ål (FoR 32).

Kägglä

1378 *i Kekle* (UUBp 6/11), 1453 *i Kægla* (SjSp 7/6), 1473 *i Kæglo* (C 8 f 4) – 7 G, 9 j.

SmH 1 sk.

2 fr (1562 Jöran Eriksson /Gyllenstierna/).

1378 är Holmger i K faste på häradstinget (UUBp 6/11, KrappSp 6/11).

1453 ärver Karl Knutsson (Bonde) efter modern Margareta Karlsdotter (Sparre av Tofta) tre gårdar i K (se Fågelvik) (SjSp 7/6).

1473 ärver Ivar Axelsson (Tott), på sin hustru Magdalena Karlsdotters (Bonde) vägnar, två gårdar som var hen-

nes far Karl Knutssons arvegods (C 8 f 4).

1473 upptas två frälsehemman under Fågelveik i Erik Erikssons d ä (Gyllenstierna) förläningsjordebok – gårdarna ska vardera utgöra 2 pund smör, 0:0:12 och påskskatt – för Ingemars gård utgörs 2 pund smör och 0:0:12 och för den andra gården 2 pund smör (C 15 f 4).

Samma år omnämns Dan i K som dagen före Lamberti (16/9), till Erik Eriksson lämnar uteblivet landgille för Jon Hök i Kattedal; Dan är troligen identisk med den Dan länsman som nämns flera gånger i handskriften (C 15 f 1, 4r-v).

1475 ska båda gårdarna vardera utgöra 2 pund smör, 0:0:12, en gutnisk och påskskatt – Ingemars gård utgör då 1:0 svenska samt ägg och höns; för Mattis gård saknas uppgift. (C 15 f 8v)

1476 erlägger skattebonden Peder Dansson 3 pund smör till Erik Eriksson d ä (Gyllenstierna) (C 15 f 16v).

1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin mor Kristina Karlsdotter jord som räntar 4 pund smör och 1:0 pn (se Fågelveik) (RAp 25/1).

1531 är Dan i K faste på häradstinget (G VIIa:23 f 100).

1562 upptas i Jöran Erikssons (Gyllenstierna) jordebok två gårdar som vardera räntar 2 pund och 5 marker smör, 0:6 gengårdspn och 6 årliga hästar (FoR 32).

Kärnhult

1476 *i Kernhult* (C 15 f 16v), 1559 *Kænhulth* (SmH 1559:21) – 8 G, 0 h.

SmH 1 sk.

1564 1 kyäng.

1476 erlägger den icke namngivne bonden i K 3 pund smör till Erik Eriksson d ä (Gyllenstierna) (C 15 f 16v).

Lobo

1475 *Lodbo quern* (C 15 f 8) – 7 G, 9 h.

1344 intygas att socknens kyrkoherde herr Sune av Peter Dotersson köpt 4 alnar jord i egendomen ”Quærnæmalæ” som i söder begränsas av allmänna kyrkvägen (*a communi via ecclesie*) mot Skrickerum, i norr av

gränsen mot Holferbo, i öster av Kyrksjön (*a stagno ecclesie*) och i väster av gränsen mot Skrickerum (se s 463) (Ca 8 nr 5 [DS 3824, avskr]).

Området torde i princip motsvaras av den del av Lilla Tryserums mark som på storskifteskarta 1791 ligger på Kyrksjöns västra sida (HoTrys s 89, Tryserum G96-56:1, LmV).

- 1475 upptas L i Erik Erikssons d ä (Gyllenstierna) förläningssjordebok bland landbor under Fågelvik varvid kvarnen utger 4 tunnor mjöl och en ödejord utger 6 gutniska (C 15 f 8).

Liljestad Se Björnsbo.

- ***Litloæng** 1344 *in prato dicto Litloæng* (Ca 8 nr 5).
 1344 upptas i en förteckning över jord som förvärvats av sockenkyrkan och prästen herr Sune 1 stång jord i ängen L som köpts från Nils i Holmtebo, Ringarums sn; detta med Peter Doterssons medgivande vilken Nils tidigare köpt ängen av (se s 463) (Ca 8 nr 5 [DS 3824, avskr]).

- Löckerum** 1475 *i Lekarum* (C 15 f 13v) – 7 H, 8 a.
 SmH 1 sk.
 1475 ger bonden Per i vinterskatt 2 spann mjöl, 2 spann malt, 2 spann hästkorn och 1 pund fläsk.
 Senare under året redovisas bland 'det som skatkebönderna utgjort i gårdetal' för Per 2 spann mjöl, 2 spann malt, 2 spann korn och 1 pund fläsk. (se Kattedal) (C 15 f 13v, 15)
 1476 saknas L vid redovisningen av vinterskatten men senare under året (10/6) redovisas ('skrivs gårdetalet') på Fågelviks gård att änkan i L utgett 2 spann mjöl, 2 spann malt, 2 spann hästkorn och 1 pund fläsk (se Ingelsbo) (C 15 f 16).
 1526 sitter Håkan i L i kyrkans nämnd (GVII:23a f 90).

- Löt** 1453 *i Löt* (SjSp 7/6) – nu Stjärneberg (se AF 4:2 s 1389) – 7 H, 8 a.

- SmH **3 fr** (1562 Jöran Eriksson /Gyllenstierna/).
- 1453 ärver Karl Knutsson (Bonde) efter modern Margareta Karlsdotter (Sparre av Tofta) tre gårdar i L 'och en liten kvarn hart när' (se Fågelvik) (SjSp 7/6).
- 1473 ärver Ivar Axelsson (Tott), på sin hustru Magdalena Karlsdotters (Bonde) vägnar, tre gårdar och en kvarn som var hennes far Karl Knutssons arvegods (C 8 f 4).
- 1473 upptas tre gårdar i Erik Erikssons d ä (Gyllenstierna) förläningsjordebok som vardera ska utgöra 0:0:20 pn och påskskatt: den ena gården utger penningsumman med kommentaren 'jag kvittade med honom för skog' – den andra utgör 0:0:15 pn med kommentaren 'som han och betalade Lars i Löt på mina vägnar för skog' – för tredje gården saknas uppgift om vad som utgått; 1475 är den fixerade avgiften densamma (C 15 f 4v, 8).
- 1474 ger den ena gården, som två bönder sitter på, 0:0:12 pn i landboavrad – den andra ger 0:0:20 pn – den tredje, som är öde, ger 0:0:15 pn (C 15 f 5v).
- 1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin mor Kristina Karlsdotter tre gårdar som räntar 2½:0 pn (se Fågelvik) (RAp 25/1).
- 1562 upptas i Jöran Erikssons (Gyllenstierna) jordebok tre gårdar som vardera räntar 2 pund och 5 marker smör, 0:6 gengärdsbn och 6 årliga hästar (FoR 32).

- *Ny hegnad** 1476 *affNy hegnad* (C 15 f 17), 1559 *Nyhegnat* (SmH 1559:21) – troligen belägen i anslutning till Ytteräng.
- SmH **1 kräng**, 1564 **1 skäng**; 26 alnar jord.
- 1475 redovisas i Erik Erikssons d ä (Gyllenstierna) förläningsjordebok en förteckning över avrad från kronolandbor och bondelandbor vari N nämns som en av tre ängar; 1476 nämns den uttryckligen vid namn (se Ytteräng) (C 15 f 12, 17).

- Oltorp** 1344 *in Ollathorpe* (Ca 8 nr 5), 1475 *Olatorp* (C 15 f 13v) – gamla bytomten (Gamlebyn) omkr 600 m N om den nuvarande – 7 G, 9 i.

SmH 1 sk.

- 1344 upptas 1½ aln jord i en förteckning över jord som förvärvats till sockenkyrkan av sockenprästen herr Sune – dessutom upptas 3 alnar jord som kyrkan bytt till sig av Ödbjörn i Boda; utifrån brevtextern är det dock inte helt klarlagt att de ligger i O (se s 463) (Ca 8 nr 5 [DS 3824, avskr]).
- 1400 (31/3) utfärdas ett brev, antagligen angående fiske­rättigheter i en bäck gränsande mellan O och Präst­gården; brevet åberopas 1652 av bönder i O vid Tjusts häradsrätt (GöHoA EVIIAAAE:7a).
- 1475 ger bonden Svenning i vinterskatt 2 spann mjöl, 2 spann malt, 2 spann hästkorn, 1 pund fläsk och 1 höns; han är dessutom gärdeman för de självägande bönderna i socknens västra del, omfattande gårdar i Skrickerum, Stockebäck och Öjelsbo samt i Giltebo, Hannäs sn. Dessa gårdar ska tillsammans erlægga 2 pund smör, 2 goda får, 2 gäss, 6 höns, 1 god ko, 1½:0:4 pn och 1 säck. (C 15 f 13v)
Senare under året redovisas bland 'det som skatte­bönderna utgjort i gärdetal' för Svenning i O 2 spann mjöl, 2 spann malt, 2 spann korn, 1 pund fläsk, 1 höna samt 2 spann i hästestad; dessutom ska av gärden utgå 1 ko, 2 får, 2 gäss 2 pund smör 4 mark notgarn och 1 säck. (C 15 f 14v)
- 1476 (10/6) redovisas ('skrivs gärdetalet') på Fågelviks gård att Svenning utgett 2 spann mjöl, 2 spann malt, 2 spann hästkorn och 1 pund fläsk (C 15 f 16).
- 1495 utfärdar Måns Länk dombrev angående ålfisket i O; brevet åberopas av bonden i O vid tvist 1655 vid Tjusts häradsrätt (GöHoA EVIIAAAE:7a).
- 1496 intygar sockenmännen Sone Bock och Jon Svart att socknens kyrkoherde alltid haft fisket i en bäck varom Svenning i O nyligen 'begynt bekymmer'; enligt en anteckning på brevets baksida gäller intyget "Ååle­becken i Tryserum" (Ca 8 nr 6).
- 1500 (23/1) utfärdar Nils Bosson (Grip) lagmansdom att Oltorp och Prästgården i framtiden ska nyttja ålfisket på samma sätt som hittills; brevet åberopas vid tvist

- 1652 vid Tjusts häradsrätt (GöHoA EVIIAAAE:7a).
1526 sitter Torgils i O i kyrkans nämnd (GVII:23a f 90).
- Ormö** 1473 *Ormøø* (C 15 f 4v), 1496 *Ormøøn* (UUBpp 1/2) – 7 H, 8 b.
1473 upptas frälsejord i Erik Erikssons d ä (Gyllenstierna) förläningsjordebok som räntar 2 pund smör (C 15 f 4v).
1496 får Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) O i arv efter brodern Nils Eriksson (se Fågelvik) (UUBpp 1/2).
- Porsnäs** 1559 *Pårssnes* (SmH 1559:21), 1560 *Pårsnæs* (SmH 1560:31) – 7 G, 9 h.
SmH 1564 **1 kynbygge**; öde 1567–70.
1 kruj, 1564 **1 skt**; 4 alnar jord.
1503 köper Hemming i Skårsjö 14 alnar jord av Per i Överum, Lofta sn; en transaktion som hänvisas till vid tvist vid Tjusts häradsrätt 1692 (TjHdA AIA:6 1692 4/2).
- Prästgården** 1344 *de curia sacerdotis* (Ca 8 nr 5) – se Tryserum – 7 G, 9 i.
- *Rawastakiil** 1423 *i Rawastakiil* (RAp 8/4).
1423 byter Jeppe Skytte bort till Sten Turesson (Bielke) sin ägodel i R (se Glo, Eds sn) (RAp 8/4).
- Räffla** 1344 *in Riwlo* (Ca 8 nr 5) – 8 G, 0 h.
1344 intygas att flera transaktioner mellan socknens kyrkoherde och privatpersoner ägt rum: herr Sune har av Peter Dotersson köpt 2 stänger jord i R och kvarnarna därstädes (*molendinorum locis*) – herr Sune har av Ingemund Käfts (*Kiæpt*) arvingar köpt allt deras arv i R som är 11½ alnar jord – Ragnborg, dotter till Ingækang (*filia Ingækangs*) har överlåtit 1⅛ aln jord (se s 463) (Ca 8 nr 5 [DS 3824, avskr])
- *Rødium** 1344 *in Rødium* (Ca 8 nr 5) – de två torpen Lilla och Stora Rödja låg enl avmätningsskarta från 1770 (Tryserum G96-36:1, LmV) omkr 500 m N om Ålgölens nord-

spets strax SO om nuv Stockebäck (7 G, 9 i).

1344 omtalas att Mander i R och hans hustru tillsammans med flera andra överlätit jord till Tryserums kyrka (Ca 8 nr 5 [DS 3824, avskr]).

***Querne** 1562 se Fågelvik.

***Quærnæmalæ** 1344 *Quærnæmalæ* (Ca 8 nr 5) – se Lobo.

Segersrum 1395 *i Sigharsrume* (BliAp 23/1), 1453 *i Sigirsrum* (SjSp 7/6), 1510 (omkr) *i Sygersrum* (NBjb), 1562 *Segersrum* (BNjb) – 7 G, 8 j.

SmH 1564 **1 kyäng**; 12 alnar jord.

1 kräng, 1564 **1 skäng** (1559 *Siigersseng*).

1395 är Ärvast i S faste på häradstinget (BliAp 23/1).

1453 ärver Karl Knutsson (Bonde) efter modern Margareta Karlsdotter (Sparre av Tofta) småjord i S (se Fågelvik) (SjSp 7/6).

1475 redovisas i Erik Erikssons d ä (Gyllenstierna) förläningsjordebok en förteckning över avrad från kronolandbor och bondelandbor vari Germund i Hökemåla utger 0:0:3 pn för bondejord i 'Segersäng' (*hii Sægersæng*) (C 15 f 12, 17).

1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok ett ödetorp som ligger vid Toverum och räntar 0:0:3 pn (NBjb).

1555 har Gryts sockenkyrka 2½ stänger jord i S som ger 12 lass hö årligen och brukas av Per i Kattedal; räntan är 0:6 ängepn (ÖgH 1555:13).

1562 upptas i Birger Nilssons (Grip) jordebok en äng som räntar 1 pund smör (BNjb).

1570 har sockenkyrkan 12 alnar jord i S (SmH 1570:1).

***Sigfridsmala** 1423 *i Sigfridsmala* (RAp 8/4).

1423 byter Jeppe Skytte bort till Sten Turesson (Bielke) jord i S som räntar ½ pund smör (se Glo, Eds sn) (RAp 8/4).

1453 ärver Karl Knutsson (Bonde) efter modern Margare-

ta Karlsdotter (Sparre av Tofta) en gård i S (se Fågelvik) (SjSp 7/6).

- 1473 ärver Ivar Axelsson (Tott), på sin hustru Magdalena Karlsdotters (Bonde) vägnar, en gård som var hennes far Karl Knutssons arvegods (C 8 f 4).
- 1473 upptas i Erik Erikssons d ä (Gyllenstierna) förläningsjordebok en gård som ska utgöra 3 pund smör och 1 mark gutniska; 1475 utgör landbon Magnus 3 pund smör, 0:0:8 pn och påskskatten samt betalar alla innesående utskylder (C 15 f 4v, 8v).
- 1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin mor Kristina Karlsdotter jord som räntar 3 pund smör och 0:0:8 pn (se Fågelvik) (RAp 25/1).

Skinnebo

- 1476 *i Skinnaboda* (C 15 f 16v) – 8 G, 0 i – nu Skönero.
SmH **1 sk.**
- 1476 erlägger skattebonden Magnus 3 pund smör till Erik Eriksson d ä (Gyllenstierna) (C 15 f 16v).

Skrickerum

- 1344 *versus Srikurum* (Ca 8 nr 5), 1429 *i Skrigerum* (HultaAp 3/10) – 7 G, 9 h.
SmH **2 sk.**
1 ky.
- 1344 se Lobo.
- 1379 säljer Dan i S och hans bror Torsten jord i Glo, Eds sn (se Glo, Eds sn) (SRP 1454–55).
- 1385 är Ragvald i S faste på häradstinget (SRP 2118).
- 1429 är Sven horkarl och Johan i S fastar på häradstinget (RAp 3/10, två brev, HultaAp 3/10).
- 1463 skiftar Olof Bock jord med sin brorson Per Hemmingsson och dennes syskon så att dessa på sin del får 17 alnar jord i *Tureskiekiär och jord i Boda medan Olof får jord i Boda och i Bredal, Hannäs sn (J 165 f 37v, 38).

Enl karta 1748 kallades då området strax öster om Nåshagen (7 G, 9 h) och väster om den då ännu ej sänkta Sävsjön för ”Torshekiärslyckan” (se GoS 2003–04 s 23) (Tryserum G96:44-1, LmV).

- 1467 omtalas bonden Olof Bock i S (se Ståltorp) (ÅHPK 2

Kalmar län 1759:15).

- 1475 redovisas i Erik Erikssons d ä (Gyllenstierna) förläningsjordebok en förteckning över avrad från kronolandbor och bondelandbor vari Olof Bock utger 0:0:16 pn (C 15 f 12).
- 1475 ger Hemming Bock och Olof Bock vardera i vinterskatt 2 spann mjöl, 2 spann malt, 2 spann hästkorn och 1 pund fläsk.
Senare under året redovisas bland 'det som skattebönderna utgjort i gärdetal' för Hemming Bock och Olof Bock 2 spann mjöl, 2 spann malt, 2 spann korn, 1 pund fläsk, 1 höna (se Oltorp) (C 15 f 13v, 14v)
- 1476 (10/6) redovisas ('skrivs gärdetalet') på Fågelviks gård att Hemming Bock och Sone Bock vardera utgett 2 spann mjöl, 2 spann malt, 2 spann hästkorn och 1 pund fläsk (C 15 f 16).
- 1496 omtalas Sone Bock som boende i Tryserums sn, troligen i S (Ca 8 nr 6).
- 1526 sitter Sone Bock i S och Nils Bock (utan angiven bostadsort) i kyrkans nämnd (GVII:23a f 90).

Skrikkärr

- 1510 (omkr) i *Skrikerum* (NBjb), 1560 *Skriche kerr* (Rött nr 300) – 7 G, 8 j.
- 1510 (omkr) äger enligt Nils Bossons (Grip) jordebok denne ett kvarnställe i 'Skricckerum'; troligen en felskrivning för S (NBjb).
- 1560 upptas S i Marina Nilsdotters (Grip) jordebok med räntan 0:0:2 pn och kommentaren 'det hade herr Birger förr' (Svinebäcks rd) (Rött nr 300).
- 1562 upptas i Birger Nilssons (Grip) jordebok 'ett kvarnetorp är nybyggt' och räntar inget (?BNjb).

Skårsjö

- 1344 in *Skiærlidhum* (?Ca 8 nr 5), 1460 i *Skorzedhe* (RAP 30/4), 1510 (omkr) i *Skorsyee* (NBjb), 1562 *Schörside* (BNjb) – 7 G, 8 h.

SmH 1 sk.

1 ky.

1562 1 frnybygge (1562 Birger Nilsson /Grip/); öde 1568–70.

- 1344 upptas följande i en förteckning över jord som förvärvats av sockenkyrkan och prästen herr Sune: 7½ alnar jord i byamål, belägna i två mer avlägsna delar av S, bortbyttes till Håkan och hans hustru Ingeborg mot 2 stänger jord i den del av S som ligger närmare Prästgården (se s 463) (?Ca 8 nr 5 [DS 3824, avskr]).
- 1460 är Hans i S faste på häradstinget (RAp 30/4).
- 1475 redovisas i Erik Erikssons d ä (Gyllenstierna) förläningsjordebok en förteckning över avrad från kronolandbor och bondelandbor vari Hans hustru i Vittvik erlärger 1:0:8 pn för jord i S; enl en anteckning längre ned på samma sida ska 'av S' utgå 4 mark gutniska; dessutom ska en Henning "Twnta" utge 1 mark gutniska, men utger 0:0:8 pn, ovisst dock om denna jord ligger i S; 1476 utger Henning "Tompte" 0:0:12 pn (?C 15 f 12, 17).
- 1476 erlärger en icke namngiven bonde 4 pund smör till Erik Eriksson d ä (Gyllenstierna) (C 15 f 16v).
- 1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok en ödegård som räntar 1 pund smör; gården anges ligga i Hannäs sn (NBjb).
- 1510 (omkr) är ?Ramne i S faste på häradstinget (se Lislekutt, Eds sn) (A II 8 s 61, GVII:23a f 108, avskr).
- 1526 sitter Karl i S i kyrkans nämnd (GVII:23a f 90).
- 1543 är Karl i S en av de sex bönder som i Söderköping på tjustallmogens vägnar svär kungen trohet efter Dackefejden (GR 15 s 174 f).
- 1562 upptas i Birger Nilssons (Grip) jordebok ett torp som räntar 1 pund smör och 1 årlig häst (BNjb).

Skönero

Se Skinnebo.

Slättdal

- 1475 *hii Slættodal* (C 15 f 12), 1559 *Slettedall* (SmH 1559:21) – 8 G, 0 i.

SmH 1 sä.

- 1475–76 redovisas i Erik Erikssons d ä (Gyllenstierna) förläningsjordebok en förteckning över avrad från kronolandbor och bondelandbor vari Olof i S utger 0:0:8 pn (C 15 f 12, 17).

Slätvik

1423 i *Slætawik* (RAp 8/4), 1514 *Slætwyk* (C 21 f 18) – 7 H, 8 a.

SmH 1564 **1 fr** (Elsa /Axelsdotter/ Posse).

1423 byter Sten Turesson (Bielke) bort till Jeppe Skytte en gård i S (se Glo, Eds sn) (RAp 8/4).

1420-talet(?) byter Jeppe Skytte bort 'allt S' till Arend Styke (se Glo, Eds sn) (U 269 a s 7, odat).

1453 ärver Knut Bengtsson (Ulv) efter sin mor Birgitta Arendsdotter (Styke) en gård (se Eneby, Odensvi sn) (BhSp 23/4).

1484 får Birgitta Knutsdotter (Ulv) vid arvsuppgörelse med sina bröder jord i S som räntar 3 mark gutniska (se Nygård, Lofta sn) (RAp 22/9).

1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok jord som räntar '5 gutniska' och håller 2 hästar om året samt en rumpjord som räntar '3 gutniska' (NBjb).

1514 har Gunhild Johansdotter (Bese) jord i S som räntar ½:0 pn (se Nygård, Lofta sn) (C 21 f 18).

I en samtida, men odaterad räkenskap är räntan för S densamma (C 40 f 11).

1553 upptas i jordebok över fru Gunhilds efterlämnade gods en gård som har åker till 3 spann, äng till 5 lass hö och passlig näver- och timmerskog, passligt mulbete och vedbrand samt 2 notvarp; räntan är ½:0 pn (BiS E 1986).

1560 får Elsa Axelsdotters (Posse) barn jord som räntar 0:4 pn i arv efter sin far Axel Eriksson (Bielke) (se Nygård, Lofta sn) (BiS E 1986).

I ett flertal medeltida källor uppges frälsehemmanet i S ligga i Ed sn, men i 1500-talets jordeböcker redovisas det konsekvent i Tryserum (SmH).

Snällebo

1475 *hii Snellebodom* (C 15 f 12), 1559 *Snelleboda* (SmH 1559:21) – 7 G, 9 j.

SmH **1 sk.**

1 sä.

1475–76 redovisas i Erik Erikssons d ä (Gyllenstierna) förläningsjordebok en förteckning över avrad från krono-

landbor och bondelandbor vari Per i S utger 0:0:12 pn (C 15 f 12, 17).

1476 erlärger Jon Anundsson i S 3 pund smör till Erik Eriksson d ä (Gyllenstierna) (C 15 f 16v).

Stinghult

1454 *i Stengerdhsholt* (G VIIa:23 f 82v, avskr), 1559 *Stånggelzhult* (SmH 1559:21) – 7 G, 9 i.

SmH **1 sät**, 1564 **1 krnybygge**; 1559–60 'nyupptaget', öde 1568–70.

1454 säljer Peder Pedersson 2 stänger jord i S till sin svärson Olof Olofsson i Stockebäck (se Stockebäck) (G VIIa:23 f 82v).

Stjärneberg

Se Löt.

Stjärnö

1453 *i Styærno* (SjSp 7/6), 1473 *i Stiærno* (C 8 f 4) – 7 H, 9 a. SmH **1 fr** (1562 Jöran Eriksson /Gyllenstierna/).

1453 ärver Karl Knutsson (Bonde) efter modern Margareta Karlsdotter (Sparre av Tofta) en gård i S (se Fågelvik) (SjSp 7/6).

1473 ärver Ivar Axelsson (Tott), på sin hustru Magdalena Karlsdotters (Bonde) vägnar, en gård som var hennes far Karl Knutssons arvegods (C 8 f 4).

Samma år ska S, som ligger under Fågelvik, utgöra 1 pund smör, 1 mark gutniska, och påskskatt; endast 1:0 pn utgörs (C 15 f 4).

1474 upptas en gård i Erik Erikssons d ä (Gyllenstierna) förläningsjordebok en gård som ger 0:0:9 pn i landboavrad (C 15 f 5v).

1475 utger landbon 1 pund smör, 0:0:9 pn och påskskatten (C 15 f 8v).

1475 redovisas i Erik Erikssons förläningsjordebok en förteckning vari Lars i S erlärger 0:0:2 pn (C 15 f 12, 17).

1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin mor Kristina Karlsdotter en gård som räntar 4 pund smör (se Fågelvik) (RAp 25/1).

- Stockebäck** 1426 *i Stockabäck* (BockAp 10/2, avskr), 1475 *i Stokkabäck* (C 15 f 13v), 1525 *in Stockebeck* (HBR s 396) – 7 G, 8 i.
SmH 1 sk.
1426 är Peder i S faste på häradstinget (BockAp 10/2).
1454 säljer Peder i Skåra, Skönberga sn, och Nils Krok, samma socken, till Olof Olofsson i S halva gården med åker och äng, skog och fiskevatten, kvarn och kvarnströmmar; samtidigt köper Olof 2 stänger jord i S och jord i Stinghult av sin svärfar Peder Pedersson (G VIIa:23 f 82v).
1475 ger Olof i vinterskatt 2 spann mjöl, 2 spann malt, 2 spann hästkorn och 1 pund fläsk; i höger marginal noteras följande (?en ev rest): '1 höns, 2 spann mjöl, 2 spann malt, 2 spann korn, 1 pund fläsk, 1 pund smör, gärdesmör dagen näst före Martini'.
Senare under året redovisas bland 'det som skat-tebönderna utgjort i gärdetal' för Olof i S 2 spann mjöl, 2 spann malt, 2 spann korn, 1 pund fläsk, 1 höna samt 2 spann i hästestad (se Oltorp) (C 15 f 13v, 14v)
1476 (10/6) redovisas ('skrivs gärdetalet') på Fågelviks gård att Olof i S utgett 2 spann mjöl, 2 spann malt, 2 spann hästkorn och 1 pund fläsk (C 15 f 16).
1506 är Staffan i S faste på häradstinget (HultaAp u d).
1525 beviljar linköpingsbiskopen skilsmässa mellan Katari-na, Staffans i S dotter, och Lars Johansson i Fyrby, Östra Ryds sn, på grund av upprepad otrohet från mannens sida (*propter incontinentiam ac mulieris infidelitatem*) (HBR s 396).
1555 utfärdar Gustav I försvarsbrev för Staffan Pedersson i S om de ägor Jöran Eriksson (Gyllenstierna) fräntagit honom (GR 25 s 24).
- Ståltorp** 1467 *alt Stalertorp* (ÅHPK 2 Kalmar län 1759:15, avskr), 1476 *Stalatorp* (C 15 f 17) – 7 G, 9 g.
SmH 1564 1 **kyäng**; 2 alnar jord.
1467 överlåter Anders Klasson och Bengt Folkesson allt S till Olof Bock i Skrickerum (ÅHPK 2 Kalmar län 1759:15).

1476 redovisas i Erik Erikssons d ä (Gyllenstierna) förläningsjordebok S som utger ½ pund smör (C 15 f 16v, 17).

Svartebo

1475 *Swarwitdabodom* (C 15 f 12), 1476 *Swartaboda* (C 15 f 17) – nu Eriksberg (se Tryserum G96:64-1, LmV) – 7 G, 9 h (Svarteboängen).

1475 redovisas i Erik Erikssons d ä (Gyllenstierna) förläningsjordebok en förteckning över avrad från kronolandbor och bondelandbor vari utges 0:0:3 pn; 1476 utgörs 10 gutniska (C 15 f 12, 17).

Toverum

1433 *i Tiuffwærum* (SjSp 15/6), 1510 (omkr) *wed Thorum* (NBjb) – 8 G, 0 j.

SmH 1564 **1 skt.**

1 ky.

1433 överlåter Jeppe Skytte till Karl Knutsson (Bonde) tre stänger i en äng i T (se Kattedal) (SjSp 15/6).

1475–76 redovisas i Erik Erikssons d ä (Gyllenstierna) förläningsjordebok en förteckning över avrad från kronolandbor och bondelandbor vari Johan i T utger 0:0:5 pn (C 15 f 12, 17).

1526 sitter Anders i T i kyrkans nämnd (GVII:23a f 90).

Tryserum

1344 *in Trysrum* (Ca 8 nr 5), 1559 *Trysarum* (SmH 1559:21) – 7 G, 9 i.

SmH **1 ky**, 1564 **2 ky**; en öde 1565, båda öde 1567–70.

1344 upptas i en förteckning över jord som förvärvats till sockenkyrkan av sockenprästen herr Sune 3 alnar jord i T som han på kyrkans vägnar bytt till sig av Hemming kejsare och dennes hustru Ragnhild samt 1½ aln i T som han köpt av samme man; allt detta för den fredlöshet Hemming var kommen i för en våldshandlings skull.

Dessutom upptas 2 stänger jord norr och söder om prästängens *Wigeersswid (*pratum sacerdotis dictum Wigeersswid*) som sålts till kyrkan av Peter Dotersson – 4½ alnar jord på samma ställe, försålt till kyrkan av Peters syster Ingeborg och hennes barn – 4½ alnar i

*Prestæswidhium, ett område beläget norr om Prästgården, även det försålt av Ingeborg och hennes barn (se s 463) (Ca 8 nr 5 [DS 3824, avskr]).

- 1526 sitter Arvid i T i kyrkans nämnd (GVII:23a f 90).
 1560 har prästgården 4 tunnor åker samt äng till 17 lass hö, gott mulbete och utrymme, god timmerskog samt näverskog, något fiskevatten till gädda, braxen, abborre och mört samt 2 notvarp (SmH 1560:31).

Vittvik

- 1453 *i Hwitewik* (SjSp 7/6), 1473 *i Hwitawik* (C 8 f 4) – 7 H, 9 a.
 SmH **2 fr** (1562 Jöran Eriksson /Gyllenstierna/).
 1453 ärver Karl Knutsson (Bonde) efter modern Margareta Karlsdotter (Sparre av Tofta) två gårdar i V (se Fågelvik) (SjSp 7/6).
 1473 ärver Ivar Axelsson (Tott), på sin hustru Magdalena Karlsdotters (Bonde) vägnar, två gårdar som var hennes far Karl Knutssons arvegods (C 8 f 4).
 1473 upptas två gårdar under Fågelvik i Erik Erikssons d ä (Gyllenstierna) jordebok – den ena ska utgöra 2 pund smör, 0:0:13½ pn och påskskatt – den andra 2 pund smör och påskskatt; vad som utgår är 2 pund smör och 0:0:13½ pn för den ena och 2 pund smör för den andra. 1475 utgår räntan i sin helhet för båda gårdarna. (C 15 f 4, 8v)
 1474 erlägger Ingemund i V 0:0:13½ i landboavrad (C 15 f 5v).
 1475 redovisas i Erik Erikssons förläningsjordebok en förteckning över avrad från kronolandbor och bonde-landbor vari Hans hustru erlägger 0:0:9 pn och Klas 0:0:4½ pn; 1476 utger Martin i V 0:0:9 pn och den andra gården 0:0:5 pn (C 15 f 12).
 1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin mor Kristina Karlsdotter två gårdar som vardera räntar 4 pund smör och 0:0:7½ pn (se Fågelvik) (RAp 25/1).
 1562 upptas i Jöran Erikssons (Gyllenstierna) jordebok två gårdar som vardera räntar 6 pund och 5 marker smör, 0:9½ gengårdspn och 6 årliga hästar (FoR 32).

- Västanbäck** 1423 *i Vestanbæk* (RAp 8/4) – 7 H, 8 a.
 1423 byter Jeppe Skytte bort till Sten Turesson (Bielke) sin ägodel i V (se Glo, Eds sn) (RAp 8/4).
 1453 ärver Karl Knutsson (Bonde) efter modern Margareta Karlsdotter (Sparre av Tofta) småjord i V (se Fågelveik) (SjSp 7/6).
- Ytteräng** 1476 *aff Ytøængh* (C 15 f 17), 1559 *Ytter eng* (SmH 1559:21) – 7 G, 9 j.
 SmH **2 kräng**, 1560 **1 kräng**, 1564 **1 skäng**.
 1475 redovisas i Erik Erikssons d ä (Gyllenstierna) förläningsjordebok en förteckning över avrad från kronolandbor och bondelandbor vari Martin Andersson i Slätvik utger 0:0:3 pn för tre ängar; 1476 är avradens samma och en av ängarna kallas *Ny hegnad (C 15 f 12, 17).
 1555 har Gryts sockenkyrka 1½ stång jord i Y som brukas av Erik i Bålebo och ger 6 lass hö årligen; räntan är 0:2½ ängepn (ÖgH 1555:13).
- Älgerum** 1475 *hii Älgerum* (C 15 f 12), 1559 *Elgerum* (SmH 1559:21) – 8 G, 0 h.
 SmH **1 kräng**, 1564 **1 skt**; 14 alnar jord.
 1564 **2 kyäng**; 5 + 4½ alnar jord.
 1475–76 redovisas i Erik Erikssons d ä (Gyllenstierna) förläningsjordebok en förteckning över avrad från kronolandbor och bondelandbor vari Älgerum utger 6 gutniska (C 15 f 12, 17).
 1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok ett ödetorp Ä som ligger till Fallingeberg, Ringarums sn, och som räntar 1 pund smör (NBjB).
- Ödesängen** 1453 *i Ødetørp* (SjSp 7/6) – 7 H, 8 a.
 1453 ärver Karl Knutsson (Bonde) efter modern Margareta Karlsdotter (Sparre av Tofta) jord i Ö (se Fågelveik) (SjSp 7/6).
- Öjelsbo** 1475 *i Øsboda* (C 15 f 13v), 1526 *i Ödelsboda* (GVII:23a f 90, avskr), 1559 *Ödelsboda* (SmH 1559:21) – 7 G, 8 h.

SmH 2 sk; båda öde 1568–70.

1475 ger Lars 'och hans granne' vardera i vinterskatt 2 spann mjöl, 2 spann malt, 2 spann hästkorn och 1 pund fläsk.

Senare under året redovisas bland 'det som skattebönderna utgjort i gårdetal' för Lars och Jakob i Ö 2 spann mjöl, 2 spann malt, 2 spann korn, 1 pund fläsk och 1 höna. (se Oltorp) (C 15 f 13v, 14v)

1476 (10/6) redovisas ('skrivs gårdetalet') på Fågelviks gård att gårdemannen Lars utgett 2 spann mjöl, 2 spann malt, 2 spann hästkorn och 1 pund fläsk (C 15 f 16).

1526 sitter Per Jakobsson och Håkan i Ö i kyrkans nämnd (GVII:23a f 90).

Hannäs socken

1365 *ecclesiis ... Hananes* (DS 6360).

1383 *innan Hananæss sokn* (RAp 13/12, SRP 1988).

1475 *och Hannes sokn* (C 15 f 13).

1489 *i Hananæs sochn* (RAp u d).

1500 *i Hannes sochn* (RAp 13/2).

Omfattning: Socken har under medeltiden och 1500-talet med några få undantag samma utbredning som den nuvarande socknen (1950). Brantsbo redovisas under senmedeltid och 1500-tal i socknen men har troligtvis under 1700-talet överflyttats till Tryserum (jfr Petersen s 322 f). Dessutom har jord i Fängemåla efter 1500-talet överflyttats till socknen från Tryserum.

Kyrkan: Omkr 1200 m söder om den nuvarande kyrkan ligger ruinen efter den medeltida på ett näs vid Vindommens västra strand. Den härrör från senare delen av 1200-talet och består av ett 11 x 8 m stort långhus i tuktad gråsten med huggna gavelstenar. Det rektangulära koret mäter 6 x 5 m och i norr finns en 5 x 4 m stor sakristia. Fasaden har varit putsad. Långhuset bär spår av att ha varit valvslaget och i dess västra kortvägg finns en port med välvt överstycke. Det finns även spår efter en sydportal. I ruinen har man vid undersökningar funnit 12 medeltida mynt varav det

502 Tjusts härad

äldsta dateras till omkr 1300 (MoNo s 254). Kyrkoruinen konserverades senast 1957–59. I anslutning till den ligger en ödekyrkogård. Den nuvarande kyrkan invigdes 1885.

Av medeltida inventarier återstår en dopfont från 1200-talets senare del, en madonna med Jesusbarnet från 1200-talets slut eller 1300-talets början, ett triumfkrucifix (ett ringkrucifix av gotländsk typ) från början av 1300-talet samt en träskulptur av ett manligt helgon (troligen S:t Olof) från omkr 1330. (RAÄ Hannäs 6:1, Cnattingius, MBv, Jacobsson s 130 ff)

Runstenar saknas.

Kameral indelning: Delar av socknens skattejord är 1475–76 indelad i en gård om sex bönder. I den ingår bönderna i *Gärdsnäs* (2 stycken, Johan gårdeman 1475), *Hägerstad* (Olof gårdeman 1476), *Larum*, *Mantorp* och *Rumma*. Skattejorden i Giltebo räknas till en gård i Tryserum. Information om eventuell gärdstillhörighet för övrig skattejord saknas. (C 15 f 14, 16v)

Bjärkebo 1474 *aff Bierkabodum* (C 15 f 6v), 1476 *i Bierkebodum* (C 15 f 17v) – 7 G, 9 g.
SmH **1 sk.**
1564 **1 krtomt.**
1 fr (Erik Karlsson /Gyllenstierna/); öde 1567–70.
1474 ger frälsehemmanet 0:0:12 pn i landboavrad (C 15 f 6v).
1475 upptas i Erik Erikssons (Gyllenstierna) förläningsjordebok ödejord som utger 0:0:12 pn och därtill 6 marker humle som utfyllnad (C 15 f 11).
1475 redovisas i Erik Erikssons d ä (Gyllenstierna) förläningsjordebok en förteckning över avrad från bondelandbor vari Ärnbjörn i B utger 0:0:21 pn; 1476 är avraden densamma (C 15 f 12v, 17v).
1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin mor Kristina Karlsdotter jord som räntar 0:0:12 pn (se Fågelvik, Tryserums sn) (RAp 25/1).

Brantsbo 1475 *Bransbodom* (C 15 f 12v) – 8 G, 0 h – nu i Tryserums sn.
SmH **1 sk**, redovisas 1559–60 i Tryserums sn.

1564 **1 kyuj.**

1475 redovisas i Erik Erikssons d ä (Gyllenstierna) förläningsjordebok en förteckning över avrad från bondelandbor vari Johan i B utger 2 mark gutniska; 1476 är avraden 3 pund smör (C 15 f 12v, 17v).

Bredal

1383 i *Bredhadall* (RAp 13/12, SRP 1988) – 7 G, 9 g.

SmH **1 askluj**; 7 alnar jord.

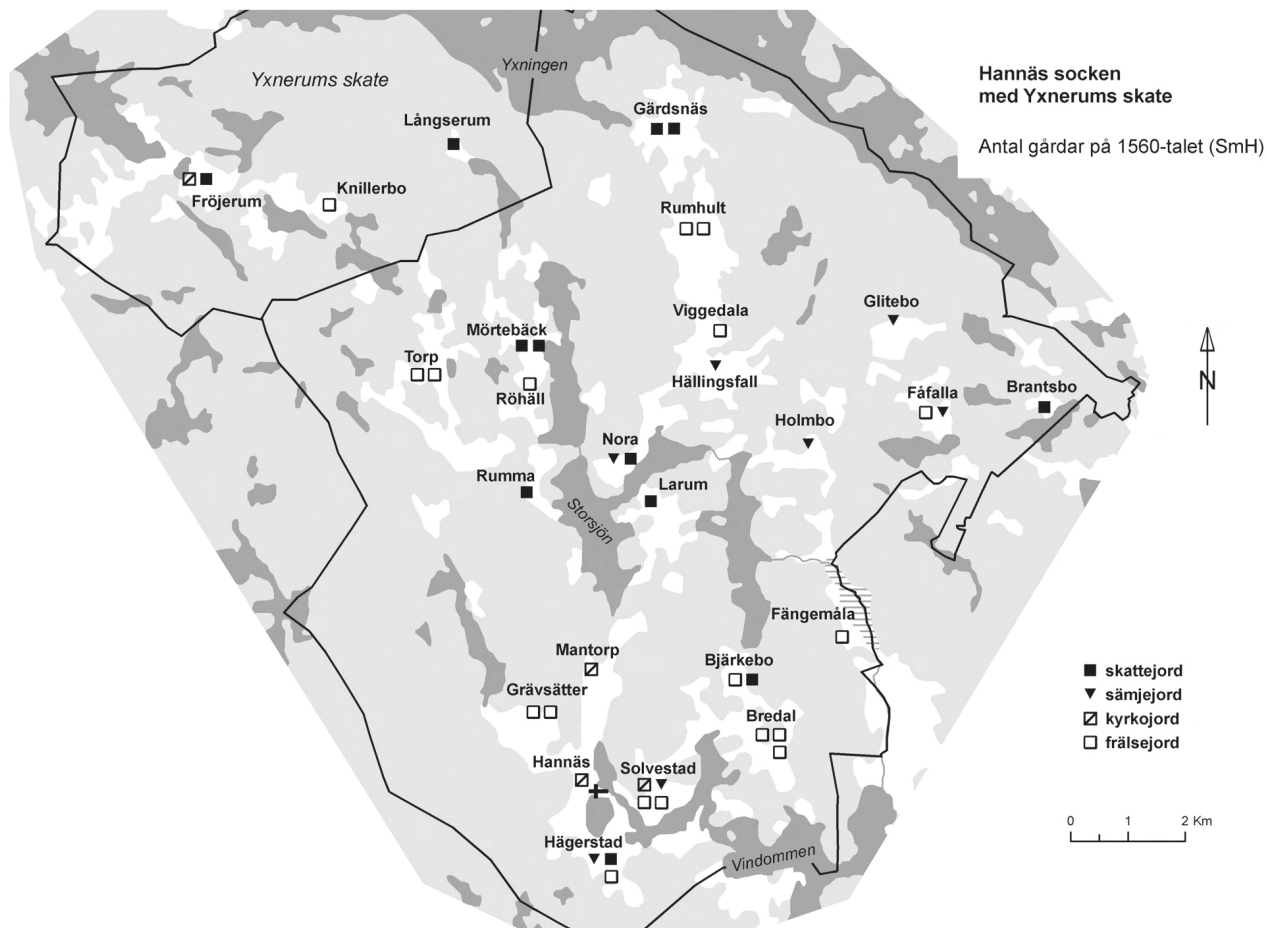
3 fr (1562 2 Jöran Eriksson /Gyllenstierna/, Peder Flemings arvingar); en öde 1565, två öde 1567–69, en öde 1570.

1383 erhåller Bo Jonsson (Grip) vid jordskifte med Askeby klostets konvent 0:6 pn avrad i B (se Ed, Eds sn) (SRP 1988).

1463 får Olof Bock i Skrickerum, Tryserums sn, jord i B vid

Hannäs kyrka, avtecknad 1847 av Nils Mandelgren (foto ATA)

ett skifte med sina brorsbarn (se Skrickerum, Tryserums sn) (J 165 f 37v, 38).

1474 upptas jord som utger 0:0:10 pn i Erik Erikssons d ä (Gyllenstierna) förläningsjordebok; 1475 utges 0:0:16 pn och 1476 0:0:6 pn (C 15 f 6v, 11, 17v).

1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin mor Kristina Karlsdotter jord som räntar 0:0:20 pn (se Fågelvik, Tryserums sn) (RAp 25/1).

1562 upptas i Jöran Erikssons (Gyllenstierna) jordebok en gård som räntar 1 pund smör och 6 årliga hästar (FoR 32).

Dagsberg

1476 *Dagxbergh* (C 15 f 17v), 1559 *Daxbergh* (SmH 1559:21) – 8 G, 0 f.

SmH **1 kyäng**; 10 alnar jord.

1564 **1 kräng**; 18½ alnar jord.

1476 upptas i Erik Erikssons d ä (Gyllenstierna) förläningsjordebok jord som utger ½ pund smör (C 15 f 17v).

Fåfalla

1453 *i Faafallom* (SjSp 7/6) – 8 G, 0 h.

SmH 1559–60 **1 sä**.

1564 **1 kruj**.

1 fr, 1564 **2 fr** (1562 Jöran Eriksson /Gyllenstierna/); en öde 1568, två öde 1569–70.

1453 ärver Karl Knutsson (Bonde) efter modern Margareta Karlsdotter (Sparre av Tofta) en gård i F (se Fågelvik, Tryserums sn) (SjSp 7/6).

1562 upptas i Jöran Erikssons (Gyllenstierna) jordebok en gård som räntar 1 pund smör och 4 årliga hästar (FoR 32).

Fängemåla

1473 *i Ffænyamala* (C 15 f 4v) – se Tryserums sn – 7 G, 9 g–h.

SmH 1564 **1 fr**.

1473 upptas ett frälsehemman i Erik Erikssons d ä (Gyllenstierna) förläningsjordebok med räntan 0:0:6 pn, men landbon utger inget då 'han står på byggning i tre år'; 1475 ska landbon utgöra 0:0:6 pn och påskskatt men inget utgår (C 15 f 4v, 8).

Antal jordeboksenheter 1544/45 (1570)

	sk	skuj	sä	kr	ky	kyuj	kyäng	askluj	fr
Bjärkebo	1 (1)	--	--	--	--	--	--	--	1 (1)
Brantsbo	1 (1)	--	--	--	--	1 (1)	--	--	- -
Bredal	- -	--	--	--	--	--	--	1 (1)	3 (3)
Dagsberg	- -	--	--	--	--	--	1 (1)	--	- -
Fåfalla	- -	--	--	--	--	--	--	--	1 (2)
Fängemåla	- -	--	--	--	--	--	--	--	0 (1)
Giltebo	- -	--	1 (1)	--	--	--	--	--	- -
Grävsätter	- -	--	--	--	--	--	--	--	2 (2)
Gärdsnäs	2 (2)	--	--	--	--	--	--	--	- -
Hannäs	- -	--	--	--	1 (1)	--	--	--	- -
Holmbo	0 (1)	--	1 (0)	--	--	--	--	--	- -
Hägerstad	1 (2)	--	1 (0)	--	--	--	--	--	1 (1)
Hällingsfall	0 (1)	--	1 (0)	--	--	--	--	--	- -
Kvarntorp	- -	0 (1)	--	--	--	--	--	--	- -
Larum	1 (1)	0 (1)	--	--	--	--	--	--	- -
Mantorp	1 (1)	--	--	--	1 (0)	0 (1)	--	--	- -
Mörtebäck	- -	--	1 (0)	0 (1)	--	--	--	--	0 (1)
Nora	1 (2)	--	1 (0)	--	--	--	--	--	- -
Rumhult	- -	--	--	--	--	--	--	--	2 (2)
Rumma	1 (1)	--	--	--	--	--	--	--	- -
Röhäll	- -	--	--	--	--	--	--	--	1 (1)
Solvestad	- -	--	1 (1)	--	1 (1)	--	--	--	2 (2)
Torp	- -	--	--	--	--	--	--	--	2 (2)
Viggedala	- -	--	--	--	--	--	--	--	1 (1)
Summa	9 (13)	0 (2)	7 (2)	0 (1)	3 (2)	1 (2)	1 (1)	1 (1)	16 (19)

Dessutom redovisar längderna: **krtomt**: Bjärkebo 0 (1) – **kruj**: Fåfalla 0 (1) – **kräng**: Dagsberg 0 (1).

- 1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin mor Kristina Karlsdotter jord som räntar 0:0:6 pn (se Fågelvik, Tryserums sn) (?RAp 25/1).
- 1562 upptas i Jöran Erikssons (Gyllenstierna) jordebok ett nybygge som räntar 0:0:6 pn (FoR 32).

Giltebo

- 1453 i *Girwatabodom* (SjSp 7/6), 1473 *Gerwetebode* (C 8 f 4v) 1476 i *Geliettebodom* (C 15 f 16) – 8 G, 0 h.

SmH 1 sä.

- 1453 ärver Karl Knutsson (Bonde) efter modern Margareta Karlsdotter (Sparre av Tofta) en gård i G (se Fågelvik, Tryserums sn) (SjSp 7/6).
- 1473 upptas en gård i G vid arvsaftet efter Karl Knutsson (C 8 f 4v).
- 1475 ger Nils "Døøn" (utan ortangivelse) i vinterskatt 2 spann mjöl, 2 spann malt, 2 spann hästkorn och 1 pund fläsk.
- Senare under året redovisas bland 'det som skattebönderna utgjort i gårdetal' för Nils "Deen" 2 spann mjöl, 2 spann malt, 2 spann korn, 1 pund fläsk, 1 höna samt 17 marker smör varav 6 marker som sommarskatt (se Oltorp, Tryserums sn). (C 15 f 13v, 14v)
- 1476 (10/6) redovisas ('skrivs gårdetalet') på Fågelviks gård att Jeppe i G utgett 2 spann mjöl, 2 spann malt, 2 spann hästkorn och 1 pund fläsk (C 15 f 16).

Grävsätter

- 1380-talet(?) i *Gräfsäter* (VreS L 14, avskr), 1383 i *Grafsætrum* (RAp 13/12, SRP 1988), 1475 *Greffsæther gard* (C 15 f 10v), 1510 (omkr) i *Græffsætter* (NBjB) – 7 G, 9 f.
- SmH 2 fr (Erik Karlsson /Gyllenstierna/, Birger Nilsson /Grip/).
- 1380-talet(?) upplåter Sigrd Larsdotter, abbedissa i Askeby kloster, på konventets vägnar till Bo Jonsson (Grip) 12 alnar jord i G (VreS L 14).
- 1383 erhåller Bo Jonsson (Grip) vid jordskifte med Askeby klostets konvent 6½ tolfingar jord i G (se Ed, Eds sn) (SRP 1988).
- 1475 upptas i Erik Erikssons (Gyllenstierna) förläningsjordebok G gård med kvarn och ålfiske (C 15 f 10v).

- 1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin mor Kristina Karlsdotter jord som räntar 2:0:5 pn (se Fågelvik, Tryserums sn) (RAp 25/1).
- 1500 byter Sigrid Birgersdotter, abbedissa i Askeby kloster, bort till Nils Bosson (Grip) 12 alnar jord i G mot 10 alnar jord i Kolvebro, Ukna sn (RAp 13/2).
- 1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok en gård som räntar 0:0:19 pn 'och är nyss uppbygd' (NBjb).
- 1510 (omkr) är Anders i G faste på häradstinget (se Lislekutt, Eds sn) (A II 8 s 61, GVII:23a f 108, avskr).
- 1531 är Torkel i G faste på häradstinget (G VIIa:23 f 100).
- 1562 upptas i Birger Nilssons (Grip) jordebok en gård som räntar 1 pund smör och 2 årliga hästar (BNjb).

Gärdsnäs

- 1378 *i Jærpsnes* (UUBp 6/11), 1475 *i Yærnaes* (C 15 f 14) – 8 G, 1 g.
SmH **2 sk.**
- 1378 är "Ødhuliner" i G faste på häradstinget (UUBp 6/11, KrappSp 6/11).
- 1475 ger bönderna Johan och Nils vardera i gårdeskatt 2 spann mjöl och 2 spann korn ; Johan är dessutom ansvarig ('gårdeman') för gården omfattande skattegårdar i Hägerstad, Larum, Mantorp och Rumma. Dessa gårdar ska gemensamt erlægga 2 pund smör, 2 goda får, 2 gäss, 6 höns, 1 god ko, 1½:0:4 pn och en säck. (C 15 f 14, 15)
- 1476 ger bönderna Johan och Nils vardera i gårdeskatt 2 spann mjöl, 2 spann malt, 2 spann hästkorn och 1 pund fläsk (se Hägerstad) (C 15 f 16v).

Hannäs

- 1556 *Prestegorden i Hannäs* (SmH 1556:19), 1560 *Hannæs* (SmH 1560:31), 1566 *Perstegårdhen* (SmH 1566:14) – Prästgårdens läge omkr 150 m NV om kyrkan framgår av karta från 1774 (Hannäs G35-14:2, LmV) – 7 G, 9 g.
SmH **1 ky** (Prästgården).

Holmbo

- 1380 *Holmboda* (ÄK 70 vol 1, bil 21, avskr), 1475 *aff Holmmaboda* (C 15 f 12v) – 8 G, 0 g.

SmH **1 sä**, 1564 **1 sk**.

- 1380 överlåter Elin Gregersdotter (Sandbroätten), Magnus Porses änka, H till Bo Jonsson (Grip) (s 17) (ÅK 70 vol 1, bil 21).
- 1475 redovisas i Erik Erikssons d ä (Gyllenstierna) förläningsjordebok en förteckning över avrad från bondelandbor vari Sven i H utger 0:0:6 pn; 1476 är avraden densamma (C 15 f 12v, 17v).
- 1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok 1 stång jord i H (se Larum) (NBjb).
- 1562 upptas i Birger Nilssons (Grip) jordebok jord som räntar 0:0:0:18 pn (BNjb).

Hägerstad

- 1392 i *Hægrastadhwm* (MoskvaHMP 17/11), 1431 i *Hægerstadhom* (?RAp 12/6) – 7 G, 9 g.

SmH **1 sk**.

1 sä, 1564 **1 sk**.

1 fr (Erik Karlsson /Gyllenstierna/).

- 1392 ger Lars Eskilsson (kors) sin hustru Kristina i morgongåva 'åtta tolfingar och en tredjedels tolfing' jord i H samt ytterligare egendom i Önnedal (MoskvaHMP 17/11).
- 1475 upptas i Erik Erikssons (Gyllenstierna) förläningsjordebok en frälsegård som utger 0:0:15 pn (C 15 f 11).
- 1475 redovisas i Erik Erikssons d ä (Gyllenstierna) förläningsjordebok en förteckning över avrad från bondelandbor vari Nils Kulle i H utger 0:0:8 pn; 1476 är avraden densamma (C 15 f 12v, 17v).
- 1475 upptas skattebonden Olof i H i en skattegård, dock utan uppgift om vad han erlagt (se Gärdsnäs) (C 15 f 14, 15).
- 1476 ger skattebonden Olof i gärdesfatt 2 spann mjöl, 2 spann hästkorn och 1 pund fläsk; Han är dessutom ansvarig ('gärdeman') för gården omfattande skattegårdar i Gärdsnäs, Larum, Mantorp och Rumma. Uppgift om vad gården ska erlagga gemensamt saknas dock (C 15 f 16v).
- 1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin mor

Kristina Karlsdotter jord som räntar 0:0:15 pn (se Fågelvik, Tryserums sn) (RAp 25/1).

1535 är Håkan i H faste på häradstinget (VidaAp 8/5, 9/5).

Hällingsfall 1375 *i Hallingefallum* (DS 8827, avskr), 1476 *i Hielinfallom* (C 15 f 17v) – 8 G, 0 g.

SmH 1 sä, 1564 1 sk.

1560 (endast) 1 kyäng.

1375 är Halvard i H faste på häradstinget (DS 8827).

1475 redovisas i Erik Erikssons d ä (Gyllenstierna) förläningsjordebok en förteckning över avrad från bondelandbor vari Gustav i H utger 1 pund smör och 0:0:6 pn; 1476 är avraden densamma (C 15 f 12v, 17v).

Kvarntorpet 1564 *Quarnetorp* (SmH 1564:14) – 8 G, 0 g.

SmH 1564 1 skuj.

Kvarnvik Se Önnedal.

Larum 1475 *i Ladorum* (C 15 f 14) – 8 G, 0 g.

SmH 1 sk.

1564 1 skuj.

1475 ger Jöns i L i gårdeskatt 2 spann mjöl, 2 spann malt, 2 spann korn, 1 pund fläsk, 1 pund smör, 1 höns och 'sin ved' (se Gärdsnäs) (C 15 f 14, 15).

1476 ger Jöns i L i gårdeskatt 2 spann mjöl, 2 spann malt, 2 spann hästkorn och 1 pund fläsk (se Hägerstad) (C 15 f 16v).

1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok en rum-pjord i L som räntar 1 skilling och heter Holmbo torp (*Holmabodha tørp*) (NBjb).

Mantorp 1475 *i Mannatorp* (C 15 f 14) – 7 G, 9 g.

SmH 1 sk.

1 ky, 1564 1 kyuj.

1475 ger Peder i M i gårdeskatt 2 spann mjöl, 2 spann malt, 2 spann korn, 1 pund fläsk, 1 höns och 'sin ved' (se Gärdsnäs) (C 15 f 14, 15).

- 1476 ger Peder i M i gårdeskatt 2 spann mjöl, 2 spann malt, 2 spann hästkorn och 1 pund fläsk (se Hägerstad) (C 15 f 16v).
- Mörtebäck** 1475 *i Mørtebæck* (C 15 f 12v) – 8 G, 0 f.
SmH **1 sä**, 1564 **1 kr**.
1562 **1 fr** (1562 Peder Flemings arvingar).
1475 redovisas i Erik Erikssons d ä (Gyllenstierna) förläningsjordebok en förteckning över avrad från bondelandbor vari Sven i M utger 1 pund smör och 0:0:6 pn; 1476 är avraden 1 pund smör (C 15 f 12v, 17v).
- Nora** 1475 *i Nora* (C 15 f 12v) – 8 G, 0 g.
SmH **1 sk**.
1 sä, 1564 **1 sk**.
1475 redovisas i Erik Erikssons d ä (Gyllenstierna) förläningsjordebok en förteckning över avrad från bondelandbor vari Sone i N utger 0:0:20 pn och Peder smed i N utger 0:0:12 pn; 1476 är avraden densamma (C 15 f 12v, 17v).
1476 erlärger Sone och Peder smed vardera 1 spann korn i hästestad (C 15 f 13).
1546 är Olof i N faste på häradstinget (HjortedKyAp 30/4).
- Rumhult** 1475 *i Romhult* (C 15 f 12v), 1511 *Rwmhult* (VikSp 17/3) – 8 G, 1 g.
SmH **2 fr** (Birger Nilsson /Grip/); en öde 1569–70.
1475 redovisas i Erik Erikssons d ä (Gyllenstierna) förläningsjordebok en förteckning över avrad från bondelandbor vari Torsten i R utger 1 pund smör; 1476 är avraden densamma (C 15 f 12v, 17v).
1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok en ödegård som räntar 1 pund smör (NBjb).
1511 överlåter Peder Turesson (Bielke) till Anna Henriksdotter (två sparrar) en gård som räntar 4 mark gutniska; gården har Peder tidigare köpt av Annas son Hans Pedersson (VikSp 17/3).
1562 upptas i Birger Nilssons (Grip) jordebok en rumpjord som räntar 1 pund smör (BNjb).

- Rumma** 1475 *i Rawma* (C 15 f 14), 1510 (omkr) *i Rumme* (NBJb) – 8 G, 0 f.
SmH **1 sk.**
1475 ger Peder i R i gårdeskatt 2 spann mjöl, 2 spann malt, 2 spann korn, 1 pund fläsk, 1 höns, ½ pund smör och 2 spann korn i hästestad (se Gärdsnäs) (C 15 f 14, 15).
1476 ger Peder i R i gårdeskatt 2 spann mjöl, 2 spann malt, 2 spann hästkorn och 1 pund fläsk (se Hägerstad) (C 15 f 16v).
1510 (omkr) upptas i Nils Bossons (Grip) jordebok en ödegård som morsvarar tolfte delen i byn samt räntar 4 skillingar (NBJb).
1562 upptas i Birger Nilssons (Grip) jordebok en rumpjord som räntar ½ pund smör (BNJb).
- Röhäll** 1489 *Rødhælla* (RAp u d) – 8 G, 0 f.
SmH **1 fr** (1562 Peder Flemings arvingar).
1489 fastslår Katarina Sonesdotter (Silfversparre), Knut Stenssons (Natt och Dag) änka, att R som räntar 5:0 svenska efter hennes död ska överlåtas till Vadstena kloster, detta som en betalning av den skuld på 500 rhenska gyllen som biskop Knut Bosson (Natt och Dag, d 1436) hade till klostret och som Knut och hans bror ärvt. Jorden, som ges för det att hennes avlidne man inte ska pinas i skärselden p g a den uteblivna skuldregleringen, kan återlösas för 500:0 svenska antingen av Nils Sture eller hans son Svante Nilsson (Sture). (RAp u d)
- Skönero** Se Tryserums sn.
- Solvestad** 1349(?) *in ... Søluostadh* (DS 4496), 1453 *i Siluestada* (SjSp 7/6) – 7 G, 9 g.
SmH **1 sä.**
1 ky.
2 fr (Erik Karlsson /Gyllenstierna/, Birger Nilsson /Grip/).
1349(?) ger Margareta Sunesdotter (båt) till sina barn sin jord i S (se Mulestad, Odensvi sn) (DS 4496).

- 1453 ärver Karl Knutsson (Bonde) efter modern Margareta Karlsdotter (Sparre av Tofta) en gård och en småjord i S (se Fågelvik, Tryserums sn) (SjSp 7/6).
- 1474 ger frälsehemmanet 0:0:26 pn i landboavrad (C 15 f 5v).
- 1475 upptas i Erik Erikssons d ä (Gyllenstierna) förläningsjordebok en gård som utger 0:10:2 pn samt en utjord om 9 alnar jord (C 15 f 10v).
- 1475 redovisas i Erik Erikssons d ä (Gyllenstierna) förläningsjordebok en förteckning över avrad från bonde-landbor vari Bengt i S utger 0:0:4 pn; 1476 är avraden densamma (C 15 f 12v, 17v).
- 1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin mor Kristina Karlsdotter en gård som räntar 0:10 pn (se Fågelvik, Tryserums sn) (RAp 25/1).
- 1556 (omkr) pantsätter Jakob Jute och hans hustru Kristina i Hasselby, Lofta sn, i samband med 'ryssfjeiden' en gård till Birger Nilsson (Grip) mot att denne på deras vägnar förser en karl med rustning och kost för 15 månader och därtill 4:0 örtug i månaden i Viborg (BNBJb f 5a).
- 1556–91(?) skänker Torsten Kulle till Moritz Birgersson (Grip) en halv gård som förut legat till Hasselby, Lofta sn (VreS H 27).
- 1562 upptas i Birger Nilssons (Grip) jordebok en gård som räntar 1 pund smör och 2 årliga hästar (BNJb).

Torp

- 1476 *i Torp* (C 15 f 2) – 8 G, 0 f.
SmH **2 fr** (1562 Peder Flemings arvingar) (1566–68 **1 fr**); en öde 1568–70.
- 1476 ger Ingemar i T, Erik Erikssons d ä (Gyllenstierna) länsman, 3½:1 pn som han restar för sitt rättardöme från föregående år (C 15 f 2).

Viggedala

- 1453 *i Wigdal* (SjSp 7/6) – 8 G, 0 g.
SmH **1 fr** (Erik Karlsson /Gyllenstierna/).
- 1453 ärver Karl Knutsson (Bonde) efter modern Margareta Karlsdotter (Sparre av Tofta) en gård i V (se Fågelvik, Tryserums sn) (SjSp 7/6).

- 1475 upptas i Erik Erikssons d ä (Gyllenstierna) förläningsjordebok en gård som utger 0:0:12 pn (C 15 f 10v).
 1500 ärver Erik Eriksson d y (Gyllenstierna) efter sin mor Kristina Karlsdotter jord som räntar 0:0:13 pn (se Fågelvik, Tryserums sn) (RAp 25/1).

- Önndal** 1392 *i Ønda kuærn* (MoskvaHMP 17/11) – nu Kvarnvik (8 G, 0 g).
 1392 ger Lars Eskilsson (kors) sin hustru Kristina i morgongåva 0:0:0:6 pn avrad i Ö kvarn (se Hägerstad) (MoskvaHMP 17/11).

Yxnerums skate

Omfattning: Sockendelen omfattade på 1500-talet byarna Fröjerum, Knillerbo och Långserum som administrativt och judiciellt tillhörde Tjusts härad men i kyrkligt hänseende Yxnerums sn, Skärkinds härad (se tex ÖgH 1562:9 tl). Själva begreppet *Yxnerums skate* saknas i 1500-talsmaterialet. De fyra hemmanen särskiljs dessutom inte jordeböckernas redovisningar och är endast sporadiskt redovisade i kronans jordeböcker då de under större delen av århundradet, som del av Rydbo fjärding, är bortförlånade (AL 3 s 26 ff). Sockendelen överflyttades 1891 i alla avseenden till Yxnerums sn, Skärkinds härad (Kbr 28/8, Lagerstedt s 54).

Runstenar saknas.

- Fröjerum** 1383 *i Frøiarwme* (RAp 13/12, SRP 1988), 1385 *i Frøiarwum* (VäLBp 11/6), 1387 *Frøyarwum* (RAp 28/2, SRP 2304), 1541 *Frörum* (ÖgH 1541:6) – 8 G, 1 e.
 SmH 1562 (endast) **1 sk.**
 1562 (endast) **1 ky.**
 1383 erhåller Bo Jonsson (Grip) vid jordskifte med Askeby klostrets konvent ½:0 pn avrad i F (se Ed, Eds sn) (SRP 1988).
 1385 överlåter Peder Tomasson (tre rosor) till Bo Jonsson 0:0:2 pn skäppan (se Torpa, Lofta sn) (VäLBp 11/6).
 1387 skiftar Birger Karlsson (stjärna) och Sten Bosson

(Natt och Dag), på sin hustru Ingeborg Karlsdotters (stjärna) vägnar, arv efter Karl Birgersson (stjärna) varvid Birger på sin lott får jord i F samt annan jord i Grebo och Yxnerums snr (RAp 28/2, SRP 2304).

- Knillerbo** 1559 *Knölerboda* (SmH 1559:21), 1562 *Knilrabo* (SmH 1562:27) – 8 G, 1 f.
SmH 1559–62 **1 fr** (redovisas 1559–60 i Hannäs).
- Långserum** 1562 *Longzrom* (SmH 1562:27), 1562 *Lånxrum* (ÖgH 1562:9 tl) – 8 G, 1 f.
SmH 1562 (endast) **1 sk**.

Västerviks stad

Staden låg åtminstone sedan 1200-talets mitt längst inne i Gamlebyviken men flyttades omkr 1430 ut till Stegeholms slott vid mynningen av denna vik. Fram till 1600-talets början benämndes därefter de båda orterna Gamla respektive Nya Västervik. Därefter började man kalla den äldre stadsplatsen för Gamleby.

Skriftliga uppgifter om det första stadsområdet är få. Sannolikt är bebyggelsen redan 1275 centrerad runt det nuvarande torget som anlagts vid en fyrvägs korsning runt vilken bebyggelse vuxit upp. Staden har sigill, borgmästare och rådmän 1377 (LSBp 4/12), och 1391 åberopas stadslagen vid delning av arv efter borgare i staden (VidaAp 16/4). Under 1300-talets senare del köper och säljer man inom staden bebyggda och obebyggda tomter, strandbodnar och kålgårdar. En eller flera kvarnar belägna inom stadens område omtalas likaledes under 1300-talets senare del.

Ett gilleshus med förstuga nämns 1391 (VidaAp 16/4), och en bevarad sigillstamp av brons med inskriften *S. CONVIVII S:TE GERTRVDIS IN VESTERVIC* visar att ett gille tillägnat S:ta Gertrud, de sjöfarande skyddshelgon, varit verksamt i staden (SHM inv 171).

Under 1420-talets andra hälft har på kung Eriks befallning en flytt från den gamla stadsplatsen ut till Stegeholm påbörjats. Denna flytt var nyligen avslutad då staden 1452 utsattes för brand. Den eldhärjades även i början av 1500-talet samt 1517, varefter den låg öde till 1540-talets mitt, då den uppbyggdes efter en ny stadsplan.

(Sivers, VåHist 1)

Nedan redovisas i tur och ordning belägg för Gamleby, Västervik, de byar som avsattes till stadens underhåll vid flyttningen omkr 1430 samt för Stegeholms fästning.

Gamleby (Gamla Västervik)

1275 *in villa forensi Westærwic* (DS 600, avskr).

1333 *de Vesteruyk* (DS 3002).

1369 *in Westeruik* (DS 7963).

1383 *i Westerwiik* (RAp 13/12, SRP 1988).

1433 *aff gamble Vesteruick* (PRFSS 1:74, avskr).

1445 *i Gambla Westerwik* (RApp 8/3).

Kyrkan: se Gamleby socken.

1275 föranstaltar kung Magnus vid inrättandet av ett nytt kanonikat vid Linköpings domkyrka att Västerviks kyrka, vartill han äger patronatsrätten, vid nästa kyrkoherdevakans ska knytas till kanonikatet (se Åby, Gamleby sn) (DS 600).

1303 överlåter domprosten Vimund i Linköping en gård (*unam curiam in vesterwik*) till Gunnar som sårats i kriget mot karelerna (DS 1381).

1315 tillerkänner rådet i Rostock Karl från V 80 slaviska mark som ersättning för det skepp och den egendom han förlorat i staden; två år senare utfärdar Karl kvitto på att han av rådet i Rostock erhållit full ersättning för det skepp som de tidigare fråntagit honom (MU 6:3760, BeSRo 3 s 58).

1333 testamenterar kaniken Herman Ulf till Valter Ulf i V sin unghäst som han har i Lofta (se SEL s 525 f) (DS 3002).

1368(?) säljer Erengisle Sunesson (båt) en kvarn i V till Bo Jonsson (Grip) (se se Eneby, Odensvi) (DS 7630).

1369 gör Herman småpenning, borgare i Söderköping, Sjunde Ragvaldsson, borgare i V, till sitt ombud och ger honom fullmakt att av herr Konrad Preil uppbära 20:0 pn, vilka denne var skyldig dem båda för den vinst han gjort på deras skepp och hade lovat betala närmast förflutna fastlagssöndag (11/2) (DS 7963).

1380-talet(?) överlåter Erengisle Sunesson (båt) till Bo Jonsson (Grip) en kvarn som han fått av Karl Ulfsson (Sparre av Tofta) samt en strandbod (*en strandbo i byen*) som han fått av Karl "Walung" (VreS H 9, odat, avskr).

1380-talet(?) överlåter Sjunde Ragvaldsson, borgare i V, till Bo Jonsson (Grip) en tomt av sin gård, 17 alnar lång och 10 alnar bred, samt liggandes 'neder från hans källare' (VreS H 20, odat).

1380-talet(?) överlåter Botolf Sjundamåg, borgare i V, till Bo Jonsson en

- tomt av hans syster Katarinas gård i staden, 13 alnar lång och 10 alnar bred, belägen 'västan för hans källare', samt en tomt, 10 alnar lång och 7 alnar bred, belägen östan om kvarnhUSDörren (VreS H 21, odat).
- 1380 kvitterar Johan Anundsson av Olof Brodersson 7 lübska mark vilka han genom Olof uppbutit av Sjunde Ragvaldsson, borgmästare i V (RAp 24/4, SRP 1891).
- 1383 erhåller Bo Jonsson (Grip) vid jordskifte med Askeby klostres konvent en tomt i staden som Bengt smed givit klostret (se Ed, Eds sn) (SRP 1988).
- 1385 överlåter Hinze krämare, borgare i V, till Bo Jonsson sin gård som ligger 'under kvarnen i byn' tillsammans med alla hans tomter, kålgårdar och strandbodas som tillhör den; i bytet ingår även jord i Eke och Väle, Gamleby sn. Samma dag ges fasta på överlåtelsen på häradstinget i V. (KrappSp 6/5, två brev)
- 1391 intygar borgarna Tyrgils i Rödja, Gamleby sn, och Harald skräddare samt sockenmännen Sune och Lars i Rödja att borgaren Olof Bodgersson i deras närvaro skiftat arv mellan sin hustru Gulla Petersdotter och hennes barn, två söner och en dotter, efter hennes förre man Algot. Barnen får därvid den gård av deras fäderne som Torfinn bodde i och som ligger i gathörnet mitt emot gillesförstugan samt en kålgård med stängsel (*bolwerke*) som deras far köpt. Gulla får enligt stadslagen hälften av arvet som utgörs av bohaget (*boskapin*) efter Algot, men Olof ska betala 10:0 pn 'men ej mer' av det som Algot är skyldig på Gotland. (VidaAp 16/4)
- 1393 säljer Peter Trulsson två obyggda tomter och en kålgård till Ernils Gudmundsson (två blad) (se Säby, Hallingebergs sn) (C 4 f 36v, 37).
- 1400 överlåter Bonde, borgare i Rostock, sin egendom till Bengt Nilsson (Lejonansikte), för ett mord som begåtts på ett skepp i V av hans skeppare (*skipman*) och som Bonde varit med om att dölja; de skyldiga är dömda från liv och gods (B 15 f 163v).
- 1421 utfärdar kung Erik skyddsbrev för V och dess borgare, i vilket han ger dem privilegium att bland dem själva välja byfogde samt bekräftar seglationsrättigheter motsvarande de andra köpstäder i riket har (PRFSS 1:72).
- 1421 bevittnar Sigvid "i Bredagårde" (? = Brogården), borgmästare i V, ett köpebrev (B 19 nr 171, avskr).
- 1523 överlåter stadens borgmästare och råd till biskop Hans Brask en tomt

som ligger öster om kyrkan vid kyrkogårdshörnet mellan berget och gatan, rätt för kyrkporten, vilken är 50 alnar lång utmed gatan i öster och väster samt sträcker sig österut upp mot berget; för tomten erlägger biskopen 20:0 pn staden 'till byggning och uppresning' (Kh 53 f 76v).

Tomten är säkert identisk med den del av 'Berglyckan' som på geometrisk karta från 1781 ligger inom stadens område samt tangerar kyrkogårdens nordöstra hörn (Gamleby kpg G 22-1:1, LmV).

- 1523 ger Gustav I invånarna i V tillåtelse att åter bygga och bo på den plats där gamla V stod eftersom staden när den legat ute vid slottet ofta blivit 'skinnad och bränd av den omilde kung Kristians parti som alltid på sjön stal och rövade' (PRFSS 2:2).
- 1543 är Håkan båtsman i V en av tre löftesmän som i Nyköping tar emot kungens benådningssbrev för Tjustbornas medverkan i Dackefejden (GR 15 s 175).
- 1543 (4/7) ger Gustav I de köpmän som bygger och bor i Gamla V tillstånd att segla ut på vilken tysk hamn de önskar samt att därefter sälja sina varor i Kalmar där de sedan utan dröjsmål ska bosätta sig. Senare under sommaren (1/8) underrättar kungen Kalmars borgerskap om att han berövat Gamla V dess handelsprivilegier. (GR 15 s 375, 454 f).
- 1562 innehar Birger Nilsson (Grip) en gård i Gamla V (FoR 11, BNJb).

Nya Västervik

1433 *Vesteruick* (PRFSS 1:74, avskr).

1459 i *Nyuesteruik* (RAp 6/10).

1508 i *Nye Westerwiik* (VikSp 17/4).

Kyrkan: Kyrkobygget bör ha påbörjats kort efter privilegiebrevets utfärdande 1433 då staden uttryckligen erhöll ett års skattefrihet för byggande av kyrka (se nedan). Ett omnämnande av en kyrkoherde i Nya Västervik 1459 tyder på att kyrkan då var i bruk. Kyrkan byggdes med ett lägre och smalare kor och ett treskeppigt långhus, troligen välvt på 1500-talet (Småland s 74). Koret, med den ursprungliga korportalen, och långhuset fram till valvet framför nuvarande orgelläktaren utgör kyrkans äldsta del. Över triumfbågen finns fragment av senmedeltida kalkmålningar, föreställande Yttersta domen. Kyrkan brändes 1612, varvid endast murarna

och en del av pelarna kvarstod. Den var dock i brukbart skick redan på 1620-talet.

Tornet uppfördes 1669–72 och norra korsarmen 1737–39. Då södra korsarmen 1767 tillbyggdes fick kyrkan sin nuvarande planlösning av korskyrketypp.

Av medeltida inventarier återstår dopfontens cuppa.
(S:ta Gertrud, VÄHist 1 s 95 f)

1433 kungör kung Erik att borgarna i gamla V i enlighet med hans vilja två gånger (*tuem sinnom*) flyttat sin egendom för att bygga och bo utanför Stegeholm och där bygga sin köpstad. Han och hans ämbetsman Lage Röd på Stegeholm har till stadens och slottets behov anvisat tre rum och torpställen (*thrij rum oc torpastäde*) som ska uppröjas och brukas: 'Stäkelöt', det öde torpstället Örserum och ett annat torpställe *Siöshultum; denna ödemark ska vara allmänning med fägång, skog och fiskevatten till stadens och slottets behov förutom Örserumsviken som ska ligga under slottet.

Borgare och menighet i staden beviljas dessutom fyra års skattefrihet: det första för att bygga sig en kyrka, det andra för en gård med hus och kvarn i gamla V som borgarna ska överlämna till Lage Röd till slottets behov och de två sista att bygga "byn sinom" (se Åby). Efter detta ska de årligen ge 30:0 pn i skatt så som de förut givit för gamla V. (PRFSS 1:74, avskr)

1437 utverkar stadens borgare bekräftelse på 1433 års privilegier av rikets drots Kristiern Nilsson (Vasa) och marsken Karl Knutsson (Bonde) (PRFSS 1:82).

1444 bekräftar kung Kristoffer de privilegiebrev som hans företrädare utfärdat för staden (PRFSS 1:103).

1452 intar och bränner danska trupper V varvid två borgare och 60 danskar dödas; borgarna lyckas enligt krönikan fly staden med sin egendom före danskarnas anfall (Karlskrönikan s 310 f, se DV 624:4).

1457 bekräftar Kristian I stadens privilegier efter det att borgmästare och råd för honom klagat över att dessa i de förlupna åren blivit så förkränkta och förnedrade, både till lands och till sjöss, att stadens invånare fruktar att de i framtiden än mer ska förminsкас och förringas; han utlovar dessutom en framtida översyn av privilegierna (PRFSS 1:141).

1458 bekräftar Kristian I stadens privilegier, med förändringen att Örserum som hittills legat under staden ska återgå till kronan; som ver-

derlag lämnas Målsrum, Törnshalls sn, att inneha och bruka med samma villkor som förut gällt för Örserum.

Samtidigt beviljas stadens borgare skattefrihet för de sex nästkommande åren. (PRFSS 1:148)

1473 bekräftar Sten Sture d ä de privilegier som V:s borgare fått då de i kung Eriks tid flyttade från gamla V till Stegeholm, där staden nu ligger, undantagandes Örserum och Örserumsviken för vilka man i kung Kristians dagar fått Målsrum som vederlag.

Dessutom ger han borgarna tillåtelse att köpa sin kost och sitt bords uppehälle utanför staden var de den kan komma över i råg, korn, mjöl och malt, fä och smör, undantagandes den köpenskap som i stadslagen förbjudes (PRFSS 1:173).

1494 klagar borgmästaren Jöns Jute och rådmannen Dan Botulfsson inför riksrådet att stadens invånare inte kan bo i V och 'vid någon makt bliva' om de inte får tillåtelse att köpa förnödenheter på landsbygden och i angränsande häraader så som kungar och hövitsmän tidigare låtit dem göra; rådet bifaller besväret men varnar borgarna för att fara med minut- och kryddvaror ("kram och spetzereij"), som är mot lagen, eller att handla med andra köpstadsmän utanför stadsgränsen (PRFSS 1:206).

1498 bekräftar kung Hans stadens privilegier och beviljar den samtidigt sex års skattefrihet (PRFSS 1:216).

1508(?) ber stadens råd och borgmästare riksföreståndaren om anstånd med det uttag av krigsfolk som han begärt med hänvisning till den stora skada som de led 'då vår by blev avbränd' och att av stadens män nu endast återstår 'gamla män som intet förmår färdas' (SA 371, se VåHist 1 s 66).

1509 ger Svante Nilsson borgare, rådmän och menighet i Nya V tillstånd att hålla en fri marknadsdag per år som andra köpstäder i riket gör, då de låtit honom förstå hur försvagad och fattig deras stad är bliven av den brand som övergick staden för några år sedan; den olagliga marknad som hålls i Lofta vid henriksmäss ska samtidigt stävjas så att bönderna sins emellan byter 'ätande varor' så som lagen säger (PRFSS 1:236).

1514 utfärdar Sten Sture d y skyddsbrev för V stad och dess invånare samt bekräftar de privilegier som beviljats staden av tidigare kungar och riksföreståndare (PRFSS 1:247).

1529 utfärdar Gustav I skyddsbrev för V och bekräftar stadens gamla privilegier samt ger under stadens ägor följande: kålgårdslyckan i Gamla

V samt *Stæk, Målsrum och *Siöshultum torpställen och tre små öar *Torkilsborg (nu Borgö, 7 H, 0 a)), Mjödö och Spårö med Spårö holmar med alla tillägor och utgöra skatt för dessa ägor så som tidigare gjorts (PRFSS 2:60).

- 1544 (22/3) beslutar Gustav I att de borgare som blivit kvar i Eksjö efter det att staden mist sina privilegier ska flytta till V och att de ska ha samma rättighet som övriga borgare då staden ska återuppbyggas på det brända området ute vid Stegeholm (*ther vthe på Branderne, widt Slottet*). Senare samma år (2/8) skriver kungen till Birger Nilsson (Grip) att borgarna istället för att bygga där staden förut stått (*på branderne*) bör lägga den närmare Stegeholm på 'Kapellbacken' (*på Cappellebackenn*); han har dessutom sänt ner Henrik Munk att undersöka hur väl 'Kapellbacken' är lämpad att bygga staden på (PRFSS 2:153, 157)

'Kapellbacken' var troligtvis belägen i nuvarande stadens NÖ del vid, eller i närheten av kvarteret Kapellet där man vid mitten av 1700-talet påträffade en murad grav samt en mängd människoben (MS 68 s 28, Sivers s 43 f).

- 1544 (13/12) meddelar Gustav I till Birger Nilsson (Grip) att Henrik Munk varit hos honom och visat den stadsplan (*thenn skampelun*) han utarbetat samt befäller Birger att förhandla med borgarna i V så att staden blir bygd enligt denna plan med torg, gator, vallar, torn 'och annan läglighet därsammastädes' (PRFSS 2:161).
- 1545 (8/7) uppmanar kungen Sten Eriksson (Leijonhufvud) att, på sin resa upp genom landet, göra sig ärende till V och undersöka hur arbetet med stadens och slottets befästning fortlöper (GR 17 s 442).
- 1547 utfärdar kungen privilegiebrev för V enligt vilket staden får rätt att hålla två årliga marknader: en tjugondag knut och en om hösten vid morsmäss (PRFSS 2:190).
- 1548 uppmanar Gustav I Birger Nilsson (Grip) att bygga det skepp som man tidigare korresponderat om vid Stegeholm 'där skall vara skön tillfälle och plats stor nog att uppsätta skeppet' (GR 19 s 168 f).
- 1562 upptas i stadens äldsta bevarade mantalslängd 75 hushåll; dessutom upptas 10 kungens knektar, 7 båtsmän och 4 skyttar samt 5 öde gårdar (SS YY 14651, 14652)
- 1562 innehar Birger Nilsson (Grip) 'en liten tomt' i Nya V (FoR 11, BNJb).

Stadens allmänning

De torpställen som under senmedeltid lades under Nya Västervik redovisas nedan. Deras tidigare sockentillhörighet har varit omtvistad (Sivers s 42, Petersen s 383). Flera avskriftsbelägg från 1380-talet placerar dock uttryckligen torpställena i Törnsfalls sn (VreS G 5–7, G 29, K 29, M 12, jfr M 25), se karta över Törnsfalls socken med Västerviks stad och allmänning på s 161. I senare tid har de kommit att tillhöra Västerviks stad och sn. *Gyudhøyo mala omtalas aldrig som liggande under staden, men brukas antagligen under Örserum under senmedeltid och medtas därför nedan.

*Gyudhøyo Se Lofta sn.
mala

- Målsrum** 1337 *de Malsrume* (DS 3281), 1382 *innan Malsrume* (RAP 8/11, SRP 1775) – 7 G, 1 j.
- 1337 är Nils i M, tillsammans med Fader domare, representant för häradet då Magnus Eriksson återkallar en befallning om byggningshjälp för Kalmar slott (DS 3281).
- 1380-talet(?) byter Lars i Ölvinge, Odensvi sn, bort till Bo Jonsson (Grip) 12 alnar jord i M samt jord i Nyhägn och *Wrangiakierr, Törnsfalls sn, mot jord i Löta, Odensvi sn (VreS G 1, odat).
- 1380-talet(?) överlåter Agneta i M till Bo Jonsson 5⁵/₆ alnar jord i M samt jord i *Tortaboda och *Wrangiakierr, Törnsfalls sn (VreS J 15, odat).
- 1380-talet(?) överlåter Margit gullfjäder till Bo Jonsson all sin jord i M (VreS M 12, odat).
- 1380-talet(?) överlåter Sven Ulfsson och hans hustru Ramborg Kristinadotter till Bo Jonsson 31¹/₂ alnar jord i M samt jord i Nyhägn, *Tortaboda och *Wrangiakierr, Törnsfalls sn (VreS M 16, odat, avskr).
- 1380-talet(?) överlåter Jon Larsson till Bo Jonsson 1 aln jord i M (VreS M 29, odat).
- 1382 överlåter Holmfrid i Hörtingerum, Gladhammars sn, till Bo Jonsson 2¹/₂ alnar jord i M samt jord i *Tortaboda, Törnsfalls sn (SRP 1775).
- 1458 lämnar kung Kristian M som vederlag till borgarna i

Nya Västervik i stället för indragen jord i Örserum (PRFSS 1:148).

1473 se Nya Västervik.

1529 bekräftar Gustav I att borgarna i Nya Västervik ska ha M under stadens ägor med alla tillägor och utgöra skatt för detta så som tidigare gjorts (se Nya Västervik) (PRFSS 2:60).

- *Siöhultum** 1380-talet(?) i *Siöhultum* (VreS G 3, odat, avskr), 1405 i *Syashulte* (SD 580).
- 1380-talet(?) överlåter Jöns Adamsson till Bo Jonsson (Grip) 9 alnar jord i S (se *Stæk) (VreS G 3, odat).
- 1380-talet(?) överlåter Björn i Malmö, Lofta sn, till Bo Jonsson 7 alnar jord i S samt jord i Örserum (VreS G 5, odat).
- 1380-talet(?) överlåter Lars i Ölvinge, Odensvi sn, till Bo Jonsson 3 alnar jord S (se *Stæk) (VreS G 9, odat).
- 1380-talet(?) överlåter Ragvald i Gagersrum till Bo Jonsson 7 alnar jord i S (VreS G 29, odat).
- 1380–86(?) överlåter Johan Eriksson, kanik i Linköping, till Bo Jonsson 4½ alnar jord i S (se Ottinge, Lofta sn) (VreS K 29, odat).
- 1405 säljer Karl Magnusson (Örnfot) till Knut Bosson (Grip) jord i S (se Samsvik, Gladhammars sn) (SD 549).
- 1405 säljer Knut Bosson till sin styvfar Bengt Nilsson (Lejonansikte) 12 alnar jord i S (se Samsvik, Gladhammars sn) (SD 553, 580).
- 1433 befaller kung Erik att torpstället S ska tillhöra Västerviks stads allmänning med fägång, skog och fiskevatten både till slottets och stadens behov (se *Stæk) (PRFSS 1:74).
- 1529 bekräftar Gustav I att borgarna i Nya Västervik ska ha S under stadens ägor med alla tillägor och utgöra skatt för detta så som tidigare gjorts (se Nya Västervik) (PRFSS 2:60).
- *Stæk** 1383 *Stæk* (RAP 23/5, SRP 1938), 1405 i *stækino* (SD 549), 1405 i *Stekalöt* (SD 580).

- 1383 köper Bo Jonsson (Grip) av Gudmund Bukker 1 ½ aln jord i S (se Rössle, Törnsfalls sn) (SRP 1938).
- 1380-talet(?) överlåter Jöns Adamsson till Bo Jonsson 12 alnar jord i S samt jord i *Siöhultum och i Almvik, Törnsfalls sn, i *Hornsmala, Gladhammars sn, och i Ullevi, Gamleby sn (VreS G 3, odat).
- 1380-talet(?) överlåter Jon i Karlby, Gladhammars sn, till Bo Jonsson 4 alnar jord i S (VreS G 6, odat).
- 1380-talet(?) överlåter Lars i Ölvinge, Odensvi sn, till Bo Jonsson 7 alnar jord i S, samt jord i *Siöhultum och *Tortaboda, Törnsfalls sn samt ytterligare 1¾ aln jord i en icke angiven by i Törnsfalls sn (VreS G 9, odat).
- 1380–86(?) överlåter Johan Eriksson, kanik i Linköping, till Bo Jonsson 4½ alnar jord i S (se Ottinge, Lofta sn) (VreS K 29, odat).
- 1405 säljer Karl Magnusson (Örnfot) till Knut Bosson (Grip) sin ägodel i 'Stäkelöt' (se Samsvik, Gladhammar) (SD 549).
- 1405 säljer Knut Bosson till sin styvfar Bengt Nilsson (Lejonansikte) 12 alnar jord i S (se Samsvik, Gladhammars sn) (SD 553, 580).
- 1433 befaller kung Erik att borgarna i gamla Västervik nu ska bo utanför Stegeholm och bygga sin köpstad där på "itth rum" som heter 'Stäkelöt' samt att på dess marker, och på torpen *Siöhultum och Örserums marker, uppröja åker och äng; nämnda ödemark ska vara stadens allmanning med fägång, skog och fiskevatten både till slottets och stadens behov (PRFSS 1:74).
- 1529 bekräftar Gustav I att borgarna i Nya Västervik ska ha 'Stäkelöt' under stadens ägor med alla tillägor och utgöra skatt för detta så som tidigare gjorts (se Nya Västervik) (PRFSS 2:60).

Örserum

Se Lofta sn.

Stegeholm

- 1370 *de Stekeholme* (DS 8185).
 1370 *dat hus to Stekeholme* (DS 8197).
 1370 *to Stekeholm* (DS 8235).
 1381 *weth huset Stekaholm* (LSBp 22/7).
 1384 *Stäkehollms hws* (Rosman 1923 s 356, avskr).
 1385 *in castro Stækaholm* (LSBp 28/10).
 1414 *de Stækahws* (SD 1910, avskr).
 1419 *i thet slot ok fæste Stækeholm* (SD 2675).

På en smal och flack landtunga inne i Västervik, vid inloppet till Gamlebyviken, ligger en borgruin som mäter omkr 35 x 40 m. Borgmuren, uppförd av gråsten, är 3–6 m hög och 2½ m bred. Längs innermurens västra och södra sida löper rester av byggnadslängor med hörntorn och på borggården finns en brunn. Ytterligare en brunn har funnits på borggården och en tredje har varit inbyggd i murverket i borgens sydvästra del. Borgen brändes 1677 vid ett danskt anfall och kom därefter aldrig att återuppbyggas. Ruinen konserverades i samband med utgrävning på 1920-talet. (RAÄ Västervik 51:1, Lovén s 137 f)

Om borgfögderiet se Fritz 2 s 97 ff och Retsö s 128–33. Om namnet se Mattisson s 40 f och där anförd litteratur.

- 1370 kallas Henrik Parow 'riddare på S' (DS 8185).
 1370 (29/9) mottar bröderna Johan och Ficke Ummereise av hertig Albrekt av Mecklenburg och hans söner S, Västerviks stad och Tjust som pant för 1000 lödiga mark; panten ska, tillsammans med det som tillbyggt under panttiden, återlämnas då hertigen eller hans söner återbetalat pantsumman (DS 8197).
 1370 (19/11) mottar Heneke Butzow av Johan och Ficke Ummereise som pant S, Västerviks stad och Tjust för 850 mark silver, och 50 mark lybska penningar med all den rättighet de fick den med av hertig Albrekt. Bröderna Ummereise ska inte någon makt över panten, men borgen ska stå öppen för dem och de ska kunna rida omkring i Tjust och indriva vad som tillfaller dem (DS 8236).
 1373 kungör Henrik Moltke och hans son Johan ('Heneke') att de när hertig Albrekt erlärger den penningsumma för vilken han pantsatt S, Västerviks stad och Tjust, ska återlämna dessa till hertigen eller, om denne är avliden, till hans söner. Så länge de innehar panten ska bor-

- gen vara öppen för hertigen till nyttjande och skydd. (DS X 237)
- 1389(?) besöker biskop Nils Hermansson borgens hövitsman (*capitaneus castrī*) Heneke Dume och nekar då att äta med honom eftersom han hört att det i borgen finns fler kvinnor av dålig vandel än av god. Heneke lovar att ta itu med detta och morgonen därefter samlar han de beryktade kvinnorna, särskilt de som offentligt för ett dåligt liv, och kastar dem i vattnet utanför borgen, dock försäkrande sig om att ingen av dem drunknade (se Fritz 2 s 98) (ProcNic s 175).
- 1399 reglerar Knut Bosson (Grip) och dennes styvfar Bengt Nilsson (Lejonansikte) deras inbördes innehav av pantlånet S så att Knut får hälften av Stegeholm, hälften av Tjust, $\frac{2}{3}$ av alla de gods som Bo Jonsson ägde i Tjust samt $\frac{2}{3}$ av Kinda och Ydre (RAp odat nr 91, SÅSp 21/7, Rääf 4:63½).
- 1419 avträder Bengt Nilsson sin panträtt till S län till kung Erik av Pommern och avsäger sig dessutom sin tredjedel av pantsumman (SD 2675).
- 1434 belägrar Guse Nilsson (båt) S tillsammans med Bo Stensson (Natt och Dag), Erengisle Nilsson (Hammerstaätten), Karl Knutsson (Bonde) och Klaus Gramsow (sparre). Efter sex veckors belägring genomförs en misslyckad stormning i vilken Bo Stensson och Erengisle Nilsson anfaller i flottar från sjösidan, Guse Nilsson och Gramsow rycker fram över östra respektive västra bron (*österbro, westrabro*), varav åtminstone västra bron har vindbrygga (*the vinda bro*). Karl Knutssons styrkor lyckas ta sig fram till slottets pålkrans (*the reysa pala*) där de stoppas (Karlskrönikan s 42 ff).
- 1506 övertar Peder Turesson (Bielke) S varvid inventarieförteckningen omnämner följande byggningar i, och i anslutning till slottet: borgstuga, bryggarhus, frustuga, ladugård, spisekällare, stekarhus och träkällare.
- Bland borgens utrustning finns bl a skärpentiner och krut till dessa, åtta goda gästsängar med bolster och lakan, i **borgstugan**: två svennedukar, 15 alnar långa och tre av finare kvalitet, varav en är stickad, en ljuskrona med sex pipor av mässing, i **bryggarhuset**: en ny bryggpanna som rymmer åtta tunnor, i **frustugan**: en 20 alnar lång flamländsk bonad, två andra stickade bonader och 6 bänkdynor, 15 barkade och obarkade hudar, 2 preussiska kistor; djurbesättning på borgen och i **ladugården**: 30 kor, 2 tjurar, 2 par oxar, 10 stutar, 13 snöpta baggar (*gældhe vedræ*), 16 gamla får, 53 getter, 16 kid och 15 kalvar, 21 hästar, 16 suggor och 4 galtar. Ett antal smidesredskap antyder förekomsten av en **smedja** i anslutning till slottet. Vid slottet

ligger dessutom 4 välhållna båtar. (HSH 19:61)

1512 klagar Peder Turesson (Bielke) hos Sten Sture d y över att han mist Uppvidinge, sin bästa förläning, utan vilken han inte kan hålla mer än 10 karlar med vilka han kan göra herr Sten 'och riket liten tjänst med'. Mesta kostnaden för slottets upprätthållande får han därmed ta från egna medel, 'och här är ett illa underhållet (*nædhfallith*) slott' (BSH 5:410).

1515 (omkr) omtalar S:t Georgs kapell i närheten av Stegeholm (*S: Jeorgij circa Stegeholm*) (jfr VåHist 1 s 96 f) (Kh 54 s 109).

1517 försäkrar Peder Turesson (Bielke) i brev till Sten Sture d y att hans män som varit på S och hämtat hans barn är oskyldiga till den brand som utbrutit i ett i anslutning till slottet liggande pörte vilken Johan Arendsson (Ulv) beskyllt dem för. Peder går i god för sina män och hävdar dessutom att det brunnit i pörtet på dagen före den natt då det nedbrunnit. (BSH 5:463, dat 20/2)

Samma år rapporterar Nils Matsson (Hasselbyätten) i Hasselby, Lofta sn, till Sten Sture att Nya Västervik och slottet den 4/6 bränts av kung Kristian II:s trupper varvid hövitsmannen Johan Arendsson (Ulv) tillfångatagits, hans hustru, 4 av hans barn och 140 av stadens invånare kvävts till döds av rök då de sökt skydd på slottet. Nils har försökt undsätta slottet med ett uppbåd av 80 män från Lofta socken, men fienden brukade 'fyrbollar och annat skott' så att slottets gamla träverk fattade eld och det fick överges. I drabbningen stupade flera Lofta-bönder och Nils själv 'fick ett lod' i sig. Allmogen som är Sten Sture trogen har lagt sig i strandvärn men fruktar att danskarna ska 'inta muren igen'. Man saknar hövitsman, men har angett som önskemål att Nils Bosson (Grip) ska insättas. (BSH 5:482, dat 7/6, se Sturekrönikorna s 205 f)

Dagen därpå meddelar Sten Stures fogde Lars Jönsson denne om de nyheter som ankommit till Söderköping genom brev från Nils Bosson: Johan Arendsson blev tillfångatagen, svårt sårad, hans hustru och flera av hans barn omkom, bl a en son som ensam försökte fly elden varvid han genomborrades av åtta hillebarder. Danskarnas hövitsman Karl Knutsson (Tre rosor) påstås ha utfärdat order att inga fångar ska tas, utan att alla ska ihjälslås på platsen. Med syftning på Karl Knutsson avslutas brevet: 'Denna hemfödda varg är Sveriges värsta fara. Gud give att det inte finns flera'. (BSH 5:483, dat 8/6)

1520–21 omnämns enligt inventarieförteckning för S följande hus: fatebur, fiskhus, frustuga, källare, mjölhus, salthus, smörhus och vist-

hus. Bland borgens utrustning finns bl a hakebössor, stembössor, skärpentiner och ”kobberkar”; besättningen utgörs av 11 man och en bösseskytt. (RAkopS 1 vol 472, se VåHist 1 s 467 f n 1)

1544 upptas följande under ’Stegeholms eget avel’: Kilmare och Vassbäck, Gladhammars sn, Gränsö och *Totouick, Lofta sn, samt Örsenumsviken och Hästhagsjön (*Hesthagasiönn*) (SmH 1544:15).

1562 förlänar Erik XIV följande områden till Svante Sture som underhåll för dennes grevskap: – S slott med dess ladugårdar i Kilmare, Lofta sn, samt rëntan av Nya Västerviks stad.

Dessutom förlänas jord i följande byar i Tjust – Algutstorp, Bjärka, Blackstad, Dövestad, Grönhult, Kleva, Klockaregården, Pattebo och Rørsberg, Blackstads sn – Dalhem, Hackenäs, Möckelhult, Pjäkebo, Risebo, Sedingsjö, Valsbo, Västansjö och Älgefäll, Dalhems sn – Björka, Ed, Glo, *Nora, Skarpinge, Tindered, Väländebo och Åsvik, Eds sn – Fårhult och Tjursbo, Gladhammars sn – Fisksätter, Hult, Hunsala, *Ingersärum, *Lijmenda, Lärbo, Ramnegärde, Smitterstad, Lilla Spånga, Stenserum, Stormandebo och Uddetorp, Hallingebergs sn – Bjurvik, Ekhult, Gissebo, Kappemåla och Tibbhult, Hjorteds sn – Orrhult och Vrå, Locknevi sn – Grånsten, Gröninge, *Haga, Harg, Hundekulla, Hässelstad, *Navla, Norrsjö, Skynnerstad, Stuttorp, Södersjö, Vittinge, Vivelsjö, *Åås och Övertorp, Lofta sn – *Björkeberga, Harg, Ingebo, Kila, Nåtekil, Rössle, Skälhem, Snårsfäll, Odensvi sn – Dröppshult, Falla, Hult, Sylltorp och *Ytterhult, Törnsfalls sn – Fuld, Kasinge och Tjustad, Ukna sn – Heda, Skarpetorp och Sniperum, Gamleby sn.

Värdet av förlåningen var 39:7:1 landgillespän, 0:½ dagsverkspän, 73 pund smör, 127 lass ved, 1 tunna sill, 166 dagsverken samt 102 årliga hästars, 133 biskopshästars och 21 fogdehästars fodring. (Sivers s 349–53)

Källor, litteratur och förkortningar

Använt SmH-material

SmH	sk	sä	kr	ky	pb	de	kl	aoe	fr
1543:8	-	-	-	-	-	X	-	-	-
1544:4	-	-	-	-	-	X	-	-	-
1544:15	X	X	X	X	X	X	X	X	X
1545:6	-	-	-	-	-	X	-	-	-
1545:14	X	X	X	X	-	X	X	X	X
1546:14	-	-	-	-	-	X	-	-	-
1547:3	-	-	-	-	-	X	-	-	-
1548:2	-	-	-	-	-	X	-	-	-
1549:4A	-	-	-	-	-	X	-	-	-
1549:4B	-	-	-	X ^a	X ^a	X ^a	-	-	-
1551:11	-	-	-	-	-	X	-	X ^b	-
1553:11	-	-	-	-	X	X	X	-	-
1554:4	-	-	-	-	X	X	X	-	-
1555:3	-	-	-	-	X	X	X	-	-
1556:19	-	-	-	-	X	X	X	-	-
1557:1	-	-	-	-	-	X	-	-	-
1558:9	-	-	-	X ^c	-	-	X	-	-
1558:13	-	-	-	-	-	X	-	-	-
1559:4	-	-	-	-	-	X	-	-	-
1559:21	X	X	X	X	X	X	X	X	X
1560:31	X	X	X	X	X	X	X	X	X
1562:2	X ^d	X ^d	X ^d	X ^d	X ^d	X ^d	X ^d	X ^d	X ^d
1562:27	X ^e	-	-	X ^e	-	-	-	-	X ^e
1564:14	X	X	X	X	X	X	X	X	X
1565:6	X	X	X	X	X	X	X	X	X
1566:14	X	X	X	X	X	X	X	X	X
1567:23	X	X	X	X	X	X	X	X	X
1568:14	X	X	X	X	X	X	X	X	X
1569:11	X	X	X	X	X	X	X	X	X
1570:1	X	X	X	X	X	X	X	X	X

^a Endast Gamleby, Gladhammars, Lofta och Törnsfalls snr.

^b Endast delar av Gamleby och Törnsfalls snr

^c Endast Eds sn.

^d Hannäs och Tryserums snr saknas.

^e Endast Yxnerums skate.

Särskilda längder

Arv och eget finns i Gamleby, Gladhammars, Hallingebergs, Hjorteds, Lofta och Törnsfalls socknar. AoE-jord redovisas i Smålands handlingar (*SmH*) 1554:8B, 1555:12B, 1556:9B, 1558:16B, 1559:20B, 1560:30B, 1561:8, i Östergötlands handlingar (*ÖgH*) 1540:2, 1541:2, 1542:5, 1543:5, 1544:11, 1546:13, 1547:12, 1549:13, 1550:12, 1551:8, 1552:20, 1554:2, 1555:19.

Linköpings domkyrkas jordinnehav i Tjust finns, förutom i SmH, redovisade i ÖgH 1541:3, 1543:11, 1544:9 samt i SKHKA 72 (se SEL s 37 f).

Vadstena klostrets jordinnehav i Tjust finns, förutom i SmH, redovisade i ÖgH 1546:1, 1551:5 och 1552:13.

Tiondelängder finns för *hela Tjust* i SmH 1561:33, 1562:2, 1563:5, 1564:14, 1565:5, 1566:14, 1567:23, 1568:14, 1569:11 och 1570:1. Dessutom finns för *dekanhemmanen i Tjust* längder i SmH 1543:8 och 1544:4 samt för *Gårdserum* i ÖgH 1558:9.

Dessutom redovisas Gårdserums sn i ÖgH 1554:10, 1555:3, 1557:23 (rkp) och 1558:9. Tryserums socken redovisas i ÖgH 1555:13.

Förkortningar: källor och citerad litteratur

Käll- och litteraturhänvisningar sker genom användande av nedanstående *förkortningar* följda av 1) för källpublikationer med numrerade handlingar: handlingens *ordningsnummer* eller (om handlingarna inte är genomgående numrerade) *delnummer: ordningsnummer*, 2) i samtliga övriga fall: *sidnummer*.

- A 9   Registrum ecclesie Lincopensis, RA.
- A 14   Linköpings domkyrka, åtkomstbrev 1413–91 i vidimation, 1498, RA.
- A II 8   Avskrifter af Gamle Gårdsbref från Tjust utförda av Johan Petrelius, HUB.
- AF   Almquist J A, Frälsegodsden i Sverige under storhetstiden. 1–4. Sthlm 1931–76.
- AH   Almquist J E, Herrgårdarna i Sverige under reformationstiden. Sthlm 1960.
- AKjb   Anna Karlsdotters (Vinstorpaätten) jordebok 1552(?), FoR 10, KA.
- AL   Almquist J A, Den civila lokalförvaltningen i Sverige 1523–1630. 1–4. Sthlm 1917–23.
- ALD   Almquist J E, Lagsagor och domsagor i Sverige. 1–2. Sthlm 1954–55.
- AoE   Arv och eget-serien, KA.
- APS   Acta Pontificum Svecica. Acta cameralia. Utg av L M Bååth. I:1–2, I:II. Sthlm 1936–57.
- Arnell   Arnell E, Bidrag till biskop Hans Brasks lefnadsteckning. Sthlm 1904.
- ASoF   Arkiv, samhälle och forskning. Utg av Svenska Arkivsamtfundet. Lund 1953–.
- B 14, 15, 16   Lars Eriksson Sparres kopiebok, RA. Kopieböckerna, B 14–16, är troligen framställda mellan åren 1635 (ev 1628) och 1643 (Sjögren s 359 ff, Liedgren J i *Archivistica et Mediævistica* s 253, Scheffer C G U i *Arkivvetenskapliga studier* 4 s 331 ff).
- B 19   Äldre avskrifter ur medeltidshandlingar, RA.
- B 20   Nyare avskrifter ur medeltidshandlingar, RA.
- B 22   Rhyzelius A O, Linköpings Stifts-Krönika, LSB.

- B 23 Kihlström P, Linköpings stichts preste-chronika, LSB.
- BeReOr Underdånigt betänkande angående reglering af oregelbundenheter i rikets administrativa, judiciella, ecklesiastika och kommunala indelningar afgifvet den 9 oktober 1882. Sthlm.
- BeSRo Beiträge zur Geschichte der Stadt Rostock. 1–20. Rostock 1890–1941.
- BhS(-p) Bergshammarssamlingen (pergamensbrev), RA.
- BiS Bielkesamlingen, RA.
- Bio Biographica, RA.
- Bjarne Bjarne-Larsson G, Stadgelagstiftning i senmedeltidens Sverige. Sthlm 1994.
- BliA(-p) Blidstena bykista (pergamensbrev), Blidstena by, Västra Ed (se ASoF 2004:1–2 s 41 f). DK fot.
- BlekApp Pappersbrev i Blekhems arkiv. DK fot.
- BNJb Birger Nilssons (Grip) jordebok 1562, FoR 32, KA.
- BNBJb Birger Nilssons (Grip) och Brita Joakimsdotters (Brahe) Jordebok omkr 1561, VikS, E 2741.
- BockA(-p) Nämndemansgårdens gårdsarkiv (pergamensbrev), i enskild ägo (Anders Bockgård, Skrickerum, Valdemarsvik). DK fot.
- BromsSp Pergamensbrev, 1937 ägt av Gustav Broms, Sthlm, nu antagligen förkommet. DK fot.
- BSH Bidrag till Skandinaviens historia. Utg af C G Styffe. 1–5. Sthlm 1859–84.
- Ca 8 H J Sivers samling av äldre handlingar, autografer och antikviteter, VäsLB (se GoS 2003–04 s 24 n 11).
- C 4 Register över Karl Knutssons och drottning Katarinas jordabrev. – Brevförteckningen är sannolikt till större delen upprättad på 1450-talet men föreligger troligen i en avskrift (1470-talet?).
- C 8 Förteckning över Magdalena Karlsdotters (Bonde) arv efter Karl Knutsson, 1473. C-serien, RA. (se HT 1904 s 233 ff)
- C 15 Förläningsjordebok över Hannäs och Tryserumsnr, samt förteckning över landbor under Fågelvik, 1473–76. C-serien, RA.
- C 21 Förteckning över Gunhild Johansdotters (Bese) och Erik

- Turessons (Bielke) gods, 1514. C-serien, RA.
- C 23 Jordebok över Ivar Axelssons (Tott) modernegods, 1482. C-serien, RA.
- C 24 Jordebok och räkenskaper över Magdalena Karlsdotters (Bonde) gods, 1488–90. C-serien, RA.
- C 36 Jöns Ulfssons (Roos av Ervalla) jordebok, omkr 1498. C-serien, RA.
- C 40 Jordeboksanteckningar för gods tillhörigt personer av ätten Bese i Småland, Södermanland, Uppland, Västergötland och Västermanland, 1500-tal. C-serien, RA.
- C 44 Räkenskap för Tuna kungsgård, omkr 1500. C-serien, RA.
- C 45 Räkenskapsbok, ev tillhörig Johan Bese, 1480–1500-talets början. C-serien, RA.
- C 46 Räkenskapsbok, ev tillhörig Johan Bese, 1500-talets början. C-serien, RA.
- C 50 Strödda jordeboks- och räkenskapsanteckningar, 1400- och 1500-tal. C-serien, RA.
- C 56 Förteckning över jordabrev tillhöriga Gunhild Johansdotter (Bese, d 1553). C-serien, RA.
- Cnatingius et al Cnatingius B m fl, Gamleby kyrka, 3:e uppl. Vimmerby 1993.
- D 12 Vadstena klostets jordebok 1502, RA. Se även HH 16 och VaKlJb.
- DIt Gallén J, Det ”Danska itinerariet”. Franciskansk expansionsstrategi i Östersjön. Utg av J Lind. Helsingfors 1993.
- DV Vadstenadiariet. Latinsk text med översättning och kommentar. Utg av C Gejrot. Sthlm 1996.
- DK Diplomatariekommittén(s samlingar), RA (Svenskt diplomatarium).
- DMS Det medeltida Sverige.
- DMS 1:8 – – – 1:8: Uppland, Fjädrundaland: Simtuna och Tors-tuna härad. Sthlm 1994.
- DMS 2:1 – – – 2:1: Södermanland, Tören, Sthlm 2002.
- DMS 2:2 – – – 2:2: Södermanland, Hölebo och Rönö, Sthlm 2006.
- DMS 4:1 – – – 4:1: Småland, Möre: Norra och Södra Möre och

- Kalmar stad. Sthlm 1987.
- DMS 4:2 – – – 4:2: Småland, Handbörd och Stranda. Sthlm 1990.
- DMS 4:3 – – – 4:3: Öland. Sthlm 1996.
- DMS 4:4 – – – 4:4: Småland, Aspeland, Sevede och Tuna län. Sthlm 1999.
- DoSk Dovring F, De stående skatterna på jord 1400–1600. Lund 1951.
- DRA(-p) Danska Rigsarkivet (pergamentsbrev). DK fot.
- DNorc Nordén A, Norrköpings medeltid. Ett Diplomatarium Norcopense. Sthlm 1918.
- DS Diplomatarium Suecanum. Utg af J G Liljegren m fl. I–. Sthlm 1828–.
- E Enskilda arkiv, RA.
- E 1986 Axel Eriksson (Bielke) och hans maka Elsa Posse, Affärs- och arvshandlingar, BiS, RA.
- E 2006 Strödda handlingar rörande medlemmar av adliga ätten Bielke, BiS, RA.
- E 5102 Förteckning över Mauritz Posses efterlämnade arkiv, upprättad 1703–04 (SoH 1988 s 2), PosseS, RA.
- EEKb Erik Erikssons d ä (Gyllenstierna) kopiebok (se HT 1942 s 80 f), VHAA:s dep, RA.
- EK 1:10 000 Ekonomisk karta för Sverige. Skala 1:10 000. Se *Kartor* nedan.
- EÄ Elgenstierna G, Den introducerade svenska adelns ättartavlor. I–IX. Sthlm 1925–36.
- Fc 5 Rhezelius J, Collectanea antiquitatum in Oelandia et Smolandia A:o 1634, KB.
- Ferm Ferm O, De högadliga godsens i Sverige vid 1500-talets mitt. Sthlm 1990.
- FMU Finlands medeltidsurkunder. Utg genom R Hausen. I–VIII. Helsingfors 1910–35.
- FoR Frälse- och rustjämslängder, KA.
- Fritz Fritz B, Hus, land och län. 1–2. Sthlm 1972–73.
- Fv Fornvännen. Sthlm 1906–.
- G VIIa:23 Rannsaking angående skattehemman 1689–90 ('Faste-

- brevsvolymen', se KLÅ 1943), Kalmar landskontor, VLA.
- Gardell Gardell S, Gravmonument från Sveriges medeltid. I: Text. Gbg 1945.
- Gen Genealogica, RA.
- GiBr Brev ur askan. De i slottsbranden 1697 eller på annat sätt förlorade miscellaneabreven enligt äldre arkivförteckningar, Johan Peringskiölds anteckningar m m. Utg av H Gillingstam. Sthlm 1996.
- GiOV Gillingstam H, Åtterna Oxenstierna och Vasa under medeltiden. Sthlm 1952–53.
- GoS Gård och Släkt. Tryserum-Hannäs kulturhistoriska stiftelses årsbok 1996–.
- GR Konung Gustaf I:s registratur. Utg genom V Granlund m fl. 1–29. Sthlm 1861–1916.
- GrFm Grönblad E, Nya källor till Finlands medeltidshistoria. Kbh 1857.
- GXV3 Handlingar angående prästerskapets inkomster 1695–96, Östergötlands landskontor, VLA.
- GöHoA Göta hovrätts arkiv, VLA.
- HalKyA Hallingebergs kyrkoarkiv, VLA.
- Havton Erik Havtons samlingar vol 1–85, VäLB.
- HBR Biskop Hans Brasks registratur. Textutgåva med inledning av H Gunneng, SFSS Serie 1.85, Up 2003. – Se även Kh 53.
- HBSb Biskop Hans Brasks släktbok. Utg av Personhistoriska Samfundet genom H Gillingstam och G Setterkrans. Sthlm 1970.
- HH Historiska handlingar.
- HH 4 – – – 4: Förteckning 1) på pergamentshandlingar i Säfstaholms arkiv, 2) öfver handskriftssamlingen på Wiks sätesgård i Uppland. Sthlm 1864.
- HH 13 – – – 13:1: Konung Erik XIV:s nämnds dombok. Utg genom C Silfverstolpe. Sthlm 1884.
- HH 16 – – – 16:1: Vadstena klosters jordebok 1500 jämte tillägg ur klostrets äldre jordeböcker m m. Sthlm 1897. – Se även VaKlJb.
- HjortedKyA(-p) Hjorteds kyrkoarkiv (pergamensbrev), VLA.

HoTrys	Hofrén M, Tryserum. Några kapitel ur Tryserums och Fågelviks historia. Västervik 1957.
HSH	Handlingar rörande Skandinaviens historia.
HSH 4	- - - 4: Kronologiskt register öfver tryckta handlingar i svenska historien. Försättning af 3. afdelningen som innehåller handlingar ifrån 1385 till och med 1400. Sthlm 1817.
HSH 28	- - - 28, bihang: Förteckning på Pergamentsbref, som finnas i Strengnäs Gymnasii Bibliothek. Sthlm 1847.
HSH 36	- - - 36, bihang: Förteckning å pergaments-handlingar i Säfstaholms arkiv. Sthlm 1855.
HT	Historisk tidskrift. 1881–.
HultaA(-p)	Hulta bykista (pergamentsbrev), Hulta by, Västra Ed (se ASoF 2004:1–2 s 39 f). DK fot.
HUB(-p)	Helsingfors universitetsbibliotek (-pergamentsbrev). DK fot.
J 165	Småländska tingsprotokoll förda av fogden Mickel Siffridsson 1567–1605 (KLÅ 1943 s 91–93), LSB.
Jacobsson	Jacobsson C, Höggotisk träskulptur i gamla Linköpings stift. Visby 1995.
Jordanes	Jordanes, Getica. Om goternas ursprung och bedrifter. Utg genom A Nordin, Sthlm 1997.
KA	Kammararkivet, RA.
KaHe	Kalmar stifts herdaminne 1–5. Utg av B Olsson och O Bexell. Kalmar 1951–80.
Karlskrönikan	Nya eller Karlskrönikan. Utg af G E Klemming. SFSS 17:2. Sthlm 1866.
KB	Kungliga biblioteket.
Kbr	Kungligt brev.
Kh 53	Biskop Hans Brasks kopiebok, LSB. – Se även HBR.
Kh 54	Linköpings domkyrkas kopiebok (‘pappersregistret’), LSB.
KKA	Kammarkollegii arkiv.
KL	Kulturhistoriskt lexikon för nordisk medeltid 1–22. Malmö 1956–78.
KLÅ	Kalmar län. Årsbok för kulturhistoria och hembygdsvård. (Tidigare kallad Meddelanden från Kalmar läns

538 Förkortningar

- fornminnesförening). 1898–.
- KNJb Kerstin Nilsdotters (Grip) jordebok, omkr 1538, Bio, G 31.
- Koit Koit J, Rannsakningen om halvfrälset i Småland omkring 1575. Släkt- och gårdshistoriska anteckningar. Sthlm 1953.
- KrappS(-p) Krapperupsamlingen (pergamentsbrev), LUB.
- Lagerstedt Lagerstedt T, Den civila lokalförvaltningens gränser 1630–1952. Meddelanden från kulturgeografiska institutionen vid Sthlms universitet, nr B 24. Up 1973.
- LaMV Larsson L-O, Det medeltida Varend. Studier i det småländska gränslandets historia fram till 1500-talets mitt. Lund 1964, nytryck Växjö 1975.
- LBH Linköpings biblioteks handlingar.
- Lindqvist Lindqvist G och Lundh S, Gamleby kyrka. Linköpings stifts kyrkor. Korta vägledningar utgivna av Linköpings stifts kyrkobeskrivningskommitté. Västervik 2007.
- LmV Lantmäteriverkets arkiv.
- Lofta kyrka Sjögren T, Lofta kyrka. Linköping 1994.
- Lovén Lovén Ch, Borgar och befästningar i det medeltida Sverige. VHA AH. Sthlm 1996.
- LSB(-p) Linköpings Stiftsbibliotek (pergamentsbrev).
- LUB Lunds universitetsbibliotek.
- LundA(-p) Lunda bykista (pergamentsbrev), Lunda by, Gladhammar. DK fot.
- LuSS Lundholm K-G, Sten Sture den äldre och stormännen. Lund 1956.
- Mattisson Mattisson A-C, Medeltida nordiska borg- och sätesgårdsnamn på –holm. Up 1986.
- MBv Medeltidens bildvärld (bilddatabas, SHM), <http://medeltidbild.historiska.se> (2008 6/10).
- Melefors Melefors E, Ingemund Puke i Rödsten – en medeltidsbonde. Ur Language – the Time Machine. Papers in Honour of Bengt Odenstedt on the Occasion of his Sixtieth Birthday July 21 1992 (s 77–86). Umeå 1992.
- MGb Margareta Grips bok, RAkop.
- Moberg Moberg L, Ortnamnen i Tjust, Gamleby 1947.

MoNo	Klackenberg H, Moneta nostra. Monetarisering i medeltidens Sverige. Sthlm 1992.
MoskvaHM(-p)	Historiska Museet, Moskva (pergamentsbrev). DK fot.
MS	Medeltidsstaden. 1–73. RAÄ/SHM 1976–90.
MU	Meklenburgisches Urkundenbuch. 1–25. Schwerin 1863–1977.
NBJb	Nils Bossons (Grip) jordebok, omkr 1510, SkS, E 8928, RA.
NM(-p)	Nordiska museet (pergamentsbrev).
NMH	Nordiska museets handlingar.
NoB	Namn och Bygd. Tidskrift för ortnamnsforskning. 1913–.
NoVaKl	Norborg L A, Storföretaget Vadstena kloster. Lund 1958.
Nygren	Nygren E, Registra ecclesie lincopensis. LBH, ny serie 3, 4. Linköping 1941, 1944.
Odensvi kyrka	Odensvi kyrka, utgiven av Odensvi hembygdsförening. [1997?]
OdensviKyA	Odensvi kyrkoarkiv, VLA.
Petersen	Petersen C-G, Socknar och gårdar i Tjust, Västervik 2001.
Petersson	Petersson H, Hjorted i södra Tjust. Ur en smålandssockens hävder. Västervik 1970.
PHT	Personhistorisk tidskrift. 1898–.
PosseS	Possesamlingen, RA.
PRFSS	Privilegier och resolutioner för Sveriges städer. I–III. Sthlm 1927–39.
ProcBir	Acta et processus canonizacionis beate Birgitte. SFSS, serie 2, band I. Utg av I Collijn. Up 1924–31.
ProcNic	Sankt Nikolaus av Linköping kanonisationsprocess. Efter en handskrift i Florens utgiven med inledning översättning och register. Utg av T Lundén. Sthlm 1963.
RA(-p, -pp)	Riksarkivet (pergamentsbrev, pappersbrev).
RAkopS	Riksarkivets kopiesamling.
RAKrS	Riksarkivets kart- och ritningssamling.

540 Förkortningar

RApDRA	Pergamentsbrev överförda från danska rigsarkivet, RA.
RAÄ	Riksantikvarieämbetets fornlämningsregister till ekonomiska kartan. – Hänvisning sker till socken och fornlämningsnummer.
RAämbA	Riksarkivets ämbetsarkiv.
Retsö	Retsö D, Länsförvaltningen i Sverige 1434–1520, Sthlm 2006.
Rosén	Rosén J, Studier kring Erik XIV:s höga nämnd. SKHVL LI. Lund 1955.
Rosman	Rosman H, Bjärka-Säby och dess ägare. 1–3. Up 1923–27.
Rydström	Rydström A m fl, Boken om Tjust 1–7. Västervik 1907–28.
Rääf	Rääf L F, Samlingar och Anteckningar till en beskrivning öfver Ydre Härad i Östergötland. 1–5. Linköping 1856, Örebro 1859–65, 1875.
Rött nr	Serien Röda nummer, KA.
S 48	Takmålningar i Östgötska och Småländska kyrkor, kopierade av C S Graffman, KB.
SA	Sturearkivet, RA.
SBL	Svenskt biografiskt lexikon 1–. Sthlm 1918–.
Schück	Schück, H, Engelbrektskrönikan. Tillkomsten och författaren. VHAAH. Sthlm 1994.
SD	Svenskt diplomatarium från och med år 1401. Utg genom C Silfverstolpe och K H Karlsson. I–IV:1–2. Sthlm 1875–1904.
SDbR	Strödda domböcker och rättegångshandlingar, RA.
SDHi	B E Hildebrands samlingar till Svenskt Diplomatarium vol 1–7, VHAA:s dep, RA.
SEL	Schück H, Ecclesia Lincopensis. Studier om Linköpingskyrkan under medeltiden och Gustav Vasa. Sthlm 1959.
SFSS	Samlingar utgivna av svenska fornskriftssällskapet. Sthlm 1844–.
SFSS 245	– – – 245: Vadstena klosterns två äldsta jordeböcker. Utg av Anna Larsson. Up 1971. = D 11, se VaktJb.
SGL	Samling af Sweriges gamla lagar. 1–13. Sthlm och Lund 1827–77.

- SGL 10   -- -- 10, Konung Magnus Erikssons landslag. Utg av C J Schlyter. Lund 1862.
- ShS(-p)   Säfstaholmssamlingen (pergamentsbrev), RA.
- Sivers   Sivers, H J, Westerwiks stads historia och beskrifning, uti trenne delar författad. Linköping 1758.
- Sjögren   Sjögren P, Släkten Trolles historia intill år 1505. Up 1944.
- SjS(-p)   Sjöholmssamlingen (pergamentsbrev), RA.
- SkäHist   Schück A, Skänninge stads historia. Linköping 1929.
- SKHRA   Strödda kamerala handlingar, RA.
- SKHVL   Skrifter utg av Kungl Humanistiska Vetenskapssamfundet i Lund.
- SKOAU   Skrifter utg genom Ortnamnsarkivet i Uppsala.
- SkS   Skoklostersamlingen, RA.
- SLÅ   Släktforskarnas årsbok. Utg av Sveriges släktforskarförbund. Sthlm 1988–.
- Sm   Smålands runinskrifter. Granskade och tolkade av R Kinander. Sthlm 1935–61.
- SmH   Smålands handlingar, KA.
- SMP   Sveriges medeltida personnamn 1–. Up 1967–.
- SMR   Svenska medeltidsregester. Förteckning över urkunder till Sveriges historia 1434–1441. Utg av S Tunberg. Sthlm 1937.
- SMV   Raneke J, Svenska medeltidsvapen 1–3. Lund 1982–85.
- Småland   Småland, landskapets kyrkor. Sockenkyrkorna – kultur- arv och bebyggelsehistoria. Utg av M Ullén. Sthlm 2006.
- SNA   Sveriges Nationalatlas. 1990–96.
- SoH   Släkt och Hävd. Utg av Genealogiska föreningen, Sthlm 1950–.
- SOÖg   Ortnamnen i Östergötlands län. SKOAU, Serie A: Sveriges ortnamn, Up 1982–.
- SRP   Svenska riks-archivets pergamentsbref från och med år 1351. Förtecknade med angifvande af innehållet (av N A Kullberg). I–III. Sthlm 1866–1872.
- SRPp   Svenska Riksarchivets pappershandlingar 1351–1400. Förtecknade med angifvande af innehållet (av L M V Örnberg). Sthlm 1887.

542 Förkortningar

SRS	Scriptores rerum Svecicarum medii aevi. I–III. Up 1818–76.
SS	Sandbergiska samlingen, KA.
StafA	Stafsundsarkivet, RA.
St:a Gertrud	Västerviks S:t:a Gertruds kyrka. En kort vägledning. Utan år och ort.
Strid	Strid, J-P, Skenstad – en försvunnen by i Lofta socken i Småland. Ortnamnssällskapets i Uppsala årsskrift 1983 s 70–84.
StrLB(-p)	Strängnäs läroverksbibliotek (-pergamentsbrev). DK fot.
StTb	Stockholms stadsböcker från äldre tid: I:1–: Stockholms stads tänkeböcker 1474–. Utg genom E Hildebrand m fl. Sthlm 1917–. – Hänvisning sker till StTb och avser den volym som motsvaras av det årtal som anges i notisen.
Sture-krönikorna	Nya krönikans fortsättningar eller Sture-krönikorna. Utg af G E Klemming. SFSS 17:3. Sthlm 1867–68.
SU	Styffe C G, Skandinavien under unionstiden, 3:e uppl. Sthlm 1911.
SvHoA	Svea hovrätts arkiv, RA.
SvK	Sveriges Kyrkor. Konsthistoriskt inventarium. Utg av Sigurd Curman m fl.
SvK 192	– – – 192: Medeltida träkyrkor. Del 1, av M Ullén. Sthlm 1983.
SVSL	Skrifter utgivna av Vetenskapssocieteten i Lund.
Säs(-p, -pp)	Säfstaholmssamlingen (-pergamentsbrev, -pappersbrev), RA.
TjHdA	Norra och Södra Tjusts häradsrätts arkiv, VLA.
TjHdAp	Avskrifter av medeltida pergamentsbrev, TjHdA. DK fot.
Tjustbygden	Tjustbygden, årsbok utg av Tjustbygdens kulturhistoriska förening 1926–. (Tidigare kallad Meddelande: Tjustbygdens kulturhistoriska förening /1926–76/ och Årsbok utgiven av Tjustbygdens kulturhistoriska förening /1977–95/).
Törnsfalls kyrka	Törnsfalls kyrka, Linköpings stifts kyrkor. Västervik 2003.

- U 269 a Åke Bengtsson Färlas förteckning över Jöran Åkessons (Tott) jordabrev, daterad Eka den 12 april 1572, UUB.
- ULA Landsarkivet i Uppsala.
- UUB(-p,-pp) Uppsala universitetsbibliotek (pergaments-, pappersbrev).
- UUB C 32 Vadstena klostrets uppbörds- och räkenskapsbok 1465/66, UUB (se HH 16).
- ValdJb Kong Valdemars jordebog. Utg av S Aakjær. Kbh 1926–43.
- VaKlJb Vadstena klostrets jordeböcker: 1447 och 1457, D 11, RA. – 1466 (uppbördsbok). C 32, UUB. – 1473, KA. – 1502, D 12, RA. (NoVaKl s 13 ff) – Se även HH 16 och SFSS 245.
- VHAA Kungl Vitterhets Historie och Antikvitets Akademien.
- VHAAH Vitterhetsakademiens handlingar.
- VidaA(-p) Vida gårdsarkiv (pergamentsbrev), Nya Vida, Lofta (se ASoF 2004:1–2 s 40 f). DK fot
- VikS(-p) Viksamlingen (pergamentsbrev), RA.
- VinsJb ”Vinsarpsjordeboken”, Magdalena Karlsdotters (Bonde) jordebok, 1494. UUB.
- Vinäsk Karta visandes ’huru Vinäs, Stensnäs och Stenborum äre belägne’, omkr 1640, Bio, Gyllenstierna (kartavd, mellanformat), RAKrS.
- VLA(p, -pp) Landsarkivet i Vadstena (pergaments-, pappersbrev).
- VreS Vretstorpssamlingen, A II:1, jordabrevsförteckning över brev i Moritz Birgerssons (Grip) kvarlåtenskap, 1605, ULA.
- VrångA Vrångvalls gårdsarkiv (pergaments-, pappersbrev), Vrångfall, (-p, -pp) Locknevi (se ASoF 2004:1–2 s 42 f).
- VäHist Dalgren L och Lindberg F, Västerviks historia 1–2, Västervik 1933.
- VäLB(-p) Västerviks läroverksbibliotek (pergamentsbrev), nuv Kunskapskällans forskningsbibliotek, Västerviks gymnasium.
- VäsLB(-p, -pp) Västerås läroverksbibliotek (pergaments-, pappersbrev).
- X 1 Rasmus Ludvikssons slägtaflor, UUB.

544 Förkortningar allmänna

X 240	Handlingar, släktvis ordnade, UUB.
X 255d	Handlingar rörande släkten Bielke, 1500-tal, UUB.
ÅDkySB	Åbo domkyrkas svartbok. Utg genom R Hausen. Helsingfors 1890.
ÅHPK	Provinskontorets årshandlingar, KKA.
Åmark	Åmark M, Sveriges medeltida kyrkklockor. Bevarade och kända klockor. Sthlm 1960.
ÆDA	De ældste danske archivregistraturer. Utg av Det kongelige ske selskab for fædrelandets historie og sprog. Kbh 1854–1910.
ÄK	Äldre kommittéer, RA.
ÄSF	Äldre svenska frälseläkter. 1–. Sthlm 1957–.
ÖgH	Östergötlands handlingar, KA.

Förkortningar, allmänna

*	se s 10
anm	anmärkning
aoe, -kvarn	arv- och eget-hemman (landbo), -kvarn
askl, -t, -uj, -äng	Askeby kloster-hemman (bonde), -torp, -utjord, -äng
avskr	avskrift
bla	bland annat (andra)
ca	cirka
d	död
de, -kvarn, -t, -uj, -ållhus, -äng	dekan-hemman (landbo), -kvarn, -torp, -utjord, -ållhus, -äng
d v s	det vill säga
d y	den yngre
d ä	den äldre
etc	etcetera

f	fodring; folio, r(ecto) anges normalt inte, v(erso) däremot alltid
f, ff	följande sida/sidor
f Kr	före Kristus
fot	fotostat(-samling)
fr, -nybygge, -t frman	frälse-hemman (landbo), -nybygge, -torp frälseman
Gbg	Göteborg
gd	gård
hd, -r	härad, härader
hdshövd	häradshövding
inv	inventarienummer
jb	jordebok
jfr	jämför
Kbh	København
KLM	Kalmar läns museum
km	kilometer
kop	kopia
kpg	köping
kr, -nybygge, -t, -tomt, -uj, -äng, -ö	krono-hemman (landbo), -nybygge, -torp, -tomt, -utjord, -äng, -ö
ky, -holme, -ström, -t, -uj, -ållhus, -äng	kyrko-hemman (landbo), -holme, -ström, -torp, -utjord, -ållhus, -äng
kyherde	kyrkoherde
m	meter
m m	med mera
n	not
nr	nummer
nuv	nuvarande

546 Förkortningar allmänna

odat	odaterad
omkr	omkring
or	original
p	pergamentsbrev
pb, -t, -uj	prebende-hemman (bonde), -torp, -utjord
pd	pund
pn	penning
pp	pappersbrev
r	recto (se f, folio)
rd	rättardöme
rdr	riddare
resp	respektive
s	sida
SHM	Statens historiska museum
sk, -kvarn, -nybygge, -t, -uj, -äng	skatte-hemman (bonde), -kvarn, -nybygge, -torp, -utjord, -äng
s k	så kallad(e)
skp	skäppa
sn, -r	socken, socknar
sp	spann
st	stycken
Sthlm	Stockholm
sä, -kvarn -t, -uj, -äng	sämje-hemman (bonde), -kvarn, -torp, -utjord, -äng
t ex	till exempel
tl	tiondelängd
tna (tnr)	tunna (tunnor)
t o m	till och med
tr	tryckt
u d	utan datum
uj	utjord
utg	utgiven
Up	Uppsala

u å	utan år
v	verso (se f, folio)
vakl, -uj, -äng	Vadstena kloster-hemman (landbo), -utjord, äng
vid	vidimation
vol	volym
vpn	väpnare

Kartor

Ekonomisk karta för Sverige (EK 1:10 000). Skala 1:10 000.

Enligt hänvisning för resp ort (jfr s 10 Kalmar län: flygfotograferingen utförd 1938, kartläggningen slutförd 1941; ny reviderad edition publicerad 1980–82, flygfotograferingen utförd 1976–78.

Topografisk karta över Sverige. Skala 1:50 000.

6 G Vimmerby NO, NV.

7 G Västervik NO, NV, SO, SV.

7 H Loftahammar NV.

8 G Norrköping SO, SV.

8 H Arkösund SV.

Kartbladen rekognoscerade 1992 och 1996–97, reviderade 1993 och 1999–2002.

Generalstabens karta över Sverige 1881. Skala 1:100 000.

36 Vimmerby, 37 Västervik, 45 Linköping, 46 Valdemarsvik.

Kartbladen uppmätta 1876–78.

Svenska Orter. Atlas över Sverige med ortbeskrivning. Utg av Generalstabens litografiska anstalt. Sthlm 1932–52.

Karttillstånd: © *Lantmäteriverket. Ur Geografiska Sverigedata, översiktskartan. Dnr 106-2004/188.*

Ortregister

Ortregistret är delat i två avdelningar: I *Orter i Tjust* och II *Övriga orter*. I det förra är ortnamnen alfabetiskt ordnade, i det senare regionalt (men alfabetiskt inom varje större område). Ortnamnen inom parentes är sockenangivelse, varvid 1500-talets kamerala indelning avses (som regel anges dock även senare förändringar). Då en sockens eller ett härads namn i framställningen utnyttjats enbart för lägesbestämning, har det inte införts i registret. De kursiverade siffrorna anger var den utförliga beskrivningen av orten i fråga finns. Om en ort förekommer flera gånger på samma sida, har det inte anmärkts särskilt. Sjöar, vattendrag och vissa naturnamn anges utan sockenangivelse. För förkortningar och * se s 544 ff.

I Orter i Tjust

- *Aardz (Dalhem) 332, 348
- *Aartræde (Gladhammar) 53, 274
- *Alanäss (Lofta) 230, 234, 257
- Alboga (Ed, nu i Västra Ed) 358 f, 393
- Aleglo (Lofta, nu i Loftahammar) 88, 230 f, 234, 237, 265, 277, 310, 367, 404, 405
- Algutstorp (Blackstad) 151, 529
- *Algutx engh (Lofta) 292, 371
- Almvik (Törnsfall) 162 ff, 216 f, 218, 275, 277, 525
- Alång (Lofta) 230
- Andersbo (Blackstad) 151
- *Andrisamale (Ed) 359, 399
- Ankarsrum (Hallingeberg) 108, 117, 118
- Annerössle (Gladhammar) 53, 88
- Anvedebo (Hallingeberg) 108, 122
- Arnö (Tryserum) 375, 463, 476, 477
- Askerum (Lofta, nu i Loftahammar) 89, 232, 234, 310, 404, 405
- Askö, Lilla (Ed, nu i Loftahammar) 220, 232, 357, 359, 372, 380
- Askö, Stora (Ed, nu i Loftahammar) 220, 357, 359, 475, 477, 478
- Averum (Lofta) 233, 277, 367
- Aveslätt (Törnsfall) 164
- *Bagetorp (Gårdserum) 438, 442
- *Baggabodhom (Ed) 241, 359
- Baggetorp (Gamleby) 185 ff, 216, 217
- Baldersberg (Ukna) 371, 413
- Baldserum (Gamleby) 188, 280
- Bankeböte (Tryserum) 375, 463 f, 472, 475, 476, 478
- Bankestad (Ed) 359 f, 371, 405
- *Barnagyl (Ed) 364, 371, 405
- Basebo (Hjorted) 34
- *Bashulte (Hallingeberg) 108, 130
- Bastorp (Gårdserum) 405, 438 f, 442
- *Bekkiholt (Tryserum) 468, 475, 476
- *Bellaström (Hjorted) 34
- Bergebo (Gladhammar) 51, 52, 59, 78, 89
- *Bergh (Dalhem) 72, 332 f, 351, 477
- Bergsjön 459
- Bergslyckan (Västerviks stad) 519
- Besdalen (Tryserum) 375, 468
- *Bierckeberg (Odensvi) 311
- *Bildastad 219, 255
- *Birkewik (Lofta) 233, 234
- *Biörnsmåla (Törnsfall) 165, 277
- *Biörnstorp (Ed) 364, 386
- Bjulebo (Gladhammar, nu i Västrum) 51, 59, 88
- Bjursund (Lofta) 233 ff, 294, 405
- Bjurvik (Hjorted) 34, 529
- Bjärka (Blackstad) 151, 529

- Bjärka (Gamleby) 69, 188 *f*, 218, 254, 277, 477
- Bjärkebo (Hannäs) 502
- Björka (Ed) 189 355, 364 *f*, 371, 398, 405, 529
- Björka (Locknevi) 136, 139
- *Björkeberga (Odensvi) 529
- Björkebo (Hannäs) 477
- Björkhult (Hjorted) 34 *f*
- Björkhult (Locknevi) 136, 140
- Björkstubbe (Ed) 365, 406
- Björkstubbegårdet (Ed) 365
- Björkö (Lofa, nu i Loftahammar) 235, 310
- Björnhuvud (Gladhammar, nu i Västrum) 51, 59, 88
- Björnsbo (Tryserum) 468 *f*, 475, 476, 478
- Björnsund (Lofa, nu i Loftahammar) 310, 404
- Björnvarp (Tryserum) 375, 463, 469 *f*, 475, 476, 477, 482, 483
- Blackstad (Blackstad) 97, 151 *f*, 529
- Blackstads sn 21, 24, 149–59
- Blanka (Hjorted) 35
- *Blegdefall (Hjorted) 35
- Blekhem (Törnsfall) 125, 165 *f*
- Blidstena (Ed) 365 *f*, 482
- Blägdeshön 20
- Boarum (Hjorted) 35
- Bockrössle (Odensvi) 311
- Boda (Hallingeberg) 109, 119, 128, 163, 218, 311
- Boda (Lofa) 199, 235
- Boda (Odensvi) 311
- Boda (Tryserum) 435, 463, 470, 489, 492
- Bodsgård (Gårdserum) 241, 405, 438, 442 *f*, 450
- Bogöl 454
- Bokalla (Lofa) 88, 235 *f*, 294, 299
- Bolhult (Hjorted) 35 *f*
- Bondetorp (Törnsfall) 166
- *Bondkrøk (Tryserum) 470 *f*, 475
- Borghult (Hallingeberg) 109
- Borgö (Västerviks stad) 522
- Borsnäs (Lofa) 199, 236, 265
- *Bosquærn (Gårdserum) 442, 443
- Botorp (Gladhammar) 60, 88
- Botorp (Hjorted) 36, 40
- Botorp (Ukna) 371, 413
- Botorpsström 20, 60
- *Bradz eng (Tryserum) 471
- Brandsgöl 454
- Branthäll (Gårdserum) 443
- Brantsbo (Hannäs) 501, 502 *f*
- *Bredagårde (Västerviks stad) 518
- Bredal (Ed, nu i Östra Ed) 274, 314, 357, 366 *f*, 375, 397, 405, 475
- Bredal (Hannäs) 371, 477, 478, 492, 503 *f*
- Bredalsgårdet (Ed) 366
- *Bredalöt (Lofa) 292
- Bredglo (Hjorted) 36
- Bredvassa (Ed) 241, 367 *f*, 368, 391, 405
- Bredvassa (Lofa, nu i Loftahammar) 23, 91, 206, 236 *ff*, 238, 261, 265, 277, 285, 310, 326, 333, 353, 367, 404, 405, 459
- Brevik (Ed) 368, 372, 397, 405
- Broby (Ed) 368, 406
- Broddebo (Gårdserum) 443 *f*, 475, 477
- Brogården (Västerviks stad) 518
- Bromåla (Hallingeberg) 109
- Brotorp (Gårdserum) 444, 458
- Brotorp (Hallingeberg) 110
- *Brunslfwit (Locknevi) 146
- Bryggängen (Lofa) 292
- Brånefall (Odensvi) 311
- Brånestad (Lofa) 69, 238, 477
- Bråstorp (Gårdserum) 444
- Brändemåla (Ed, nu i Östra Ed) 357, 368, 405
- Bränneblägde (Hjorted) 36 *f*, 44
- Buttorp (Dalhem) 333, 351
- Bysjön 155
- Byvik (Lofa, nu i Loftahammar) 234, 238 *f*, 264, 265, 277, 310, 367, 404, 405
- Bågvik (Lofa, nu i Loftahammar) 88, 199, 234, 239 *f*, 310, 368, 404, 405

550 Ortregister

- Bålebo (Ed) 369
Bålebo (Tryserum) 369, 405, 471, 475, 476, 478, 500
Bållelid (Tryserum) 472, 475, 476, 478
Båtsjön 20, 448
Bäckaskog (Ed, nu i Östra Ed) 357, 369
Bällsjö (Ed) 369
Bällsjön 386, 392
Böljerum (Gladhammar) 60 f, 72, 179, 274, 314, 475, 477
Böllerum (Locknevi) 136 f, 137, 139
Bönemåla (Ukna) 413 f
Börsebo (Gårdserum) 444
- Dagsberg (Hannäs) 505
Dagsbo (Gladhammar, nu i Västrum) 51, 61 f, 69, 72, 475, 477
Dalen (Tryserum) 470
Dalhem (Dalhem) 332, 333, 343, 529
Dalhems sn 20, 332–56, 373
Degernäs (Ukna) 415, 431
*Digrakil (Ed) 370, 399
Djupedal (Gamleby, nu i Överum) 183, 189, 331
Djupkällan (Ed) 370, 406
Djursnäs (Ed, nu i Västra Ed) 88, 369 f, 392, 393, 396, 408
Dockrössle (Gladhammar) 62, 88
Domra (Dalhem) 131, 333 f, 475, 477
Draget (Ed, nu i Östra Ed) 357, 370, 405
Dramstorp (Locknevi) 137, 139
Dråpstad (Lofta) 240 f
Dröppshult (Törnsfall) 166, 529
Dröppstad (Hallingeberg) 89, 110, 118, 119
Dunketorp (Gårdserum) 371, 444 f, 475
Duvekulla (Törnsfall) 41, 114, 165, 166 f, 180
*Dwgedall (Ed) 370, 406
Dvärgstad (Gamleby) 189 f, 193, 275
*Dyllenäs (Ed) 370, 371
Dynestad (Hallingeberg) 110 f
Dynestad (Lofta) 241 f, 274, 275
- *Dytemåla (Ed) 367, 370
Dövestad (Blackstad) 152, 331, 529
- Ed (Ed) 295, 367, 364, 370 ff, 406, 529
*Edboo lötum (Ed) 371, 372
*Edhboo quarn (Ed) 358, 371, 372, 404, 405
Eds sn 17, 21, 25, 26, 356–412, 365, 366, 404, 406, 472
Eds sn, Västra 357
Eds sn, Östra 357
'Edsskären' 263, 359, 380, 386, 400
Edsviken 20
Edsån 386, 392
Eka (Odensvi) 326
Eke (Gamleby) 190, 200, 204, 518
Ekeby (Lofta) 242, 294
Ekevik (Ukna) 415 f, 475, 477
Ekenäs (Gladhammar) 62 f
Ekestorp (Odensvi) 311, 321
Ekhult (Hjorted) 37, 529
Ekhult (Lofta) 242, 299
Ekhult (Ukna) 415
Eknö, Västra (Gladhammar, nu i Västrum) 51, 63
Eknö, Östra (Gladhammar, nu i Västrum) 51, 63
Eldslösa (Gamleby) 190
Eneby (Odensvi) 274, 275, 314 f
Enestorp (Gamleby) 191
Eriksberg (Tryserum) 472, 498
*Eskawarp (Tryserum) 230, 233, 237, 239, 250, 257, 264, 267, 279, 281, 288, 289, 306, 367, 370, 375, 379, 387, 390, 408, 472 f, 475, 476
*Estæng (Gladhammar) 80
- Falerum (Gårdserum) 445 f
Falkemåla (Gladhammar, nu i Västrum) 51, 63, 86, 88
Fallå (Törnsfall) 167, 529
Fallvik (Odensvi) 316
Falsterbo (Hjorted) 37
Fedela (Dalhem) 331, 335, 354
*Finiamola (Gårdserum) 446, 475
*Finnestorp (Dalhem) 335

- Finntorp (Tryserum) 472
 Fisksätter (Hallingeberg) 108, 111,
 123, 165, 166, 529
 Fivelsbo (Gårdserum) 446
 Flatvarp (Ed, nu i Loftahammar) 357,
 372, 478
 *Flodha skogh (Hjorted) 43
 *Flogerde (Gårdserum) 442
 *Flothøø (Ed) 372, 386, 387, 405, 411
 *Fluda ström (Gladhammar) 73
 Flugenas (Dalhem, nu i Överum) 331,
 332, 338
 Flygshult (Hjorted) 37
 Fläggestad (Ed) 373, 405
 *Flæskiathorp (Ukna) 418, 426
 Forsaström 444, 446
 Forsebo (Gladhammar, nu i Västrum)
 51, 63, 88
 Forsby (Ed) 338, 348, 349, 366, 373,
 391, 405, 406, 469, 477, 478, 482
 Forserum (Ed) 373 f
 Forserum (Lofta) 241, 242
 Friggestorp (Gårdserum) 371, 446 f
 Friholmen (Lofta) 305
 Frö (Odensvi) 316
 Fröjerum (Yxnerum) 294, 371, 514 f
 Frösvi (Blackstad) 152
 Fuld (Ukna) 405, 418 f, 451, 529
 *Fykælle (Ed) 374, 406
 *Fyruæng (Lofta) 292
 Fåfalla (Hannäs) 475, 478, 505
 Fågelvik (Tryserum) 21, 25, 375, 463,
 470, 472, 473–78, 479, 482, 483, 485,
 486, 487, 489, 493, 496, 497, 501, 507
 Fågöl 64
 Fårhult (Gladhammar) 64, 97, 101,
 529
 Färö (Lofta) 242 f, 278
 Fängebo (Locknevi) 136, 137
 Fängemåla (Hannäs) 505 f
 Fängemåla (Tryserum, nu i Hannäs)
 462, 477, 478, 501
 Fästad (Lofta) 60, 199, 241, 243 f, 274,
 314, 478
 *Føgghlauik (Gladhammar) 64 f, 65, 69,
 71, 78, 102, 218, 477
 Gagersrum (Törnsfall) 90, 167 f, 178,
 277, 524
 Gagersvik (Törnsfall) 168
 *Gagnabirke (Dalhem) 338, 351
 Gamla Västerviks stad (nu Gamleby),
 se Västerviks stad
 Gamleby sn 21, 25, 154, 183–220, 406
 Gamleby stad, se Västerviks stad
 Gamlebyviken 208, 516, 526
 Gammalskeda (Dalhem) 338 f, 475,
 477
 Gang, Lilla 338
 Gang, Stora 338
 *Gasabækxhult (Törnsfall) 168, 177
 Getterum (Hjorted) 37 f, 177
 *Giltakær (Lofta) 244, 294
 Giltebo (Hannäs) 463, 475, 489, 502,
 507
 Gissebo (Hjorted) 38, 529
 Gladhammar (Gladhammar) 64, 65 ff,
 99, 218, 273 f, 274
 Gladhammars sn 21, 51, 52–103, 159,
 160, 247
 Glo (Ed, nu i Östra Ed) 274, 314, 357,
 372, 374 ff, 391, 393, 405, 406, 492,
 529
 'Globäck' 374
 *Glø (Ed) 377
 *Gompathorp (Lofta) 241, 244
 Govik (Dalhem) 356
 *Gransbode (Gladhammar) 67, 95,
 103
 Gransjön 319
 Gravsäng (Ed) 376, 393, 408, 409
 Greby (Hallingeberg) 72, 112 f, 116,
 130, 131, 477
 Grindebo (Ed) 241, 367, 376 f, 393,
 405, 406
 Grindö (Lofta) 477
 *Gritesodth (Hjorted) 38
 Groggöl 323
 Grundemar (Lofta, nu i Loftahammar)
 81, 218, 245, 257, 295, 310, 404, 405
 Gryt (Ed) 377, 406
 Grånsten (Lofta) 246 f, 254, 262, 294,
 451, 529

552 Ortregister

- *Gränhult (Törnsfall) 168
Grännäs (Tryserum) 462, 471, 475, 477, 478 *f*
Gränsö (Gladhammar, Lofta, nu i Västervik) 67, 220, 247, 529
Grävsätter (Hannäs) 371, 423, 477, 507 *f*
Grönhult (Blackstad) 130, 131, 143, 153 *f*, 477, 529
Gröninge (Lofta) 193, 247, 251, 529
Grönsundet (Gladhammar) 68
Grötebo (Ed) 367, 377 *f*, 405
*Gudhmundz ængh (Odensvi) 316, 325
Gudingen 20
*Gudolpsmåla (Lofta) 234, 247 *f*, 277
Gullebo (Gärdserum) 371, 447 *f*, 455, 475, 477
Gunnebo (Gladhammar) 65, 68, 95, 218, 475, 477
*Gunners eng (Gladhammar) 86
Gunnerstad (Gamleby) 191, 199, 217
Gursten (Lofta) 40, 218, 230, 241, 248 *f*, 268
*Gyudhøyo mala (Lofta, nu i Västervik) 90, 177, 249, 523
Gålemåla (Ed, nu i Östra Ed) 357, 378, 406
Gållösa (Tryserum) 479 *f*
Gårdspånga (Locknevi) 137
*Gåsabeken 421
Gåsfjärden 20
Gäddeglo (Törnsfall) 90, 169, 177, 277
*Gæddeker (Ukna) 419
Gällerskulla (Gladhammar, nu i Västrum) 51, 65, 69 *f*, 72, 81, 82, 218, 477
Gällerstorp (Odensvi) 316
*Gänafors (Ed) 378, 407
Gärdserums sn 21, 24, 406, 437–61, 456
Gärdsnäs (Hannäs) 272, 502, 508, 509
*Gærdsuigh (Ed) 378, 406
Gökstad (Lofta) 212, 249 *f*, 260, 262, 294, 478
Gölgerum (Gladhammar, nu i Västrum) 51, 70, 88
Gölinge (Odensvi) 316
Gölpan (Gladhammar) 70, 88
Gölpefall (Hjorted) 39, 42
Göltorpet (Lofta, nu i Överum) 309
Götestorp (Gärdserum) 448
Hackenäs (Dalhem) 69, 72, 339 *f*, 477, 529
*Haga (Lofta) 250, 529
Hagby (Tryserum) 472
*Halssen (Dalhem) 340, 351
Hallingeberg (Hallingeberg) 113 *f*, 121, 166, 200 *f*
Hallingebergs sn 103–33, 114, 125 *f*, 164
Hallmare (Lofta, nu i Loftahammar) 234, 250 *f*, 265, 277, 310, 367, 405
Halsebo (Gärdserum) 448 *f*, 475, 477
Hammar (Gamleby) 191 *f*
Hannäs (Hannäs) 508
Hannäs sn 16, 21, 25, 26, 406, 462, 494, 501–14
Haraldstorp (Gladhammar) 64
*Harbo feste (Odensvi) 316
Harg (Lofta) 247, 251, 529
Harg (Odensvi) 96, 272, 274, 275, 314, 317 *f*, 325, 529
Hasselby (Lofta) 237, 242, 252, 424, 425, 513, 528
Hasselö (Lofta, nu i Loftahammar) 162, 252 *ff*, 272, 310, 477, 478
Hatterbo (Hallingeberg) 101, 108, 114, 128, 218
Hattorp (Gärdserum) 449, 475, 477
Havet (Odensvi) 69, 72, 254, 318, 331, 477, 478
Heda (Gamleby) 192, 241, 277, 529
Helgenäs (Ed) 278, 378 *f*, 408
Helgerum (Gladhammar, nu i Västrum) 51, 52, 70 *f*, 88
Helgerumsån 20
*Helledeell (Gladhammar) 98
Hellerö (Ed) 367, 378, 379, 391, 405, 406
Henriksnäs (Gladhammar, nu i Västrum) 51, 71 *f*, 88

- *Herrehagarna' (Törnsfall) 181
 Himmelsrum (Gamleby) 193, 247, 262
 Hjorted (Hjorted) 39 f, 69, 72, 477
 Hjorteds sn 29–51
 Hjortstad (Hallingeberg) 69, 72, 114 f, 477
 Hjulby (Lofa) 219, 255
 Hocklova (Ed) 380, 391, 405, 406, 477, 478
 Holferbo (Tryserum) 480, 487
 Holm (Ed) 241, 380, 391, 406
 Holmbo (Hannäs) 17, 508 f
 Holmbo (Ukna) 344, 419
 Holmbo torp (Hannäs) 510
 Horn (Gladhammar, nu i Västrum) 51, 65, 71 f, 89, 179, 218
 Hornsberg (Tryserum) 480, 484
 *Hornsmala (Gladhammar, nu i Västrum) 65, 71, 72, 78, 218, 525
 *Hornswdda (Gladhammar, nu i Västrum) 72, 89
 Horsvik (Lofa) 217, 218, 255 f
 Horsö (Ed och Lofa, nu i Loftahammar) 256, 357, 380
 Hovgården (Gladhammar) 72 f, 477
 Hovricke (Lofa) 217, 218, 256
 Hovricken 190, 292
 Hudebo (Ukna) 419
 Hula (Ukna) 419 f
 *Hulomåla (Lofa) 234, 256
 Hult (Hallingeberg) 115 f, 123, 170, 529
 Hult (Törnsfall) 169 f, 529
 Hult, Östra (Blackstad) 154, 283
 Hulta (Ed) 241, 381 f, 397, 399
 *Hultabodhom (Gladhammar) 65, 73, 89, 218
 Hultekarlsö (Törnsfall) 170
 Hulthorva (Hallingeberg) 112, 116
 Hultserum (Blackstad) 151, 154
 Hultö (Gladhammar, nu i Västrum) 51, 73, 88
 Hultö (Lofa, nu i Loftahammar) 234, 256, 257, 310
 Hulöhamn (Lofa, nu i Loftahammar) 256 f, 310, 367, 391, 405
 Humlebo (Lofa, nu i Loftahammar) 234, 257 f, 308, 310, 405
 Hummelkärr (Ed) 382, 406
 Hummelstad (Hallingeberg) 72, 109, 116 f, 122, 131, 477
 Hummelviken (Ed) 382, 407
 Hummelängen (Gamleby) 123, 189, 193, 198, 220
 Humrum (Tryserum) 480
 Hundekulla (Lofa) 258, 529
 Hunnekärr (Ed) 295, 344, 371, 382 f, 391, 402, 405
 Hunsala (Hallingeberg) 117, 124 f, 529
 Husholmen (Lofa) 252
 Hycklinge (Lofa) 258
 Hyggelsäng (Ed) 383, 406
 Hyllela (Ukna, nu i Överum) 331, 412, 419, 444
 Hysinge (Odensvi) 319, 343
 Hyttgölen 200
 Häckenstad (Ed) 383, 405, 406
 Håkanstorp (Dalhem) 340, 348
 Hållerstorp (Ed) 371, 383
 Hållerstorp (Lofa) 259, 309
 Hårdel (Gladhammar, nu i Västrum) 73, 81, 218
 Häckenstad (Gamleby) 69, 193 f, 212, 254, 274, 275, 477
 Häckenstadsjön 204
 Hägerstad (Hannäs) 272, 293, 477, 502, 508, 509 f
 Hägg (Lofa) 218, 241, 259 f, 262, 405, 451
 Häggebo (Gladhammar) 73 f, 88
 Hålgsjö (Lofa, nu i Västervik) 159, 218, 220, 260 f, 405
 Hälleberg (Ed) 241, 358, 384, 387, 406
 Hällingsfall (Hannäs) 510
 Hällån 20
 Hämrviken (Gladhammar, nu i Västrum) 74, 81
 Händelöpp (Gladhammar, nu i Västrum) 51, 74
 Häråd (Tryserum) 475, 477, 478, 480 f, 483

554 Ortregister

- Häradssätter (Tryserum) 481
*Hærewiik (Ukna) 419, 451
Härnum (Ed) 365, 367, 384
Härstad (Gamleby) 165, 166, 188, 195
Härvik (Ed, nu i Östra Ed) 357, 384
Hästerum (Odensvi) 218, 319 f
Hästhagssjön 529
Hässelstad (Lofa) 114, 261, 529
Höghult (Locknevi) 137, 140
Högtomt (Ukna) 420 f
Hökemåla (Tryserum) 477, 478, 481, 483, 491
Hökhult (Locknevi) 137 f
Hörtingerum (Gladhammar) 74 f, 166, 181, 523
Höslätt (Locknevi) 138
- Ideshult (Hjorted) 40 f, 166
Idåkra (Dalhem) 331, 332, 340
Idö (Gladhammar, nu i Västrum) 51, 75 f, 80
Ingebo (Odensvi) 320, 529
Ingelsbo (Tryserum) 463, 475, 477, 478, 481 f, 483
Ingersärum (Hallingeberg) 529
*Ingolfs Rytzla (Törnsfall) 170, 277
*Ingulfæng (Lofa) 292
*Iwars Ryslom (Törnsfall) 102, 170, 277
- Jansbo (Blackstad) 69, 72, 154 f, 477
Judön (Lofa) 249
Juttersbo (Locknevi) 138, 140
Järnemåla (Ed, nu i Östra Ed) 357, 384, 406
Järsö (Gladhammar, nu i Västrum) 51, 72, 76, 375, 475, 477
Järö (Gladhammar, nu i Västrum) 51, 76, 88
- *Kaarlamaala (Ukna) 421
Kaggeberg (Ed) 371, 385, 406
Kaggebo (Ed, nu i Östra Ed) 357, 367, 385, 406
Kallernäs (Gladhammar) 76 f
Kallåker (Gamleby) 195 f, 275
- Kalvö, Lilla (Ed och Lofa, nu i Östra Ed) 220, 261, 357, 372, 380, 385 f
Kalvö, Stora (Ed och Lofa, nu i Loftahammar) 220, 261, 357, 380, 386
Kanhult (Gladhammar, nu i Västrum) 69, 77
Kannsjömåla (Hallingeberg) 108, 117
Kapellbacken (Västerviks stad) 522
Kappemåla (Hjorted, nu i Misterhult) 29, 41, 529
Karlby (Gladhammar) 77, 525
Karlebo (Hjorted, nu i Tuna) 29, 41, 44
Karlstorp (Lofa) 261
Karrum (Odensvi) 320, 344
Kasimirsborg (Gamleby) 196
Kasinge (Ukna) 329, 421 f, 451, 475, 477, 529
Kattedal (Tryserum) 366, 463, 477, 478, 482 ff, 486, 491
*Kersatorp (Törnsfall) 171, 277
*Kiilsæng (Tryserum) 375, 484
Kila (Dalhem) 274, 341, 451
Kila (Odensvi) 320 f, 529
Kilmare (Gladhammar) 59, 65, 77 ff, 89, 218, 529
Kiltebo (Hallingeberg) 118, 130
Kjusedal (Lofa) 234, 257, 262
Klev (Gamleby) 69, 196 f, 241, 254, 277, 477
Kleva (Blackstad) 155, 274, 529
Klint (Odensvi) 321, 331
Klockarbolet (Gladhammar) 79
Klockargården (Blackstad) 156, 529
Klockargården (Dalhem) 341
Klockargården (Locknevi) 138, 140
Klockargården (Lofa) 262
Klockargården (Odensvi) 321
Klommersten (Odensvi) 321
Knappekulla (Tryserum) 484
Knillerbo (Yxnerum) 514, 515
Knokebo (Hjorted) 41
Knuvebo (Dalhem, nu i Överum) 331, 332, 341
Kogaren 20

- Kolvebo (Ukna) 422 *f*, 475, 477
 Kolvebro (Ukna) 218, 405, 421, 423, 508
 Kolsmackan (Gårdserum) 449 *f*
 Konglebo (Gladhammar, nu i Västrum) 51, 79, 88
 Koppemåla (Ed, nu i Östra Ed) 357, 372, 386, 406
 *Koppetorp (Ed) 364, 386
 Korketorp (Dalhem) 60, 274, 342
 Korsö (Odensvi) 321 *f*, 327
 *Krakobodhom (Törnsfall) 90, 171, 277, 477
 Krejstad (Gamleby) 69, 197, 399, 477
 *Kringla bro (Gladhammar) 79
 *Kringla engh (Gladhammar) 79
 Kroksö (Tryserum) 375, 484
 *Krokåstådha (Ed) 386, 393
 Krokö (Gladhammar, nu i Västrum) 72, 75, 79 *f*, 475
 Kronängen (Törnsfall) 171, 179
 Kråkvik (Ed, nu i Östra Ed) 357, 372, 387, 405, 406
 Kråkängen (Ed) 405
 Kulhult (Locknevi) 138
 *Kulla (Gladhammar) 80, 81
 Kulla (Gårdserum) 442, 443, 450
 Kulla (Odensvi) 23, 321, 322
 Kulltorp (Ukna) 430
 Kumla (Lofa) 193, 247, 259, 262, 266, 451
 Kungsgrundet 75
 Kurum (Tryserum) 463, 469, 482, 483, 484 *f*
 *Kuseägorna (Hjorted) 41, 43, 45
 Kuttorp (Gamleby) 197
 Kvarntorpet (Gamleby) 197, 198, 218
 Kvarntorpet (Hannäs) 510
 Kvarnvik (Hannäs) 510, 514
 Kvigestad (Odensvi) 322, 323
 Kvistrum (Gårdserum) 442, 450 *ff*
 *Kwlhwlt (Odensvi) 322
 Kvädö (Tryserum) 72, 372, 412, 477, 478, 485
 Kvällinge (Gladhammar) 80
 Kyrkkullen (Lofa) 221
 Kyrksjön 20
 Kyrksjön 325
 Kyrksjön 462, 487
 Kålåker (Törnsfall) 171, 179
 Kårby (Törnsfall) 172, 179
 Kårestorpet (Ukna) 423, 424
 Kårtorp (Lofa) 249, 262 *f*, 451
 Kårö (Lofa, nu i Loftahammar) 263, 310, 380
 Kägglå (Tryserum) 475, 477, 478, 485 *f*
 Käggleström 20
 Kälkestad (Hallingeberg) 110, 118, 145
 *Kællebode (Ed) 387, 406
 Källsberg (Blackstad) 156
 Källsäker (Törnsfall) 172 *f*, 173, 174, 299
 Källvik (Lofa, nu i Loftahammar) 218, 263, 310
 Kålsingö (Lofa, nu i Loftahammar) 234, 263, 294, 310
 Kåringeholmen (Lofa) 263
 Kårnhult (Tryserum) 486
 Kårrebo (Gamleby) 123, 193, 198, 218, 220, 254, 259, 277, 478
 Kölebo (Ed) 367, 387 *f*, 406
 Könserum (Gårdserum) 426, 453 *f*
 *Ladhuæng (Lofa) 292
 Laggetorp (Blackstad) 156
 *Lagnnångh (Lofa) 292
 *Langarum (Ed) 388, 430
 Laperserum (Lofa) 218, 263 *f*, 272, 274, 293
 Larum (Dalhem) 331, 342 *f*
 Larum (Hannäs) 502, 508, 509, 510
 Lebo (Hjorted) 41 *f*
 *Lekabo (Gladhammar) 80, 95
 Lerglo (Lofa, nu i Loftahammar) 234, 264 *f*, 265, 277, 310, 367, 405
 Licknevarp (Ed, nu i Östra Ed) 274, 314, 357, 374, 375, 388, 397, 405, 406, 475
 Lida (Gamleby) 191, 199
 Lidhem (Locknevi) 135, 136, 138 *ff*, 141, 146, 443

556 Ortregister

- *Lijmenda (Hallingeberg) 118, 128 f, 529
- Liljestad (Tryserum) 468, 471, 487
- Lillskog (Törnsfall) 173
- Lislekutt (Ed) 367, 389
- *Litloæng (Tryserum) 463, 487
- *Liungabode (Lofta) 236, 265
- Livehamn (Lofta, nu i Loftahammar) 265, 310
- Lixtorp (Dalhem) 343
- Ljungebo (Gårdserum) 447, 454, 460, 475
- Ljuserum (Ed) 405
- Lobo (Tryserum) 486 f
- *Lockebode (Ed) 389, 406
- Locknevi sn 24, 133–48
- Locknevi (Locknevi) 140 f, 145
- Lofta sn 17, 21, 23, 25, 67, 77, 203, 220–309, 270, 271, 291, 292, 310, 323, 357, 374, 406, 472, 517, 521, 528
- Loftahammar (Lofta, nu i Loftahammar) 230, 237, 245, 265 f, 280, 297
- Loftahammars sn 310
- Loftaån 20, 245, 278, 284
- Logårdsång (Ed) 405
- Lomgöl 200
- Lucerna (Lofta) 266
- Lund (Gladhammar) 80, 86
- *Lyghnobæk (Ed) 371, 389, 405
- 'Långa harg' se Nygård
- Långgölen 404, 405
- Långgrammen 20
- Långrådna (Ed, nu i Östra Ed) 357, 384, 390, 391, 405, 406, 475
- Långserum (Yxnerum) 514, 515
- Långsjön 20
- Långvik (Gladhammar, nu i Västrum) 51, 65, 69, 72, 81 ff, 89, 218, 477
- Långvik (Locknevi) 140, 141
- Långvik (Lofta) 234, 266
- Långö (Gladhammar, nu i Västrum) 51, 83
- *Lænksmala (Törnsfall) 173 f, 174
- Läppebo (Hallingeberg) 108, 118
- Lärbo (Hallingeberg) 118 f, 130, 131, 529
- Löckerum (Ed) 367, 390 f, 406
- Löckerum (Gamleby) 199 f, 240, 367
- Löckerum (Gladhammar) 83
- Löckerum (Ukna) 423 f, 451
- Löckerum (Tryserum) 463, 483, 487
- Löpgöl (Gårdserum) 454 f
- Löpgölen 454
- Lörbo (Blackstad) 156 f
- Löt (Tryserum) 475, 477, 478, 487 f
- Löta (Odensvi) 322, 523
- Mabo (Dalhem) 343, 351
- *Mala (Gamleby) 200
- *Mala (Gårdserum) 442, 455
- Malmö (Lofta, nu i Loftahammar) 266, 307, 310, 524
- Mantebo (Locknevi) 141
- Mantorp (Hannäs) 502, 508, 509, 510
- Mantorp (Ukna) 424
- Maren 20, 174
- Marieholm (Ed) 391
- Marielund (Lofta) 249
- Marsgölehult (Hjorted) 39, 42 f, 69, 72, 477
- Marskärret (Lofta) 288
- *Marslötum (Törnsfall) 90, 174, 277
- *Marstodom (Törnsfall) 174 f, 277, 299
- Marsö (Gladhammar, nu i Västrum) 51, 83 f
- Maråker (Gladhammar) 84, 88
- Masjön 319
- Mejstad (Lofta) 88, 262, 266 f
- Melby (Ed) 391, 406, 410, 451
- Melby (Ukna) 237, 299, 302, 405, 423, 424 f, 451
- Melgång (Hjorted) 43, 45 f
- Mem (Gamleby) 69, 73, 74, 80, 81, 85, 101, 103, 200 f, 218, 245, 270
- *Merssemale (Ed) 391, 406
- Mistekärr (Lofta, nu i Loftahammar) 265, 267, 277, 310, 367
- *Miösundz broo (Ed) 386, 392
- Mjödö (Västerviks stad) 522

- Mjölrtorp (Hallingeberg) 110, 119
 Mjöshult (Hjorted) 43 f, 44
 Mommehål (Törnsfall) 78, 89, 90, 114, 166, 175 f, 277
 Mossfall (Odensvi) 323
 Mosskult (Gårdserum) 447, 455 f, 475, 477
 Mossjön 455
 Muleglo (Gladhammar, nu i Västrum) 51, 82, 84
 Mulestad (Odensvi) 322, 323
 *Munkehagin (Gladhammar) 66, 84
 'Munkeholmen' (Gamleby) 208
 *Mwncathorp (Dalhem) 72, 343, 351, 477
 *Myklarum (Ed) 367 391
 Mysingsgårdet (Ed) 391
 Målen (Ed) 391, 406
 Målsrum (Västerviks stad, nu i Västervik) 159, 176, 180, 181, 307, 521, 522, 523 f
 Måsebo (Gamleby) 201 f, 218, 275, 300
 Målingsbo (Ukna) 425
 *Möbeck (Odensvi) 323
 Möckelhult (Dalhem, nu i Överum) 331, 332, 343 ff, 382, 419, 529
 Möckelhult (Odensvi) 323 f
 Möcklicka (Ukna) 425
 Möckelhult (Hjorted) 44, 274, 275
 *Møiokullæ (Ed) 371, 391 f, 405
 *Møllatorp (Ed) 386, 392
 *Møllobek (Ed) 387, 392
 Mörghult (Gladhammar) 85, 97
 Mörhult (Gladhammar, nu i Västrum) 51, 84 f, 88
 Mörkvik (Lofta) 218, 267
 *Mørtabek 200
 Mörtebäck (Hannäs) 511
 *Mörtebäck (Törnsfall) 176, 177
 Mörtekärr (Lofta, nu i Loftahammar) 267 f, 310, 405
 Mørtfors (Hjorted) 20
 Mørtforsen 200
 Mørtvik (Törnsfall) 176, 177, 277
 Mösjön 319, 323
 Nagelstad (Hallingeberg) 60, 119 ff, 125 f, 128, 166, 274, 275, 314
 Nannersbo (Gårdserum) 456, 459
 Narvik (Gladhammar, nu i Västrum) 51, 69, 72, 81, 82, 85 f, 89, 218, 477
 *Navla (Lofta) 268, 300, 529
 *Nedrehwlth (Ed) 392, 406
 Nelhammar (Ukna) 425 f
 *Nesbylabodhum (Gamleby) 202, 277
 *Nidhrfal (Dalhem) 345, 351
 Nocketorp (Ed) 392
 *Nora (Ed) 529
 Nora (Hannäs) 511
 'Norraskog' (Hjorted) 208
 Norrhult (Hjorted) 45
 Norringe (Odensvi) 324
 Norrlandet (Lofta) 266, 268, 295
 Norrsjö (Lofta) 268 f, 529
 'Norrängen' (Gamleby) 208
 Nybbla (Lofta) 269, 277, 294, 298, 371, 478
 Nygård (Lofta) 41, 65, 66, 164, 166, 201, 205, 241, 269–75, 277, 279, 293, 317, 351
 *Ny hegnad (Tryserum) 488, 500
 Nyhägn (Törnsfall) 176, 523
 Nynäs (Ed) 399
 Nysveden (Hallingeberg) 108
 Nätekil (Odensvi) 324, 529
 Näringe (Odensvi) 69, 72, 254, 321, 324, 477, 478
 Näs (Locknevi) 141, 169
 Näset 100
 Näset (Ed) 405
 Näshagen (Tryserum) 492
 Nässjön 20
 Nästehult (Hjorted) 45
 Nävelsö (Gladhammar, nu i Västrum) 51, 86
 Nötha kellan (Ukna) 428
 Obbantorp (Ukna) 395, 427
 Odensvi (Odensvi) 321, 325, 328
 Odensvi sn 21, 26, 322, 310–31
 Odensviholm (Odensvi) 325
 *Offwan strøm (Lofta) 276, 405

558 Ortregister

- Ogestad (Odensvi) 325, 326
Olserum (Ed) 392
Olserum (Lofa, nu i Överum) 220, 276, 331
Olstorp (Dalhem) 118, 145, 345
Olstorp (Odensvi) 328
Oltorp (Tryserum) 463, 470, 488 ff
Oppeby (Odensvi) 325
Ormö (Tryserum) 476, 477, 490
Orrhult (Locknevi) 141, 529
Ottinge (Lofa) 23, 115, 221, 276 ff, 284
Oxebo (Hallingeberg) 112, 121
- Pattebo (Blackstad) 157, 158, 529
*Pella iordhen (Hallingeberg) 121
*Peningxmåle (Ukna) 299, 427
Penningetorp (Ukna) 427
Persängen (Gladhammar) 63, 86
Pjäkebo (Dalhem, nu i Överum) 331, 332, 345 f, 475, 477, 529
Porsnäs (Tryserum) 490
*Prestheekulla (Blackstad) 157
*Priestatorp (Blackstad) 157
Prästgården (Blackstad) 157
Prästgården (Dalhem) 346
Prästgården (Ed) 358, 386, 393
Prästgården (Gamleby) 202
Prästgården (Gårdserum) 442, 456
Prästgården (Hallingeberg) 105, 121
Prästgården (Hannäs) 508
Prästgården (Hjorted) 45 f
Prästgården (Gladhammar) 86
Prästgården (Locknevi) 142, 146 f
Prästgården (Lofa) 278
Prästgården (Odensvi) 321 f, 325 f
Prästgården (Tryserum) 463, 489, 490, 494, 498
Prästgården (Törnsfall) 176
Prästgården (Ukna) 427 ff
*Præstæswidhium (Tryserum) 463, 498
Punderum (Ukna) 405, 429, 435
Puttorp (Odensvi) 326
- *Quarnabergeno (Ed) 393
*Querna mala (Ed) 374, 393, 397, 406
- *Querne (Tryserum) 477, 491
*Quærnathorp (Gårdserum) 442, 443, 457
*Quærnæmalæ (Tryserum) 463, 486, 491
- Rabo (Lofa) 243, 278, 378
Ramm, Lilla 20
Ramm, Stora 20
Rammen 392
Rammgölen 405
Rammegårde (Hallingeberg) 122, 128, 529
Ramsdal (Ed, nu i Östra Ed) 357, 370, 393 f, 397, 405, 406
Ramshult (Dalhem) 346, 355
Ramstad (Gamleby) 69, 202 ff, 217, 254, 477, 478
Ramstadsjön 204
Ranglebo (Locknevi) 139, 140, 142
*Rawastakiil (Tryserum) 375, 490
Ravenäs (Ukna) 429, 430
Repvassa (Gladhammar, nu i Västrum) 51, 86 f, 88
Reverum (Lofa) 115, 279, 478
Ringsbo (Gladhammar) 65, 87, 95, 477
Ringsfall (Odensvi) 326 f
Ringstorp (Ed) 394
Ringstorpegölen 405
Risdal (Gamleby) 190, 204
Risebo (Dalhem) 139, 347, 529
Risebo (Gårdserum), 442, 457
Risebo (Lofa, nu i Loftahammar) 234, 265, 279 f, 277, 310, 367
Riskebo (Gladhammar, nu i Västrum) 51, 87, 88
Rispetorp (Hallingeberg) 122
Rorstad (Ukna) 241, 430, 451
Rosendal (Dalhem) 72, 347 f, 477
Rotorp (Gårdserum) 457, 475, 477
*Rumaengh (Lofa) 234, 280
Rumhult (Hannäs) 511
Rumhult (Hjorted) 46, 49
Rumma (Gamleby) 69, 204 f, 254, 477
Rumma (Gladhammar, nu i Västrum) 51, 71, 74, 88

- Rumma (Hallingeberg) 108, 116, 117, 122 *f*, 132
 Rumma (Hannäs) 502, 508, 509, 512
 'Rumma å' 205
 Rummelsrum (Gamleby) 205 *f*
 Rummen 204
 *Ryfwedhe (Lofa, nu i Överum) 280, 395
 Ryven 20
 Ryvenäs (Lofa, nu i Överum) 188, 220, 280, 331
 Råberga (Lofa) 72, 280 *f*, 475, 477, 479
 Rågö (Lofa, nu i Loftahammar) 281, 310
 Rånestad (Odensvi) 218, 327, 331
 Råsdal (Lofa) 234, 265, 277, 281 *f*, 367
 Råserum (Lofa) 282
 Råshult (Locknevi) 139, 142
 Räftefla (Tryserum) 463, 490
 Rätö, Lilla (Lofa) 282, 310
 Rätö, Stora (Lofa) 249, 282, 307, 310
 *Røidium (Tryserum) 463, 490 *f*
 Rödja (Gamleby) 139, 206 *ff*, 518
 Röhäll (Hannäs) 512
 Rørsberg (Blackstad) 69, 157 *f*, 477, 529
 Rössel (Ed) 367, 394, 406
 Rössle (Gladhammar) 88, 89, 477
 Rössle (Odensvi) 327, 529
 Rössle (Törnsfall) 69, 72, 90, 176 *ff*, 180, 277, 477
 Samsvik (Gladhammar) 51, 52, 89 *f*, 177
 Sanda (Odensvi) 145, 321 *f*, 327, 330
 *Sandarum (Gladhammar) 60, 90
 *Sandedit (Ed) 394, 405
 Sandsjön 319
 Sandvik (Lofa) 218, 282 *f*
 Sandviken 282
 Sannäs (Odensvi) 321, 328
 Sedingsjö (Dalhem, nu i Överum) 331, 332, 338, 340, 348, 366, 529
 Sedingsjöån 338
 *Seelø (Hallingeberg) 123
 Segelrum (Gamleby) 208
 Segersgårde (Lofa, nu i Västervik) 159, 183, 208, 220, 283
 Segersrum (Tryserum) 475, 491
 'Segersäng' (Tryserum) 491
 *Segmundztorp (Lofa) 234, 283
 'sidogången' 89, 90
 *Siffue hagan (Ukna) 428
 *Sigfridsmala (Tryserum) 375, 475, 477, 491 *f*
 *Siktuna (Lofa) 284, 287
 Sinnerum (Hjorted) 42, 46
 *Siöhultum (Västerviks stad) 89, 90, 160, 178, 277, 520, 522, 524, 525
 Sjöända (Dalhem) 218, 274, 348 *f*
 Skaftekulla (Hallingeberg) 115, 123, 165, 166
 Skansberget (Locknevi) 146
 Skarpetorp (Gamleby) 208, 529
 Skarpinge (Ed) 371, 394 *f*, 406, 529
 Skedshult (Ukna) 429, 430, 451
 Skenstad (Lofa) 203, 274, 284 *f*, 398, 451
 Skenstadgårdet (Lofa) 284
 Skillered (Ed, nu i Östra Ed) 357, 368, 391, 395, 405, 406
 Skinnaremåla (Gladhammar, nu i Västrum) 51, 90
 Skinnaretorp (Dalhem) 348, 349, 366
 Skinnebo (Tryserum) 492
 Skramstad (Gamleby) 208 *f*
 Skrickerum (Tryserum) 272, 374, 463, 470, 480, 486 *f*, 489, 492 *f*, 497, 503
 Skrikgalla (Hjorted) 47
 Skrikkärr (Tryserum) 397, 493
 Skruvhult (Locknevi) 139, 142
 Skutterstad (Blackstad) 158
 Skvagerfall (Törnsfall) 90, 168, 178 *f*, 275, 277
 *Skyldie (Ed) 385
 Skynnerstad (Lofa) 245, 285, 405, 529
 Skårsjö (Tryserum) 463, 480, 490, 493 *f*
 Skälhem (Hallingeberg) 124, 130, 328
 Skälhem (Odensvi) 69, 72, 124, 254, 321, 328, 422, 477, 529

560 Ortregister

- 'Skälsgölen' 215
Skälö (Gladhammar, nu i Västrum) 51, 88, 91
Skönero (Tryserum) 492, 494
Skörserum (Ed, nu i Överum) 272, 293, 331, 357, 395
Sladö (Lofta, nu i Loftahammar) 102, 170, 252, 253, 254, 286, 310, 477
Slingsö (Gladhammar, nu i Västrum) 51, 88, 91
Slissjön 20
Slottsholmen (Lofta, nu i Västervik) 220
Slätfall (Hallingeberg) 117, 124 f
Släthed (Gladhammar) 65, 91 f, 218
Slätmo (Hjorted) 46 f
Slättdal (Tryserum) 494
Slätvik (Tryserum) 274, 314, 357, 375, 395, 406, 462, 463, 495, 500
Smedjemåla (Gladhammar) 92
Smittestad (Hallingeberg) 125, 329, 529
*Smitzmala (Gårdserum) 371, 457
Smågö (Lofta, nu i Loftahammar) 286, 310
Sniperum (Gamleby) 209, 529
*Snuggathorp (Dalhem) 349, 351
Snällebo (Tryserum) 495 f
Snärsfall (Odensvi) 329 f, 331, 529
Snörum (Lofta, nu i Loftahammar) 234, 286 f, 310
Snötomta (Ukna) 431
Solaren 20, 49
Solberga (Lofta) 242, 287, 299, 302
*Solberge (Ukna) 415, 431
Solstadström 20
*Soolberga (Hallingeberg) 45, 47, 105, 109, 110, 112, 119, 120, 121, 122, 124, 125 ff, 131, 136, 147, 157, 193, 296, 333
Solvestad (Hannäs) 323, 475, 477, 512 f
Sondered (Lofta, nu i Loftahammar) 220, 277, 288, 310, 367, 395, 405, 451
Sothem (Gamleby) 200, 209 f
*Spyuta dræt (Gamleby) 200
Spånga (Hallingeberg) 72, 127 f, 131, 477
Spårö (Västerviks stad) 522
Spårö (Gladhammar, nu i Västrum) 92
*Stafsker (Ed) 395, 399
Stegeholm (Lofta, nu i Västervik) 21, 75, 78, 79, 96, 201, 202, 219, 220, 247, 263, 295, 308, 321, 475, 516, 520, 521, 522, 525, 526–29
Stegeholms fiske (Lofta, nu i Västervik) 289
*Stegs gærdhe (Ed) 396, 406
*Steenkullæ (Ed) 396, 408
Sten (Lofta, nu i Loftahammar) 218, 265, 277, 289 f, 295, 310, 367, 405
Sten (Ukna) 295, 431, 451
Stenbo (Gladhammar) 88, 92
*Stene (Gamleby) 185, 205, 206, 207, 210, 216, 272, 351
Stenserum (Hallingeberg) 122, 128 f, 212, 213
Stensätter (Gamleby) 210
Stinghult (Tryserum) 496, 497
Stjälkhammar (Ukna) 432
Stjärneberg (Hjorted) 47
Stjärneberg (Tryserum) 487, 496
Stjärnö (Tryserum) 475, 477, 496
Stockebäck (Tryserum) 463, 489, 491, 496, 497
Storkvarn (Ed) 407
Stormandebo (Hallingeberg) 69, 72, 129 f, 132, 477
Storsjön 20, 364, 386, 392
Storån 20
Storön (Yxnerum) 20
*Strandeng (Törnsfall) 179
*Strochengiän (Lofta) 290
Strömholmen (Lofta) 305
*Stubbathorp (Dalhem) 349, 351
Stuttorp (Lofta) 290, 529
Stuverum (Lofta, nu i Västervik) 159, 220, 290 f, 303
Ståltorp (Tryserum) 497 f
Stångeland (Gamleby) 210
Städsholmen (Lofta) 291, 477
*Stæk (Västerviks stad) 77, 89, 90, 160,

- 177, 179, 277, 520, 522, 524 *f*
 Stämmerum (Gamleby) 210
 Stämshult (Hjorted) 47
 *Suinarum (Gamleby) 211, 277
 Sund 459
 Sund (Gårdserum) 458
 Sund (Locknevi) 72, 130, 131, 142 *f*,
 153, 477
 Sundby (Ed) 367, 382, 396, 406
 Sundsholm (Gladhammar) 92, 94
 *Sundzengh (Lofa) 292
 Svaltorp (Gårdserum) 444, 458
 *Swangadal (Dalhem) 218, 349
 Svarta Kärr 215
 Svartebo (Tryserum) 498
 Svarteboängen (Tryserum) 498
 Svartgölen 431
 Svartsmörja (Hallingeberg) 130
 Svarttorp (Odensvi) 330
 Sved, Stora 364, 386
 Svenserum (Gårdserum) 450, 451,
 458 *f*
 Svinebäck (Ed, nu i Östra Ed) 344, 396
f, 405, 406, 475
 Svinhult (Lofa) 217, 275, 277, 291 *f*,
 305
 Svinnarsbo (Törnsfall) 60, 179, 180
 Svinsäng (Lofa) 292, 294, 303, 305
 Svinö (Ed) 397, 406
 *Swändalen (Locknevi) 146
 Sylltorp (Törnsfall) 180, 529
 Syrsan 20, 397
 Såduggen 20
 Sågaretorp (Lofa) 244
 Såken 20
 *Säbo hump (Hallingeberg) 130, 131
 Säby (Hallingeberg) 72, 112, 130 *ff*,
 477
 Sävsjön 492
 Södersjö (Lofa) 292 *f*, 529
 Sömstad (Törnsfall) 166, 179, 180
 Sörby (Odensvi) 69, 72, 145, 330, 477
 *Tawemale (Ed) 368, 397
 *Thorbonæs (Ed) 397, 408
 Tibbhult (Hjorted) 47 *f*
 Tindered (Ed) 274, 285, 292, 371, 393,
 398 *f*, 406, 529
 Tingetorp (Gårdserum) 438, 456, 459 *f*
 Tingstad (Lofa) 272, 293 *f*, 375, 405
 Tinntorp (Lofa) 254, 294
 *Tiwdungen 347, 350
 Tjuk (Gamleby) 211, 275
 Tjursbo (Gladhammar) 92 *f*, 529
 Tjust 17, 20, 24, 26, 89, 90, 218, 219,
 255, 265, 272, 273, 274, 276, 277,
 298, 304, 314, 367, 378, 398, 407,
 425, 428, 452, 458, 474, 514, 526, 527
 Tjustad (Ukna) 427 *f*, 432 *f*, 529
 Tjustlycke (Hjorted, nu i Tuna) 29, 48
 *Tokahægnat (Ed) 399
 *Tokenæs (Ed) 241, 399 *f*
 *Tolesrum (Gårdserum) 295, 456, 460
 Toletorp (Gårdserum) 460, 461
 Torestorp (Gårdserum) 451, 460
 *Torkilsborg, nu Borgö (Västerviks
 stad) 522
 Torp (Gamleby) 211
 Torp (Hannäs) 513
 Torp (Ukna) 433 *f*
 Torpa (Ed, nu i Östra Ed) 357, 367,
 385, 400
 Torpa (Lofa) 294 *f*, 303
 Torrö (Ed och Lofa, nu i Östra Ed)
 220, 295, 357, 380 400
 Torsfall (Gladhammar) 65, 93, 218
 *Tortaboda (Törnsfall) 177, 180 *f*, 523,
 525
 Totebo (Hjorted) 48
 *Totouick (Lofa) 295, 529
 Tovehult (Gladhammar, nu i Västrum)
 51, 88, 93
 Toverum (Locknevi) 143
 Toverum (Tryserum) 483, 491, 498
 Tretorp (Odensvi) 330 *f*
 Tribbhult (Hjorted) 48, 529
 Troserum (Ed) 260, 367, 400 *f*, 405,
 451
 Trostad (Lofa) 69, 242,, 274, 295 *ff*,
 477, 478
 *Trostada (Gamleby) 211
 Trumphult (Törnsfall, nu i

562 Ortregister

- Gladhammar 52, 94, 160, 181, 277
Tryserum (Tryserum) 487, 498 *f*
Tryserums sn 16, 21, 25, 26, 357, 373, 406, 462–501, 463, 493, 501, 502
*Trädhakerr (Lofa) 257, 297
Trästad (Blackstad) 158 *f*
Träthult (Ed) 367, 401 *f*, 406
Träthult (Hjorted) 48 *f*
*Tureskiekiär (Tryserum) 492
Tuvebo (Dalhem) 69, 72, 350, 351, 477
Tyftingemar (Gladhammar, nu i Västrum) 51, 65, 89, 94, 218
Tyftingemarsgöl 94
Tyllinge (Dalhem) 60, 248, 272, 342, 350 *ff*, 477
Tysebo (Odensvi) 331
Tångered (Lofa, nu i Loftahammar) 234, 237, 257, 297 *f*, 310, 405
Tällholmen (Gamleby) 208, 215
Törnsfalls sn 21, 26, 74, 96, 114, 160–82, 172, 523, 525

Uddetorp (Hallingeberg) 132, 529
Ukna (Ukna) 413, 427 *f*, 434, 451
Ukna sn 17, 21, 24, 26, 364, 406, 412–36, 428
Uknö (Lofa) 212, 252, 260, 269, 298 *f*, 299, 302, 310, 368, 405
Ullevi (Gamleby) 23, 128, 171, 185, 188, 211 *ff*, 314, 525
Ulvsdal (Dalhem, nu i Överum) 72, 131, 331, 332, 352 *f*, 475, 477
Unnersbo (Dalhem) 353
Uppsala (Gladhammar) 80, 88, 94
Uppsalebo (Ukna) 434 *f*
Utrike (Lofa) 23, 221, 299 *f*

Vaderum (Hjorted) 49
*Waldelöth (Ed) 366, 367
Valdemarsviken 20
Vallemåla (Dalhem, nu i Överum) 200, 331, 332, 344, 353
Valsbo (Dalhem) 72, 351, 353 *f*, 477, 529
Valstad (Gamleby) 185, 205, 206, 207, 210, 216 *f*

Valstad (Gladhammar) 72, 95 *f*, 477
Vanstad (Locknevi) 139, 143 *f*
Vartorp (Gamleby) 144, 217
Vassbäck (Gladhammar) 52, 89, 90, 96, 159, 160, 181, 277, 529
Ved, Stora (Gärdserum) 454, 460 *f*, 475, 477
Venån 20
Verkebäck (Gladhammar) 96 *f*, 274, 314, 317
Vida (Lofa) 259, 268, 300
*Vidhrsæng (Gladhammar) 97, 99, 218
Vidängen (Lofa) 246
Vidö (Lofa, nu i Loftahammar) 301, 310
*Wigeersswid (Tryserum) 463, 498
Vigelsbo (Gladhammar) 97 *f*
Viggedala (Hannäs) 475, 477, 513
*Wikby (Lofa) 272, 277, 301
*Willingarwm (Hallingeberg) 119, 128, 132
Vindekulla (Lofa) 301, 478
Vindommen 20, 501
Vindån 20
Vindö (Ed) 357, 384, 405, 406, 407
Vinäs (Ed) 28, 233, 252, 371, 373, 374, 382, 386, 387, 391, 392, 402–07, 436
Vinö (Lofa) 218, 237, 277, 283, 294, 299, 301 *ff*, 310, 371, 405
Vinökälv (Lofa, nu i Loftahammar) 303, 310
Vittinge (Lofa) 292, 294, 299, 303, 529
Vittvik (Tryserum) 475, 477, 478, 494, 499
Vivelsjö (Lofa) 303, 529
*Wrangiakierr (Törnsfall) 181, 523
Vreta (Ed) 408
Vrå (Locknevi) 144, 529
Vråka (Ed) 367, 374, 401, 405, 406, 408 *f*, 411
Vrången 20
Vrångfall (Locknevi) 116, 118, 140, 144 *f*, 330, 345
*Vyrlundom (Gamleby) 217

- Vålningebo (Lofta, nu i Västervik) 159, 220, 304
- Vångaren 167
- Vångsunda (Törnsfall) 181 f
- Vårum (Dalhem) 331, 335, 354
- *Wæd 371
- Väderskär (Lofta) 477
- Väle (Gamleby) 191, 203, 217, 518
- Väländebo (Ed) 357, 367, 409 f, 529
- Värnvik (Gamleby) 164, 217 ff, 259, 405
- Västanbäck (Tryserum) 375, 475, 500
- Västansjö (Dalhem) 328, 354 f, 529
- Västantorps (Hallingeberg) 122, 129, 132
- Västantorps (Locknevi) 145 f
- Västerviks sn 52, 523
- Västerviks stad (Gamla och Nya Västervik) 16, 23, 25, 75, 77, 113, 124, 130, 140, 144 f, 159, 160, 163, 169, 175, 182, 188, 190, 195, 199, 200, 202, 203, 205, 206, 207, 209, 215, 216, 217, 219, 230, 243, 248, 272, 283, 284, 292, 300, 303, 307, 307, 314, 317, 320, 325, 327, 328, 354, 371, 384, 393, 398, 435, 436, 516–22, 523, 524, 525, 526, 528, 529
- Västerum (Ed) 357, 410
- Västrum (Gladhammar, nu i Västrum) 51, 66, 69, 72, 98 f, 477
- Västrums sn 51, 52
- *Yfurafal (Dalhem) 351, 355
- *Yngeagre (Ed) 406, 410
- Ytlången 20
- Ytterbo (Locknevi) 146
- Ytterby (Locknevi) 146 f
- Ytterhult (Gladhammar, nu i Västrum) 51, 65, 69, 71, 72, 78, 89, 99 f, 218, 275, 477
- *Ytterhultt (Törnsfall) 182, 277, 529
- Ytteräng (Tryserum) 488, 500
- Yxered (Hjorted) 43, 45, 49 f
- Yxern 20
- Yxnerums skate 21, 514 f
- Yxnevik (Gladhammar, nu i Västrum) 51, 69, 72, 81, 82, 100 f, 218, 477
- Yxningen 20
- Åby (Gamleby) 219
- Ågölen 490
- Åkerholm se Bokalla
- Åkervristen 20, 445
- Åldersbäck (Gladhammar, nu i Västrum) 51, 65, 69, 71, 72, 78, 101 ff, 275, 477
- Ålehorva (Ed) 367, 410
- Ålhult (Blackstad) 159, 274
- Ålsjö (Gladhammar) 94, 103
- Åninge (Locknevi) 144, 145, 147
- Årestad (Ed) 391, 406, 408, 410 f
- Åsebo (Gårdserum) 371, 447, 460, 461
- Åsen (Ed) 370, 411
- Åslekärr (Lofta) 477
- Åsvik (Ed, nu i Östra Ed) 357, 367, 372, 406, 411, 412, 529
- Åsvikelandet (Ed) 372, 411
- *Åås (Lofta) 304, 529
- Åängsdammen (Gladhammar) 72
- Älgefall (Dalhem) 355, 529
- Älgernäs (Lofta) 88, 254, 304 ff, 405
- Älgerum (Tryserum) 500
- Älmarsrum (Hallingeberg) 132 f, 165, 166
- Änten 454
- Ämtö (Dalhem) 355 f
- Ängö (Hjorted) 50
- Äpperum (Ukna) 218, 415, 429, 435
- Ärneberg (Gamleby) 219, 292
- Ärnäs (Törnsfall) 179, 182
- Äskedal (Lofta, nu i Loftahammar) 234, 265, 277, 306 f, 310, 367, 391
- Äskedärr (Hjorted) 39, 42, 50 f
- Äskeskär (Lofta) 253, 307, 477
- Äskestock (Gladhammar, nu i Västrum) 51, 81, 88, 103
- Äsketorp (Ed) 412, 485
- Äspebo (Gladhammar) 67, 95, 103
- Ödesängen (Tryserum) 475, 500
- Ögelbo (Dalhem) 351, 356, 477

564 Ortregister

Öja (Odensvi) 152, 318, 321, 327, 329,
331, 335, 343, 354, 420

Öjelsbo (Tryserum) 463, 489, 500 *f*

Ölvinge (Odensvi) 176, 180, 181, 322,
331, 523, 524, 525

Öndal (Ukna) 299, 369, 388, 404, 430,
435 *f*

Öndhult (Gamleby) 163

Öndal (Hannäs) 509, 514

Örserum (Lofta, nu i Västervik) 89, 90,
159, 160, 182, 220, 249, 307 *f*, 520,
521, 523, 524, 525

Örserumsviken 307, 308, 520, 521, 529

*Örsum (Lofta) 308

*Örsummawijk 308

Östankärr (Locknevi) 147 *f*

Östantorp (Locknevi) 69, 72, 148, 477

Österhult (Hjorted) 51

Östersjön 20

Österäng (Gamleby) 218, 220, 259

Överby (Törnsfall) 182

Överhult (Ed) 406, 412

Överström (Ukna, nu i Överum) 331,
412, 436

Övertorp (Lofta) 234, 257, 308 *f*, 405,
529

Överum (Lofta, nu i Överum) 220,
309, 331, 490

Överums sn 331, 332, 357, 412

II Övriga orter

Blekinge

Utlängan 25

Dalsland

Dalsland 254

Gotland

Gotland 75

Närke

Grimstens härad

Odensvi (Viby) 474

Kumla härad

Sanna (Kumla) 425

Närke 27, 44, 474

Västerås 270, 398

Örebro härad

Åby (Ånsta) 474

Småland

Allbo härad

Blädinge sn 475

Vislanda sn 475

Aspelands härad

Aspelands hd 44, 399

Mörlunda sn 37

Virserum (Virserum) 425

Eksjö 522

Handbörds härad

Handbörd 44

Jönköpingshus 21

Kalmar

Kalmar 21, 75, 214, 215, 273, 519

Kalmar län 25, 407

Kalmar slott 20, 523

Kinnevalds härad

Almundsryds sn 475

Jät (Jät) 474

Jäts sn 475

Konga härad

Linneryds sn 475

Ljuders sn 475

Långasjö sn 475

Älmeboda sn 475 *f*

Möre 407

Norra Möre härad

Björnö (Åby) 407

Förlösa sn 314

Kläckeborga sn 314

Ryssby sn 274, 314

Åby sn 314

Södra Möre härad

Arby sn 314

Hagby sn 314

Halltorps sn 314

Mortorps sn 314

Namnerum (Halltorp) 212

Söderåkra sn 314

Torsås sn 314

- Norrvidinge härad
 Gasslanda (Gårdsby) 66
 Gårdsby sn 446
- Sevede härad
 Flaka (Djursdala) 317
 Hallersrum (Djursdala) 145
 Hålbäckshult (Frödinge) 144
 Kristdala sn 37
 Södra Kvill (Rumskulla) 101
 Sevede hd 20, 24, 40, 44
 Tälleryd (Vena) 49
- Småland 27, 254, 405, 477, 478
- Stranda härad
 Kråkerum (Mönsterås) 474
- Tunaläns härad
 Malmgrava (Tuna) 49
 Tjustgöl (Misterhult) 39, 42, 50
 Tuna (Tuna) 20, 46
 Tunaläns hd 20, 24, 378
- Uppvidinge härad
 Uppvidinge hd 528
- Norra Vedbo härad
 Askeryds sn 287
 Bredestad (Bredestad) 453
 Gunnarp (Haurida) 451
 Källeryd (Haurida) 451
 Linderås sn 287
 Norra Vedbo hd 24, 451
- Södra Vedbo härad
 Södra Vedbo hd 44
- Vimmerby 450
- Västbo härad
 Flataryd, nu Svanaholm (Ås) 476
 Västbo hd 139
- Stockholm*
 Stockholm 40, 236
- Södermanland*
 Eskilstuna 302
 Nyköping 111, 113, 120, 123, 132, 133,
 136, 165, 166, 167, 169, 175, 195,
 284, 401, 519
- Oppunda härad
 Lerbo sn 426
- Rönö härad
 Rönö hd 272, 405
- Selebo härad
 Lagnö (Aspö) 94
- Sotholms härad
 Sotholms hd ('Yttre Tör') 426
- Svartlösa härad
 Talby (Salem) 197, 203
 Svartlösa hd ('Övre Tör') 426
- Södermanland 27, 241, 254, 405
- Villåttinge härad
 Forssa sn 426
- Västerrekarne härad
 Torshälla kvarn (Torshälla) 274
- Öknebo härad
 Vårdinge sn 426
 Öknebo hd 399
- Österrekarne härad
 Jäders sn 426
 Österrekarne hd 351
- Uppland*
 Bälinge härad
 Bälinge sn 314
 Danderyds skeppslag
 Täby sn 476
- Norunda härad
 Tensta sn 476
 Viksta sn 476
- Torstuna härad
 Myrsjö (Torstuna) 211
 Östunaby (Östuna) 211
- Trögds härad
 Eka (Lillkyrka) 27
- Uppland 17, 27, 44, 75, 254, 420, 477,
 478
- Uppsala 211
- Vallentuna härad
 Vallentuna sn 476
- Vendels härad
 Vendels sn 476
- Värmland*
 Värmland 27, 139, 254, 478
- Västergötland*
 Vilske härad

566 Ortregister

Skår (Gökhem) 401
Västergötland 27, 254, 477, 478

Västmanland

Tuhundra härad
Ridö (Västerås-Barkarö) 304
Snevringe hd
Utnäs (Säby) 305
Västmanland 27

Öland

Algutsrums härad
Karlevi (Vickleby) 212
Stora Vickleby (Vickleby) 212
Torslunda sn 274
Förbo härad
Föra sn 36
Gräsgårds härad
Ås sn 274
Möckleby härad
Sandby sn 274
Slättbo härad
Egby sn 302
Köpings sn 302
Öland 17, 27

Östergötland

Aska härad
Allhelgona sn 323
Aska hd 302, 399, 425, 451
Klåstads sn 476
Styra (Styra) 253
Styra sn 476
Varvs sn 476
Bankekind's härad
Bankekind's hd 20
Bestorp (Åtvid) 335
Grebo sn 371, 515
Herrsäter (Värna) 275
Landeryds sn 371
Rödesten (Grebo) 420
Slevringe (Åtvid) 426
Svinstads sn 371
Sörby (Landeryd) 305
Björkekind's härad
Björkekind's hd 218, 302, 399

Hageby (Östra Ny) 165
Tåby sn 323

Bobergs härad

Bobergs hd 294, 425
Narvered (Vallerstad) 453
Nässja (Ekebyborna) 273

Bråbo härad

Bråbo hd 351

Dals härad

Dals hd 302

Göstrings härad

Järstad (Järstad) 408
Göstrings hd 294

Hammarkinds härad

Bjärka (Drotthem) 277
Björkskär (Gryt) 477
Fallingeberg (Ringarum) 462, 500
Gryts sn 476
Gädderstad (Västra Husby) 277
Hammarkinds hd 218
Hangeholman (Gryt) 375
*Holman (Gryt) 375

Holmtebo (Ringarum) 487

Närby (Drotthem) 432

?Nasselstad (Gryt) 320

Ramsvik (S:ta Anna) 109

S:ta Anna sn 476

Skåra (Skönberga) 497

Skönberga sn 497

Torön (S:ta Anna) 474

Valdemarsvik (Ringarum) 462

Lilla Ålö (Gryt) 476, 477

Hanekinds härad

Hanekinds hd 139, 399, 451

Skeda sn 323

Valla (S:t Lars) 278

Åsmestad (Slaka) 304, 305

Kinda härad

Bro (Vårdnäs) 218

Västra Eneby sn 217

Fagerdal (Kättilstad, nu i Dalhem)
332

Finede (Horn) 163

Frössvik (Oppeby) 421

Hägerstads sn 217

Kinda hd 20, 24, 40, 351, 405, 451, 527

- Malma (Västra Eneby) 433
 Oppeby sn 82
 Östra Ryda (Oppeby) 433
 Tidervals sn 476
 Vårdnäs sn 82
 Väsby (Västra Eneby) 433
 Årteryd (Hägerstad) 248
 Örshult (Kättilstad, nu i Dalhem)
 332
 Kolmården 88
 Linköping 96, 123, 149, 163, 165, 168,
 169, 170, 171, 174, 175, 178, 181,
 182, 188, 192, 196, 198, 202, 211,
 213, 214, 230, 233, 237, 239, 249,
 250, 264, 265, 267, 269, 270, 277,
 279, 281, 288, 289, 290, 291, 301,
 306, 365, 396, 408, 420, 450, 453,
 517, 524, 525
 Lysings härad
 Glänås (Svanhals) 404
 Haninge (Västra Tollstad) 377
 Haningetorp (Västra Tollstad) 377
 Lysings hd 294
 Svanhals sn 382
 Lösings härad
 Krokeks kloster 88
 Memmings härad
 Hulta (Kimstad) 109
 Memmings hd 302
 Norrköping 371
 Rumlaborg 21
 Skänninge 199, 287, 299, 302, 424, 453
 Skärkinds härad
 Fyrby (Östra Ryd) 497
 Gistads sn 323
 Rydbo fjärding 514
 Skärkinds hd 294
 Sätra (Gårdeby) 432
 Yxnerums sn 514, 515
 Söderköping 66, 92, 118, 218, 281,
 426, 494, 517, 528
 Vadstena 70, 82, 83, 84, 86, 101, 214,
 216
 Valkebo härad
 Valkebo hd 139
 Vifolka hd
- Nybble (Sya) 131
 Rappestads sn 295
 Tollstad (Östra Tollstad) 480
 Östra Tollstads sn 323
 Veta sn 323
 Vifolka hd 302
 Ydre härad
 Ekäng (Asby) 319
 Graby (Sund) 82, 420
 Hovetorp (Torpa) 152
 Norrby (Asby) 173
 Sunds sn 82
 Ydre hd 17, 24, 405, 410, 527
 Åkerbo härad
 Östra Skrukeby sn 371
 Skrukeby (Östra Skrukeby) 277
 S:t Lars sn 371
 Åkerbo hd 294
 Östergötland 17, 21, 25, 26, 212, 237,
 241, 254, 268, 293, 298, 405, 420,
 477, 478
 Östlands härad
 Ollonö (Östra Stenby) 218
 Östlands hd 218
- Belgien*
 Antwerpen 221
- Estland*
 Estland 25
 Reval 25
- Gotland*
 Gotland 518
- Karelen*
 Viborg 513
- Norge*
 Nidaros 377
- Tyskland*
 Rostock 517, 518

Personregister

Titlar och släktförhållanden anges som regel inte i registret. För dessa hänvisas till gängse genealogisk litteratur samt för släktförhållanden – i den mån de har betydelse för sakförhållandena – till framställningen här. Undantag har dock gjorts för vissa personer med enbart egennamn och fadersnamn. – För bönderna anges hemorten, om den är känd. Däremot anges normalt inte sätesgården för frälsepersoner. – Beträffande personnamn, släktnamn, titlar och släktskap se även inledningen s 12. Förkortningar se s 544 ff.

- Abraham Eriksson (Gyllenstierna) 476 – i Sedingsjö 348
 Agneta, se även Krummedige – i Skedshult 431
 – i Målsrum 180, 181, 523 – i Skrikgallen 47
 Alboga, Olof 358 – i Tingetorp 459
 Albrekt, se även Styke – i Toverum 498
 – av Mecklenburg, hertig 526 – i Yxered 49
 – i Knuvebo 341 – i Öndal 388, 430
 Algot 42, 46, 50 – i Överström 436
 –, Gulla Petersdotters man 518 – Eriksson, kyherde 164
 Algotssönernas ätt se Birgitta Knuts-
 dotter – Hansson i Mem 201
 Alle i Kårby 172 – Haraldsson 322
 Ama se Cecilia Folkesdotter, Folke – Klasson 497
 Ulfsson, Harald Ulfsson, Holmger – Nilsson (båt) 271
 Folkesson, Holmger Ulfsson d y, – Persson, borgmästare 75, 111, 114,
 Holmger Ulfsson d ä, Karl Ulfsson, 121, 124, 133, 166, 167, 176, 195
 Lars Ulfsson – Ragvaldsson (Stubbe av Valsta) 17
 – Turesson (båt) 66, 69, 206, 273
 Ambjörn Holmvidsson (tre blad) 217 Anna Arvidsdotter (Trolle) 26, 358,
 Ambjörn Magnusson 140, 144 f 406
 Amund, se även mästare – Gustavsdotter (Slatte) 140
 – i Klint 321, 324 – Gustavsdotter (Ängaätten) 66, 270,
 Anders, se även guldsmed, Jute, 271, 273, 274, 325
 Merislaw, målare, Panka – Henriksdotter (två sparrar) 279, 511
 – 199, 235, 236 – Håkansdotter (Hålbonsätten) 95,
 – i Almvik 163 182, 235
 – i Blidstena 366, 482 – Jönsdotter (Slatte) 140
 – i *Bondkrøk 471 – Karlsdotter (Gyllenstierna) 333 f, 345
 – i Bållelid 472 – Karlsdotter (Vinstorpaätten) 21, 189,
 – i Dråpstad 240 194, 196, 197, 198, 203, 205, 246,
 – i Ed 371 254, 286, 294, 305, 319, 324, 329,
 – i Getterum 38 473
 – i Grävsätter 508 – Ragvaldsdotter, frkvinna 173
 – i Ringsfall 326 Anund, Jöns Haraldssons bror 290, 303

- i Gällösa 479
- i Hulthorva 116
- i Møioikullæ 392
- i Segersgårde 283
- Arend Bengtsson (Ulv) 37, 41, 43, 44, 273, 451, 453
- Arnold i Ukna 434
- i Östankärr 148
- Arvid, se även Bröms, västgöte
- i Tryserum 499
- Bengtsson (Oxenstierna) 128, 212, 213, 215
- Karlsson (Sparre av Aspнас) 211, 212, 215
- Offesson (båt) 67, 140, 253, 254
- Asgot i Svinnersbo 179, 180
- Asmund i Hysinge 343
- Asolf i Yxered 49
- Asrun, se även Tanne
- Nilsson (kluven sköld) 140
- Aspenäsätten se Ingeborg Knutsdotter, Knut Jonsson, Magnus Knutsson
- Axel Eriksson (Bielke) 21, 44, 60, 61, 94, 96, 97, 99, 100, 101, 102, 119, 120, 121, 155, 159, 164, 168, 179, 189, 190, 193, 194, 195, 196, 201, 202, 211, 241, 242, 270, 271, 275, 291, 292, 315, 318, 341, 342, 349, 367, 376, 388, 399, 433, 495
- Larsson 27
- Nilsson (Banér) 89

- Bagge, Peder (Haraldsson) 173
- Bagge av Berga, se även Ingrid Halstensdotter
- , Bröms 172, 173
- , Halsten 82, 173
- Bagge av Botorp, se även Karin Pedersdotter, Margareta Pedersdotter
- , Peder 173
- Banér se Axel Nilsson, Peder Axelsson
- Barbro Eriksdotter (Bielke) 420
- Barnekow, Reimar 408
- Basse, Johan 152, 329, 331, 335, 354, 420
- , Johan, borgare 219, 292
- , Mattis 102, 170
- , Ödbjörn 200
- Beata Fickesdotter (Bülow) 451
- Nilsson (Grip) 234, 258, 268, 288, 308, 377, 385, 390
- Bengt, se även "Gartir", smed, småsven
- i Brånestad 238
- i Samsvik 90
- i Solvestad 513
- i Stämshult 47
- Björnsson 145
- Filipsson (Ulv) 450, 452
- Folkesson 497
- Gotskalksson (Ulv) 271
- Jönsson (Oxenstierna) 314, 315
- Knutsson (Ulv) 274
- Larsson, bi 213
- Magnusson, frman 268, 292
- Magnusson (Folkungaättens lagmansgren) 276, 351
- Nilsson (Färla) 168, 169
- Nilsson (Lejonansikte) 67, 271
- Nilsson (Lejonansikte, d 1423) 23, 41, 59, 65 f, 67, 69, 71 f, 73, 78, 81, 85, 89, 94, 96, 99, 111, 123, 128, 168, 169, 171, 172, 174, 175, 177, 178, 193, 198, 212 f, 215, 235, 241, 242, 249, 270, 271, 272, 273, 284, 296, 298, 299, 301 f, 304, 307, 398, 424, 427, 435, 469, 518, 524, 525, 527
- Gotskalksson (Ulv) 44
- Rörriksson 65, 71, 99, 102
- Simonsson 374
- Tomasson (Pipa) 60, 90, 119, 243, 342, 351
- Bengta Birgersdotter 65, 68, 69, 71, 73, 78, 81, 87, 92, 93, 94, 99, 102
- Kettilbjörnsdotter 420, 444
- Lyadotter 67
- Bergkvaraätten se Håkan Karlsson
- Bese (yngre och äldre ätten) se Gunhild Johansdotter, Gunhild Stensdotter, Karin Nilsson
- , Johan 194, 221, 243, 271, 274, 279, 314, 389, 395, 430, 433, 438

570 Personregister

- , Nils 453
- Bielke se Axel Eriksson, Barbro
  - Eriksdotter, Erik Stensson, Erik
  - Turesson, Katarina Stensdotter,
  - Peder Turesson, Sten Turesson, Ture
  - Pedersson, Ture Stensson
- Bilte, Sune 408
- Birger Gregersson (Malstaätten), äbi 17
- Ingemarsson 42
- Johansson 64
- Karlsson (stjärna) 514
- Magnusson, kung 453
- Nilsson (Grip) 21, 24, 25, 26, 61, 90, 114, 115, 136, 138, 167, 169, 188, 195, 197, 199, 200, 201, 209, 216, 217, 218 f, 219, 233, 237, 238, 242, 243, 244, 245, 250, 251, 252, 256, 259, 260, 261, 263, 264, 265, 269, 278, 280, 281, 282, 283, 285, 287, 290, 293, 294, 296, 297, 298, 299, 304, 306, 326, 338, 359, 364, 365, 368, 369, 370, 372, 373, 377, 378, 379, 383, 384, 385, 387, 388, 389, 394, 396, 398, 399, 403, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 413, 415, 418, 419, 421, 423, 424, 425, 427, 429, 431, 434, 435, 436, 438, 442, 443, 445, 446, 450, 455, 456, 457, 491, 493, 494, 507, 508, 509, 511, 512, 513, 519, 522
- Petersson (Finstaätten) 452
- Ulfsson (Ulvåsaätten) 283
- Birger Turessons ätt se Magnus Birgersson
- Birgitta (Brita)
  - , Lars Anderssons hustru 74, 111, 113, 120, 123, 133, 166, 167, 169, 175, 195
  - Arendsdotter (Styke) 37, 41, 43, 44, 60, 96, 119 f, 243, 271, 273, 314, 317, 366, 375, 388, 495
  - Birgersdotter (Finstaätten) 452
  - Haraldsdotter (Ängaätten) 35, 65 f, 66, 67, 205, 206, 210, 216, 270, 271, 273, 274, 347
  - Joakimsdotter (Brahe) 25, 115, 195, 197, 200, 201, 209, 216, 233, 238, 243, 244, 278, 280, 285, 338, 365, 369, 379, 385, 387, 394, 399, 413, 415, 418, 419, 421, 423, 424, 425, 427, 429, 431, 434, 435, 436, 442, 443, 446, 450, 455, 457
  - Knutsdotter (Algotssönernas ätt) 304, 305
  - Knutsdotter (Ulv) 44, 61, 96 f, 120, 193, 221, 271, 274, 284, 314, 317, 366, 375, 495
  - Magnusdotter 67, 271
  - Magnusdotter (Porse) 128, 208, 212, 213, 214
  - Magnusdotter (spets från vänster) 17
  - Matsdotter (hjørthorn) 215
  - Turessdotter (båt) 39 f, 42, 61 f, 65, 69, 77, 81, 85, 98, 99, 101, 102, 114 f, 129, 148, 154, 157, 177, 189, 193, 196, 197, 203, 204, 238, 296, 318, 324, 328, 330, 339, 350
- bjälkar, två se Sigrd Gunnarsdotter Björn, se även "Rash", Sop, svenske
  - i Bjärka 189
  - i Björka 136
  - i Dynestad 110
  - i Glo 374
  - i Hula 419
  - i Malmö 307, 524
  - Pedersson (Båät) 230, 231, 232, 239, 289, 290, 386
- björnram se Hans Vernekasson
- blad, två se Ernils Gudmundsson
- blad, tre se Ambjörn Holmvidsson, Knut Simonsson
- blomma på stjälek se Kerstin Henriksdotter
- Boberg, Erik 304
- Bock, Hemming 493
- , Johan 470
- , Nils 493
- , Olof 470, 492, 493, 497, 503
- , Sone 489, 493
- , Sone 493
- i Högtofta, Vaste 420

- Bo, kyherde i Odensvi 321
- Jonsson (Grip) 16, 17, 23, 27, 59, 60, 64, 65, 67, 68, 69, 71, 73, 77, 78, 81, 85, 87, 89, 91, 92, 93, 94, 96, 97, 99, 101, 102, 109, 113, 114, 123, 131, 154, 162, 163, 165, 168, 169, 170, 171, 174, 175, 176, 178, 180, 181, 182, 185, 188, 190, 192, 193, 196, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 211, 212, 217, 218, 220, 221, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 237, 239, 240, 241, 243, 244, 245, 246, 248, 249, 250, 250, 255, 256, 257, 259, 260, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 283, 284, 285, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 297, 298, 299, 301, 302, 304, 305, 306, 307, 308, 314, 319, 322, 327, 332, 333, 338, 340, 343, 344, 345, 348, 349, 350, 351, 354, 355, 356, 358, 359, 364, 365, 366, 367, 368, 370, 371, 373, 374, 376, 377, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 392, 393, 394, 396, 398, 399, 400 f, 401 f, 403, 404, 407, 408, 409, 410, 411, 413, 423, 425 f, 430, 435, 438, 442, 443, 445, 447, 450, 452, 453, 455, 457, 461, 472, 503, 507, 509, 514, 517, 518, 523, 524, 525, 527
- Knutsson (Grip) 17, 277, 404
- Nilsson (Grip) 24, 218, 231, 232, 234, 237, 239, 240, 245, 251, 257, 259, 260, 265, 268, 276, 285, 288, 290, 293, 297, 299, 302, 305, 308, 368, 372, 373, 375, 376, 378, 379, 380, 387, 388, 390, 394, 395, 397, 403, 404, 405, 407, 408, 418, 423, 424, 426, 429, 438, 442
- Stensson (Natt och Dag) 527
- Bole, Jon 144
- Bonde, borgare i Rostock 518
- Bonde (sjöbladsätten), se Karl Knutsson, Kristina Karlsdotter, Magdalena Karlsdotter
- , Knut 254
- , Tord (Pettersson) 212
- Botolf, se även Sjunnamåg
- i Boda 109, 311
- i Bågvik 240
- i Ingelsbo 463, 482
- i Mjösåhult 43
- i Oxebo 121
- i Rumhult (1433) 46, 49
- i Rumhult (omkr 1500) 46
- i Vaderum 49
- i Västervik 248
- i Öndal 436
- Bodgersson i Årestad 391, 408, 410, 411
- Jönsson(?), frman 400
- Botvid i Hult 170
- i Kålåker 171
- i Stämmerum 210
- i Svinnersbo 179
- i Svinnersbo 179
- i Troserum 401
- Bovast i Brånestad 238
- i Kumla 262
- Brahe se Brita Joakimsdotter
- Brask, Hans, bi 316, 518 f
- Bravid i Hulta 381
- Bred i Sten 289
- Brita se Birgitta
- Broga, Olof 372
- Brun, Sigge 425, 426
- Bryniel Svensson 40
- Brynolf i Djupedal 189
- i Flaka 317
- Germundsson (tre vagnshjul i stolpe) 319
- 'Brödlunge' i Ringsfall, Inge 326
- Bröms, Arvid 316
- , Nils 35, 36, 65, 66, 67, 111, 123, 124, 135, 136, 137, 139, 140, 142, 143, 144, 206
- , Nils, borgmästare 166
- Bukker, Gudmund 168, 169, 176, 176, 249, 525
- Bulgrin, Joakim 219
- Burislev, kung Sverkers son 314

572 Personregister

- Butzow, Heneke 407, 526
Bydelsbach se Hebbbla Albrektsdotter
Bülow se Beata Fickesdotter, Ermegård
Fickesdotter, Ermegård Johansdotter, Ida Johansdotter
–, Detlev 250, 260, 298, 401, 453
–, Ficke 359, 372, 385, 386, 394, 401, 404, 411, 453, 485
–, Henrik 452, 453
–, Johan 453
Byterof se Elin Gosvindsdotter
Båt, Karl, bi 77, 407
båt se Erengisle Torkelsson, Jon Botulfsson
–, (Bååt), Erengisle Sunessons ätt se Arvid Offesson, Björn Pedersson, Erengisle Sunesson, Jon Pedersson, Karin Offesdotter, Margareta Arvidsdotter, Margareta Sunesdotter, Nils Arvidsson, Nils Jonsson, Offe Nilsson, Peder Erlandsson
–, Guse Nilssons ätt se Anders Nilsson, Anders Turesson, Birgitta Turessdotter, Guse Nilsson, Nils, Nils Andersson
Båt av Billa se Gertrud Aslesdotter
båtsman, Håkan 519
Bååt se båt
bältare, Lasse 248, 249
Böklar, Herman 420, 444
Börje i Vrångfall 145

Cecilia, Algots hustru 42, 46, 50
– Ebbesdotter 193, 212, 249, 298
– Folkesdotter 199
– Folkesdotter (Ama) 382, 396, 402
– Glysingsdotter (Glysing) 198, 217, 218, 220, 259, 300, 432, 473
– Gudmundsdotter (sparre) 300
– Nilsson 50
– Petersdotter (snebjerg) 205, 207
– Sigmundsdotter (vingad pil) 296
– Ulfsdotter (Ulvåsaätten) 452
– Ödgesdotter 374
Charles, se även de Mornay
Claus, se även Ruska

David Tomasson i Västervik 169
Dan i Baggetorp 185
– i *Bergh 333
– i Hult 170
– i Kurum 469, 484
– i Kägglå 486
– i Kägglå 486
– i Skrickorum 272, 374, 492
– i Årestad 410
– Botulfsson 521
– Nilsson (stolpe) 287, 377
Detlev, se även Bülow
djäkn, Gudmund Jakobsson (vinge) 197, 203
–, Jöns, fo 324
– Lars, hdshövd 23
–, Peder, hdshövd 23
domare, Fader 23, 523
Dume se Margareta Lambrektsdotter
–, Heneke 527
”Døøn” i Giltebo, Nils 507

Ebba Holgersdotter (Gera) 233, 234, 246, 257, 390
– Månsdotter (Lilliehöök) 27
Ebbe i Hasselö 162
– i Hyllela 420
Eggert Filipsson (Ulv) 438, 451, 452
Elif i Böllerum 136
Elin (Helena)
–, Peter Trulssons hustru 130
– Birgersdotter 64, 101, 114
– Gosvindsdotter (Byterof) 378
– Gregersdotter (Sandbroätten) 17, 509
– Johansdotter (Spänneklo) 69, 73, 74, 80, 81, 85, 101, 103, 245
– Nilsson, frkvinna 320
– Pedersdotter 174
– Svensdotter (Grabyätten) 70, 82, 83, 84, 86, 101
– Valdemarsdotter 212
Elsa, se även Posse
Enevald Hansson 74, 88
Erbjörn i Mem 201
Erengisle i Boarum 35

- Albrektsson (Styke), hdshövd 23
- Gjurdsen (Fot) 83
- Nilsson (Hammerstaätten) 527
- Sunesson (båt) 199, 212, 230, 233, 237, 239, 240, 250, 257, 264, 267, 279, 281, 288, 289, 298, 306, 314, 315, 366, 367, 370, 371, 376, 377, 379, 384, 385, 387, 389, 390, 391, 394, 396, 400, 401, 408, 409, 410, 411, 450, 452, 472, 474, 517
- Torkelsson (båt) 287
- Ulfsson i Långvik 82, 83
- Erik, se även Boberg, Nipertz
- 413
- 199, 235, 236
- av Pommern, kung 307, 474, 516, 518, 520, 524, 527
- XIV, hertig, senare kung 53, 59, 60, 62, 63, 64, 70, 71, 73, 74, 75, 76, 79, 80, 84, 85, 87, 88, 89, 91, 92, 93, 94, 95, 103, 111, 114, 116, 117, 119, 121, 122, 124, 125, 128, 129, 130, 132, 133, 151, 166, 167, 170, 176, 180, 182, 192, 195, 208, 209, 231, 236, 240, 247, 250, 251, 258, 260, 261, 267, 268, 269, 275, 285, 290, 291, 293, 303, 304, 306, 309, 311, 318, 320, 321, 324, 327, 329, 330, 333, 340, 345, 346, 347, 353, 355, 365, 370, 372, 376, 395, 399, 409, 410, 411, 418, 422, 433, 456, 529
- i Almvik 163
- i Boda 109
- i Bokalla 236
- i Bålebo 500
- i Dagsbo 62
- i Ekenäs 63
- Falla 167
- i Grönhult 143, 153
- i Gökstad 250
- i Harg 317
- i Heda 192
- i Håckenstad 383
- i Kälkestad 118
- i Råberga 479
- i Smitterstad 125
- Andersson, frman 300, 326
- Bengtsson 166
- Eriksson d y (Gyllenstierna) 21, 40, 42, 61, 62, 65, 68, 70, 72, 76, 79 f, 81 f, 85, 87, 95, 98, 100, 101, 102, 112, 115, 116, 127, 129, 131, 143, 148, 153, 155, 158, 171, 177, 189, 194, 196, 197, 198, 203, 204, 238, 246, 253, 254, 281, 286, 294, 296, 305, 307, 319, 324, 329, 330, 333, 335, 339, 343, 346, 348, 350, 352, 353, 354, 356, 359, 373, 380, 418, 422, 443, 447, 448, 449, 455, 457, 461, 463, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 476 f, 479, 481, 482, 483, 485, 486, 488, 490, 492, 496, 499, 502, 505, 507, 508, 509, 513, 514
- Eriksson d ä (Gyllenstierna) 21, 25, 68, 76, 87, 158, 189, 193, 196, 197, 198, 203, 204 f, 238, 253, 254, 286, 289, 296, 335, 338, 340, 346, 359, 366, 390, 397, 418, 422, 443, 445, 447, 448, 449, 451, 454, 455, 457, 461, 463, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 487, 488, 490, 491, 492, 493, 494, 496, 498, 499, 500, 502, 503, 505, 507, 509, 510, 511, 513, 514
- Gustavsson (Ångaätten) 271, 273
- Jönsson (Rosenstråle) 242, 243, 246, 258, 276, 278, 280, 287, 299, 300, 301, 303, 304, 308, 309, 367, 378, 379, 384, 400, 408
- Karlsson (Gyllenstierna) 142, 148, 153, 157, 204, 295, 333, 338, 339, 340, 345, 347, 350, 352, 353, 356, 388, 393, 396, 415, 421, 422, 445, 447, 448, 449, 454, 457, 460, 502, 507, 509, 512, 513
- Karlsson (Vasa) 82
- Knutsson (kluven sköld med fiskstjärt och två åkerhöns) 165
- Larsson 61, 74, 75, 166
- Magnusson, kung 77, 325
- Olofsson 81
- Pedersson (Urup) 24

574 Personregister

- Stensson (Bielke) 212, 213, 215
- Svensson, magister, dekan 74, 88, 219
- Turesson (Bielke) 271
- Valdemarsson (Folkungaättens Valdemarsgren, d 1330) 351
- Valdemarsson (Folkungaättens Valdemarsgren) 332, 333, 338, 340, 343, 345, 349, 350, 351, 354, 355, 356
- Erland Svensson 65, 102
- Ermegård Fickesdotter (Bülow) 246, 259, 262, 263, 284, 418, 419, 422, 424, 430, 431, 433, 451, 453, 458, 460
- Johansdotter (Bülow) 201, 260, 371, 403, 404, 453
- Ernbjörn i Vittinge 304
- Ernils i Björka 136
- i Klint 321, 331
- Gudmundsson (två blad) 108, 112, 116, 118, 124, 127, 130, 131, 142, 153, 335, 352, 518
- Esbjörn 114
- i Dalhem 333
- Eske i *Eskawarp 230, 233, 239, 257, 264, 267, 279, 281, 288, 289, 306, 367, 370, 379, 387, 390, 409

- Fader, se även domare
- Persson, frman 139, 140
- Ficke, se även Ummereise
- Ficke i Hjorted, frman 39
- Filip Ulfsson (Ulv) 438, 451, 452
- Filippa, drottning 17
- Finstaätten se Birger Petersson, Birgitta Birgersdotter, Katarina Birgersdotter
- Finvid, kyherde i Ukna 428
- fisk se Jon Styrbjörnsson, Panka
- fiskar, tre se Anders Merislav, Märta Andersdotter
- Fleming, Henrik 398
- , Peder 147, 190, 191, 193, 194, 235, 236, 263, 503, 511, 512, 513
- fläkt örn se Herman van Owe
- Folke, se även Rafn
- i Bankestad 364
- i Dynestad 110
- i Hjulby 255
- i Kolsebro 423
- i Rumma 204
- i Svinebäck 397
- Larsson i Snörum 287
- Ulfsson (Ama) 382, 396, 397, 402
- Folkungaätten se Valdemar Magnusson
- , lagmansgrenen se Bengt Magnusson, Ingeborg Bengtsdotter, Katarina Bengtsdotter, Ramborg Bengtsdotter, Ulvhild Magnusdotter
- Valdemarsgrenen se Erik Valdemarsson (2 pers), Valdemar Eriksson
- Fot se Erengisle Gjurðsson, Helga Erengislesdotter, Margit Erengislesdotter
- Frode, kyherde 135
- Färla se Bengt Nilsson, Åke Bengtsson

- Gabriel Kristiernsson (Oxenstierna) 60, 61, 68, 72, 76, 79, 87, 95, 98, 99, 101, 177, 302, 448, 449, 453, 457, 458
- Galle, Peder, fo 91
- Galt, Sone 283
- Garp, Mats 381
- ”Gartir”, Bengt
- Geme, Tyrgils 113, 190, 200
- Gera se Ebba Holgersdotter, Holger Karlsson, Jöran Holgersson, Karl Holgersson
- Germund i Hökemåla 481, 491
- Gert i Långvik 82
- Jonsson (sexuddig stjärna) 272
- Gertrud, Östens i Lixhult hustru 343
- Aslesdotter (Båt av Billa) 316
- ginbalk, se även Länk
- , se även Katarina Knutsdotter
- Gise i Håckenstad 383
- Gjurð Tegnesson i Dråpstad 240
- Glysing se Cecilia Glysingsdotter, Hafrid Glysingsdotter, Katarina Henriksdotter, Katarina Kettilsdotter

- , Henrik 315
- , Kettil 198, 218, 220, 259, 300, 315, 432, 473
- , Nils 259, 473
- goddräng, Jöns 434
- Gotskalk Arendsson (Ulv)
  - Bengtsson (Ulv) 314, 315
  - Larsson (Hjortöätten) 139, 207, 347
- Grabyätten se Elin Svensdotter, Sven Nilsson
- Gramsow, Klaus 527
- Gren, se även Torkel Haraldsson
- , Magnus 17
- Grip (yngre och äldre ätten) se Beata Nilsdotter, Birger Nilsson, Bo Jonsson, Bo Knutsson, Bo Nilsson, Katarina Knutsdotter, Kerstin Nilsdotter, Knut Bosson, Margareta Birgersdotter, Margareta Bosdotter, Marina Nilsdotter, Moritz Birgersson, Nils Bosson, Peder Nilsson
- Grundis, Knut 210, 271, 273
- Gudmund, se även Bukker
  - i Fårhult 64
  - i Hysinge 319
  - i Källsåker 173
  - i Tingstad 293
  - i Vittinge 304
  - Ingelsson 175
  - Månsson i Västervik 215
  - Siggesson (sparre) 114, 261, 284
  - Sonesson (Slatte från Frö) 136
- Gudolf i Sothem 209
- Gudvast i Odensvi 321, 325, 328
- guldsmed, Anders 291
- Gulla Petersdotter 518
- gullfjäder, Margit 523
- Gumsehuvud se Katarina Karlsdotter
- Gunhild, prästmoder 108
  - Johansdotter (Bese) 44, 53, 61, 66, 97, 100, 102, 120, 155, 159, 163 f, 178, 189 f, 190, 194, 195, 196, 201, 202, 211, 234, 241, 243, 244, 264, 271, 274, 275, 285, 291, 296, 315, 318, 341, 342, 349, 366, 367, 375, 388, 398, 423, 426, 428, 433, 495
  - Stensdotter (Bese) 433
- Gunnar i Aveslätt 164
  - i Heda 192
- Gunne i Vrångfall 144
- Guse Nilsson (båt) 35, 65 f, 67, 69, 128, 130 f, 142, 153, 180, 185, 205, 210, 213, 214, 216, 270, 271, 272, 273, 527
- Gustav i Hällingsfall 510
  - I, kung 70, 74, 78, 82, 83, 84, 86, 88, 90, 93, 101, 109, 219, 252, 260, 369, 372, 378, 385, 456, 497, 519, 521, 522, 524, 525
- Knutsson (Ulv) 274
- Larsson (Ångäätten) 271
- Matsson (stjärna) 241, 242, 259, 359, 368, 376, 380, 381, 384, 392, 399, 400
- Gyda, prästmoder 108
- Gyllenstierna se Abraham Eriksson, Anna Karlsdotter, Erik Eriksson d y, Erik Eriksson d ä, Erik Karlsson, Jöran Eriksson, Karin Eriksdotter, Nils Eriksson, Åke Jöransson
- , Nils 473
- Gädda se Katarina Johansdotter
- Gäddskalle, Peder 412
- Görvel Fadersdotter (Sparre) 39, 43, 51
- Hafrid Glysingsdotter (Glysing) 474
- Hagvar i Vanstad 141, 144
- Haldor i Skälhem 124
- Halsten, se även Bagge
- Halvard i Björka 136
  - i Hällingsfall 510
- Hammerstaätten se Erengisle Nilsson, Nils Erengisleson
- Hans, se Kröpelin
  - , kung 521
  - i Aveslätt 164
  - i Larum 342
  - i Skårsjö 494
  - i Vittvik 494, 499
  - i Yxered 49
- Arvidsson i Stora Björka 365

576 Personregister

- Gudmundsson (sparre), hdshövd 24, 231, 233, 237, 239, 251, 264, 267, 269, 277, 280, 282, 284, 288, 289 f, 291, 300, 302, 306
- Jakobsson 27
- Jönsson i Ytterhult 100
- Pedersson i Reverum, frman 115, 279, 511
- Vernekasson (björnram) 237, 252, 425
- Harald, se även skräddare, Sop
- i Ekestorp 311
- i Frö 316
- i Stenserum 128
- Larsson (Ängaätten) 271
- Ulfsson (Ama) 453
- Hasle, Magnus 408
- Hasselbyätten se Kristina Nilsson, Nils Matsson
- Hebbla Albrektsdotter (Bydelsbach) 246, 259, 262, 263, 284, 418, 419, 422, 424, 430, 431, 433, 451, 453, 458, 460
- Hegle se Peder Åkesson
- Helena se Elin
- Helga Erengislesdotter (Fot) 83
- Svendsdotter (Slatte) 83
- Helge i Björka 364
- i Hässelstad 261
- Hemming, se även Bock, kejsare, 'Tomte'
- i Hellerö 379
- i Hultserum 154
- i Mulestad 323
- i Nagelstad 120
- i Rumma 122
- i Skårsjö 490
- i Sund 143, 143
- Larsson i Karrum 320
- Nilsson i Nyköping 284, 285
- Heneke, se även Butzow, Dume
- 210
- Henrik, se även Fleming, Munk, Parow, Slutow
- 50
- i Hästerum 319, 320
- i Malmgrava 49
- i Ottinge 278
- i Sund 458
- i Ullevi 214
- i Vråka 409
- Olofsson, frman 69
- Pedersson 381
- Pedersson, frman 279
- Torstensson 381
- Herman, se även Böklar, småpenning, Ulf
- Hinze, se krämare
- hjørthorn se Birgitta Matsdotter, Mats Törnsson
- Hjortöätten se Gotskalk Larsson, Karin Larsson, Krister Larsson, Lars Tidemansson, Märta Tidemansdotter, Ivar Larsson, Tideman Larsson
- hjälm, vingad se Sigrd Jonsdotter
- Holbeck, Karl 40
- , Karl 344
- , Markvard 344
- Holger Karlsson (Gera) 406
- Holk, Håkan Siggesson 432
- , Sigge, frman 344, 382, 432
- Holmfrid i Hörtingerum 74, 181, 523
- Holmger i Kägglå 485
- Folkesson (Ama) 458
- Magnusson (stjärna) 382
- Ulfsson d y (Ama) 453
- Ulfsson d ä (Ama) 453
- Holmsten i Bällsjö 369
- i Böljerum 60, 179
- i Larum 342
- Holmvid 111
- 'Holnistar' i Vartorp 144
- horkarl, Sven 492
- horn över stjärna se Magdalena Palnesdotter, Nils Palnesson, Palne Nilsson (2 personer), Peder Nilsson
- Hulte i Mjöshult 43
- Hvit, Lars 112
- , Olof 236
- , Torgils 383
- , Torgils Magnusson 116

- Håkan, se även båtsman, Holk,
Skumpe
–, Ingeborgs man 494
–, Margaretas man 126
– i *Biörnstorp 364, 386
– i Grännäs 479
– i Heda 192
– i Hult 170
– i Häckenstad 193
– i Hägerstad 510
– i Knappekulla 484
– i Löckerum 487
– i Mem 201, 270
– i Nagelstad 120
– i Risebo, frman 347
– i Rödja 207
– i Svinnersbo 179
– i Åsvik 412
– i Öjelsbo 501
– Karlsson, frman 89
– Karlsson (Bergkvaraätten) 77
– Vielmsson 272, 301, 317
Hålbönäsätten se Anna Håkansdotter
Hägvid i Höslätt 138
Höge, Torsten, borgare 303
Hök, Jon 188, 195, 216
–, i Kattedal, Jon 483, 486
- Ida Johansdotter (Bülow) 246, 259,
262, 284, 288, 341, 391, 394, 401,
418, 421, 423, 430, 432, 434, 450,
451, 452, 453, 458, 460
- Iliana Svendsdotter, frkvinna 109
- Inge, se även 'Brödlunge'
– i Ekevik 415
– i Fästad 243
– i Hellerö 379
– i Häckenstad 194
– i Mjöltorp 119
– i Smitterstad 125
– i Kålåker 171
– Knutsson i Bestorp 335
- Ingeborg, Håkans hustru 494
–, Peter Doterssons syster 498 f
–, 'Seboans' änka 130
–, Tord mördares änka 77
- Andersdotter (Slatte) 140
– Bengtsdotter (Folkungaättens
lagmansgren) 452
– Bengtsdotter (Slatte) 40
– Erengislesdotter, frkvinna 354
– Johansdotter (Moltke) 314, 315
– Karlsdotter (stjärna) 515
– Knutsdotter (Aspenäsätten) 351
– Magnusdotter (Länk) 276, 300
– Magnusdotter (tre strålar) 284
– Magnusdotter (Ulvåsaätten) 452
– Nilsdotter 111, 193, 198
– Olofsdotter 248
– Petersdotter 111, 123, 193, 198
– Åkesdotter (Svarte Skåning) 273
– Åkesdotter (Tott) 332
- Ingegerd, Hemming Nilssons mor 285,
368
- , Holmger Ulfssons d ä (Ama) hustru
453
- Larsdotter (Sparre av Aspånäs) 215
- Ingeld se Ingjald
- Ingemar i *Bekkiholt 468
– i Hålgsjö 260
– i Kägglå 486
– i Samsvik 90
– i Torp 513
- Ingemund, se även Käft, Puke
–, kanik 24
– i Grännäs 479
– i Vittvik 499
– Amundsson 65, 68, 69, 71, 73, 78, 81,
87, 92, 93, 94, 99, 102
- Ingils i Ryvenäs 188, 280
- Ingjald (Ingeld)
– i Dröppstad 110
– i Risebo
– i Ravenäs 429
– i Skälhem 124, 328
- Ingrid i Hasselby 252
– Bengtsdotter (Slatte) 140
– Björnsdotter 116
– Halstensdotter (Bagge av Berga) 172,
173
– Hansdotter (sparre) 300
– Klasdotter (Kyle) 138, 143

578 Personregister

- Larsdotter, frkvinna 402
- Ulfsdotter 83
- Ulfsdotter (Ulv) 450, 452
- Ingolf i Karrum 320
- i Nagelstad 120
- i Skedshult 430
- i Trostad 296
- i Årteryd 248
- i Öja 152, 318, 321, 327, 329, 331, 335, 343, 354, 420
- Ingvar i Harg 251
- i Ramnegärde 122
- Ingækang 490
- Ivar Axelsson (Tott) 40, 42, 60, 62, 68, 69, 72, 76, 79, 81, 85, 87, 95, 98, 99, 100, 101, 102, 112, 115, 116, 118, 127, 129, 131, 142 f, 148, 153, 154, 155, 177, 189, 281, 318, 324, 328, 330, 332, 335, 339, 340, 343, 347, 350, 352, 353, 354, 451, 451, 470, 471, 479, 485, 488, 492, 496, 499
- Ivarsson (Lillieörn) 21
- Klausson (Sparre av Ellinge) 253, 254
- Larsson (Hjortöätten) 35, 36, 39, 40, 44, 347

- Jakob, se även Jute
- i Knuvebo 341
- i Öjelsbo 501
- Petersson 111, 123, 193, 198
- Jeppe, se även Jute, Skytte
- i Giltebo 507
- i Härad 480
- i Totebo 48
- i Trostad 296
- i Yxered 43, 45
- Pedersson i Ottinge 284
- Johannes se Hans, Johan, Jöns
- Johan (Jan, Johannes, Joen, Jon), se även Basse, Bock, Bole, Hök, Kogg, Kulle, Kuse, Långe, de Molder, Moltke, Råske, Skapte, Svart, ”Thyutboa”, Ummereise
- III, kung 152
- , kyherde 36
- , kyherde i Västervik 354
- i Brantsbo 503
- i Bålebo 369
- i Böljerum 60
- i Börsebo 444
- i Dvärgstad 189
- i Eneby 314
- i Finede 163
- i Gärdsnäs 502, 508
- i Hysinge 319
- i Härnum 365
- i Karlby 77, 525
- i Karrum 320, 344
- i Kasinge 328 f, 422
- i Kulla 321, 322
- i Kurum 484 f
- i Kårby 172
- i Lidhem 139
- i Långrådna 390
- i Marsgölehult 42
- i Mörghult 85
- i Oxebo 112, 121
- i Ringsfall 326
- i Ringsfall 327
- i Rumma 122
- i Skrickerum 480
- i Skrickerum 492
- i Skutterstad 158
- i Skutterstad 158
- i Skälhem 321, 328
- i Skvagerfall 178
- i Svinebäck 344
- i Svinebäck 396
- i Tingetorp 459
- i Tjursbo 92
- i Totebo 48
- i Toverum 498
- i Tyllinge 352
- i Vråka 408
- i Vrångfall 116, 118, 145
- i Vrångfall 145
- i Åsebo 447
- Anundsson 518
- Anundsson i Snällebo 496
- Arendsson (Ulv) 528
- Bengtsson 326

- Botolfsson (båt) 197, 270, 381, 384, 392, 399, 400
- Brodersson 373
- Dansson i Ämtö 355, 356, 365
- Eriksson, kanik 96, 163, 165, 168, 169, 170, 171, 174, 175, 176, 177, 178, 181, 182, 188, 192, 196, 198, 202, 211, 230, 233, 237, 239, 249, 251, 264, 267, 269, 270, 277, 279, 281, 288, 289, 291, 301, 306, 524, 525
- Eskilsson, kanik 277
- Fröstensson, frman 129
- Karlsson 382
- Larsson 389
- Larsson 523
- Nilsson, kyherde i Ed 393
- Pedersson (båt) 67
- Persson 188
- Petersson, kyherde i Dalhem 343
- Styrbjörnsson (fisk) 284
- Torstensson 272, 293
- Turesson (Tre rosor) 302
- Tyrgilsson i Gölinge 316
- Tyrgilsson i Åninge 147
- Vastesson 93
- Åkesson (Natt och Dag) 232, 239, 267, 286, 387
- Joakim, se även Bulgrin
- Joar, kyherde 162
- Jute, Anders 163
- , Jakob (Kristiernsson) 235, 252, 513
- , Jeppe 287
- , Jöns, borgmästare 521
- , Kristiern, hdshövd 24
- , Sigvard 230, 232, 233, 239, 240, 247, 250, 256, 262, 263, 264, 266, 279, 281, 283, 287, 297, 306, 308
- Jöns (Jösse), se även djäkn, goddräng, Jute, Panka
- 400
- i Björka 136
- i Dalhem 333
- i Ed, torpare 372
- i Gränsö 247
- i ?Hunsala 117, 124 f
- i Hägebo 74
- i Källsberg 156
- i Larum 510
- i Lerglo 265
- i Lislekutt 389
- i Rorstad 430
- i Skörserum 395
- i Tjustad 433
- i Yxered 49
- Adamsson 71, 162, 212, 524, 525
- Eriksson (Rosenstråle) 39, 40
- Haraldsson i Stuverum 290, 303
- Karlsson, frman 191
- Karlsson 230
- Matsson 199, 235, 236
- Nilsson, hdshövd 24, 69, 73, 74, 80, 81, 85, 101, 103, 200, 245
- Nilsson (Slatte) 421
- Olofsson, hdshövd 24
- Pedersson 381
- Persson 202
- Persson 280, 395, 427
- Trulsson, frman 140
- Jöran Eriksson (Gyllenstierna) 21, 26, 112, 122, 130, 142, 198, 203, 204, 211, 243, 244, 249, 250, 254, 256, 269, 279, 294, 295, 296, 297, 301, 306, 318, 319, 324, 328, 329, 359, 372, 373, 379, 380, 391, 406, 468, 469, 471, 472, 473, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 484, 485, 486, 488, 496, 497, 499, 503, 505, 507
- Holgersson (Gera) 233, 234, 249, 250, 308, 309
- Trulsson (Ravnäsätten) 421
- Åkesson (Tott) 27
- Karin se Katarina
- Karl, se även Båt, Holbeck, Pinne, "Walung"
- , dekan 396, 408
- , kyherde i Gårdsby 446
- i Björnvarp 469, 470
- i Dvärgstad 190
- i Gryt 377
- i Hellerö 379

580 Personregister

- i Kulhult 138
- i Olserum 276
- i Olstorp 345
- i Rånestad 327
- i Skår sjö (ev två personer) 480, 494
- i Skälhem 124, 328
- i Västansjö 355
- i Västervik, skeppare 517
- i Överström 436
- i Överum 309
- Bengtsson (Örnfot) 128, 212, 215
- Birgersson (stjärna) 515
- Bodgersson 434
- Elinesson (Sparre av Aspås) 215
- Erengisleson (lilliehök) 205, 213 f, 270
- Holgersson (Gera) 45, 59, 62, 92, 167, 169, 192, 211, 233, 234, 268, 269, 288, 294
- Knutsson (Bonde), marsk, kung 21, 39 f, 42, 60, 61 f, 62, 65, 67, 68, 69, 75, 76, 77, 79, 81, 85, 87, 90, 95, 98, 99, 101, 102, 103, 112, 114 f, 116, 118, 127, 129, 131, 142, 148, 153, 154, 157, 158, 177, 189, 193, 196, 197, 203, 204, 238, 246, 253, 254, 259, 262, 281, 284, 286, 288, 296, 318, 324, 328, 330, 335, 338, 339, 341, 346, 350, 352, 353, 359, 388, 390, 391, 394, 396, 401, 415, 418, 421, 422, 422, 423, 430, 432, 434, 443, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 454, 455, 457, 458, 460, 463, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 478, 479, 480, 481, 482, 485, 486, 488, 491, 492, 496, 498, 499, 500, 505, 507, 513, 520, 527
- Knutsson (Tre rosor) 528
- Kristiernsson (Vasa) 314, 315
- Larsson 197, 203
- Magnusson (Örnfot) 71, 78, 89 f, 96, 110, 175, 177, 217, 232, 291, 307, 524, 525
- Markusson (spets från vänster hörn), hdshövd 24
- Nilsson i Hägg 259
- Nilsson i Rödesten 420
- Ragvaldsson 432
- Ulfsson (Ama) 453
- Ulfsson (Sparre av Tofta) 474, 517
- Katarina (Karin)
  - , Botolf Sjundamågs syster 518
  - , Gudmund Siggessons hustru 114, 261
  - , Johan Långes änka 216
  - , Tyrgils Gemes hustru 113, 200
  - i Ed 372
- Andersdotter (Yxnebergaätten) 34
- Bengtsdotter, frkvinna 205, 207, 210, 216, 398
- Bengtsdotter (Folkungaättens lagmansgren) 351
- Birgersdotter (Finstaätten) 452
- Eriksdotter (Gyllenstierna) 42, 60, 61, 68, 72, 76, 87, 94, 95, 98, 99, 100, 101, 102
- Eriksdotter (kluven sköld med fiskstjart och två åkerhöns) 111, 123, 133, 165, 166, 195
- Fickesdotter 374 f
- Henriksdotter (Glysing) 315
- Johansdotter (Gädda) 271
- Jonsdotter 197, 381, 384, 392, 399, 400
- Jonsdotter 432
- Karlsdotter (Gumsehuvud), drottning 131
- Kettilsdotter (Glysing) 64, 65, 68, 69, 71, 73, 78, 81, 85, 91, 93, 94, 97, 98, 100 f, 109, 114, 163, 188, 198, 201, 218, 220, 245, 248, 255, 256, 259, 260, 263, 267, 283, 289, 304, 315, 319, 327, 348 f, 349, 423, 435
- Knutsdotter (Grip) 398, 403, 405, 436, 452, 453
- Knutsdotter (ginbalk) 371
- Larsdotter (Hjortöätten) 139, 140
- Magnusdotter (Porse) 215
- Månsdotter (Natt och Dag) 420
- Nilsdotter (Bese) 450, 453
- Nilsdotter (Kraghe) 287, 299, 302, 424
- Offesdotter (båt) 67

- Olofsdotter, frkvinna 112, 116, 118, 127, 130, 131, 142, 153, 335, 352
- Olofsdotter, frkvinna 300
- Pedersdotter (Bagge av Botorp) 173
- Persdotter, frkvinna 401
- Sonesdotter (Silfversparre) 512
- Staffansdotter i Stockebäck 497
- Stensdotter (Bielke) 254
- Tegnesdotter (fem stjärnor) 192, 196, 199, 241, 243, 244, 248, 278, 279, 344, 371, 382, 402, 404, 419, 430, 435, 438, 442, 443, 450, 455, 457
- Ulfsson (Ulv) 450, 452
- Katt, Sven 145
- kejsare, Hemming 498
- Kerstin se Kristina
- Kettilbjörn i Vanstad 144
- Kista (två spetsar), Nils 323
- Klas (Klaus), se även Gramsow
- i Bokalla 236
- i Oppeby 325
- i Vittvik 499
- Jöransson (Stiernsköld) 230, 237, 238, 297, 301, 302, 303, 368, 397
- Nilsson (Sparre av Ellinge) 254
- Åkesson (Tott) 112, 122, 129, 130, 238, 338
- Klebo, Nils 323
- klockare, Truls 114
- kluvan sköld se Asrun Nilsson, Nils Jonsson
- Magnus Öjarssons ätt se Ramborg Magnusdotter
- med fiskstjärt och två åkerhöns se Erik Knutsson, Katarina Eriksdotter
- Knut, se även Bonde, Grundis, Porse
- i Almvik 216
- i Brånestad 238
- i Eneby 314
- i Hula 419
- i Härad 480
- i Valstad 95
- i Vrångfall 145
- Bengtsson (Ulv) 60, 96, 119 f, 243, 270, 271, 314, 317, 325, 366, 375, 388, 495
- Bosson (Grip) 23, 59, 71 f, 73, 78, 81, 85, 89 f, 94, 96, 99, 110, 168, 169, 171, 174, 175, 177, 178, 232, 249, 307, 403, 404, 453, 524, 525, 527
- Bosson (Natt och Dag), bi 149, 420, 444, 512
- Jonsson (Aspenäsätten) 351
- Karlsson (Sparre av Tofta) 407
- Knutsson (Lillie av Ökna) 246, 262, 384, 391, 400, 418, 421, 424, 458, 460
- Nilsson i Gladhammar 66
- Sigmundsson, frman 59, 64, 71, 78, 99, 102
- Simonsson (tre blad), hdshövd 23, 95, 96
- Somarsson, frman 17, 474
- Stensson (Natt och Dag) 512
- Kogg, Jon, borgare i Vimmerby 450, 452
- Konrad, se även Preil
- kors se Lars Eskilsson
- Kraghe se Katarina Nilsson
- Krister Larsson (Hjortöätten) 39, 40, 139
- Kristian I, kung 68, 302, 307, 308, 520, 521, 523
- II, kung 519, 528
- Kristiern, se även Jute
- Gudmundsson (Ulf av Horsnäs) 235, 303
- Nilsson (Vasa), drots 75, 315, 475, 520
- Kristina (Kerstin)
- , Anders Merislavs hustru 401
- , Henekes hustru 210, 272, 351
- , Ingemund Pukes hustru 420
- , Lars änka i Boda 163
- , Lars Eskilssons hustru 509, 514
- , Peder Lättigs hustru 323
- i ?Nasselstad 320
- Andersdotter 434
- Eriksdotter, frkvinna 115, 276, 300
- Fastesdotter (Landsjöätten) 458
- Gotskalksdotter (Ulv) 453

582 Personregister

- "Halwalsdotter" 146
- Henriksdotter (blomma på stjälek) 252
- Jonsdotter i Könserum 426
- Karlsdotter (Bonde) 25, 68, 87, 158, 171, 189, 194, 196, 197, 203, 205, 238, 254, 286, 296, 307, 335, 339, 346, 359, 373, 380, 418, 422, 443, 447, 448, 449, 455, 457, 461, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 476, 479, 481, 482, 484, 486, 488, 492, 496, 499, 502, 505, 507, 508, 510, 511, 514
- Kristiernsdotter (Oxenstierna) 302
- Magnusdotter, abbedissa 358
- Nilsdotter (Grip) 257, 306, 368, 373, 375, 379, 380, 383, 390, 395
- Nilsdotter (Hasselbyätten) 237, 252, 424, 425, 513
- Ulfsdotter (Sparre av Tofta) 473
- Kristoffer, kung 75, 520
- Krok, Nils 497
- Krum, Påvel Magnusson 432, 433
- Krummedige, Agneta 253, 286, 474, 475
- kråmare, Hinze 190, 193, 212, 217, 249, 298, 518
- Kröpelin d ä, Hans 298, 302
- Kulle, Johan 42, 46, 50
- , Nils 102
- i Hägerstad, Nils 509
- , Sven 364
- , Torsten 242, 252, 287, 295, 296, 297, 513
- Kuse, Johan 338
- Kyle se Ingrid Klasdotter
- Käft, Ingemund 490
- König, Nils, bi 213, 241

- Landsjöätten se Kristina Fastesdotter
- Lang, Nils 261
- Lars (Lasse), se även bältare, djäkn, Hvit, "Ondolt", Pinne, Pume, svensk, Uggla, Varg
- 199, 235, 236
- , borgare i Västervik 398
- , kyherde 125 f
- , kyherde i Ukna 423
- i Björka 398
- i Bondetorp 166
- i Böllerum 136
- i Djurnäs 393
- i Dunketorp 445
- i Fallvik 316
- i Forsby 338, 373, 469
- i Fårhult 64
- i Gagersrum 168
- i Grindebo 376
- i Helgenäs 378
- i Hellerö 379
- i Hjulby 255
- i Hjulby 255
- i Hult 170
- i Hulta 381
- i Hummelstad 117
- i Härnum 384
- i Karrum 320
- i Kolvebo 423
- i Larum 343
- i Lebo 41
- i Locknevi 140
- i Lörstad 157
- i Löt 488
- i Olserum 276
- i Rödja 207, 518
- i Sanda 327
- i Skvagerfall 178
- i Stjärnö 496
- i Tindered 398
- i Tyllinge 351, 352
- i Årteryd 248
- i Ämtö 355
- i Ämtö 355
- i Öja 331
- i Öjelsbo 463, 501
- i Ölvinge 176, 180, 181, 322, 331, 523, 524, 525
- Andersson 408
- Andersson i Nyköping 74, 111, 113, 120, 123, 132, 133, 136, 165, 166, 167, 169, 175, 181, 195
- Björnsson i Nelhammar 426

- Eskilsson (kors), hdshövd 23, 378, 509, 514
- Gunnarsson i Grånsten 246
- Haraldsson (Ängaätten) 273
- Ingolfsson 180
- Johansson 145
- Johansson i Fyrby 497
- Jönsson, fo 528
- Karlsson 140
- Karlsson (Sparre av Aspnäs) 212, 215, 258
- Knutsson i Lidhem 139
- Nilsson i Sanda 145, 330
- Nilsson i Tyllinge 352
- Olsson i Torsfall 93
- Pedersson 389
- Sonesson i Måsebo 300
- Tidemannsson (Hjortöätten) 36, 39, 40, 136, 139, 140, 142, 144, 207, 249, 347
- Ulfsson (Ama) 453 f
- Vilhelmsson, hdshövd 23
- Ölfsson (Ängaätten) 271
- Leijonhufvud se Sten Eriksson
- Lejonansikte se Bengt Nilsson, Bengt Nilsson (d 1423), Nils Bengtsson
- Lek, Sunes i Vråka bror 367, 389, 401, 408
- Lewenhaupt, Johan Kasimir 436
- Lillie av Ökna se Knut Knutsson
- Lilliehök se Karl Erengislesson
- Lilliehök se Ebba Månsdotter
- Lillieörn se Ivar Ivarsson
- Litke, Sune 219
- Lucia i Tindered 292
- Pedersdotter 78
- Ulfdotter 138, 140, 141, 146
- Lundvid i Frösvi 152
- i Getterum 37, 38, 177
- Lya Håkansson, frman 67
- Lyder, se även Slatte
- Långe, Johan 216
- långe Måns se Magnus
- Läma, Ulf, frman 434
- Länk (ginbalk) se Ingeborg Magnusdotter, Nils Magnusson
- , Måns (Tokesson) 172, 174, 235, 242, 298, 299, 300, 301, 303, 304, 424, 427, 435
- , Måns, hdshövd 24, 97, 174, 221, 299, 300, 489
- länsman, Sone 326
- Lättig, Peder 323, 378, 408
- Löcke, Olof 199
- Lök, Peder 381
- , Torgils 381
- , Ödge 381
- Magdalena Karlsdotter (Bonde) 40, 42, 61, 62, 65, 68, 69 f, 70, 72, 76, 79 f, 81 f, 85, 87, 95, 98, 99, 100, 101, 102, 112, 115, 116 f, 118, 127, 129, 131, 142 f, 148, 153, 154, 155, 177, 189, 281, 318, 319, 324, 328, 328, 330, 333, 335, 339, 340, 343, 347, 348, 350, 352, 353, 354, 356, 468, 470, 471, 476, 479, 485, 488, 492, 496, 499
- Palnesdotter (horn över stjärna) 300
- Magnus (Måns), se även Gren, Hasle, Länk, presbyter, Porse, Wallemar, smed, Snak
- 188
- , länge 78, 252
- , prior i Söderköping 209
- i Björkstubbe 365
- i Blanka 35
- i Dynestad 110
- i Forserum 242
- i Heda 192
- i Hässelstad 261
- i Nagelstad 120
- i Näs 141
- i Rössle 176, 177, 180
- i *Sigfridsmala 492
- i Skinnebo 492
- i Skutterstad 158
- i Smitterstad 125
- i Sten 289
- i Svenserum 459
- i Sylltorp 180
- i Säby 131

584 Personregister

- i Sömstad 179, 180
- i Tretorp 331
- i Tråhult 49
- i Tyllinge 351
- i Yxered 49
- Birgersson, kung 16, 185, 219, 255, 517
- Birgersson (Birger Turessons ätt) 296
- Björnsson, hdshövud 23
- Eriksson, kung 259
- Germundsson 199, 243
- Gisleson (Sparre av Aspnäs) 23, 291, 292, 305, 366, 407
- Gudmarsson (Ulvåsaätten) 452
- Johansson i Kårby 172
- Johansson (Natt och Dag) 420
- Karlsson (stjärna) 367, 371, 376, 377, 385, 389, 391, 394, 396, 400, 402, 408, 410
- Klafse 130
- Knutsson (Aspenäsätten) 325
- Nilsson 111, 123
- Pedersson (sparre över blad) 173
- Vastesson 91
- Malstaätten se Birger Gregersson
- Mander i *Røidium 491
- Marina Nilsdotter (Grip) 231, 237, 298, 302, 367, 368, 382, 388, 393, 394, 397, 493
- Margareta (Märta)
  - , Bengt Magnussons hustru 276
  - , Håkans hustru 126
  - Andersdotter (tre fiskar) 401
  - Arvidsdotter (båt) 66, 67, 138 f, 140
  - Birgersdotter (Grip) 26
  - Bodgersdotter 214
  - Bosdotter (Grip) 250, 260, 298, 401, 453
  - Eriksdotter (Lejonhufvud), drottning 70, 82, 84, 86, 101
  - Filipdotter (Ulv) 438, 451, 452
  - Haraldsdotter, abbedissa 371
  - Johansdotter (Moltke) 315
  - Jonsdotter 50
  - Karlsdotter (Sparre av Tofta) 60, 62, 68, 75, 76, 79, 253, 254, 281, 286, 317, 335, 338, 346, 353, 359, 374, 388, 390, 396, 415, 421, 422, 443, 445, 446, 447, 448, 449, 454, 455, 457, 460, 463, 468, 469, 470, 472, 475, 478, 480, 482, 485, 488, 491 f, 496, 499, 500, 505, 507, 513
- Lambrektsdotter (Dume) 67, 271
- Nilsdotter (två spetsar) 323
- Pedersdotter (Bagge av Botorp) 173
- Pedersdotter 378, 408
- Sunesdotter (båt) 323, 473, 512
- Tidemansdotter (Hjortöätten) 36, 40, 249
- Valdemarsdotter, drottning 473, 474
- Margit, se även gullfjäder
- , Johans i Karrum hustru 344
- Erengislesdotter (Fot) 83
- Ingesdotter 272, 293
- Ragvaldsdotter 373
- Markvard, se även Holbeck
- i Puttorp 326
- Martin i Valstad 95
- i Vittvik 499
- Andersson i Slätvik 500
- Jönsson 59, 65, 78, 99, 175
- Mats (Mattis), se även Basse, Garp, skrivare
- i Knappekulla 484
- i Kägglå 486
- i Olstorp 118, 145, 345
- i Skedshult 430
- Eriksson i Almvik 163
- Gjurdsen (stjärna) 400
- Larsson, borgmästare i Västervik 398
- Matsson 236
- Törnsson (hjorthorn) 215
- Merislav (tre fiskar), Anders 401
- Mickel i Österhult 51
- Molder, Jan de 221
- Moltke, se även Ingeborg Johansdotter, Margareta Johansdotter
- , Johan 64, 65, 68, 69, 71, 73, 78, 81, 85, 91, 93, 94, 97, 99, 100 f, 109, 114, 163, 188, 198, 201, 218, 220, 245, 248, 255, 256, 259, 260, 263, 267, 283, 289, 304, 315, 319, 327, 348,

- 349, 423, 435, 526
 –, Henrik 526
 Moritz Birgersson (Grip) 27, 434, 513
 de Mornay, Charles 53, 59, 60, 62, 63,
 70, 71, 73, 74, 76, 79, 80, 84, 85, 87,
 88, 89, 91, 92, 94, 95, 103, 231, 236,
 240, 267, 306, 370
 Munk, Henrik 70, 522
 målare, Anders (Larsson) 166
 Måns se Magnus
 Mårten Grönhult 153
 – i Spånga 127
 – Jonsson 230, 245, 256, 257, 262, 297
 Märta se Margareta
 mästare, Amund 221
 mördare se Tord
- Natt och Dag, se även Bo Stensson,
 Johan Åkesson, Karin Månsdotter,
 Knut Bosson, Knut Stensson, Måns
 Johansson, Sten Bosson
 Nils, se även Bock, Bröms, ”Døøn”,
 Glysing, Kista, Klebo, Krok, Kulle,
 König, Lang, Råske, Stryker
 –, Margareta Jonsdotters man 50
 –, kyherde i Ed 365
 –, kyherde i Västervik 283
 – (båt) 67, 271
 – i Aleglo 230
 – i Bergebo 59, 78
 – i Bjärka 188
 – i Björka 136
 – i Björka 365
 – i Björkhult 34
 – i Blackstad 151
 – i Blidstena 366
 – i Bällsjö 369
 – i Ed (ev två personer) 364, 371
 – i Ekeby 242
 – i Fallvik 316
 – i Grännäs 479
 – i Gärdsnäs 508
 – i Hellerö 379
 – i Holmtebo 487
 – i Hultserum 154
 – i Hunsala 117, 124 f
 – i Härnum 384
 – i Kulla 322
 – i Långrådna 390
 – i Målsrum 523
 – i Möckelhult 323
 – i Norrhult 45
 – i Rotorp 444
 – i Rödja 207
 – i Sanda 321, 327
 – i Skälhem 124
 – i Sund 143
 – i Tindered 398
 – i Tollstad 479 f
 – i Trostad 296
 – i Trostad 296
 – i Vigelsbo 97
 – i Vängsunda 181
 – i Västansjö 328
 – i Yxered 49
 – i Österhult 51
 – Andersson (båt) 67, 271
 – Arvidsson (Bååt), hdshövd 24, 136,
 138 f, 140, 275, 443
 – Bengtsson (Lejonansikte) 67, 271
 – Björnsson i Ullevi 215
 – Bosson (Grip) 26, 28, 115, 139, 231,
 232, 233, 234, 239, 240, 245, 250,
 251, 257, 258, 260, 265, 267, 268,
 281, 283, 284, 285, 288, 290, 297,
 306, 308, 358, 364, 365, 366, 368,
 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375,
 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382,
 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389,
 390, 391, 393, 394, 395, 396, 397,
 398, 402, 403, 405, 406, 407, 409,
 410, 411, 413, 415, 418, 419, 421,
 423, 424, 425, 427, 429, 431, 434,
 435, 436, 438, 442, 450, 459, 472,
 489, 491, 493, 494, 495, 500, 508,
 509, 510, 511, 512, 528
 – Erengislesson (Hammerstaätten) 403
 – Eriksson (Gyllenstierna) 463, 473,
 476, 490
 – Gudmundsson, kyherde i Lofta 77,
 203, 291, 292, 305
 – Gudmundsson, firman 146

586 Personregister

- Hermansson, bi 123, 365, 396, 527
- Håkansson i Troserum 401
- Ingelsson 113
- Johansson i Tinntorp 294
- Jonsson, kyherde 152
- Jonsson (båt) 67
- Jonsson (kluven sköld) 23, 138, 139, 140, 146
- Jönsson i Kålåker 171
- Klausson (Sparre av Ellinge) 21, 113
- Larsson i Forsby 348, 349, 366, 373, 482
- Magnusson (Länk) 276, 298, 300
- Magnusson (stjärna) 252, 367, 382, 386, 387, 402
- Matsson (Hasselbyätten) 252, 528
- Månsson 130
- Månsson (Yxta-ätten) 17
- Palnesson (horn över stjärna) 379, 401
- Pedersson, frman 197, 201
- Pedersson 415, 431, 435
- Pedersson 415, 431, 435
- Ragvaldsson i Öndal 369
- Sigmundsson i Bjursund 234
- Sonesson (Slatte från Frö) 405
- Svensson i Åsvik 411
- Tegnesson i Dräpstad 240
- Nipertz, Erik 436

- Offe Nilsson (båt) 67
- Olof, se även Alboga, Bock, Broga, Löcke
- 199, 235, 236
- i Almvik 163
- i Bankestad 364
- i Bastorp 438
- i Bokalla 236
- i Ekeby 242
- i Ekenäs 62
- i Hycklinge 258
- i Hägerstad 502, 509
- i Kårby 172, 179
- i Mem 200
- i Nelhammar 426
- i Nora 511

- i Rörberg 157
- i Slättdal 494
- i Stämshult 47
- i Torpa 385
- i Troserum 401
- i Vanstad 144
- i Åninge 147
- i Äskekärr 50
- i Östankärr 148
- i Överum 309
- i Överum 309
- Amundsson i Fårhult 97
- Björnsson 322
- Bodgersson, borgare 309, 518
- Brodersson 518
- Hansson i Almvik och Värnvik 164
- Larsson 93
- Månsson i Baggetorp 185, 216
- Nilsson i Bällsjö
- Nilsson i Gladhammar 66
- Olofsson i Stockebäck 496, 497
- Ragvaldsson i Källsberg 156
- Torstensson 272, 293
- "Ondolt", Lasse 163
- Orike i Blidstena 366, 367
- van Owe, Herman 37
- Otte, se även Peccatel
- Oxenstierna se Arvid Bengtsson, Bengt Jönsson, Gabriel Kristiernsson, Kristina Kristiernsdotter

- Palne Nilsson (horn över stjärna) 401
- Palne Nilsson (horn över stjärna) 24, 221, 276, 300
- Panka, Anders, frman 67, 68, 87, 95, 103
- , Jöns, frman 68
- Parow, Henrik 526
- Peccatel, Otte 359, 372, 385, 386, 411, 474, 475, 485
- Pelle se Peter
- Peter (Peder, Pelle, Per), se även djäkn, Fleming, Galle, Gäddskalle, Lättig, Lök, Skalle, skrivare, smed, Solhult, Sop, "Sønderbo", Uggla
- 413

- , ?kyherde 281
- , kyherde i Ed 366
- , kyherde i Hjorted 48
- , kyherde i Hallingeberg 126
- , kyherde i Lofta 272
- , kyherde i Odensvi 322
- , Bo Jonssons landbo 376
- i Ankarsrum 108
- i Björnvarp 470
- i Björnvarp 470
- i Blekhem 165
- i Boda 311
- i Bredvassa 237
- i Bågvik 240
- i Ed 371
- i Ekestorp 311, 321
- i *Eskawarp 473
- i Falla 167
- i Flugenäs 338
- i Frö 316
- i Frösvi 153
- i Grännäs 471
- i Gärdsnäs 272
- i Himmelsrum 193
- i Östra Hult 154, 283
- i Kattedal 491
- i Klev 196
- i Kulla 322
- i Kulla 322
- i Larum 342
- i Löckerum 487
- i Mantorp 510 f
- i Mulestad 323
- i Näs 141, 169
- i Odensvi 325
- i Oxebo 121
- i Pjäkebo 346
- i Reverum 279
- i Risdal 204
- i Rumma 88
- i Rumma 512
- i Rödja 206 f
- i Rödja 207
- i Skåra 497
- i Skälhem 328
- i Snällebo 496
- i Spånga 127
- i Stjälkhammar 432
- i Stockebäck 497
- i Tibbhult 47
- i Tingetorp 459
- i Tyllinge 352
- i Unnersbo 353
- i Vigelsbo 97
- i Ytterbo 146
- i Åninge 145, 147
- i Östantorp 148
- i Överum 490
- Axelsson (Banér) 164, 172, 319
- Bengtsson 145
- Björnsson i Säby 131 f
- Bodgersson 272
- Bosson, frman 250, 251, 260, 272, 298, 401
- Dansson i Kägglå 486
- Dotersson 486, 487, 490, 498
- Gjurdsson, borgare 309
- Erlandsson (Bååt) 275
- Folkesson (Rossviksätten) 474
- Jakobsson 501
- Johansson 175
- Jonsson 245, 289, 295
- Jonsson, frman 399
- Jönsson (Slatte) 143, 165
- Haldorsson i Skälhem 124
- Hemmingsson 492
- Holmbjörnsson 383
- Håkansson, kanik 231, 233, 237, 239, 251, 264, 267, 269, 277, 280, 281, 288, 289, 291, 302, 306
- Ingevastsson, dekan 270
- Larsson 309
- Larsson 469
- Larsson i Nelhammar 426
- Månsson i Hula 419
- Månsson i Vida 300
- Nilsson 323
- Nilsson, fo 78
- Nilsson, kyherde i Lofta 292
- Nilsson (Grip) 406
- Nilsson (horn över stjärna) 401
- Nilsson i Bjärka 151

588 Personregister

- Nilsson i Löckerum 199
- Nilsson i Vadstena 83
- Olsson i Reverum, frman 279
- Olsson i Västrum 66
- Pedersson 496, 497
- Ragvaldsson, frman 369, 396, 408
- Svensson 81
- Tomasson (tre rosor) 234, 235, 242, 244, 246, 249, 263, 269, 292, 294, 301, 479, 514
- Torstensson i Fästad 244
- Trotteson (snebjälke) 205, 207, 217, 291, 398
- Trulsson 280, 395, 427
- Trulsson, kyherde i Lofta 291
- Trulsson, frman 108, 112, 118, 124, 130, 518
- Turesson (Bielke) 113, 123, 132, 320, 405, 511, 527, 528
- Åkesson (Hegle) 474pil, vingad se Cecilia Sigmundsdotter
- Pinne, Karl 259
- , Lars 385
- Pipa se Bengt Tomasson
- Porse se Birgitta Magnusdotter, Katarina Magnusdotter
- , Magnus 17, 23, 215, 509
- , Knut 215
- Posse, Elsa 21, 44, 60, 61, 96, 97, 99, 100, 101, 119, 120, 155, 159, 164, 178, 179, 190, 194, 195, 196, 202, 211, 241, 243, 244, 263, 264, 270, 271, 275, 291, 295, 297, 314, 315, 317, 318, 341, 342, 349, 366, 367, 374, 376, 388, 398, 399, 433, 495
- Preil, Konrad 517
- presbyter, Magnus 179
- Puke, Ingemund 152, 318, 321, 327, 329, 331, 335, 343, 354, 420
- Pume, Lars 410
- Påvel, se även Krum
- i Puttorp 326
- i Rørsberg 157
- i Uknö 298
- i Vinö 302
- Rafn, Folke Jespersson, hdshövd 24, 146
- Ragnar, kyherde 108
- Ragnborg, Ingækangs dotter 490
- Ragne i Vida 300
- Ragnhild 162
- , Hemming kejsares hustru 498
- , Joens i Svinebäck hustru 344
- Ragvald i Bodsgård 442
- i Gagersrum 524
- i Hjorted 39
- i Skrickerum 492
- i Öndal 436
- Arnulfsson, fo i Linköping 408
- Gustavsson (Ros av Horshaga) 403, 436
- Olofsson 156
- Ramborg Bengtsdotter (Folkungaättens lagmangsgren) 350, 351
- Kristinadotter 176, 180 f, 181, 523
- Magnusdotter (kluven sköld) 212
- Nilsdotter 230, 232, 233 f, 239, 240, 247 f, 250, 256, 262, 263, 264, 266, 279, 281, 283, 287, 297, 306, 308
- Vastesdotter 366
- Ramfrid, hustru i Getterum 37
- Ramne i Skårsjö 494
- "Rash", Björn 393
- Ravnäsätten se Jöran Trulsson
- Roar i Fallvik 316
- Rogge, Sune 391
- Ros av Horshaga se Ragvald Gustavsson
- Rosenstråle se Erik Jönsson, Jöns Eriksson
- rosor, tre se Peder Tomasson
- Rossviksätten se Peter Folkesson
- "Rughe" i Bjursund 234
- Ruska, Claus 38
- Råske, Jon, frman 67
- , Nils, frman 67
- Röd, Lage, fo 219, 520
- Rörik i Mejstad 266
- Sandbroätten se Elin Gregersdotter
- Sigge (Sigvard), se även Brun, Holk,

- Jute, Vapne
 –, kyherde i Lofta 291
 – Birgersson (sparre) 402
 – Snyaldsson, borgare 199, 239, 240
 Sigfrid i Kattedal 483
 – i Ullevi 215
 – i Vida 300
 Sigmund i Klint 321
 Sigrid, Bengt Magnussons (Folkunga-
 ätten) hustru 351
 – Bigersdotter, abbedissa 423, 508
 – Bosdotter 446 f
 – Håkansdotter (två bjälkar) 432
 – Larsdotter, abbedissa 507
 – Magnusdotter (stjärna) 295, 370,
 382, 387, 392, 402, 430, 431, 456
 – Jonsdotter (vingad hjälm) 425, 426
 – Mårtensdotter 382, 396
 Sigvard se Sigge
 Sigvid i "Bredagårde" 518
 Silfversparre se Katarina Sonesdotter
 Simon, kyherde 43, 45
 – i Klint 321
 – i Ullevi 214
 – Holmstensson i Gällösa 479 f
 – Svensson 230, 245, 256, 257, 262, 297
 Sivard se Sjurd
 Sjunde Ragvaldsson, borgare, senare
 borgmästare 192, 196, 199, 217, 241,
 243, 244, 248, 255, 256, 278, 279,
 344, 382, 402, 404, 430, 435, 438,
 442, 443, 450, 455, 457, 517, 518
 Sjurd (Sivard)
 –, borgare 77
 – i Bjärka 151
 – i Havet 318, 319
 – i Sjöända 349
 – i Ullevi 215
 – Jonsson 245, 289, 295
 Skalle, Peder 259
 Skapte, Johan 41, 166
 skrivare, Peder, borgmästare 209
 –, Mats, fo 428
 skraddare, Harald, borgare 518
 –, Sven, torpare 372
 –, Torsten 181
 –, Ulf 83
 Skumpe, Håkan 78
 Skytte, Jeppe (Petersson) 60, 76, 293,
 366, 374 f, 375, 388, 463, 468, 469,
 472, 474, 480, 481, 482, 484, 490,
 491, 495, 498, 500
 Skägge i Åninge 144, 147
 Slatte, yngre och äldre ätten, se även
 Anna Gustavsdotter, Anna Jönsdot-
 ter, Helga Svensdotter, Ingeborg
 Andersdotter, Ingeborg Bengtsdot-
 ter, Ingrid Bengtsdotter, Peder
 Jönsson, Sven Nilsson
 –, Anders (Larsson), hdshövd 23, 138,
 140
 –, Anders (Gustavsson) 136, 139, 140
 –, Bengt 140
 –, Gustav 140
 –, Lyder 34, 110, 138, 143
 –, Nils (Andersson) 145, 146
 –, Nils (Jönsson) 83
 Slatte från Frö, se även Gudmund
 Sonesson, Nils Sonesson, Peder i
 Frö
 Slatte, Ingolf 163
 Slutow, Henrik 474
 Släte i Trostad 296
 smed, Bengt 518
 –, i Högtofta, Magnus 420
 –, Peder, fo 41, 166, 270
 – i Nora, Peder 511
 småpenning, Herman, borgare i
 Söderköping 517
 småsven, Bengt, fo 88, 92
 Snak, Magnus 272
 snedbjälke se Cecilia Petersdotter,
 Peter Trotteson
 Sofia, dansk drottning 314
 Solhult, Peder 163
 Sone se Sune
 Sop, Björn, hdshövd 23, 171
 –, Björn (Pedersson) 173
 –, Harald 173
 –, Peder 127, 163, 173, 175
 sparrar, två se Anna Henriksdotter
 –, två nedvända se Sune Håkansson

590 Personregister

- sparre se Cecilia Gudmundsdotter,
Gudmund Siggeßon, Hans Gud-
mundsson, Ingrid Hansdotter, Sigge
Birgersson
- Sparre av Aspnäs se Arvid Karlsson,
Ingegerd Larsdotter, Karl Elinesson,
Lars Karlsson, Magnus Gisleson
- av Ellinge se Ivar Klausson, Klaus
Nilsson, Nils Klausson
- av Hjulsta och Ängsö se Görvel
Fadersdotter
- av Tofta se Karl Ulfsson, Knut
Karlsson, Kristina Ulfsson,
Margareta Karlsdotter, Ulf Abjörns-
son
- över blad se Måns Pedersson
- spetsar, två se Margareta Nilsson,
Nils Kista
- spets från vänster se Birgitta Magnus-
dotter
- spets från vänster hörn se Karl
Markusson
- Spänneklo, se även Elin Johansdotter
Staffan 470
- i Basebo 34
- i Kattedal 463, 483
- i Stockebäck 497
- Hemmingsson i Hultserum 154
- Pedersson i Stockebäck 497
- Sten Bosson (Natt ock Dag) 514 f
- Eriksson (Leijonhufvud) 522
- Turesson (Bielke) 75, 76, 252, 253,
254, 286, 293, 317, 374 f, 463, 469,
472, 473, 474, 475, 484, 490, 491,
495, 500
- Stiernsköld, se även Klas Jöransson
stjärna, sexuddig se Gert Jonsson
stjärna, sjuuddig se Birger Karlsson,
Holmger Magnusson, Ingeborg
Karlsdotter, Karl Birgersson, Magnus
Karlsson, Nils Magnusson, Sigrid
Magnusdotter
- stjärna, sjuuddig, Gustav Matssons ätt
se Gustav Matsson, Mats Gjurds-
son
- stjärnor, fem se Katarina Tegnesdotter,
Tegne Jonsson
- stolpe se Dan Nilsson
- Stryker, Nils 230, 232, 233, 234, 248,
256, 257, 263, 266, 280, 308
- strålar, tre se Ingeborg Magnusdotter
- Stubbe av Valsta se Anders Ragvaldsson
- Sture, se även Svante
- , Nils 512
- , Sten d y 274, 521, 528
- , Sten d ä 307, 332, 476, 521
- , Svante Stensson 21, 64, 79, 93, 111,
116, 117, 119, 122, 125, 128, 129,
130, 132, 133, 151, 166, 167, 170,
180, 182, 192, 208, 209, 247, 250,
251, 258, 261, 266, 268, 269, 285,
290, 293, 303, 304, 309, 311, 318,
320, 321, 324, 327, 329, 330, 333,
340, 345, 346, 347, 353, 355, 365,
372, 376, 395, 399, 409, 410, 411,
418, 422, 433, 529
- Styke, se även Birgitta Arendsdotter,
Erengisle Albrektsson
- , Albrekt 60, 90, 96, 119, 201, 210,
243, 270, 271, 272, 273, 293, 301,
317, 342, 351
- , Arend 197, 271, 293, 314, 317, 366,
375, 388, 463, 468, 495
- Styrkar i Frö 316
- Sune (Sone), se även Bilter, Bock,
Galt, Litke, länsman, Rogge
- , kyherde i Tryserum 463, 486, 487,
489, 490, 494, 498
- i Baldersrum 188
- i Blidstena 365
- i Djursnäs 392
- i Forserum 242
- i Harg 317
- i Kasinge 422
- i Knappekulla 484
- i Lidhem 139
- i Lislekutt 389
- i Nora 511
- i Rödja 207, 518
- i Skälö 91
- i Tyllinge 248
- i Valsbo 354
- i Vida 300

- i Vigelsbo 98
- i Vråka 367, 389, 401, 408
- i Åninge 145, 147
- i Östankärr 148
- Bengtsson, kyherde 109, 114, 119, 122, 128
- Håkansson (två nedvända sparrar) 447
- Knutsson 248
- Larsson 59, 64, 78, 99
- Litke 255
- Skäggeson i Hulta och Vrångfall 140, 144, 145, 381
- Svante Nilsson (Sture) 405, 512, 521
- Svart, Jon 272
- Svart, Jon 489
- Svarte i Grindebo 376
- Svarte Skåning se Ingeborg Åkesdotter
- Sven, se även horkarl, Katt, Kulle
- i Björnsbo 469
- i Bokalla 236
- i Getterum 38
- i Grötebo 377
- i Holmbo 509
- i Hula 419
- i Hult 170
- i Hulta 381
- i Härnum 384
- i Hästerum 319
- i Karlby 77
- i Kasinge 422
- i Lidhem 135, 139
- i Mörtebäck 511
- i Skedshult 430
- i Ullevi 171, 185
- i Vråka 409
- i Ämtö 355
- Nilsson (Grabbyätten) 83, 420, 421
- Nilsson (Slatte) 82, 83, 421
- Ulfsson 176, 180, 181, 523
- Vastesson 348, 349, 366
- Svenning i Oltorp 463, 489
- svensk, Lasse 191
- svenske, Björn 93
- Sverker den äldre, kung 314
- Sylvester i Frö 316
- Syrge i Segelrum 208
- "Sønderbo", Per 396
- Tanne, Asrun 400
- Tegne i Dröppstad 110
- i Stjälkhammar 432
- Jonsson (fem stjärnor) 354, 367, 387, 402, 435
- Tideman Larsson d y (Hjortöätten) 139
- Tideman Larsson d ä (Hjortöätten) 39
- Tomas, Kerstins son 210, 272, 351
- i Almvik 163
- i Baggetorp 185
- i Domra 335
- 'Tomte', Hemming 494
- Tord, se även mördare
- Bengtsson 166
- Tore i Almvik 163
- i Dövestad 152
- i Grännäs (senare i Härad) 479, 480
- i Mulestad 323
- i Ogestad 325
- i Rätö 249, 307
- i Rørsberg 157
- i Sladö 102, 170
- Torfinn 518
- Torgils (Torkel, Tyrgils, Truls), se även Geme, Hvit, klockare, Lök
- , kyherde i Ukna 412
- i Baldersrum 188
- i Björka 365
- i Duvekulla 114
- i Fläggestad 373
- i Forserum 242
- i Fuld 418
- i Grävsätter 508
- i Hulta 381
- i Ingelsbo 482
- i Mommehål 114
- i Oltorp 490
- i Rödja, borgare 207, 518
- i Ullevi 212
- i Västrum 98
- i Skenstad 284
- i Säby 130

592 Personregister

- i Troserum 401
- i Vindö 407
- i Älgernäs 305
- Andersson 366, 482
- Haraldsson (Gren) 200
- Mattsson i Skenstad 284
- Nilsson, borgare i Västervik 435
- Torgny i Flugenä, frman 338
- Torkel se Torgils
- Torsten, se även Höge, Kulle, skräddare
- , Dans i Skrickerum bror 374, 492
- i Bålebo 471
- i Dalhem 333
- i Fästad 243
- i Gölinge 316
- i Hackenä 339
- i Kasinge 421
- i Rumhult 511
- i Rumma 204
- i Skälhem 124, 328
- i Smitterstad 125
- i Tingstad 293
- i Troserum 401
- i Tälleryd 49
- i Vångsunda 181
- i Vångsunda 181 f
- i Ämtö 355
- Tott se Ingeborg Åkesdotter, Ivar Axelsson, Jöran Åkesson, Klas Åkesson, Åke Hansson
- Tove Olofsson 64, 101, 114
- Tre rosor se Johan Turesson, Karl Knutsson
- Trolle se Anna Arvidsdotter
- Trond i Hunsala 117
- i Nagelstad 120, 126
- Truls se Torgils
- Ture Pedersson (Bielke) 36, 164, 172
- Stensson (Bielke) 474
- Tyrgils se Torgils
- Tyris Persson i Vida 300
- "Tyrother" i Mommehål 175
- "Tyutboa", Johan 145, 330
- Tönne Olofsson, frman 83
- Ubbe i Havet 318
- i Hökhult 137
- i Älmarsrum 132
- Udde i Boda 109
- i Gränsten 246
- i Oxebo 121
- Uggla, Lasse 126
- , Peder 126
- Ulf, se även skräddare, Läma
- Abjörnsson (Sparre av Tofta) 323
- Bengtsson 60
- Filipsson (Ulv) 450, 452
- Gudmarsson (Ulvåsaätten) 452
- Pedersson i Vadstena 70, 82, 83, 84, 86, 101
- Ulf, Herman, kanik, kyherde i Lofta 291, 517
- , Valter 517
- Ulf av Horsnäs se Kristiern Gudmundsson
- Ulv se Arend Bengtsson, Bengt Filipsson, Bengt Gotskalksson, Bengt Knutsson, Birgitta Knutsdotter, Bengt Gotskalksson, Eggert Filipsson, Filip Ulfsson, Gotskalk Arendsson, Gotskalk Bengtsson, Gustav Knutsson, Ingrid Ulfsdotter, Johan Arendsson, Katarina Ulfsdotter, Kerstin Gotskalksdotter, Knut Bengtsson, Margareta Filipsdotter, Ulf Filipsson
- Ulvhild Magnusdotter (Folkungaättens lagmansgren) 268, 293
- Ulvåsaätten se Birger Ulfsson, Cecilia Ulfsdotter, Ingeborg Magnusdotter, Magnus Gudmarsson, Ulf Gudmarsson
- Ummereise, Ficke 407, 526
- , Johan 407, 526
- Urup se Erik Pedersson
- Valdemar II, kung av Danmark 314
- Eriksson (Folkungaättens Valdemarsgren) 351
- Magnusson (Folkungaätten), hertig 453

- Valter, se även Ulf
 ”Walung”, Karl 517
 Wallemar, Magnus, hdshövd 24, 90,
 120, 125 f, 165, 177
 vagnshjul i stolpe, tre se Bryniolf
 Germundsson
 Varg, Lasse 145, 147
 Vapne, Sigge Vilhelmsson, hdshövd 23,
 305
 Vasa se Erik Karlsson, Karl Kristierns-
 son, Kristiern Nilsson
 Vaste, se även Bock
 – i Blidstena 366, 367
 – i Bågvik 240
 – i Bällsjö 369
 – i Gränsö 247
 – i Släthed 91
 – Månsson i Kalmar 215
 Velam se Vilhelm
 Vielm se Vilhelm
 Vigorm i Hult 170
 Vilhelm (Velam, Vielm)
 – i Kvädö 412, 485
 – i Olserum 276
 Vimund, domprost 517
 Vinast i Ringsfall 326
 vinge se Gudmund djäkn
 Vinstorpaätten se Anna Karlsdotter
 västgöte, Arvid, fo 21, 406
 Yxnebergaätten se Karin Andersdotter
 Yxta-ätten se Nils Månsson
- Åke i Bolhult 36
 – Bengtsson (Färla) 27
 – Hansson (Tott) 21
- Jöransson (?Gyllenstierna) 153
 Åsvald i Sedingsjö 348
- Ängaätten se Anna Gustavsdotter,
 Birgitta Haraldsdotter, Erik Gustavs-
 son, Gustav Larsson, Harald Larsson,
 Lars Haraldsson, Lars Ölfsson
- Ärnbjörn i Bjärkebo 502
 Ärvast (Ärenvast)
 – i Hyggelsäng 383
 – i Segersrum 491
 Ödbjörn, se även Basse
 – i Boda 470, 489
 Öde i Valstad 95
 Ödge, se även Lök
 – i Björka 365
 – i Hallingeberg 113
 – i Skälhem 124, 328
 – i Snörum 287
 – i Öndal 435
 – i Överström 436
 – Ingolfsson 412
 – Tomasson 408
 ”Ødhuliner” i Gärdsnäs 508
 Ödvald i Verkeback 96
 Ödvast (Övast)
 – i Forserum 242
 – i Hycklinge 258
 Öjar i Överström 436
 Önde i Boda 311
 Örnfot se Karl Bengtsson, Karl
 Magnusson
 Östen i Lixtorp 343
 – i Olstorp 345
 Övast se Ödvast

Register över kyrkliga institutioners godsinnehav

Registret avser kyrkors, klostres och andra kyrkliga institutioners godsinnehav inom undersökningsområdet under medeltiden. Hänvisningar till dessa organisationers (liksom kronans) godsinnehav efter reformationen kan erhållas i tabellerna över antalet jordeboksenheter (resp härads- och sockeninledning). Dessa tabeller utgör ett viktigt komplement till nedanstående register, eftersom kyrkornas och klostrens godsinnehav till stora delar är känt endast genom efterreformatoriskt material.

Alvastra kloster: 377 (Gryt), 382 (Hunnekärr), 396 (Sundby)

Askeby kloster: 358 f (Alboga), 413 (Baldersberg), 364 (Bankestad), 364 (*Barnagyl), 364 (Björka), 413 (Botorp), 503 (Bredal), 445 (Dunketorp), 371 (Ed), 447 (Friggestorp), 514 (Fröjerum), 507 (Grävsätter), 447 (Gullebo), 382 (Hunnekärr), 383 (Hållerstorp), 385 (Kageberg), 423 (Kolvebro), 389 (*Lyghnobæk), 392 (*Møiokullæ), 426 (Nelhammar), 269 (Nybble), 394 (Skarpinge), 457 (*Smitzmala), 458 (Svenserum), 398 (Tindered), 212 (Ullevi), 301 (Vinö), 404 (Vinäs), 518 (Västervik), 461 (Åsebo)

Dalhems kyrka: 344 (Möckelhult)

Eds kyrka: 366 (Blidstena), 386 f (*Krokåstådha), 392 (*Möllatorp), 285 (Skynnerstad), 399 (Tindered), 295 (Trostad), 407 (Vindö), 408 (Vråka)

Eskilstuna Johanniterkonvent (kloster): 302 (Vinö)

Gamleby kyrka: 247 (Gröninge)

Gladhammar kyrka: 64 (Fårhult), 101 (Åldersbäck)

Gryts kyrka: 471 (*Bradz eng), 480 (Gållösa), 491 (Segersrum), 500 (Ytteräng)

Gårdserums kyrka: 456 ('Gårdserums skog', Prästgården och *Tolesrum)

Hallingebergs kyrka: 113 (Hallingeberg), 115 (Hjortstad), 119 (Nagelstad), 122 (Rammegärde), 125 ff (*Soolberga), 128 (Stenserum)

Hjorteds kyrka: 43 (Melgång)

Linköpings domkyrka:

ospecificerat: 459 (Tingetorp)

dekanatet: 408 (Vråka), 396 (*Steenkullæ), 219 (Åby)

kanonikat Katerine (capella visitationis): 279 (Reverum)

kanonikat Petri martyris: 230 f (Aleglo), 163 (Almvik), 233 (Averum), 165 (*Biörns-
måla), 188 (Bjärka), 237 (Bredvassa), 239 (Byvik), 168 (Gagersrum), 249 (*Gy-
udhøyo mala), 169 (Gäddeglo), 251 (Hallmare), 192 (Heda), 170 (*Ingolfs
Rytzla), 170 (*Iwars Ryslom), 171 (*Kersatorp), 196 (Klev), 171 (*Krabod-
hom), 198 (Kärrebo), 264 (Lerglo), 174 (*Marslötum), 174 (*Marstadom), 267
(Mistekärr), 175 (Mommehål), 267 (Mörtvik), 202 (*Nesbylabodhum), 269
(Nybble), 270 (Nygård), 276 ff (Ottinge), 279 f (Risebo), 281 f (Råsdal), 177
(Rössle), 524 (*Siöhultum) 178 (Skvagerfall), 288 (Sondered), 289 f (Sten),
525 (*Stæk), 211 (*Suinarum), 291 (Svinhult), 181 (Trumphult), 96 (Vassbäck),
301 (*Wikby), 301 f (Vinö), 182 (*Ytterhultt), 306 (Åskedal)

kanonikat Resurrectionis: 211 f (Ullevi)

okänt kanonikat: 452 (Kvistrum), 453 (Könserum)

Prébenda S:t Erici: 77 (Kilmare), 291 (Svinhult), 292 (Svinsång), 305 (Älgernäs)

'nykoret' (Vårfrukoret): 420 f (Högtomta)

'själakoret' (Capella omnium animarum): 66 (Gladhammar)

Lofta kyrka: 248 f (Gursten), 270 f (Nygård), 291 f (Svinhult)

Odensvi kyrka: 317 (Harg), 321 (Kila), 321 f (Korsö), 325 (*Gudmundz ængh),
328 (Sannäs)

Skänninge, Vårfrukyrkan

S:t Mechtilds kapell: 424 (Melby), 287 (Solberga), 299 (Uknö), 302 (Vinö)

Söderköpings franciscankonvent (kloster): 209 (Skramstad)

Tryserums kyrka: 479 f (Gållösa), 487 (*Litlæng), 486 f (Lobo), 489 (Oltorp),
498 f (*Prestæswidhium, Prästgården, Tryserum, *Wigeerswid), 490 (Råffla),
494 (Skårsjö)

Tuna kyrka: 38 (Gissebo)

Ukna kyrka: 346 (Pjäkebo), 431 (Sten), 434 (Uppsalebo)

Vadstena kloster: 185 (Baggetorp), 165 (Blekhem), 166 (Duvekulla), 111 (Fisksät-
ter), 419 (Holmbo), 195 (Härstad), 322 (Kvigestad), 322 (*Kwlhwlt), 174
(*Lænksmala), 200 (*Mala), 174 (*Marstadom), 323 (Mulestad), 344 f (Möck-
elhult), 347 f (Rosendal), 205 f (Rummelsrum), 207 (Rödja), 512 (Röhäll), 208
(Segelrum), 123 (Skaftekulla), 210 (Stene), 401 (Troserum), 432 (Tjustad), 212
ff (Ullevi), 216 f (Valstad), 133 (Älmarsrum)

Register över sätesgårdar

Registret avser de egendomar inom undersökningsområdet som vid något tillfälle under medeltiden eller åren 1520–1570 finns belagda som sätesgårdar. Årtalen anger det första och det sista året som sådana uppgifter finns; streck (–) mellan årtalen anger att gården kan antas ha varit sätesgård under hela den mellanliggande perioden, komma (,) mellan årtalen avskiljer enstaka uppgifter.

Hjorteds sn

Hjorted 1409–11, 1511, omkr 1560–, s 39 f

Gladhammars sn

Valstad 1414, s 95 f

Hallingebergs sn

Stormandebo 1381(?)–85, s 129 f

Säby 1409–45, s 130 f

Locknevi sn

Björka 1514, s 136

Lidhem 1419–30, 1526–, s 138 ff

Vanstad 1507–26, s 143 f

Törnsfalls sn

Blekhem 1480–82, s 165 f

Gamleby sn

Mem 1459, s 200 f

Lofta sn

Gursten 1559, s 248 f

Hasselby 1422–23, 1504–17, 1550-talet(?)–, s 252

Nygård 1412, 1442–73, 1558–, s 269–75

Ottinge 1400-talets mitt–1558, s 276 ff

Reverum omkr 1500–1523, s 279

Utrike 1482–90, s 299 f

Odensvi sn

Puttorp 1482, s 326

Dalhems sn

Flugenäs 1324, s 338

Risebo 1324, s 347

Eds sn

Djursnäs 1340–41, s 369 f

Helgenäs 1378–1390-talet(?), s 378 f

Hellerö 1400-talets mitt, s 379

Vinäs 1320-talet–1369, 1405–, s 402–07

Ukna sn

Nelhammar 1379, s 425 f

Tryserums sn

Fågelvik 1349–89, 1430-talet–, s 473–78